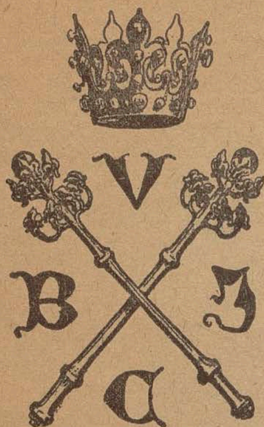

V
B
J
C

MEDITATIONES

SUPER
VERITATES CHRISTIANAS
ET ECCLESIASTICAS

Desumptæ ex Epistolis & Evangeliis Missarum totius anni, atque in singulos illius hebdomadarum dies, & principalia festa distributæ.

UNIVERSIS De CLERO.

Ut & se ipsos ad Celebrandum seu dignè Communicandum, nec non ad quævis Ecclesiasticæ munia Sanctè obeunda disponere; & Populum suæ Curæ commissum debitè ac fructuosè instruere valeant.

OPUS UTILISSIMUM.

AUTORE M. *** PRESBYTERO CURATO DIÆCESIS LUGDUNENSIS

Gallicè editum, latinitate verò à quodam Canonico Regulari S. Augustini donatum, in quatuor partes divisum & pro Bono Cleri Germaniæ Typis impressum.

NUNC DEMUM
AUTHORITATE & MANDATO
ILLUSTRISSIMI EXCELLENTISSIMI AC REVERENDISSIMI DOMINI DOMINI ARCHIEPISCOPI METROPOLITANI LEOPOLIENSIS.

REIMPRESSUM.

PARS AUTUMNALIS.

à Dominica Decima Tertia, usque ad Dominicam Vigesimam Quartam, seu ultimam post Pentecost.

M, DCC, LXX.

IGNIS IN ALTARI SEMPER ARDEBIT, QUEM NUTRIET SACERDOS SUBIICIENS LIGNA MANE PER SINGULOS DIES. Lev. 6. 12.

A
DOMINICA DECIMA
TERTIA USQUE AD DOMINICAM VIGESIMAM QUARTAM, SEU ULTIMAM POST PENTECOSTEN.

Abrahæ dictæ sunt promissiones, & semini ejus; non dicit, & seminibus, quasi in multis, sed quasi in uno, & semini tuo, qui est Christus, Galat 3. 16.

DE CHRISTO JESU.

1. Est objectum promissionum divinarum, & finis legis. 2. Omnia ad ipsum referre debemus.

PUNCTUM I. VUlt S. Paulus in hodierna epistola demonstrare Galatis, à falsis doctoribus seductis, atque cæremoniis, & observantiis judaicis nimis serviliter addictis, quarum jugum iis erat impositum ab ejusmodi hominibus, justificationem seu justitiam nequaquam affixam esse legi, sed fidei, seu ut humiliter credatur in JESUM Christum; unicum objectum omni-

 um

um promiſſionum, & finem totius legis, *Abrahæ factæ ſunt promiſſiones*, ait, & *ſemini ejus*; & ſcriptura non addit, ait Apoſtolus, *ſeminibus illius*, quaſi plura eſſent ſemina, ſed ſemini; *quaſi in uno, & ſemini tuo, qui eſt Chriſtus* Nihil promiſit DEUS, niſi JESU Chriſto, hunc conſtituit hæredem omnium bonorum ſuorum; nulla eſt gratia, nulla hæreditas, nulla ſpes, niſi in Chriſto JESU, in quo & per quem omnia completa, & conſummata ſunt. Per ipſum, ait Theodoretus in hunc locum omnes nationes ſunt benedictæ verum eſt, adjungit hic S. Pater, quod Moyſes, Samuel & Elias, & alii juſti veteris teſtamenti; ab Abraham deſcenderint, & ad perfectionem virtutis pervenerint, *ſed non ſunt illud ſemen, quod attulit benedictionem gentibus*. A nullo alio gentes hanc habent, niſi à Chriſto JESU, cui in perſona Abrahami factæ ſunt promiſſiones, & per quem omnes implentur in iis, qui credunt in ipſum Pariter Chriſtus JESUS eſt finis legis, quia ad aliud non ſervivit lex, niſi ut nos ad JESUM Chriſtum perduceret, *lex pædagogus noſter fuit in Chriſto*. Lex per ſcipſam neminem juſtificare potuit; *in lege nemo juſtificatur apud Deum*. Gal. 3. Tota illius virtus in eo conſiſtebat, ut homini peccatori oſtenderet magnitudinem, & profunditatem vulnerum noſtrorum, ut cognitâ per propriam experientiam & inutili-

tate conâtûs sui, & violentiâ morbi, ardenter suspiraret, & expeteret auxilium & gratiam cœlestis Medici, in ipsumque crederet, qui eum solus curare & salvare posset; *finis enim legis Christus, ad justitiam omni credenti.* Rom. 10. 4 Eñ veritates, quæ per totam epistolam suam repetuntur; sunt autem non minùs nobis, quam Galatis necessariæ, quamvis haud versemur in periculo cadendi in Judaismum, quia nonnisi ad nos humiliandos tendunt. Ad vivum ostendunt nobis miseriam nostram, debilitatem nostram, ac impotentiam; obligantque nos ad recurrendum in fide, ad divinum liberatorem nostrum. Hunc ex illis fructum trahere debemus; in quem effectum.

PUNCTUM II. Discamus referre omnia nostra in JESUM Christum, tanquam in finem nostrum, ponereque in eo omnem nostram fiduciam. Perierunt Judæi ideo, quia in propria sua justitia confidebant, neque Christum JESUM considerabant, tanquam finem legis. Pari modo etiam plurimi Christiani, imò etiam Clerici ex hac ipsa causa pereunt. Nam quot sunt, qui pro eo, ut omnia in JESUM Christum referant, pro fine suo aliud non habent, nisi res caducas? quot sunt, qui aliud in finem non prædicant, nisi ut propriam vanitatem pascant? qui confessiones audiunt, ut curiositati suæ satisfaciant? qui functiones ministerii sui Ecclesiastici ali-

ter non exercent, nisi ut suæ avaritiæ consu-
lant? denique quot sunt, qui pro fine suo, cur
hunc statum amplectantur, aliud sibi non præ-
figunt, quam ut vitam commodiorem ac mol-
liorem ducere quærant? omnes isti & similes
non considerant Christum tanquam finem su-
um. Habent; pro fine suo res, quæ finem ha-
bent; & ipsi pariter cum illis; quia vita il-
lorum finem habebit, & cum vita etiam va-
nitas, avaritia, curiositas, commoditates, vo-
luptates, gaudia, & ejusmodi transitoriæ de-
liciæ. Tristis sane est finis iste, sed dignus
iis, qui cum sint facti, seu destinati ad bonum
infinitum consequendum, cor suum corrum-
pi ab ejusmodi rebus vilibus sinunt, à quibus
falluntur & decipiuntur. Aspiciamus igitur
JESUM Christum, ut finem nostrum ultimũ.
Qui omnes actiones suas ad eum referunt;
qui gloriam ejus in omnibus quærunt, qui e-
um sibi semper præsentem statuunt, ut ma-
gistrum & Dominum suum; denique illi, qui
sive prædicent, sive confessiones audiant,
sive alia Sacramenta administrent, sive alio
quocunque exercitio, aut functione min iste-
rii sui occupentur, eum tanquam principi-
um & finem omnium quæ faciunt, conside-
rant & respiciunt, non decipientur, neque
fraudabuntur spe sua; hi tales respexerunt
JESUM Christum, tanquam finem suum ul-
timum, ipse est veritas via & vita, hi ibunt,
& pervenient ad eum & talem vitam inve-
nient,

nient, quæ finem non habebit, *JESUS Christus heri & hodie, & in sæcula.* Hebr. 13. 8. Eruntque cum ipso hodie, cras & in æternum. Fac de hoc ipso præparationem tuam ad Missam. Docet te S. *Paulus*, Christum JESUM esse finem legis; dirige intentionem tuam ad hunc finem; *intentio dirigatur in finem, dirigatur in Christum*, ait S. Augustinus, in Psal. 54. quare autem appellatur Christus finis noster? quia omnia nostra ad eum referre debemus, *& cum ad eum perveniemus, ultra quod quæramus, non habebimus.* Ipse dedit nobis exemplar vitæ, per quam ad eum pervenire valeamus; *ipse ergo, & exemplum nobis vivendi proposuit in hac vita, & præmium vivendi in futura vita.* O JESU, ah! fiat hoc, esto exemplar & finis noster, in hac vita, ut te mereamur habere in prœmium per totam æternitatem! *Amen, fiat, fiat.*

* * * * * * * * * * * * *

FERIA SECUNDA.

Conclusit scriptura omnia sub peccato, ut promissio ex fide JESU Christi daretur credentibus Gal. 3. 22.

DE PECCATO ORIGINALI.

1. Status miserabilis, ad quem per peccatum Adami redacti sumus.

2. Superabundans bonitas JESU Christi, qui ab illo nos deduxit.

PUNCTUM I. CONclusit S. Paulus e pisto-

stolam, quam hic meditamur, per stupenda verba, quæ omnes homines humiliare debent, sive vixerint ante legem, sive post illam, sivè Judæi sint, sive gentiles. Declarat, quod omnes rei sint, & misericordiâ DEI egeant, quia omnes sub peccato sunt, ut id, quod promisit Deus, adimpleretur per fidem JEsu Christi quo ad illos, qui credituri essent in eum, utque omnium ora clauderentur, & obmutescerent, qui propriam justitiam jactare vellent, & non aperirentur, nisi ad glorificandum, & exaltandum, infinitas divitias bonitatis, & charitatis divini nostri Liberatoris & Redemptoris; *conclusit scriptura omnia &c.* Chrysost & Theodoretus ibi. Instituamus desuper meditationem nostram. Credamus absque disputatione aut hæsitatione veritatem istam de peccato originali. Superba & nimis quam audax est cogitatio, examinare velle, quomodo fieri possit, ut omnes homines peccatores facti sint per inobedientiam unius solius hominis? lapsus Pelagianorum & Socinianorum, qui articulum hunc ad trutinam rationis examinare voluêre amissa propterea fide, docere debet fideles omnes, ut se humiliter submittant huic decisivæ sententiæ Apostolicæ; *per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors: & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt.* Rom. 5. 12. Verum est: nos haud intel-

intelligere, aut comprehendere posse: qua ratione peccatum ante tot sæcula præterita commissum ad nos usque devenerit; verùm si hoc mysterium peccati originalis non admittas, neque teipsum comprehendere potes. Quidquid videmus, & in nobis experimur, corruptionem aliquam clarè indicat, non per naturam, ergo per peccatum. Igitur firmiter credamus hanc magni momenti veritatem, DEUS eam clarè revelavit in scriptura; Ecclesia eam semper docuit, & in ea fundatur tota œconomia religionis & fidei nostræ. *In causa duorum hominum, quorum per unum venundati sumus peccato, & alterum redimimur à peccatis, propriè fides Christiana consistit*, ait S. Augustinus l. 2. de peccato orig: c. 24. En! quid sufficere debeat, ut de hac veritate convincamur. Conjiciamus deinde oculos in mala illa, quæ peccatum istud in hunc mundum introduxit; *magno illo primi hominis peccato*, pergit S. Aug: de Nupt. & concup. l. 1. c. 34. natura nostra in deterius commutata, *non solum facta est peccatrix, sed etiam genuit peccatores*, id est, quod omnes filii Adam cum ipsa vita contrahant peccatum, & cum peccato ignorantiam in intellectu, malitiam in voluntate, rebellionem in corpore, & infelicem pruritum ad malum, ita ut omninò infelices nascamur, subjecti omni generi infirmitatum, mortis, ignorantiæ concupiscentiæ,

man-

mancipia peccati & diaboli, inimici DEI, filii iræ, digni inferno. O statum deplorandum! qui juxta S. Ambrosium in Luc l. 4. c. 4. causa fuit, cur maledixerit Job diei nativitatis suæ, *pereat dies, in quâ natus sum*. Job 3. 3. Super quo ipse etiam David in Throno suo contremuit *Ecce enim*, ait Psal. 50. *in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea*. Ob quem ingemuit S. Paulus & continuo suspiravit, quousque liberaretur ab hac infelicitate. *Infelix ego homo &c.*! Rom 7. 25. Ingemiscamus etiam nos, una cum Sanctis, in consideratione tot miseriarum, quæ nos circumdant, & funestæ sequelæ sunt peccati originalis. Verùm ne consideratio ista ad desperationem nos adigat.

PUNCTUM II. Admiremur infinitam Christi JESU bonitatem, qui pro nobis, etsi pro tunc impiis, & declaratis inimicis Patris sui, mori dignatus est, consideremus liberalitatem ipsius, quæ omnem excedit limitem, ac longè superat & numerum & malitiam peccatorum omnium hominum; nam, ut Apostolus Rom. 5. 20. ait: *ubi abundavit delictum, superabundavit gratia*, id est, pro ut annotat S. Augustinus, haud contentum fuisse Christum JESUM, ut gratiam nobis faceret, remittendo nobis peccatum in nativitate nostra contractum, sed voluisse insuper nobis remittere omnia illa peccata, quæ huic

no-

nostro primo peccato propria voluntate & malitia superadditur effemus, *non tantum ei peccato, in quo omnes peccaverunt, sed etiam iis, quæ addiderunt, gratia remissionis datur.* lib. 1. de peccat. meritis c. 13. Quocumque igitur peccato gravati simus, fiduciam nostram in Christo JESU collocemus, gratia ipsius longè efficacior & potentior est ad nos salvandum, quam peccatum, ad nos perdendum; diffidamus nobis ipsis, exemplum Adami & relapsûs nostri post lapsum ipsius & postquam per gratiam ipsius sanati fuimus, palam nobis ostendunt, non esse hominem ex se ipso ad aliud idoneum, quam ut dona DEI perdere possit; solus DEUS reparare potest damna nostra; peccatum in causa fuit, cur & Adam & omnes illius posteri, justitiam originalem amiserint, mortique, ac omnibus miseriis illam præcedentibus & subsequentibus, subjaceant; verùm gratia JESU Christi omnia ista mala sanat; destruit peccatum Adami, & infinita alia aliorum hominum, quæ posteri illius superaddiderunt peccato primi parentis sui; utiles & proficuas nobis facit ærumnas, & miserias vitæ hujus; & liberat nos ab iis, quas in altera vita promeriti fuissemus; restaurat justitiam modò quòdam prorsus victorioso; dat longè majorem & abundantiorem justitiam, quam fuerit illa, quâ nos Adam privavit; facit, ut in illa, perseveremus, & de-

nique

nique nos reddit glorioſos & immortales in Cœlo. Dignæ ſunt veritates iſtæ, quæ à Clericis & ab omnibus fidelibus conſiderentur, & expendantur; multùm conducere poſſunt ad excitándos in iis affectus admirationis, humilitatis & gratitudinis. Fac o JESU, ut in nobis hos producant effectus; ut non privemur ob noſtram ſuperbiam & infidelitatem iſtâ ſuperabundantiâ gratiæ, quam tanta liberalitate ſupra omnes homines effudiſti, *ut ſicut regnavit peccatum in mortem, ita & gratia regnet per juſtitiam in vitam æternam, per JESUM Chriſtum Dominum noſtrum.* Rom. 5. 21. Pro præparatione ad Miſſam & gratiarum actione poſt illam, ſit gratiarum actio, laus & benedictio divino Redemptori tuo, quod vitam gratiæ tibi contulerit, quam per peccatum perdidiſti, roga illum, ut eandem conſervare dignetur per Sanctiſſimam Euchariſtiam. Te ipſum in hunc finem totum ipſi conſecra, illumque ex toto corde ama. O JESU! vive in me, & ego non vivam, niſi propter te. *Ecce DEUS Salvator meus, fiducialiter agam, & non timebo; quia fortitudo mea, & ſalus mea Dominus, & factus eſt mihi in ſalutem.* Jſaiæ 12. 2.

* , * * * * * * * * * * * * *

FERIA TERTIA.

Dum iret JESUS in Jeruſalem, tranſibat per mediam Samariam & Galilæam; & cum

cum ingrederetur quoddam Castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi. Luc. 17. 11,

CLERICI DEBENT AD EXEMPLUM JESU CHRISTI.

1. Prædicare ubique.
2. Et omnibus hominibus benefacere.

PUNCTUM I. NOn transiliamus hæc prima verba Evangelii, quin in iis subjectum & materiam aliquam pro instructione nostra indagemus. Venit Filius DEI in hunc mundum, ut esset exemplar omnium Christianorum Erat, spatio triginta annorum perfectum exemplar solitariorum, & tribus ultimis annis vitæ suæ personarum publicarum. Et sanè, à tempore, quo debebat seipsum manifestare mundo, quousque iterum ad Patrem suum redire debebat, videmus eum in continua actione, seu laboribus, *circuibat JESUS omnes civitates & Castella & docens in Synagogis eorum, & prædicans Evangelium regni, & curans omnem languorem, & omnem infirmitatem.* Matth. 9. 35. Hæc erat illius occupatio. Docebat in omni loco, & sanabat omnes ægrotos. Si quæramus, quid fecerit in Jerusalem, in Samaria, in Galilæa, ubique eum inveniemus successivè occupatum in his duabus functionibus; quæ etiam est illa duplex occupatio? qua nobis imponit, prædicandi nimirum ubique, & omnibus benefaciendi; quia etsi DEI Filius exemplar sit omnium Christianorum specialiter

tamen Clerici eum imitari debent, ita est, quilibet Sacerdos, quivis pastor, ad exemplum hujus solis justitiæ debet esse in continuo motu; nunquam in quiete, expandendo lumen, & chariratem quaquaversum, ita ut nemo sit, qui de influentia ipsius non participet; *nec est, qui se abscondat à calore ejus*. *Psal*. 28. Hinc dixit JESUS ad Apostos suos, Matth. 5. 14. *Vos estis lux mundi, nemo accendit lucernam, & ponit eam sub modio, sed supra candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt*. Censetur lumen Pastoris sub modio positum & absconditum, & consequenter inutile, quando scientiam suam sibi soli reservat, nec aliis communicare vult lumina, quæ à DEO accepit, ait S. Gregorius M. *pastoral*. p. 1. c. 5. En! igitur primam obligationem illorum, quos DEUS supra candelabrum Ecclesiæ suæ posuit; oportet, ut publicè prædicent & privatim; ut instruant ignorantes & confundant libertinos. Hinc est, cur Apostolus huic nomini *Pastorum* etiam hoc nomen *Doctorum* adjunxerit, ait S. Augustinus epist. 155. ad Maced. *alios autem Pastores & Doctores* Eph. 4. 11. ut intelligant Pastores, officium illorum esse prædicare, & docere alios. Sunt instar cujusdam speculatoris, quos DEUS in sublimi loco constituit, ut super alios invigilent, & populum suum securum reddant, eumque, quid faciendum sit, moneant; ita enim ait

Dominus: *si dicente me ad impium: morte morieris, non annuntiaveris ei, neque locutus fueris, ut avertatur à via sua impia, & vivat; ipse impius in iniquitate sua morietur; sanguinem autem ejus de manu tua requiram.* Ezech. 3. 18. An pluribus opus sit, ut timeamus, silentium adeò peccaminosum, sive ex negligentia; sive ex ignorantia, sive ex socordia originem trahat, siquidem cernimus, illud in causa esse, cur tot animæ æternùm pereant? *impius in iniquitate sua morietur*, de quibus tamen strictissima reddenda erit DEO ratio, *sanguinem ejus de manu tua requiram?* Js. 6. 5. Fac super hoc reflexionem & attentionem aliquam; & si forte in re tanti momenti ipse deliqueris, pete à DEO veniam, exclamando cum Propheta: *væ mihi, quia tacui.*

PUNCTUM II. Considera, satis non esse solutam esse linguam Ministri Christi JESU ad annuntiandum seu prædicandum Evangelium illius; oportet insuper applicare se ad benefaciendum omnibus hominibus, quicunque demum sint ad exemplum divini Magistri sui, de quo scriptum est: *pertransiit, benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo.* Act. 10 38. Nihil charitatem ipsorum effugiat, debent reducere peccatores ab errore viæ suæ, consolari viduas & pupillos; habere manus semper apertas, ad solatium pauperum & infirmorum; non possunt quidem

dem eos sanare per miraculum, instar DEI Filii, verùm juvare debent eos, eosque inquirere, prout ipse quæsivit; debent esse oculus, qui eos indaget in locis secretis, quo pudor eos occultat, & manus, quæ eos à miseria; ad quam redacti sunt; educat; & quia redditus & proventus Pastorum; quamvis benè eos impendant, haud sufficere possunt ad sucurrendum omnibus indigentiis suorum Parochianorum, hortari debent fideles, ad contribuendum aliquid & conjungendas vires suas, ut ambo satisfacere valeant primariæ & maximè essentiali obligationi cujuslibet Christiani, ad exemplum primorum fidelium. Act. 4. 34 qui vendebant possessiones suas, & pretium illarum ponebant ad pedes Apostolorum, ut distribuerentur unicuique, *prout cuique opus erat*. Bone DEUS! quandonam videbimus reflorescere hanc primævam charitatem? fiet hoc tunc: quando ipsi etiam Clerici populo suo præiverint suo proprio bono exemplo. *In Sacerdote Christi omnia debent esse vocalia*, est animadversio & instructio S. Hieronymi: dum rationem affert, & dat, cur Summus Pontifex Judæorum in veste sua portaverit tintinabula Exod: 28 40. & S. Gregorius Papa explicans verba ista Christi JESU, Matth. 5. 13. *vos estis sal terræ*; ait; pastores debere esse respectu populi sui instar petræ salis. Si oves infirmantur; & morbo quodam laborant; neque

neque manducare quidquam volunt. apponitur ipsis petra salis; lambere incipiunt animalia ista hanc petram; acquirunt sic novum gustum; & à morbo suo curantur. Ostendit comparatio ista, nostrum esse reaccendere fervorem fidelium, & movere eos omni adhibito medio & conatu, ut exercitio bonorum operum se dedant, *si ergò sal sumus, condire fidelium mentes debemus.* Pro præparatione ad Missam roga Christum JESUM, ut hanc tibi gratiam concedat; erit hoc medium satisfaciendi huic tuæ grandi duplici obligationi, quàm modò considerasti. *Curare namque Sacerdotem necesse est, quæ singulis dicat, unumquemque qualiter admoneat; ut, quisquis Sacerdoti jungitur, quasi ex salis tactu, æternæ vitæ sapore condiàtur.* Greg: ibid. *Ut vitæ viàm ipsa quoque opera Sacerdotis clament.* Idem lib. 1. Epist. 24.

FERIA QUARTA.

Ite, ostendite vos Sacerdotibus, & factum est, dum irent, mundati sunt. Luc 17. 14.

DE UTILITATE CONFESSIONIS.

1. Remittit peccata. 2dò. Restituit merita. 3tiò. Procurat gaudium, & quietem bonæ conscientiæ.

PUNCTUM I. PEccatum lepra est spiritualis, ut ab hac curemur, accedere debemus Sacerdotes, quem

admodum leprosi, de quibus sermo est in hodierno Evangelio; est hoc mandatum Domini in Ecclesiâ statutum; sequamur illud fideliter; detegamus morbos nostros Ministris JESU Christi *ite ostendite vos Sacerdotibus*: si hoc faciamus, prout oportet, sanabimur; *& factum est, dum irent, mundati sunt*. Non est crimen adeò enorme, cujus absolutionem & remissionem in confessione non inveniamus, si hæc fiat humiliter, integrè, sincerè, & cum vera contritione. *Delictum meum cognitum tibi feci*, ait David *Psal* 31.5 *& tu remisisti impietatem peccati mei; dixi confitebor adversùm me injustitiam meam Domino, & tu remisisti impietatem peccati mei*. Supra quem locum ait Origenes, hom 3. in Levit. vide, quomodo confessio meridium sit securum obtinendi remissionem peccatorum suorum? qui prævenit diabolum, accusando semetipsum, non poterit esse accusatus ab hoc inimico in die judicii. Oportet item detegere plâgas nostras, ait, non solùm DEO, sed etiam medicis, qui in Ecclesia ad sanandum constituti sunt. Est aliquod peccatum, ait S. Augustinus in Psal. 58. quod DEUS pro sua misericordia non possit condonare; si quæris, quale sit hoc? respondeo, est defensio peccatorum, quæ commisisti, si nimirum peccatorum ex superbia & obstinatione se reum fateri recusat; *est quædam iniquitas, quam, qui operatur, fie-*
ri

vel non potest, ut misereatur ei DEUS; quæritis fortè, quænam sit illa? ipsa est defensio peccatorum. Nam, *quo pacto DEUS dignatur ignoscere,* ait idem hom. 50. c. 9. *Quod homo dedignatur agnoscere.* Qui seipsum in judiciis humanis accusat, perdit causam suam; accusare autem se coram DEO, & in tribunali pœnitentiæ, est salvari, *exomologesis, cùm accusat, excusat; cùm condemnat, absolvit,* Tertul. de pœnit. c. 6. amplectamur itaque praxim tam facilem, & tam lucrosam; *si confiteamur peccata nostra, fidelis est, & justus, ut remittat nobis peccata nostra, & emundet nos ab omni iniquitate.* 1. Joan: 1. 9. En primam utilitatem confessionis!

PUNCTUM II. Secunda est, quod reddat animæ pulchritudinem suam. Peccatum ei abstulit omnia merita, virtutes, & bona opera omnia, verùm per pœnitentiam hæc omnia iterum recuperat; *initium bonorum operum est confessio malorum operum,* ait S. Augustinus tr. 12. in Joan. Totus sordidus & deformatus eras ob multitudinem & enormitatem peccatorum tuorum; confitere ait S. D. explicans verba ista Prophetæ Ps. 95. 6. *confessio & pulchritudo in conspectu ejus,* ut ab hac fœditate libereris, & novam justitiæ pulchritudinem induas; *fœdus eras, confitere, ut sis pulcher.* Aug. ibid. Aberrasti instar filii prodigi, & in cœnum impuri-

tatis cecidisti, si verò te laveris in hoc balneo pœnitentiæ; si sincerè ad DEUM revertaris cum vero ac intimo dolore, infinita ipsius misericordia te recipiet; amicitiam suam tibi iterum concedet; dabit qualitatem Filii DEI, & jus ad hæreditatem æternam, qua te indignum reddidisti, id, quod, ut S. Pacianus paræнes ad pœnit. ait, nobis indicatur per hæc verba Evangelii Luc. 15. 22. *citò proferte stolam primam, & indui te illum; & date illi annulum in manu ejus, & calceamenta in pedes ejus.* O qualis consolatio pro peccatoribus! si ad hoc attenderent; anne integris annis absque confessione in peccatis suis permanerent? minimè, vide, ut eos de talibus moneas, & utere hoc motivo ad persuadendam eis pœnitentiam, & ad invitandū eos ad confessionem. In hunc effectum.

PUNCTUM III. Nota, confessionem etiam quamdam afferre utilitatem, nimirum procurat gaudium & quietem bonæ conscientiæ. Bellum erat peccatori cum DEO suo; sed per confessionem exactam & sinceram pacem stabilit, & quiete ac pace fruitur, qualis vix exprimi potest. Obtenta hac pace per sacram absolutionem, aliter laborandum non est, nisi ut cicatrices à peccatis relictæ in anima curentur. Si quis post diligens examen adhibitum, ad cognoscendā peccata sua, ad eaque Sacerdoti aperiendā, forte alicujus oblitus fuerit, non propterea

inquietari debet, confessio non est tortura animarum, prout hæretici ajunt, sed potius à contrario inventa est, & introducta ad quietandam conscientiam, & extinquendos remorsus illius, prout Concilium Tridentinũ sess. 15. de pœn. c. 9 docet. Scito, melius esse memoriæ tuæ aliquid deesse, quàm contritioni, seu dolori de peccatis. Si quis ergo iterum recordetur peccati cujusdam obliti, debet illud simpliciter fateri; si verò illius recordari non potest, satis est, si veniam de illo petat à Christo JESU, Supremo *Sacer*dote & Pontifice; quantò rigidior atque terribilior est contra peccatores, qui conversionem cordis sui negligunt, tantò majorem bonitatem & misericordiam ostendit erga eos, qui aliquid præcisè ex defectu memoriæ omittunt. Odium extremum concipe contra omnes defectus tuos; & sic omnes tibi condonabuntur; si ex oblivione de aliquo teipsum non accuses, quæ tibi voluntaria non est, contentus est DEUS corde tuo: nec dici potest, quàm bonus sit erga eos, qui recto sunt corde, *quàm magna misericordia Domini, convertentibus ad se.* Eccles. 17. 28 En! fructus & utilitates confessionis! explica eos populo tuo! sed esto primus ipse, qui ex hac doctrina proficias; roga in hunc finem DEUM in præparatione tua ad Missam, ut omnes illas dispositiones tibi concedere dignetur, quas Sacramentum illud ad quod toties

accedis, exigit. Fac Domine, ut nonnisi potestatem illam considerem, & attendam, quā iis dedisti, quos judices & medicos animarum nostrarum constituisti, ut cum iis, tanquam tecum ipso loquar, si eis peccata mea detego. Libenter me submitto, & subeo confusionem illam, quam merentur peccata mea; eamque tibi offero, ut incipiam sic expiare peccata mea; fac mihi gratiam istam, benè explicandi illa huic judici, qui alium in finem ea cognoscere non debet, nisi ut ab illis me absolvat, & me tibi reconciliet. O utinam me ita præsentare & sistere valerem in & coram tribunali pœnitentiæ. & taliter intus constitutus forem, qualem teipsum Patri tuo præsentasti, dum totius mundi delicta in teipsum suscepisti! *DEUS tu scis insipientiam meam, & delicta mea à te non sunt abscondita. Operuit confusio faciem meam.* Psal. 68.

(✠)(✠)***(✠)***(✠)*** (✠) ***

FERIA QUINTA.

Unus autem ex illis, ut vidit, quia mundatus est, regressus est cum magna voce, magnificans DEUM; & cecidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens; & hic erat Samaritanus. Luc. 17. 15.

DE GRATITUDINE.

1. Recogitare debemus DEI beneficia.
2. DEO gratias pro illis agere. 3. Ex illis proficere.

PUN.

PUNCTUM I. ASsumamus leprosum hunc pro duce nostro ad addiscendam gratitudinem, quam DEO debemus ob gratias ab illo acceptas. Tria fecit, in quibus consistit perfecta gratitudo juxta S. Thomam 2. 2. q. 107. art. 2. in c. 1. imò. quamprimum se sanatum vidit, de benefactore suo cogitat, ad eumque revertitur; *ut vidit, quia mundatus est, regressus est*. 2dò. Glorificat DEUM alta voce; *cum magna voce magnificans DEUM*. 3tiò. adjicit se ad pedes JESU, tanquam qui velit illi semper adhærere, & ab eodem nunquam separari. *Et cecidit in faciem, ante pedes JESU*. Imitemur illum. Recogitemus beneficia à DEO accepta; studeamus nos gratos exhibere, & ex iis proficere. Persuasi, ac certi de hoc, nil boni in nobis esse, quod à DEO non sit, quamprimum memores simus misericordiarum suarum erga nos; ascendamus igitur usque ad primas gratias, quæ sunt, quasi primi annuli catenæ hujus ex qua prædestinatio nostra constat. Creavit nos DEUS paulò inferiores Angelis, sed capaces ejusdem cum ipsis beatitudinis; dedit nobis animam immortalem; & nequaquam in vanum recepimus animam istam; postquam enim amaverimus DEUM, & servi erimus ei super terram, possidebit hæc DEUM in Cœlis æternum. Ex hoc progrediamur ad donum ineffabile, quod Pater æternus contulit

nobis per Filium suum JESUM Christum in mysterio Incarnationis, quod à nobis infinitam quamdam exigeret gratitudinem, si tales capaces essemus. Veniamus, deinde ad gratias illas, quas in Ecclesia, & Sacramentis invenimus, ubi peccata nostra in Sangvine JESU Christi abluuntur; cùm interim tot alii mortui sint in impœnitentia & sepulti in abysso desperationis. *Abyssi operuerunt eos; descenderunt in profundum quasi lapis.* Exod. 15. Computemus omnes has gratias; neque obliviscamur earum, quæ specialiter nobis ut Clericis collatæ sunt; consideremus, quomodo separaverit nos DEUS à communi plebe, ut essemus consecrati servitio illius, quomodo conservaverit nos in statu adeò sublimi, quod benedictionibus prævenerit nos in functionibus ministerii nostri, à quot periculis nos liberârit; omnia ista nobiscum expendamus & fateamur, quod totum debeamus misericordiæ divinæ. *Misericordia Domini, quia non sumus consumpti; quia non defecerunt miserationes ejus.* Thren. 3. 22. Verùm quia non sufficit talia recogitare tantùm.

PUNCTUM II. Curemus, taliter cor nostrum iis affici, quemadmodum Samaritanus iste; qui reversus *cum magna voce magnificat DEUM*. Anima, quæ intimè afficitur DEI erga se bonitate, satiari haud potest in rememorandis DEI erga se miserationibus,

bus, lingva illius satisfacere haud valet cordi suo, vellet, ut omnis terra publicaret, & extolleret talia beneficia; *cantemus Domino; gloriosè enim magnificatus est, &c.* Exclamarunt Israelitæ post transitum maris rubri Exod. 15. 1. Vide Psalmos David, Epistolas S. Pauli, Confessiones S. Augustini, Opera S. Bernardi, & S. Theresiæ, quomodo resonent hanc gratitudinem, quàm ardentia sint verba illorum, & inflammata! an non videntur viscera illorum, instar vocis cujusdam esse, quæ se in gratiarum actionem effundant? sequamur illorum exemplum; neque cessemus laudare, & benedicere DEUM ob beneficia ab illo accepta, *flumina ad locum revèntuntur, unde venerunt, ut iterum fluant,* ait Ecclesiastes cap. 1. 7. ita pariter fiat cum beneficiis, ait *S.* Bernard. in cant. ser. 13. n. 1. *âd locum, unde exeunt, revertantur flumina gratiarum, ut iterum fluant. Remittatur ad suum principium cœleste profluvium, quò uberius terris refundatur. Qualiter, inquit? qualiter dicit Apostolus, in omnibus gratias agentes. Quidquid sapientiæ, quidquid te virtutis habere confidis, DEI virtuti, & DEI sapientiæ deputa Christo.*

PUNCTUM III. Ultima obligatio gratitudinis est, ut studeamus proficere ex beneficiis acceptis, utque ea aliqua ratione compensemus, prout S. Thomas loquitur, per bonum usum illorum. Id, quod *S.* Prosper con-

consuluit Demetriadi virgini in illa pulcherrima Epistola, quam ad eam scripsit. Magnæ considerationis es, & à mundo suspicaris propter bona tua, quæ possides, ob virtutes tuas, ob nativitatem, seu natales tuas; verùm ob hæc ipsa magnam DEO debes gratiarum actionem, & magis obligaris ad humiliandum teipsam *In omnibus bonis opulentiæ tuæ, & gratiam donatoris, & jus proprietatis agnoscas*; & quia omnia hæc, quæ habes, à DEO habes; *itaque utendum est tibi eis, quæ largitus est DEUS, & ab eodem semper petendum, ut donis ejus fideliter, & scienter utaris*. An tali modo te gratum hucusque DEO exhibuisti? cogitastine sæpius de beneficiis ab eo acceptis? quales gratias ei egisti? ante omnia autem, qualiter his omnibus usus fuisti? servieruntne tibi gratiæ istæ ad gloriam illius propagandam? agnovistine, & contestatusne es illius liberalitatem per hoc, quod ei, & servitio illius inviolabiliter ideo adhæseris? recogita hæc accessurus ad Altare, & tua gratiarum actio post Missam sit, ut studeas fidelius deinceps pendere divino Regi tuo hoc tributum gratitudinis, quod ei tot titulis debes. O Domine! ego adoro miserationes tuas infinitas! ne permittas, ut earum unquam obliviscar, aut tam infelix sim, ut me tibi ingratum exhibeam, adhæreat lingua mea faucibus meis, si unquam te laudare & benedicere cessavero.

vero, Benedic anima mea Domino, & omnia interiora mea benedicant sanctum Nomen ejus. *Benedic anima mea Domino, & noli oblivisci omnes retributiones ejus; qui propitiatur omnibus iniquitatibus; qui sanat omnes infirmitates tuas: qui redimit de interitu vitam tuam; qui coronat te in misericordia & miserationibus.* Psal. 102. Repleatur memoria mea recordatione beneficiorum & gratiarum tuarum; sit vita mea canticum continuum gratiarum actionis, & laudis; & ut nunc incipiam cantare in vita, quod in æternum me cantaturum spero, *misericordias Domini in æternum cantabo.* Ps. 88. 1.

FERIA SEXTA.

Nonne decem mandati sunt, & novem ubi sunt? non est inventus, qui rediret, & daret gloriam DEO, nisi hic aligenigena. Luc. 17. 18.

DE INGRATITUDINE.

1. Obliviscimur beneficiorum DEI.
2. Ea nobis attribuimus.
3. Illis abutimur.

PUNCTUM I. SI consideremus, quòd ex decem leprosis à Christo sanatis, nonnisi unus redierit, qui ei gratias egit, fateri cogimur ingratitudinem vitium esse commune & valdè ordinarium inter homines. Deberemus incessanter memores

esse

esse beneficiorum divinorum, gratias ei propterea referre, & exinde proficere, prout in præcedenti meditatione diximus; verùm quid sit? pro eo, ut beneficia illius recolamus; obliviscimur illorum; nobis ipsis ea attribuimus; pro eo, ut iis benè utamur, illis abutimur; quæ erit materia præsentis meditationis. Incipiamus à detestatione ingratitudinis horum novem judaicorum leprosorum, hoc est talis nationis, quæ DEO semper ingrata extitit, adeò insensibilis est natio, & gens ista ob gratiam sibi à Christo JESU factam, ut obliti beneficii curationis suæ, illius etiam obliti sint, à quo tantum beneficium acceperunt. *Obliti sunt DEUM, qui salvavit eos.* Psal. 105. 22. Ut inde desumamus ingratitudinem illorum; quod prius agnoverint cum stupore suam sanationem, quis credidisset, quod unquam è memoria sua elabi passi fuissent tantum beneficium, quod tam impensè optaverunt, & desiderarunt, tam humiliter petierunt, tantâ fiduciâ expectârunt, tam viva agnitione miseriæ suæ implorarunt? verùm effectus minimè respondebat tam pio & devoto initio; usi sunt ex parte conditionibus illis, quas Apostolus assignat & requirit ad obtinendam aliquam à DEO gratiam, verùm neglexerunt illam, quæ priores coronat & disponit ad novas & majores accipiendas, volo dicere memoriam accepti beneficii, & reditum ad bene-

benefactorem suum; *non est inventus, qui rediret, & daret gloriam DEO.* An non nostra hæc est imago? incessanter in momenta singula recipimus à DEO novas gratias, has autem vix accipimus, & statim eorum obliviscimur similes nempe sumus corvo illi ex arca emisso, ubi securè quiescebat tempore diluvii, qui tamen reversus non est, quando vidit diluvium cessasse. Divinæ providentiæ & misericordiæ sinus instar arcæ est, quæ nos portat & protegit in medio turbarum & tempestatum hujus sæculi, postquam naufragium evasimus; nequaquam cogitamus reverti ad arcam istam; & benefactoris & beneficii simul obliviscimur. *Non fuerunt memores multitudinis misericordiæ tuæ.* Ps. 105. Quantum crimen!

PUNCTUM II. Nec solùm beneficiorum DEI obliviscimur, sed tam insolentes sumus, ut eadem nobis attribuamus; *manus nostra excelsa, & non Dominus fecit hæc omnia.* Deut. 32. 27. Nos ipsos consideramus ut authores fortunæ nostræ & dignos, quibus gratiæ istæ obveniant; tanquam justa & digna compensatio, ac merces bonorum operum nostrorum. Pelagiani, si non oretenus, saltem cordetenus; volumus nimirum dona DEI ignorare, & nobis ipsis sufficere, pro eo, ut agnoscamus, & fateamur totum ab eo venire & gratiam, & bonum usum illius, prout Ecclesia nos instruit in suis preci-

bus; *DEUS, de cujus munere venit, ut tibi à fidelibus tuis dignè ac laudabiliter serviatur.* Orat. Dom. 12. post Pent. Quod Clerici hoc errore tenentur, qui postquam victores in multis tentationibus evaserunt, tentationi superbiæ & amoris proprii succumbunt. Videntur sapientes esse & zelosi, verùm quia sibimet ipsis attribuunt qualitates similes, quas habere videntur, stulti & insensati evadunt, quemadmodùm Philosophi illi, de quibus S. *P*aulus Rom. 1. ait, quòd cùm cognoverint DEUM, illum tamen ùt DEUM non glorificaverint. *Quia ergo fuerunt superbi & ingrati, digni habiti sunt, qui traderentur in concupiscentias cordis sui,* ùt S. Augustinus in Psal. 13. advertit. En abyssum, in quam deducit ingratitudo, quia non solum nobis ipsis attribuimus dona DEI, sed insuper.

PUNCTUM III. Abutimur illis: servire nobis debet liberalitas divinæ bonitatis ad eum majori cum scandalo, offendendum, id quod ipsemet DEUS per Prophetam suum Is. 43. 22. nobis exprobrat; *non me invocasti Jacob; nec laborasti in me Israel, non mihi obtulisti arietem holocausti tui, & victimis non glorificasti me.* Nec minimum cognatum adhibuisti; ut homagium mihi debitum exsolveres. Tantùm abest, ut gratitudinem tuam mihi ostendas, ut potiùs beneficiis meis abutaris, iisque tanquam instrumen-

mentis iniquitatum tuarum utaris; *servire me fecisti in peccatis tuis; præbuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis.* ibid. 24. An non hoc ipsum in singulos dies videmus? qualiter abutuntur peccatores bonis, quæ à DEO acceperunt? ebriosus iis utitur, ut excessus suos continuet; avarus, ut in usuris suis pergat; impudicus pergit in suo infami commercio, superbus exinde luxui & vanitati suæ satisfacit. Quot Clerici, etiam illi, qui contra ingratitudinem è Cathedra detonant, ab errore hoc exempti non sunt? examina teipsũ desuper, & invenies, quod sæpius abusus fueris DEI donis; quæ non ad gloriam Dei applicaveras, sed talentis tuis, tam corporalibus quàm spiritualibus usus fuisti ad tuam propriam gloriam, scientia tua ad aliud tibi non profuit, nisi ad inflationem proprii cordis tui, & ad satisfaciendum ambitioni tuæ, nec melior fuit usus dignitatis tuæ & bonorum tuorum, ac reddituum Ecclesiasticorum, quibus prodigè usus fuisti in expensas superfluas, cùm in pauperes erogari debuissent; & denique non vixisti prout decebat bonum Clericum, longè remotus ab omni luxu, & pompa hujus sæculi. Salutarem itaque concipe confusionem in consideratione ingratitudinis tuæ præteritæ, & in futurum considera te ad exemplum Samaritâni, tanquam alienigenam respectu DEI, agendo illi gratias, non solùm pro maximis favoribus, sed

etiam

etiam pro minoribus; certò de hoc persuasus, non esse beneficia magis indebita, & gratuita, quàm quæ aligenigenæ ignoto, & ingrato exhibentur; *felix, qui se alienigenam reputans, etiam pro minimis quibusquè beneficiis, non minimas refert gratias, gratuitum esse non dubitans, quo alieno impenditur, & ignoto.* S. Bern. de divers. serm.

27. Pro præparatione ad Missam, propone tibi certos dies in anno (quales sunt, in quibus specialia beneficia à DEO accepisti, vg. dies baptismi, conversionis, ordinationis &c.) quos gratiarum actioni specialiter destines, & consecres. Offer in hunc finem communiones, eleemosynas, aliaque bona opera horum dierum, tanquam hostias Eucharisticas, adde huic sanctæ praxi textus quosdam à S. Scriptura, qui ferventiores actus, & affectus continent, fiantque tibi pro orationibus jaculatoriis, quibus frequenter utaris ad contestandam DEO gratitudinem tuam & quidem toties, quoties fieri potest. *Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo: lauda anima mea Dominum.* Psal. 33. *Laudabo Dominum in vita mea, psallam Deo meo, quamdiu fuero.* Psal. 145. *Exaltabo te Deus Rex, & benedicam nomini tuo in sæculum sæculi.* Psal. 144. *Benedic anima mea Domino, & noli oblivisci omnes retributiones ejus.* Psal. 102.

DIE

* * * * * * * * * * * * * *

DIE SABBATHI.

Et ait illi, surge, vade, quia fides tua te salvum fecit. Luc. 17. 19.

QUALITER VERE PÆNITENS POST CONVERSIONEM SUAM VIVERE DEBEAT.

1. Lucrum & utilitatem ex suis lapsibus trahit.
2. Jllos reparat, & resarcit, per fervorem pœnitentiæ suæ.

PUNCTUM I. SI Dominus noster JESUS Christus à lepra peccati in Sacramento pœnitentiæ nos purificare, & liberare dignatur, jubet etiam nos quemadmodum Samaritanum hunc *surgere, & abire, surge, & abi.* *Surgimus*, ait quidam ex veteribus Interpretibus, *quando à peccatis resipiscimus, cum malæ consvetudini insvetæ resistimus; cum nobis ipsis, quod tales fuerimus, displicemus; ambulamus verò, cum virtutum studiis desvetum jam, & quasi ignavum animum exercemus.* Ericus. in hoc Evang. Hæc est ratio vivendi veri pœnitentis; facit nimirum spiritus pœnitentiæ eum in ipsis peccatis suis invenire magna lucra, & incrementa salutis suæ. Millenas gratias agamus Domino nostro JESU Christo pro hac mirabili inventione, & videamus, quomodo pœnitens ex lapsibus suis proficiat? 1mo. evadit exinde humilior. Consideratio

peccatorum confusione illum replet tanta, ut non audeat levare oculos suos in Cœlum, neque os suum aperire ad loquendum; *miser factus sum, & curvatus sum usque in finem* Ps. 37. 7. Permittit DEUS lapsus nostros, ut sanet radicem superbiæ in nobis, ait S. Augustinus de nat. & grat. l. 2. 27. facit instar sapientis Chirurgi, qui magnum malum minori malo curat; *ut dolor dolore tollatur*. Verùs pœnitens utilitatem capit ex hoc remedio, quod DEUS adeò utiliter, & tam misericorditer ex propria nostra miseria trahere scit; taliter deinceps vivit, ut lapsus præteriti illi serviant ad reddendũ eum humiliorem, magis cautum, & ferventiorem, & tunc verum est, quod S. Bernardus in Ps. Qui habitat, serm. 2. ait, lapsus nostros cooperari in bonum nostrum; *nonne cooperatur nobis ille casus in bonum, unde & humiliores efficimur, & cautiores*. 2dò. majori deinceps custodia utitur, convictus de sua fragilitate, & debilitate, cujus tam tristem experientiam habuit. Fugit, & elongat se à præcipitio illo, in quod cecidit. Quia adeò infeliciter pane dæmonis, veneno infectus fuit, mavult deinceps jejunare, quàm manducare, ut S. Cyprianus de lapf. c. 20. loquitur, *post diaboli cibum, malle jejunium*, vult dicere, non vult amplius fidere creaturis, à quibus fuit deceptus; neque commercium aliquod habere cum mundo, à quo fuit cor-
tuptus.

ruptus. Similis videtur esse, ait Tertullianus; de pœnit. c. 7. illis, qui è naufragio evaserunt; nolunt amplius redire, & mari se committere, contestando DEO gratitudinem suam, per continuam memoriam periculi, ex quo eos liberavit; *plerique naufragio liberati, exinde repudium & navi, & mari dicunt beneficium salutis suæ, memoriâ periculi honorantes.* 3tio. magis deditus est orationi; exactior in recurrendo ad DEUM; in tempore tentationis fidelior, & ferventior in satisfaciendo obligationibus suis, *factus ad prælium, fortior per dolorem.* S. Cyprianus Epist. 57. An ita profecisti hucusque ex lapsibus tuis? factusne es humilior, sapientior, vigilantior? cognito etiam aditu, per quem peccatum in cor tuum ingressum est, habuistine curam, majori cautelâ ex hac parte deinceps utendi, ad exemplum Gubernatoris urbis, qui non cessat fortificare illam magis ex illa parte, ex quâ jam semel hostis illam occupavit? fac ut saltem imposterum adhuc magis attendas. Rarum est, ut quis non quandoque labatur, sed valdè diversi sunt ejusmodi lapsus, ait S. Bernardus. l. c. *homines enim aliquando cadere necesse est, dum in hoc sæculo detinentur, sed alii non quia Deus supponit manum suam.* Hi ultimi sunt veri pœnitentes, qui non solùm lucrũ & utilitatem trahunt ex lapsu suo, sed eun-

dem etiam reparant, & resarciunt per pœnitentiam, prout videbimus.

PUNCTUM II. Verus pænitens præ oculis suis habens peccata, quæ expiare, lapsus, quos reparare, justitiam divinam, cui satisfacere desiderat, confusionem in anima concipit, dolorem in corde excitat & omnibus pœnis ac ærumnis libens se submittit. En! quâ fidelitate hos actus & has dispositiones in se procuret tam sanctas & pœnitentiæ, tam necessarias! imò, animatus spiritu pœnitentiæ, continuo peccatum suum ante oculos suos habet; totam illius enormitatem secum expendit, & exinde ruborem & confusionem concipit; *tota die verecundia mea contra me est, & confusio faciei meæ cooperuit me.* Psal. 43. 16. Non erubescit solùm comparere coram DEO, & in præsentia tam sublimis majestatis, sed quandoque etiam coram hominibus, postquam seipsum tot sceleribus fœdavit. Loca deserta & horrida non aliter considerat, nisi ùt talia, quò per totam reliquam vitam suam, relegari fuisset promeritus; *ecce elongavi fugiens, & mansi in solitudine.* Psal 54. 8. 2dò. nec minor est dolor ipsius, quàm confusio & erubescentia; *peccavi, & in amaritudinibus moratur oculus meus.* Job. 17. Tanto dolore tangitur, quòd DEUM offenderit tam bonum, tam amabilem, ut non cesset offerri illi sacrificium cordis contriti & humiliati; de quo Propheta

tà loquitur, quodque solum attrahere potest gratiosum divinæ misericordiæ obtutum supra peccatorem pœnitentem; *cor contritum & humiliatum DEUS non despicies.* Psal. 50. Non solùm summè detestatur peccata sua commissa, sed insuper ita resolutus est, ea deinceps non amplius committendi, ut crucifigat carnem suam cum concupisentiis, & omnes contrarios, ac inordinatos in se ipso exsurgentes motus, & affectus impugnet, & abominetur, *iniquitatem odio habui, & abominatus sum.* Psal. 118 3tio. exponit corpus suum passioni & humiliter se submittit omnibus, quæ divinâ justitia in eum exercere vult. *Ego in flagella paratus sum.* Psal 37. Similem zelum & indignationem cum DEO contra peccatum concipit, ut illud rigorosa pœnitentiâ puniat, ac castiget, certus de hoc, ac persvasus, eò se misericordem magis DEUM erga se experturum, quò minùs indulgens erga seipsum fuerit: *in quantum non peperceris tibi, in tantum tibi DEUS corde parcet.* Tert. de pœn. c. 10. En dispositiones veri pœnitentis! suntne autem hæ etiam tuæ? non nisi valdè frequenter lapsus es, qualis est ergo solicitudo tua, reparandi lapsus tuos? oporteret decies magis laborare pro procuranda gloria DEI, quàm laboraveris ad illàm destruendam; *sicut fuit sensus vester, ut erraretis à DEO, decies tantum iterum convertentes requiretis eum,* ait Pro-

pheta Baruch. 4. 28. Facisne hoc; o quàm infirma est! & debilis pœnitentia tua? igitur pro præparatione ad Missam, roga DEUM, ut renovet in te spiritum pœnitentiæ, sine quo digne manducare haud poteris carnem Salvatoris, qui Rex & Caput est omnium pœnitentium, Domine DEUS meus, qui per infinitam misericordiam tuam nobis donas, ut proficere valeamus ex ipsis nostris lapsibus eosque per pœnitentiam reparare, concede, quæso nobis hanc gratiam, amplectendi hanc praxim; quàm modo consideravimus. Debemus hoc facere, utpote peccatores, ut sic peccata nostra expiemus, & justitiæ divinæ satisfaciamus; debemus hoc facere tanquam Christiani, & membra Christi JESU ut sic imitemur hunc DEUM pœnitentem & crucifixum; sed adhuc magis debet idipsum à nobis fieri, quia sumus Ministri Ecclesiæ tuæ, quia ùt tales occupati esse debemus, ut peccata populi deploremus, & desuper continuò ingemiscamus. O Domine, concede nobis hasce cordis nostri dispositiones, & tunc dicere poterimus cum Propheta tuo: *defecit in dolore vita mea, & anni mei in gemitibus.* Psal 30.

* * * * * * * * * * * * * * *

DOMINICA DECIMA QUARTA POST PENTECOSTEN.

Spiritu ambulate, desideria carnis non perficietis. Gal. 5. 16.

DE

DE CASTITATE.

1. Æstimatio, quam de illa habere debemus.
2. Et solicitudo seu cura illam conservandi.

PUNCTUM I. PRima verba hujus epistolæ pulcherrimam materiam meditationis nobis præbent; siquidem eò nos hortantur, ut non amplius vitam ducamus animalem & carnalem, sed ex toto spiritualem, omninò puram & cœlestem. *Spiritu ambulate*, ait Apostolus, *& desideria carnis non perficietis*. O quàm felices essemus nos, si taliter viveremus! non despondeamus animum, quamcunque debiles simus, possumus enim cum auxilio gratiæ, quia notandum cum S Augustino, in expos. epist. ad Galat. Apostolum non dicere, nos non amplius habituros desideria mala; cum præsens vitæ hujus status hoc non permittat, & in potestate nostra haud sit, talia impedire, sed desideria *carnis non perficietis*, non implebitis, hoc enim est, à quo nos per auxilium gratiæ divinæ præservare possumus Quid est ergo vivere secundum spiritum? est consentiri illi, ait hic S.P. *Quid est duci spiritu? Spiritui DEI consentire jubenti, non carni concupiscenti.* Idem serm 15. de V. A. nov. edit. Et sic possumus implere; si volumus, quod S Paulus hìc nobis dicit, modò fideliter insistamus orationi, & tantùm amemus virtutem hanc castitatis, quantùm debemus.

Roga

Roga Cœlestem Sponsum animarum castarum, ut repleat cor tuum amore, & æstimatione hujus pulcherrimæ virtutis; quæ juxta testimonium Spiritûs S. nil in toto mundo sibi in pretio æquale habet; *omnis autem ponderatio non est digna continentis animæ* Eccles 26. 20. Inter elogia; quæ SS PP. huic virtuti dant, ait S. Joannes Climacus Gradu 15. aliquos eam nominasse participationem naturæ Angelicæ, habitaculum dignum JESU Christo; scutum, seu clypeum cordis, Cœlũ terrestre, tranquillitatem, seu quietem omnium passionum. *Quid castitate decoriùs*, exclamat S. Bernardus, tract. de mor. & offic. ep. c. 3. *quæ mundum de immundo conceptum semine, de hoste domesticum, Angelum denique de homine facit*. Ubique pulchra est, sed maximè in Clerico & Sacerdote, cujus principale est ornamentum. Hinc quemadmodum obligatus est ratione functionum suarum, ut DEO appropinquet, ita etiam excellere debet in hac virtute, sine qua non meretur nomen Sacerdotis; *qui puram agunt vitam, verè sunt DEI Sacerdotes*. Vide nunc, qualem æstimationem habeas de hac virtute? fecistine reflexionem ad illam, dum Sacros Ordines recepisti, quod totum vitæ tempus de cætero in castitate transigere debeas? quomodo loqueris de cælibatu, quem Ecclesia Ministris suis præcepit & imposuit, accepistine hoc præceptum bono animo? anne cum

gau-

gaudio suscepisti statũ talem, qui te à tot solicitudinibus eximit, quibus conjugio alligati implicati sunt? *qui sine uxore est, solicitus est, quæ Domini sunt, quomodo plàceat DEO; qui autem cum uxore est, solicitus est, quæ sunt mundi, & divisus est.* 1. Cor. 7. 33. Si nullum aliud commodum ex cœlibatu traheretur, quam hæc libertas, quâ gaudent, qui ad hunc statum vocati sunt, quod unicè se occupare valeant iis rebus, quæ ad servitium divinum referuntur, hæc sola prærogativa sufficere deberet, ut anima verè Christiana contenta esse posset, ait S. Hieronymus advers. Jovinian. l. 1. *cùm nulla merces virginem amplior sequeretur, sufficeret hæc sola prælatio, cogitare, quæ Domini sunt.* Quia verò non sufficit, æstimationem habere castitatis.

PUNCTUM II. Considera, oportere, ut magnam curam adhibeas, eam conservandi. Nil pretiosius in toto mundo est istâ virtute, verùm nihil etiam tam facilè amitti, nil tam difficilè reparari potest. Agnosce virtutem hanc, & hinc *teipsum castum custodi*. 1. Tim. 5. 22. Invigila sensibus tuis; nunquam oculos tuos conjice in talia objecta, quæ animæ tuæ puritatem corrumpere possent, fuge ludos, periculosas conversationes, spectacula, societates, & diversiones hujus mundi, quæ personas etiam sapientissimas & vitæ licet austerioris pervertere possunt; *inter tantas illecebras voluptatum etiam ferreas mentes*

libido,

libido, domat. ait S Hieronymus Epist. 23. Evita teneras & sensuales amicitiæ conjunctiones cum altero sexu, quamcunque spirituales, & sanctæ videantur esse; *nec in præterita castitate confidas,* ait S. Hieronymus Epist. ad Nepot. *nec sanctior David, nec Samsone fortior, nec Salomone potes esse sapientior.* Familiaritas cum fœminis stravit hos magnos viros; pariter etiam te ad lapsum perducet, si eas non omni solicitududine evites. Evita convivia & omnem excessum in cibo & potu, otium, mensam opiparam &c. *Venter mero æstuans, citò despumat in libidines,* ait S Hieronymus Epist. 82 ad Ocean. Ama mortificationem, jejunium, solitudinem, laborem, orationem; esto devotus erga Beatissimam Virginem & humilitatem continuò sectare profundam, ad illius exemplum, quæ à SS. PP. custos castitatis appellatur. *Per humilitatis custodiam servanda est munditia castitatis.* Greg. M. in Job. l. 26. c. 19. Sæpè nimis bona de seipsis existimatio in causa est apud Clericos, cur irâm DEi in se provocet, quæque meretur, ut cadere eos permittat DEUS in vitium imparitatis, quod juxta Apostolum quasi ordinàrie pœna est, & castigatio superborum, *evanuerunt in cogitationibus; propterea tradidit illos DEUS in passiones ignonimiæ.* Rom. 1. Exâmina te per hæc omnia signa, ūtrum solicitūdinem illam hucusque adhibueris, quæ ad conser-

vandam castitatem necessaria est. Seriò te, antequam ad altare accedas, supra hoc reflecte, recordare qualitatem Sacerdotis; quam in S. Altari exerces, exigere à te particularem ac singularem characterem castitatis, & ut ita dicam, puritatis cujusdam Sacerdotalis, prout *S.* Hieronymus coment. In 1. ad Tit. c. 6. loquitur, *castitas propria, & ut ita dixerim; pudicitia Sacerdotalis.* Ita ut satis haud sit. Sacerdotem abstinere ab omni turpi actione, sed oportere, animam illam, quæ Corpus JESU Christi offerre debet, nec minimum quid admittere, per quod puritas illius vel in minimo offuscari posset; *ut non solum ab opere se immundo abstineret, sed etiam à jactu oculi, & cogitationis errore, mens Christi corpus confectura, sit libera* Ibid. O Domine, qui à ministris tuis castitatem adeò perfectam exigis concede nobis quæso, hanc virtutem, & quidem talem, qualem à nobis exigis, & expectas; *continentiam jubes; da, quod jubes, & jube, quod vis.* S. Aug. l. 10. conf. c. 29.

FERIA SECUNDA.

Caro enim concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adversus carnem; hæc enim sibi invicem adversantur, ut non quæcunque vultis, illa faciatis. Galat. 5. 17.

DE REBELLIONE CARNIS CONTRA SPIRITUM.

1. Qualis sit.
2. Quomodo nos in illa gerere debeamus.

PUNCTUM I. CAssianus, cujus collationes adeò notæ sunt hominibus pietatem profitentibus & colentibus explicat verba hæc, ad meditandum hic assumpta, tali modo, quam utile ac proficuum fuerit hic referre. S. Paulus docet nos, ait collat. 4. c. quod habeamus bellum quoddam intestinum, *legem membrorum*, ab ipso vocatum, caro enim concupiscit adversùs spiritum, & spiritus habet desideria alia, carni contraria. Militant continuò inter se, adeò, ut non facias id, quod velles. Divisio ista, & oppositio carnis cùm spiritu facta in nobis est, quasi connaturalis post lapsum primi hominis; & DEUS vult, ut nunquam ab isto certamine desistamus; nam si pugnare cessemus, in illam pacem perniciosam & mortalem deveniemus, in qua caro victrix spiritui dominatur, quin hic illi resistat. Jam verò per hoc nomen *caro* ait Cassianus ibid. c. 11. haud oportet intelligere ipsum hominem, hoc est, substantiam hominis, sed voluntatem carnis, & desideriorum inordinatorum. Quemadmodum per hoc nomen *spiritus* nequaquam substantiam intelligere debemus, sed bonas & sanctas animæ affectiones; & quia hæc differentia desideria,

deria, nimirum carnis & ſpiritus, continuò in nobis inveniuntur, ſic conſtanter verſamur, etiam in bello iſto domeſtico & inteſtino. Quia ex una parte concupiſcentia carnis, quæ ſemper in malum tendit, gaudium, & quietem ſuam invenit in deliciis, & voluptatibus terrenis; concupiſcentia autem ſpiritûs carni reſiſtentis, deſiderat ſe applicare tam perfectè ad exercitia ſpiritualia, ut optaret ſibi ipſi interdicere uſum rerum etiam neceſſariarum, ad converſationem corporis, & taliter abſorberi inviſibilibus; & nec minimam ſolicitudinem vel curam illi impendere deberet, à qua continuò impugnatur. Vellet quidem anima in tali ſtatu poſita, ut ejuſmodi carnalia deſideria minimè tanta violentia conſurgerent; non vult tamen tolerare dolorem illum, qui ad acquirendas virtutes, & ad impulſum ſpiritûs ſequendum, neceſſarius eſt; hinc vellet poſſidere caſtitatem corporis abſque mortificatione carnis; obtinere puritatem cordis, quin ſeipſum per vigilias debilitet; conjungere ac componere divitias, & bona ſpiritualia animæ cum ſatisfactione proprii corporis, fundare ſe in patientia, abſque eo, quod per afflictiones tranſeat, exercere humilitatem, quin aliquid ipſi de honore mundano decedat, unire ſimplicitatem Chriſtianam cum ambitione ſæculi, ſervire JESU Chriſto, & laudari ab hominibus; denique taliter acquirere vellet

bona

bona futura, ut nil perdat de bonis præsen-sentibutibus. ibid c. 12. Quia ergo caro est, quæ animam in hoc statu temporis & socordiæ detinet, ideo oportet, ut fervore spiritûs adjuvetur, ac ad illum gradum perfectionis perveniat, de quo Apostolus loquitur, dum nimirum spiritus carne superior effectus, nil amplius facit, quod hæc desiderat. Felix se in hoc statu positum invenit. Quamquam caro adhuc illum quandoque impugnet; nequidem sanctissimis quamdiu in hoc mundo sunt, parcit, hæc tamen non nisi languidè, & absque violentia aliqua fit. Modo finis non sit bellandi, & resistendi, facile erit reportare triumphum: *exercete bellum*, ait S. Aug. serm, 128. de V. E. nov. edit. talibus tentatis, *sperate triumphum*. In quem effectum.

PUNCTUM II. Videamus, quid nobis faciendum sit in bello isto carnis adversùs spiritum? imo. persvasi esse debemus, bellum hoc nullas omnino admittere inducias,: cùm concupiscentia in nobis ad mortem usque permaneat; prout docet Concilium Tridentinum. Seff. 5. de pec. orig. c. 4. debemus nos quoque per totam vitam nostram contra eam pugnare, nos humiliare, ingemiscere, suspirare destructionem illius, habere recursum ad orationem, sine intermissione petere à Christo JESU auxilium gratiæ ipsius, in eoque ponere omnem fiduciam nostram, inque consideratione miseriæ nostræ excla-

exclamare cum S. *Paulo*, Rom. 7. 24. & aliis Sanctis: *infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus. Gratia DEI per JESUM Christum Dominum nostrum.* 2dò. crucifigere debemus carnem nostram cum passionibus, & desideriis illius inordinatis. In quod fecerunt & quotidie adhuc faciunt omnes illi, qui verè sunt JESU Christi, prout Apostolus ait. *In hac quidem cruce*, juxta S. Augustinum serm. 126. de quadr. nov. edit. *per totam illam vitam, quæ in mediis tentationibus ducitur, perpetuò debet pendere Christianus.* Vita ista nequaquam tempus illud est, in quo somniare possimus, liberari nos posse, à clavis illis, de quibus Propheta Psal. 118. 220. ait; *confige timore tuo carnes meas.* Oportet hanc crucifixionem esse permanentem; *sic semper vive hic Christiane, si terreno limo gressus non vis immergere, noli de ista cruce descendere.* Idem serm. 206. in quadr. 3tio. ultimum consilium, quod in particulari Confessarios concernit, eosque, quibus cura animarum incumbit, est, ut taliter tentatos & afflictos instruant, eosque consolentur. Sunt aliqui, qui pro eo, ut ejusmodi infirmitatibus fratrum suorum compatiantur, eos à se crudè repellunt, & tanquam infames tradunt. Modus hic agendi infaustas post se trahere posset sequelas, prout contingit in quodam juvene solitario, seu eremita, de quo Cassia-

nus loquitur, qui continuis ejusmodi tentationis impuris vexatus; ex veteribus Anâchoretis aliquem accessit, ut illi statum animæ suæ detegeret, sperans se remedium aliquod suo malo reperturum. Verùm hoc non invento, & nonnisi crudelitatem, & immisericordiam experiendo, in hoc homine erga se, jamjam in eo erat, ut exequeretur id, ad quod à tentatione alliciebatur, nisi Sanctus Abbas Apollonius, vir illuminatior, & majoris charitatis, quàm prædictus ille veteranus, eum cohibuisset, & consolatus fuisset. Ejusmodi directores imprudentes, & infirmitatibus fratrum suorum minimè condolentes, timere debent, ne in pœnam & castigationem superbiæ suæ, & duritiei idipsum experiri cogantur, quod vetus iste Anachoreta, id est, ne primo insultui tentationis eis superventuræ succumbant. Igitur, qui hujus generis tentationes nondùm sunt experti, non extollant seipsos, neque cùm indignatione tractent eos, qui validè ab iis infestantur, sed potius pro iis orent, eosque charitativè consolentur, debent insuper seipsos eo magis humiliare ex eo, quod videant DEUM adeò parcere infirmitati ac debilitati suæ, vel forte, quod ex illis sint, quos dæmon nequidem dignatur tam fortiter & violenter aggredi & tentare *Tranquillitas tempestas est*, itâ S. Hieronymus Epist. 1. ad Heliod. Reflecte te parumper supra hoc consilium & monitum

tum. Pro præparatione ad Missam roga divinum hunc medicum animarũ, ut dignetur te visitare hodie, hancque tibi misericordiam exhibeat, ut hac ipsa sua visitatione bene utaris. Potentissime protector DEUS Israel conserva ac protege me in hac pugna carnis contra spiritum; doce, quæso, me artem vincendi, uti & instruendi alios in bello, & pugna tanti momenti, *sine quo nulla est salus, sicut præter crucem nulla redemptio est.* Abb. Guerr. serm. 2. in Dom. Palm. n. 5. inter opera S. Bernardi.

FERIA TERTIA.

Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Gal. 5. 24.

DE PASSIONIBUS.

1. Excessus illarum.
2. Remedia contra hos Excessus.

PUNCTUM I. VEri discipuli Christi, JESU, tantum abest, ut sequantur concupiscentias suas, & opera carnis perficiant, de quibus in Epistola præsenti sermo est, quæ à regno DEI excludunt illos, qui talia faciunt, ut potius *carnem suam crucifigant cum vitiis & concupiscentiis suis*, ait S. Paulus, quia huc devenire oportet eum, qui cupit esse JESU Christi. Examinemus modò passiones istas, quas crucifigere oportet; assignabimus postea etiam

media ad eas redimendas. *S.* Ambrosius l. 7. in Luc. 4. comparat illas cum febri; *febris nostra libido est; febris nostra luxuria est; febris nostra ambitio est; febris nostra iracundia est.* Solet ordinariè febris tres post se trahere excessus. Calefacit, seu accendit sanguinem, perturbat rationem, & sitim tantam causat, quæ vix extingui possit. Similes ferè, nec minores excessus post se trahunt passiones nostræ. imò. ardentes sunt. Quis exprimere valet, quam impetuosè contra nos insurgant? ad quos excessus deveniat avarus; ambitiosus, vindicativus, impudicus, quæ tormenta patiantur de sua avaritia, superbia, vindictâ, & passionibus carnalibus? *suis ardet incendiis*, ait S. Ambrosius l. de Joseph Patri: c. 4. *& peccati sui facibus exuritur.* Homo passionum suarum mancipium, nullam habet requiem. Ubique secum ignem, & flammas suas defert, suum supplicium, infernum; non est necesse, ut justitia divina aliis eum pœnis ac suppliciis castiget, quàm quales in seipso experitur. *Jussisti Domine, & sic est*, aiebat S. Aug. l. 1. conf. c. 12. *ut pœna sibi sit omnis inordinatus affectus* 2dò. cœcæ sunt Personæ passionatæ, seu immortificatæ, nil capiunt, nil intelligunt, quæcunque illis dicantur, & proponantur. *Ambulabunt ut cœci, quia Domino peccaverunt.* Soph. 1. 17. Tales sunt cœci voluntarii, qui malitiosè oculos

suos

suos claudunt lumini; cor ipsorum mille diversis passionibus ardens & æstuans obscurat intellectum, & taliter perturbat rationem, ut vix amplius capaces sint cognoscendi veritatem. *Supercecidit ignis, & non viderunt solem*, ait Propheta Psal. 57 & S. Augustinus addit, ignem hunc, qui eos excæcat, alium non esse, nisi ignem concupiscentiæ, qui eos impedit, ne videre possint solem justitiæ; *supercecidit ignis concupiscentiæ, & non viderunt solem justitiæ* Illi duo infames senes, qui castam Susannam adorti sunt, testimonium manifestum huic veritati reddunt: *everterunt sensum suum*, ait Scriptura Dan. 14. 9. *& declinaverunt oculos suos, ut non viderent Cœlum, neque recordarentur judiciorum justorum*. 3tiò. sunt insatiabiles. Vindicativus omninò opprimere vult inimicum suum; avarus de novo coacervare pecunias; ambitiosus continuò altiùs ascendere. Quo plus conceditur passionibus; eo plus exigunt, & extorquent. Sitis, quæ extingui non potest, id, quod S. Augustinum l. 4. conf. c. 6. dicere compulit: *Miser est omnis animus, victus amicitia rerum mortalium*. Bone DEUS! quis comprehendit, quanta ex passionibus sequantur damna, & infelicitas; ubi sunt Christiani illi, imò etiam Clerici, qui excessus illos videant, & secum expendant, quos in anima producunt! verùm, quia satis non est, eas solummodo cognoscere, & agnoscere.

 PUN-

PUNCTUM II. Veniamus ad remedia, quæ contra illas adhibere debeamus. 1mò. ardentes sunt, & inflammatæ; igitur promptè iis resistendum. *Sub te erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius.* Gen. 4. 7. Motibus iræ, invidiæ, vindictæ agitaris? statim illos reprime, & fac per hanc tuam promptam resistentiam, ut dicant imposterum, non tam subitò exsurgere, & exardescere. Motus impuros experiris? noli multùm deliberare; noli disputare cum illis; sed statim vix natos suffoca; *beatus, qui tenebit, & allidet parvulos ad petram, quia qui delicatè à pueritia nutrit servum suum, postea sentiet eum contumacem,* ait Spiritus S. in Proverbiis cap. 29. 22. 2dò. cœcæ sunt. Igitur oportet eas ducere, & non sequi. Monitum hoc est Sapientis Eccles. 18. 30. *Post concupiscentias tuas non eas.* Haud dubiè melius & utilius tibi foret, tales non habere, seu experiri, ait S. Augustinus serm. 45. de temp. si autem tales experiaris, noli iis obedire, dominari volunt, dominare tu illis. *Melius eas non habere, sed quia sunt, noli post eas ire, nolunt post te ire, noli post eas ire; si velint post te ire, non erunt, quia contra mentem tuam non rebellabunt; rebellant, rebella, pugnant pugna, expugnant expugna. Hoc solum videte; ne vincant.* 3tiò. sunt insatiabiles. Oportet eas mortificare. Exerce virtutes illis contrarias, sine quibus quis placere DEO nequaquam

quàm potest. *Qui autem in carne sunt, DEO placere non possunt,* Rom. 8. Considerare debemus passiones nostras instar bestiarum ferocium, quibus dominari debemus; indulgentiâ nunquam reguntur; solus timor eas coercere, & frœnare potest. Ttactandæ sunt, ut inimici irreconciliabiles, quibuscum non est permissum inire pacem sub quocunque demum prætextu; quia si nos ipsos destruent, & in interitum perducent nos. *Conculca hos bestiales motus, quia domari debent, ne dominari valeant,* ait S. Bernardus serm. 4. de ascens. n. 12. *nisi enim calcati fuerint, conculcabunt nos; nisi premantur, opprimemt nos.* Nota interim, quod, etsi æqualiter pugnare, & impugnare nos deceat omnes passiones nostras, magis tamen in particulari aggredi oporteat, prædominantem, quæ reliquas omnes animat, & instigat, & est instar originis & fulcri illarum; *validioribus enim superatis,* ait Cassianus collat. 2. c. 24. *celerem de residuis habebis, facilemque victoriam.* Intulistine bellum tale passionibus tuis? ah quoties! ab iis victus fuisti per teporem & negligentiam tuam? esto deinceps ferventior in iis impugnandis. *Persequar inimicos meos, & comprehendam illos, & non convertar, donec deficiant* Psal. 17. 38. Fac hoc propositum ad altare accessurus, & instanter implora auxilium illius, qui solus victoriam tibi dare potest. Veni o JESU veni, & vive in me! re-

gna & dominare supra passiones meas, quæ non minus tui, quam nostri sunt inimici; *dominare in medio inimicorum tuorum* Ps. 109. 2. Conforta nos per gratiam tuam, ut fideliter pugnare, & certare valeamus, quia sine hoc, nullô modô obtinebimus pacem cordis & quietem bonæ conscientiæ. *Resistendo passionibus, invenitur pax cordis*, de imit. Christi l. 2. c. 6.

* * * * * * * * * * * * *

FERIA QUARTA.

Nemo potest duobus dominis servire.
Matth. 9. 24.

DE PLURALITATE BENEFICIORUM.

1. In quem finem fundata sint Beneficia.
2. Utrum licitum sit plura possidere.

PUNCTUM I. INcipit Evangelium nostrum ab aliqua regula seu principio omninò summi momenti. Sed, ah! quam malè observatur. Christus JESUS volens omnium corda ad DEUM trahere, qui solus Dominus illorum est, hanc pronunciat sententiam; *nemo potest duobus dominis servire*. Interim, quot dantur Christiani, imò etiam Clerici, quorum cor divisum est inter bona cœlestia & terrena. O funestam divisionem! exclamat Propheta, Osée 10. 2. *divisum est cor eorum, nunc interibunt*. Poni possunt in numerum illorum, omnes isti, qui DEO & divitiis seu pecuniis simul servire præ-

prætendunt; illi Clerici, qui cum Dominum elegerint in partem & hæreditatem suam, etiam avaritiæ suæ, ambitioni suæ satisfacere cupiunt, & student, accumulando beneficia, ac plura possidendo. Et quia abusus iste nimis communis, & ordinarius est in Ecclesia, haud inutilem pro meditatione materiam præbebit. Examinemus ante omnia, quid sit beneficium & in quem finem detur? beneficium aliud non est, nisi jus aliquod, vel à Pontifice, vel ab Episcopo constitutum, percipiendi certa bona DEO consecrata, collatum, alicui Clerico, propter officium aliquod spirituale. Quia bona, seu redditus Ecclesiastici non dantur, nisi ut DEO & Ecclesiæ ipsius serviatur, sive celebrando Missam, sive recitando horas Canonicas, sive administrando Sacramenta, sive aliam similem spiritualem functionem exercendo, prout loquitur Concilium generale Constantiense Sess. 43. decret. de dispens. Ex quo inferri oportet, imò. beneficium haud legitimè conferri, nisi capaci, seu tali, qui dignè obire possit officium, & ministerium illi annexum. *Beneficia Ecclesiastica Personis dignis & habilibus conferantur*, ait Concilium Trident. sess. de reform. c. 3. quod non solùm intelligi debet de capacitate præcisè, quoad scientiam, sed etiam quoad integritatem morum, & vitæ probitatem. Nam ut dicit Clemens V. oportet aliquem esse *vitæ laudabilis, & conver-*

satio-

sationis honestæ, in Clement. cùm &c. de conceff. prœb. l. 3. tit. 3. A. 1585. tit. de Monast. cui beneficiū aliquod conferri possit. 2dò. notandum est, redditus seu proventus Ecclesiasticos, pro sustentatione Clericorum destinatos, & assignatos, bona esse à pietate fidelium DEO consecrata. *Res Ecclesiæ, vota sunt fidelium, pretia peccatorum; & patrimonia pauperum*, ait Concilium Aquense; itaque Clerici non sunt Domini proprietarii redditūum suorum, sed solummodo œconomi, & administratores obligati ad hoc, ut sanctè utantur eo, quod ipsis ultrà propriam su .entationem super st. En paucis! naturā & finem, & institutionem beneficiorum. Attendisne autem ad similia? maxima pars Clericorum adeò non attendunt ad hæc in suo modo vivendi & agendi, ut potiùs beneficia sua considerent, tanquàm occasionem quietè, & commodè vivendi & agendi, vel tanquam media, ditandi suos consanguineos; minima illorum cura est, ut intentioni Ecclesiæ quoad hoc satisfaciant, & ad mentem Fundatorum laborent in suo ministerio. Hinc est, quod non contenti eo, quod modo habent, semper nova indagent, & magnâ curâ & solicitudine acquirere studeant. Ingemisce super hoc, & eorum cœcitatem, & miseriam deplora, dole, quod patrimonia pauperum tam injustè dissipentur; quia verò, qui ejusmodi sunt, non desunt, qui cupiditatem suam,

&

& plura habendi desiderium, & injustos conatus excusent.

PUNCTUM II. Videamus, utrum licita sit pluralitas beneficiorum? meliores authores defendunt, hanc esse contrariam. 1mò. juri naturali, quod vult, ut quis laboret pro eo, cujus censu & stipendiis vivit. Beneficium datur nonnisi ob officium, prout constat ex communi, & universaliter recepto axiomate. *S*i ergo ægrè satisfacere potes obligationibus unius solius beneficii, quomodo audes plura ad te attrahere, & adipisci? quid diceres de vinitore, qui se locasset ad laborandum per unam septimanam in certa vinea, si pro eadem septimana operam suam alteri locaret, & idem salarium peteret, quamvis nonnisi pro cultura unius solummodo vineæ laborasset? injustitiæ eum accusares; & condemnares talem ad restitutionem salarii illi, in cujus vineâ non laborasset; & quidem justè. Idipsum tamen fit ab iis, qui plura beneficia simul possident, ait Guilielmus Episcopus *Parisiensis*, l. de plural. benef. habent tria beneficia, dicuntne, seu legunt quotidie tres Missas? recitantne tribus vicibus una die Officium Divinum? utinam sæpius, quam semel tantùm illud recitare omitterent *cùm unum officium*, ajebat S. Gregorius hom. 16. in Evan: *vix implere sufficiant, stipendia sibi vindicant plurimorum.* 2dò. agunt tales contra jus divinum, & invertunt ordinem à Christo

sto JESU in Ecclesia sua stabilitum. Sunt in Ecclesia aliqui Apostoli, alii Prophetæ, alii Evangelistæ, alii Pastores & Doctores, ut simul in unum omnes laborent, ad perfectionem Sanctorum, ad opus ministerii, in ædificationem Corporis JESU Christi, ut Apostolus Eph. 4. 12. loquitur, an non igitur monstrosa res est, homines tales, qui neque zelum Apostolorum, neque lumen Prophetarum, neque scientiam Doctorum, neque vigilantiam & charitatem Pastorum habent, ejusmodi loca occupare, & plura obtinere beneficia, dum interim alii longè capaciores, & virtuosiores omninò ab iis exclusi, vitam miserè transigunt, in necessitate, & indigentia omnium rerum? 3tiò, denique pluralitas ista beneficiorum prohibita est à Jure Ecclesiastico. Quia ordo Ecclesiæ subvertitur, ait Concilium Trident. Sess. 24. c. 17. de reform. si unus Clericus loca plurimorum obtineat, SS. Canones sanctè ordinarunt, quod nullus in duabus Ecclesiis debeat recipi; verùm quia plures cupiditate excœcati, seipsos decipientes, quin DEUM fallere valeant, non erubescunt per diversas artes, tam sanctas ordinationes eludere, & simul possidere plura beneficia; Sanctum Concilium volens restituere disciplinam necessariam pro bono totius Ecclesiæ, præcipit per præsens decretū, quod observari omninò vult, & præcipit ab omnibus, quicunque demum ii sint, quocunque

que titulo gaudeant, etiam ipsis Cardinalibus non exceptis, ut deinceps unum solum beneficium Ecclesiasticum uni soli conferatur. Cui adjungit Concilium, quod si tamen beneficium tale haud sufficiat ad honestam sustentationem illius, cui illud collatum est, permittitur, ut ei aliud adhuc conferatur, quod simplex sit & sufficiens, modò hæc duo beneficia non requirant residentiam personalem Ergo possideri non possunt duo beneficia, si unum solum sufficiat pro congrua sustentatione, quin contraveniatur decreto tam salùbri, per quod nonnisi antiqua Ecclesiæ decreta confirmantur. Potest autem obtineri dispensatio? verùm est, quòd dispensatio ex legitima causa conscientiam, prout S. Thomas quodlib. 9. ar. 15. docet; verùm si causa non sit legitima, quid judicandum de tali dispensatione? quænam autem causa legitima sit, Bernardus, l. 3. de consid. c. 4. respondet, *ubi necessitas urget, excusabilis dispensatio; ubi utilitas provocat, dispensatio laudabilis est; utilitas dico communis, non propria; nam cum nihil horum est, non planè fidelis dispensatio, sed crudelis dissipatio.* An non pluribus defactò idipsum dici posset, quod Albertus M. olim cuidam Canonicò Coloniensi dixit, qui valdè contentus Româ reversus est, obtentâ licentiâ possidendi simul plura beneficia? *poteras ire in infernum sine licentia; nunc ibis cum dispensatione* Spe-

culum Cleri. seq. 7. Detestare hanc poligamiam spiritualem; noli seduci vanis quibusdam prætextibus, quibus aliqui utuntur ad eam colorandam. Si Confessarius es, inspira pœnitentibus tuis Clericis horrorem de illa; stude paulatim eos reducere in viam rectam, qui ab ea aberrarunt, ante omnia autem ora pro iis in præparatione tua ad Missam; ut DEI Filius, qui omnia pro nobis DEO Patri suo sacrificat, corda eorum abstrahere ab his terrenis dignetur; quia, ut *S*. Hieronymus epist. 1. ad Heliod. ait *affatim dives est, qui cum Christo pauper est.*

FERIA QUINTA.

Non potestis DEO servire, & mammonæ. Matth. 6. 24.

DE AVARITIA.

1. Plures Clerici huic vitio subjecti sunt.
2. Pauci se emendant.

PUNCTUM I. AUdiat avarus, ait *S.* Hieronymus; audiat, qui hoc nomine Christiani gloriatur, quod hic Christus dicit: *non potestis DEO servire & mammonæ.* Non ait Salvator, non potestis habere pecunias, sed dicit, non potestis pecuniæ servire. Estote Domini, non mancipia divitiarum. Qui Dominus est, distribuit illas, & facilè se illis privat; verùm qui illarũ mancipium est, custodit eas, iisque alligatus est. Et hanc adhæsionem timere debemus, hanc

adeò

adeò damnat Christus JESUS in Evangelio suo. *Videte, & cavete ab omni avaritia*, ait ad Discipulos suos, Luc. 12. 15. O quam necessariò ita monendi eramus! proficiamus ex hac monitione, ait S. Augustinus ser. 107. de V. E. nov. edit. *Audiamus, timeamus, caveamus*. Omnes Christianos contingit hoc monitum, verùm particulariter Clericos, quorum vita non solum exempta esse debet ab avaritia, sed insuper ab omni suspicione hujus vitii. Elegerunt sibi DEUM pro parte, & hæreditate, sed ipse solus cor eorum possidere debet, ipse eis promisit centuplum, quod eis sæpe in hac vita concedit, eo, quod plures talia bona possideant ut Clerici, quia non haberent, si in sæculo mansissent. *Nonnulli enim sunt*, ait hic S. Hieronymus Epist. ad Nepot. *qui possident opes sub Christo paupere, quas sub locuplete, & fallace diabolo non habebant*. Et tamen ad confusionem plurimorum dicere oportet, vitam illorum minimè exemptam esse ab avaritia. Verùm dices, ubi ergo sunt isti avari, & pecuniis inhiantes Ministri sacri? omnes illi sunt, respondent SS. PP. qui statum Ecclesiasticum amplectuntur ex fine & intentione ditescendi, & ut ibi commodius vivere valeant, quam in mundo vixissent, *ut suspiciat Ecclesia divites, quos mundus tenuit antea mendicos*. Ibid. Illi sunt, ait S. Greg. Nazian. qui sacros Ordines ut occasionem, vel medium considerant,

&

& arripiunt lucrandi vitæ necessaria, *victûs parandi occasionem, & subsidium, hunc ordinem esse judicantes.* apolog. 1. Illi sunt, ait Gregorius Papa, Pastor. 1. p. c. 1. qui ex solo instinctu cupiditatis seipsos ingerunt in hunc statum, & curam animarum, *sua cupiditate accensi, culmen regiminis rapiunt.* Illi sunt, qui beneficia beneficiis accumulant;qui Missam non legunt, Officio Divino non intersunt, nisi ob retributionem; qui non prædicant, nec Sacramenta administrant, nisi ex fine lucrandi, qui sæpius etiam indignis absolutionem impertiunt, sub spe donarii, vel lucri cujusdam, *docentes, quæ non oportet, turpis lucri gratia,* ad Tit. 1. 11. Denique omnes illi sunt, qui contra præceptum Christi JESU, DEO & mammonæ servire volunt, vel quod pejus adhuc est, qui DEO serviunt, ut pecuniæ & divitiis serviant, existimantes, ut S. Paul 1. Tim. 6. 5. ait, *quæstum esse pietatem.* Adorant DEUM apparenter, & ex hypocrisi; pecunias autem in veritate, & sine fictione. Infelices isti, ut verbis S. Bernardi utar, *Christi opprobria, sputa, flagella, clavos, lanceam, crucem & mortem, hæc omnia, in fornace avaritiæ conflant, & profligunt in acquisitione turpis quæstus, & pretium universitatis suis marsupiis includere festinant.* serm. 10. in cant. Quiescant in amore falsorum (si tamen solicitudo, hæc con servandi, & augmentandi, eis requiem quam

dam

dam permittit) & nec minimum vel salutē, vel perditionem animarum curant; *harum in amore quiescunt animarum, nec casus reputatur, nec salus* S. Bern. ibid. O statum deplorandum! examina nunc, an non teipsum etiam reum avaritiæ invenias? vel omninò etiam *Simoniæ*? & ut majorem horrorem de ejusmodi vitiis concipias.

PUNCTUM II. Considerà, quod rarum quid sit, si quis ex avaris se convertat. S. Paulus 1. Tim *6. 9.* hanc dat rationem: qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli, & in diversa desideria inutilia, & pernitiosa, quæ præcipitant homines in abyssum perditionis, & damnationis. Reliqua vitia cum ætate decrescunt, sola avaritia adeò non diminuitur, ut potius non obstante infirmitate virium crescat, *omnia vitia senescunt senescente homine, sola avaritia non senescit*, ait *S.* Gregorius M. moral. l. 15. c. 11. videmus hoc quotidie non solùm in divitibus hujus sæculi, sed etiam apud ipsosmet Clericos. Quàm rarum est, *Sacerdotem*, qui huic vitio semel ingressum in cor suum concessit, seipsum corrigere, & pœnitentiam desuper agere? plurimi quoad hoc Judæ similes sunt, scimus, quòd, prout Origenes comment. in cant hom. 4. notavit. Christus Dominus illi curam temporalium, & pecunias suas modicas commiserit, ut talia ad suam voluntariam dispositionem habens, qui-

bus

bus cor ipsius tanta aviditate inhiabat sensim de sua hac passione aliquid remitteret; sed pro eo, ut ex hoc excessu bonitatis proficeret, docet nos Scriptura, à sua avaritia illum eousque impulsum, & coactum fuisse, ut magistrum suum prodere, & pro pretio eum vendere constituerit. An non idipsum etiam faciunt Clerici? bonis eos replet Christus Dominus, & quidem majoribus quandoque, quam in sæculo habere potuissent; fiuntne exinde meliores? minuitne hoc cupiditatem eorum? non, potius crescit illa in dies, & sæpè haud minor est, quàm illa Judæ, siquidem ea furantur Christo, quæ pauperibus non dant, neque verentur pretium redemptionis generis humani vendere populo suo, dando iis Sacramenta, & quidquid in religione nostra sanctum est, pro pecuniis. Judas mortuus est in peccato suo, & objectū execrationis factus est post mortem suam, finis horum Clericorum sæpissimè similis est; postquam in tota vita sua ad omne bonum inutiles fuêre, ordinariè post mortem evadunt objectum murmurationum, & indignationis aliorum. Ministri Domini detestamini igitur vitium hoc tam infame, tam indignum statûs vestri sanctitate; *tu autem o homo DEI! hæc fuge*, 1. Tim. 6, 11. Amate eleemosynam; *non solum avarus est, qui rapit aliena, sed & ille avarus est, qui cupidè servat sua*. S. Aug; serm. 28. de divers. Evitate

vitate hanc parsimoniam, quæ potiùs laqueus est, quem diabolus vobis tendit sub prætextu futurarum necessitatum; *multa, qui recondit, videat cætera, cui remaneant, ne forte cum servas, unde vivas, colligas, unde moriaris*, ait *S.* Augustinus Ibid. Et quia tentatio possidendi hæc bona terrena tam periculosa est; ut hac occasione etiam sapientiores quique lapsi sint, roga Christum Dominum, ut hanc tibi misericordiam exhibere dignetur, ne illi succumbas; hanc gratiam hodie in Missa petere debes. O JESU! qui nobis tantopere contemptum divitiarum commendasti, ne permittas, obsecro, ut fiduciam meam in iis ponam; ut affectiones cordis mei iis non addicam, fac quæso, ut avaritiam fugiam tanquam rem Clericis omninò perniciosissimam, & tanquam originem & radicem venenatam, quæ maximorum in Clero excessuum causa existit. *Sint mores sine avaritia, contenti præsentibus; ipse enim dixit: non te deseram, neque derelinquam.* Hebr. 13 5.

FERIA SEXTA.

Ne soliciti sitis animæ vestræ, quid manducetis, neque corpori vestro, quid induamini. Matth. 6. 25.

QUOD ANIMUM NOSTRUM AB HIS TERRENIS ABSTRAHERE DEBEAMUS.

1. Quam hoc sit necessarium.

2. Et quam rarum inter Clericos.

PUNCTUM I. Principalis finis, quem sibi in Evangelio isto, quod hic explicamus, proposuit Christus, est abstrahere corda nostra ab his terrenis bonis. Conformemus nos cum omni reverentia huic intentioni divini magistri; non damnat justã, & rationabilem solicitudinem circa nostram subsistentiam, seu sustentationem decentem; & convenientem; esset hoc tentare DEUM, si media illa negligeremus; quæ Divina Providentia in manibus nostris posuit, ut nobis procuremus necessaria vitæ, id, quod prohibet, est hæc inquietudo, anxietas illa, curæ superfluæ, quas nobis ipsis facimus, ordinariè circa illas res, quæ nobis minimè deerunt, si fideliter DEO servierimus. *Non vidi justum derelictum, nec semen ejus, quærens panem.* Ps. 36. 25. Discamus itaque hodie abstrahere animum nostrum à bonis hujus mundi, simus dociles huic divini Magistri voci, & sermoni, qui Luc. 14. 1. 3. ait; *qui non renuntiat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse Discipulus.* Dicamus similiter cum Apostolis: *Ecce reliquimus omnia, & secuti sumus te.* Hæc erat illa sancta dispositio, quâ, & per quam primi isti Ministri JESU Christi, quorum modò tenemus locum, totum mundum converterunt, & in corde paganorum avaritiam destruxerunt, quæ erat magnum

illud mundi idolum. Ut de hoc simus persuasi, alio non opus est, nisi ut audiamus id, quod S. Paulus ad Presbyteros Ecclesiæ Ephesinæ Act. 20. 33 ait: *argentum, & aurum, aut vestem nullius concupivi, sicut i ipsi scitis, quoniam ad ea, quæ mihi opus erant, & his, qui mecum sunt, ministraverunt manus istæ; omnia ostendi vobis, quoniam sic laborantes oportet suscipere infirmos, ac meminisse verbi Domini JESU, quoniam ipse dixit: beatius est, magis dare, quam accipere.* Si omnes, qui se Apostolatûs officio immiscent, tam puras manus ostendere possent, ut S. Paulus, omnino alium fructum Apostolatûs ipsorum videre esset. Non apportabat hic Apostolus ad prædicationem Evangelii, juxta S. Chrysostomum hom. 6 in 3. ep. ad Ephes. magnum apparatum, seu commeatum, non mensam magnificam, non pretiosam suppellectilem, *sed doctrinam sanam, vitam irreprehensibilem, & mentem ad omnia paratam pro Christo.* Venite pastores divites, & opulenti, venite, & videte parsimoniam hujus S. Apostoli? quidque divitiarum ex prædicatione Evangelii collegerit? proximus morti erat, quam indies exspectabat, quando secundam suam Epistolam ad suum Charissimum Timotheum scripsit; *penulam, quam reliqui Troade apud Carpum, veniens affer tecum & libros; maximè autem membranas.* 2. Tim. 4. 13. Ah! pallium istud pauperri-

mum S. Pauli, tot converſionum cauſa, plus valet, quam omnes theſauri paſtorum, qui, neſcio, quam magnificè vivunt! o quam benè oſtendit omnibus Evangelii Miniſtris, quam neceſſaria illis ſit, ita abſtrahere animum ſuum ab hiſce terrenis rebus, ut expeditius laborare valeant pro ſalute animarum, prout oportet; interim.

PUNCTUM II. Rariſſimum hoc eſt inter Clericos; & reflexio illa S. Bern, ſupra hæc verba S. Pauli 1. Tim. 6. 8 *habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti ſimus*, nunquam minùs locum invenit, quam moderno tempore. Non eſt quidem honorifica reſpectu plurium Clericorum, neceſſariâ tamen ipſis eſt, ut horrorem de ſtatu ſuo miſerabili, in quo vivunt, concipere diſcant. Nunquam, ait hic S. P. in præfat. vit. Malach. minor erat numerus bonorum, quàm in præſenti; nullum ſæculum adeò denudatùm fuit, quam noſtrum; ſilentio involvo vulgarem, & viliorem multitudinem filiorum hujus ſæculi; oculos meos conjicio in eos, quos ut columnas Eccleſiæ reſpicimus; *quem mihi oſtendas vel de illorum numero, qui videntur dati in lucem gentium, non magis de ſublimi fumantem, quam flammantem?* ubi inveniemus hæc luminaria, & ardentes faculas, niſi eos numerare, & producere velis, qui ſibimetipſis tales eſſe videntur? qui putant, pietatem ipſis ſervire debere pro medio diteſcendi

scendi; quærendi non gloriam Christi, sed proprium interesse & lucrum; quid dico? pro sanctis haberentur, si contenti forent iis, quæ sua sunt, & non aliena, injustè desiderarent, vel quærerent. Meminerint tamen tales, qui ad hunc gradum imaginarium sanctitatis pervenerunt, qui contenti vivunt, eo, quòd ad ipsos justè pertinet, nec aliena peccaminosè appetunt, idipsum vel à paganis etiam requiri; an non petimus à militibus, ut suo solario contenti vivant, si salvi esse velint? sitne igitur laus aliqua pro Clerico, si perfectior haud sit milite? Domine! ubi sumus? *quam rarus tamen iste ipse in Clero!* ubi inveniendus igitur Clericus talis, qui necessariis contentus vivat, & res superfluas spernat? hoc tamen omnibus Clericis, qui Successores Apostolorum esse volunt, imposuit Apostolus, *habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti simus,* ait. Ubi hic ordo, hæc regula observatur? legimus ista in libris, sed quis est, qui talia observet? *Ubi forma hæc? in libris cernimus eam, sed non viris; habes vero de justo, quia lex est in corde ipsius, & non in codice.* Et tamen si observares hanc ordinationem Apostolicam, nondum propterea ad perfectionem pervenisses; nam qui perfectus est, semper paratus est etiam necessariis carendi, sed in vanum ista illis proponuntur; *utinam superfluis ponatur modus! utinam non cupiamus in infinitum!*

tum! si ità est, dicet quis, tum nulli amplius darentur sancti Clerici, & Pastores sancti in Ecclesia? absit, ut in talem cogitationem deveniamus, vel consentiamus. Suscitavit DEUS temporibus S. Bernardi multos Sanctos Episcopos, & inter illos admirabilem illum Virum, Sanctum Malachiam, ex cujus occasione illa protulit, quæ primùm attulimus, plures similiter suscitavit sequentibus sæculis, qui absolutissimum exemplum fuêre non solùm talis perfectæ renuntiationis, sed etiam omnium aliarum virtutum. Non est dubium, quin aliquos pariter sibi etiam nostra ætate reservarit, qui vestigia horum magnorum Sanctorum sequuntur. Verùm hoc non obstante valdè modicus est numerus iste, respectu tot aliorum, qui volentes divites fieri, scandalizant Ecclesiam avaritia & ambitione sua, & in abyssum damnationis seipsos præcipitant; super quo meritò cum S. Bernardo ingemiscere debemus. Ora Dominum in præparatione tua ad Missam, ut hanc perfectam abnegationem in te operari dignetur, quo in statu sis, eum imitandi, serviendique Ecclesiæ ipsius deinceps majori cum fructu; *quasi Sacerdos & Levita, nudus nudam crucem sequar*. S. Hier. Epist. ad Nepot.

* * * * * * * * * * * * * *

DIE SABBATHI.

Quærite ergo primùm regnum DEI, & justitiam

tiam ejus; & hæc omnia adjicientur vobis. Matth. 6. 33.

DE SALUTE ANIMÆ.

1. Obligatio laborandi pro ea.
2. Quomodo laborandum sit?

PUNCTUM I. EN conclusionem Evangelii nostri, & surgentem illam rationem, quam DEI Filius nobis affert, ut non anxiè nos affligamus, quoad ea, quæ vitæ nostræ necessaria sunt! nimirum primariam curam & solicitudinem nostram versari debere, in quærendo primùm regno DEI, in laborando pro æternitate, vivendo in justitia & innocentia. Hoc principale est; bona hujus mundi nonnisi accessoria, & accidentalia sunt. Igitur cura salutis nostræ grande illud, imò unicum nostrum negotium esse debet, & illud unum necessarium, de quo alibi Christus ait: *porrò unum est necessarium.* Ut hanc obligationem capiamus, haud aliter negotiũ salutis nostræ considerare debemus, quam imò ut negotiũ tale, quod maximè ac præ reliquis nos tangit; quod personam nostrã concernit, & quod nulli alteri cõmittere possumus, sed nos ipsi de eo rationem reddituri sumus. *Unusquisque onus suum portabit,* ait S. Paulus Gal. 6. 5 *quæ seminaverit homo, hæc & metet* Ibid. ℣. 8. *Unusquisque nostrûm pro se rationem reddet DEO.* Rom. 14. 12. Si coram divino tribunali comparebimus, contra nosmetipsos statuemur, & non contra

alios;

alios; & quilibet tunc recipiet juxta operá sua. Igitur attende tibi ipsi, cogita de te ipso, exclamat hic S. Ambrosius Hexam l. 6. ministri Domini, qui pro salute aliorum laboratis, nolite vos ipsos oblivisci; *attende tibi o homo! attende tibi.* Tibi, & non pecuniis tuis,! tibi & non redditibus tuis, vel tuo beneficio, tibi, non corpori tuo, quod nonnisi cinis & pulvis est; animæ tuæ, utpote nobilissimæ parti tuæ; *in qua totus es, in qua melior tui portio est.* Noli ergo alteri committere, quod tuæ saluti conducere potest, quia non solùm nostrum est hoc negotium, sed insuper 2dò. negotium maximi momenti, negotium magni momenti est illud, ubi lucrum vel damnum magnum quoddam post se bonum, vel malum trahere potest. De quo autem àgitur in negotio salutis? de corpore, de anima, pro tempore, pro æternitate; si salutem tuam assequaris; en te beatum pro semper, si eam negligas. perditus es pro tota æternitate, & nil in toto mundo damnum hoc tibi resarcire potest; *quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur?* ait JESUS Christus Matth. 16. 26. *aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?* quid interim facimûs pro salute nostra, de mane usque ad vesperam à principio anni usque ad finem illius? datur æternitas, de qua ipse DEUS cogitat; & nos nec per aliquâ mo-

momenti de illa cogitare volumus; salus nostra causa fuit Incarnationis D. N. J. Christi, prout sæpius id in Missa repetimus, & recolimus, *qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Cælis.* Consideramusne autem salutem nostram tanquam negotium summi negotii? & ut adhuc plus dicam, 3tiò. tanquam unicum negotium nostrum? quia hoc demum est, ad quod omnia referre debemus; *DEUM time, & mandata ejus observa; hoc est enim omnis homo,* ait Sapiens Ecclesiastis 12. 23. *si hoc est omnis homo,* glossatur S. Bernardus, *absque hoc nihil est omnis homo.* Propone veritatem istam populo tuo, qui magna ex parte ignorat obligationem, quam habet, laborandi pro salute sua; dic ei sæpiùs cum Apostolo: *Tempus breve est,* 1. Cor. 7. 29. & quidem longè brevius, quam cogitemus ipsi. Multum de illo frustra ætati permisisti, vide, ut imposterum melius illô utaris. *Reliquum ut, qui habent uxores, tanquam non habentes sint; & qui emunt, tanquam non possidentes; & qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur.* Ibid ℣. 30. & 31. Tempus est, ut cor tuum abstrahas à voluptatibus & bonis hujus sæculi; *præterit enim figura hujus mundi.* Verùm ut in negotio tanti momenti utiliter labores.

PUNCTUM II. Videmus, quomodo hoc fieri oporteat? negotium nostrum est, debemus

mus ergo quamprimum in eo laborare. Negotium est magni momenti; oportet hoc facere studiosè; est unicum negotium nostrum; ergo continuò in eo, & pro eo laborandum est. imò. quamprimùm laborandum est pro eo, neque exspectanda senectus, ut primùm tunc de ea cogites *Memento Creatoris tui, in diebus juventutis tuæ.* ait Sapiens Ecclesiastis 12. 1. *antequam veniat afflictionis tempus, & appropinquent anni, de quibus dicas: non mihi placent.* Non habes tempus, quod perdas; religiosa parcitate illud conservare stude, quia omnia momenta pretiosa sunt; in quibus promereri possumus æternitatem gloriæ; & si hucusque nonnisi nimium exspectâsti; festina nunc, mi frater, ait S. Hieronymus, in Eccles. c. 9. petere à DEO veniam, quamdiu janua misericordiæ tibi patet; *dum in isto sæculo es, festina agere pœnitentiam.* Quia non invenies in altera vita alias gratias, quales hic in vita contempsisti, vel neglexisti, id quod te hortatur Salomon, quando Ecclesiastis 9. 10. ait: *quodcunque facere potest manus tua; instanter operare. Quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quò tu properas.* 2dò. oportet magna solicitudine laborare pro salute nostra. *Custodite solicite animas vestras* Consilium est à Moyse datum Israelitis Deut. 4. 15. Non minus nobis necessarium in hoc mundo, ubi

tot

tot sunt peccandi occasiones, ut quolibet gressu, quem in via ista facimus, in periculo versemur perdendi totam felicem æternitatem, prout loquitur Tertullianus: *nos verò in periculo æternitatis versamur*. Periculosissimi sunt inimici salutis nostræ, aliudque non quærunt, nisi perditionem animæ nostræ; *fortes quæsierunt animam*. Ps. 53. 3. Via, quæ ad æternitatem ducit, arcta est, pauci sunt, qui eam inveniunt, ait Christus Matth. 7. 14. & S. Chrysostomus addit, adhuc pauciores esse, qui eam aggrediuntur; paucissimos, qui usque in finem in ea permaneant. O quot ex reprobis seipsos deceperunt! quia, ùt Sapiens Prov. 14. 12. ait, *est via, quæ videtur homini recta, novissima autem ejus deducunt ad mortem* Totùm hoc obligare nos debet ad vigilandum magna sollicitudine suprà nos ipsos, & exequendi consilium hoc Apostolicum: *cum metu & tremore vestram salutem operamini* Philip. 2. 12. 3tiò. oportet continuò in hoc negotio laborare, ne, si paululùm remittamus, & intepescamus, alius nobis coronam nostram auferat. Hoc DEUS ipse minabatur cuidam Episcopo in Apocalypsi: *ecce venio citò; tene, quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam*. Apoc. 3. 11. Vide, quid in mundo quotidie fiat pro rebus nihili? vir qui vitæ necessaria lucrari debet piscatione sua, intentos habet oculos suos continuò in retia sua; pastor

ſtor ovium continuò vigilat, ne illo dormiente, lupus gregem invadat; mercator continuò negotium ſuum ſecum ipſo tractat. Dignum igitu eſt, ut & nos quoque continuò negotio ſalutis noſtræ occupemur. Dicamus cum Propheta regio Pſ. 118. *anima mea in manibus meis ſemper, & ſicut*, juxta animadverſionem S. Bernardi in Vigil. Nativ. Dom. ſerm. 3. n. 5. *quod in manibus tenemus, non facilè obliviſcimur; ſic nunquam obliviſcamur negotium animarum noſtrarum; & illa cura principaliter vigeat in cordibus noſtris.* Anne ita laboraſti hucuſque pro ſalute tua? humilia teipſum in conſideratione temporis tui, & negligentiæ commiſſæ; & pro præparatione ad Miſſam, vel Communionem, excita in teipſo novum fervorem, conjice in hunc finem oculos tuos in Sanctos, & DEI amicos. Servierunt DEO in fame, & ſiti, in frigore & nuditate, in laboribus, vigiliis, jejuniis, orationibus, perſecutionibus, opprobriis; pauperes coram mundo; divites in gratia & virtutibus, peregrini ſuper terram, nonniſi ad Patriam Cœleſtem anhelantes. Horum ſemitam ingredi, & ſequi debes, ſi ſalutem tuam operari velis, *quoniam per multas tribulationes oportet nos intrare in Regnum DEI.* Act. 14. 21.

DOMI-

DOMINICA DECIMA QUINTA POST PENTECOSTEN.

Non efficiamur inanis gloriæ cupidi. Galat. 5. 26.

DE VANA GLORIA.

1. Facilè in illam labimur.
2. Media præservativa contra illam.

PUNCTUM I. CLerici & alii, qui devotionem profitentur, & piè vivere volunt, non debent juxta S. Hieronymũ in hunc locum monitũ istud Apostoli, leviter quasi pertransire, & transilire; *non efficiamur inanis gloriæ cupidi.* A longo jam tempore, ait hic S. P. desideravi mentẽ meam super hoc aperire; timeo autem hoc facere; verùm puto, obligationis meæ esse, ut hoc faciam, dicam ergo, & non verebor fateri, vanam gloriam esse infirmitatem meam; & timendum est, ne non sit generalis passio, seu malum omnium piè viventium, qui cæteris, ac aliis malis, seu passionibus renuntiârunt; *teneor timore dicendi, dicam tamen: nec tacebo passionem meam, passionem communem.* Quia impuritas, avaritia, ambitio, &c. alia similia vitia, seipsa, qualia sũnt, produnt, & manifestant, id est, opera carnis facilè evitantur, verùm non ita res se habet circa hoc vitium. Abscondit, & occultat se sub sanctissimis etiam virtutibus; quia dari

poteſt eleemoſyna ex vanitate; fieri poteſt longa oratio ex vanitate, & quod vix credi poſſet, ſi Apoſtolus id non aſſereret, etiam ſanguis profundi poteſt ex vana gloria. Adhuc plus, adjungit S Hieronymus, idem & Apoſtolus ait, loquendo de ſemetipſo, poſtquam raptus fuit ad tertium uſque Cœlum, ubi audivit verba, quæ non licet homini loqui, poſtquam plus aliis Apoſtolis laboravit; ne magnitudo revelationum eum extolleret, datum ſibi eſſe ſtimulum carnis, ſeu Angelum quemdam malum, & miniſtrum ſathanæ, ad colaphizandum *Paulo datus eſt ad premendam ſuperbiam, uti in curſu triumphali triumphanti datur monitor ſuggerens, hominem te eſſe memento.* Idem Epiſt. ad Paulam 25. Quod Apoſtolus ipſe nobis indicat, quando ait, ſe totum ter rogaſſe, ut auferatur ab eo Angelus iſte ſathanæ; Dominum autem reſpondiſſe, ſufficit tibi gratia mea, nam virtus in infirmitate perficitur. Adeò nimirùm verùm eſt, vanitatem vitium eſſe omninò periculoſum, quod ſe etiam apud homines magnæ & eximiæ pietatis facillimè inſinuat. Nulli ſunt ex miniſtris Eccleſiæ, etiam diligentiſſimis, & qui jam multùm profecerunt in via perfectionis, quibus ejuſmodi aſſultus vanæ gloriæ non timendi ſint, prout deſumi hoc poteſt, & judicari ex eo, quod primum nominavit, ut ab eo eſſet. Poſſetne quis ſe ſanctiùs occupare, quam in publica

expli-

explicatione Sacræ Scripturæ? vel prædicatione verbi divini? vel in aliis functionibus Sacerdotalibus, ac DEI Ministro propriis? & tamen, ùt S. Hieronymus in Epist. ad Gal. 5. ait; *& hæc, nisi aliquis omni diligentia cor suum custodierit, de cupiditate laudis oriuntur*. Ministri Domini! qui fortè de vitiis majoribus triumphâstis, videte, utrum exempti sitis etiã ab hoc? multi sunt, qui postquam inceperunt laborare pro salute animarum, ac satisfacere obligationibus suis, taliter se tandem abduci permittunt ab applausu, quem exinde reportant, ut vix amplius se ad talia aliter applicent, nisi ut vanam hominum laudem exinde reportent, prout advertit S. Greg. M. in Ezech. hom. 21. *Postmodum pro acquirendis laudibus laborant, & qui in verbis DEI quærebant priùs lucra spiritualia, temporales postmodum favores sequuntur*. An non ex numero istorum es? etiam sanctissimi timuerunt, ne venenum mortiferum vanæ gloriæ in cor ipsorum irreperet; & tu, qui tam longè abes ab illorum virtute, quam justè timere debes? vide igitur, quid tibi faciendum sit, ut te à vana gloria præserves, & contra illam te munias?

PUNCTUM II. ımò considera, nil esse magis contrarium, & oppositum Christo JESU, quàm vanam gloriàm, desiderium propriæ laudis, & spiritum superbiæ, qui est propriè spiritus diaboli. Nunquàm cessavit Sal-

vator noster prædicare nobis humilitatem; dedit illius nobis exemplum totâ vitâ suâ, maximè autem tempore passionis suæ, ubi tot ignominiîs affectus fuerat & opprobriis. *Pudeat igitur*, ait S. Bernardus, in Festo SS. omnium serm. 9. n. 9. *sectari gloriam, membra, quibus caput suum tam inglorium exhibetur, non habens speciem, aut decorem, vel aliquid ejusmodi &c. Pudeat sub spinato Capite membrum fieri delicatum, quod omnis interim purpura non tam honoris sit, quam irrisioni*. 2dò. quod inhærere, ac fidere minimè debeamus existimationi hominum, sed testimonio potiùs propriæ conscientiæ. *Gloria nostra hæc est, testimonium conscientiæ nostræ*, ajebat Magnus Apostolus 2. Cor. 2. 12. Falluntur homines in suis judiciis, & dum nos laudant, plerumque hoc fit ex adulatione vel ad proprium ipsorum interesse, *verumtamen vani filii hominum, mendaces filii hominum in stateris, ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum*. Ps. 61. 10. Stultitia est, illorum laudes exquirere tam anxiè ac solicitè; imò exponimus nos sic periculo nullam unquam à DEO consequendi, quam obtinuissemus tunc, quando quilibet electorum suorum talem ab eo obtinebit coram Angelis DEI; *tunc laus erit unicuique* à *DEO*. Cor. 4 5. 3tiò. oportet continuò ante oculos mentis nostræ habere nihilum nostrum, miseriam nostram, ac peccata nostra; & dum

DEO

DEO placet, uti ministerio nostro, ad præcellens aliquod opus, ipsi soli propterea gloriam dare debemus, nobis autem nonnisi imperfectiones & defectus attribuere, quorum nonnisi peccata nostra causa esse possunt, hoc ipsum monitum dat nobis DEUS ipse per Prophetam suum Ezech. 16. 61. & 63. *& recordaberis viarum tuarum, & confunderis, ut non sit ultra aperire os præ confusione tua, cùm placatus tibi fuero in omnibus, quæ fecisti, ait Dominus DEUS.* An sæpius recordatus es hujus praxis, quándo supplantare te voluit tentatio aliqua vanæ gloriæ? vide, in quo hucusque deliqueris; & cura imposterum magis esse deditus humilitati. Habes grande exemplum ante oculos tuos humiliatum vides JESUM Christum in sacro Altári, tanta demissione ac humiliatione, quæ omninò omnes homines confundere deberet, eorumque superbiam destruere, si vel parum fidei, vel pietatis haberent. O JESU, per hanc ipsam tuam profundissimam demissionem, rogo te, abstrahe cor meum ab omni vana gloria; intelligo enim nunc, & capio hoc: *vanitas vanitatum*, dixit Ecclesiastes, Ecclesiastis 1. 3. *vanitas vanitatum, & omnia vanitas, præter amare DEUM, & illi soli servire.* Imit. Christi l. 1. c. 1

FERIA SECUNDA

Invicem provocantes, invicem invidentes. Gal. 5 26.

DE ALTERCATIONE, ET CONTENTIONE.

1. Solicitudo talia evitandi.
2. Quibus mediis utendum.

PUNCTUM I. STatuamus nos ipsos in præsentia, seu conspectu DEI; bonum est, ut sæpius hoc nobis suggeratur; quia ab hac imaginatione præsentiæ DEI incipere debemus orationem nostram. Agnoscamus Apostolum hic loqui in nomine illius, quando nobis probibet ejusmodi contentiones, altercationes, pungentia, & provacantia verba, à quibus charitas proximi læditur. DEUS noster, DEUS charitatis est; Christus JESUS Filius DEI venit in hunc mundum, secum apportare hunc ignem divinum; intentio ac finis illius erat, ut corda nostra hoc igne arderent. Magister est, qui vult discipulos suos nonnisi unum cor & animam unam habere; Rex est, qui in statu seu regno suo nequaquam pati vult turbas, turbationes, partialitates. Paterfamilias est, qui pacem & concordiam in domo sua inter suos exigit, *qui inhabitare facit unius moris in domo*. Psal. 67. 7. Caput est, quod nullam omnino inter membra sua divisionem vult. Accomodemus igitur nos voluntati ipsius; fideliter illi obediamus; conservemus solicitè inter fratres unionē & pacem, quam à nobis petit, & exspectat, ac omne illud studiosè evitemus, quod fatribus nostris grave

ve & molestum accidere posset; *nolite lædere invicem; non facto, non verbo, non signo qualicunque*, ait S. Bernardus serm. 39. in Cant. n. 4. Erratur in hoc puncto ideo, quia plerumque nos invicem tantùm quoad exteriora, & quæ in sensus nostros cadunt, consideramus; quia vero aditus iste valdè infirmus ac invalidus est, neque solicitudinem adhibemus confortandi nos ex hac parte per fidem, hinc facilè devenimus ad contemptus, ad rixas, ad vexationes: & unus alterum pungit, ac provocat dicteriis. *Invicem provocantes, invicem invidentes*. Parum ad hoc attendimus, aut curamus; habentur talia pro innocenti recreatione, pro lusu quodam, & re nihili; verùm longè aliter de hoc judicant sancti; magnum propterea scrupulum suis religiosis faciebat S. Bernardus ibid. *Væ homini illi, per quem unitatis vinculum jucundum turbatur! judicium profectò portabit, quicunque est ille; nec cavendum à gravioribus tantùm offensis, sed à clandestino quoque & venenato susurro*: Nescis quale malum commiseris? vulnus eidem intulisti, quod fortè nunquam amplius sanare valebis; *ità uritur ille, & moritur clauso & lethali vulnere, intra semetipsum gemens. Dum totus in ira & disceptatione positus, nihil aliud silens in mente versare posset, nisi injuriam, quam accepit. Non potest orare, non potest legere, non sanctum, aut spirituale quid meditari. Et ita*

 inter-

intercepto vitali ſpiritu, dum ſuis deſtituta alimentis, vadit ad mortem anima, pro qua Chriſtus mortuus eſt. Quid tu interim, quæſo, animi habes? quid oratio tua; aut opus, quodcunque feceris, ſapit tua? contra quem nimirum Chriſtus anxiè clamat de pectore fratris tui, quem contriſtâſti; filius matris meæ pugnat contra me, qui ſimul mecum dulces capiebat cibos, replebit me amaritudine. Oſtendunt hæ reflexiones S. Bernardi, quam ſolicitè cavere debeamus omne id, quod proximum noſtrum quoquo modo lædere ſeu offendere poſſet, quia tamen nihilominus ſæpius etiam inter Clericos aliqui inveniuntur, qui in ſimiles defectus prolabuntur.

PUNCTUM II. Videamus, qualia ſint præſervativa, & cautelæ, ejuſmodi defectus evitandi? ımum eſt, ut valdè invigiles ſupra tuum modum agendi, ut nil tibi elabatur, quod proximum tuum offendere poſſet; magnæ diffidentiæ homo eſt, ais, quem omniá ſtatim cruciant; vel levi ex cauſa tantùm aliquid pro injuria ſua interpretatur. Reſpondeo tibi cum S. Bernardo ibid. quò minor eſt res, eò faciliùs tibi erit illa abſtinere; noli injuriam pro injuria reddere, nec contemptum pro contemptu; ſed quamprimum reprime ejuſmodi inclinationem, quæ in te exurgit, aliu n cenſurandi, humiliandi, deprimendi. *Sanè commotio tua ibi moriatur, ubi*

ubi oritur. Nec permittatur exire, quæ mortem portat, ne perimat; ut dicere possis & tu cum Propheta, turbatus sum, & non sum locutus. 2dum est, ut magnam considerationem facias infirmitatis fratrum tuorum. Fac, ut eorum defectus non attendas, sed nonnisi Christum JESUM in iis consideres; fiet sic, ut cum ipsis reverenter loquaris, ut iis cedas in disputando, & ut eorum opinioni, & sententiæ deferas, quantùm salva veritate & charitate fieri potest, *idem sapiatis*, ait Apostolus, *eandem charitatem habentes unanimes idipsum sentientes; nihil per contentionem, neque per inanem gloriam; sed in humilitate Superiores invicem arbitrantes; non quæ sua sunt singuli considerantes, sed eas, quæ aliorum.* 3tium, agendum in omni loco, & occasione ex Spiritu Christi quod consilium nobis dat Apostolus ad initium hujus Epistolæ, *si spiritu vivimus, spiritu & ambulemus.* Oportet in & ex omni actione nostra elucere aliquid de bonitate, charitate, mansvetudine, modestia, & sapientia; qualem Christus in suo modo agendi ubique ostendit, & ut sine intermissione consideremus id, quod DEO Patri suo gratum esse noverimus, qui est primus gradus contemplationis, juxta S. Bernardum serm. 5 de divers. n. 5. cui addere possumus, esse etiam præ aliis necessarium; & minus subjectum illusionibus *Primus contemplationis gradus*

eſt, ut inceſſanter conſideremus. quid velit Dominus, quid placeat ei, quid acceptum ſit coram ipſo. Præparatio tua ad Miſſam bona erit, ſi hæc media in praxim deducas, roga DEUM, ut hanc tibi gratiam concedat. O Domine! quia non poſſumus amare te, quin & proximum amemus; neque offendere, quin teipſum etiam offendamus, fac nos tam bene vivere in pace cum fratribus noſtris, ut mereamur DEUM pacis ſemper habere nobiſcum. *Pacem habete, & DEUS pacis, & dilectionis erit vobiſcum.* 2. Cor. 13 11.

(✠)(✠)***(✠)***(✠)*** (✠) ***

FERIA TERTIA.

Fratres, ſi præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui ſpirituales eſtis, hujuſmodi inſtruite in ſpiritu lenitatis, conſiderans teipſum, ne & tu tenteris. Galat. 6. 1.

DE CORRECTIONE.

1. Quomodo fieri.
2. Quomodo admitti, ſeu accipi debeat?

PUNCTUM I. S. Paulus dat nobis has admirabiles regulas pro correctione fraterna, quæ eſt punctum quoddam maximi momenti in doctrina morali Chriſtiana. imò docet ſpirituales eſſe debere, ſi corrigere velimus alios peccantes; *vos, qui ſpiritales eſtis, hujuſmodi inſtruite.*

ite. Qualitas ista plures alias in se includit; ut aliquis verè spiritualis sit, oportet, ut ipsemet exemptus sit ab iisdem defectibus, quos in alio reprehendit, alias sibi ipsi hanc exprobrationem attraheret, *medice cura teipsum &c* Luc 4. 23 *Hypocrita, ejice primùm trabem de oculo tuo, & tunc videbis ejicere festucam de oculo fratris tui.* Ut verè spiritualis sis, oportet habere debitam scientiam, & sufficiens lumen; sine hoc nonnisi zelum cœcum, & indiscretum, quis sequitur, vocatur bonum malum & malum bonum; id reprehenditur, quod reprehendi non debet, & quod reprehendi deberet, non reprehenditur. *Ignorantes enim justitiam DEI, & suam quærentes statuere, justitiæ DEI non sunt subjecti.* Rom. 10. 3. Ut quis verè spiritualis sit, oportet habere directionem, prudentiam, & sapientiam, ut sciat se conformare tempori, loco, & aliis circumstantiis, & dispositionibus personæ, quam quis reprehendere vult, quia non possumus eadem ipsâ regula semper & ubique & respectu omnium uti. *Non una eademque cunctis exhortatio congruit,* ait S. Gregorius 3. p. pastoral. c. 1. Aliter reprehendere oportet viros, & aliter fœminas; aliter juvenes, & aliter senes; aliter pauperes, quàm divites, hæc est regula, quam S. Paulus ipse suo Timotheo dat; *Seniorem, ne increpaveris, sed obsecra ut patrem, juvenes, ut fratres, anus ut*

ma-

matres juvenculas ut sorores, in omni castitate. 1. Tim. 5. 1 Secutusne es regulas istas? non nisi has observando pro spirituali censeri poteris. *Nihil sic probat spiritualem virum, quàm peccati alieni tractatio,* ait S. Augustinus in Epist. ad Galat. *cum liberationem ejus potius, quàm insultationem, potiusque auxilia, quàm convitia meditatur.* 2dò. vult S. Paulus, qui alium corrigere velit, debere hoc facere *in spiritu lenitatis.* Dura increpatio ad aliud ordinariè non servit, nisi ut malum exasperet, & infirmum irritet; dulcorari igitur debent correctiones magna quadam modestia, & grandi moderatione; siquidem per seipsas satis jam aliquid de severitate habent; *grave quiddam est, ac molestum, argui,* ait S. Chrysostomus in Timoth. 5. *oportet molestiam rei mansuetudinis temperamento lenire.* Distinctio etiam fieri debet inter eos, qui ex ignorantia, vel malitia delinquunt. Priores multa cum charitate, posteriores cum magna firmitate tractari debent, ut sic dometur superbia, & præsumptio rebellium, ac indocilium istarum animarum, qui jugum Christi JESU excutiant cum insolentia & obstinatione. Id ipsum iterum præscribit Paulus Tito quoad incolas Insulæ Cretensis; *increpa illos durè, ut sani sint in fide.* ad Tit. 1. 23. 3tiò. exigit Apostolus ab iis, qui correctionem aliquam facere volunt, ut considerent suam propri-

am

am infirmitatem, *considerans teipsum, ne & tu tenteris* Imaginari sibi ipsis debent, esse se capaces, totum illud malum perpetrandi, quod alius quis patravit; *homo sum, humani nihil alienum à me puto.* Terentius. Quo fortior est homo, eò magis sibi timere, & suæ fragilitati diffidere debet; *qui stat, videat, ne cadat.* 1. Cor. 10, 12. Quia non est peccatum, in quod alius cadit, in quod non etiam ipsi cadere possimus, ait *S.* Augustinus, serm. 39. nov. edit. c. 6 n. 6. si DEUS gratiâ suâ nos non sustineat. Pastores, ministri Domini, quicunque demum sitis, qui alios corrigere tentatis, en regulas, quas sequi debetis, si correctionem cum fructu facere velitis! considerate, & expendite eas vobiscum, ut in praxi iisdem vos conformare possitis. Tu verò, qui correctionem aliquam promeritus es, disce in secundo puncto, quomodo eam acceptare & pati debeas.

PUNCTUM II. Oportet eam suscipere amè cum docilitate. Grandis error & defectus est, si quis aversionem & contemptum contra alios concipiat, à quibus corrigitur. Indignari medico suo, exurgere in & contra eum, qui vitam nostram conservare vult, qualis, quantaque cœcitas! quid? *ergo inimicus factus sum vobis, verum dicens vobis?* dicebat Paulus ad Galatas cap. 4. 16. Sic etiam videbimus in Proverbio, quod Spiritus sanctus nil magis, ac tanti juvenibus commen-

mendet, quàm hanc ipſam docilitatem, *audiens ſapiens, ſapientior erit.* Prov. 1. 5. E contrario, *qui increpationes relinquit, errat.* Prov. 10. 17. Contemptus iſte correctionis, origo eſt & cauſa omnium exceſſuum; id quod ipſe DEUS peccatoribus minatur in hora mortis iis eventurum; *deſpexiſti omne conſilium meum, & increpationes meas neglexiſti, ego quoque in interitu veſtro ridebo.* Prov 1. 25. 2dò. cum humilitate, ita ut quis ſeipſum non excuſet, ſed errorē ſuum fateatur. *Juſtus prior, eſt accuſator ſui.* Prov. 18. Impudentiam peccato ſuo addere, eſt, effrontem eſſe, committitque talis crimen idololatriæ proximùm. Ipſe Spiritus S. eos in numerum ponit. Dum Saul ſuam inobedientiam excuſare, & juſtificare voluit, atque pro actu religionis vendere, dicebat illi Samuel, ſpeciem hanc eſſe cujuſdam idololatriæ, ſi quis ſe excuſare, & nequaquam ſubmittere velit. *Quaſi ſcelus idololatriæ, nolle acquieſcere.* 1. Reg. 15. 23. Pro eo, ut talis veritatem adoret, ejuſque illuſtrationi ſe dedat, nonniſi phantaſiam propriam conſulit, dæmonem pro conſilio adhibet, paſſionem ſuam prædominantem ſequitur, cœcaque obedientia exequitur, quod ipſa exigit. Quid exinde? malum fit incurabile, & ille, qui curam noſtri habet, cogitur, ut nos deſerat; *inſanabilis fractura tua; peſſima plaga tua; curationum utilitas non eſt tibi.*

Jerem. 30. 12. 3tiò oportet correctionē acceptare cum patientia absque murmuratione, contra eum, qui nos reprehendit, imò neque conqueri debemus contra modum correctionis. Neque dicas, si aliter mecum ageretur, & honestius ac moderatiùs tractaret, darem meipsum, & cederem; verùm hoc fit nimis crudè; nullam video observari discretionem vel mensuram, hinc impossibile mihi est, ferre talem correctionem. Ridicula sanè mollities! oculos claudere debes, quoad defectus illius, qui te corrigit, vel reprehendit, neque aperire alium in finem, nisi ut bonum consilium & monitionem illius videas, utpote signum amicitiæ illius erga te suæ. *Argue sapientem, & diliget te*, ait Salomon *Prov.* 9. 8. En! quid te oporteat facere. Sed quam rarùm est, invenire talem sapientem, qui se corrigentem diligat! roga DEUM, ut talem te efficiat. Nam sive ille sis, qui correctionem facere, vel qui accipere debeas, haud quaquam ita te gerere valebis, absque auxilio gratiæ ipsius; pete hoc in præparatione tua ad Missam. Domine DEUS meus! qui nos constituisti in Ecclesia tua, ut fideles tuos in spiritu dirigamus, adhocque ipsum nos terribilibus pœnis obligas, & sub interminatione indignationis tuæ, nisi eos pro tempore instrùamus, & corrigamus in omni patientia; 2. Tim. 4. tu solus, Domine, scis quot errores comittàmus, sive

in

in danda, sive in acceptanda correctione, sive malè, & ægrè eam ferendo, miserere mei; suscita mihi amicum fidelem, & illuminatum, qui me meorum defectuum admoneat, quin defatigetur ex modico fructu, quem correctiones ipsius in me afferunt; da mihi cor docile, & humile, ut eas acceptem, & si ille fortè erret; tu ipse ô Domine, corrige me, sed fiat hoc à te; *in virga virorum, & in plagis filiorum hominum: misericordiam autem tuam, ne auferas à me.* 2. Reg. 7. 14.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUARTA.

Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi Galat 6. 2.

DE OBLIGATIONE SUPPORTANDI ALIORUM DEFECTUS.

1. In quo fundatur hæc obligatio.
2. Examen, utrum huic nostræ obligationi satisfaciamus.

PUNCTUM I. ADoremus Christum JESUM, Dominum nostrū supportantem summa mansvetudine & patientia infatigabili defectus, imperfectiones, & cruditates eorum, quibuscum coversatus fuerat. Admiremur, quomodo adhuc quotidie nostros toleret tali bonitate, quæ nos sanè abundè doceat, quomodo & nos supportarè debeamus fratres nostros, *si sic DEUS dilexit nos, & nos debemus alterutrum diligere.* 1. Joan. 5. 11. Quia verò tantam diffical-

ficultatem facimus, ut ad hoc nos resolvamus, videamus, in quo fundata sit hæc obligatio? fundatur imò in lege Christi JESU, quam à nobis fideliter impleri vult; *sic adimplebitis legem Christi*, ait Apostolus; & S. Augustinus serm. 164 de V. A. nov. edit. ait, nos illam nunquam impleturos, quid quid aliud facimus, si aliorum onera non portamus. *Quæ non implebitur, nisi invicem onera nostra portemus*. Grande præceptum, quod dedit nobis Salvator, est, ut nos invicem diligamus, sicut ipse dilexit nos; *hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos*. Joan. 15. 12. Non potuit retardari Christus defectibus nostris, ergo neque nos absterreri debemus. Si nonnisi eos diligamus, erga quos sympathiam aliquam in nobis advertimus; si non nisi eorum voluntati, & *genio* obsequimur, & cedimus, qui nostro arrident, quale meritum exinde habebimus? an non & pagani hoc ipsum faciunt? charitas Christiana amplius ac longius se extendit, nullam personam excipit; non dependet à malo, vel bono humore, vel genio proximi; *in hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem*. Joan. 13. 35. En signum! ex quo ut veri discipuli Christi agnosci valeamus! sic primi Christiani ab aliis dignoscebantur; non solum parati erant supportare defectus proximi, sed etiam prompti, ut unus pro

altero

altero moreretur, id, quod stupebant gentiles, prout Tertulianus apolog. c. 30. refert; *videte inquiunt, ut invicem diligunt, & ut pro alterutro mori sint parati.* Esto charitatis illorum imitator, & difficultatem minimè senties, supportandi aliorum defectus. 2dò fundatur hæc tolerantia defe ctuum aliorum in vinculo & arcta unione, quam inter nos ipsos habemus. Membra sumus unius ejusdemque corporis, nonnisi unam societatem, & unam rempublicam prorsus divinam constituimus, ut nos invicem sustineamus; *si quid ergo patiatur unum membrum, compatiuntur omnia membra.* 1. Cor. 12. 26. Qui miseriis fratrum suorum non compatitur, neque ille meretur, ut quis ipsi campatiatur; qui eos durè tractat, dum errant, eadem duritie tractari meretur, dum ipse errat, qui supportare non valet infirmitates aliorum, neque suos ab aliis supportari sciat, & indignum se hujus tam præclari corpòris membrum aliquod esse. Huic generali societati adde particularia vincula, quæ habere potes. Fortè vivis in communitate, in una domo, familia &c. Totum hoc obligare te debet, ut vos invicem supportetis; *quod si invicem mordetis, & comeditis, videte, ne ab invicem consummamini.* Gal 5. 15. 3tiò ipsæ infirmitates fratrum nostrorum ad illos supportandos nos obligant. *Debemus autem nos firmiores imbecillitates infirmorum sustinere, & non*

& non nobis placere; ait S. Paulus Rom. 15. 1. attende ad hæc verba: *debemus*; adeoque non facimus illis gratiam aliquam, sed debitum aliquod indispensabile est, quod ipsis solvere debemus; *debemus, non donamus*. S. Chrysost in h. l. Debemus horum infirmorum infirmitates tolerare, & illis indulgere, ut idem nobiscum fiat, quia neque nos exempti sumus à defectibus, & forte plures adhuc, & majores illis habemus; si autem fortiores essemus, *debemus sustinere*; ait Apostolus, *& non nobis placere*. Non debemus propterea gloriari, sed DEO gratias agere, qui tales nos fecit, & gratitudinem nostram illi in eo ostendere, quod infirmitatibus fratrum nostrorum compatiamur per prudentem quamdam condescendentiam, quæ ipsa correctio aliqua pro ipsis erit *repende DEO mercedem, qui talem te fecit*, ait S. Chrysostomus, Ibid. *tunc autem rependes quando infirmitates ægroti correxeris*. Expende benè omnes istas rationes; debent te sanè convincere de obligatione tua, quam habes, supportandi defectus proximorum tuorum; verùm quia hæc tolerantia rara est.

PUNCTUM II. Examina te super hoc puncto tanti momenti. Supportastine defectus & imperfectiones fratrum tuorum; hâc ipsâ patientiâ, & mansvetudine quam tibi ipsi ab aliis exhiberi vis, memor hujus regulæ, quam Salvator omnibus præscribit, *in*

qua

qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. Matth. 7 2. Consideraltine, DEUM tibi toties condonasse, & quidem tot defectus? ergo neque ipse defatigari debes, in condonando defectus illos, quos alii contra te committere possunt: *supportantes invitem, & donantes vobismetipsis, si quis adversus aliquem habet querelam, sicut & Dominus donavit vobis, ita & vos.* Coloss. 3 13. Adhibuistine diligentiam vincendi in teipso oppositionem, & repugnantiam illam, quam in teipso advertis, contra humorem, vel modum agendi aliorum? excusandi illorum defectus? cooperiendo imperfectiones illorum quantum fieri potest? itaque cum illis agendo, ac si non adverteres talia? persuasus de hoc, non esse ullum hominem sine suis defectibus? & si nos habeamus, quod patimur à nobis? *cum omni humilitate, & masvetudine cum patientia, supportantes invicem in charitate.* Ephes. 4 c 2. An non liberius locutus de infirmitatibus corporalibus, & spiritualibus proximi? usque ad confusionem illius, coram aliis, & pro tua recreatione? an non ipsi insultâsti; quando defectum aliquem commisit? imitando eum irrisoriè in sua pronuntiatione; in gestibus, & modo incedendi, ac similibus, ut aliis risum moveres? denique an non judicâsti, onus esse nimis grave, audire confessiones rudium, & ignorantium? percipere planctus afflictorum experiri impatien-

patientiam ægrotorum? supportare importunitatem scrupulosorum, & aliorum similium, tibi valdè incommodorum? ô si bene feceris hoc examen, invenies certè occasiones multas, ubi defeceris in charitate erga proximum. Pete veniam à DEO de his, antequam ad Altare accedas, & propositum fac imitandi bonitatem magni DEI tui, qui se nobis dare vult, non obstantibus omnibus nostris miseriis, *estote ergo misericordes, sicut & Pater vester misericors est.* O Domine! qui me tanto tempore toleras, ùt meritò timere debeam, ne te tandem defatigent miseriæ meæ, siquidem tam facilè defatigari me permitto miseriis aliorum, condona, ac remitte mihi, quæso meam modicam charitatem, patientiam habe in me; gratiâ tuâ suffultus, propono, quod velim supportare defectus proximi mei, quamcunque reluctantiam intra meipsum experiar; & præferre pacem, & charitatem omnibus aliis rebus juxta consilium Apostoli tui, quod mihi his verbis dat, *super omnia autem charitatem habete, quod est vinculum perfectionis; & pax Christi exultet in cordibus vestris.*

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUINTA.

Communicet autem is, qui cathechizatur verbo, ei, qui se catechizat in omnibus bonis. Gal. 6. 6.

RECIPROCA OBLIGATIO CLERICORUM ET SÆCULARIUM.

1. Clerici instruere debent populum.
2. Populus debet ipsis necessaria subministrare.

PUNCTUM I. QUod S. Paulus hic ait, ostendit simul, quid Clerici populo, quid populus Clericis debeat. Incipiamus à primis. Clerici, præsertim illi, quibus cura animarum incumbit, obligati sunt, docere populum mysteria fidei, & veritates illas, quæ ad salutem necessariæ sunt. Non possunt secum quoad hoc dispensare, quin al cui essentiali suæ obligationi desint; jus, quod habent, petendi à populo Christiano subsidia vitæ, non fundatur, nisi in labore & cura instruendi, & catechizandi ad illos. Christus JESUS Luc. 10. 7. ait, *dignus est operarius mercede sua*, qui ergo laborare recusat, indignus est salario suo, ait S. Paulus, *communicet is, qui catechizatur verbo, ei, qui se catechizat*; qui ergo catechizare non vult, non meretur id accipere, quod destinatum & consecratum est, pro sustentatione ministrorum verbi DEI. Alibi ait: *qui Altari servit, de Altari vivat*. 1. Cor. 9. 13 qui ergo Altari non servit, de Altari nec vivere debet, neque panem auferre ei, qui hoc magis meretur, quam ille; *si quis operari non vult, non manducet*. 2. Thessal. 3. 10. Nescio: quid opponere valeant Clerici,

laboris

laboris inimici, argumentis tam stringentibus, & concludentibus; sed quid respondebunt in extremo judicio, his fulminantibus verbis Judicis Supremi? *lac comedebatis, & lanis operiebamini, & quod crassum erat, occidebatis; gregem autem meum non pascebatis.* Ezech. 34. 3. *Pensemus* itaque fratres, ait *S.* Gregorius hom. 17. in Eccl. *pensemus, cujus damnationis sit, sine labore hic percipere mercedem laboris? ecce, ex oblatione fidelium vivimus; sed nunquid pro animabus fidelium laboramus? illa in stipendium nostrum sumimus, quæ pro redimendis peccatis suis fideles obtulerunt, nec tamen contra peccata eadem vel orationis studio, vel prædicationis, ut dignum est, insudamus.* Expende bene textum istum, & locum S. Gregorii; vide, utrum bene servias Ecclesiæ juxta obligationem tuam, per orationes, prædicationem, per exemplum sanctæ vitæ, & per illa media, quibus Ecclesiam ædificare posses? si ita est; gratias DEO age, & ut magis adhuc animeris ad satisfaciendum obligationi tuæ.

PUNCTUM II. Hanc fac reflexionem Sacerdotes, qui suæ obligationi, & ministerio suo ritè satisfacere student, duplici honore dignos esse; maximè illos, qui laborant in concionando, & populo instruendo; *qui benè præsunt Presbyteri, duplici honore digni habeantur,* ait S. Paulus *maximè qui*

laborant in verbo & doctrinâ. 1. Tim. 5. 17.
Per duplicem hunc honorẽ, intelligit Apostolus, fideles haud contentos esse debere; si pastores suos, & eos, qui illis Evangelium annuntiant, cum respectu & submissione audiant, sed oportere, ut iis etiam de ipsorum sustentatione provideant. Debitores enim illorum sunt ob beneficium longè majoris considerationis, siquidem per hoc medium participes effecti sunt spiritualium divitiarum divinæ gratiæ; majori igitur ratione, & jure illis sucurrere debent suis divitiis temporalibus; *si nos vobis spiritualia seminavimus, magnum est, si nos carnalia vestra metamus?* ait Apostolus ad Corinth. 1. Epist. 10. 11. Rationes, quas ad stabiliendum hoc jus affert, omninò convincunt; *quis militat suis stipendis unquam? quis plantat vineam, & de fructu ejus non edit? quis pascit gregem, & de lacte gregis non manducat?* ℣. 7. nec sola ratio, decentia, usus, & consvetudo omnium populorum hoc exigunt, ut quis vivat de suo labore; sed hoc ipsum etiam lex divina præcipit; scriptum est enim in lege Moysis *non alligabis os bovi trituranti.* ℣. 9. Si ergò Minister Christi laborat, si in Ecclesia facit id, quod bos in area dum triturat; si manum ad aratrum mittit, ut agrum dominicum colat, an non meretur, ut pro sustentatione illius cura habeatur? *nescitis, quoniam qui in Sacrario operantur, quæ in Sacra-*

Sacrario sunt, edunt: & qui Altari deservi-unt, cum Altarì participant? ℣. 13. Ita pariter voluit, & præcepit Dominus, est conclusio S. Pauli, ut cum iis, qui Evangelium annuntiant, procedatur, *ita & Dominus ordinavit iis, qui Evangelium annuntiant, de Evangelio vivere.* ℣. 14. Popule Christiane! qui audis Apostolum ab omni prorsus interesse proprio alienum ita loquentem, satisfac huic tuæ obligationi, tam rationabili, & tam justæ, noli esse ingratus erga pastores tuos, tribue illis bona voluntate, & ex corde, quod illis debes, si in hoc deficias, teipsum damnas, & in numerum arborum sterilium venis, ait S. Hieronymus in Epist. ad Tit. 3. ℣. 14. *Apostolicis viris, & evangelizatoribus Christi in necessariis usibus nolle tribuere, sterilitatis seipsum est condemnare.* Et vos ministri Altaris! contenti estote paucis; nolite exigere nimis rigidè, quæ vobis debentur, curam gerite pauperum, memores estote, nil magis nocere progressui Evangelii, quàm aviditatem bonorum temporalium. *Victus, & vestitus, sunt divitiæ Christianorum;* & S. Chrysostomus Epist. 105. ad Paulin. non timet dicere, pastores aliud habere non debere, nisi victum & vestitum; *audacter dixerim, nihil præter victum & vestitum habere oportere, ne ad ista trahantur desideria.* in c. 51. ad Tim. Roga DEUM in præparatione tua ad Missam, ut hæc observare valeas;

leas, sic enim utilis evades Ecclesiæ; *tollo superflua, & salubria surgunt Utilitati accedit, quidquid cupiditati dêmis.* S. Bern. serm 58 in Cant n. 10.

FERIA SEXTA.

Cum appropinquaret portæ cîvitatis; ecce defunctus efferebatur filius unicus matris suæ. Luc. 7. 12.

DE COGITATIONE MORTIS.

1. Quid sit hora, seu momentum mortis?
2. Utilitas hujus cogitationis.

PUNCTUM I. En exemplum, quod nobis Ecclesia bina vice per annum proponit, semel in Quadragesima, & iterum Dominicâ decima quinta post Pentecosten, sine dubio judicavit, & credidit hæc sancta mater, exemplum hominis juvenis, quem mors in flore ætatis suæ rapuit, spectaculum fore sufficiens ad instructionem nostram, & ad revocandum nobis in memoriam, cogitationem & reflexionem supra mortem, quam tam facilè nobis è memoria elabi sinimus, etsi quotidie quasi, ante oculos nostros cernamus exempla valdè frequentia, ac insuper familiaria. Huic igitur sanctæ illius intentioni correspondeamus; & aperiamus oculos nostros huic spectaculo, videamusque hoc momentum, seu instans mortis. Quid ergo est hoc instans mortis seu momentum? instans est, quod quoad suam durationem modicum, & nobis parum cogi-

cognitum est, nihilominus sufficiens ad faciendum longissimum illum transitum ex hoc mundo in alium. Momentum sanè formidabile in seipso, ubi totum illud, quod est in mundo, homini tali moritur, & ipse homo omnibus, quæ sunt super terram moritur. Momentum terribile, ubi anima, non obstante intima unione, quam cum corpore suo habet, ab hoc violenter abstrahitur, post grave certámen; ubi homo omnibus denudatus, ab omnibus separatus, oculis spectatorum nil aliud videndum relinquit, nisi corpus aliquod deformatum, quod incipit corrumpi. Momentum immisericors, ubi dives omnes thesauros suos amittit, & pro tota hæreditate sua nil reliquum habet, & acquirit, nisi pulverem sepulchri; *cum interierit, non sumet omnia, neque descendet cum eo gloria ejus.* Ps. 48 18. Momentum, ubi Monarcha cum subdito, nobilis cum plebejo, sapiens cum ignorante, servus cum Domino, omnia omninò inter se confunduntur. *Parvus & magnus ibi sunt, & servus liber* à *Domino suo.* Job. 3. 19. Momentum millies adhuc terribilius propter suas sequelas, quàm per semetipsum, sunt enim irreparabiles, sunt æternæ. *Ibit homo in domum æternitatis suæ.* Ecclesiastici 12 5. Breve momentum, sed decisivum, & decretorium, post quod peccatori nulla amplius speranda est misericordia; neque justus quidquam amplius mereri potest,

test Momentum, cujus vel sola cogitatio, & recordatio timorem incutit principi in throno suo, judici in tribunali, cujus justissimus pavor, & tremor Monasteria Religiosis replevit, cavernas pœnitentibus, deserta solitariis. Momentum in quo Ecclesia putavit, & judicavit, omni possibili modo sucurrendum filiis suis, eosque juvandos. Vult, & ordinat, ut Sacerdos, in medio aliorum supplicandorum, & in præsentia moribundi existens, manus suas in Cœlum levet pro salute animæ illius imploret; *subvenite Sancti DEI, occûrrite Angeli Domini, suscipientes animam ejus*. Commend animæ. Ut animam illius in conspectu DEI præsentet, quatenus agnoscere dignetur creaturam suam, ut invitet illum ad exhibendam ei misericordiam suam; *agnosce Domine creaturam tuam*. Vult, ut ægrotum accedat, animum illi faciat, exhortetur, & quasi ipse in manus DEI ipsum consignet, quasi portet ipsum ante conspectum ipsius DEI, Creatoris sui, *commendo te, charissime frater, omnipotenti DEO, te ei, cujus es creatura, committo*. Anne unquam seriam supra hoc momentum mortis reflexionem fecisti? quâ curâ usus fuisti, ut tibi momentum hoc propitium redderes? tantum abest, ut hac cogitatione nos occupemus, ut potiùs omninò eam è memoria nostra eliminemus; obliviscimur illius, & benè nobis est cum hac oblivione. Videmus quotidie magnos

gnos & parvos, juvenes & senes ad sepulchrum deferri;& aspicimus talia, quasi nunquam morituri; *non est respectus morti eorum* Ps. 72. 4. Consideremus igitur in secundo puncto utilitatem hujus cogitationis.

PUNCTUM II. Quemadmodum ex omnibus alimentis panis omnibus prævalet, ita idem de meditatione mortis sentire debemus, ait S. Joannes Climacus Gradu 6. n. 3. estque hoc ex omnibus spiritualibus exercitiis utilissimum. Hæc meditatio facit Religiosos, qui in communitate vivunt, amplecti labores & exercitia pœnitentiæ, humiliationes, & contemptus, solitarios, seu eremitas, elongationem, seu fugam omnium negotiorum sæcularium; orationem continuam, vigilantiam perpetuam, supra omnes actiones, & cogitationes suas. En in Clericis causat exactam observantiam omnium suarum obligationum, ardentem amorem in JESUM Christum, & desiderium sincerum, seipsos applicandi, & consumendi in servitio Ecclesiæ. Verùm generaliter dicere possumus, cogitationem seu memoriam mortis hos tres sequentes effectus post se trahere. 1mò. elongat à nobis peccatum. Non morimur, nisi propter peccatum; *stipendium peccati, mors*; sed amplius non peccandum satis esset, si seriò cogitaremus, nos aliquando morituros, id, quod Sacra Scriptura asserit, & nos docet; *in omnibus operibus tuis memo-*

râre

vare novissima, & in æternum non peccabis. Eccles 7. 40. Statuamus nobis in omnibus actionibus nostris ante oculos nostros ultimā horam nostram, & brevi dissipabuntur inimici salutis nostræ, superbia, avaritia, impuritas, & cætera vitia aculeum suum amittent, si fideliter iis opponamus miseriam, pulverem, putredinemque sepulchri; alio haud opus erit, ut illa vincamus, quàm ut sæpius nobiscum illud Jobi repetamus; *ecce nunc in pulvere dormiam, & si mane me quæsieris non subsistam.* Job 7. 31. 2dò mortis cogitatio, abstrahit nos à mundo, qui ordinariè se illâ occupat, brevi renuntiabit his perituris rebus, omnia transeunt, dicit apud semetipsū; *præterit figura hujus mundi.* Vita hæc præsens, *fugit velut somnium avolans*, imò, *fugit velut umbra. Torrens rapidus est* Job 20. 8. qui secum omnes res tempori subjectas aufert, & in nihilum rapit; *momentis transvolantibus cuncta rapiuntur*, dicebat S. Aug. in Ps. 38. *torrens rerum fluit* Cogitemus igitur de morte nostra, quamdiu hoc utiliter à nobis fieri potest; *modo fructuosè dicâmus, transeunt*, ait hic S. P. in Ps. 23. *ne tunc infructuosè dicamus, transierunt.* Dicamus hoc ad omne illud, quod nobis placet, ut ea contemnamus, dicamus ad omne id, quod nobis durum videtur & terribile, ut illud non timeamus. Totum quod disparet ante oculos nostros, omnes mutationes &

perturbationes, quarum nos testes sumus, omnes ætates, per quas transimus, omnes partes vitæ nostræ, quæ continuò fluunt, & se invicem protrudunt, renovant in nobis incessanter cogitationem hanc, quod omnia finem habeant, & quod alia vera bona, & mala vera, non dentur, nisi in æternitate; quodque huic tam propè simus, ut meritò pro nihilo haberi debeat intervallum istud, quod nos ab ea separat; *omnes morimur, & quasi aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur* 2 Reg. 14. 14. 3tiò. Cogitatio mortis ad bonam mortem nos perducit, dum nos vitam sanctam ducere facit. Clericus, qui hanc cogitationem mente sua versatur, omnes actiones suas ideo facit; ut DEO placeat; principium hoc S. Pauli constanter præ oculis habet; *nemo nostrum sibi vivit; & nemo sibi moritur; sive enim vivimus, Domino vivimus, sive morimur, Domino morimur, sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus* Rom. 14 7. Talis erat ratio agendi S. Anselmi, Archiepiscopi Cantuariensis, dum sibi Regem Angliæ indignatum audit, ac prævidit, quæ ab ira hujus principis mala & suæ personæ, & Religiosis suis timenda forent, ad hoc principium recursum suum habuit, tum ut seipsum erigeret in negotio tam difficili. Scripsi ad Regem, ajebat ipsis; quamcunque ergo de me resolutionem capiat, hoc minimè vos turbare debet,

me-

memores hujus dicti Paulini: *ſive vivimus, ſive morimur, Domini ſumus.* Epiſt. l. 3. 82. Vivite ergo tam ſanctè, ut verum ſit dicere, quod DEO vivatis, & poſt mortem ad ipſum ituri ſitis. Proficiamus ex hoc conſilio S. Anſelmi, & ex hac illius doctrina conſiſtat noſtra hodierna præparatio ad Miſſã. Proponamus nobis ſæpiùs deinceps de morte cogitandi, taliterque vivendi, ut nonniſi propter DEUM vivamus, ut poſt mortem uniri cum ipſo mereamur per totam æternitatem. *Mementote, quia ſive vivimus, ſive morimur, Domini ſumus; ſic igitur vivite, ut illi vivatis, & cum moriemini, ad illum tranſeatis.* Anſelm. ibid.

* * * * * * * * * * * * *

DIE SABBATHI.

Quam cùm vidiſſet Dominus, miſericordiâ motus ſuper eam, dixit illi: noli flere

DE SANCTIS DESIDERIIS MORTIS.

1. Optare debemus mortem, & non affligi ex ea.

2. Quomodo licitum ſit eam ſibi optare.

PUNCTUM I. ADoremus hic compaſſivam iſtam charitatem Salvatoris noſtri, qui tanta cum benignitate conſolatur hanc miſeram viduam, quæ filium ſuum deplorat; neque leviter pertranſeamus verba hæc, quæ ad eum dixit: *noli flere.* Mors nequaquam pro nobis eſſe debet ſubjectum, ſeu cauſâ lacrymarum; neque enim ſpes noſtra,

stra, quam habemus de meliori vita, permittit nobis, ut dolori indulgeamus, prout infideles facere solent in morte suorum, *ut non contristemini*, ait S. Paulus 1. Thessal. 4. 12. *sicut & cæteri, qui spem non habent*. Quod tu mortem appellas, nonnisi species alicujus somni est, post quem resurrectio sequatur. Non est, nisi iter quoddam, ait Tertullianus de patientia c. 9. ergo lugere non debemus eum, qui ante nos abiit, sed eum sequi posse, desiderare debemus; *profectio est, quam putas mortem; non est lugendus, qui antecedit, sed planè desiderandus*. Si considero felicitatem, quam proximi nostri adepti sunt moriendo; & illud parum, quod amittendo hanc vitam perdiderunt, ait *S*. Greg. Nazianzenus, orat. 10. in laud. Cassens frat. adeo me non affligit mors illorum, ut potiùs gaudio me affici sentiam, dicamque ad DEUM: quando erit hoc, Domine, ut me pariter ab hac terrà peregrina extrahas; ut ipsos sequar, & ad Patriam illam perveniam, ubi eos inveniam, qui ante me illuc pervenêre? quando fiet, ut mors ponat nos in statu communicandi cum ipsis iisdem paradisi deliciis, & vivendi simul vitam æternam beatam? certè, fratres mei, pergit hic S. P. quid exspectare possumus hoc modico tempore, quod nobis ad vivendum restat, quam ut de die in diem majores miserias cernamus, plura mala patiamur, pluraque peccata

committamus, quàm hucusque commisimus? Hæc ergo consideratio, & non amissio amicorum nostrorum, periculum offendendi DEUM, cui expositi sumus in vita nostra, non verò dolor de morte illorum, subjectum esse debet, & ratio vera lacrymarum nostrarum; ploremus fratres, sed ploremus prout David, quod incolatus noster prolongetur; affligamus nosmetipsos, quod exilium nostrum finem non habeat; ploremus, quod vitam diligamus tot miseriis subjectam, quæque nos continuo periculo exponit, perdendi gratiam divinam. Hæc est justa causa, & ratio lacrymarum, & gemituum nostrorum. Ingemiscamus supra nosmetipsos cum S. Apostolo, & dicamus, quando tandem destruetur hoc vile tabernaculum, quod modò inhabitamus? an non brevi perveniemus ad illam domum, quæ non est constructa manibus hominum, & in æternum durabit? quousque tandem trahemus nobiscum continuò in omni loco sepulchrum quoddam vivum, in quo anima nostra quasi sepulta est in carne, quæ longè magis & deterius infecta est, quam ipsamet vera sepulchra? studeamus idem sentire cum hoc S. Doctore, inardescamus sancto quodam desiderio mortis; quæramus ardenter, & suscipiamus cum gaudio mortem, quæ finem imponere debet miseriis nostris, & initium dare felicitati nostræ, à rebus hujus mundi prorsus abstracti;

nam

nam ut alius Gregorius ait, hom. in Evan. *terrena substantia supernæ felicitati comparata, pondus est, non subsidium; temporalis vita æternæ comparatà, mors est potius dicenda, quàm vita.* Sed ut hæc devotio nostra solida sit.

PUNCTUM II. Examinemus, quomodo liceat sibi ipsi optare mortem? ille verè virtuosus est, qui quotidie mortem exspectat, ait S. Joannes Climacus, gradu 5 ar. 7 verùm ille Sanctus est, qui eam in singulas horas desiderat; interim tamen non omne desiderium mortis semper bonum est. Sunt, qui mortem sibi optant ex impatientia, ex indignatione, & quandoque ex desperatione, quia gravari se vident morbis, afflictionibus; tale desiderium laudabile haud est, imò quandoque peccaminosum; ut ergo sanctè mortem desideres oportet illam optare, quia liberat nos à servitute peccati. Etiam innocentissimus inter homines, quamdiu hìc vivit, peccator est, ait S. Ambrosius l. de bono mortis. c. 3. oportet eum mori, ut sic amplius non peccet; morsque illius non tam vitæ ipsius, quàm peccatis finem facit? *mors finis peccatorum.* Optemus igitur mortem, ut peccatum nostri amplius non dominetur, non cessemus dicere cum Apostolo Rom. 7. 24. *infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus?* desideremus mortem, ut concupiscentia destruatur, & ut amplius

in

in nobis non sentiamus legem peccati, & infelicem illam propensionem, quæ nos ad peccandum impellit; *ut destruatur corpus peccati, & ultra non serviamus peccato*; hinc ait Sapiens: *melior est mors, quam vita amara*, Eccles. 30. 17. seu miseriis plena; & *S.* Augustinus in Epist. 1. Joan. tract. 7. ait: vitam hanc aliud non esse pro omnibus, qui sanctè vivunt, quam exercitium patientiæ; Sancti enim *non amant vitam, sed tolerant.* Aliud motivum adhuc perfectius, quo ad desiderandam mortem nos moveat, est desiderium, quod habere debemus, ut Christo per omnem æternitatem uniamur; taliter erat dispositus S. Paulus, *mihi vivere Christus est, & mori lucrum.* Philip. 1. 11. Duplici ex parte coarctor, ajebat hic Apostolus, nimirum desiderio immortalitatis, & vitæ beatæ, & zelo procurandi gloriám DEI, ac salutem animarum; *coarctor è duobus; desiderium habens dissolvi, & esse cum Christo, multò magis melius, permanere autem in carne, necessariam propter vos.* Ibid. ℣. 23. & 24. En perfectionem, ad quam tendere debet bonus Clericus; desiderare debet mortem, & continuò suspirare, ac optare illud felicissimum momentum, quod eum inseparabiliter cum Christo conjunget; *sitivit anima mea ad DEUM fontem vivum, quando veniam, & apparebo ante faciem DEI.* Ps. 51. 3. Interim desideria hæc, & vota semper conjuncta

cta esse debent cum submissione, & conformitate ad divinam voluntatem, adeò ut quis cum S. Martino dicere possit: *Domine, si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem, fiat voluntas tua.* Ecce quomodo se gerere, & loqui debeant veri ministri JESU Christi! tales nempe, qui obligati sunt, vivere in continuo spiritu mortis, & sacrificii, ut sic se conforment statui, illius victimæ divinæ, quam quotidie in altari immolant; tales qui tam urgentia motiva habent desiderandi adventum regni gloriosi, & triumphalis JESU Christi, ubi absolutè destruet peccatum, præcipitabit mortem in sempiternum, & omnia in ordinem suum reducet. Examina te modo, utrum ita dispositus sis? quid sentis de morte? *Sancti* eam considerârunt ut trânsitum ex hac vita ad DEUM: *discessus est ad DEUM*, ut complementum desideriorum suorum, vel *desiderii cumulus*, ut solutionem vinculorum captivitatis nostræ; *vel vinculorum solutio, vel oneris excussio appellanda est*, ait *S.* Greg. Nazian. orat. & tu quomodo consideras illâm? ah si vel parum te supra te ipsum reflectas, invenies te adhuc mundo, vitæ huic, ac creaturis adhærere. Pro præparatione ad Missam, roga Christum Dominum, ut vincula illa disrumpat, quæ te impediunt, ne ad eum ire possis: O JESU! rogo te per tuam pretiosissimam mortem, inspira mihi sancta mortis

desideria! ah! derelictus sum ut pauper, & ut exul in regione inimica; ubi continua pugna, & mala infinita & innumera inveniuntur. Solare me in exilio meo, Domine; mitiga dolorem meum; quia omnia mea desideria ad te tendunt. Totum, quod, mihi mundus offert pro solatio, grâve mihi est, & displicens bone DEUS! ardenter desidero te frui, fac mihi hanc gratiam, ut ita vivam patienter in hoc mundo, ut tali cum gaudio transire valeam ex illo, quale experiuntur amici tui in morte, *qui perfectus est, patienter vivit, delectabiliter moritur.* S. Aug. expos. in Epist. 1. Joan. Tract. 9.

DOMINICA DECIMA SEXTA POST PENTECOSTEN.

Obsecro vos, ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis, quæ est gloria vestra. Ephes. 3. 13.

TOLERANTIA PRO ECCLESIA.

1. Gloriosum erat Paulo, pati pro Ecclesia.
2. Nostra gloria esse debet, ut illum in hoc imitemur.

PUNCTUM I. PUlchram hic materiam meditandi habemus, si proficere sciamus ex eo, quod Apostolus ad Ephesios scripsit: obsecro vos, ut animum non despondeatis ex eo, quòd me tot, ac tanta pati videatis pro vobis, quia hoc glorio-

riosum vobis est. O quàm admiranda sunt verba ista Apostoli & zelo illius omnino digna; docent nimirùm fideles, ut nunquam scandalizentur ob ea, quæ ministri Ecclesiæ propter illos tolerant; Clerici autem, ut sibi continuò ante oculos ponant constantiam & fortitudinem S. Pauli, qui tanta passus fuit pro Ecclesia, & tanto cum gaudio, ut id gloriæ sibi duxerit, & etiam filiis gloriosum esse putaverit; *quæ est gloria vestrâ*, illum nempe Apostolū, quem Spiritus S. consecravit, ut esset columna immobilis, à qua sustendanda esset Ecclesia; qui erat Doctor gentiū, hoc est, totius mundi, quem semine Evangelii replevit, qui ipsemet 1. Cor. 9. 16. dixit: *Væ mihi, si non prædicavēro*, ità, ut visus fuerit majorem fiduciam posuisse in passionibus, quàm prædicationibus suis. Fuit Ecclesia in ortu suo, totis viribus Romani Imperii impugnata, & magnus iste Apostolus tam formidabili potentiæ aliud non opponit, nisi onus & pondus catenarum, & vinculorū suorum, quando Ecclesiam amat ad tam fortibus inimicis validè resistendum, alia ipsis arma non subministrat, nisi patientiam; *in hoc positi sumus*, 1. Thessal. 3. 3. quando de iis loquitur, quæ pro fidelibus fecerit, ut suo exemplo eos ánimaret, nonnisi de laboribus & tribulationibus mentionem facit; *ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis*; quando nárrat extraordinarium successum prædicationis

onis suæ, id annotat, se multa prius passum fuisse; *scitis introitum nostrum ad vos, quia non inanis fuit, sed ante passi multa, & contumeliis affecti.* 1. Thessal. 2. Dum testatur, spem se habere copiosæ messis, & colligendi magni fructûs, addit statim, quòd etiam multa sibi patienda restent, & plures habiturus sit inimicos, qui talia impedire velint, & hoc Ecclesiæ in bonum proventurum, judicando, & desumendo hoc ex magnitudine laborum suorum; *ostium mihi apertum est magnum, & evidens, & adversarii multi.* 1. Cor. 16. 9. Dum vult, ut Epistolæ suæ efficaciter moverent illos, ad quos scriptæ erant, ait, scriptas esse in maximis angustiis, & pressuris; *ex multâ tribulatione, & angustia cordis scripsi vobis; per multas lacrymas.* 2 2. 4. Dum seipsum excusat, & justificat apud Ephesios, ostenditque quanta cum innocentia & sanctitate inter eos vixerit, non omittit dicere, factum hoc fuisse *cum omni humilitate, lacrymis; & tentationibus.* Act. 20. 16. Dum de sua conditione, & statu loquitur, ac titulo aliquo uti vult, ad vincula sua provocat; *vinctus Christi, & ego vinctus in Domino.* Adeò æstimat hæc sua vincula, & tanto in honore ac veneratione habet, ut putârit, novum honorem exinde accrescere senectuti suæ; *Pâulus senex, nunc autem & vinctus JESU Christi,* Ephes. 3. 1. & 4. 1. quando in aliquo gloriandum puta-

putabat, hoc faciebat adducendo tribulationes suas; *gloriamur in tribulationibus*. Dum quemdam in particulari commendare vult, summa, quam ei attribuit, laus erat, quod in vinculis eum genuerit, *quem genui in vinculis* ad Philem. Denique dum ea refert pro instructione nostra, quæ pro Ecclesia, quæ est Corpus Christi JESU, fecit, ait Coloss. 1. 24. se pro illa pati: *adimpleo ea, quæ desunt passionum Christi, in carne mea, pro Corpore ejus, quod est Ecclesia*. En! quænam fuerit gloria S. Pauli! Thesaurus crucis Christi tam abundans erat in ipso, ut totâm Ecclesiam laboribus & tribulationibus suis divitem effecerit. Ah! quàm longè absumus ab ipsius virtute; & Ecclesia omnia suffert pro nobis, ingemiscendo, quod cernere nos debeat, & experiri tam socordes, laboris adeò inimicos, quòdque tantopere tribulationes fugiamus, nec resolvere nos possimus, vel minimum quid amore JESU patiendi, & pro Evangelio, dum interim totam gloriam suam in hoc ipso posuit S. Paulus.

PUNCTUM II. Meminerimus igitur gloriam nostram, in hoc debere consistere, ut illum imitemur, volo dicere, quòd pati debeamus cum sancto quodam gâudio omnes adversitates, quæ nobis in servitio Ecclesiæ occurrunt. Non permittit amor sanctæ hujus matris, quem nobis in eo ostendit, quod nos in ordinem ministrorum suorum admiserit,

ut inter labores, & ærumnas, quæ ministerium nostrum comitantur, conqueramur. Quæso, quomodo conqueri audeamus, quod aliquid pro Ecclesia toleremus, siquidem tota nostra felicitas in eo est, ut nos ipsos sacrificemus pro ipsa ad exemplum tot sanctorum Sacerdotum, & Pastorum Sanctorum, quorum vitia in continua patientia transit! quid non suffert bonus aliquis Pastor, si talis est, qualem Christus JESUS habere vult? oportet, ut incessanter gregi suo invigilet; ut semper præstò sit, instruere, corrigere, & administrare sacramenta; quod reliquum habet temporis, etiam pars aliqua ipsius noctis transit in dolore & gemitibus, modo ob duritiem peccatorum, modò super relationem, vel lapsus etiam ipsorum justorum; modo ob præcipitatam & improvisam mortem suorum parochianorum; modò ob decessum infantium, antequam baptismum susceperint, modò propter illos, qui veritati resistunt; quia semper aderunt Joannes & Mambres, id est, homines corrupti in intellectu, & perversi in fide, qui veritati resistent, prout isti præstigiatores se se opposuerunt Moysi. Quid non oportet tolerare Episcopum, si supra Diæcesim suam solicitè invigilet? 2. Tim 3. 8. audiamus desuper S. Chrysostomum hom. 44. in Acta Apostol. de seipso loquentem; in quem statum redactus sum, dicebat ad populum Constantinopolitanum? scitis, quod per

per gratiam DEI jam tres anni sint, quod curam vestri in me susceperim. Verùm est, quod non exhortemur, seu prædicemus vobis die ac nocte, quemadmodum S. Paulus; prædico tamen vobis tribus vicibus in septimana, & quandoque per integram hebdomadam. Quid feci hucusque? reprehendo vos, corrigo vos, ploro, dolori meo indulgeo, & si afflictio mea mundo non est visibilis, nihilominus cor meum illâ omninò repletur. Patientiâ igitur opus est, si quis servire velit Ecclesiæ, prout oportet; *in labore, & ærumna.* Non deerunt nobis occasiones; tantummodo studeamus illis bene uti. Fiet hoc, si Ecclesiam amemus, sit ergo tessera nostra, qualem S. Paulus divino nostro Magistro attribuit; *dilexit Ecclesiam, & tradidit seipsum pro ea* Ephes. 5. 25. Diligamus Sponsam JESU Christi, & Sponsum Ecclesiæ, neque fugiamus occasionem laborandi, & tolerandi aliquid pro illis! pete hanc à DEO gratiam ad Altare accessurus. O JESU, qui nobis toties calicem Sanguinis tui in manus nostras consignas, & simul etiam calicem passionis, ac adversitatum nobis gratiam concede, ut unum æquè ac alterum eadem fidelitate suscipiamus. Pro nulla re totius mundi vel minimum quid de Sanctissimo Sanguine effundere vellemus; igitur nec quidquam negligamus etiam, quod pro te pati possumus, ut dicere possimus cum Prophetâ, ex vero devotio-

votionis sensu & affectu; *Calicem salutaris accipiam, & Nomen Domini invocabo.* Psal. 115.

(✠)(✠)***(✠)***(✠)*** (✠) ***

FERIA SECUNDA.

Hujus rei gratiâ, flecto genua mea ad Patrem Domini nostri JESU Christi, ex quo omnis Paternitas in Cælis & in terra nominatur, ut det vobis, secundum divitias gloriæ suæ, virtute corroborari per Spiritum ejus in interiorem hominem. Ephes. 3. 14.

DE VITA INTERNA CLERICO NECESSARIA.

1. Clerici debent esse homines interni & spirituales.

2. Plurimi tamen vivunt vitam animalem & carnalem.

PUNCTUM I. FAc pro te ipso eandem orationem, quam S. Paulus hic ad DEUM dirigit pro Ephesiis, quò eos confortare velit per suum Spiritum in interiorem hominem; eandem tu quoque pete gratiam; sed fiat hoc eadem devotione & fervore; *hujus rei gratiâ flecto genua ad Patrem Domini mei JESU Christi.* Roga Cœlestem Patrem, ut sua fortitudine te repleat, donetque tibi Spiritum vitæ alicujus internæ & spiritualis, sine qua neque ùt bonus Christianus, neque ùt bonus Clericus vivere potes; *ut det vobis secundum divitias glo-*

gloriæ suæ virtute corroborari, per Spiritum ejus in interiorem hominem. Christianus internus, & spiritualis est ille, qui liber ab inordinatis passionibus, & affectionibus, nullam difficultatem habet, se totum DEO, ac saluti suæ consecrandi & applicandi; *absconditus est homo cordis.* 1. Petr. 3. Homo est, qui ex fide vivit; qui se cogitatione æternitatis pascit; qui continuò ante oculos suos habet mortem, & judicia DEI; qui timet peccatum & magnam solicitudinem adhibet illud evitandi; qui exteriora negligit; interiora verò colit, & incessanter se ad hoc applicat, ut cor suum purificet, ad serviendum DEO in Spiritu & veritate; *nos enim externam quidem speciem, ac velut picturam, parum admodum curamus; in interno autem homine multò plus operæ, studiique ponimus,* ait S. Greg. Nazian. orat. 3. advers. Julianum. Estne hoc ipsum, quod etiam tu facis? Clericus internus & spiritualis est homo orationis, assuetus conversari cum DEO, qui ab ipso desumit regulam vivendi; attentus obligationibus suis, exactus in iis adimplendis; qui intelligit, quid sit beneficium, qui sentit onera officii, & ministerii Ecclesiastici; qui statum hunc nonnisi cum horrore considerat, de quo mundani homines, modo prorsus indigno, quandoque loquuntur: *animalis homo non percipit ea, quæ sunt Spiritus DEI; stultitia est enim illi, & non potest intellige-*

re,

re; spiritualis autem judicat omnia. 1. Cor. 2. 14. Est homo sapiens, mansuetus, humilis, patiens, mortificatus, qui à longo tempore, & ex propria experientia scit seipsum vincere; & aptus etiam est, alios docendi artem reprimendi suas passiones, & resistendi diversis tentationibus, quibus in vita expositi sumus. Talis esse debet Clericus, qui pro sua & aliorum salute laborare vult; *ille modis omnibus debet ad exemplum vivendi pertrahi, qui cunctis passionibus moriens, jam spiritualiter vivit; qui prospera mundi postponit, qui nulla adversa pertimescit, qui sola interna desiderat &c. Qui orationis usu, & experimento didicit, quod obtinere à Domino, quæ poposcerit, possit*, ait S. Greg. pastoral. p. 1. c. 10. Quàm rara est hæc qualitas, seu constitutio hominis interni & spiritualis apud Clericos! ut autem claré hoc cernas.

*P*UNCTUM II. Oportet advertere cum S. Hieronymo, commentar. in c. 5. ad Gal. quòd homo carnalis sit ille, qui se totum delitiis & voluptatibus dat; spiritualis verò ille, qui gustat, & sequitur motus, seu inspirationes *S. Spiritûs*. Qui illum audit, illi obedit, tanquam Magistro suo; *carnales dicimur, quando totos nos voluptatibus damus; spirituales quando Spiritum Sanctum prævium sequimur, id est, cum ipso sapimus instruente, ipso docemur authore. Animales reos esse*, pergit hic S. D. *Philosophos, qui proprios*

cogi-

cogitatus putant esse sapientiam. Porrò quia multi omninò Clericorum, qùi delicias amant & voluptates; iisque prorsus se immergunt; qui nonnisi rationem à peccato corruptam sequuntur, qui se ipsis seu proprio amore pleni sunt, qui non gustant res supernas & divinas, hinc fateri oportet, qùod pauci spirituales sint, plures è contrario, qui vitam prorsus animalem & carnalem vivunt. Experientia id ipsum nimis clarè, & ad oculum ostendit. Quod sunt e.g. in seminariis, cum quibus tota die sermo habetur de rebus divinis, in quibus tamen nullum gustum inveniunt? quot sunt prædicatores & pastores, qui alios docent & instruunt, quin seipsos doceant? audiunt ipsi veritates clarissimas, easque populo etiam proponunt, & de terribilibus, ac maximi momenti rebus, & mysteriis Fidei nostræ, è Cathedra loquuntur, sed fit hoc ab ipsis modo aliquo præcisè historico, & quia ipsi talibus non tanguntur, nec moventur, hinc neque in auditoribus sùis ullum motum, vel sensum alicùjus devotionis, compunctionis, gratitudinis, adorationis, multò minùs praxim aliquam, seu exercitium virtutum, & bonorum operum causant, & efficiunt. Status hic adeò defactò communis & ordinarius, magisque horrendus est, quam nobis imaginemur; quia ordinaria via, seu modus ab illo evadendi, est ut ita dicam, occlusus, & obturatus; alia enim via evadendi non pa-

tet,

tet, nisi verbum divinum, isti autem homines carnales fugiunt illud, nullum gustum exinde habent, imò etiam contemnunt; quis non contremiscat, & timeat pro illis? *porrò illa tuarum clausula litterarum graviter me turbavit*, ajebat Petrus Blesensis Epist. 76 ad quemdam Clericum, ejusdem secum nominis, & ex eadem Civitate, sed talem, qui ex numero illorum erat, de quibus modo locuti sumus, nempe spiritualis ad hominem carnalem & animalem scribebat; *turbavit me inquam, sermonem evangelicum vocas durum, insipidum, infantilem.* Respondeo tibi breviter: *non est durus sermo Domini; sed tu durus es, terrenus homo, carnalis, animalis.* Homo terrenus, carnalis & animalis est cœcus; nam juxta Apostolum talis homo non est capax, seu aptus ad illa, quæ Spiritus DEI docet: stultitia enim illi esse videntur, nec illa capere potest, *dum sermonem Domini durum vocas, istorum apostasiæ deformiter te conformas*, addis sermonem DEI tibi videri *insipidum*; valdè distas per hoc à sancta dispositione Prophetæ regii, qui præ gustu & gaudio exclamavit; *quàm dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel & favum* Ps. 118. 103 Denique *simplex* tibi videtur sermo evangelicus, infantilia, & simplicia non insicior; *nam semper amica est veritati simplicitas.* Igitur renova, mi charissime amice, concludit Petrus Blesensis, renova interiora ani-

animæ tuæ, ut quemadmodum portasti imaginem hominis terrestris, ita portes deinceps imaginem hominis cœlestis. Stude proficere ex hoc consilio hujus sapientissimi Archidiaconi, quod dedit huic Clerico; renuntia huic vitæ animali, & carnali filiorum hujus sæculi, allabora, ut tandem evadas in virum verè internum & spiritualem; & pro præparatione ad Missam, aspice exemplum, quod tibi dat Salvator tuus sub velo specierum Sacramentalium absconditus, tanquam sub sigillo humilitatis, perpetuò in hoc intentus, ut suum æternum Patrem ac DEUM adoret. Potesne cogitare de hac divina recollectione, & de hac interna vita Christi JESU in S. Altari, & interim tibi ipsi placere in tali vita prorsus mundana & sæculari? disce igitur te non amplius ita effundere in exteriora, dum magistrum ac Dominum tuum vitam vivere consideras adeò secretam & internam; *posuit tenebras latibulum suum, in circuitu ejus tabernaculum ejus.* Ps. 17. 12.

FERIA TERTIA.

Ut det Christum habitare per fidem in cordibus vestris. Ephes. 3. 17.

DE VITA FIDEI.

1. Quænam sit vita Fidei.
2. Quam nobis sit necessaria.

PUNCTUM I. POstquam S. Paulus DEUM rogavit, ut conforta-

ret

ret Ephesios in homine interno per suum Spiritum S. rogat insuper, ut faciat Christum JESUM habitare in cordibus eorum per fidem. Adjungit, vitæ æternæ, de quâ heri egimus, vita fidei, de qua hodie tractabimus. Incipiamus statim à præstando homagio adorationis, gratitudinis, & amoris erga Dominum nostrum JESUM Christum, qui per fidem in cordibus nostris habitare dignatur, vult nos esse sanctos; vult, ut insistamus vestigiis suis; & in hunc finem desiderat, ut per fidem vivamus, quæ est participatio quædam vitæ divinæ, qua ipse vivit, quamque è sinu Patris sui haurit. O quàm pretiosa est hœc vita fidei! æquum est & justum, ut bene de illa instruamur. Quid ergo est vita fidei? scriptura docet nos, esse vitam justi in hoc exilio; *justus autem meus ex fide vivit.* Hebr. 10. 38. Vivere itaque vitâ fidei, est vitam ducere juxta regulas jūstitiæ, eamque totàm referre in DEUM, abnegando naturam, & sensus nostros, per quos à DEO abstrahimur, quia vera justitia consistit in eo, quod quis in omnibus prorsus rebus se DEO subjiciat; hinc dictum est, justum, si se DEO subtraxerit, eidem haud placiturum, *quod si subtraxerit se, non placebit animæ meæ.* Ibid. Vivere vitâ fidei, est elevare seipsum supra res præsentes, neque alligare se rebus transitoriis, sed unicè æternis adhærere; *non contemplantibus nobis, quæ videntur, sed quæ non viden-*

videntur. Quæ enim videntur, temporalia sunt; quæ autem non videntur æterna. 2. Cor. 4. 18. Vivere vitâ fidei, est renuntiare spiritui veteris hominis, ut quis nonnisi spiritum novi hominis sequatur; est loco opinionum & principiorum, quæ nobis natura & sensus nostri inhibent, substituere principia, & regulas Evangelii; denique est renuntiare mundo, & semetipsum abnegare, ut DEUM vocantem sequamur, illique ex toto corde uniamur. *Si* ergo cogitationes nostræ objectis præsentibus non adhærent, neque sive bona, sive mala hujus mundi amplius nos distrahunt, seu impediunt ab attentione illa, quam DEO debemus; si nihil ex his rebus visibilibus desideramus, quod erat principium S. Ignatii, Epist: ad Rom. *nihil de his, quæ videntur, desiderans*; si gaudium nostrum, & tristitia nostra originem non trahunt ab iis; quæ videntur, sed quæ credimus; si denique omnes affectus cordis nostri nullatenus terram, sed Cœlum petant, tunc dici potest, vivere nos vitâ fidei, quæ nonnisi objecta invisibilia, quæ speramus, ut Apostolus Hebr. 11. 1. ait, habet; *sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium.* Vide nunc, utrum vita fidei vivas, estne hæc regula opinionum tuarum, & actionum, totiusque vitæ tuæ ratio? judicâsne secundum lumina, seu principia istarum rerum terrenarum, bonorum, divitiarum, officiorum, beneficiorum? an non seque-

ſequeris falſas illas ideas, quas mundus de rebus ejuſmodi format? conſuiiſne fidem in dubiis, difficultatibus, & negotiis tuis? ſuntne inſtructiones & deciſiones tuæ doctrinæ morali Evangelii conformes; poteſne denique dicere cum Apoſtolo Galat. 2. 20. *in fide vivo Filii DEI*? ah! ſi te ſuper hoc reflectas, invenies ex propriâ tuâ experientia, quàm hæc vita fidei rara ſit; interim.

PUNCTUM II. Nil magis neceſſarium, quàm hæc ipſa vita fidei; nam quia ex omni parte circumdati ſumus iſtis rebus viſibilibus, & noſtra concupiſcentia continuò nos talibus adhærere facit, hinc nullus eſt locus, nullum tempus, nulla occaſio, ubi neceſſe non ſit, ut per fidem vivamus, ut ſic nos conſervemus in juſtitia & exercitio bonorum operum. *Fomes operum fides*, ait S. Paulinus Epiſt. ad Severum Magna hæc virtus alios limites neſcit, niſi illos, quos vita noſtra habet, debetque exerceri in omnibus prorſus occaſionibus, ſi curæ nobis eſt ſalus noſtra, nec paſſum ullum ſeu greſſum facere poſſumus, qùin præ oculis noſtris habeamùs has dùas diverſas vias, vitæ nimirùm, & libertatis: quæ eſt vita fidei, & captivitatis, ac mortis, quæ eſt vita naturæ. Semper nobis ipſis invigilare cogimùr, ut non ſùpplantemùr, ſed benè eligamus: id quod anſam dedit S. Cyrillo Jeroſolimitano dicendi, debere nos continùò in [illegible] noſtris habere lampa-
dem

dem fidei accensam & lucentem: *fidei lampades non extinctas, manu tenendo, custodite.* Catechesi 1. Necessaria nobis est lux ista, ut sanum judicium formare valeamus de vocatione nostra, illique fideliter correspondeamus: ut agnoscamus obligationem nostram; illique satisfaciamus: ut gloriam DEI, ac animarum salutem procurare, ac promovere valeamus; uno verbo per hanc evadere possumus homines DEI, ut ait *S.* Clemens Alexandrinus, stromat. l. *6. per fidem sunt homines DEI* Si autem ullum unquam tempus sit, quô vita fidei opus habeamus, specialiter tempore adversitatis, & afflictionis illâ opus habemus; tunc vel maximè recursum ad illam habere debemus, & auxilium ab illa quærere, id est, ab ipso DEO, prout *S.* Augustinus in Ps. 90. n. 10. ait: *fides sit tecum, & tecum est DEUS in tribulatione.* Mare fluctus suos commovet; navis tua agitatur, quia Christus JESUS dormit; dormiebat olim in navicula, quâ vehebatur; & ii, qui in illa erant cum ipso, in periculo pereundi versabantur. *Si fides tua dormit in corde tuo,, tanquam in navi tua dormit Christus; quia Christus per fidem in te habitat, cum turbari ceperis, excita Christum dormientem, erige fidem tuam, & noveris, quia non te deserit.* ibid. Nequaquam dormiebat JESUS Christus in corde S. Eusebii Episcopi Samosateni, qui se ambabus manibus of-

ferebat, Legato ab Imperatore Valente ad se misso, dixit posse quidem eas amputari sibi, minimè verò se cogi, ut extradat acta ab Episcopis Catholicis sibi tradita, & concredita, in quibus malitia Arianorum clarè continebatur. Theodoret l. 2. hist. Eccles. c. 31. Non dormiebat Christus JESUS in corde S. Basilii, quando Officialis quidam ejusdem Imperatoris post intentatas minas exilii & ipsius mortis, sed inutiliter, subitaneâ irâ correptus, & abreptus, furore plenus eidem minatus fuit, se violenter jecur ex corpore ipsius extrahi mandaturum, absque ulla alteratione, nonnisi frigidè ei respondit, hoc sibi omninò gratum fore futurumque medium sanitatis suæ, cùm ex hac parte maximas pati debeat infirmitates. Grandes hi Viri & Sancti vivebant planè ex fide, de qua nos tantummodo loquimur. Roga Dominum JESUM instanter, ut per hoc Sanctissimum Sacramentum, ad quod toties accedis, fidem tuam accendere, vivacioremque, & magis activam reddere dignetur: *Domine, adauge nobis fidem.* Luc. 17. 5. O JESU, ah! vive in nobis per fidem, ut firmi & immobiles simus in tuo servitio; plenique zelo ardenti in exercitio bonorum operum; *ut inveniamur in fide stabiles, & in opere efficaces.* Oratio Ecclesiæ.

* * * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUARTA.

Ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis,

ctis, quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum, scire etiam superemi- nentem scientiæ charitatem Christi, ut impleamini omnem plenitudinem DEI. Ephes. 3.

DE CHARITATE CHRISTI ERGA HOMINES.

Debent Clerici in eo esse.

1. Ut eam comprehendant.
2. Et imitentur.

PUNCTUM I. QUod S. Paulus Ephesis optat, totum id est, & omne, quod quilibet bonus Christianus & Clericus desiderare debet in hac vita, nempe, ut comprehendere valeret latitudinem, longitudinem, sublimitatem, & profunditatem mysterii DEI Incarnati, & illam immensam extensionem charitatis JESU Christi erga homines, quam Crux illa, cui pro peccatis nostris affixus erat, longè clariùs nobis ob oculos ponit, & efficacius prædicat, quàm quidquid aliud, quod nobis de illa dici posset. Longitudo illius, (ait quidam interpres. Estius in hunc locum) denotat tempus, latitudo loca illius, sublimitas gloriam, profunditas discretionem, seu separationem electorum à reprobis. Jlle comprehendit longitudinem crucis, qui agnoscit & intelligit, à principio mundi ad finem usque sæculorum neque fuisse, neque futurum ullum hominem, qui aliter salvus factus sit, vel fieri possit, nisi per merita passionis D. N. J. C. latitudo

dignoſcitur ex eo; quod ſciamus Eccleſiám ex latere ipſius lanceâ aperto ortam, diffundi per totum orbem terrarum, quemadmodum Eva deſumpta fuit ex latere, ſeu coſta Adam ſponſi illius; elevamur ad cognoſcendam illius ſublimitatem, quando lumine fidei illuſtrati, & convicti agnoſcimus, ex vilitate & humilitate Crucis provenire, quod ad ſublimitatem gloriæ nos perveniamus; denique comptehenditur profunditas, ſi conſiderando conſilia miſericordiæ divinæ ſuper nos è maſſa corruptionis, & quam modicus ſit numerus, quibus talia poſſint, exclamemus cum Apoſtolo; *ô latitudo divitiarum, ſapientiæ & ſcientiæ DEI, quam incomprehenſibilia ſunt judicia ejus, & inveſtigabiles viæ ejus.* Rom. 11. 33. Verùm hoc longè melius adhuc comprehenditur corde, quam intellectu; adeò, ut quod in hac meditatione facere poſſimus, hoc ſit, ut permaneamus in ſilentio & admiratione myſterii adeò ineffabilis charitatis Chriſti JESU erga homines, quæ omnem captum noſtrum, omnes ideas noſtras, & quaſcunque poſſibiles expreſſiones, longè tranſcendit. Vel ſi aliquid dicere, & loqui volumus, ſufficiânt nobis hæc verba S. Pauli: *in fide vivo Filii DEI, qui dilexit me, & tradidit ſemetipſum pro me.* Gal. 2. 20. O Domine DEUS Omnipotens! ô Rex Sanctorum omnium, quis te non laudet? quis tibi non benedicat? non poſſum capere, quæ

pro

pro salute mea fecisti; factus es homo; elegisti naturam nostram præ natura Angelica, voluisti transire per omnes ætates hominum; cum ipsis conversari; omnia pati, & tolerare, quæ ipsi patiuntur; tentari ut illi; mori illorum instar; non possum exprimere excessum bonitatis tuæ; contentus igitur ero, ut dicam cum Apostolo tuo: *in fide vivo Filii DEI, qui dilexit me &c.* l c. Dicam hoc per singulas horas, singulis momentis, ut ita per continuam gratiarum actionem gratitudinem meam tibi exhibeam; *beatus, multumque felix*, ait S. Hieronymus, in hunc locum Ep. ad Galat. *qui vivente in se Christo, per singulas cogitationes & opera potest dicere: in fide vivo Filii DEI, qui dilexit &c.* Sed quia Clerici obligati sunt laborare pro salute animarum, non sufficit illis, ut studeant cognoscere, & comprehendere charitatem JESU Christi erga homines.

PUNCTUM II. Debent insuper solliciti esse, ut eam imitentur. In societatem assumpti sunt divini illius Sacerdotii, hinc debent fidelibus in seipsis exhibere imaginem quamdam sensibilem vitæ illius qualem ille duxit: debent comparere vestiti ipso JESU Christo; *Christus magna Sacerdotum tunica*, dicebat quidam ex veteribus *PP.* debent exprimere admirabiles dispositiones summi hujus Sacerdotis, specialiter hanc immensam illius charitatem, quam pro salute hominum

habuit, quæ eum eò adegit, ut voluerit esse similis nobis, ut esset talis ad Patrem suum pro nobis Pontifex, qui posset compati infirmitatibus nostris, & orare pro populo, ut S. Paulus Hebr. 2. 17. loquitur; *unde debuit per omnia fratribus similari, ut misericors fieret, & fidelis Pontifex ad DEUM, ut repropitiaret delicta populi.* Ut igitur eum in hoc puncto imitemur, debemus ad exemplum illius necessitatibus populi nostri communicare, & partem aliquam eorum, quæ patiuntur, in nos assumere; & in tentationibus eorum eos solari, si hoc non facimus, nunquam in statu, seu capaces erimus, ut debitam iis assistentiam exhibeamus; consequenter obligationibus ministerii nostri nunquam satisfaciemus. S. Cyprianus hanc veritatem optimè sibi persuasam habebat, dum compassionem gerendo cum pluribus ex grege suo infeliciter lapsis, quos furor persecutionis dejecerat, plane paterno affectu, & charitate plenus, ut eos Christo JESU denuò lucraretur, iis dixit: ego vobiscum doleo, & nequaquam exinde consolationem cupio, quod ego solus relictus sim sanus, & integer; siquidem verus pastor longè vivacius sentit plagas & vulnera gregis sui, quàm ipse grex; *quantò plus pastor in gregis sui vulnere vulneratur.* Cypr. de Lap. Pariter vobiscum contristor, & pondus tristitiæ vestræ etiam ego sentio; *cum plangentibus plan-*

plango, cum deflentibus defleo; cum jacentibus jacere me credo. Idem gladius, qui vos vulneravit viscera quoque mea pertransivit; adeò ut dicere haud possim, seu exemptum à violentia persecutionis, siquidem affectus ille, quem ergà fratres meos gero, omnes illos ictus me sentire quoque fecit, quos illi exceperunt: *in prostratis fratribus, & me prostravit affectus.* O JESU, ah! fac quæso, ut omnes pastores, & ministri Evangelii tui eum imitentur, quemadmodum magnus hic Episcopus te fuit imitatus; ut cor habeant plenum erga miserias & necessitates populorum suorum. Dona eis ad hunc effectum gratiam tuam, quæ illis auferat cor lapideum, & det illis cor carneum erga fratres suos, ut omnibus eorum necessitatibus ad exemplum tui communicent. Fac de hoc præparationem tuam ad Missam; & ut ad praxim deveniamus, considera unum ex excellentioribus mediis, acquirendi cor verè compassivum super miseriis proximorum nostrorum, esse, ut sæpius te reflectas supra tuas proprias miserias; nam, ut *S.* Bernardus de grad. humil. c. 3. ait, *ut ob alienam miseriam cor miserum habeas, oportet, ut tuam prius agnoscas, ut proximi mentem in tua invenias, & ex te noveris, qualiter illi subvenias; sicut enim pura veritas nonnisi puro corde videtur, sic miseria fratris verius misero corde sentitur.*

FERIA

FERIA QUINTA.

Cum intraret JESUS in domum cujusdam Principis Pharisæorum, Sabbatho manducare panem, & ipsi observabant eum. Luc. 14 1.

DE INVIDIA.

1. Nihil odiosum.
2. Nil tamen communius.

PUNCTUM I. O Quam maligni, & perturbati sunt oculi invidorum, ut aliquid vel in ipsa sanctitate reprehensibile inveniant! quis sibi promittere possit, se ab iis securum, siquidem vel ipse Salvator persecutionem eorum non evasit? *& ipsi observabant eum.* Nunquam desistebant Pharisæi ab ividia sua contra eum, quousque non à passione sua hac eò impulsi fuêre ad inveniendum medium, quomodo eum perderent. Ipse Judex, qui eum ad mortem condemnavit, agnovit clarè quod nonnisi invidia stimulante, manibus suis fuisset consignatus: *sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum.* Matth. 27. 18 Ah! quis non detestetur scelus illud, quod vel ipsiusmet authorem vitæ neci tradidit! sed ut melius adhuc instruamur, & majorem horrorem contra hoc crimen concipiamus, examinemus quid sit invidia? tristari de bono proximi, gaudere de illius malo. En! hæc est propriè invidia. *Nequam est oculus lividi.* Eccl. 14 8. Si tolerare, & ferre non potes prosperitatem pro-

proximi tui, si secretum & occultum odium erga illum concipis eò, quod felicior plura bona possideat majoris authoritatis & famæ, majoris industriæ; perspicacioris intellectus sit; pluraque forte talenta, & virtutes possideat, quàm tu, tunc planè invidus ei es; si gaudes, dum audis, demum aliquod illi accidisse infortunium passum, ab aliis humiliatum, & contemptum fuisse. invidus es. Porrò nil odiosius est, quam hoc vitium, imò destruit charitatem. Proprium hujus virtutis est, omnibus hominibus omninò optare, ut illis benè sit; proprium è contrario invidiæ est, habere animi dolorem, ac impatientiam ex bono illo, quod alii possident, quodque illis eripere vellet, si posset, & vires sufficientes ad hoc häberet. Invidi nullum rivalem, seu comparem tolerare possunt; soli vellent æstimari; soli honorari; & adeò non vivunt cum suis fratribus in pace & unione, quam ipsis societas inspirare deberet, ut potiùs ex invidia se ab iis separent, & monstra privata esse velint; & dum hac passione abripiuntur, neque illis pàrcere possunt, quibuscum eàndem naturam participant; ait quidam Pater: *parcere nequeunt iis, quorum se genus esse cognoscunt*. Cassiodor l. 2. variorum. 2dò hominem diaboli similem reddit. *Invidiâ diaboli, mors introivit in Orbem terrarum; imitantur autem illum, qui sunt ex parte illius*. Sap. 2. 14. S. Chrysostomus

nomus nullam difficultatem habet appellandi hominem invidum diabolum; imò, quod in aliquo sensu pejor sit ipso diabolo; nam invidus amat malum, ùt malum quemadmodum diabolus, *nec tam suis malis, quàm alienis bonis infelix est*. En! quid invidum diabolo similem faciat; verùm, in quo malitia ipsius major esse videtur, hoc est, quod invidia dæmonum non se extendat adversùs alios dæmones: hominum autem invidia eousque procedit, ut unus alterum supplantare, & destruere satagat; *invidi dæmonibus pares sunt, & forte deteriores, siquidem dæmones consortibus non insidiantur*. S. Chrysost. hom. 44. ad pop. 3tiò vitium hoc ad omne genus excessuum perducit; non est minus fœcundum, quàm perniciosum, ait S. Cyprianus de zelo & livore, *latè patet zeli multiplex & fœcunda pernicies, radix est malorum omnium, fons cladium; seminarium delictorum, materia culparum*. Visne cognoscere damna, & clades, quas invidia causat? aperi Libros Sacros, & invenies, quòd sit causa calumniarum, proditionum, injustitiarum, latrociniorum, & aliorum plurium, maximè enormium scelerum. *Abelem occidit invidia; fratres contra Joseph animavit, Danielem in lacum leonum misit, Caput nostrum Cruci affixit*, ait S. Aug. serm. 18. de temp. quis ergo horrorem non concipiat contra hoc vitium? quamqùam autem hoc vitio nil sit odiosius, videbimus tamen in

secun-

secundo puncto, quod nil communius illo sit in mundo, & quod peccatum sit infinitorum hominum

PUNCTUM II. Invidia contagiosum est malum, ait S. Chrysostomus, quod se ubique diffundit. Intrat in palatia Magnatum, & totidem ibidem invidiosos facit, quot ibi inveniuntur, qui Principi famulantur. Si ex aula transeamus ad plebejos, ferè totidem iterum inveniemus, cum omnia plena sint invidiâ. Maledictum hoc peccatum etiam in tabernas mercatorum se insinuat, usque in summâ curiam, inter Senatores; & quod adhuc magis molestum ac grave accidit etiam in ipsam Ecclesiam & monasteria. Clerici non magis exempti sunt ab hoc vitio, quam saeculares. Claustrales, quam homines mundani, tam qui in communitate vivunt, quàm qui vitam privatam ducunt, invidiâ laborant. Quid sentis de hoc, magne Apostole, qui saepissime te expositum vidisti molestissimis invidorum aculeis? *quidam propter invidiam, & contentionem &c. Christum annuntiant non sincere, existimantes pressuram se suscitare vinculis meis.* Philip. 1. 15. Quidam praedicant Christum; estne hoc malum quid? absque dubio; non faciunt idipsum, quod ergo; sed ex invidia ilium praedicant, & ut mihi molesti ac graves sint; & hoc malè ab eis fit. Laboriosum ac periculosum est, annuntiare Evangelium; hunc tamen laborem libenter in se susci-

ſcipiunt, ac huic periculo ſe exponunt: quia vero invidia meliorem partem in hoc ipſorum miniſterio obtinet, quod de ſe adeò ſanctum eſt, hinc ſit, quod DEUM prædicatione ſua offendunt. O crudelitatem! ô furorem! exclamat hic S. Chryſoſtomus; quia S. Paulus quamdam reputationem ſibi conciliavit & obtinuit, vani & invidioſi quidem homines hoc pati non poſſunt. Satis illis non erat, ſi eum afflictum, catenis gravatum, in carcere perſecutiones patientem videant, invidiam contra eum ſecretam, & occultam concipiunt, vellentque illum jam mortuum videre. An non & ipſe ſecutus es agendi modum iſtorum adverſariorum, & inimicorum S. Pauli? an non ex aliquo ſpiritu invidiæ, & æmulationis concionaris? an non ſpernis aliorum laborem? an non dominatur tibi aliquo modo invidia & zelotypia? examina teipſum ſedulo; ingemiſce deinde coram DEO propter exceſſus illos, quos vitium illud cauſat in Eccleſia. O quot ſunt membra malè affecta hoc morbo in Corpore myſtico Chriſti JESU! *à planta pedis uſque ad verticem capitis non eſt in eo ſanitas*, exclamat Propheta, Iſ. 1. 6. & cur? *vulnus & livor, & plaga tumens; non eſt circumligata, nec curata medicamine* Quia livor & invidia ubique lethalia inflixit vulnera; & quamquam mortaliter lapſi ſint homines, vix tamen cura aliqua adhibetur, vulnera hæc ligentur, &

con-

congrua medicina adhibeatur. Meritò dici potest, nil magis periculosum esse pro salute, quàm peccatum invidiæ; quia vix aliquis de illo se accusat; minùs laborant, ut ab hoc vitio curentur & se corrigant. Pro Missa, roga DEUM charitatis, quem brevi post sumpturus es, ut te præservet ab hoc peccato, quod charitati omninò formaliter, & è diametro oppositum est. O JESU! rogo te per virtutem Sanguinis tui, sana animam meam à plaga tam periculosa! expellat charitas tua invidiam de corde meo, ut mihi nunquam amplius dominari patiar passionem hanc Christiano adeò indignam, quæque ei nonnisi lethalem ictum infligit, qui victas ei manus dat, *verè stultum interficit iracundia; & parvulum occîdit invidia.* Job. 5. 2.

(✠)** *(✠)(✠)***(✠)*** (✠) ***

FERIA SEXTA.

Et respondens JESUS dixit ad legisperitos, & Pharisæos dicens: si licet Sabbatho curare? Luc. 14. 3.

DE SANCTIFICATIONE FESTORUM.

1 De modo illa sanctificandi.

2. Media, quibus uti debent Clerici ad contribuendum aliquid ad hanc sanctificationem.

PUNCTUM I. Non sine causa & ratione Filius DEI proposuit Pharisæis, & Legis Doctoribus hanc quæstionem; *si licet Sabbatho curare?* observabant

Judæi

Judæi Sabbathum modo tam rudi, ut in hac die etiam à bonis operibus abstinuerint, quasi interdicta fuissent, quamvis deinde nullam difficultatem habuerint, diem totum in otio, deliciis, & voluptatibus transigendi, prout S. Augustinus Conc. in Ps. 32 notat. Voluit igitur Christus JESUS eos ab hoc errore liberare, ac ostendere, quod si opera servilia in die Sabbathi interdicta essent, hoc ideò factum sit, ut sic obligarentur vacare divino servitio, & exercitio bonorum operum; tantumque abesse, quod die Sabbathi ab his abstinere debeant, ut potius è contrario adhuc magis in particulari se illis applicare, & dedere debeant. Examinemus intentum hujus præcepti, & videamus, quomodo diem dominicum, qui Sabbatho successit, aliosque dies festos sanctificare oporteat, qui per annum occurrunt? docet hoc S. Gregorius lib. 1. Epist. 3. paucis verbis-- *Dominico verò die à labore terreno cessandum est, atque omnimodè orationibus insistendum, ut si quid negligentiæ per sex dies agitur, per diem resurrectionis dominicæ precibus excipietur.* Oportet imò abstinere ab operibus servilibus. Num. 15. 35. id est, ab illis, quæ ordinariè fieri solent ad lucranda vitæ necessaria v.g. rusticorum, artificum, servorum &c & à commerciis, uti sunt venditiones; emptiones, nundinæ, mercatus solemnis &c. item ab occupationibus nimium distrahentibus, ho-

minem-

minemque à servitio divino retrahentibus, ut sunt piscatio, venatio, absque necessitate iter peragere &c. S. Thom. 2. 2. q. 22 à 4. ad 3. 2dò etiam peccatum est opus quoddam servile, specialiter sanctitati festorum oppositum, abstinere ab illo debemus omni tempore, maximè autem his sanctis diebus, & tamen, quod sanguineis lacrymis deplorandũ, hi ipsi dies dominici, & festivi sunt, in quibus DEUS maximè offenditur. An non hisce sanctis diebus frequentantur tabernæ? inebriantur aliqui? lites alii incipiunt? impudica pertractantur? societates & amicitiæ peccaminosæ contrahuntur? ad choreas curritur? ad spectacula itur prospere? lusui indulgetur? & si quis infinitorum quasi Christianorum modũ agendi consideret, an non dicendum potiùs, videri tales dies dæmoni consecratos esse, & sacros, non DEO? qualis cœcitas! exclamat S. Chrysostomus de Lazaro, *accepisti Sabbathum, ut animam tuam liberares à vitiis, tu autem majora committis!* 3tiò, ut dies domini, & festa sanctificentur, oportet his diebus insistere precibus, & interesse divino servitio; manè devotè assistere Sacrificio Missæ, præsertim Missæ publicæ, seu officio in Parochia; confiteri, communicare; post prandium interesse vesperis, Catechismo, Concioni. Si quis talibus omnibus exercitiis interesse non possit, debet legere librum spiritualem, visitare ægrotos, consolari afflictos, instrue-

instruere ignorantes, præsertim infantes & domesticos; uno verbo: oportet transigere dies hos sanctos in bonis operibus, & laborare tum ad propriam sanctificationem, tum ad eorum, qui curæ nostræ & officio commissi. *Diebus dominicis & festis in suas Parochias populus conveniat, & Missæ & Concioni, ac Vesperis intersit*, ait Concilium Provinciale Rhemense, à Ludovico Cardinale Guisio annô 1583. habitum, & sequenti anno à Gregorio XIII. approbatum. Examina te super hoc puncto tanti momenti, quod non tam te ipsum, quam omnes fideles concernit. Quomodo observâsti hucusque Dominicas & Festa? quomodo observantur à tua familia? in domo tua? in tua *Parochia* &c. Ah! quot peccata committuntur his diebus, quos unicè in DEI servitio insumere deberemus, & in oratione! verùm ut tales defectus non etiam à te admittantur.

PUNCTUM II. Considera, quid Clericos facere oporteat, ut aliquid ad sanctificationem festorum contribuant, primum est, ut sæpius populum suum moneant, & instruant, quantam obligationem habeant, sanctè celebrandi dominicos & festos dies; *memento, ut diem Sabbathi sanctifices*. Exod. 20. Modus, quo Dominus utitur, & seipsum explicat, dum præceptum hoc nobis dat, satis indicat, quod sæpè de hoc mentio fieri debeat; quia plures sunt, qui hujus suæ obligationis obliviscan-

viscantur. Dantur aliquæ Parochiæ, præsertim in iis locis, ubi etiam hæretici potestatem seu jurisdictionem quamdam habent, qui non verentur dicere cum impiis illis apud Prophetam Ps. 73. 8. *quiescere faciamus omnes dies festos DEI à terra.* Oportet igitur Clericos sæpius de hoc facere mentionem, quam exacti esse debeant in adimplenda hac sua obligatione; quodque hæc ipsa profanatio festorum soleat esse causa ordinaria malorum illorum, quibus premimur, *Sabbatha mea violaverunt vehementer; dixi ergo, ut effunderem furorem meum super eos;* ait DEUS per Prophetam suum Ezech. 20. 13. 2dũ. debent Clerici quoad hoc ipsum dare bonum exemplum populo suo, hoc est, debent solicitè evitare id omne, quòd eos à servitio divino impedire posset, debent his sanctis diebus exactè assistere, & interesse divino Officio; prædicare, catechizare, confessiones audire, & populum occupare diversis pietatis & devotionis exercitiis; quò enim magis in Ecclesia detinentur, eò minorem occasionem habent se distrahendi. 3tiũ, armare seipsos debent zelo contra profanatores ejusmodi scandalosos; rogare magistratus, Dominos locorum, & alios Superiores, ut auxilium ipsis præstent, sine quo sanè difficile est aliquid efficere; nàm, quomodo e.g. parochus quidam ruralis eliminabit vel solum vitium ebrietatis? hydram istam plurium capitum, & origi-

nem omnium aliorum scelerum, & vitiorum, prout in capitulis Caroli M. vocatur: *magnum malum ebrietatis, unde omnia vitia pullulant, modis omnibus cavere præcipimus.* Capitul. l. 5. c. 69. Impossibile est, ut hoc præstet, nisi Officiales, & Præfecti sæculares justitiam quoad hoc illi administrent. Denique Clerici, & Pastores subalterni cavere debent, ne pro sua voluntate nova Festa introducant, vel præcipiant, quæ esset usurpatio quædam authoritatis Episcopalis. Memores esse debent, mentem Ecclesiæ haud esse, ut tam facilè festa multiplicentur, sed potiùs, ut observentur exactè illa, quæ jam introducta sunt, & stabilita. Vide nunc defectus tuos, quos ex occasione festorum commisisti. Quales abusus, excessus, & scandala contigere in tua Parochia his sanctis diebus, quin vel minimum quid contra talia dixeris? pete veniam à DEO de tua socordia & negligentia; & si hodie ad Altare accedis, fiat hoc cum renovatione novi spiritus, fervoris, & zeli, qui tibi necessarius est ad hoc, ne divinus Magister tuus toties offendatur. *Noli esse pusillanimis in animo tuo.* Eccl. 7. 9.

* * * * * * * * * * * * *

DIE SABBATHI.

Dicebat autem & ad invitatos parabolam, intendens, quomodo primos accubitus eligerent, dicens ad illos: cum invitatus fueris ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne forte

forte honoratior te sit invitatus ab illo. Luc. 14. 7.

DE AMBITIONE CLERICORUM.

1. Quam peccaminosa sit.
2. Media eam impugnandi, & vincendi.

PUNCTUM I. ADoremus Dominum nostrum JESUM Christum, ambitionem Pharisæorum condemnantem. Gerit se cum illis ùt peritus medicus, qui statim originem & causam mali adoritur, probè gnarus, invidiam ipsorum, quâ erga ipsum ardebant, nonnisi ex fundo superbiæ, quâ pleni erant, provenire; conatur igitur ex corde ipsorum eradicare, & evellere funestam hanc radicem vanitatis, quam dæmon ibi plantavit; & ut motivô eorum infirmitati proportionatô utatur, timorem iis injicit humiliationis, & confusionis inexspectatæ, ac coactæ, quæ plerumque conjuncta est superbiæ, & ferè inseparabilis ab ipsa. *Si invitatus fueris ad nuptiâs,* ait illis: *noli discumbere in primo loco, ne honoratior te sit invitatus; & ut ille, qui te & illum invitavit, veniat, & dicat: da huic locum, & tunc incipies cum rubore tenere novissimum locum.* Ostendunt hæc verba, quàm ridicula sit ambitio; verùm passio ista quandoque tam fortis est, & valida in nobis, quemadmodum in Pharisæis, ut timor confusionis, nec temporalis, neque æternæ, sufficiens sit ad eam cohibendam. Semper assurgere, & altius attolli volumus quin ullum ti-

meam us præcipitium; *superbia eorum ascendit semper.* Ps. 73. 23. Malumus imitari angelum apostatam, qui dixit: *in Cœlum conscendam; super astra DEI exaltabo solium meum.* Is. 14. 13. quàm ut imitemur exinanitionem Verbi Incarnati, qui cum in formâ & naturâ DEI esset, formam servi accepit; imò pedibus conculcari voluit, instar vilissimi vermis, *ego autem sum vermis, & non homo, opprobrium hominum, & abjectio plebis.* Ps. 21. O quam sceleratus est modus iste agendi, præsertim in Clericis, quibus Christus JESUS in persona Apostolorum dixit, ut à se invicem minimè exspectarent honores, & dignitates temporales; *Reges gentium dominantur eorum, vos autem non sic.* Et tamen, prout quotidie videre est, vix major inter sæculares reperitur ambitio. Vix aliquis in Seminarium recipiatur, & statim ad Sacros Ordines accipiendos aspirat; Subdiaconus vellet statim ad Diaconatum promoveri; & in hoc ordine vix tribus mensibus transactis, ipsum Presbyteratum ambit. Idem dicendum de præcedentia; omnes fugiunt ultimum locum, & primos accubitus occupare festinant. Hos tales præsumptuosos ità ironicè animat S. Bernardus de Offic. Ep. & de vita & mor. Cleric ad plura ambienda. *Omne sublime videant oculi tui; festina multiplicare Præbendas; inde ad Archidiaconatum evola; demum aspira ad Episcopatum, ne ibi quidem*

requi-

requiem habiturus, quoniam sic itur ad astra. Quo progrederis miser? an, ut ab altiori gradu sit casus gravior? neque enim sic paulatim decides, sed tanquam fulgur in impetu vehementi, quasi alter sathanas, subitò dejicieris. Time vitium adeò periculosum, quod prout dicit S. Bernardus in Ps. Qui habitat, usque ad horribile illud vitium idololatriæ te pertrahere potest; *ambitionis via, adoratio diaboli.* Examina te hic, utrum huic vitio subjectus non sis? quid sentis de Officiis & dignitatibus? an non pro eo, ut deplores illos, qui talia possident, potiùs felices & beatos æstimas? an teipsum maximis & supremis honoribus dignum ducis? an non omnem lapidē moves, illuc perveniendi? si malo hoc adeò pernicioso affectus es.

PUNCTUM II. Vide, quid te facere oporteat, ut illud impugnes & vincas? imò concipere debes magnum horrorem de ambitione Quamdiu mancipium hujus passionis fueris, nunquam vera aliqua requie gaudebis; imò semper apud temetipsum carnificem circumferes, qui te continuò torquebit. *O ambitio, ambientium crux!* exclamat S. Bernardus L. 13. de consid. c. 61. *quomodo omnes torquens, omnibus places?* 2dò si superior es, studere debes, reprimere aviditatem illam, quam in tot Clericis videre est, qui tanto pruritu ad Sacros Ordines anhelant, vel dignitates quasdam honoratiores acquirere laborant.

borant. *Sicut locus regiminis desiderantibus negandus est, ita fugientibus offerendus*, ait S. Gregorius M. L. 6 Epist. 4. vide, quale consilium dederit S. Bernardus Summo cuidam Pontifici, & in illius Persona omnibus Episcopis, ac his omnibus, quorum interest, examinare illos, qui ad Sacros Ordines, vel ad beneficia præsentantur. *Pro quo rogaris, sit suspectus; qui ipse rogat pro se, jam judicatus est &c. itaque non volentes, neque currentes assumito, sed cunctantes, sed renuentes, etiam coge illos, & compelle intrare; in talibus, ut opinor, requiescet spiritus tuus, qui non sint attritæ frontis, sed verecundi, sed timorati, qui præter Deum tantum timeant nihil, nihil sperent, nisi à Deo.* Si regulæ istæ observarentur, certè diminueretur numerus ambitiosorum. 3tiò. remedium denique efficax, quod quilibet ambitioni opponere debet, est, ut quis de se ipso humiliter sentiat; *elegi abjectus esse in domo DEI mei* Ps. 83. 11. Si instinctum humilitatis sequamur, is nobis persuadebit, ut ultimum locum eligamus; *recumbe in novissimo loco.* Ita dispositi, & comparati erant Sancti omnes; adeò non aspirabant ad supremas Ecclesiæ dignitates, ut potius infra vires, & merita sua locum occupaverint, adeò, ut quandoque nonnisi violenter manus ipsis illatæ fuerint, ad conferendum Sacerdotium. Infinitus forem, si exempla

horum

horum afferre vellem; sufficiat illud *S*. Martini qui non Galliæ solum, sed totius Ordinis Ecclesiastici decus fuit & gloria, *Gemma Sacerdotum* Voluit S. Hilarius Pictaviensis, qui merita illius sciebat, eumque libenter Ecclesiæ suæ lucrari, & alligare volebat, eum ordinare Diaconum, sed magno clamore, *vociferans se indignum*, ajebat (sunt verba Severi Sulpitii, qui vitam ipsius scripsit) oportebat igitur profundæ illius humilitati cedere; hinc solummodo Exorcista ordinatus fuit ab eodem Hilario. Etiam hæc functio, & hic gradus videbatur Martino nimis sublimis, & hinc dignum se reddidit audire verba hæc; *ascende superius*, & occupare principaliorem in Gallia Cathedram nempe Archiepiscopatum Turonensem. Igitur ultimum semper eligamus locum in Ecclesia, & Dominus convivii dabit nobis honoratiorem, si non in hoc mundo, quod forte causa esset perdendi thesaurum humilitatis, infallibiliter tamen hoc fiet in altero, seu in Festo, & convivio nuptiali agni divini in Cœlo; *tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus*. Luc. 14 10. Pro Missa habemus hic causam & rationem magnam timendi, & contremiscendi; quia si tam indigni sumus, occupare dignitates Ecclesiasticas, quid dicendum, & sentiendum de eo, quod locum Christi JESU in altari teneamus? estne hic forte ultimus locus?

vel

vel ille saltem, qui nobis debeatur? reflectamus nos parùm super hoc! ut si celebrare debemus, fiat hoc majori cum humilitate, & respectu, quam ordinariè fiat, dum nos mensæ Regis Regum cum Principibus Regii sanguinis assidere cernimus, quod causa nobis esse debet concipiendi vivam opinionem de indignitate nostra, & humilem, gratamque erga Deum agnitionem, dicendo: *suscitat de pulvere egenum, & de stercore elevat pauperem, ut sedeat cum Principibus, & solium gloriæ teneat.* 1. Reg. 2. 8.

DOMINICA DECIMA SEPTIMA. POST PENTECOSTEN.

Obsecro vos, vinctus in Domino, ut dignè ambuletis vocatione, quâ vocati estis. Ephes. 4. 1.

DE MEDIIS RESPONDENDI VOCATIONI NOSTRÆ.

1. Applicare nos debemus ad illam benè cognoscendam.
2. In eaque fideliter perseverare.

PUNCTUM I. PRorsus emphaticè hic rogat S. Paulus, docetque simul, ut nunquam erubescamus Crucem. Nil pretiosius invenit hic Apostolus suis vinculis; pluris ea æstimat, quàm omnes thesauros totius mundi, quid dico? præfert illa etiam visioni, extasi, ac raptibus, quibus cum di-

dignatus fuerat DEUS, nam non ait, ego Paulus, qui raptus fui ad tertium usque Cœlum; sed *ego vinctus*, & in carcere detentus pro Christo JESU. Et cur hoc titulo utitur? cur in memoriam revocat Ephesiis vincula sua, & carcerem? fecit hoc, ut eos magis confortaret in fide, quibus Evangelium prædicavit, ut proprio suo exemplo animaret, ad quidquid potius tolerandum, quam ut non fideliter correspondeant gratiæ, ipsi à DEO factæ, dum ab eo vocati fuere ad Ecclesiam suam. O pulcherrimam adhortationem! studeamus proficere ex illa! sit via nostra conformis, & digna vocatione nostra; si verò nullum adhuc statum elegimus, studeamus benè indagare illum, ad quem DEUS nos vocat; hanc etiam electionem haud aliter considerare debemus, nisi ut fundamentum, ex quo futura vita nostra, vel sana, vel omninò perversa, dependeat. *Quod ego tanti momenti esse duco, ut totius vitæ, vel rectè, vel malè traducendæ, fundamentum in eo positum esse putem.* ait S. Gregorius Nazianzenus orat. 23. si bona sit hæc electio? ah quanta consolatio pro nobis; si verò mala? qualis miseria! quis enim, quis enim explicet? quantam turbationem, quas agitatione & afflictiones sentiat ille, qui alias & statui, quem elegit, omninò opposita, in seipso, deinde advertit inclinationes! summi igitur ac maximi momenti negotium est, omni pos-

sibili modo laborare, ne quis in hac electione fallatur. Media autem ista sunt: 1mum Oratio. Sed oratio fervida, quæ nobis detegat propriam infirmitatem, consequenter indigentiam nostram, & à Cœlo lumen accipiamus ad agnoscendum, qualem nobis DEUS statum præordinârit, in quo nos ambulare velit, ut ad eum perveniamus; & ideo sæpius cum Propheta exclamare oportet: *notam fac mihi viam, in qua ambulem; quia ad te levavi animam meam.* Psal. 142. 8. 2dum examinare vires & talenta nostra, cuinam statui congruant? quia alia religiosis, alia aliis Clericis conveniunt. Non omnes eadem talenta possident. *Nunquid omnes Apostoli? nunquid omnes Doctores?* ait Apostolus 1. Cor. 12. 29. Vis fieri Sacerdos? examina teipsum, pondera talenta tua; vide, quantum progressum in virtute feceris? utrum talenta tua naturalia, & dona supernaturalia, quæ possides, huic statui, ad quem aspiras, congruant? *ante, juxta consilium Salvatoris, edisse debueras*; ait S. Bernardus ad tales temerarios usurpatores Sacerdotii, l. 2. de consi. C. 6. *æstimasse opus; metiri vires; ponderasse sapientiam; merita comparasse, sumptus computasse virtutum.* 3tium, petere consilium à viris prudentibus, qui rerum istarum experientiam habent, quique discernere, & judicare possint, utrum vocatio tua à DEO veniat, necne. *Anima viri sancti*

sancti enuntiat aliquando vera, quam septem circumspectores sedent in excelso ad speculandum Eccl. 37. 18. Non potes Episcopum tuum consulere? fac saltem aliquanto tempore secessum, aliquem spiritualem; elige tibi Directorem pium, prudentem, proprii commodi minimè studiosum; aperi illi fundum cordis tui; sequere consilium illius, quin ab eo exigas, ut tibi secundùm inclinationes tuas privatas respondeat; quia taliter consiliũ ab eo petere idem est, ac exponere se periculo illi, de quo Propheta Ezech. 14. 10. ait, *juxta iniquitatem interrogantis, sic iniquitas Prophetæ erit.* En bona motiva, ex quibus cognoscere quis possit vocationem suam. Ususne es illis? sed supponamus, quod reipsa vocatus sis ad hunc statum, *nihilne ultra timendum est? timendum quidem & maximè*, ait S. Bernardus. Saul vocatus erat ad regnum; Judas ad Apostolatum; nihilominus scis finem hujus & illius? quid sequitur exinde?

PUNCTUM II. Oportet perseverare, & vitam vocatione sua dignam ducere; *ut dignè ambuletis vocatione, quâ vocati estis.* Ad hunc effectum imò debes amare statum tuum, & illi inhærere, quin diabolum tentantem audias, qui ægrè ferens, quot tam benè elegeris, libenter te ab ea avertere vellet per spiritum quemdam inconstantiæ, & levitatis. O quot solitarios non fefellit, illis

per-

persuadendo, ut solitudinem suam desererent sub isto specioso prætextu, se alibi majorem fructum allaturos, quot non seducit adhuc hodie Clericos, qui novitatis & mutationum amatores vitam suam hinc inde discurrendo transigant, quin in aliquo loco maneant, vel cuidam Ecclesiæ se alligent, ubi utiliter & cum fructu laborare possent, pro eo, quod vita illorum ita errans & vagabunda, aliò nos non perducit, nisi ad licentiam vitæ, dissipationem, & nescio, ad quos excessus: *sicut avis transmigrans de nido suo, sic vir, qui derelinquit locum suum*. Prov. 27. 8. 2dò, oportet obligationibus status sui fideliter satisfacere. *Ecce mundus totus Sacerdotibus plenus est*, ajebat S. Gregorius, hom. 12. in Evang: *sed tamen in messe Domini rarus invenitur operator; quia ministerium quidem Sacerdotale suscipimus, sed opus Officii non implemus*. Idem sentiendum, de vocatione ad Sacerdotium, quod de vocatione ad Christianismum. Tam in uno, quam altero ex his statibus multi dantur vocati, sed pauci electi, eo, quod pauci sint, qui bene utantur gratiis à DEO collatis, & talem, tantumque fructum afferant, qualis ab ipsis exspectatur. Quid juvat accepisse ministerium Domini, dicebat S. Bernardus, beneque in illud intrâsse, si fideliter huic ministerio non satisfiat. Si vita non ducatur sancta, & fœcunda bonorum operum? *quid prodest, quod canonicè*

eligan-

eligantur quod est per ostium intrare, si non canonicè vivant? ibid. S. Bernardus. 3tiò. oportet in eo perseverare cum fervore. Memor esto incessanter hujus magni momenti consilii, quod S. Carolus Borromæus in quarto Concilio Mediolanensi Clericis suis dedit; *illud unusquisque ex Clericis repetat, se non ad inertiam atque ignaviam, sed ad spiritualis, & ecclesiasticæ militiæ labores vocatum esse.* Parum tibi prodesset, si magno cum fervore studium aggressus fuisses, si postea defatigatus desisteres; non debet exspectari præmium, nisi ad metam usque curratur; *frustra velociter currit, qui priusquam ad metas perveniat, deficit.* ibid. S. Bernardus. Interim pauci sunt, qui pari passu ambulent, & progrediantur in via Domini. Si initio velociter incedunt, non durant longo tempore; primus iste ardor brevi remittit, vel minimum quid eos retardat, facitque mutare etiam optimas quas fecerunt resolutiones. Renova hodie illas! pro præparatione ad Missam dic intra teipsum, dum ad Altare accessurus es. Quomodo præsentare, & sistere me audebo coram tribunali supremi Judicis manibus vacuis, dum interim boni & pii Sacerdotes ibi comparebunt multis spoliis, quæ mundo & inferno abstulere? nimirum vecors, & negligens forem, si de eorum labore participare nil vellem, qui tamen ejusdem gloriæ

cum

cum ipsis particeps fieri cupio: *Numquid fratres vestri ibunt ad pugnam, & vos hic sedebitis!* Num. 32. 6. verba hæc sunt Moysis ad quosdam Israelitas, qui operam suam jungere noluêre fratribus suis in recuperanda terra promissa. Utere iisdem ad accendendum in teipso novum fervorem. O Domine! qui vocâsti nos ad statum Ecclesiasticum; confirma nos semper magis ac magis in vocatione nostra, fac ut omnibus obligationibus nostris fideliter satisfaciamus; ut perseveremus in fervore peragendi functiones nostras, & laborandi ad mortem usque, ut sic per fidelem cooperationem certam faciamus vocationem nostram, afferendo fructus statui & vocationi nostræ congruos. Quemadmodum ad hoc nos hortatur Princeps & Caput Apostolorum: *Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis.* 2. Petr. 1 10.

FERIA SECUNDA.

Cùm omni humilitate & mansvetudine, cum patientia supportantes invicem in charitate. Eph. 4. 2.

DE PATIENTIA.

1. In quo consistat hæc virtus.
2. Quales habere debeat qualitates.

PUNCTUM I. NOn sufficiebat *S. Paulo*, quod Ephesios solummodo in generali fuerit exhortatus, ad ambulan-

bulandum dignè vocatione sua, sed in particulari indicavit eis virtutes, in quibus exercere se deberent, inter quas ponit patientiam, quam hodie meditandam suscipimus, cum de aliis jam alibi tractaverimus. Adoremus ante omnia ad initium meditationis DEUM patientiæ, Virum dolorum, JESUM Christum, in Monte Calvariæ passum, tanta cum pace & gaudio, ut & Cælum & terram in sui admirationem raperet. Oremus, ut intelligere nos faciat virtutem istam, cujus nobis tam præclarum exemplum dedit; siquidem tanta in alium finem non fuit passus, nisi ut doceret nos, qualis nostra debeat esse patientia, ut S. Augustinus serm. 9. de V. A. ait; *sapientiâ suâ passus est, ut doceret patientiam nostram*. Virtus ista juxta hunc doctorem consistit in eo, ut quis mala hujus vitæ bono animo ferat, ne bona illa æterna amittat, quæ in altera exspectamus; *patientia hominis, quæ recta est & laudabilis, & vocabulo digna virtutis, ea perhibetur, quâ æquo animo mala toleramus, ne ânimo iniquo bona deseramus, per quæ ad meliora perveniamus*. lib. de patient. c. 2. Tom: 6. nov. edit. ille, qui verâ præditus est patientiâ, tam bene scit moderari tristitiam & alias suas passiones, quæ naturaliter in nobis exsurgere solent ad primum assultum, seu eventum alicujus mali, ut quamcunque etiam in seipso sentiat commotionem,

nem, exinde tamen cor illius minimè turbatur, *non contristabit justum, quidquid ei acciderit.* Prov. 12. 21. Homo patiens conservat pacem in medio etiam maximorum malorum, sive hæc sint exteriora, sive interna; sive corpus affligant, sive animum; taliter se exterius gerere scit, ut nihil, neque in ulla ipsius actione advertere sit, quod indignationem, ægritudinem animi, vel quemcunque excessum indicet, prout in Tobia patet; *non est contristatus contra DEUM, quod plaga cæcitatis evenerit ei.* Tob. 2. 13. Qui omnem illum amorem & æstimationem pro hac virtute, quam meretur, habet, quam S. *Paulus* 1. Cor. 13. 4. pro primario effectu charitatis agnoscit, *charitas patiens est*; & quam *Sanctus* Jacobus consumationem, seu perfectionem omnium virtutum appellat, *patientia opus perfectum habet*; Jac. 1. 4. talis inquam, contentus haud est, ut afflictiones occurrentes absque quærela ulla toleret, sed fert illas etiam cum gaudio, prout primi Christiani comparati erant, de quibus Apostolus Hebr. 10. 34 ait, *rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis; cognoscentes, vos habere meliorem, & manentem substantiam.* Si injuria aliqua, contemptus, maledicentia, obtrectatio, calumnia, damnum honoris, jactura bonorum toleranda, nequaquam commovetur, in hoc tempore adversitatis, imò potius è contra-

rio;

rio; dispositionem Divinæ Providentiæ adoret, & magis, quam unquam, in his circumstantiis fiduciam suam in DEO ponit, dicendo cum Job: *Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut Domino placuit, ita factum est, sit Nomen Domini benedictum* En imaginem hominis verè patientis! estne hæc imago tua? verùm quia facilè quis in hoc falli potest, & plures sibi imaginantur, patientiam se habere, quam tamen non habent.

PUNCTUM II. Considerà patientiam, ut vera sit, ad minùs tres qualitates habere debere. imò debet esse *universalis*, id est, debet tolerare *omnia*: morbos, paupertatem, injurias, calumnias, humiliationes, contradictiones, persecutiones, &c. vocatio seu status Christiani est, pati: quemadmodum militis, pugnare; *in hoc positi sumus*. 1. Thess 3. 3. Oportet pati; *ab omnibus*; à Superioribus, ab æqualibus, ab inferioribus, à Dominis, à domesticis, à vicinis, ab extraneis. Non possum hoc pati à tali homine, ais; hæc exceptio nil valet; & tua patientia vera non est, oportet pati ab omnibus. *A DEO*, qui purificare nos vult, probare, & coronare; ac gustandum nobis dare calicem JESU Christi Filii sui; & per adversitates ad Cœlum perducere; *per multas tribulationes oportet nos intrare in Regnum DEI*. Act. 14. 21. *A diabolo*, qui nos tot modis tentat, ut aliud non quærat, quam seducere nos; cui incessanter resiste-

re debemus, quin unquam animum despondeamus. *Ab hominibus*, qui nos persequuntur; & denique *à nobismetipsis*, quia tolerare cùm omnibus debemus nostros proprios defectus, & infirmitates tam corporis, quam animi: patientia ergo nostra debet esse universalis; *patientes estote ad omnes*. 1. Thess. 5. 14. 2dò, debet esse *invincibilis*, & constans; *patientia enim vobis necessaria est, ut voluntatem Dei facientes, reportetis promissionem*, ait Apostolus Hebr. 10. 36. igitur nec per impatientiam unius momenti tantùm perdamus merita; quæ acquirere potuissemus per patientiam plurium annorum; consideremus mala, quæ nobis imminent, cum tali constanti resolutione, ut mori potiùs eligamus, quàm ad illa evitanda tale quid facere, quod DEO displicere posset; *vincula, & tribulationes Jerosolymis me manent*, dicebat S. Paulus Act. 20. 23. in medio quasi universalis diluvii omnium malorũ, quibus erat circumdatus, *sed nihil horum vereor; nec facio animam meam pretiosiorem, quam me*. Ita loqui, ita agere oportet bonum Clericum, quando se in afflictione aliqua positum videt. 3tiò, debet patientia nostra esse *Christiana*, id est, DEUS debet esse finis illius *Patientia comes est sapientiæ, non famula concupiscentiæ; amica est bonæ conscientiæ, non inimica innocentiæ*, ait S. Augustinus lib. de pat. c. 5. Oportet pati non ex genio,

genio, seu humore; non ex politia, aut ad turpiter complacendum aliis; sed ex motivo fidei & Religionis, quia DEUS hoc vult, & obligatio nostra Christiana hoc à nobis exigit. *Non omnes, qui patiuntur, participes sunt patientiæ*, pergit S. Augustinus ibid. c. 6. *sed qui passione rectè utuntur; hi patientiæ veritate laudantur; hi patientiæ munere coronantur*. Vide, utrum patientia tua omnes istas qualitates habeat, quas modò audisti, examina illas, quæ tibi desunt; & pro præparatione ad Missam, pete illas à JESU Christo, qui patientiam hanc tecum habet, ut te in altari toleret, quantumvis indignus sis ad illud accedere. O si ad hoc te reflecteres; anne auderes impatientem te exhibere erga alios? o JESU! verus Doctor, & Magister patientiæ, doce nos, ac instrue, quomodo hanc pretiosam virtutem exercere debeamus; tu dedisti nobis exemplum illius, & vis insuper ipsemet esse merces & compensatio illius? fac o Divine Salvator, ut utrumque nos permoveat ad te imitandum; *utrumque es mihi Domine JESU, & speculum patiendi, & præmium patientiæ, utrumque fortiter provocat, ac vehementer accendit* S. Bern. serm. 47. in Cant. n. 6.

* * * * * * * * * * * * * * *

FERIA TERTIA.

Soliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis. Ephes 4. 3.

DE PATIENTIA CLERICIS NECESSARIA.

1. Quantopere nobis necessaria hæc virtus. 2. Motiva illam exercendi.

PUNCTUM I. Nil magis probat necessitatem exercendi hanc virtutem patientiæ, quam hæc magna solicitudo ab Apostolo nobis commendata, conservandi pacem cum omnibus; *soliciti servare unitatem spiritûs in vinculo pacis*. Instructio hæc sine dubio omnes concernit fideles, siquidem omnes obligati sunt pacificè vivendi cum proximo suo, sed specialiter concernit Clericos, Sacerdotes, & Pastores animarum, qui Angeli pacis sunt, & depositarii illius, quam proinde ubique invehere, & conservari debent, *excellentes quippe in Ecclesia paci debent vigilare, intentione consulere*, ait S. Augustinus in Ps. 71. debent omnes supportare, & neminem offendere; consequenter magnam, ut sic dicam, sibi provisionem de patientia facere debent. Hinc est, quod Christus JESUS mittens Discipulos suos ad prædicandum Evangelium in toto mundo iis dixerit: *mitto vos, sicut oves in medio luporum*. Matth. 10. 16. Ex omnibus animalibus nullum patientius est ove; tales fuêre Apostoli; devorati fuêre, si ita loqui licet, ab hominibus; omnia ab ipsis tolerârunt, quin propterea iis irascerentur; & hi ipsi lupi, oves deinde facti fuêre. *O virtus mittendi oves in medio*

lupo-

luporum! exclamat S. Chrysostomus, Tom. 5 hom. de Pentec. *lupi facti sunt oves*. Quamdiu oves fuerimus, supremus pastor noster nos haud deseret; si verò lupi evadimus, auxilium suum nobis subtrahit; per patientiam omnia à DEO, & hominibus obtinebimus; duces victoriosi in militia terrena, de suis inimicis triumphant per stragem, quam iis inferunt, sed victores in militia Christi tales evadunt, si omnia ab inimicis suis illata patienter tolerent; *non victrice potentia*, ait S. Augustinus, hom. 4 de V. D. *sed potentiore patientiâ*. Bellum illatum fuit duodecim Apostolis; & totus mundus conspirabat contra illos; interim quibus bellum inferebatur, restabant victores, & qui illud inferebant, erant victi. Quomodo hoc fit, aut fieri potest? per ferream patientiam horum mirabilium prædicatorum, qui omnis generis hominibus omnem possibilem mansvetudinem & patientiam exhibebant, *omnem ostendentes mansvetudinem ad omnes homines*. Tit. 3. 2. Agnoscite igitur ministri Domini! extremam necessitatem patientiæ, ut fructum aliquem afferatis in ministerio vestro pastores! patientia vobis necessaria est, ut nullam contentionem seu litem cum vestris parochianis habeâtis; tali etiam indigetis apud ægrotos, & in administratione Sacramentorum, hac opus habetis in Cathedra, & in confessionali, quia nunquam defatigari debetis in instru-

endis ignorantibus, in corrigendis ſceleribus & vitiis; hanc exercere debetis in tentationibus intus & foris, tum in iis, quæ vobis à perverſis hominibus accidunt, qui fortè atroces contra vos calumnias ſuſcitabunt, prout S Athanaſio contigit, quem in pleno Concilio accuſarunt, quod Epiſcopum quemdam occiderit, eique brachium abſciderit, & mulierem quamdam violaverit, quàm in iis, quæ vobis â veſtris confratribus contingent, qui, pro eo, ut vobiſcum laborent in procurando bono, fortè idipſum impedire conabuntur, quod jam inveniſtis. Denique patientiâ vobis opus eſt, & quidem prorſus abſoluta & perfecta, ad vincendam obſtinationem peccatorum, & ad reducendos illos à ſuis exceſſibus, & ad illos Chriſto JESU lucrandos. In ejuſmodi enim occaſionibus oportet exercere illud ipſum, quod S. Paulus ad Diſcipulum ſuum ſcripſit: *prædica verbum, inſta opportunè, importunè; argue, obſecra, increpa in omni patientia, & doctrina.* 2. Tim. 4. 2. Habesne hanc patientiam? quia autem fortè eam acquirere optas & deſideras.

PUNCTUM II. Attende ad hæc motiva, quæ adjuvante DEI gratiâ ſalutarem tibi patentiam perſuadere, & te evincere poterunt. Imò. Conſidera, quod principaliter populum tuum per patientiam ædificare, & ſanctitatem miniſterii, ſeu ſtatus tui, conſervare debeas; *nemini dantes ullam offenſionem, ut*

non

non vituperetur ministerium nostrum, ait S. Paulus 2. Cor. 6. *sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos, sicut DEI Ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in vigiliis, in jejuniis &c. per gloriam, & ignobilitatem, per infamiam, & bonam famam* En! quò pervenire debeat patientia tua! 2dò Considera impatientiam tuam ad nil aliud tibi prodesse, & servire posse, quam ut malum augeat, & magis exasperet, *omne peccatum*, ait Tertullianus l. de patientia, *impatientiæ adscribendum; malum, impatientia boni.* Voluntas DEI est, ut aliquid pro gloria ipsius patiaris, & salute animarum; huic voluntati libenter submittere debes *Laboro usque ad vincula, quasi malè operans*, dicebat S. Paulus, 2. Tim. 2. 9. *sed verbum DEI non est alligatum; ideo omnia sustineo propter electos; ut & ipsi salutem consequantur, quæ est in Christo JESU cum gloria Cœlesti.* Loquens ad Presbyteros Ephesinos Mileti congregatos, ajebat; quod servierit Domino, *cum omni humilitate & lacrymis* Act. 20. 19. Testatur, se tribus integris annis die ac nocte non cessasse à lacrymis, monendo unumquemque ex ipsis &c. Bone Deus! qualis patientia? quid non facere oportet pastores, audito, & præ oculis habito hoc exemplo? deberent nempe parochianos suos, & peccatores non solum tribus annis, sed per totam

totam vitam suam monere; prædicando, orando, continuo ingemiscendo, quousque eos à profundissimo suo lethargo excitarent, ac induratum illorum cor emollirent. 3tiò. denique conjice oculos tuos in JESUM Christum Authorem salutis tuæ. En specimen quoddam patientiæ ipsius prorsus extraordinariæ! S. Lucas c. 19. 41. ait de ipso: *ut appropinquavit videns civitatem, flevit super illam; dicens: quia si cognovisses & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi; nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.* S. Matthæus adhuc magis se explicat, & Cap 23 37 ait Christum JESUM locutum fuisse: *Jerusalem, Jerusalem! quæ occidis Prophetas, & lapidas eos, qui ad te missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas? & noluisti.* O quam affectuosa & tenera est hæc similitudo! quam potens & efficax ad persvadendam nobis patientiam! prout re ipsa etiam hac usus fuit S. Augustinus serm 105. de V. E n 11. nov. edit & sibi eam applicavit: *videte gallinam hispidam plumis, dimissis alis voce fracta, & quassa, & lassa, & languida congruere parvulis suis* Mirare patientiam hujus matris, volant pulli supra dorsum illius; capiti illius insident, seipsos quandoque alis suis percutiunt; vocat omnes nihilominus sub alas suas, voce fracta & flebili, omnem sibi

ipsi

ipsi vim infert, ut locum habeant sub alis suis; recipit omnes, extendit super omnes suas alas,, ne calore frustrentur, quo opus habent. En imaginem & formam boni Sacerdotis, & pastoris, ac veri Discipuli JESU Christi! nunquam irritatur contra peccatores! semper habet brachia aperta ad eos recipiendos; portat illos in corde suo, non obstantibus omnibus malis, vel persecutionibus, quas propterea ab illis fortè tolerare debet, quia scit, hoc ipsum esse, quod DEUS ab eo exigit. *Tolera; ad hoc enim natus es, tolera, quia fortè toleratus es.* S. Aug. serm. 47. de ovibus in Ezech. 34. O JESU! qui nos omnes in S. Altari congregas sub alas infinitæ misericordiæ tuæ, ut nos pascas, & nutrias Sanctissimo Corpore tuo, tuumque nobis Spiritum communices, fac nos tam patientes, prout nos esse oportet; quia nullus est ô Domine! qui nobis hanc gratiam largiri possit nisi tu; *quoniam tu es patientia mea Domine, spes mea à juventute mea.* Psal. 70. 5.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUARTA.

Unum corpus, & unus spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestræ Unus Dominus, una Fides, unum Baptisma, Ephe. 4. 5.

DE ECCLESIA.

1. Quam illi obligati simus.
2. Quam gratos nos illi exhibere debeamus.

PUN-

PUNCTUM I. SUbministrat nobis S. Paulus plura motiva perfectæ unionis, quæ inter nos regnare debet; ait, nos esse membra unius, ejusdemque corporis, cujus Christus Caput est; nos omnes animari, instrui, & illuminari ab eodem S. Spiritu, quem DEUS super nos effudit; vivere nos in & cum eadem spe vitæ æternæ; esse nos filios, & servos ejusdem DEI; eandem nos profiteri fidem, & Religionem; denique unum eundemque nos recepisse Baptismum, qui nobis est instar sinûs cujusdam materni; siquidem per Baptismum omnes renascimur in Christo JESU. Potuissetne DEUS pluribus nos invicem vinculis colligare? Verùm; quia nonnisi in Ecclesia Catholica hæ prærogativæ & privilegia reperiuntur; meditentur, & expendamus hodie diffusius, quam simus obligati huic Ecclesiæ? imò dicere possumus, nos eidem debere Dominum nostrum J. C. quia per ministerium illius totidem quasi *Christi* sumus. Dicit Sancta hæc Mater ad quemlibet nostrum, quod Apostolus Galatis Cap. 4. 19. dicebat; *filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis.* Quasi dicat; etsi jam per Baptismũ filii mei facti sitis, sentio nihilominus novos dolores partûs, quousque Christus JESUS plenariè & integrè in vobis formetur. Qualis obligatio, quod hac ratione debeamus Ecclesiæ Christum JESUM! debemus illi

illi *Sanctissimam* Virginem MARIAM, quæ quæ est primaria Ecclesiæ Filia, utpote humillima, quamque nobis filiis suis in Matrem nostram dat Ecclesia. Primarium & maximum ex omnibus mysteriis contingit in sinu, seu Virginali Utero Beatissimæ Virginis; sed hunc felicissimum sinum Filiæ, qui est quasi Sanctuarium Virginitatis, debemus sinui Matris Ecclesiæ, in quo nutrita, & Virgo effecta fuit. Vocant illum SS. PP. gloriam Ecclesiæ, quia de illa gloriari potest, utpote ad eam spectante; & si hoc primariū membrum nos sua intercessione suffulcit, & conservat, bonum hoc à corpore provenit, debemusque beneficium hoc Christo JESU & Ecclesiæ. Ecclesia est, quæ nobis Apostolos dedit, qui ut Vicarii amoris Christi JESU, & interpretes veritatis illius, postea effecti sunt sal terræ. De illius manu recipimus Evangelistas, qui nobis quotidie Panem vitæ subministrant, quo nutrimur; nec dubitat *S.* Augustinus dicere, se veritates suas haud crediturum, nisi ab Ecclesia eas audisset. Ecclesia dedit nobis Martyres. Ipsa enim eos tam sanctè educavit, ut docuerit eos mori, dum eos bene vivere docuit. Jlla est, quæ in sinū suum sanguinem illorū collegit, ut esset semen immortalitatis, & semen fidei, prout Tertullianus apolog. advers. gent. loquitur: *Sanguis Martyrum, semen Christianorum.* Ab Ecclesia habemus sanctos Ecclesiæ Patres,

ac Doctores. In hoc nimirum firmamento hæc lucidiſſima aſtra micant, quæ nos illuminant, & hodie dum adhuc dividunt lucem à tenebris. Ipſa eſt, quæ hunc pretioſum theſaurum veritatis, quam nos docuerunt, cuſtodit, prout illum nominat S. Iræneus adver. hæreſ. l. 3. *depoſitorium, dives veritatis*. Eccleſia eſt, quæ nobis tantum numerum Anachoretarum, Sanctorum Sacerdotum, Sanctorum Religioſorum, & Virginum dedit, qui ſupra mundum, tanquam ſupra theatrum aliquod ſe elevando, ut exinde fallacias mundi contemplarentur, ut S. Macarius hom. 5. ait, nos exemplo ſuo pariter ab his fraudibus liberârunt, factique ſunt protectores populi DEI, qui continuo manus ſuas in Cœlo ad DEUM levant pro nobis. In campo hoc Eccleſiæ invenimus admirabiles paſtores illos, qui oves perditas reducunt, & ſine ceſſatione allaborant per miniſterium Verbi Divini, & adminiſtrationem Sacramentorum, reconciliare nos cum DEO, qui non contenti, infundere in plagas noſtras vinum & oleum, etiam *lacrymas ſanatrices*, ut S. Ambroſius loquitur, ſuperaddunt; qui denique noſtram ſalutem operantur. Dicamus omnia uno verbo: omnia noſtra ſunt, ſi veri filii DEI ſumus, & Eccleſiæ ſuæ, ait enim S. Paulus 1. Cor. 3. 22. *Omnia veſtra ſunt, ſive Paulus, ſive Apollo, ſive Cephas, ſive mundus, ſive vita, ſive mors, ſive præſentia, ſive futura.*

Omnia

Omnia enim vestra sunt; vos autem Christi, Christus autem DEI. O Domine! æternum sis benedictus, quod nos ad Ecclesiam tuam vocaveris; *o Domine! quia ego servus tuus, ego servus tuus, & filius Ancillæ tuæ.* Psal. 115. 6. Verùm quia illi tot titulis obstricti & obligati sumus.

PUNCTUM II. Videamus, quid nos facere possimus, ut debitam ei gratitudinem exhibeamus. 1mum est, ut illam amemus, nosque totos illius servitio mancipemus, *Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea.* Ephes. 5. Vide, quid Christus pro ea fecerit? nostrum est, qui gloriamur esse Ministri illius, illum quoad hoc imitari. Amemus igitur Ecclesiam, quia ut S. Augustinus tract. 32. in Joan. ait: *credamus fratres, quantùm quisque amat Ecclesiam Christi, tantum habet Spiritum S.* Diligamus Sponsam Regis Regum; diligamus Matrem nostram, quæ tanta solicitudine nos nutrit, cujus cibus, ac nutrimentum adeò nobis necessarium est, ut omne aliud lac, nonnisi venenosũ, & mortiferum pro nobis sit; hinc bene dixit S. Paulus Hebr 13. 9. *doctrinis variis & peregrinis, nolite abduci.* Ut amor noster otiosus non sit, consecremus illi labores, sudores, defatigationes, & tribulationes nostras; *non diligamus verbo, neque lingua, sed opere, & veritate.* 1. Joan. 3. O quam pauci sunt Clerici, qui tali modo diligant; *non omnes*

sunt

ſunt amici, quos hinc inde vides Sponſæ aſſi-ſtere. ait S. Bernardus ſerm 26. in cant. Si tales eſſent, nonniſi de illa exornanda cogitarent, & ut illam per ſanctitatem vitæ ſuæ, & morum ſuorum compoſitionem glorificarent, pro eo, quod nonniſi eam denigrent, & deturpent per ſcelera ſua, & exceſſus ſuos; *fornicatur in Eccleſiam, qui in Eccleſia male vivit*, ait alius quidam S. P. (Clemens Alex.) 2dum, quod facere debemus pro Eccleſia, eſt, audire illam, eique perfecta ſubmiſſione obedire. Quicunque hoc facere renuit, tanquam ethnicus, & publicanus haberi debet juxta ſententiam Chriſti JESU. Matth. 18. 17. & S. Petrus, Vicarius ipſius docet Chriſtianos oportere eſſe *filios obedientiæ*. 1 Petr. 14. Fides noſtra non fundatur, neque in lumine puræ rationis, neque in judicio ſenſuum noſtrorum, ſed unicè in Verbo DEI ſcripto, vel tradito, cujus Eccleſia depoſitaria eſt, quodque illa ſola nobis authoritativè & infallibiliter communicare poteſt. Submittamus itaque nos humiliter omnibus illius definitionibus; credamus, quod credit ipſa; damnemus, quod damnat: nil aliud doceamus, aut prædicemus, niſi quod ipſa docet & prædicat, *quia in ventre Eccleſiæ reſidet veritas*, ait S. Aug. in Pſ. 7. 3tiũ denique eſt, quod orare debeamus pro omnibus neceſſitatibus Eccleſiæ. Non ceſſat hæc Sancta Mater orare pro nobis; igitur neque nos ceſſemus orare pro illa; me-

mo-

mores simus, quod militans Ecclesia sit, quam diu super terram est, & quod multa illi patienda instent. Ah! si vel parum oculis Fidei consideraremus mala, quæ illam affligunt; turpitudinem peccatorum nostrorum, quæ illam deformant; tot Christianorum excessus, tot scandala indignorum ministrorum, à quibus inhonoratur, dum eidem servire deberent; tot altercationes Doctorum, qui charitatem illius destruunt, & divisionem introducunt, & schismata nutriunt, tot malos Casistas, qui nonnisi fucatam quamdam Theologiam habent, ut expressione *S.* Gregorii Nanzianzeni orat. 21. fol. 380. utar, *fucata tractandæ Theologiæ ratio*. Qui potius cupiditati humanæ blandiuntur, quam ut illis securas pro salute sua regulas, & doctrinas subministrent. Si consideremus cœcitatem tot peccatorum, qui neque Ecclesiam audire, nec se convertere volunt; odium implacabile, quod hæretici erga illam gerunt in animo, qui vellent, si id in eorum potestate foret, eam destruere, & per errores suos, ac impietatem suam subvertere, furorem gentilium, qui eam armata manu invadunt; si, inquam, hæc omnia nobiscum expenderemus, & nobis mala ista ob oculos poneremus, quorum causa peccata nostra sunt, nunquam sanè à gemitu, & ab oratione, pro illa cessaremus. *Pro* præparatione ad Missam, meliorem haud facere possis, quam ut idipsum actu præstes, quod primum

medi-

meditatus fuisti. Roga Divinum Ecclesiæ Sponsum, ut ad hoc gratiam suam tibi concedat, *ut scias, quomodo oporteat te in Domo DEI conversari, quæ est Ecclesia DEI vivi, Columna, & Firmamentum veritatis* 1. Tim 3. 15.

FERIA QUINTA.

Unus DEUS, & Pater omnium, qui est super omnes, & per omnia, & in omnibus nobis. Ephes. 4. 6.

DE PERFECTIONIBUS DEI.

1. Idea, quam de iis formare possimus.
2. Quales illæ sint, de quibus S. Paulus hic loquitur.

PUNCTUM I. CONtinent hæc ultima verba Epistolæ breve elogium perfectionum DEI; ex quo discimus nos capaces haud esse, plura de iis dicendi materia hæc talis est, ubi plus meditandum, quam loquendum. Adeò magnus est Dominus DEUS noster, ut totum ac optimum, quod à nobis circa hoc fieri possit, in profundo potius silentio, ac admiratione de illius magnitudine consistat. *Tibi silentium laus* Psal. 47 1. Non habet intellectus humanus alas tam fortes, quibus ad hoc supremum Esse evolare possit, imò quò plus conatur illi appropinquare, eò altiùs elevatur hoc adorandum objectum, & ab eo elongatur, in pœnam talis temeritatis. Igitur cum Psalmista Psal. 138. 6.

6. dicamus: *mirabilis facta est scientia tua ex me, confortata est, & non potero ad eam.* Agnoscamus humiliter impotentiam nostram, immergamus nos ipsos in abyssum nihili nostri, in comparatione & conspectu infinitarũ perfectionum divinarum. Credamus illas Adoremus illas. Meditemur illas sine cessatione, verùm, quando de iis loquendum, ut in Catechesi fieri debet, dum populus instruendus est, sufficiat nobis dicere, & sæpius repetere hoc ipsum, quod sint omnino incomprehensibiles; *magnus Dominus, & laudabilis nimis, & magnitudinis ejus non est finis.* Ps. 144. 3. Vel si aliquid addere volumus, ut populus aliquam ideam de iis sibi formare possit, explicemus illi sapientissimi Cajetani pulcherrima verba ista, comment. in 1. p. D. Thom. *S*cire cupitis, quam magnus & perfectus sit DEUS? respondeo, quod sit *infinitis modis infinities infinitus, in perfectionibus infinitis*, id est, DEUS non habet solùm infinitas perfectiones; & hæ non solum sunt infinitè excellentes, sed quælibet ex his perfectionibus infinitis continet in seipsa infinitum numerum magnitudinum, excellentiarum, & mirabilium. En! quid Beati in Cœlo contemplentur cum admiratione semper nova, *in quem desiderant Angeli prospicere.* 1. Petr. 1. 12. En! quid etiam nostrum grande objectum beatitudinis, & felicitatis æternæ futurum sit, si DEO fideliter hic in terris servierimus.

O quantam impressionem in animo nostro facere nobis hoc debet! *videmus nunc per speculum in ænigmate; tunc autem facie ad faciem.* 1. Cor. 13. 12. Quia autem ex Scriptura haurire debemus ideam, quam de DEO nobis formare possimus.

PUNCTUM II. Videamus, quid nos hic Apostolus doceat? *unus DEUS.* Non est nisi unus DEUS. Hæc unitas demõstrat nobis, magnitudinẽ & excellentiam illius omni alteri esse incommunicabilem; illum solum, quem nos ex toto corde amare; solum, in quo fiduciam nostram ponere; solum, quem adorare; solum, ad quẽ omnia nostra, & res omnes referre debeamus, cum sit primum principium nostrum, & noster finis ultimus. *Pater omnium.* Pater est, & Creator omniũ rerum; Cœli, & terræ; Angelorum, hominum, quæ videmus; creavit ex nihilo omnes creaturas; conservat illas per suam providentiam, & regit tanta sapientiâ, qualem miratus est Propheta regius, & quam cum ipso etiam nos admirari debemus; *quam magnificata sunt opera tua Domine! omnia in sapientia fecisti; impleta est terra possessione tua. Qui est super omnes, & per omnia, & in omnibus nobis.* Ps. 103. 24. Theodoret. ibid. DEUS est super omnia per suam supremam potentiam; est ubique & per omnia, per extensionem Providentiæ suæ? est in in omnibus nobis per suam charitatem & gratiam. Est super omnia per suam independentiã Et ubique per suam

am immensitatem; est in nobis per suam præsentiam, & illuminationem. Sol est, qui nunquam eclipsatur. Nondum satis hoc est, possumus nos subtrahere lumini, seu radiis Solis, si nos abscondamus in profundo terræ; sed medium nullum adest, ût nos Divino huic lumini subtrahere valeamus, penetrat omnia corpora; omnes spiritus; hinc dicebat David Psal. 137. *quo ibo à spiritu tuo? & quo à facie tua fugiam? si ascendero in Cœlum, tu illic es; si descendero in infernum, ades*; laudemus, benedicamus, glorificemus hunc magnũ DEUM, *qui est benedictus in sæcula sæculorum, Amen*. Pro Missa, rogemus Dominum JESUM, qui in hunc mundum venit, ut formaret veros adoratores Patri suo æterno; & qui nos tales reddit, per infinitam misericordiam suam; & quia in *S.* Communione DEUM in nos recipimus, immergamus, & perdamus nosmetipsos in hoc adorando Oceano; ut melius instructi, & edocti, quam ille ridiculus Philosophus, qui immensitatem maris haud capere & comprehendere valens, se in illud præcipitavit; præcipitemus nos sanctiùs in DEUM; ut nos absorbeat tânta majestas, & tam immensa. Et ut altiùs adhuc nos immergamus, & tanto ponderi succumbamus, reflectamus nos supra hanc differentiam, quæ invenitur in DEO, qui in se quiescit; & in DEO nostro, qui in medio nostrum quiescit post S. Communionem; in DEO, qui tanto

ſplendore & gloria in ſeipſo refulget, & in hoc ipſo Deo, qui ad fundũ uſque, ſeu ad ima miſeriarum noſtrarum deſcendit, ut novam nobiſcum ſocietatem, novum commercium amoris ineat, & nos in ſua ûnitate conſûmat. Sanè quis dicat hoc aliquid eſſe proportionatum miſeris peccatoribus, quales nos ſumus? & tamen hæc ipſa eſt gratia, quam à Chriſto JESU in SS. Euchariſtia accipimus. *Et ego diſpono vobis, ſicut diſpoſuit mihi Pater meus regnum, ut edatis, & bibatis ſuper menſam meam, in regno meo.* Luc. 22. 19.

(✠)** *(✠)(✠)***(✠)*** (✠) ***

FERIA SEXTA.

Diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo; & in tota anima tua, & in tota mente tua; hoc eſt maximum & primum mandatum. Matth. 22. 37.

DE AMORE DEI.

1. Obligatio noſtrà amandi DEUM.
2. Modus, quo illum amare debemus.

PUNCTUM I. ADoremus DEUM dantem homini maximum & ſummum mandatum, quod eſt, ut illum diligamus. *Diliges Dominum Deum tuum.* Summũ hoc eſſe, in hoc totam ſuam felicitatem invenit, quod ſeipſum amet; & nihilominus etiam à creaturis ſuis amari vult. Angeli illum diligunt; beati iſti ſpiritus, nonniſi amore illius ſunt occupati; Seraphini, qui proximè ad illum accedunt, ardent præ amore Dei,

Ar-

Ardent igne Deo. Verum hoc ipsi satis non est oportet, ut & terra particeps hujus felicitatis sit; vult, ut & nos ipsum amemus; & hoc solum, non solùm nobis præcipit; sed insuper iram suam, & omnem miseriam nobis comminatur, si illum non diligamus. Ah! possetne esse major miseria, quam hæc, quod te non amemus? exclamat S. Augustinus L. 1. Conf. c. 5. *Quid mihi es? miserere, ut loquar Quid tibi sum ipse, ut amari te jubeas à me, & nisi irascaris mihi, & mineris ingentes miserias? parvane est ista miseria, si non amem te?* rationes seu motiva, quæ nos ad DEUM amandùm obligant, continentur in hoc ipso mandato. *Diliges Dominum.* Diligere debemus eum, quia noster supremus Dominus est. Cultus, & homagium, quod illi à nobis debetur, amor noster est; *quis cultus ejus, nisi amor ejus?* ait S. Augustinus, quia idem S. Doctor L 12 de Trin. c. 14 asserit, nos aliter devotos, & pios esse non posse, nisi in quantum DEUM amamus; *pietas, cultus Dei est, nec colitur, nisi amando.* Idem ep. 120. ad Honor. c. 8. Omnes agnoscimus, quod DEUS sit supremus Dominus omnium rerum; quod dominium quoddam supremum in & supra nos habeat; quod absolutus Dominus sit corporum, & bonorum nostrorum; an non igitur æquum est & justum, quod etiam Dominus sit cordis nostri? & tamen, quam pauci Christianorum, imò etiam Clericorum

sunt, qui cum veritate dicere possint. *Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum?* utinam non invenirentur, qui integros annos elabi sinunt, quin vel unum solum actum amoris eliciant. Qualis confusio? *numquid obliviscitur virgo ornamenti sui,* ait Dominus Jerem. 2. 32. *aut sponsa fasciæ pectoralis sui? populus verò meus oblitus est mei diebus innumeris Diliges Dominum Deum.* Amare illum debemus, quia DEUS noster est; primum nostrum principium, & ultimus finis noster; ab ipso ortum trahimus; ad ipsum denique redire debemus; *versa, & reversa in tergum, & in latera, & in ventrem, & dura sunt omnia, & tu solus requies.* Dicebat S. Augustin. Conf. l. 6. c. 16. ratio est, quia cor hominis nonnisi pro Deo creatū est; ipse solus vera illius pax esse potest, gaudiū, & voluptas illius; extra illum nonnisi inquietudinem, & turbationem invenire potest; *quia fecisti nos ad te, Domine,* pergit hic S. Doctor; Conf. l. 1. c. 1. *& inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te.* Crede firmiter veritatem istam, nihil esse in toto mundo, quod tibi satisfacere possit; DEUM solùm aptum esse, ut vacuitatem cordis tui impleat, ipsumque esse centrum illud, quò omnes affectus tui, & desideria tua collimare debeant, prout illum quidam è patribus Ecclesiæ (Dion. de div. nom 42.) nominat; *centrum totius amoris. Diliges Dominum Deum tuum.* Diligere Eum debe-

debemus, quia omninò voluit totus esse noster, consequenter justum est, ut & nos velimus esse ipsius; *dilectus meus mihi, & ego illi.* Cant. 2. 16. Omnia adhibuit media, ut corda nostra lucraretur; non contentus, quod Creator noster sit, voluit insuper esse Redemptor noster, non contentus, formasse nos propriis manibus suis, nos insuper è manibus diaboli eripuit O quis dicere & exprimere valeat DEI in & erga nos amorem; *sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret.* Joan. 3 16. Expende tecum benè hæc omnia verba; habuit *P*ater Æternus nonnisi unicum Filium; & hunc nobis dedit; sic nempe dilexit nos; *sic.* Non Rex, non Princeps terræ, sic nos amavit, sed DEUS; *sic Deus.* Dilexit nos, utut indignos tali amore gratuito & præveniente; dilexit nos, dum adhuc inimici sui eramus, amore prorsus generoso, & magnifico; *sic Deus dilexit.* Adeò nos dilexit, ut non solum vitam, & omnia bona, quibus gaudemus, nobis donaverit, sed insuper, Filium suum, unicum objectum complacentiæ suæ; *Ut Filium suum Unigenitum daret.* Et hic ipse adorandus Filius quomodo nos pariter dilexit? dic nobis hoc ipsum, ô Beatissima Virgo! quæ eum in sinu tuo portâsti; dicat hoc nobis *S*tabulum Bethlehemiticum, in quo natus; dicat Crux pretiosa, in quâ mortuus fuit. Ah! si in una bilance poneretur amor omnium Cherubinorum, Seraphino-

phinorum, omnium Apostolorum, Martyrum; Beatorumque omnium: si DEUS de novo milliones Angelorum & hominum crearet, omnes isti amores, simul uniti, nequaquam æquare possent amorem illum, quem Filius DEI erga nos habuit Quid exinde sequitur? hoc, quod, quia ipse totus esse voluit noster per suam misericordiam, nos quoque toti ipsius esse debemus per gratitudinem; *nos ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos.* 1. Joan 4. 19 Utere rationibus istis & motivis, ut teipsum ad amorem DEI excites, aliosque ad idipsum promoveas. Verùm, quia pauci sunt, qui non credant se DEUM diligere.

PUNCTUM II. Videamus nunc modum, quomodo illum diligere debeamus, quod non tam facilè capi potest, quia, ut S. Bernardus Tract. de dil. DEI c. 1. ait, *modus diligendi Deum est, diligere sine modo.* Interim, ut verbis hujus ipsius præcepti insistamus, & inhæreamus; dico imò nos eum diligere debere *ex toto corde.* Id est, quod omnem affectum nostrum illi dare, conservare, & consecrare debeamus; quod permissum nobis non sit, dividere cor nostrum inter DEUM & creaturas, quia dum totus amor noster DEO soli debetur, hoc omne illi detrahimus, & furamur, quod creaturæ impendimus, prout S. Augustinus Conf. 10. c. 29 ait, *minus te amat, qui aliud præter te amat, quod propter*

ptei te non amat. Quantumcunque nos ad se alliciant creaturæ, non possumus tamen illas amare, nisi in DEO, & propter Deum; illi ergo seipsos decipiunt, & falluntur, qui putant posse se cor suum dividere inter DEUM, & mundum; damnat Scriptura divisionem adeò injustam, quæ que etiam causa est interitûs tot Christianorum & Clericorum; *divisum est cor eorum, nunc interibunt.* Osèe 10. 2. 2dò, debemus DEUM amare *in tota anima*: voluit DEUS per hoc à nobis petere, ait S. Augustinus de doctr. Christi l. 1 c. 22. omnes actiones vitæ nostræ, dum animâm nostram à nobis exegit, quæ est principium illarum. *Nullam vitæ nostræ partem reliquit, quæ vacare debeat, vel locum dare, ut alia re frui velit: sed quidquid aliud diligendum venerit, illuc rapiatur, quò totus dilectionis impetus currit.* 3tiò, debemus diligere DEUM *in tota mente*; id est, ipse debet esse objectum cogitationum nostrarum; debemus omnem de illo æstimationem habere; illum omnibus aliis præferre! supra omnes alias res amare, plus, quàm parentes; quam amicos; quàm nosmetipsos, ita quidem, ut parati simus, potiùs omnia amittere, quam illum offendere. O quam rarus est amor iste appretiativus! O quam indigemus nos illa ipsa admonitione, quam Josüe olim Israelitis cap. 23. 11. dedit; *hoc tantum diligentissime præcavete, ut diligatis Dominum Deum vestrum.* Erubesce omninò,

mninò, & confundere, quod tam parum Deum amaveris; & pro præpatione ad Missam; hanc ad eum orationem cujusdam magni Sancti dirige: *suscipe residuum annorum meorum.* O Domine! à te accepi favores, & miserationes ineffabiles; agnosco hoc, & gratias tibi propterea ago; dignare, quæso, suscipere hoc modicum annorum meorum, qui mihi adhuc restant in reparationem annorum illorum, quibus te non amavi. Ita est o Domine! ego tibi offero, totum vitæ meæ residuum; ne respuas hoc donum; do tibi parum, fateor, quia fieri potest, ut pauci mihi dies vitæ supersint, verùm consecro tibi totum hoc, quod in illis erit; *suscipe residuum annorum meorum.* Fateor, quod rubore & confusione pleplenus sim, dum tibi, nonnisi miserabile hoc residuum vitæ meæ præsento, à qua florem & primitias mundus & voluptates illius abstulêre; sed spero me reparaturum per pœnitentiam, quod per peccatum perdidi. Serò, ac tardè venio ad te: *sero te amavi, bonitas tam antiqua.* O pulchritudo semper antiqua! semper nova, quæ corda Angelorum. & Sanctorum ad te rapis; nimis tardè incipio te amare; volo autem per sanctitatem vitæ me supplere, quod brevitas dierũ meorum mihi non permittit adimplere; amabo te ex toto corde meo, ex tota anima mea, & ex tota mente mea; amabo te super omnia; amabo absque ulla divisione, amabo constanter in hac

vitâ,

vita, ut amare te valeam per totam æterni-tatem; *o amor! qui semper ardes, & nunquam extingueris, charitas, Deus meus, accende me.* S. Aug: Conf. l. 10. c. 20.

DIE SABBATHI.

Secundum autem simile est huic, diliges proximum tuum, sicut te ipsum. Matth. 22. 39.

DE AMORE PROXIMI.

1. In quo sensu præceptum, de diligendo proximo, simile sit præcepto diligendi Deum.

2. Qualiter implendum sit.

PUNCTUM I. ADoremus Dominum nostrum J C ut qui nos induceret ad diligendos fratres nostros, nobis ostendit magnitudinem, & excellentiam hujus nobis dati præcepti, dicendo, hoc secundum mandatum simile esse primo, hoc est illi, quod DEUS imposuit nobis, ut ipsum diligamus. *Secundum autem simile est huic.* O quam pulchra comparatio, & similitudo ista! quàm benè nos docet obligationem nostram, nos invicem diligendi? ut autem sensum hujus præcepti intelligamus, examinemus, in quo consistat præceptum de diligendo proximo, & in quo simile sit primo mandato? imò quia est effectus amoris DEI, quia qui diligit DEUM, necessariò etiam proximum suum diligere debet; *per amorem DEI, amor proximi gignitur; & per amorem proximi amor*

DEI

DEI nutritur, ait S. Gregorius l. 2. mor. c. 11. non sunt duo præcepta, sed nonnisi unum præceptum; quemadmodum solummodo una fides, una spes est, sic etiam charitas tantùm una est, quæ duo brachia habet, uno amplectitur DEUM, nempe dextrô, sinistrô proximum. DEUS taliter coordinavit hæc duo præcepta inter se, ait idem S. P. ut præceptum de diligendo DEO sit instar finis, de diligendo proximo, instar medii, quod nos ad hunc finem perducere debet; unum includit alterum; *duo annuli, sed una catena, duæ actiones, sed una virtus; duo opera, sed una charitas; duo apud Deum merita, sed unum sine altero inveniri impossibile est*, ibid. 2dò simile est præceptum de diligendo proximo, præcepto amoris DEI in eo, quod amor proximi signum sit, & probatio dilectionis DEI. Quia amor DEI multum participat de natura objecti sui, quod est invisibile, facilè nosmetipsos fallere, & credere possemus, nos DEUM diligere, dum interim amore proprio pleni sumus, ut ergo hac deceptione liberemur, impo- suit nobis DEUS hoc secundum mandatū; *diliges proximum tuum sicut teipsum*, cujus adimpletio certa probatio & signum est amoris nostri erga DEUM; *qui enim non diligit fratrem suum, quem videt, quomodo Deum diligere potest? quem non videt*. 1. Joan 4. ratiocinatio hæc S. Joannis clara est, & convincens. Quomodo e. g. blandiri sibi possit aliquis

Cle-

Clericus, quod DEUM amet, si nonnisi frigidus est, & indifferens erga fratres suos, & salutem ipsorum. *Si frater est, & eum non diligis*, ait S. Augustinus in Epist. Joan. 4. *quomodo Deum diligis, cujus mandatum contemnis?* 2dò præceptum amoris DEI includit omnem obligationem nostram erga DEUM, sic etiam præceptum amandi proximum omnem obligationem nostram erga proximum & ideo simile est illi etiam ex hoc capite; hinc ait *S.* Paulus, Rom. 13. 8. *qui* enim diligit proximum, legem implevit; *nam, non adulterabis; non occides; non concupisces, non furaberis &c. Et si quod est aliud mandatum, in hoc verbo instauratur, diliges proximum tuum, sicut teipsum. Dilectio proximi, malum non operatur, plenitudo ergo legis est dilectio.* Admirare hic extensionem, magnitudinem, excellentiam præcepti hujus, & solicitus esto ut illud populo proponas, & explices, quia autem satis haud est, sublimem de illo præcepto sibi formare ideam.

PUNCTUM II. Considera, quomodo debeat impleri? 1mò. diligere debemus proximum, ut nos ipsos. *Diliges proximum tuum sicut teipsum.* Omnis homo est proximus tuus; & ut ipse regula tibi es, quam in eo amando sequi debes; pondera benè verba ista: *sicut teipsum.* En mensuram amoris! quem fratribus tuis debes; noli fallere teipsum; quia *in qua mensura mensi fueritis*, ait Christus

ſtus Matth. 7. 2. *remetietur vobis*. Sequendo hanc regulam, debes proximum ſicut teipſum tractare; tu non vis, ut proximus te contemnat, ut te offendat: igitur nec ipſe etiam illum contemnas, aut offendas. Non vis, ut tibi injuriam inferat; ergo ignoſce, vis, ut tibi benefaciat; ergo & tu illi, *bêne fac, omnia ergo quæcunque vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis*, ibid. ℣. 12. Facis hoc? o quàm malè obſervatur hæc regula! 2dò oportet amare proximum, in DEO & propter DEUM, *proximus de charitate diligitur propter Deum*, ait S. Thomas 2. 2. q. 23. ad 5. ſolus DEUS eſt finis, quem nobis proponere debemus in amore proximi, hinc neque ob authoritatem illius, vel divitias, vel ob alias prærogativas, vel commoda temporalia, eum amare debemus, ſed purè & ſimpliciter propter DEUM. Non ex ſympathia, vel conformitate humorum, ſeu genii, diligendus eſt proximus, ſed gratia DEI, & fides nos movere debet ad hunc amorem, adeò, ut aliud non quæramus, nec intendamus, niſi gloriam DEI, *quisquis ergo rectè diligit proximum, hoc cum eo debet agere, ut etiam ipſe toto corde, totâ animâ, tota mente Deum diligat*. ait S. Auguſtinus de doctr. Chriſti l. 1. c. 6. Amaſtine ita proximum tuum? verùmne eſt, Deum eſſe motivum, & finem affectionis tuæ, quam erga illum geris? an non illum amaſti ex proprio tuo intereſſe?

esse? vel ob fines omninò peccaminosos? examina te desuper. 3tiò oportet diligere proximum, *non verbô, neque linguâ*, tantum, *sed opere & veritate*. 1. Joan. 3. 18. Debemus é corde nostro non solum omnem offensionem, ab ore nostro omnia verba aspera & injuriosa eliminare, sed insuper eidem effectivè per opera nostra demonstrare, quod amemus illum sincerè; debemus defectus illius supportare; illum consolari in afflictione; succurrere in necessitatibus; eidem compati; omne auxilium præsertim, quæ salutem illius, & vitam æternam concernunt, præstare, siquidem hoc summum illud bonum est, quod nos nobis metipsis præstare, & conferre valeamus, nec etiam magis illi prodesse possumus. *Quod ergo agis tecum, id agendum cum proximo est, hoc est, ut ipse perfecto amore diligat DEUM. Non enim diligis, sicut teipsum, si non ad id bonum, ad quod tendis, adducere satagis*, ait *S.* Augustinus de mor. Eccles. Cathol. c. 26. Vide nunc, quomodo hoc grande præceptum adimpleas de amore proximi? non est aliud, quod nobis tantopere commendaverit, & tam instanter Christus JESUS, nisi hoc, vocat suum speciale præceptum: *hoc est præceptum meum ut diligatis invicem*. Joan. 15. 12. Voluit esse signum distinctivum discipulorum suorum à reliquis hominibus; *in hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dile-*

dilectionem habueritis ad invicem. Quomodo autem hoc nos observamus? ah! si o Domine, signum est discipulorum tuorum; quò ergo devenerunt Christiani? imò etiam Clerici, qui nonnisi invidiam, zelum animarum, antipathiam, inimicitiam, contentiones contra fratres suos ostendunt? *multitudinis credentium erat cor unum, & anima una.* Act. 4. 32 charitas illorum tam magna erat, ut in admirationem paganos traxerint, & ad fidem; *videte, inquiunt: ut invicem diligant, & pro alterutro mori sint parati.* Tertull. apolog. c. 39. Verùm nostris temporibus tantum abest, ut convertantur, sed potiùs scandalizentur nostris litibus, & contentionibus: & charitas inter nos adeò refriguit, ut si hanc probationem inire velimus, vix ulla sit differentia, & disparitas inter gentiles & nos. Ah! *miserere nostri*! pro Missa roga DEUM, ut charitatem istam in corde tuo accendere dignetur. Domine! tu vis, ut diligam proximum meum; me totum tibi resigno, ut hoc præceptum tuum magnum adimplere valeam; veniam à te peto, quod toties contra illud deliquerim; doce me o Domine! diligere proximum meum tali modo, quem à me requiris, fac, ut te in ipso semper amem, & nil aliud in ipso, nisi te. Nolo imposterum creaturis inhærere. Nolo illis placere, vel ex puro humano respectu aliquid agere; sed tu Domine DEUS, solus occupa totum cor me-

um,

um; tunc enim verè diligam proximum meum, prout oportet, siquidem illum amem in te, & te in illo. O JESU ita fiat! sit mihi hoc mandatum aliquod novum, quod deinceps nova quædam perfectione studeam observare; *mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, ut & vos diligatis invicem.* Joan. 13 34.

DOMINICA DECIMA OCTAVA. POST PENTECOSTEN.

Gratias ago Deo meo semper pro vobis, in gratia DEI, quæ data est vobis in Christo JESU. 1. *Cor.* 1. 4.

DE GRATIARUM ACTIONE.

1. Quàm familiaris esse debeat Clericis.
2. Qualiter exerceri debeat?

PUNCTUM I. OMnes fideles, maximè Clerici obligati sunt ad exemplum *S.* Pauli, continuò gratias agere, non solùm ob beneficia, quæ quotidie in tanta abundantia ab eo accipiunt, sed etiam pro iis, quæ proximo nostro obveniunt: *gratias ago DEO meo semper, pro vobis.* Nil familiarius, nil ordinarius Apostolo fuit, quam hæc orationis species, adeò efficax, ad promerenda nova de Cœlo beneficia. Gratissimum se exhibebat ob ea, quæ ipse accepit, & quæ DEUS per suum ministerium aliis fidelibus concessit; continuam eorundem apud se memoriam retinebat: erat hæc gratissima ipsi oc-

cùp rio: vita illius continuum quasi Eucharisticum, seu gratiarum actorium Sacrificium erat. Inde ferè omnes suas Epistolas incipit, & etiam finit, ut nimirùm nobis hanc ipsam praxim & exercitium inspiret, prout notat S. Chrysostomus in hunc locum: *& ideo in omni ferè Epistola hoc proponit*. Quamne autem solicitudinem habemus nos, eum in hoc imitandi? major Clericorum pars multò negligentiores sunt in persolvenda tali gratiarum actione authori omnium bonorum, quam in solicitanda bonitate illius, pro accipiendis novis. Stude imposterum exactior esse in hoc sancto exercitio. Erat talis gratiarum actio frequentissima in ore primorum Christianorum, & primorum Ecclesiæ *P*astorum, quia pleni erant gratitudine erga DEUM, & charitate erga fratres suos; hæc etiamnum apud nos foret frequens, si soliciti essemus eradicandi è nobis vitium ingratitudinis, quod præ omnibus aliis vitiis maximè in nobis regnat. Recordamur quandoque beneficiorum, quæ à DEO accepimus; illorum verò, quæ DEUS proximo nostro contulit, obliviscimur. Discamus hîc, gratos nos DEO exhibere pro iis, quæ nos, & proximi nostri à DEO acceperunt; exemplum *S*. Pauli de hoc nos convincit; & fides, quam profitemur, docet nos hoc ipsum, dum ostendit nos nonnisi unum corpus conficere; consequenter bonum fratrum nostrorum etiam nostrum esse bonum; siquidem
quôd

quod unum membrum concernit, ad totum corpus spectat; DEO itaque pro omnibus gratiarum actionem debemus. Nostrum est bonum; si propterea gaudeamus; nam gaudium hoc particeps nos facit bonorum istorum; nostrum est bonum, quin tale bonum proximi nostri nos ædificat,, & confortat impressio, quam de virtute proximi concipimus, dat nobis desiderium, illum imitandi, vel novam firmitatem, & constantiam in bono addit. Bonum illud e. g. quod S. Carolus operatus est, & effecit in Diæcesi Mediolanensi, fuit semper, & est etiamnum publicum aliquod bonum, pro bono totius Ecclesiæ. Quàm multis Clericis, Pastoribus, & Episcopis utilia fuêre, & profuêre egregia exempla virtutum, hujus sancti Archiepiscopi, qui eum quoad hoc imitati sunt? igitur obligatio nostra est, ut DEO gratias agamus pro bono, quod contulit proximo nostro, æquè pro eo, quod nos ipsi ab illo accepimus. Hæc obligatio tangit omnes Christianos; specialiter autem Clericos, Pastores & Sacerdotes, qui pro salute animarum laborant; quia ordinariè per ipsorum ministerium communicat DEUS populo amorem virtutis, & exercitium bonorum operum; consequenter gratias agere debent infinitæ illius bonitati, quod benedictionem suam effundere dignatus sit super curam, & labores ipsorum, dicendo cum Apostolo: *ideo & nos gratias agimus DEO sine intermissio-*

ae; quoniam cum accepissetis à nobis verbum auditus DEI, accepistis illud, non ut verbum hominum, sed (sicut est verè) verbum DEI, qui operatur in vobis, qui credidistis. 1. Thess. 2. 13. En obligationem nostram! videamus nunc quomodo, quod eidem satisfacere debeamus.

PUNCTUM II. Debet nostra gratiarum actio, ut DEO placeat, esse imò affectuosa, id est, debet procedere ex corde, amore & gratitudine erga DEUM pleno, id quod S. Paulus nobis indicat, quando ait: gratias ago *Deo meo*; putares, DEUM nonnisi Pauli DEUM esse; si videas illum orare pro Corinthiis, putares eum solummodo pro Corinthiis, seu totum Corinthiorum esse; adeò absorptus est à gratiis illis, quas acceperunt illi, & quas ipsemet accepit; adeò gratitudine plenus est erga DEUM pro ipsis, & pro se. Quod nos docet, debere nos taliter unitos esse DEO, quando illi preces nostras, in gratiarum actionem, tum pro populo offerimus, ut illum nobis ipsis aliqua ratione, quasi appropriare possimus, ejusdem nempe cum ipso spiritùs, ut sic digniores simus exaudiri ab eo, & ut nostra gratiarum actio impetratoria sit, novorum favorum & gratiarum pro nobis, & pro aliis. Fecit Apostolus per ardentissimum suum zelum charitatis DEUM sibi quasi proprium, qui communis est omnium, ut S. Chrysostomus ait ibid. *ex magna affectione facit*

facit proprium. Utitur modo loquendi Prophetarum, qui sæpè ajunt: *Deus, Deus meus*. Imitemur hanc ipsius charitatem; si lingua amoris, seu charitatis uti, & loqui volumus; *omnium quidem DEUS est*, ait S. Augustinus, in Psal. 53. *sed eorum propriè DEUS dicitur, qui eum diligunt, qui eum tenent, qui illum possident, qui illum colunt*. 2dò debet nostra gratiarum actio esse continua. *Gratias ago DEO meo semper pro vobis*. S. Paulus non interrumpit suam gratiarum actionem, vita ipsius quasi continuum quoddam canticum est sine cessatione manus suas ad Cœlum levatas habet, ut DEUM laudet, & benedicat ob gratias illas, quibus fideles Corinthios afficere dignatus est. Quia cor illius charitate ardebat, hinc continuò scintillas foras emisit. Ut hoc nobis persuadeamus, alio haud opus est, quam ut quis audiat, quomodo ad Thessalonicenses loquatur: *gratias agimus semper pro omnibus vobis, memoriam vestri facientes, in orationibus nostris, sine intermissione, memores operis fidei vestræ, & laboris, & charitatis, & sustinentiæ, spei Domini nostri JESU Christi, ante DEUM & Patrem nostrum. Scientes fratres dilecti à Deo electionem vestram: quia Evangelium nostrum non fuit ad vos in sermone tantum, sed in virtute, & in Spiritu Sancto, & in plenitudine multa*. Ministri Domini! en exemplar ad imitandum! una ex principalibus obligationi-

bus eorum, qui pro salute animarum laborant est, ut divinæ bonitati gratias agant pro gratiis, quas iis confert, qui eorum curæ subsunt. Si Angeli in Cœlo gaudent super conversione peccatoris alicujus, & diem festum agunt, quamvis non sint membrum illius, quemadmodum nos invicem membra sumus, quale gaudium esse debet, & jubilus cordis in Sacerdote, si fructum videat, quem per gratiam DEI in animabus attulit, quibus Evangelium prædicavit, & quas Christo parturivit? hæc erat maxima Apostolorum consolatio; *majorem non habeo gratiam, quam ut audiam filios meos in veritate ambulare*, dicebat S. Joannes 3. Epist 1. 4. Hoc ipsum deberet esse objectum, & causa gaudii nostri, & orationis continuæ loco talium gaudiorum sæcularium & profanorum, quæ cor nostrum evacuant, ac Spiritum DEI ei auferunt, nosque quasi insensibiles reddunt erga bona & mala, quæ Ecclesiæ contingunt. 3tiò, debet nostra gratiarum actio fieri in Nomine JESU Christi; in hoc Nomine semper gratias agit Apostolus; *gratias ago Deo meo semper pro vobis in gratia Dei, quæ data est vobis in Christo JESU.* Gratiæ nobis datæ, & donatæ sunt, & per JESUM, & in JESU; quia Christus JESUS illorum est dispensator; nec aliter obtinentur, nisi per ipsum; *per JESUM*. Et quia omnes gratiæ datæ fuerunt Christo JESU, tanquā unico objecto cōplacentiæ Patris sui Divi-

ni, quorum participes aliter fieri homines non possunt, nisi in quantum inveniantur in Christo, & membra sunt corporis illius, *in Jesu.* Etiam illi ipsi, qui extra corpus Christi gratias aliquas obtinent, accipiunt eas non in alium finem, quam ut intrent in hoc corpus; aliter illis non obveniunt, nisi quia DEUS hanc gratiam concessit corpori vivo Christi JESU, ut vivificare etiam possit membra mortua. Igitur origo & fons gratiæ semper est in Christo JESU; & ex illo effundit in corpus, quod illi unitum est; deinde etiam in membra ab hoc corpore separata, ut eidem reuniantur. Ideò per ipsum, & in unione illius gratias agere debemus DEO; *gratias agentes semper pro omnibus, in Nomine Domini nostri JESU Christi, Deo & Patri.* Eph. 5. 20. Pro præparatione ad Missam; id ipsum in praxim deducere & exercere stude, quod nunc meditatus es; *per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo, id est fructum labiorum confitentium Nomini ejus.* Hebr. 13. 15.

FERIA SECUNDA.

Quod in omnibus divites facti estis in illo, in omni verbo, & in omni scientia. 1. Corin. 1. 5.

DE STUDIO.

1. Obligatio Clericorum quoad studia.
2. Modus studendi.

PUN-

PUNCTUM I. QUando audimus Apostolum singulariter gratias DEO agere, quod Corinthii divites facti fuerint in omni eo, quod donum verbi & scientiæ appellamus, reflexio, quam desuper facere debemus, est ista, ut intelligamus, & capiamus indigentiam nostram, quam habemus, horum excellentium donorum; quæ DEUS Ecclesiæ Corinthi contulit; nam qua ratione satisfaciamus obligationibus ministerii nostri, si neque donum verbi, neque scientiæ donum possidemus? consideratio hujus nostræ indigentiæ ad hoc nos movere debet, ut instanter ad DEUM recurramus; attendere autem debemus, ut simul etiam orationi nostræ, studium conjungamus, & meminisse S. Paulum, qui laudavit Corinthios ob talenta & scientiam, quam per DEI gratiam obtinuerunt, tamen etiam monuisse, & adhortatum fuisse Timotheum Discipulum suum, ut lectioni seu studio incumberet: *dum venio, attende lectioni, exhortationi & doctrinæ*. 1. Tim. 4. 13. Audiamus, & discamus monitum hoc datum discipulo, ait S. Chrysostomus, ut non negligeret lectionem & meditationem S. Scripturæ. Deditus erat S. Paulus huic studio plus quam cæteri, magnâ curâ statim doceri voluit, & instrui in lege DEI ad pedes Gamalielis; postea verò seipsum omni conatu applicavit huic lectioni. Fecit ergo primus & prior, quod aliis deinde consuluit; sic videmus;

demus; quod in scriptis suis, seu Epistolis ubique citet *Prophetas*, ut dictis suis fidem & authoritatem conciliaret. *Paulus lectioni intendit*, ait hic S. Pater in loc. cit. *ex qua emolumentum sciebat non minimum elicì posse; nos contra negligimus*. Studiis non vacare, DEUM tentare est; nonnisi studiis semper, & solùm vacare, est negligere ministerium suum. Vult Apostolus, ut Discipulus suus se studiis applicet; vult autem insuper, ut etiam instructioni vacet, per quod innuitur Clerico, non satis esse, præcisè studiis incumbere; sed postquam aliqua didicit, & per lectionem scientiæ Sanctorum sufficienter instructus est, hoc ipsum etiam communicare populo per instructiones, & Conciones, doctrina & pietate plenas. Igitur certò persuasa sit tibi hæc obligatio tua, studiis incumbendi, possis DEO & Ecclesiæ utiliter servire, & satisfacere obligationibus boni Clerici. Quot errores committuntur in statu nostro, quando quis à studiis abhorret? hinc oritur ignorantia, & irreligio, seu indevotio in populo, & excessus in Clericis, præsertim ruri, ac in pagis, si studia non amant; amant societates & conventicula, excursiones; visitationes inutiles, conversationem cum sæcularibus, lusum, convivia; voluptates &c. Tandem deveniunt ad otium omninò peccaminosum, à quo in omnia scelera præcipites aguntur; *qui evitat discere, incidet in mala*. Prov. 17. 16. Ca-

pe

pe igitur resolutionem hanc, quotidie certas horas studio assignandi. Quia verò haud sufficit, ut studeas.

PUNCTUM II. Audi, quomodo studere debeas. S. Bernardus explicans verba ista *S. Pauli* 1. Cor. 8. 2. *si quis se existimat scire aliquid, nondum cognovit, quemadmodum oporteat eum scire*, dat nobis suas regulas prorsus excellentes ad sanctè studendum. *Vides*, ait hic S. P. serm. 36. in cant. n. 3. *quoniam non probat multa scientem, si sciendi modum nescierit; vides, inquam, quomodo fructum, & utilitatem scientiæ in modo sciendi constituit*; sed quid intelligit per modum sciendi seu studendi? *quid? nisi ut scias quo ordine, quo fine quæque nosse oporteat?* expliscemus paulò latiùs has regulas.

Quo ordine?

Debet servari ordo; initium faciendum ab oratione, per quam veritas in cor introducatur; *si sapientiam invocaveris, scientiam Dei invenies*, Prov. 2. 5. & ante discendum, quod saluti nostræ magis necessarium est; *ut id prius, quod maturius ad salutem*. S. Bern. ibid. Contra hanc regulam peccant, qui nullum ordinem in studiis suis servant. qui etiam subtilissimas, & intricatissimas Theologiæ quæstiones penetrare volunt, antequam vel prima elementa Christianismi didicerint; qui se ingerunt ad docendum seipsos cognoscere, & proprias passiones domare; illi denique, qui

orationem negligunt, sine qua impossibile est, ut Clericus in bonum Theologum evadat; *si es Theologus, verè orabis, & si verè oraveris, Theologus verè eris, dicebat S. Nilus Discipulus S. Chrysostomi* Nilus de orat.

Quo studio?

Oportet studere cum applicatione, sed majori longè fervore & ardore iis incumbere debemus, quæ vivaciùs nos ad amorem DEI movere possint; *id ardentiùs, quod vehementius ad amorem.* S. Bern. ibid. Contra hanc regulam peccant illi, qui inviti sine gustu, cum nausea, absque ulla attentione student; qui pro eo, ut lectioni S. Scripturæ SS. PP. ac talium librorum, qui perfectioni, & sanctitati statûs sui convenirent, vacent, solummodò gustum suum inveniunt in libris profanis, inutilibus, imò quandoque etiam periculosis. *Ne desideres de cibis ejus, in quo est panis mendacii.* Prov. 2. 3. 3.

Quo fine?

Debemus studere ex bono fine, pro gloria DEI; pro nostra, vel proximi ædificatione ad cognoscendam, amandam, & defendendam veritatem, si talia intendamus per studia nostrâ, benedictionem divinam super studia nostra attrahemus. *Bonas facite vias vestras, & studia vestra, & habitabo vobiscum,* ait Deus per Prophetam Jerem. 7. 3. Contra hanc regulam peccant, qui student ex vana gloria; ut satisfaciant curiositati suæ; vel alio simili

ex motivo, *sunt namque*, ait S. Bernardus, *qui scire volunt eo fine tantum, ut sciant; & turpis curiositas est. Et sunt, qui scire volunt, ut sciantur ipsi; & turpis vanitas est. Et sunt item, qui scire volunt; ut scientiam vendant; e. g. pro pecunia, & honoribus; & turpis quæstus est.* Pergit ulterius S. Bernardus: *sed sunt quoque, qui scire volunt, ut ædificent, & charitas est. Et item, qui scire volunt, ut ædificent, & prudentia est; horum omnium soli ultimi duo non inveniuntur in abusione scientiæ; quippe qui ad hoc volunt intelligere, ut bene faciant.* S. Bern. ibid. Omnes Clerici obligantur esse ex horum ultimorum numero, quia obligati sunt, ut ædificent populum per suas instructiones, seque ipsos per studium divinæ legis, ut eam in praxim deducant. *Reliqui omnes*, conclusio est S. Bernardi, *audiant, scienti bonum, & non facienti, peccatum est ei.* Applica tibi consilium hoc S. Bernardi; & pro præparatione ad Missam, roga Dominum, ut illud cordi tuo insculpere dignetur. O Domine! qui nos per Apostolum tuum 1. Cor. 8. 1. mones, scientiam inflare, charitatem autem ædificare; fac, ut tam sanctè studeam, quò mihi scientia, quam acquirere possum, serviat ad tibi serviendum, & perfectiùs te amandum. *Sic lege, sic disce, ut memineris verissime dictum; scientia inflat; charitas ædificat. Sic itaque adhibeatur scientia, tanquam machina quadam,*

dam, per quam structura charitatis assurgat, quæ maneat in æternum, etiâm cum scientiæ destruetur, quæ ad finem charitatis adhibitæ multum est utilis; per se autem ipsa, fine tali fine, non modo superflua, sed etiam pernicio sa, probata est. S. August. Epist. 55. n. 39. nov. edit.

* * * * * * * * * * * * *

FERIA TERTIA.

Ita ùt nihil vobis desit in ulla gratia, exspectantibus revelationem Domini nostri JESU Christi. 1. Cor. 1. 17.

DE GLORIOSO ADVENTU CHRISTI JESU.

1. Debent Clerici sæpiùs de illo cogitare.
2. Et ad illum se præparare fideliter correspondendo gratiæ DEI, & satisfaciendo obligationibus suis.

PUNCTUM I. NOn prætendit S. *Paulus* per laudem hanc, quam Corinthiis dat, dicere, prout interpretes advertunt, quasi nulla illis scientia desit, siquidem ipsemet illos in multis etiam instruxit; Theodoret & Menoch. vel quasi omninò perfecti essent, cùm de semetipso loquens dicat Paulus, Philip. 3 12. *non quod jam perfectus sim.* Status enim præsentis vitæ non permittit quietem, vel, ut quis sibi certam metam præscribat; sed vult Apostolus id confirmare, quod prius dixerat, nimirum Corinthios, quia Evangelium receperunt, omni gene-

re spiritualium bonorum repletos fuisse; & cum DEUS huic vineæ fecerit, quod potuit, eum exspectare nunc fructum ab ipsis; *exspectantibus revelationem Domini nostri JESU Christi*. Instituamus meditationem nostram super hæc ultima verba, memores, Dominum JESUM hoc ipsum etiam à nobis exigere, ut in pari exspectatione vivamus; *& vos similes hominibus exspectantibus Dominum suum*. Luc. 12. 36. Nutriebatur hac exspectatione devotio primorum Christianorum; etiam nostra exinde augmentum sumat. Dum mundus eorum oculis stultas magnitudines, & excellentias suas obtrudere, sicque eos excœcare volebat; abite, inquiebat, prout refert Tertullianus apologet, apage, gens cœca! gens amore sæculi inebriata; *saginentur ejusmodi dulcibus convivæ sui; nostræ nuptiæ nondum sunt*. Sic deberent loqui Christiani, præsertim verò, ac præ omnibus Clerici omnes. Non sufficit conversationem internam alicujus boni Clerici in Cœlo esse, dicebat S. Philippus Nerius, etiam illius exterior conversatio de Cœlo esse debet, Sacerdos, qui mundo mortuus esse debet, non debet immundanè & sæculariter amplius loqui, sed nonnisi de DEO & Regno Cœlorum; *loquens de Regno Dei*. Act. 1. 3. Imò debet in mundum invehere linguam, quam non vult intelligere, illumque docere tales veritates, quas nunquam didicit. *Linguam, quam non noverat, audivit*.

vit. Psal. 80. Una ex sanctioribus obligationibus nostris est, ut nos ipsos invicem exhortemur ad suspirandum. Desiderium istud, prout notat S. Augustinus, Epist. 80. ad Hesich. essentiale est Christianismo, quia nemo Christianus esse potest, nisi Christum JESUM amet: nemo amare potest Christum JESUM, si non doleat, quod minimè agnoscatur, quod injurietur, persecutionem patiatur, à peccatoribus, ab impiis, à libertinis; & quod inimicus ipsius, id est diabolus, adhuc in majori parte hominum regnet. Jam verò status iste durabit, quamdiu mundus durabit; quamdiu Christus JESUS possessionem Regni sui non fuerit adeptus; quamdiu diabolus dominabitur adhuc infinitæ multitudini hominum; quamdiu Christus JESUS non agnitus contemptus est, & persecutionem patietur. Nonnisi dies adventus Domini perfectè liberabit totam Ecclesiam, eamque perfectæ securitati, & quieti restituet. Mors quemlibet quidem fidelem in particulari in libertatem educit, sed hoc ipsis non sufficit; quia sunt tamen adhuc in periculo in persona fratrum suorum, quos omnibus artificiis & dolis mali inimici expositos relinquunt. Erit generale bellum usque in finem mundi inter JESUM Christum & diabolum; & quamdiu hoc bellum durabit, infinita multitudo Christianorum peribit; finem igitur & cessationem belli hujus optare & desiderare debemus; quia verò fi-
dem

nem non habebit, nisi in adventu glorioso Christi JESU, qui omnes inimicos in inferno includet, & electos suos perfectè liberabit, ut secum per totam æternitatem regnent, orare oportet incessanter, ut hoc regnum gloriosum adveniat; *diligendus ergo est, & exspectandus Domini adventus*, ait S. Augustinus. Facisne hoc? cogitasne de hoc frequenter? loquerisne de hoc adventu? ex tuo ordinario vivendi & agendi modo judicium desumi debet; *loquela tua, te manifestum facit*; sed & si te etiam talibus occupares, hoc solùm haud sufficeret.

*P*UNCTUM II. Debes insuper dignum te reddere & præparare ad hunc Domini adventum per fidelem correspondentiam, seu bonum usum gratiarum, id, quod S. Paulus nobis insinuat ad finem hujus Epistolæ, ubi testatur Corinthiis se sanctâ quâdam fiduciâ plenum esse, eos ad felicem finem perventuros; Deumque daturum illis donum perseverantiæ, coronam omnium aliorum donorum, ut sine crimine perveniant ad hunc magnum diem adventûs Domini nostri J. C. *qui & confirmabit vos usque in finem sine crimine, in die adventûs D. N. J. C.* Continetur in verbis istis, quod nos ex una parte consolari possit, dum cernimus sortem in manibus versari Patris cœlestis, qui nobis hucusque tot signa amoris sui in nos ab æterno dedit; sed ex altera parte contremiscere debemus in consideratione in-

firmitatis nostræ, scientes, grande hoc donum perseverantiæ effectum esse puræ misericordiæ divinæ. Verum est, quod nunquam prior nos deserat; neque permittat, ut tentemur supra id, quod possumus; sed ô quam indignos nos reddimus per infidelitatem nostram, in non correspondendo gratiæ ipsius; super omnia autem ob secretam superbiam nostram, protectione ipsius particulari? quoties lacessimus, & quasi defatigâmus patientiam ipsius divinam? uniamus igitur invicem hæc duo motiva timoris & spei; & in tantum nobis ipsis diffidamus, in quantum confidimus in bonitate D.N.J.C. nunquam ipsum è conspectu seu consideratione nostra dimittendo; ambulando continuò viam illam, quam nobis & verbo, & exemplo suo monstravit; fideliterque satisfaciendo in omni occasione obligationibus ministerii nostri, quod nobis concredidit; sic enim & non aliter dicere poterimus cum Apostolo, 2. Tim 4. 8. *in reliquo reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die, justus Judex; non solum autem mihi, sed & iis, qui diligunt adventum ejus.* Pete à Domino JESU Christo hanc fidelitatem in præparatione tua ad Missam; roga ipsum in hunc finem, ut spiritum & cor tuum repleat cogitatione hac ultimi adventus sui, ut cogitatio hæc te impellat ad serviendum ipsi majori fervore, & ut dignus efficiaris, & inveniaris in hora

mortis tuæ, quæ pro te erit initium manifestationis JESU Christi, & regni ipsius, ac perfecti dominii super animam tuam, qui tibi dicat Matth. 25. 21. *Euge serve bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam; intra in gaudium Domini tui.*

* * * * * * * * * * * ** *

FERIA QUARTA.

Et ecce offerebant ei paralyticum jacentem in lecto. Matth. 9. 2.

CLERICI SUNT ADVOCATI APUD DEUM.

1. Pro talibus considerare seipsos debent.
2. Quid hæc ipsorum conditio ab ipsis requirat.

PUNCTUM I. CONsidera, quod si in paralytico hodierno imaginem quamdam habemus peccatorum, etiam imaginem quamdam DEI Ministri habeamus in iis, qui hunc Christo JESU præsentarunt; discere ab iis potest Clericus, obligationem suam esse, juvare non solùm miserabiles personas hic, apud potentes hujus sæculi, sed etiam intercedere pro iis apud DEUM; *intercessionis officium*, ait S. Augustinus Epist. 26. ad Cœcil. *solet esse nostra importuna, non tamen improbanda professio.* Non permittit nobis unquam nostra professio, ut peccatores derelinquamus; viscera paterna erga illos habere debemus; eos gestare in corde nostro;

JESU Christo incessanter præsentare; illius clementiam solicitare, implorare bonitatem, & neque ulli labori, vel difficultati parcere, ut oves errantes reducamus, quin unquam defatigemur; quia audit tandem DEUS vocem ministrorum suorum; audiet clamorem cordis eorum prout & audiit clamorem Moysis, antequam ullum verbum protulisset: *quid clamas ad me?* Exod 14. 15. videt desiderium & affectum seu solicitudinem, quam habent, pro salute peccatorum; & solet ordinariè vivæ eorundem fidei sanitatem peccatorum concedere; quemadmodum hodie sanitatem precibus illorum, qui paralytycum eidem præsentârunt; & prout sanavit servûm Centurionis in consideratione humilis fidei Domini illius; & vitam Lazari, lacrymis Sororum ejus. Hinc ait S. Ambrosius l. 5. in Lucam super hoc Evangelium; *unusquisque æger petendæ prècatores salutis debet adhibere, per quos nostræ vitæ compago resoluta, actuumque nostrorum clauda vestigia, Verbi Cœlestis remedio, reformentur. Sint igitur alì qui monitores mentis, quorum adminiculis & attollère, & humiliarì se facìlis ante JESUM locetur, dominico dignus vìderi aspectu.* Esne è numero talium intercessorum, semper applicatus ad hoc, ut peccatores convertas, & ad JESUM reducas? quam curam adhibes precandi pro iis? potesne dicere populo tuo, tuæ curæ commisso, tanquam alter Moyses,

& mediator inter Dominum & illum, interponendo lacrymas & preces tuas in omnibus occasionibus, ubi ipsi DEUM offenderunt, ut ita quasi arma DEO eripias, & justitiæ ejus? *ego sequester, & medius fui inter Dominum, & vos*, Deut. 5. 5. Functusne es officio tuo, in Confessionali, in Cathedra, in Altari? ah! fortè nec unquam adhoc ullam fecisti reflexionem! vide, ut exactior in futurum sis in satisfaciendo obligationibus tuis; &

PUNCTUM II. Vide, quid hæc qualitas, seu status iste intercessoris & advocati à te requirat? 1mò. Petit à te, ut homo sanctæ sis conversationis & vitæ. *Quomodo enim potest Præses Ecclesiæ auferre malum de medio ejus, qui in delicto simili corruerit?* ait S. Hieronymus, in c. 1. Epist. ad Tit. solùm hoc nomen intercessoris apud DEUM hoc ipsum importat, ut DEO gratus & acceptus sis; *si ergo homo apud hominem*, ait S. Gregorius M. Pastor. p. 1. c. 21. *de quo minimè præsumit, fieri intercessor erubescit, qua mente apud DEUM intercessionis locum pro populo arripit, qui familiarem se ejus gratiæ esse per vitæ meritum non agnoscit?* 2dò. Petit à te ardentem charitatem, nullum majus lucrum reputando, quam si peccatorem ad DEUM reducere valeas; *si Officium Presbyteri vis exercere*, ait S. Hieronymus Epist. 23. *aliorum salutem, fac animæ tuæ*. Quantum non requiritur, ut Pastor e.g. tan-

tæ charitatis & teneritudinis sit, ut dicere possit ad DEUM cum Moyse; *aut dimitte eis hanc noxam; aut si non facis, dele me de libro tuo.* Exod. 32 32. Quid non requiritur; ut tantum ardorem & zelum pro salute fratrum suorum habeat, quemadmodum S. Paulus, qui dicebat Rom. 9 3. *optabam ego ipse anathema esse à Christo pro fratribus meis.* Felix illa Parochia, quæ talem Parochum amore DEI & proximi plenum habet! 3tiò denique oportet, ut Sacerdos, qui intercessor esse vult apud DEUM pro populo, sit homo orationis continuæ, ut ex propria experientia vehementis sui erga DEUM amoris sciat, seu speret, quid è Cœlo obtinere possit, tanquam unus ex iis, ad quem ista verba Prophetæ dirigantur: *adhuc loquente te, dicam, ecce adsum;* sic enim ait S. Gregorius Pastor. p. 1. c. 10. *qui orationis usu & experimento jam didicit, quod obtinere à Domino, quæ poposcerit, possit; cui prophetica voce jam quasi specialiter dicitur; adhuc loquente te dicam: ecce adsum.* Ah! bone DEUS! ubi inveniemus hodie tales Clericos, Sacerdotes & Pastores, qui omnes hasce conditiones necessarias habeant, ut pro nobis apud te intercessores existant! ah Domine! concede nobis illas obsecro, quas nobis adhuc deesse noveris. Præcipuè ad Altare nobis incumbit intercedere pro salute populi. *Omnis Pontifex debet quêmadmodum pro populo, ita etiam*

& pro semetipso offerre pro peccatis Hebr. 5. 3. Sacerdos habitu sacerdotali vestitus, locum Christi JESU tenet; ut DEUM pro se, & pro omni populo suppliciter & humiliter roget; habet ante se, & retrò Dominicæ Crucis signum, ad memorandam jugiter passionem Christi; ante se Crucem gerit; ut propria peccata lugeat; post se, ut illorum etiam commissa per compassionem defleat, & se medium inter DEUM & peccatorem constitutum esse sciat. Ita Author l. de Imitat. Christi l. 4. c. 6. Pro præparatione ad Missam roga Dominum JESUM pro hac gratia, ut hoc tuo Officio satisfacere valeas; uni in hunc finem teipsum huic unico & supremo mediatori, non solùm durante Sacrificio Missæ, sed in omnibus aliis precibus tuis, continuò ante oculos tuos habendo pulcherrima hæc verba cujusdam summi, ac S. Pontificis: *Sacerdotibus & orandi, & sacrificandi juge officium est*; S. Innoc. Epist. ad Exup. c. 1.

(✠)(✠)***(✠)*** (✠)***(✠)****

FERIA QUINTA.

Et videns JESUS fidem illorum, dixit paralytico: Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Matth. 9. 2.

DE OFFICIO CONFESSARII.

1. Quam difficile sit.
2. Regulæ, ut dignè quis illud obeat, & exequatur.

PUN-

PUNCTUM I. FIdes illorum, qui Salvatori paralyticum hunc præsentarunt, multum ad sanitatem illius contulit; dubitare tamen non debemus, quod non hic ægrotus pro sua parte etiam excellentes dispositiones attulerit, per quas non solùm sanitatem corporalem, sed etiam spiritualem, seu animæ promeruit, siquidem ad eum Christus dixit: *fili, remittuntur peccata tua.* Optandum sanè esset, ut spirituales paralytici, volo dicere peccatores, qui Confessionale circumstant, easdem aut similes secum afferrent dispositiones, parique fide seu fiducia præditi essent, ac ille; verùm, eheu! minimè hoc experimur, imò major pars illorum haud meretur audire verba hæc Filii DEI; *remittuntur tibi peccata tua*, quia omni prorsus contritione seu dolore carent, id quod ipsum est, ob quod Confessarii ingemiscunt, & occasionem nobis præbet agendi hic de difficultate hujus sacri officii. Difficultas hæc oritur imò ex depravatione morum, quæ adeò excrevit, ut planè vix ullum amplius remedium sibi applicari patiantur peccatores. Concilium Tridentinum Sess. 14. c. 4. declarat, ut quis per Sacramentum pœnitentiæ justificetur, ista quatuor necessariò requiri: 1. *Cessationem à peccato.* 2. *Vitæ novæ propositum.* 3 *& inchoationem.* 4. *Veteris etiam odium.* Debet aliquis destitisse à peccato suo, & habere firmum propositum, vitam impo-

ste-

sterum vivendi novam, hoc est, vitam verè Christianam; actu etiàm talem vitam jam inchoasse, & denique odisse, seu detestari excessus vitæ præteritæ. Anne invenire poterimus pœnitentes, qui taliter essent dispositi? *labor iste paucorum est, qui post casum resurgunt, qui post vulnera convalescunt*, ait S. Pacianus Episcopus Barickonensis, & Ecclesiæ Pater, Epist. 3. ad Simpron. Novatian. 2dò. provenit difficultas ista à qualitatibus, quas Confessarius habere debet, quas S. Carolus ab iis requirit; *ut pii, bene morati, docti, prudentes, de animarum salute soliciti, & fideles custodes sint eorum, quæ in confessione dicuntur*, Conc. Provinc. 1. tit. quæ pertinent ad Sac. Pœn. admin. Non est tam facilè, ac nobis imaginamur, invenire omnes istas qualitates in Clericis. Nonnisi quam plurimi sunt, qui illis carent, & tamen hoc adeò difficili officio funguntur, & illud exercent. *Quis cogitationum vulnera occultiora esse nesciat, vulneribus viscerum? & tamen sæpè, qui nequaquam spiritualia præcepta cognoverunt, cordis se medicos profiteri non metuunt; dum qui pigmentorum nesciunt, videri medici carnis erubescùnt*, ait S. Gregorius M. Pastor p. 1. c. 1. 3tiò oritur hæc difficultas ex periculis, quibus Confessarii expositi sunt. Periculum adest quo ad castitatem; nam non solùm evitare oportet infelicitatem impiorum illorum, de quibus S. Judas

das Epist. ℣. 4. *Dei gratiâm transferentes in luxuriam*; sed debet quis insuper resistere tentationibus, quæ occurrere solent iis, qui laborant alios avertere, & extrahere ab hoc infami vitio impuritatis. Debet nempe in istis circumstantiis gerere se Confessarius instar rosæ inter spinas; & ut alter Loth, qui in medio Sodomæ *aspectu & auditu justus erat*, 2. Petr. 2. 8. Adest periculum delinquendi contra charitatem, & patientiam, sive quo ad ignorantes, sive quoad peccatores, erga quos tantam charitatem habere debet Confessarius, & compassionem, *ut condolere possit iis, qui ignorant & errant*, Hebr. 5. 2. Adest periculum, ut quis desit obligationi suæ peccaminosam condescentiam, seu voluntatem placendi hominibus; si principia mundi cum principiis Evangelii concordare quis vellet, si quis vitia Magnatum non reprehendere, nec iis obligationum ipsorum manifestare vellet, ob quod ipsum prohibet talibus, Spiritus S. suscipere in se, Officium Judicis, ut pote destitutis sufficientibus viribus, & debita firmitate; *noli quærere fieri Judex; nisi valeas virtute, irrumpere iniquitates*, Eccl. 7. 6. Adest periculum sibi ipsi propriam damnationem adsciscendi, dando absolutionem indignis, ad restitutionem obligâtis, in proxima occasione peccatis, vel habituatis &c. Pondera tecum seriò hæc omnia pericula, quæ officium hoc comitari solent, antequam in il-

lud

lud te intromittas. Quid, quæso, prodesset tibi, si propterea peccata tua propria non puniaris, ait quidam Pater Ecclesiæ, si ob peccata aliorum pereas? *quid ei proderit, non puniri suo, qui puniendus est alieno peccato?* S. Prosper seu Author l. 1. de vita contemp. c. 20. quia ad laborandum pro salute animarum destinatus es, nec minus pro te periculum est, si talentum tuum defodias, ac si illo abutaris.

PUNCTUM II. Examina nunc, quid facere debeas, ut hoc tuo officio ritè & dignè fungaris? primum est, ut tibi provideas de regulis, seu principiis Evangelicis; de doctrina SS. PP. & praxi Virorum Apostolicorum; qui tales labores Apostolicos ipsi experti sunt; si tales sequaris, certe non adulaberis peccatoribus per falsam commiserationem, neque etiam ad excessivum quemdam rigorem deflectes; *tunc Sacerdos irreprehensibiliter graditur; cum exempla Patrum præcedentium indesinenter intuetur*, ait S. Gregorius Pastor p. 2. c. 6. *cum Sanctorum vestigia sine cessatione considerat; & cogitationes illicitas deprimit, ne extra ordinis limitem operis pedem ponat.* 2dum est, adire Confessionale ex recta intentione, non ex vanitate, vel avaritia, vel curiositate, vel ex alio quodam motivo humano; sed unicè ad procurandam DEI gloriam, & salutem animarum; observando semper justâm moderationem, si-

ve

ve concedenda sive deneganda sit absolutio; non sequendo motum propriæ passionis, sed regulas illas, quas Ecclesia præscribit, quales in Rituali communiter notatæ sunt. *Videte, quid faciatis? non enim hominis exercetis judicium, sed Domini; & quodcunque judicaveritis, in vos redundabit?* 2. Paralip 19. 6. 3tiò oportet functionem hanc peragere non negligenter, aut festinanter; sed cum zelo, & attentione. Potestas quam habes, ligandi & solvendi, *grandis sanè est honor*, ait *S.* Gregorius, Hom. 26. in Evan. *sed grave pondus istius est honoris.* Itaque probè examinandum est prius, de quo hic agatur, antequam hanc potestatem ligandi, atque solvendi exerceas; oportet scire, & bene distinguere *culpam, quæ præcessit, & pœnitentiam, quæ secuta sit post culpam,* ait S. Gregorius ibid. *ut quos Omnipotens Deus per compunctionis gratiam visitat, illos pastoralis sententia absolvat; tunc enim vera est absolutio præsidentis, cum æterni arbitrium sequitur Judicis.* Denique oportet peccatori ostendere gravitatem peccati sui, & non imponere leves pœnitentias pro peccatis notabilioribus; *pro mensura delicti, erit & plagarum modus.* Deut. 25. En regulas utilissimas ad fructuosè audiendas confessiones! o quantùm boni præstare possemus in tribunali pœnitentiæ! si tales exactè sequeremur, & observaremus! Fac de hoc propositum; si verè

jam ita resolutus es, & ita te geris, roga Dominum, ut in hac praxi persistere valeas. Si verò Confessarius non es, roga hunc Supremum animarum Medicum, quem propediem sumpturus es, in S. Altari, ut det Ecclesiæ suæ tales fideles Dispensatores gratiarum suarum, pretiosissimi Sanguinis sui, & meritoritorum suorum infinitorum. Domine JESU! qui commisisti Sacerdotis ministerium istud reconcilliationis, miserere infirmitatis nostræ; adjuva nos in functione hac adeò sublimi; & fac, quæso, ut tanquam fideles servi illam exequamur, qui aliud non quærit, nec intendit, quam ut voluntatem faciat Domini sui; *Beatus ille servus, quem cum venerit Dominus, invenerit ita facientem*, Luc. 12. 43.

(✠)** *(✠)(✠)***(✠)*** (✠) ***

FERIA SEXTA.

Et ecce quidam de Pharisæis dixerunt intra se: hic blasphemat; & cum vidisset JESUS cogitationes eorum, dixit: ut quid cogitatis mala in cordibus vestris. Matth. 9. 3.

DE CALUMNIA.

1. Calumniis sæpe expositi sunt boni Clerici.
2. Qualiter se gerere debeant in his circumstantiis.

PUNCTUM I. DEbemus gloriam Christo JESU, dum interim Scribæ

bæ & Pharisæi eum ut blasphemum tractant, & calumniantur. Dat illis signum quoddam & probationem potestatis, quam habebat, sanandi animas, ac remittendi peccata, per illam sensibilem & visibilem potestatem suam, quam in morbos & infirmitates corporales exercebat, & infelices isti passionibus suis omninò scelestis præventi, pleni bile & invidia, quorum cor exasperatum & exulceratum erat odio & zelotypia, quam in iis excitabant miracula à Salvatore patrata, & splendor sanctitatis ipsius, pro eo, ut agnovissent divinitatem illius, qui usque in corda illorum penetraverat, tam insolentes fuêre, ut illum etiam de blasphemia accusarent. *Hic blasphemat.* O furorem! ô cœcitatem! reflexio, quàm super verba ista facere possumus, hæc est, ut consideremus ministros Christi Domini sæpè pariter tractari, ac Magister, & Dominus illorum à Pharisæis male fuit habitus. Fuerunt semper, & erunt in Ecclesia similes *Pharisæi*, qui ex innocentissimis etiam verbis Servorum DEI crimina eruere volunt; qui eorum sanctissimis etiam actionibus odium conciliare laborant; qui pro blasphemia habent totum, & omne id, quod ipsorum principiis contrarium est, & contra præoccupationes illorum militat. *Hic blasphemat.* Nil aliud in medium quis afferat, nisi quod certum, & indisputabile sit; nil nisi fundatum in pura

doctrina *SS*. PP. Conciliorum, Traditionum, nil nisi quod fundamentum immobile habet; dicat quis, oportere facere fructus dignos pœnitentiæ, DEUM haud contentum esse verbis & cæremoniis, quæ nonnisi folia quædam sunt, sed velle, ut sibi serviatur in *Spiritu* & veritate; impossibile est, simul combinare amorem DEI & mundi; quod ad amplectendum Sacerdotium, & obtinenda beneficia, vocatio necessaria, essentialis, & indispensabilis sit; Beneficiatos nonnisi Oeconomos esse, & Dispensatores redditu um suorum, neque fas, aut licitum illis esse, suos inde ditare; *hic blasphemat*. Habentur veritates hæ fundamentales pro blasphemiis & novitatibus. Servi DEI, qui in his & similibus occasionibus vident membra sua adeò in malam partem accipi, & optima etiam facta sua damnari, & denigrari habent, unde se consolentur per exemplum JESU Christi, qui vocatus & appellatus fuit blasphemus & Beelzebub; non enim est servus major, seu melior magistro suo. *Si Patremfamilias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus* Matth. 10. 25 sed quid faciendum est his bonis Clericis, in talibus circumstantiis, in quibus tales calumnias sustinent? hoc ipsum est, quod nunc examinandum venit.

PUNCTUM II. Oportet imò orare pro iis, qui nos calumniantur. *Orate pro persequentibus & calumniantibus vos*, ait Christus

JE-

JESUS, Matth. 5. 44. Si putamus, debere nosmetipsos justificare, & probare innocentiam nostram, fieri hoc debet absque amaritudine, imitando modum agendi, & loquendi, mansuetudine & charitate plenissimum, Salvatoris nostri cum Pharisæis calumniatoribus; *ut quid cogitatis mala in cordibus vestris?* 2dò oportet spernere calumniam. Confundit JESUS Pharisæos, & contemnendo injuriosas, & temerarias ipsorum suspiciones, dat corporalem sanitatem, & spiritualem huic paralytico; id ipsum etiam nos facere debemus. Superiores esse oportet scandalis ejusmodi Pharisæorum, & propterea nos non minus applicare ad curandos infirmos, quos DEI Providentia curæ nostræ commisit. Melius est, ut scandalum oriatur, quam ut veritas relinquatur. S. Bernar. Epist. 78. n. 10. væ illis, quos lux offendit, & illa re irritantur, quæ occasio Angelis est in Cœlo festum celebrandi. Si bonus successus, quem DEUS laboribus nostris dat, morum passiones exasperat, & audaces ac temerarios contra nos reddit, hoc ipsum nos affligere debet ex motivo charitatis, & compassionis, pro salute ipsorum; ex altera vero parte gaudium concipere possumus, eo, quod ipsorum oppositio, & contradictio fortè origo sit benedictionis divinæ pro nobis. *Scitis, fratres introitum nostrum ad vos, quia non inanis fuit,* ait S. Paulus, 1. Thessal. 2. *sed ante passi multa, & contumeliis affecti,* En! quid exspectare

ctare debeamus, succedimus nimirum qûo ad talem injuriosam tractationem æquè Apostolis ac in dignitate illorum, dicebat D. Bartholomæus de Martyribus, Stimul. Past p. 2, c. 7. Et valdè bene considerandum est id, quod de S. Gregorio refertur, cuidam Episcopo talia passo, & se apud illum conquesto, respondente: *dubium non est Reverendissime Frater, bonos pravorum odio sustinere; divinisque intentos operibus, perversorum adversitatibus lacerari &c. minus piè vivis, si minus persecutionem tuleris*, l. 6. Epist. 190. Columbo Episcopo Numid. 3tiò. debemus nobis hoc afflictionis tempore peccata nostra ob oculos ponere. *Innumeras amaritudines patior*, ajebat S. Gregorius, Epist. 38. ad Constant. *sed DEO gratias ago, quia minus valdè affligor, quam mereor*. Verba hæc, in nos melius quadrarent, quam in Sanctum hunc Pontificem. Sed, sum innocens; patior pro veritate, & pro justitia. Esne innocentior, quam Magister & Dominus tuus, qui etsi ipsa sanctitas fuerit, tamen accusatus, & inhonoratus fuit tanquam sceleratus, & populi seductor. Conjice cônstanter oculos tuos in hunc divinum Pastorem, qui in Cruce moritur, eo quod homines veritatem docuerit; audi desuper S. Augustinum, in Psal. 63. n. 3 *Pertulit omnes infirmos eorum, curavit omnes langvores eorum, prædicavit regna Cœlorum, non tacuit vitia eorum, ut ipsa potius*

eis

eis displicerent, non medicus, à quo sanabatur. His omnibus curationibus ejus ingrati, tanquam multa febre frænetici insanientes in medicum, qui venerat curare eos, excogitaverunt consilium perdendi eum. Quid post hæc habes dicere? Pro Missa, offer temetipsum Deo in Sacrificium tanquam victimam paratam pro gloria ipsius immolari, ac pro nihilo computando, & reputando id omne, quod hucusque pertulisti, in comparatione beatitudinis illius, qua Deus coronabit merita electorum suorum. *Et si coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitate plena est, in paucis vexati, in multis bene disponentur.* Sap. 3. 4.

* * * * * * * * * * * * * *

DIE SABBATHI.

Tunc ait paralytyco: surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam. Matth. 6. 9.

DE TEPORE IN SERVITIO DIVINO.

1. Status animæ tepidæ.
2. Remedia contra hoc malum.

PUNCTUM I. PAralyticus iste in lecto suo decumbens, qui nil agere, neque ambulare potest, juxta SS. *PP.* figura aliqua funesti illius status, in quem peccator redactus est, ut hoc intelligas, adverte; dari aliquam paralysim spiritualem, quæ mortalis est, nempe cum quis in peccato mortali est, tunc enim nullam prorsus functionem vitæ spiritualis peragere potest,

utpote qua peccator caret, cum anima Deo mortua sit per peccatum, sine cujus gratia & auxilio nec minimum gressum, seu progressum versus ipsum facere potest. O tristem statum! alia insuper est paralysis spiritualis, quæ quidem re ipsa mortalis haud est, sed omnino periculosissima; nempe tepiditas in servitio Dei, quæ hodiernæ meditationis materia erit. 1mò Servitur Deo cum nausea; exercitia pietatis onerosa sunt; oratio displicet, lectio fatigat, austeritates incommodæ sunt, ad nihil talis se obligatum esse vult; contrahuntur aliquæ amicitiolæ, quæ etsi innocentes esse credantur, tamen cor occupant & distrahunt, anima deliciis, & voluptatibus hujus mundi inescata calcat, vel rejicit a se consolationes divinas, obligationibus suis non satisfacit, dum interim ille, qui animam hujusmodi affectionibus & excessibus vacuam habet, etiam difficillimas actiones suaves & gratas experitur; id, quod indicant nobis ista verba: *anima saturata calcabit favum, & anima esuriens, etiam amarum pro dulci sumet*; Prov. 27. 7. 2dò. Obligationibus negligenter satisfit; Missæ Sacrificium nonnisi deproperanter peragitur, breviarium recitatur sine attentione, rarus est Sacramentorum usus, facilè somnus sub oratione obrepit; indulgetur somno, vel tempus inutili deambulatione perditur, quod studiis vel orationi dandum esset, quæ peragenda sunt, nonnisi

super-

superficialiter fiunt & tantum consuetudinaliter. Non aspiro, dicit talis, ad magnam perfectionem: contentus sum mediocritate. Illusio hæc est, ait S. Bernardus, Epist 96. optima præcautio, quam adhibere possis ad salutem tuam securam reddendam, est, si evites teporem, & supra mediocritatem te attollere studeas; quæ relaxationi & excessibus tam propinqua est; *necessarium ad cautelam, proximum defectui, mediocritatem transscendere, & declinare teporem.* 3tiò denique in statu isto, quod nonnisi negligenter peragebatur, tandem vel omninò, vel ex parte omittitur; quandoque cessatur ab exercitio orationis, quandoque à Missa; nunc lectio spiritualis, nunc examen conscientiæ negligitur; unô verbô dispensat quis secum in observantia regularum suarum ex minimo quocunque prætextu, qui se offert. O quam timendus est status iste! pejor quandoque est, quam ipsa infidelitas; & ordinariè hoc post se trahit, quod Deus talem spernat, & omninò derelinquet. Quis dicit hoc? Spiritus *S.* in Apocalypsi cap. 3. ex occasione alicujus tepidi Episcopi, cujus funestum statum annotare, & indicare nobis voluit, ut statum tepiditatis ex hac funesta descriptione melius agnosceremus. Notate Ministri *Domini!* erat Prælatus iste, alias vitæ cujusdam apparenter satis regularis, & ordinatæ, saltem nullum ei imponitur peccatum! ob quod pro scelerato ha-

beri potuisset. Non reprehenditur ex eo, quasi unam ex ovibus suis perire permiserit ex defectu residentiæ, & debitæ solicitudinis, neque quod superba ædificia construxerit; quod dissipaverit redditus suos, in suppellectili pretiosa, in lusu, in conviviis, in nutriendis canibus, vel equis, quos in sustentationem pauperum applicare debuisset. Non accusatur quasi potius dominari maluerit Clero suo, quam illi utilis esse; quod majori ardore jura sua, quam Ecclesiæ suæ prosecutus sit, & defenderit; majori zelô exarserit ad vindicandas suæ personæ privatim illatas injurias, quam quas religio, seu nostra fides à libertinis patitur ex impietatibus eorum, & scandalis. Nil prorsus de talibus excessibus illi imponitur: solummodo dicitur, quod sit tepidus, & quamvis sibi ipsi imaginetur, quod sit dives, tamen reipsa pauper, cæcus, nudus, & miserabilis sit. Quid est ergo illud, quod Deus per S. Joannem huic Episcopo dici voluit? scribe illi meo nomine: scio opera tua: *sed quia tepidus es, & nec frigidus, nec calidus, incipiam te evomere ex ore meo.* Stupenda comminatio! facisne supra hoc reflexionem aliquam? vide nunc, quid tibi agendum sit, ut ab hoc periculosissimo statu exeas, si forte infeliciter in talem incidisti.

PUNCTUM II. Quamcunque deplorandus sit status animarum tepidarum, nihilominus minime desperanda est illorum salus, seu curatio, imò potius tractari debent cum majori

jori charitate, utpote infirmi, & non sequi, vel derelinqui, tanquam mortui; *medendi sunt tepidi, sicut ægri, non ejiciendi, ut mortui,* ait *S.* Gregorius l. 3. in Reg. c. 9. Remedia, quæ huic malo adhiberi debeant, comprehenduntur in istis verbis Christi Domini ad paralyticum: *Surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam.* Surge, oportet surgere, & resolvere se ad laborandum deinceps majori solicitudine pro salute propria, tanto tempore nihil fecisti pro Deo, nihil pro anima tua. Tanto tempore tepiditas tua te otiosum, & inutilem reddidit; surge igitur à somno tuo; accinge lumbos tuos; proba, & experire vires tuas, nullique labori parce, ut ab hac fatali paralysi tua cureris. *Surge, præcinge te, tolle otium, exerce vires, move brachia; complosas explica manus,* ajebat S. Bernardus Ep. 1. ad Robertum juvenem laxum, hoc est, quod te facere oportet, *tolle lectum tuum,* ait S. Chrysol. de *Paralyt.* serm. 50 *hoc est, porta portantem, omnes muta vices; ut quod est infirmitatis testimonium, fit probatio sanitatis; ut lectus doloris tui sit meæ curationis indicium, ut receptæ fortitudini magnitudinem ponderis afferat magnitudo* 3tiò. Dixit JESUS paralytico: *vade in domum tuam.* Oportet fortiter & generosè progredi, & ambulare Cœlum versus, quæ est nostra habitatio, quin defatigemur. Si quis solummodo ad tempus tepidus esse velit, periculum incur-

rit, ut talis sit per totam vitam suam. *Cum torpore deprimeris*, ait S. Bernar. l. de docum vit. relig. apud Bernardum ad eundem juvenem, de quo supra; *cogita, quod operari licet, cras fortasse non licebit; nullus labor durus; nullum tempus longum videri debet, quo gloria æternitatis acquiritur*. Pro Missa roga Dominum JESUM, ut vires tuas confortet, & animet per virtutem hujus divini Sacrificii. Pete ab eo instanter hoc probatum aurum charitatis, quo indiges, ad illi dignè serviendum, & cum fervore; sed memento, aurum hoc emendum esse expensis, seu renuntiatione commoditatum, voluptatum quietis; & quod nonnisi hac conditione locuples fieri valeas, in oculis illius, qui pretium virvirtutis cognoscit; *suadeo tibi emere à me aurum ignitum pròbatum, ut locuples fias, & vestimentis albis induaris, & non appareat cònfusio nuditatis tuæ*. Apoc. 3 18

DOMINICA DECIMA NONA. POST PENTECOSTEN.

Renovamini spiritu mentis vestræ. Eph. 4. 23.

DE SPIRITU CLERICALI.

1 In quo consistat.
2. Quid facere debeamus, ut in nobis renovetur.

PUNCTUM I. NOn est fere instructio, seu documentum majoris momen-

momenti, præsertim pro Clericis, quam illud, quod S. Paulus nobis dat initium hujus Epistolæ: *renovamini spiritu mentis vestræ.* Una ex gratiis, quibus ad ritè peragenda omnia, prout fideles Christi JESU ministros decet, indigemus, est spiritus Clericalis; & quia facilè est, illum inter tumultus sœculi amittere, hinc satis repeti, & inculcari nobis non potest hoc, *renovamini spiritu mentis vestræ* Verùm antequam hanc renovationem incipiamus, stabiliendum prius est, quid sit reipsa hic ipse Spiritus? Spiritus Clericalis est abundans quædam seu copiosa participatio, Spiritus Christi ipsiusmet, cujus nos ministri sumus; *nos autem non spiritum hujus mundi accepimus, sed Spiritum, qui ex Deo est.* 1. Cor. 2. 12. Donum est DEI, quod nobis inspirat amorem erga functiones Ecclesiasticas, nosque capaces & aptos reddit ad dignè, & prout oportet, eas obeundas. Sic ergo facilè deprehendere, & cognoscere poteris spiritum Clericalem ex duobus signis, imò, Si libenti, & volenti animo, ac cum gustu exerceas ejusmodi functiones. 2. Et si hoc congrue, & decenter facias. Debet Clericus, ut spiritum statûs, seu vocationis suæ habeat; specialem inclinationem & appetitum erga tales virtutes habere, quæ ipsi maximè conveniunt; perfectam religionem, seu devotionem; Angelicam puritatem, ardentem zelum pro gloria DEI, & salute animarum, magnûm

amo-

amorem pro Ecclesia, affectionem singularem erga orationem, studium & laborem. Debet in omni loco exhibere signa dignitatis suæ; exterior ipsius conversatio, vestimenta, omniaque talia esse debent, qualiter ab Ecclesia præscribuntur. Debet diligere functiones status sui; gaudium ex eo concipere, si eas absque distinctione ac indifferenter exercere valeat, etiam minimas, & quæ minoris considerationis esse videntur. Quid dico minimas? non est ulla ex omnibus, quæ non infinities sublimior, & excellentior sit, quam, ut nos illam exercere mereamur. Talis erat nimirum idea, quam sibi de iis formarunt sancti omnes. Dum S. Cyprianus servitio DEI se consecravit, petiit adhiberi pro scopanda Ecclesia, & ad minimas etiam, & vilissimas functiones sacri ministerii; prout ex S. Gregorio Nazianzeno Orat 18 æditus minister; Templum everrens ac repugnans. Eli 6. ibi. id discimus. Legimus in Epistolis hujus Illustrissimi Martyris, quod fuerint ex SS. Confessoribus, qui post atrocissimas pugnas pro defensione fidei obitas, honori sibi duxerint, minima officia in Ecclesia peragere potuisse; & loquendo de Aurelio, qui pro fide generosè certavit, & vicit, ait Epist 38. *merebatur talis Clericæ Ordinationis ulteriores gradus &c. Interim placuit, ut ab Officio lectionis incipiat.* Et pergit ulterius, *nihil magis congruit voci, quæ Dominum glo-*

riosæ

riosa prædicatione confessa est, quam celebrandis divinis lectionibus personare, post verba sublimia, quæ Christi Martyrium prolocutæ sunt, Evangelium Christi legere, unde Martyres fiunt ad pulpitum, post catastam, venire Ibid. Denique ut quis spiritum Clericalem habeat, haud sufficit, amare functiones status sui, sed necessaria insuper sunt talenta ad illas ritè obeundas. Quando DEUS hominem ad certam conditionem, seu statum vocat, præsertim Ecclesiasticum, tunc Spiritu suo eum replet; & character hujus Spiritûs est, reddere homines capaces ad peragendas functiones, statui, ad quem vocati sunt proprias. Ita legimus, Exod. 31. 3. post quam Beseleel, & Ooliab à DEO electi fuêre ad construendum tabernaculum, illos repletos fuisse spiritu sapientiæ, intelligentiæ, & scientiæ; omnium eorum, quæ ád opus ad quod electi fuerunt, erant necessaria, *S.* Aug. quæst. 38. in Exod. descendit id, quod de Beseleel, & Ooliab dicitur, extendi, & intelligi potius debere ad magnas illas veritates per tabernaculum præfiguratas, quam ad ipsum tabernaculum, quod solummodo figura aliqua illarum erat, id est DEUM voluisse nobis indicare per hanc figuram, quod si aliquem in lege gratiæ pro ministro Ecclesiæ suæ eligat illum etiam repleat sapientiâ & intelligentiâ ad benè & ritè peragendas functiones suas. En! quid sit spiritus Clericalis! vide nunc, utrum

illum

illum acceperis, saltem in aliquo gradu? sed sustinuistine conservare etiam illum juxta hæc Apostoli verba, 1. Thessal. 5. 19. *Spiritum nolite extinguere.* O quam timendum est, ne extinctus sit in te spiritus iste, siquidem tam parum ex tuo modo agendi & vivendi de illo elucet. Hinc.

PUNCTUM II. Adhuc hodie amplectere media quædam, hunc spiritum renovandi. En! duo valde utilia! imò. Elonga te à spiritu hujus mundi, qui extremè oppositus est, & contrariatur Spiritui Christi. Non es de hoc mundo, sed prout Christus ad Discipulos suos Joan. 15. 19. dixit: *ego vos elegi de hoc mundo.* Electio ista, & seperatio nostra â mundo ad hoc nos obligat, ut nil amemus, quod mundus amat; mundus iste corruptus aliud non amat, quam voluptates & delicias; aliud non quærit, nisi divitias & honores, nil tale amare debet bonus Clericus, totum, quo occuri, debet, illud est, quod Paulus Timotheo Discipulo suo 2. Ep. 4. 5. suadet; vigila, labora, opus fac Evangelistæ, ministerium tuum imple, sobrius esto. Nota tibi bene hanc doctrinam. Clericus debet esse sobrius in omnibus; in mensa, in recreationibus, in conversatione, in loquendo, in usu omnium illarum rerum, quas DEUS imbecillitati & fragilitati humanæ indulsit. O quam felices essemus, si quantum ad ista bona temporalia taliter comparati essemus, quemadmodum Eugenius

genius Papa, cui S. Bernardus hoc testimonium perhibet: *de avaritia non est, quod tuum fatigem intuitum, cum pecuniam tanquam paleam dicatis habere.* l. 2. de consid. c. 14. Sobrius denique quantum ad Officia & dignitates, quæ ipsi offeruntur; non quærendo illas nimia aviditate; nec recusando illas nimia obstinatione, sed sequendo hanc regulam pulcherrimam S. Aug. Epist. 48. nov. edit. alias 81. *vos exhortamur, ut si quam operam vestram Mater Ecclesia desideraverit, nec elatione avida suscipiatis, nec blandiente desidia respuatis.* Vide, ut taliter sentias, & affectus sis, si spiritum Clericalem in te renovare cupis. 2dum medium non minus utile ad hunc effectum est, sacra aliqua solitudo, seu secessus spiritualis semel, in mense, & aliquot diebus ad finem anni; id, quod nos docuerunt sanctissimi quique per suum proprium exemplum; adeo se non exemerunt ab his sacris exercitiis ad renovandum spiritum suum, ex prætextu ingentis molis negotiorum, ad quæ ratione Ecclesiarum suarum adstricti erant, ut potius hoc ipsum eos ad hoc compulerit, certos dies destinandi huic sacro exercitio, quo serius examinare seipsos, ac purificare possent à defectibus, quos commisêre in necessario commercio, seu conversatione cum sæcularibus, & ut repararent negligentias priorum temporum, & in futurum sibi prospicerent, ut omnia cum majori puritate &

zelo

zelo ab ipsis peragerentur. Imitare illos, & pro præparatione ad Missam pete à Domino DEO tuo per merita vitæ ipsius occultæ, cujus mysterium tibi per mysterium SS. Eucharistiæ repræsentatur, hanc gratiam, instituendi quandoque talem spiritualem secessum, ut seriò te supra te ipsum reflectere valeas. Noli timere, ne sic tempus perdas in tali solitudine, otium hoc spirituale grãde tibi erit negotium, si tempus hoc transigas, prout oportet. *Nemo invideat otio meo, quia otium meum magnum habet negotium.* S. Aug. Ep. 213. alias 110.

FERIA SECUNDA.

Et induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia, & sanctitate veritatis Eph. 4. 24.

DE SANCTITATE STATUS ECCLESIASTICI.

1. Rationes, ex quibus obligantur Clerici, ut sint Sancti.

2. In quo consistat sanctitas ista.

PUNCTUM I. POssemus sanè de pluribus Clericis idipsum dicere, quod olim S. Bernardus de quibusdam Religiosis. Nempe eos nonnisi habitum & exteriora de sua professione habere, absque spiritu: *Veterem hominem non exuerunt, sed novo palliant* Apolog. ad Guiliel. Abb. Contenti sunt tales, si crines tondeantur, si coronam

in capite portent, si habitum mutent, aliqua pietatis opera exerceant: sed in fundo, seu corde, & intrinsecus veram illam sanctitatem non habent, quam ab ipsis sublimitas status ipsorum requirit, & ad quam nos invitat S. Paulus per verba ista nobis tam familiaria, seu nota: *induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia & sanctitate veritatis*. Utilem igitur valdè meditationem instituamus, si consideremus rationes, quæ ministros novæ legis obligant ad hoc, ut sancti sint. En! quid ipse Dominus dicat ad Moysen Levit. 21. 1. 6. 8. *Loquere ad Sacerdotes filios Aaron; & dices ad eos &c. sancti erunt Deo suo, & non polluent nomen ejus; incensum enim Domini, & panes Dei sui offerunt, & ideo sancti erunt &c. Et panes propositionis offerunt; sint ergo sancti, quia ego sanctus sum Dominus, qui sanctifico eos.* En! quomodo in his paucis verbis dicat Dominus tertia vice, ministros illius sanctos esse debere; conclude ex eo, quales esse debeant Sacerdotes novæ legis; illi nimirum, quorum ministerium non amplius in eo præcisè consistit, ut incensum offerant, & panes; sed sanctum sanctorũ, & illum, qui est victima propitiationis pro salute totius mundi; illi, qui ministerium Angelicum habent, id est, quod Angelis potius convenit, quam hominibus, ut S. Chrysostomus l. 6. de Sacerd. ait; *sint ergo sancti, quia & ego sanctus sum Dominus, qui sanctifico eos.*

tos. Omnia in ministro Ecclesiæ sancta sunt; character est sanctus: functiones sanctæ; æquū igitur est, ut & vita ipsius sancta sit. Quid est Sacerdos? est Vicarius JESU Christi. *Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit*, ait Concilium Tridentinum; sess. 14. c. 5. hoc est; Sacerdos locum Christi tenet super terram, quem etiam in suo modo agendi, & vivendi repræsentare debet. Ubi autem inveniat quis imaginem hanc, & repræsentationem JESU Christi in Sacerdote, si sanctus non sit? ubi inveniendus Christus zelo plenus pro gloria Patris sui. JESUS pauper, JESUS patiens, JESUS plenus sapientia, JESUS vitam suam in laboribus transigens &c. in Sacerdote scelerato, vel socorte? illo ipso tempore ordinati sumus in Vicarios JESU, quo in Sacerdotes; repræsentare ergo illum debemus non solum in Ecclesia, in Confessionali, ad Altare, sed etiam in mundo & in oculis, seu conspectu omnium hominum per conformitatem vitæ nostræ cum vita ipsius. En! quo extendere se debeat sanctitas nostra! adeò, ut si virtutem tantum communem habeamus, digni haud simus Vicarii JESU Christi. *Vides in Sacerdotibus nihil plebejum requiri*, ait S. Ambrosius l. 3. Epist. 2. & l. 10. Epist. 92. *quomodo enim poteſt observari à populo, qui nihil habet segregatum à populo?* expende ista! humilia te usque ad centrum terræ; & dole de tua tam modica attentione, & studio acquirendi sancti-

ctita-

ctitatem status tui. Quia verò non sufficit, ut in genere scias, quod sanctus esse debeas.

PUNCTUM II. Considera, in quo consistat sanctitas hæc statui tuo adeò essentialis. imò Afferre oportet ad Sacerdotium innocentiam vitæ, vel saltem debent delicta juventutis per sinceram pœnitentiam sufficienter esse reparata S. Paulus loquens de Diaconis 1 Tim. 3. 10. ait: *hi probentur primum; & sic ministrare, nullum crimen habentes.* Ecclesia semper secuta fuit hanc doctrinam Apostoli; vult enim ministros suos esse probatos, id est, juxta explicationem magni cujusdam Pontificis; *ut nullus ordinetur Clericus, nisi probatus, vel Episcoporum examine, vel populi testimonio.* Ep. Nicol. ad Clerum c. 5. Tom. 8. Conc. p. 1003. Idem Pontifex dicit expresse, quod intelligi velit de longo quodam examine. Examen requiritur tale, in quo tota series vitæ seriò examinetur, quia sæpè accuratius indagando, tales excessus inveniuntur, qui ostendunt talem tantùm apparuisse, non fuisse innocentem. *Quorum per longum tempus examinatâ sit vita, & merita fuerint comprobata.* ibid. Non omisit Ecclesia in hoc examine ullam cautelam; imò etiam populi desuper consilium audiebatur, prout S. Cyprianus testatur in quadam Epistola. *In Ordinationibus solemus vos ante consulere.* En! quid ante ingressum in statum Ecclesiasticum requiratur? 2dò, Quando actu quis in hoc statu

ver-

versatur, & ab Ecclesia in numerum ministrorum suorum electus, & assumptus est, oportet firmiter in eo permanere, quem semel amplexus est Charactere Ecclesiastico insignitus es; charactere omninò sanctissimo ex omnibus; consequenter obligatus etiam es, sanctius nunc vivere, quam unquam vixeris; *ut nomen congruat actioni; actio respondeat nomini; ne sit honor sublimis, & vita deformis; ne sit deifica professio, & illicita actio*, ait S. Ambrosius de dign. Sacerd. delicta evites, sed ut Concilii Trident. sess. 22. c. 1. loquitur, *levia etiam delicta, quæ in ipsis maxima essent, effugiant.* Ita mores tuos compone, ut nil in te notari possit, quod non devotionem spiret, & clarè demonstret; te omninò persuasum esse de sublimitate ministerii tui; in id solum inventus, ut tuæ propriæ ac aliorum sanctificationi studeas; *nihil nisi grave, moderatum, ac religione plenum præseferant.* ibid. 3tiò Sanctitas Ecclesiastica requirit, ut quis sibi proponat, semper novos facere progressus in virtute. Si dicas, sufficit, periisti. Hæc regula, seu principium S. Augustini serm. 109. alias 25. de V.A. vel maximè Clericis congruit, qui ex sua vocatione & statu ad talem sublimem perfectionem obligati sunt. Igitur non audias illos, qui tibi dicunt, quod possis quiescere & quod abundè jam laboraveris, sed audi potius illum, qui tibi dicit, *surge, grandis enim tibi restat via.* 3. Reg. 39. 7. Examina

te

te ipsum super hac triplici sanctitate, quæ statui Clericali competit, Qualem habuisti sanctitatem, quando statum Clericalem amplexus es! *Sancti sint Clerici*, ajebat S. Hieronymus Epist. 4 ad Rusticum; *Ita ergo age, ut adolescentiam tuam nulla sorde commacules; ut ad Altare Christi quasi de thalamo virgo procedas.* Itane ingressus es Sanctuarium? dum actu in statu hoc fuisti; quali sanctitate vixisti? denique nunquam ad laxitatem deflexisti? & quia oportet magno animo, & fortiter ambulare viam perfectionis, conforta te divino pabulo, quod de Altari sumpturus es; & vide, ut hanc veritatem tibi firmiter persuasam habeas, nempe, nil magis facere ad contemptum Ecclesiæ, quam videre Laicos longè meliores, & vitæ sanctioris, quam Clericos. *Unde non solùm Episcopi, Presbyteri, Diaconi, debent magnopere providere, ut cunctum populum, qui præsident conversatione, sermone, ac scientia præcedant; verùm & in- inferior gradus Exorcistæ, Lectores, æditui, & omnes omninò, qui domui Dei serviunt; quia vehementer Ecclesiam Christi destruit, meliores esse Laicos, quam Clericos.* S. Hier. in Epist. ad Tit. c. 2. ℣. 55.

* * * * * * * * * * * * * * *

FERIA TERTIA.

Propter quod deponentes omne mendacium; loquimini veritatem unusquisque cum proximo

ſuo; quoniam ſumus invicem membra. Epheſ. 4. 25.

DE MENDACIO.

1. Quid ſit mendacium, & quomodo diſpliceat Deo?

2. Quam abhorrere ab illo debeant Clerici?

PUNCTUM I. INvitat nos S. Paulus, ut ſinceri ſimus erga proximum noſtrum: ratio, quam aſſignat, deberet ſanè nos convincere; non quærit unum membrum ſupplantare alterum membrum: oculus non fallit aurem; pes non decipit manum; quia ergo ſumus omnes membra ejuſdem corporis, cujus Caput Chriſtus eſt an non æquum eſt, ut longè ſimus ab omni mendacio, & ut quilibet veritatem loquatur cum proximo ſuo? *propter quod deponentes omne mendacium, loquimini &c.* Verùm quia contrarium nonniſi frequentiſſimè in mundo accidit; & plurimi etiam Clericorum ab hoc vitio exempti non ſunt; videamus, quid ſit mendacium, & quomodo DEO diſpliceat? mentiri eſt dicere aliquid, quod quis credit eſſe falſum, ad hoc, ut audientem decipiat. Poteſt quis mentiri, non ſolùm loquendo, ſed etiam ſcribendo, vel per alia quæcunque exteriora ſigna, vel denique utendo æquivocationibus, vel reſtrictione mentali, *Ille mentitur, qui aliud habet in animo, & aliud verbis, vel quibuslibet ſignificationibus.*

nibus enuntiat, ait S. Augustinus l. de mend. c 3. *unde duplex cor esse dicitur mentientis.* S Thomas 2. 2. q. 110. 2. 2. & 3. distinguit tres sordes mendacii; *officiosum, jocosum, perniciosum.* Primum est, quod dicitur, ad præstandum proximo quoddam servitium; potest quis prudenter occultare, seu celare veritatem, quam manifestare non obligatur; & cujus manifestatio vel nobis, vel aliis posset esse præjudiciosa; nunquam autem licitum est mentiri; si hoc etiam ad propriam vitam salvandam fieret; imò ne quidem, si per mendacium æternam proximorum salutem procurare possem, ait S Augustinus l. de mend c 20. n. 42 *ad sempiternam verò salutem nullus ducendus est opitulante mendacio.* Ratio est, quia nunquam licet facere malum ad impediendum aliud malum, neque ad procurandum bonum; *nunquid Deus indiget vestro mendacio, ut pro illo loquamini dolos?* Job 13. 7. alterum genus mendacii est, quod dicitur ad complacendum proximo, & ad alios recreandos qualia sunt, certæ historiæ, & narrationes studio ad hoc inventæ, ut alii audientes recreationem inde capiant. Non sunt quidem mendacia ejusmodi magna peccata, nihilominus semper tales defectus, qui Deo displiceant; qui simplicitati Christianæ; multo verò magis modestiæ, & gravitati Ecclesiasticæ contrariantur. *Non magna culpa est, sed*

 tamen

tamen non sine culpa, ait S. Augustinus in Psal. 5. denique ultimum genus, quod gravius est prioribus, in eo consistit, quando aliquid ex proposito, & malitia, falsi dicitur, ad nocendum proximo v. g. mentiri in materia fidei, & religionis, quanta impietas! mentiri in præjudicium proximi, quoad bona illius, vel honorem & famam; quanta injustitia! nihilominus est hoc ipsum de facto valdè commune, & ordinarium, ubi simplicitas & veritas videntur omninò è commercio & societate civili proscriptæ. Vix unus alteri amplius fidit, quilibet in magnis negotiis nescio quas cautelas adhibet, ut se securum conservet; quare hoc? quia plerumque homines, nescio quibus fraudibus & dolis utuntur, *posuimus mendacium spem nostram, & mendacio protecti sumus* Is. 28. 15. Neque ad hoc attenditur, talem modum agendi mortem animæ adferre; *os, quod mentitur, occidit animam* Sap. 1. 11. Et quod scriptum sit; *perdes omnes, qui loquuntur mendacium.* Ps. 5. 7. Time mendacium! vide, utrum non ipse etiam illi subjaceas? &

PUNCTUM II. *Stude horrorem contra illud concipere* En! aliquot motiva, quæ nos ad illud detestandum inducere debeant. imò mendacium inhonorat Deum, qui est suprema Veritas, cui mendaces abominabiles sunt; *abominatio est Domino labia mendacia.* ait Sapiens, Prov. 12. 22. *qui autem fideliter agunt*

gunt, placent ei. Facit injuriam JESU Christo, qui in hunc mundum venit, testimonium reddere veritati; impugnat puritatem & simplicitatem Evangelii, quod ubique veritatem annuntiat & prædicat. Spernit Sanctos, qui defensores erant veritatis, quam cum periculo vitæ suæ sustinuêre; & quis non abhorreat ab hoc vitio, quod oppositum est, & contrariatur omni illi, quod in religione, seu fide nostra sanctissimum est! 2dò. Imitatores nos facit diaboli; ipsius enim spiritu animantur, & aguntur mendaces; pro duce, pro patre, pro exemplari habent hunc inventorem omnis doli, fraudum, & mendaciorum. Hæc est exprobratio Christi Domini olim Pharisæis facta inimicis suæ sanctæ simplicitatis, & verbi, quod eis prædicaverat; non enim contentus solùm dixisse, illos neque Abraham pro patre suo habere, à quo descenderant, neque Deum, quem exterius adoraverunt, adjunxit: *vos ex patre diabolo estis, & desideria patris vestri vultis implere.* Job 8 ℣ 44. Mentitus fuit diabolus primis nostris parentibus, vellet ex toto mundo eliminare veritatem, & homines mendâces reddere, sicut seipsum; mendacium adeò proprius ipsius character est, ut illud loquens ex suo loquatur, *cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur.* Si homines ad illud invitat, idem est, ac ad similitudinem & imitationem suam, eos provocare; quia occupatio, qualitas,

conditio, natura ipsius alia non est, quam ut sit mendax; *quia mendax est, & pater ejus.* En! quodnam sit exemplar, quis pater hominum? qui mendacium agunt, loquuntur ut dæmones; vivunt ut dæmones, & illius desideria perficere satagunt; & *desideria patris vestri vultis implere.* 3tiò. Mendacium januam aperit omnibus peccatis; *animæ dolosæ errant in peccatis.* Prov. 13. Per mendacium seminatur divisio, & introducitur dissensio in familias: foventur querelæ & inimicitiæ inter vicinos; per mendacium obvelant, & contegunt juvenes scelera sua & excessus, mercatores usuras suas, & dolos ac fraudes, justitiæ Ministri, violentias & rapinas suas. Clerici suas simonias & avaritiam *docuerunt enim linguam suam loqui mendacium, ut inique agerent, laboraverunt* Jerem: 9 5. Id quod permovit S. Basilium, ut diceret: quemadmodum veritas terminus est, quò se omnes virtutes conferunt, ut soliditatem & felicitatem suam consequantur; ita etiam mendacium esse quasi consummationem & ultimam lineam imprudentiæ & malitiæ peccati; *extrema malitiæ linea, mendacium.* Pluribusne opus sit, ut vitium adeò infame detesteris, quod Deum inhonorat; quod te facit imitatorem diaboli, & pertrahere potest in omne genus excessuum. Utere hoc motivo ad concipiendum horrorem de hoc vitio, & ad similem

populo

populo inspirandum. His adde, si placet pœnas, quibus Deus mendaces in hoc & in altero mundo afficit. (exemplum Ananiæ & Sapphiræ Act: 5.) *omnibus mendacibus pars illorum erit in stagno ardenti igne & sulphure.* Apoc: 21. 8. In particulari autem nunquam præbe sæcularibus ullam occasionem vel causam, ut te pro mendace & fraudulento habeant; ut nunquam inveniantur in te, *ita & non*, sed simplex & candidus, quales Dei Ministros oportet esse, estote *simplices sicut columbæ.* Esto ex veris Israëlitis, sine duplicitate & fraude. Pete hanc à Deo gratiam in tua præparatione ad Missam; & memento, conjungi simul non posse Belial cum JESU Christo, neque spiritum mendacii cum Deo veritatis, quem sumere cogitas, & desideras. *Non potestis mensæ Domini participes esse, & mensæ dæmoniorum.* 1. Cor. 10. 21. Domine Deus, qui Clericos elegisti, ut essent prædicatores verbi, ne permittas obsecro, ut ab hoc deflectant; *ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque.* Psal. 118. Spero me Te nunquam amplius offensurum, per mendacia; neque permissurum seu daturum linguæ libertatem hanc, ut aliquod cogitet: neque intellectui meo, ut aliquod exigeret; hoc est propositum meum, quod hodie cum S. Job concipio; dona mihi Domine hanc gratiam, ut illud servare, & exequi valeam. *Donec superest halitus in me, non loquentur labia mea iniquitatem;*

tatem; lingua meditabitur mendacium. Job. 27. 4.

(✠)(✠)***(✠)***(✠)*** (✠) ***

FERIA QUARTA.

Irascimini, & nolite peccare, sol non occidat super iracundiam vestram. Ephes. 4. 26.

DE IRA.

1. Datur ira laudabilis, quæ Clericis convenit.

2. Datur alia peccaminosa, quam evitare debent.

PUNCTUM I. DOcent SS. PP. duas esse species iræ, seu motus iracundiæ, primi excitantur in anima nostra per impatientiam, alii ex amore justitiæ; illi sunt peccaminosi, hi virtuosi, *solertum sciendum est*, ait S. Gregorius Papa, l. 5. moral. in Job. c. 30. *quod alia est ira, quam impatientia excitat; alia, quam zelus justitiæ format; illa ex vitio, hæc ex virtute generatur.* Irasci, ut causa *Dei* defendatur, ut vitia reprimantur; ut malefactores puniantur juxta regulas justitiæ, & moderationem illam, quam religio exigit, zelus est, & non peccatum. Bonus Christianus, & bonus Clericus zelum hunc habent, quando se commoveri sentiunt propter excessus, qui de facto in mundo regnant, & ob injurias, quæ continuò divinæ Majestati inferuntur; *qui derelinquunt legem,* ait Sapiens, Prov. 28. 4. *laudant impium, qui custodiunt, succendentur contra eum.*

um. Phinees animatus erat sancta hac irâ, quando tam ardenti zelo vindicavit causam Domini, & tanto numero filios Israel gladio peremit ad idola conversos, cujus iram nec propinquissimi etiam evadere poterant. Numer. 25. 11 Matathias hac irâ inflammatus subvertit profanum illud Altare Antiochi, & unà sanguinem concivis sui ibi fudit, qui temerario & sacrilego ausu, impulsu officialis regii, in eo sacrificavit; quem pariter etiam trucidavit: *accensus est furor ejus, secundum judicium legis.* 1. Machab: 2. 24. Christus JESUS, ipsa incarnata mansvetudo, zelo Domus Dei corripiebatur, & quasi commovebatur, dum bina vice prophanatores illius ex ea ejecit; nec minorem iram, & commotionem in aliis pluribus occasionibus ostendit contra Pharisæos, qui legem Dei violabant in puncto religionis etiam sanctissimo & maximè essentiali, & populum insuper docebant eandem violandi per suas superstitiosas traditiones; *circumspiciens eos cum ira.* Marc. 3. 5. S. Paulus perfectus illius imitator, reprehendit acriter Galatas, quod se seduci passi sint, tractat eos ut insensatos; eorumque falsos doctores ubique vivis coloribus depingit. Omnes Viri Apostolici hæredes fuêre hujus sancti zeli; oderunt nimirum peccatum perfecto odio. Quis non irascatur, ajebat S. Augustinus, in Ps. 30. si videat tot Christianos vivere instar gentilium,

ſeu paganorum; qui ſæculo nonniſi oretenus renuntiant, non autem reipſa, ſeu effectivè; qui videntur eſſe filii Dei, & fratribus ſuis inſidias ſtruunt, *confitentes Deum vocibus, moribus negantes*. Si non ſimiles in nobis motus talis ſanctæ iræ ſentiamus, contra tot homines, qui divinam majeſtatem adeò offendunt, tunc clarum eſt, parum curæ nobis eſſe gloriam Dei, deeſſeque nobis chāritatem proximi. *Si enim*, ut S Gregorius ibid: ait, *ſic proximos, ut nos amare præcipimur; reſtat, ut ſic eorum reatibus, ſicut noſtris vitiis iraſcamur*. Roga Deum, ut reaccendat in te zelum. &c.

*P*UNCTUM II. Conſidera aliam dari iram, quæ omnino vituperanda, & magnâ ſolicitudine vitanda eſt; illa nimirum, de quâ alibi locuti ſumus, explicando hæc verba *S*. Jacobi: *ira enim viri juſtitiam Dei non operatur*. Jacobi: 1. vide Septim: 4. poſt Paſcha. Et de hac ira loquitur hic S. Paulus, quando nos admonet, ut nos abripi non ſinamus à motibus paſſionis adeò periculoſæ, ſed quamprimùm eos reprimamus: *ſol non occidat ſuper iracundiam veſtram*. Effectus quidem eſt infirmitatis, & debilitatis humanæ per aliquot momenta iracundiæ quibusdam motibus corripi; ſed conſervare odium, & fovere ſpiritum vindictæ in corde ſuo, diabolica malitia eſt. Sciſne, quid ſit, ſi taliter affectus cubitum conſcendas? idem eſt,

ac

ac si lecto tuo inferres serpentem, vel leonem. Et quomodo vis, ut Deus se tibi placatum exhibeat, & tibi ignoscat offensas innumeras, si tu inflexibilis es, in remittendis levibus tibi à fràtribus illatis injuriis, vel offensis? verùm si ira tantopere culpandâ est in simplici quodam Christiano, adeò ut declaret Christus JESUS in Evangelio, eum, qui fratri suo dixerit fatue, gehennâ puniendum, multo magis culpanda, & minimè toleranda est in Clericis; minùs damnandus est furor, ait S. Greg: Nazian: in hominibus sæcularibus, quam vel minimi motus iracundiæ, in hominibus DEO consecràtis. Nil magis nobis commendavit Christus, quam ut mansueti simus, & humiles corde; præcipit Apostolis, ut inter medios homines tanquam agni sint inter totidem lupos. S. Paulus vult ministrum Dei extremè mansuetum, & mitem se exhibere debere erga omnes; *servum Dei oportet mansuetum esse ad omnes, docibilem, patientem* 2. Tim. 2. 24. Non permittitur nobis irasci, nisi contra solum peccatum, contra abusus, contra excessus, & scandala; imò etiam in hoc casu vult hoc moderatè fieri, ita ut vitium reprehendatur, vitiosus verò diligatur: *cum modestia corripientem eos, qui resistunt veritati.* Ibid: ℣. 25. Denique à Sacerdotio excludit violentos, & iracundos; *non iracundum, non percussorem,* ratio est, ait S. Hieronymus ad Tit: 1. 7. quia tales com-

mo-

motiones magis aptæ sunt, ut homines in malum præcipitent, quam ut eos eripiant, qui in illud lapsi sunt. Spiritus Christi, quo animati esse debemus, talis est spiritus, qui nobis præsentatur sub figuræ alicujus columbæ, ad indicandum nobis, nos felle carere, nec aliis armis, nisi gemitibus uti debere. *Veni columba, te vocat, gemendo te vocat; fratres mei, vobis dico, gemendo vocate, non rixando, vocate orando; vocate jejunando, de charitate intelligant, quia doletis eos:* Seriò tecum meditare pulcherrima hæc S. Aug: verba tract. 6. in Joan: & disce exinde, quod neminem duriter, & imperiosè tractare debeas. Pro præparatione ad Missam, pete veniam de præteritis tuis commissis defectibus; majori solicitudine tibi ipsi deinceps invigila. Si ira in te accendatur, statim illam suffoca; nec tempus illi concede, ut invalescere valeat; *ira sit brevis, nec in diem crastinam differatur. Quid agent in die judicii, super quorum iram non unius diei, sed tanto enim annorum sol testis occubuit.* S. Hier: in hunc locum.

(✠)(✠)***(✠)*** (✠)***(✠)****

FERIA QUINTA.

Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem? at ille obmutuit. Mat: 22. 12.

DE VESTE NUPTIALI.

1. Quid sit. 2. Pauci Clerici illam habent

PUN-

PUNCTUM I. HOmo iste, de quo hodiernum Evangelium, qui convivio nuptiali sine veste nuptiali interfuit, imago est Christianorum, qui charitate spoliati, & statu gratiæ carentes, hanc temeritatem habent, ut accedere audeant ad Sacram Mensam, Divinumque Panem comedant cum conscientiâ peccatis obnoxia. *Quid debemus intelligere per nuptialem vestem, nisi charitatem?* ait S. Gregorius hom; 38. in Evang. Quia autem homo iste pro amico habetur, *amice*, & hoc nomine Christus JESUS Ministros suos honorat; *vos amici mei estis*, Joan: 15. 14. dicere possumus, quod specialiter Sacerdotes & Clericos repræsentet, qui celebrant, aut Altari deserviunt, quin ad illud vestem innocentiæ afferant. Memento igitur vestem, quâ Clericus indutus esse debet, ut in cœnaculum convivii nuptialis Christi JESU intrare possit, haud esse communem aliquâm, seu ordinariam; est enim vestis nuptialis, id est, virtutem communem haud sufficere ad exercendum ministerium Ecclesiasticum, & distribuendam aliis Sacratissimam Carnem Agni Divini in Convivio Sacramentali, quæ est una ex functionibus Ecclesiasticis; sed oportere ornatum esse, & provisum omni thesauro gratiarum; id quod figuratum nobis ostenditur per vestes illas adeò pretiosas & magnificas, quas Deus fieri mandavit Aaroni & filiis ejus, ut coram ipso Sacerdotio fungerentur. Ephad,

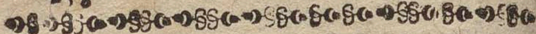
ex auro, hyacintho, & purpura, coccoque bis tincto; tunica linea; rationale pretiosissimis lapidibus distinctum, mitra, cingulum, lamina auri in fronte; tintinnabula aurea, in extremitate vestis cum granatis &c. Omnia hæc, ait S. Gregorius, denotabant sanctitatem, quam nos habere oportet in peragendis nostris Ecclesiasticis Functionibus. Verum necesse non est, ut recurramus ad figuras antiquæ legis; an non videmus Sacerdotes ad Altare non accedere, nisi tam splendidè vestitos, quam id requirat sanctitas hujus functionis? en imaginem, quales esse debeamus interius! inhonoramus Sacerdotium Christi JESU, si nonnisi in habitu, seu vestitu communi comparere velimus; sanctitas *Sanctuarii* nos à se repellet, neque nos tolerabit; *vestimenta etenim Sacerdotis quid aliud, quam recta opera debemus accipere?* ait S. Gregorius *Pastor*. p. 2. c. 5. *Propheta attestante, Sacerdotes tui induantur justitiam*. Nonnisi Sacerdotes *Sancti* sunt, qui possunt accedere ad sacra mysteria. *Sancta sanctis*. oportet, ut humilitate, mansuetudine, amore paupertatis, & mortificationis, puritate incontaminata; ante omnia autem ardenti charitate, tanquam veste & indumento *Sacerdotali* præfulgeant; *omnibus his velut ornamento vestieris*. Js. 49. 18. O quam pauci sunt, qui ad Altare accedentes taliter vestiti sint, ut de hoc te convincam.

PUN-

PUNCTUM II. Connjice oculos tuos in tot Clericos, qui Altari adstant! vide, & considera vitam illorum, & exinde judica, utrum habeant vestem hanc nuptialem? utrum sint ex veris amicis sponsi. Ah! exclamat S. Bernardus, serm. ad Clerūm in Conc. Rhem: congregatum; *non sunt omnes amici Sponsi, qui hodie sunt sponsi Ecclesiæ.* Vide, qualiter plerique utantur bonis, quæ ipsis Ecclesia subministrat? aliqui exinde ditantur ipsi; alii luxum inde procurant; alii voluptatibus & deliciis applicant; *non est hoc ornare sponsam,* ait hic S. P. *sed spoliare, non est custodire, sed perdere; non est defendere, sed exponere: non est instruere, sed prostituere.* Vide, qualem vitam dūcant tot Sacerdotes otiosi, qui marcescunt in otio; qui nonnisi deliciis inhiant, qui forum ac domos publicas freqūentant; quorum occupationes nonnisi sæculares & prophanæ sūnt? Breviarium suum recitant; Missam legunt; sed plura ab iis noli exigere, non studium, non lectionem, non conferentias spirituales, nullum laborem, qui proximo utilis esse posset &c. Tales tamen quotidie ad S. Altare accedunt; possuntne hoc facere? quid dicemus de tot aliis? qui sceleratiores adhuc iis, de quibus primum locuti sumus, omnem prorsus respectum & reverentiam erga res sanctissimas perdunt, & haud verentur apertè etiam sanguinem Christi JESU propha-

prophanare. En! quod satis deplorari non potest, si vel parùm quid de timore Dei & respectu Sacris Religionis nostræ Mysteriis debito habeamus. Sacerdotes, qui sancti esse deberent, prophani sunt, mundani, homines sensuales, imò quàndoque impii, ac pessimi. Homines isti sanctitate privati, homines infames, anne accedere audeant ad tremenda mysteria fidei nostræ? qualis profanatio! qualis durities! o si sciremus, qualis esse debeat sanctitas Sacerdotis: & quàm necessaria sit sanctitas ista ad dignè obeundas grandes istas, & maximi momenti functiones Sacerdotales; quot putamus inveniri posse Sacerdotes, qui ad Altare accederent? qui se ab eo non subducerent, ut seipsos lacrymis pœnitentiæ abluerent, & sacrificarent? reflexio ista S. Ambrosii, quam facit supra illud præceptum Domini; datum Levitis, in veteri testamento, ut lavarent vestimenta sua; antequam ad sacrificia offerenda accederent: *disce Sacerdos, atque Levita, quid sit lavare vestimenta tua, ut mundum corpus celebrandis exhibeas Sacramentis*, S. Ambrosius l. 1. 1. offic c. 30. Quia vero status tuus hoc à te exigit, ut sæpiùs ad hæc divina mysteria accedas; examina teipsum, & considera, utrum in statu sis, seu aptus intrandi hoc cœnaculum convivale? *amice*: te alloquitur Salvator noster per hæc verba: *amice*! cui tot gratias contuli! cui thesauros meos concredidi! & dispensatorem

torem mysteriorum meorum constitui! *quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem?* non loquor de veste illa innocentiæ, quam habere debuisses intrando statum hunc Clericalem, sed solummodo de modo illo, quo quotidie ad Altare accedis; qualis est tua præparatio? quam devotionem affers? quam solicitudinem adhibes purificandi conscientiam tuam? confiterisne antea? facis fortè hoc, sed nonnisi de levibus defectibus te accusas; nullam autem attentionem seu reflexionem facis ad tuas status tui obligationes, an non ex illis unus es, de quibus loquitur Filius Dei excolantibus culicem, camelum autem glutientibus? qui magnâ curâ exteriora mundant, interna autem negligunt, ubi regnat impuritas, superbia, avaritia, & tot aliæ similes inordinatæ passiones, & excessus? *Pharisæe cæce! munda prius, quod intus est, calicis & paropsidis, ut fiat id, quod deforis est, mundum,* Matth: 23 24. Cogita de mutanda vita, de reformandis moribus tuis, & ad renuntiandum omnibus, quæ sanctitati statûs tui contraria sunt; & si celebrare, aut communicare vis, institue præparationem tuam super illis verbis Ambrosii, serm. Dom. 4. Adventûs, quæ tibi horrorem meritò incutere debent: *mutet vitam, qui vult accipere vitam, si non mutat vitam, ad judicium accipiet vitam; & magis ex ipsa corrumpitur, quam sanetur, magis occiditur, quam vivificetur.*

FERIA SEXTA.

Tunc dixit Rex ministris, ligatis manibus mittite eum in tenebras exteriores; ibi erit fletus & stridor dentium. Matth. 22. 13.

DE INFERNO.

Damnatus est infelix.

1. Quia privatus omni bono.
2. Gravatus omni malo.
3. Æternum punitus.

PUNCTUM I. QUia SS. PP. de inferno exponunt, & explicant tenebras hasce exteriores, in quas conjectus fuit homo iste, tam ignominiosè à convivio nuptiali expulsus: S. Aug. l. contra *Donatum* Origen. & Hier. in *Matth.* instituamus hodie meditationem de tanti momenti materia, quæ sola sufficeret ad sanctos nos reddendos, si prout oportet institueretur. Quid ergo est damnatus? qualem ideam nobis de illo formare possumus? damnatus infelix est, & miserabilis, quia omni bono privatus est. imò omni bono naturali. Considera divitem illum sceleratum in inferno: nil amplius habet de omnibus bonis, & deliciis suis prætteritis, nisi tristem & crudelem memoriam. *Recordare, quia recepisti bona in vita tua.* Luc. 16. 25. Tam pauper & inops est, ut vel guttam aquæ mendicare cogatur, quâ refrigerare linguam possit in medio flammarum; tam miserabilis est,

eſt, ut vel ipſam etiam ſpem amiſerit, talem unquam obtinendi; & in his omnibus, *inter nos & vos chaos magnum firmatum eſt*. Hæc erat reſponſio illi data, quamque etiam per totam æternitatem audiet. En! ſtatum, ad quem ſeipſum quilibet reprobus in puncto, ſeu momento damnationis reducit! quamprimùm condemnabitur à Supremo Judice, ſtatim ſe privatum videbit omni bono naturali; nullam voluptatem, nullum honorem, nullos amicos, nullas divitias, imò nequidem guttam aquæ ampliùs obtinebit; *dives cum dormierit, nihil ſecum auferet; aperiet oculos, & nihil inveniet*. Job, 27. 19. 2dò privatus eſt bonis gratiæ; nil amplius habet de ſalutari cogitatione vel deſiderio ſe convertendi; nullam ſpem ſalutis. Tempus meritorum & pœnitentiæ pertranſiit; non ſupereſt ullum medium liberationis ex hoc tenebroſo carcere, *in inferno autem quis confitebitur tibi?* Pſ. 6. 6. interroga eos, qui ibi incluſi detinentur, reſpondebunt omnes una voce, quod in inferno nec Redemptori, nec redemptioni locus ſit; non eſſe vel unicam guttam in toto diluvio Sanguinis JESU Chriſti, quod damnatis prodeſſe poſſit: *in inferno nulla eſt redemptio*. 3tiò privatus eſt bonis cœleſtibus, felicitate & beatitudine Sanctorum; quæ talis privatio eſt, ut in hac vita comprehendi non poſſit. Quia reprobi ex alia cauſa hanc jacturam non patiuntur, niſi quia DEUM

summum bonum amiserunt; ut quis illam comprehendere posset, deberet etiam intelligere, quis sit DEUS? & quis hoc valeat, nisi ille, qui illum possidet, aut perdidit? non sentit, seu non attendit ad illud naturale vinculum peccator, quod anima à phantasmatibus sæculi hujus libertata, clarè videbit, & agnoscet. DEUM esse centrum & locum requietionis suæ, & quod extra seu sine illo nonnisi infelix, ac in statu violento ac crudeli esse possit Vellet illi uniri, & ad eum incredibili quadam inclinatione rapitur; quia verò Deus videt in illa totam turpitudinem, & fœtorem peccati, æternaliter illam à se rejiciet, adeò, ut summa & extrema infelicitas, & malum talis animæ hoc futurum sit, quod se à DEO separatam & avulsam videat; ità est, tota rabies & furor dæmonum, universa inferni supplicia nunquam æquabunt hanc solam cogitationem, à qua damnati anima in æternum torquebitur, nempe *amisi Deum Amisi eum propriâ meâ culpâ; amisi eum pro tota æternitate*. Qui est ipsissimus sensus verborum istorum Danielis; *evigilabunt in vitam æternam; & alii in opprobrium, ut videant semper*, Dan. 12. 2. Damnatus non solum privatus est omnibus bonis, sed insuper.

PUNCTUM II. Oneratus & gravatus omnibus malis. Quemadmodum beatitudo cumulus est omnium bonorum, sine admixtione

one ullius mali, sic etiam damnatio omnia in se mala claudit, absque admissione ullius boni; *status omnium malorum congregatione pessimus*, dicit quidam SS PP. S Chrysost. serm. 66. Luc. 16. 28. Non est supplicium, quod in inferno non inveniatur; *est locus tormentorum, & gehenna ignis*, ait Evangelium, Math. 5 22. Est thesaurus iræ DEI, juxta S. Paulum, Rom. 2. 5. & S. Joannes Apoc. 20 9. vocat infernum; *stagnum ignis & sulphuris*. Non loquamur nisi de solo tormento ignis, qui expresse notatur in hac terribili sententia, quam Supremus Judex pronuntiabit contra reprobos; *discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo, & angelis ejus*. Matth 55 41 Hoc solum tormentum loco omnium est; *non erit iste ignis sicut focus tuus*, ait S. Aug. in Ps. 29 erit ignis sine luce, *flammea nox*, ait quidam è PP. (Cæsarius Arelat. Hom: 2. in Dom. post Epiph) ignis insupportabilis fœtoris, qui vim suam æquè in animam, ac in corpus, exercet, adeò ut omnes animæ potentiæ, seu facultates ab illo torqueantur. In memoria recordatio præteritorum scelerum; in intellectu idea, seu repræsentatio mali semper præsentis in voluntate vivus & asperrimus dolor; jacturam & perditionem fore æternam, erit vermis ille conscientiæ, qui non morietur, & ignis, qui nunquam extinguetur; *vermis eorum non moritur, & ignis non extin-*

 tin-

tinguitur, Marc. 9. 47. Corpus reprobi seu damnati pariter post resurrectionem patietur in omnibus membris ignem talem, qui illud uret, quin tamen unquam consumat. Ignis inferni, ait DEI Filius, erit instar salis intimè penetrantis corpora damnatorum, à quo conservabuntur, non vero destruuntur, ut sint quasi totidem victimæ justitiæ divinæ immolatæ; *Omnis enim igne salietur, & omnis victima sale salietur*, ibid. ℣. 48. O terribilia supplicia! quis ea possit explicare? dives damnatus aliud de illis dicere & testari non potest, nisi hoc; *crucior in hac flamma*. Luc. 16. 24. Sunt aliàs homines miserabiles, valdè eloqüentes, & fœcundi in describendis miseriis suis; unde ergo est infortunatum istum verba non habere, quibus se explicet, nisi ex eo, quod mala sint extrema, quæ exprimi haud possint. *Crucior*. Totum hoc est, & omne, quod damnatus dicere valet. Aperiamus oculos nostros ad has tristes inferni flammas, & discamus exinde, quid peccatum mereatur. Quamcunque extrema forent supplicia damnatorum; patientia! modò tandem finem habitura essent; sed semper hæc Ecclesia credidit, & fides nos docet, nunquam finienda; hinc

PUNCTUM III. Infelix erit dâmnatus, quià æternum torquebitur, *ibunt hi in supplicium æternum*, ait Christus JESUS Matth. 25. 46. *pœnas dabunt in interitu æternas*, ait

ait S. Paulus 2. Thessal 1 9 *Cruciabuntur die ac nocte, in sæcula sæculorum,* ait S. Joannes, Apoc. 20 10 Igitur damnati neque finem, neque mitigationem pœnarum suarum sperare possunt; æternæ sunt; nunquam finientur. Totum quod optare possent in hoc cumulo malorum, hoc esset, ut in nihilum redigerentur, ad hoc enim furor & rabies eos adiget, sed in vanum; *desiderabunt mori, & mors fugiet ab eis,* Apoc. 9 6. Tendent ad mortem, & in nihilum, incredibili impetu; & nunquam tamen eò pertingere poterunt; odio habebunt vitam & esse suum, & nunquam illud destruent, id, quod S. Augustino ansam dedit dicendi; *prima mors animam nolentem pellit de corpore; secunda mors animam nolentem tenet in corpore*, de Civit. Dei 22. c. 3. Terribilia hæc sunt auditu, sed quam longè terribiliora iis erunt, qui talia experientur? privatum esse omni bono, gravatum omni malo; omnia simul pati singulis momentis, & quidem absque fine, in æternum, in quolibet malo sentire pondus æternitatis totius; en statum damnatorum! en! statum quoque tuum, si vivas, & moriaris in peccato mortali! utere hac cogitatione contra peccatum! *si libidinis igne flagras, ignem illum oppone, atque hinc confestim extinguetur & evanescet,* S Chrysost hom. in 2. Cor. 5. Si pruritum aliquem in te animadvertas, proferendi verbum quoddam inhonestum, & mi-

nûr

nùs rectum, cogita stridorem illum dentium, quem tibi olim causabit; & timor iste instar frœni tibi erit, quod linguam tuam cohibeat. Si tentationem patiaris auferendi proximo bona sua; audi Judicem tuum, hanc sententiam proferentem; *ligatis manibus & pedibus, mittite eum in tenebras exteriores*; Matth. 22. Si vino & luxui deditus es, repræsenta tibi ob oculos tuos divitem illum de profundo inferni clamantem: *Pater Abraham, mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aquam, ut refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma*, Luc 16. Denique si deliciæ & voluptates mundi hujus te alliciunt, noli, tantum considerare hanc apparentem felicitatem eorum, qui in gaudio & abundantia omnium rerum hic vivunt, sed vide, quo tandem terminentur hæc omnia, quem finem accipiunt? & alium non invenies in hac vita nisi putredinem & corruptionem, in altero verò vermem illum, qui non moritur; & ignem, qui non extinguitur; *hæc itaque animis considerantes, non eos, qui deliciis indulgent, spectamus, sed quis eorum sit exitus, hic nempe stercus, & corporis obesitas, illic vermis, & ignis concludit*, S. Chrysost ibid. Pro præparatione ad Missam, stude proficere ex monito hujus S. P. sæpius infernum cogita: utere hoc ipso medio, ut peccatores ab errore viæ suæ revoces. dicendo cum Propheta: *quis poterit habitare de-*

vo-

vobis cum igne devorante? quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis. 33 14.

* * * * * * * * * * * * * *

DIE SABBATHI.

Multi enim sunt vocati, pauci verò electi. Matth: 22. 14.

DE PARVO NUMERO ELECTORUM CLERICORUM

1. Pauci Ecclesiastici salvabuntur.
2. Rationes, quas afferunt SS. DD.

PUNCTUM I. DEfinit hodiernum Evangelium hanc terribilem sententiam, quam Christus JESUS sæpius pronuntiavit, ut nullum de hoc nobis dubium remaneret, nimirum, *multos esse vocatos, paucos electos.* En grandem veritatem pro meditatione! *multi sunt vocati;* nos omnes de horum numero sumus; quia omnes vocati ad salutem & vitam æternam. *Deus vult omnes homines salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire* 1. Tim. 2. 4. Verùm *pauci sunt electi.* Ah nescimus! utrum non simus de hoc numero, & pusillo grege, quibus Pater Cœlestis regnum suum destinavit, quia non omnes respondent Deo vocanti; non omnes certam reddunt vocationem suam per sua bona opera; non omnes profectum capiunt ex donis & gratiis Dei; elegit nos Deus, & secundum suam gratiam, & secundum nostram justitiam, ait S. Aug: serm. 7. de V. D. nunc serm. 110. n. 3. Sed hæc justitia donum est

gratiæ

gratiæ suæ; debemus hoc agnoscere humiliter, & gratiam hanc conservare fideliter. Terribilis est ista veritas, respectu omnium Christianorum, maximè autem respectu Clericorum; nam è tanto numero ministrorum Ecclesiæ, quod inveniuntur, qui nequidem vocati sunt ad statum tam sanctum? & si tibi ipsi fortè de vocatione tunc aduleris, scias, nil tibi prodesse, quod fueris Clericus, Sacerdos, aut Pastor; quid profuit e. g. Heli, Ophni, & Phinées, filiis ejus, fuisse Sacerdotes & Pastores in Israël? siquidem primus, quia curam non habuit, filios suos, qui officio & obligationi suæ non satisfecerunt, corrigendi, omnes tres morte funestâ periêre, ac meruerunt, ut progenies illorum à supremo Sacerdotio fuerit exclusa. Quid profuit Judæ fuisse Apostolum? cum per suam avaritiam factus fuerit filius perditionis. Quid profuit Nicolao, uni è septem primis Diaconis, quod ab ipsis Apostolis ad ministerium electus & assumptus fuerit? cum juxta plures SS. PP. dominari sibi permiserit spiritum impuritatis seu libidinis, ut æquè odibilis Deo evaserit, ac sectatores illius. Iren. l. 1. 27. & l. 3. c. 11. Clem. Alex. l. 3. strom. Epiph. hæres. 25. & Euseb. l. 3. hist. Eccles. Quid tot Clericis proderit fuisse quidem vocatos; occupasse primarias Sedes in Ecclesia, si postquam spiritu ceperunt, turpiter per carnem finiunt; & quia hoc malum,

&

& tanta infelicitas nimis ordinaria & communis est, hinc fateri oportet, paucos esse Clericos, Sacerdotes & Pastores, qui salvantur. Audiamus de hoc ipso S. Chrysostomum, hom. 3 in Acta. *non temerè dico, sed ut affectus sum sentio.* En verba! quæ sola pro meditatione quadam sufficerent; *non arbitror, inter Sacerdotes plurimos esse, qui salvi fiant; sed multo plures, qui pereant. In causa est, qui res ista excelsum requirit animum, & multis illic undique oculis opus est.* Ejusdem cum illo opinionis fuit etiam S. Augustinus Epist. 148. ad Valerium, qui de hac re ita scripsit: *nihil esse in hac vita, & maximè hoc tempore, facilius & lætius, & hominibus acceptabilius, Episcopi, aut Presbyteri, aut Diaconi officio, si perfunctoriè, atque adulatoriè res agatur; sed nihil apud Deum miserius, & tristius, & damnabilius; item nihil esse in hac vita, maximè hoc tempore difficilius, laboriosius Episcopi, aut Presbyteri, aut Diaconi officio; sed apud Deum nihil beatius, si eo modo militatur, quo noster imperator jubet.* Suntne fortè isti sancti nimium scrupulosi? vel nos minùs, quàm deceret? habueruntne aliud Sacerdotium, quam quali nos fungimur? aliam Ecclesiam? aliumve Deum, quam cui nos quoque servimus? si ergo crediderunt in sæculo illo, quo ipsi vixerunt, tam paucos Clericos salvos fieri, quid nos dicere debemus de nostro sæculo, ubi tot ex-

cessus

cessus in Clero videre est? contremiscamus! humiliemus nosmetipsos! & exclamemus cum S. Petro, Matth. 8. 25. *Domine, salva nos perimus.* Et

PUNCTUM II. Indagemus rationes, quare tam pauci Clerici salutem suam consequantur. En! aliquas ad quas SS. PP. particularem reflexionem & attentionem fecerunt. Prima desumitur ex modica illa proportione, quæ datur inter vitam, quam major pars Clericorum ducit, & sanctitatem statûs ipsorum. Sublimissimus est hic status; vita autem illorum omninò abjecta; combinant, & uniunt inter se id, quod est sanctissimum in Religione nostra, cum vita quadam prorsus sæculari & profana; *monstruosa res,* ait S. Bernardus, l. 2. consider. c. 7. *gradus summus, & animus infimus; sedes prima & vita ima; lingua magniloqua, & manus otiosa, sermo multus, & fructus nullus; vultus gravis, & actus levis; ingens authoritas, & nulla stabilitas.* Interim quod S. Bernardus tanquam monstrum reputat, nonnisi valdè frequenter apud Clericos invenitur. Altera ratio est illa modica vocatio, qua quidam statum Ecclesiasticum amplectuntur, olim violentiâ inferri debebat sanctis, ut ordinarentur; modo *curritur passim ad S. Ordines, & reverenda ipsis quoque spiritibus angelicis ministeria, homines apprehendunt sine reverentia, sine consideratione.* S. Bern. de conv.

ad

ad Cleric. c. 2. 3tia ratio exinde sumitur, quod peccata Sacerdotum magis sint enormia, quam sæcularium; *si peccaverit vir in virum, placari ei potest Deus; si autem in Dominum peccaverit vir, quis orabit pro eo?* 1. Reg 2 25. En! quid scriptura dicat de peccato puerorum, seu filiorum Heli; id quod gravitatem & magnitudinem peccati in *S*acerdotibus ostendit; ait *S*. Greg. in hunc loc. *quia plerique eorum à Domino in impœnitentis cordis caliginem projiciuntur, & nullam hominis adhortatione resipiscunt.* Adhuc fortius & acrius loquitur S. Chrysostomus, hom. 27. in Matth. ibid. *Laici delinquentes facilè emendantur; Clerici autem, si semel mali evaserint, inemendabiles fiunt.* En verba, quæ ipsum invenis sanguinem congelascere facere possint, *si privatìm peccas, nihil tale passurus es; si in Sacerdotio, periisti.* Denique ultima quædam ratio, quod tot Clerici, & Pastores damnentur, est, quod rationem reddere debeant pro aliis, adeò, ut haud sufficiat ipsis, si pro sua privatà persona parum mali faciant; debent insuper alios ædificare, instruere, corrigere; & quis est, qui hoc, ut oportet, faciat? eheu! igitur verum est, quod pauci Clerici salventur! *ô mirandam stupiditatem!* ait quidam zelosissimus Episcopus sæculi nostri, *ardet vitiis Ecclesia, flammis vitiorum uritur sponsa tua; vix reperitur unus aut alter, qui in toto corde suo Dominum*

minum quærat; & Episcopus vacabit splendo-ri statûs ac deliciis, cum oporteret sacco & ci-nere indutum, gemere, vociferare, jejunare, & nudis pedibus cum Isaia incedere! crescunt morbi; desunt medici, videlicet Clerici probi, & docti, & facultates Ecclesiæ, quibus men-dici agent, consumuntur in splendore status. Domin. Barthol. de mart. stim. pastor. p. 2. c. 6. sub finem. Seriò igitur cogitemus de reformatione nostra; & si hoc totum, quod meditati sumus, non sufficit ad nos convin-cendos, pro præparatione ad Missam dic ad JESUM cum homine illo Evangelico; *Domi-ne, si pauci sunt, qui salvantur?* & pro gra-tiarum actione inhæreamus responsioni illi, quam in hac occasione Christus dedit: *con-tendite intrare per angustam portam; quia multi, dico vobis, quærunt intrare, & non poterunt.* Luc. 13. 23.

DOMINICA VIGESIMA POST PENTECOSTEN.

Videte fratres, quomodo cautè ambuletis, non quasi insipientes, sed ut sapientes. Ephes. 5. 15.

DE PRUDENTIA.

1. Qualis sit, & quam necessaria iis, qui pro salute animarum laborant.

2. Ubi in specie exercenda sit.

PUNCTUM I. AUdiamus cum fide & de-bita reverentia Spiritum Dei,

Dei, qui nos in hac Epistola per os *S*. Pauli instruit, & docet, ut in omnibus occasionibus cùm magna circumspectione, prudentia, & sapientia operemur. Est hoc documentum sine dubio omnibus Christianis maximè autem Clericis, iis præsertim, qui pro salute animarum laborant, necessarium, æquè enim talibus, ac Apostolis dictum fuit à Christo JESU: *estote prudentes, sicut serpentes*, Matth. 10. examinemus itaque hic, quænam hæc sit prudentia? & quantopere nobis necessaria? prudentia virtus est, quæ nos discernere facit, quid ad Deum adducat, & quid ab eo nos abducat: donum Dei est, quod intellectum nostrum illuminat, & ostendit, quomodo nos in casibus & occasionibus particularibus gerere debeamus, ut in errorem non incidamus; hunc effectum illi attribuit Spiritus S. *consilium custodiet te, & prudentia servabit te, ut eruaris à via mala.* Prv. 2 11. Prudentia est oculus cordis, quo desideria nostra diriguntur; est custos linguæ, ut omnia nostra verba sapientiæ sint condita; regula est actionum nostrarum, ut legi divinæ conformes sint; præsidet omnibus negotiis nostris, ut securos nos reddat contra illusiones; idipsum illi attribui potest, quod *S*. Bernardus de consider. loquens ad Summum Pontificem, olim Discipulum suum. *Primum quidem ipsum fontem suum, idest, mentem, de qua oritur, purificat consideratio, deinde regit affectus, dirigit actus, corrigit excessus,*

componit mores, vitam honestat, & ordinat postremo divinarum pariter & humanarum rerum scientiam confert. Hæc est, quæ confusa disterminat; hiantia cogit: sparsa colligit; secreta rimatur, vera vestigat: verisimilia examinat. ficta & fucata explorat; hæc est, quæ agenda præordinat, acta recogitat, ut nihil in mente resideat, aut incorrectum, aut correctione egens. l. 1. de consid. c. 7. Est hæc virtus absolutè necessaria Clerico, qui pro salute animarum laborat; quemcunque zelum & bonam intentionem habeat, si prudentia careat, nil boni efficere potest, imò quandoque plus Ecclesiæ nocet, quam prosit. Sine hac virtute omnes aliæ ferè vitia magis sunt, quam virtutes. Constantia severitas quædam est obstinata, mansuetudo mollis quædam condescendentia; zelus indiscretio, uno verbo; sine illa omnes aliæ bonæ qualitates & talenta Clericis inutilia sunt, consilia ipsius alios irritant tantum, correctiones sunt absque fructu. O quot ex juvenibus, qui mira præstare possent in Ecclesia, si vel parum prudentiæ haberent, & seipsos miserè perdunt, & frequenter etiam alios, qui regulas non sequuntur, quas excellens hæc virtus præscribit; dici potest de illis, quod olim S. Paulus de Judæis. Rom. 10. 2. *quod æmulationem Dei habent, sed non secundum scientiam.* Vide, utrum non sis ex istorum numero? ut autem teipsum corrigas & emendes.

PUN-

PUNCTUM II. Examina hic certas occasiones particulares, in quibus elucere debet prudentia Sacerdotis, vel curati, qui pro salute animarum laborat? primum est, ut per seipsum indaget, quænam in parochia sua fiunt, & non simpliciter relationi seu narrationi aliorum credat, seu fidat. Præcipit Deus iis, quibus aliorum cura incumbit, ut ipsi invigilent, *fili hominis, speculatorem dedi te domui Israel. & audies de ore meo verbum, & annuntiabis eis ex me.* Ezech. 3 17. Impossibile est parochum, qui se ab aliis regi sinit, omnia mala videre, quibus mederi debeat; occultatur ipsi pars aliqua excessuum [illegible]chianorum; si vero celari non possint, dissimulantur, seu tacentur miseriæ pauperum, necessitates infirmorum, oppressiones afflictorum, violentia divitum &c. Nonnisi planctus & gemitus ubique erunt; & pastor talis neque aures habet ad audiendum, neque oculos ad videndum, quid ab aliis fiat, *pastor & idolum derelinquens gregem.* Zachar. 11. 17. 2dò. *Si* aliqua sit discordia inter Parochianos, prout valdè difficile est, ut talia non contingant, oportet eam quamprimum sedare; ad hunc autem effectum petit prudentia, ut erga neutram partem partialis sit. Oportet decidere pro justitia & veritate quin respectus habeatur ad Consanguineos, ad amicos; pauperes & divites; *non consi leres personam pauperis; nec honores vultum*

potentis, juste judica proximo tuo. Lev. 19.
15 3tium. magna prudentia opus est in conversatione. Auditur Sacerdos, observatur, examinatur, totum id, quod agit: præcipuè id, quod loquitur, igitur parum loqui, & multa audire debet; *velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum.* Jacobi 1. 19. Magna imprudentia est in Pastore, si absque necessitate etiam apud proprios suos domesticos continuò de defectibus Parochianorum suorum loquatur; solent talia malos post se effectus trahere; *ori tuo facito ostia, & seras.* Ecc[illegible] 28. 28 quia aliis etiam narrantur. O. F[illegible] ad hunc effectum evitare frequentationem Laicorum, & conviviorum, ubi plerumque nimis libere loqui solemus. Optandum foret, ut Sacerdotes alibi non viderentur, nisi ad Altare, in Cathedra, in Confessionali, & in exercitio bonorum operum; *in Sacerdote Christi,* dicebat S. Hieronymus, *omnia debent esse vocalia.* 4tum. oportet prudentem esse in cathedra, ut aliud non prædicet, seu annuntiet, nisi verbum DEI. *Prædica verbum,* & quidem juxta indigentiam, & necessitatem auditorum; vitiis & sceleribus non parcere, bene tamen peccatoribus seu sceleratis; dicere veritatem omnibus indiscriminatim. *Qui habet sermonem meum loquatur sermonem meum verè,* ait Deus Jerem 23 28. *quid paleis ad triticum, dicit Dominus.* O si Concionatores solummodò

Deum

Deum audirent, & non judicia hominum, quantum majorem fructum afferent? *si stetissent in consilio meo, & nota fecissent verba mea populo meo, avertissem utique eos à via sua mala, & à cogitationibus suis pessimis.* ibid. ℣ 22. 5tum extremâ prudentiâ opus est in Confessionali, respectu omnis generis hominum & applicare remedia pro differentia morborum animi, quæ sint proportionata. O quot Confessiones malæ fiunt, non solum ex defectu pœnitentium, sed insuper ob imprudentiam Confessariorum! 6tum debet Pastor prudentiam adhibere omnibus suis actionibus, etiam optimis, & nil magni momenti incipere, nisi petito prius Consilio Sapientum, & in talibus expertorum; *fili, sine consilio nihil facias, & post factum non pœnitebis.* Eccles. 32. 24. Verbo; bonus Clericus & Sacerdos debent habere prudentiam universalem, & generalem, & pro regula omnium verborum, & actuum suorum, hoc principium ex Sacra Scriptura assumere, & amplecti; *cor boni consilii statue tecum.* Eccl. 37. 17. Bone Deus! ubi inveniemus Ministros Ecclesiæ, qui tam vastam possident prudentiam. Ignosce Domine tot defectibus nostris, quos per imprudentiam commisimus Non solum una vice lapsi sumus, quemadmodum Sacerdotes illi, de quibus in libro Machabæorum, sed pluries, eo quod has regulas prudentiæ non fuerimus secuti: *in illa die ceciderunt*

Sacerdotes in bello, dum volunt fortiter facere, dum sine consilio exeunt in prælium. 1. Machab. 5. 67. Miserere nostri Domine, concede nobis, quæsumus virtutem hanc adeò nobis necessariam, ut omnia nostra utilia esse possint Ecclesiæ tuæ; *da mihi sedium tuarum assistricem sapientiam &c. ut mecum sit, & mecum laboret, ut sciam, quid acceptum sit apud te.* Sap. 9. 4. Pro præparatione ad Missam; omnia adhibe media ad acquirendam hanc grandem virtutem, ante omnia aut[illegible] noli cessare, illam continuò à Deo pe[illegible] *& in his omnibus deprecare altissimum, ut dirigat in veritate viam tuam.* Eccl. 37. 19.

(✠)(✠)***(✠)***(✠)*** (✠) ***

FERIA SECUNDA.

Redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. Ephes. 5. 16.

CLERICI SEMPER OCCUPATI ESSE DEBENT, UT FACIANT.

1. Quod DEO. 2. Quod proximo.
3. Quod sibi ipsis debent.

PUNCTUM I. NOnnisi nimium tempus perdidimus, grande igitur negotium nostrum erit, illud redimere ad quod nos invitat *S.* Paulus; verùm quomodo illud redimemus, nisi expensis, seu renuntiatione commoditatum, ac voluptatum nostrarum? oportet pretium quoddam expendere ad redimendum tempus adeò pretiosum,

osum, id est, oportet ducere vitam occupatam seu laboriosam, id, quod pauci Clericorum satis capiunt, hæc erit hodiernæ meditationis materia. *P*ossumus dicere Clericis, quod cum homines sint, æquè ad laborem obligati sint, ac cæteri omnes; quod ut peccatores manducare debeant panem suum in sudore vultus, quemadmodum omnes filii Adam, quod ut Christiani ducere debeant vitam pœnitentem, & mortificatam, utpote Discipuli JESU Christi; sed sufficiat nobis, id eis insinuare, quod sint Clerici, & ut tales obligati sint ducere vitam occupatam seu laboriosam. Obligatio illorum erga Deum hoc ab eis requirit. Ministri sunt Altissimi; debent igitur applicare se ad serviendum ipsi cum fervore, qui eos à communi plebe fidelium distinguat, quique incompatibilis sit cum otiositate. Dum Christus Apostolos elegit, qui erant primi Ministri Evangelii ipsius, vocavit eos ad laborem; *ite, prædicate*, dicebat illis, si Apostoli otiosi mansissent, directè contra intentionem, & finem Magistri sui fecissent, & contra expressum ab ipso acceptum mandàtum. *S*uccessimus Apostolis in ministerio illorum, illos imitari debemus in laboribus eorum, tale officium, seu statum in nos suscepimus, qui à Christo ad hoc institutus fuit, ut in eo constitutus laboret; proinde licitum nobis non est langvescere in otio & desidia; *exhibea-*

mus nos ut dignos Ministros Dei. 2. Cor. 6. 4. Et quomodo hoc ipsum Apostolus ostendit? per assiduos labores suos. Qui ergo non laborant, nullum signum edunt, ex quo constet, quod sint ministri Christi JESU; imò à contrario totus illorum modus, & ratio agendi ostendit, quod charactere suo abutantur, & proinde obligationi statûs sui non satisfaciant. Alio in loco, idem S. Paulus semper eidem principio *& fundamento* insistit; ait, meliori jure se Apostolorum esse, quam eos, qui de hoc titulo cum illo contendebant. Quam autem hujus rei probationem affert? hanc, *plus illis laboravi.* Itaque essentiale quoddam vinculum est inter Sacrum Ministerium JESU Christi, & laborem; non est quis Minister JESU Christi, nisi in quantum ministerium suum diligit, suæque obligationi satisfacere studet. *Nomen nos Pastoris,* ait S. Gregorius l. 4. Epist. 15. *non ad quietem, sed ad laborem suscepisse cognoscite, exhibeamus ergo in opere, quod signemur in nomine Sacerdotii prærogativa; si recta consideratione pensemus, solicitis & bene gerentibus in honorem; negligentibus autem profectò erit in onus. Sicut igitur laborantes, & circa animarum salutem solicitos, hoc nomen ante Deum æternam ducit ad gloriam, ita desides ac torpentes urget ad pœnam.* Vult igitur Deus Ministros suos laborare: instituit statum Ecclesiasticum tanquam statum laboriosum;

molliter

molliter in eo vivere velle, invertere est ordinem à Deo statutum, neque solùm obligatio nostra erga DEUM laborem à nobis exigit, sed insuper.

PUNCTUM II. Proximo laborem nostrum debemus. Principium est innegabile, neminem statum Ecclesiasticum amplecti debere, nisi ut proximo serviat, *nos autem servos vestros in Christo JESU*, dicebat S. Paulus, 2. Cor. 4. 5. en veram ideam, quam nobis de statu Ecclesiastico formare debemus! absit, ut nobis imaginemur, quasi idea ista vile reddat ministerium nostrum & abjectum; nil enim nobilius & excellentius, quam servire proximo. Si fratribus nostris servitium quoddam exhibemus, id Christo exhibemus, ipse Christus JESUS vitam suam servitio hominum consecravit; *bene Christo servis*, ait S. Augustinus in Psal. 108. *si servis, quibus Christus servivit.* Hinc est, quod Apostolus dicat, se debitorem esse omnibus, Græcis, barbaris, Sapientibus, & insipientibus. Ministerium Ecclesiasticum obnoxios nos reddit omnibus fratribus nostris; & quid est, quod illis debemus? debemus ipsis solicitudinem, laborem, tempus nostrum. Totum hoc non ampliùs nostrum est: bonum est, quod ad ipsos spectat; omnia hæc in bonum illorum impendere debemus, de quo omnes sancti omninò persuasi fuêre. S. Augustinus Conf. l. 6. c. 3. loquens de S. Ambrosio dicit; *non*

quærrre ab eo poteram, quod volebam, secludentibus me, ab ejus aure atque ore, catervis hominum, quorum infirmitatibus serviebat. Dum S. Gregorius de suis officiis & negotiis loquitur, l. 1. Ep. 30. ait; *homo quotidie occupationibus pressus, & respirare non valet.* Non igitur quæramus alia exempla ad probandam & stabiliendam hanc veritatem, siquidem omnes Sancti Sacerdotes viri erant actibus charitatis, & saluti proximorum, prorsus devoti, & consecrati. Comparemus modo vitam activam Virorum Apostolicorum cum vita Clericorum prorsus mundanorum, quorum tota hæc est occupatio, ut nihil prorsus faciant; ut nonnisi deambulationibus in foro publico vacent, ludant, conversationibus intersint, inutiles visitationes peragant &c. suntne hi tales Sacerdotes? sæpè possident redditus notabiles, & nullum pro iis Ecclesiæ exhibent servitium; dum interim zelosi Clerici, qui alium thesaurum non habent, nisi paupertatem JESU Christi, sine intermissione laborant, ut signa ei exhibeant charitatis suæ, quâ erga ipsum, & membra illius ardent. Videbis ejusmodi indignos ministros onustos quasi, & obrutos magnis redditibus Ecclesiasticis, eosdemque nonnisi in usus profanos impendere, & expendere, quin unquam functionem aliquam Ecclesiasticam peragant. Quid? anne ergo redditus ejusmodi Ecclesiastici illis ideo dantur, ut vanitati eorum satisfiat,

ut

ut luxui serviatur; ut molliter & enerviter vivere possint? reflecte te parumper super hoc! &

PUNCTUM III. Considera, obligatum te esse ducere vitam occupatam, si vel teipsum solum attenderes, quia denique laborare debes ad tuam propriam satisfactionem, tibi ipsi invigilare; evitare peccandi occasiones, & pericula, quæ in mundo dantur, ne quis ab aliis corrumpatur, & pervertatur. Quomodo autem ad hæc omnia te applicabis, si otiosus semper maneas? quid? anne ergo otium; à quo tot Laici damnantur, Clericos salvabit? an non & ipsi quemadmodum & omnes alii, etiam habent carnem rebellem, quam domare, & passiones, quas reprimere debeant? an non & de ipsis, quemadmodum de reliquis, verum est dicere? *multam malitiam docuit otiositas*, Eccles. 33. 29. ita est, nimis quam verum est, Clericum desidem & socordem in prædam cedere diabolo, & omni generi vitiorum, quæ ipsum inimicum Ecclesiæ, scandalum populi, dedecus Cleri, & horrorem omnium eorum faciunt, quibus excessus illius innotescunt. En abyssum, in quam quis labitur, si labor non ametur! oportet igitur recursum habere ad hoc remedium, si nosmetipsos defendere volumus contra inimicos salutis nostræ & firmi persistere in tot tentationibus, quibus in hac vita expositi sumus; nil sanè utilius, & nobis proficuum

ma-

magis, quam sequi hoc consilium S. Hieronymi Epist. 4. plenum sapientiâ cuidam, nomine Rustico datum; *fac semper aliquid operis, ut te diabolus inveniat occupatum.* Resolve te adhuc hodie ad ducendam ejusmodi vitam occupatam. Occupationes consuetiores, & magis ordinariæ Clericorum, sunt Oratio, studium, instructio, administratio Sacramentorum; & alia auxilia proximo impendenda. Applica te hujusmodi actionibus, novo & majori fervore, sequendo consilium istud S. Pauli Timotheo datum: *attende lectioni, exhortationi, & doctrinæ*, 1 Tim: 4. 13. Si nondum in statu sis, ut Ecclesiæ servire possis, labora, ut capax & aptus evadas ad illi suo tempore serviendum, quamdiu fortè in quodam Seminario, aut Convictu es, congrega tibi thesaurum pietatis, & devotionis quam deinde effundere valeas super populum tibi commitendum. Pro Communione vel Missa; repræsenta tibi ipsi vitam laboriosam JESU Christi, & Apostolorum ejus, concipe ardens desiderium illos imitandi; *inspice, & fac secundum exemplar*, Exod. 25. O Bone DEUS, qui nos hortaris per Apostolum tuum, ut laboremus tanquam boni milites Christi JESU; concede quæsumus nobis gratiam effugiendi otiositatem, pestem sanè mortiferam vitæ Clericalis, ducendi vitam semper occupatam, & ante omnia, ut exequi studeamus functiones ministerii nostri, ad quod

nos

nos vocare dignatus es, semper parati, & prompti eundi & laborandi ubique, ac omni tempore, quo nos tua divina providentia vocare dignabitur. *Calceati pedes in præparatione Evangelii pacis*, Ephes. 6. 15.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA TERTIA.

Nolite fieri imprudentes, sed intelligentes, quæ sit voluntas Dei. Ephes. 5. 17.

DE PRÆVENTIONE SEU PRÆOCCUPATIONE.

1. Quam magna mala causet.
2. Media contra illam.

PUNCTUM I. PErgit S. Paulus nobis dare consilia prudentiæ; Pergamus etiam & nos in fructu ex iis capiendo, siquidem in hac prudentia Sanctorum consistit; *scientia Sanctorum prudentia.* Requirit virtus ista, ut omnia examinentur. *Nolite fieri imprudentes, sed intelligentes, quæ sit voluntas Dei*, ait Apostolus Prov. 9. 10. in quo sanè plurimi Clerici errant, qui neque examinare, neque altius rimari volunt res, sed de iis ita judicare, prout ipsis placet, jam præventi, seu præoccupati, id quod ansam nobis præbet hic indagandi mala illa, quæ ex talibus præjudiciis oriri solent. Præoccupatio impedit cognitionem veritatis, & administrationem justitiæ; si jam præoccupatus es contra aliquem, nunquam credes bonum de illo, quod fecit; bene autem mala, quæ

non fecit, ſicut & viceverſa; præoccupatus in bonum, nunquam credes mala, quæ fec t; bona autem credes, quæ non fecit, clarum eſt, talem ita diſpoſitum, non poſſe cognoſcere veritatem, neque adminiſtrare proximo juſtitiam; nec minus clarum eſt, talia præjudicia funeſtas poſt ſe trahere ſequelas; non eſt neceſſe citare hic aliud exemplum, quam ipſius JESU Chriſti, qui ſemper fuit, & erit magna & grandis conſolatio Sacerdotum, qui injuſtas perſecutiones patiuntur. Vide quomodo, & quam indignè habitus fuerit à perſonis plurimum æſtimatis inter Judæos, tam ob pietatem, tam ob ſcientiam illorum. Scribæ & Phariſæi erant de horum numero, noluerunt hi credere miracula Salvatoris, & bona, quæ fecit; imò potius omnia mala, quæ non fecit, de illo crediderunt, adeò ut enormia etiam crimina ei affinxerint. O horrenda præventio, & præoccupatio! videamus probationem ex Evangelio. Si cum admiratione explicat veritates Legis & Prophetarum dicunt; *quomodo iſte litteras ſcit, cum non didicerit?* Joan. 7.15. ſi ſuas prærogativas manifeſtat, non poſſunt hoc credere & reſpondent, *nonne à Nazareth poteſt eſſe aliquid boni?* ſi in prædicatione ſua corda auditorum, quaſi faſcinat, invidia ipſorum non permittit eis talia audire, ſed potius occaſionem illa perdendi quærunt; ſi miracula patrat, iſta vel negant, vel dicunt fieri in nomine

Beelze-

Beelzebub; vel satagunt talia in oblivionem trahere, adeò ut ex hac ipsa causa Lazarum, quem suscitaverat, occidere voluerunt. *Viso Lazaro resuscitato,* ait S. Augustinus tr. 50. in Joan. sub finem, *quia tantum miraculum Domini tanta erat evidentia diffamatum, tanta manifestatione declaratum, ut non possent vel occultare, quod factum est, vel negare; quid invenerunt? videte, cogitaverunt autem Principes Sacerdotum, ut & Lazarum interficerent. O stulta cogitatio, & cæca sævitia! Dominus Christus, qui suscitare potuit mortuum, non posset occisum?* non solùm non crediderunt scribæ & Pharisæi bona, quæ fecerat JESUS, sed mala de illo crediderunt, quæ non fecerat, denigrabant illum tanquam peccatorem, violatorem Legis, destructorem Templi, inimicum Cæsaris, seditiosum ac perturbatorem publicæ pacis ac quietis; Samaritanum, dæmoniacum, stultum, furiosum, seductorem, voracem, vino deditum, amicum publicanorum & peccatorum; usurpatorem regiæ potestatis, blasphemum, magum; imò principem magorum, qui dæmones in nomine principis dæmoniorum ejiceret. Possitne horribilius quid dici? JESUM, qui erat ipsa sanctitas, & alios omnes sanctos facit, accusare de talibus criminibus, & quidem à talibus, qui pro piis, imò sanctis habebantur; quid terribilius! en excessus, ad quos deveniunt præoccupati! quod

Scri-

Scribæ & Pharisæi fecerunt contra JESUM, qui præoccupati contra illum erant, plures adhuc hodie faciunt respectu, & contra fideliores & zelosiores ipsius ministros, contra quos jam semel præventi & præoccupati sunt. Detestare errorem adeò periculosum, &c

PUNCTUM II. Considera, quænam sint media, huic præventioni, seu præoccupationi resistendi? primum est, prorsus à se abdicare ejusmodi præjudicia. Spiritus præoccupatus non est in statu cognoscendi veritatem. *Ego autem, si veritatem dico, non creditis mihi*, dicebat JESUS Judæis Joan. 8. 45. Pro eo, ut proprio sensui nostro, vel incertis relationibus hominum inhæreamus melius fieret, prout hic S. *Paulus* ait, si studeremus cognoscere in omnibus, quæ nam sit voluntas Dei, *intelligentes, quæ sit voluntas Dei* Voluntas Dei non est, ut cogitemus malum, aut temere judicemus de proximo nostro, sed ut quilibet mensuram illam observet ergà alios quâ erga nosmetipsos utimur id quod efficeret, ut valdè cauti & circumspecti essemus in verbis nostris, in cogitationibus nostris, in nostris judiciis, ad hoc semper nos reflectendo, Judicem nos habere in Cœlo, qui omnia nostra exâminat. Consilium hoc est Sapientis. Ecclesiastis 5. 1 *Deus enim in Cælo, & tu super terram; idcirco sint pauci sermones tui.* 2dum est, ut semper audiatur accusatus,

satus, & locus illi concedatur se justificandi, si possit; nunquam pœnitebit hoc fecisse, quod Dei Filius nobis in Evangelio dixit: *nolite judicare secundum faciem, sed justum judicium judicate* Joan. 7. 24. Quid est secundùm justitiam judicare? est examinare negotium, seu causam, & utramque partem audire, hoc requirit justitia, *qui inaudita parte judicat, nihil judicat.* Quare putas S. Scripturam annotasse, quod, licet peccata Sodomæ & Gomorrhæ tam enormia fuerint, ut clamor eorum usque ad Cœlum pervenerit, Deus nihilominus dixerit: *descendam, & videbo, utrum clamorem, qui venit ad me, opere compleverint, an non est ita; ut sciam.* An fortè necesse fuit, Deum mittere Angelos, ut certus fieret de infamibus excessibus horum publicorum peccatorum? minimè, sed docere nos voluit, quod instrui prius nos patiamur antequam ullum unquam condemnemus. Seriam & prudentem annotationem fecit Theodoretus hist. l. 1. c. 28. supra id, quod Constantinus Imperator seduci se passus sit à quinque Episcopis aulæ suæ, contra Athanasium, quem in exilium misit. Errorem hunc suum correxit Imperator in lectulo suo mortuali mandato, ut Athanasius à suo exilio revocaretur, & in Episcopatum suum restitueretur. Princeps iste, ait hic Historicus, quamcunque magnus fuerit, ostendit per hoc, quod ii, qui aliis præsunt, semper unam aurem

aper-

apertam reservare debeant accusato. Etiam ipsi gentiles in hoc principio conveniunt, *non est consuetudo Romanis*, ait Festus in Actis Apostolorum cap. 25. 16. loquens de S. Paulo, *damnare aliquem hominem, priusquam iis, qui accusatur, præsentes habeat accusatores, locumque defendendi accipiat, ad abluenda crimina*. En verba, quœ ruborem exprimere deberent Christianis & Clericis, qui ex præcisa apparentia & conjecturis frivolis, modum agendi fratrum suorum damnant, & temerariè judicant de intentionibus & dispositionibus cordis internis. Pro Missa, antequam ad Altare accedas, examina te sedulo super hoc errore, & defectu adeò contrario sanctæ illi dispositioni, qua cum accedere deberes ad JESUM Christum; expende tecum, & trutina parumper calumnias, detractiones, perturbationes, & injustitias, quarum causa extitit prœventiæ & prœoccupatio tua in judicando proximum tuum. Pete veniam à Deo; & stude hos defectus reparare, memor pulcherrimorum verborum istorum: *cum judicaveris, te ipsum sine adulatione, judica & proximum tuum cum dilectione, quod videris, judica, quod non vides, Deo dimitte.* S. Aug. serm. 49. de verb. Micheœ 6. n 5.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUARTA.

Et nolite inebriari vino, in quo est luxuria; sed implemini Spiritu Sancto. Ephes. 5. 18.

DE

DE EBRIETATE

1. Quam indignum sit clerico hoc vitium.
2. Quos excessus post se trahat.

PUNCTUM I. VItium ebrietatis res est tam turpis & infamis, ut videatur clericos nequidem capaces esse in illud incidendi, esseque quasi injuriosum illis, si quis eos exhortari vellet, ad fugam hujus vitii, quod non nisi hominum vilissimorum sit, & talium, qui absque ullo honore vivunt, & omni generi sordium prostituti, ac quibusvis rebus indignis d diti sunt, si experientia contrarium nos non doceret, dari nempe non nisi quàm plurimos, qui sui ipsorum adeò obliviscuntur, ut ad talem excessum devenire non erubescant, id quod non nisi cum lacrymis dici potest; *nunc autem & flens dico*, Philip. 3. 18. Bone Deus! quî fieri potest, ut ministri Jesu Christi Nazaræi novæ legis, Christi, seu uncti Domini, qui eos judices, exemplaria, mediatores, & ut ità dicam, quasi deos cæterorum hominum constituit, adeò obliviscantur sanctitatem, & sublimem characterem statûs sui, atque ad tales excessus deveniant? *quorum Deus venter est, & gloria in confusione ipsorum*. v. 19. Audiant tales clerici idipsum, quod fortè ipsimet aliis prædicarunt, nempe maledictiones illas terribiles, quas contra tales vino & ebrietati deditos Spiritus S. pronuntiat, If. 5. v. 11. 22.

Væ! qui potentes estis ad bibendum vinum & viri fortes ad miscendam ebrietatem Væ vobis, qui consurgitis manè ad ebrietatem sectandam, & potandum usquè ad vesperam, ut vino æstuetis; & opus Domini non respicitis; speculatores cæci, canes impudentissimi, nescierunt saturitatem. Venite sumamus vinum, & impleamur ebrietate, & erit sicut hodie, sic & cras, & multò amplius, Isai. 56. 11. & 12. Invitat vos Dominus Deus exercituum ad lacrymas, ad suspiria, ad preces, ad jejunia, ut iram illius peccatis populi accensam mitigetis; *& ecce gaudium & lætitia; occidere vitulos, & jugulare arietes, comedere carnes, & bibere vinum Comedamus, & bibamus, cras enim moriemur*. Hinc in furore suo *dicit Dominus Deus exercituum, si dimittatur iniquitas hæc vobis, donec moriamini*, Is. 22 12. O quàm terribiles sunt hæ minæ! fac desuper seriam reflexionem! ô quàm deplorandus est clericus, sacerdos, vel pastor, qui vino deditus est! monstrum est in sua parochia, indignus suo ministerio, in capax exercendi functiones suas; nauclerus est dormiens in navi in medio maris, deberet esse oculus, & nil videt; deberet esse anima, & nullum habet motum; vigilare deberet super alios, & ad aliud non servit, nisi ut alios errare faciat, prout ipse Deus eum, qui ejusmodi est, descripsit; *& erit sicut dormiens in medio mari, & quasi sopitus gubernator amisso clavo*, Prov. 23. 34.

O statum planè deplorabilem, & sangvineis lacrymis dignum! commiseratione magna dignus populus sub tali pastore constitutus, si tamen vel hoc ipsó etiam nomine dignus est! verùm ut adhuc majorem de hoc vitio horrorem concipias;

PUNCTUM II. Considera, ad quos excessus deveniat homo deditus vino En aliquot, quos Spiritus S. Prov. 23 29. nobis indicat; *cui væ? cujus patri væ? cui rixæ? cui foveæ? cui sine causa vulnera? cui suffusio oculorum? nonne his, qui commorantur in vino, & student calicibus epotandis?* Si quis non semper in hos excessus cadat, saltem proximè ad illos accedit. Clericus vino deditus, est injuriosus, violentus, superbus, non curat, si ei obligationes suæ remonstrentur, neque remorsus propriæ suæ conscientiæ attendit; obliviscitur mala, quæ fecit, neque cognoscit præsentia, quæ actu facit, nec prævidet mala sibi imminentia. Estne talis pastor? quæso, quam fiduciam in tali ponant parochiani! qualem consolationem, qualem ædificationem ab ipso sperent? qualem benedictionem, qualem unctionem habere possunt verba illius? quid dico unctionem? non est capax, ut quidquam rationi consonum dicat, benè autem è contrario, ut in quoslibet excessus labatur, in verba dissoluta, in juramenta, in actiones scandalosas, in infinita absurda. Quomodo reprehendet

eos in populo, qui huic dediti sunt, proût ratione ministerii seu officii sui obligatur, si ipse iis tale exemplum seu scandalum præbet? quomodo solabitur miserias pauperum, qui fame moriuntur, dum interim ipse, qui eorum pater esse, & eos nutrire deberet, redditus suos modo tam peccaminoso & infami prodigit, nullaque commiseratione populi sui tangitur? *bibentes vinum in phialis, nihil patiebantur super contritione Joseph, Amos 6. 6.* Verùm maneamus solummodo in vitio impudicitiæ, quod S. Paulus ebrietati attribuit, *in quo est luxuria,* Jà quod Salomon ante illum Prov: 20. 1. dixit *luxuriosa res vinum.* Si per se satìs difficile est, reprimere recalcitrantem carnem, si etiam castigatur, mortificatur, ac in servitutem redigitur; si quis jejunat, & exactè observat omnes temperantiæ regulas; quid fiet in eo, qui huic igni alimenta præbet? si oleum infundat? ô quàm verissima sunt verba S. Hieronymi Epist: ad Ocean. 83. *venter merô æstuans, citò despumat in libidinem.* Prætendere conservationem castitatis, & tamen multùm vini bibere, idem est, ac prætendere, impedire effectum, cujus causa conservatur; tentare Deum est hoc, & illudere illi; *nunquam ergo ebrium castum putabo,* ait S. Hieronymus in c. 1. ad Titum. dicat quiscunque quod velit; quantùm ad me, concludit hic S. P. possum testari ab experientia propriæ consci-

en-

entiæ, abstinentiam mihi semper fuisse summè utilem; quòdque nunquam limites quo ad hoc transgressus fuerim, quin me pœnituerit Fugiamus itaque ebrietatem, & extremum horrorem, erga vitium hoc adeò infame, concipiamus, quod aditum aperit vitio luxuriæ, quòdque & corpus & animam sordidat nostram, & polluit; utamur vino non aliter, nisi ad necessitatem juxta consilium Pauli Timotheo datum; *modico vino utere*; super quo S. Bernardus in Cant. serm 30. n. 12. hanc facit reflexionem, *si tibi authoritas Apostoli placet de bibendo vino* (*modico*) *quod ille adjunxit, non prætermittas.* Pro Missa considera, dari sanctum quemdam modum se inebriandi, qui nobis interdictus haud est, imò ad quam ebrietatem è contrario nos hortatur S. Paulus per verba sequentia textûs, quem hìc explicamus, *sed implemini Spiritu S.* inebriemus nos vino hoc novo, seu musto, quo pleni erant Apostoli in die Pentecostes; *læti bibamus sobriam ebrietatem Spiritus* Inebriemus nos sanguine JESU Christi ad altare; sponsus animarum nostrarum ad hoc ipsum invitat nos ipsemet; *comedite amici, & bibite, & inebriamini charissimi* Cant. 5. 1. ah faciat vinum hoc cœleste nos oblivisci vinum terrestre! ebrietatèmque ab intemperantia provenientem, quæ debiles & titubantes nos facit, ebrietas verò Spiritûs S. confortat nos,

& in Christo radicatos conservat; *vino enim, qui inebriatur, vacillat & titubat, spiritus, qui inebriatur, in Christo est* S. Ambros. de Cain & Abel l. 1. c. 5. O felix ebrietas! exclamat S. Ambrosius; *hac ergo ebrietate corpus non titubat, sed resurgit; animus non confunditur, sed consecratur.* idem in Ps. 118. serm. 115. Dignos nos reddamus hac sancta ebrietate, accedendo ad S. altare cum devotione omninò purâ, ut post acceptam S. Communionem dicere possimus ad Christum JESUM, pro gratiarum actione: *visitasti terram, & inebriasti eam; multiplicasti locupletare eam.* Ps. 64. 9.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUINTA.

Loquentes vobismetipsis in psalmis & hymnis, & canticis spiritualibus; cantantes & psallentes in cordibus vestris Domino. Ephes. 5. 19

DE RECITATIONE BREVIARII.

1. Fieri debet cum reverentia. 2. Attentione. 3. Et devotione.

PUNCTUM I. LOcutus sum die Mercur. Septim. 5 post Epiph. de cantu ecclesiastico ex occasione verborum istorum S. Pauli. Hodie meditationem instituemus circa materiam, quæ haud minoris momenti est pro clericis; nempe de modo persolvendi divinum officium, seu

seu recitandi Breviarium, prima dispositio, quam ecclesia pro recitatione Breviarii requirit, & præscribit, est, ut fiat reverenter, *seu dignè.* Excellentia divini officii exigit à nobis hoc. Imo officium istud divinum preces continet publicas, quas nomine totius ecclesiæ persolvimus; quæ videns filios suos nimìs occupatos rebus ac negotiis temporalibus, nos delegavit, & deputavit ad offerendas Deo preces purissimas, & valdè frequentes, quæ sint instar tributi laudis, & incensum quoddam divinæ ipsius majestati oblatum. Quâ igitur reverentiâ fungi nos oportet hac nobis imposita commissione? 2do. constat officium hoc magna ex parte ex verbis S. Scripturæ. Selectum fuit ex illa, quod in libris sanctis affectuosissimum est, tum quantum ad clericos, tum quo ad diversas solennitates, quæ in Ecclesia celebrantur, ut sic pietas & devotio nostra nutriatur. Recitamus in illo psalmos & hymnos, qui nobis in memoriam revocant misericordias Domini. Habemus ibi in compendio incomparabiles actus sanctorum, à quibus excitemur ad illorum imitationem. Legimus homilias SS. PP. ex quibus solicitudinem & curam illorum colligimus, quam habuêre in instruendo populo ipsis commisso. En pretiosas margaritas, quas Ecclesia collegit ad componendum hoc divinum officium; quæ satìs indicant, quàm sint obligati clerici, illud recitandi

cum

cum omni respectu & reverentia. Et tamen pauci sunt ex iis, qui Breviarium recitant, qui hanc tam sanctam functionem reverenter obeunt. Vide teipsum, qualis fuerit tua in hoc puncto modestia? elegistine loca ab hominibus remota, & orationi congrua? observastine situm corporis decentem? genuflexus, vel stans? tectus vel detectus, flectendo genua, aliasque ceremonias in recitatione Breviarii præscriptas observando? an non illud recitasti festinanter, deproperanter; omnia simul & semel, ut eo citius te expedires, quin alligatum te esse volueris horis ab ecclesia præscriptis? ô quàm timendum est, ne non pluries in ejusmodi deliqueris; quia verò non sufficit, observare solummodo exteriorem quamdam modestiam & reverentiam, ut benè persolvatur, & recitetur Breviarium;

PUNCTUM II. Considera, debere etiam adesse *attentionem*. *Attentè* ait S. Hieronymus explicans hæc verba Apostoli; *cantantes & psallentes in cordibus vestris*. Ait ministros ecclesiæ ex verbis istis discere debere, quòd plus corde, quàm ore cantandum sit eò, quòd sola vox penetrare non possit usque ad thronum Dei, si per affectus & desideria illuc usque non portetur. Oportet, ait Cassianus, collat. 23. c. 7. intus cogitare quod foris recitatur Si attentio necessaria est, in oratione solummodo libera & vo-

voluntaria, multò magìs necessaria est ad orationem præceptam, & ad quam obligaris. Quomodo putas Deum favorabilem futurum, & exauditurum eos, qui seipsos non intelligunt? vel quod Ecclesia, quæ alia ex causâ non præscribit recitationem officii divini ministris suis, nisi ut homagium præstent Deo, contenta sit tali modo recitationis, qui Deum magìs offendat, quàm honoret? an non dicere quis possit cum S. Chrysostomo in Math. hom. 15. de taliter orantibus; *qui Deum orat, & peccat, non Deum rogat, sed deludit?* an non de tali oratione publica intelligere oportet id ipsum, quod S. Cyprianus tract. de orat. Dominica scripsit? *quando stamus ad orationem, vigilare, & incumbere ad preces toto corde debemus; cogitatio omnis carnalis, & sæcularis abscedat; nec quidquam tunc animus, quàm id solum cogitet, quod precatur.* Addamus cum hoc S. P. quòd cor nostrum hoc tempore apertum esse non debeat, nisi soli Deo? *claudatur contra adversarium pectus, & soli Deo pateat.* Igitur non levis aliqua negligentia vel socordia venialis est, si quis voluntariè se abripi patiatur à cogitationibus vanis & inutilibus, quando Breviarium recitatur, totamque hanc suam obligationem restringere velle, ad puram recitationem vocalem, quod etiam psittacus peragere posset, si ad hoc instrueretur. An non de talibus Clericis Breviarium suum ità

ree-

recitantibus dici possit, similes eos cherubinis in tabernaculo depictis, manus quidem conjunctas & elevatas habentibus, nil tamen orantibus? *dabit cor suum in similitudinem picturæ* Eccles. 38. 28. Sit, quòd tales v. g. ad chorum afferant reverentiam aliquam, & magnam modestiam, quo ad externam apparentiam, adeò ut quasi angeli esse videri possint, si tamen simul toto hoc tempore aliud in mente non revolvant, nisi quòd à laude Dei, quam decantant, longè alienum sit, tunc oratio ipsorum non nisi depicta oratio est, per quam nec Deo, nec Ecclesiæ satisfaciunt. Non satìs etiam est juxta S. Bernardum, repellere à se cogitationes inutiles; sed nec illæ admitti debent, quibus se alio tempore occupare utiliter quis posset, *nibil aliud*, dicebat ad suos religiosos, serm. 47. in cant. *dum psallitis, quàm quod psallitis, cogitate.* Sit, quòd quis majori devotione afficiatur, alia cogitando; melius est talia in aliud tempus differre, & aliud non meditari, quàm ea, ad quæ verba, quæ recitantur occasionem & ansam præbent. *Si orat psalmos, orate; si gemit, gemite; si gratulatur, gaudete; si sperat, sperate; & si timet, timete*; en regulam, quàm S. Aug. in Ps. 30, conc. 3. dat, quæ nos ducit ad

PUNCTUM III. Docetque, recitari debere Breviarium non solùm *reverenter*, & *attentè*, sed etiam *devotè*. Quartum con-

cic

cilium Lateranense sub Innoc III. anno 1215. can 17. ità habet: *districtè præcipientes, ut divinum officium, nocturnum pariter & diurnum, quantum eis dederit Deus, studiosè celebrent, pariter & devotè.* Concilium Aquisgranense, Trevirense, Mediolanense, & alia plura id ipsum commendant; concilium autem Basiliense hanc conditionem sess. 2. c. qualiter horæ canon. dicendæ sint extra chorum, pro tam essentiali supponit, ut iis, qui privatim recitant Breviarium, hoc præscribat; *tali in loco recitent, unde à devotione non retrahantur.* Si à me petas, in quo consistat hæc devotio? respondendo paucis; consistere in conformitate amorosa internorum nostrorum affectuum cum iis, qui in hymnis vel psalmis continentur, & exprimuntur, adeò, ut si propheta regius mirabilia Dei, ejusque potentiam & sapientiam admiratur, etiam affectus admirationis in nobis excitentur; si à Deo petit auxilium, hoc ipsum etiam nos imploremus pro nobis, & pro fidelibus; si affectus compunctionis in consideratione peccatorum suorum exprimat, etiam nos pariter affici debemus; si Deo gratias agi pro beneficiis acceptis, etiam nos gratias agere oportet. Sed ut hos similèsque affectus in nobis sentiamus, & eliciamus, debet in corde nostro ignis divini amoris ardere; quia, ut S. Ait in Ps 85. *desinis laudare, si desinis amare.* Parùm

curat & attendit Deus laudem illam, quæ ei datur, si non procedat à magna æstimatione, quam quis de ipsius suprema majestate habet, & ex ardenti desiderio ipsi placendi, debitumque ipsi homagium præstandi *Fratres*, pergit idem S. Aug. *non tantùm ad sonum attendite, cùm laudatis, sed totum Deum, toti laudate; cantet vox; cantet vita; cantent facta*. O si vel parum quid de ista devotione haberemus; haud foret necessarium, ut dicatur nobis, ne præcipitanter recitemus Breviarium; ut omnia verba distinctè proferamus, ut rubricas intelligere studeamus, aliasque præscriptas cæremonias observemus; ipsi enim à nobismetipsis ex corde & optima voluntate totum hoc exactè præstaremus. Pro præparatione ad Missam roga Deum, ut ignoscat & dimittat tibi defectus tuos in recitatione Breviarii commissos. Propone, quòd ad minus semel in septimana desuper examen instituere velis; esto deinceps exactior in hoc tuo penso persolvendo. O Domine, qui nos constituisti, ut tibi nomine populi tui fidelis, offeramus preces & laudes tua infinita majestate dignas, benedic, quæso, resolutioni meæ, quam cepi, majori cum devotione deinceps satisfaciendi huic meæ obligationi; concede mihi, & reple me Spiritu adorationis Jesu Christi Filii tui, ut ipse in nobis oret & nos tibi in ipso, & per ipsum, homagium nostrum tibi debitum exhibeamus; *ut in omnibus honorificetur Deus per Jesum Christum*. 1. Petr. 4. 11.

FERIA SEXTA.

Erat quidam regulus, cujus filius infirmabatur Capharnaum; hic cùm audisset quia Jesus advenisset à Judæa in Galilæam, abiit ad eum & rogabat eum, ut descenderet, & sanaret filium ejus; incipiebat enim mori. Joan. 4 46.

DE BONO USU MORBORUM.

1. Oportet eos acceptare à Deo cum submissione.
2. Et dolores illorum perferre in spiritû pœnitentiæ.

PUNCTUM I. ADoremus admirabilem modum agendi divinæ providentiæ, quæ volens regulum hunc pertrahere ad fidem, morbum immisit filio ejus,ut sic recurrere deberet ad Christum Jesum. Fortè nunquam Ecclesiã verã ingressus fuisset, si hanc adeò favorabilem occasionem, adeundi hunc divinum medicum, sibi elabi passus non fuisset! ô quàm utiles sunt morbi, & infirmitates iis, qui illis benè uti sciunt; addiscamus hodie bonum hunc usum. Ante omnia debemus hujusmodi infirmitates seu morbos recipere de manu Dei, in spiritu submissionis ad illiûs sanctissimam voluntatem. Primus gradus fidei nostræ, quam in ejusmodi occasione exercere debemus, est ut justitiam DEI honoremus & veneremur in omni malo, quod patimur, agnoscendo humiliter,talia nôs esse promeritos; *mèritò hæc patimur*,Gen. 42.

Di-

Dicamus cum S. Job. *si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus?* Job. 2. 10. en! quomodo vir iste patientiæ non nisi manum DEI respiciat; en! quomodo seipsum animet ad patientiam, ex consideratione hujus primariæ causæ, quam nunquam cum fide respicimus, quin ab eadem confortemur. Non incusat, neque conqueritur contra fures, qui greges suos sibi abegerunt; neque contra ventos, quòd domum dejecerint; neque contra crudelem linguam propriæ suæ uxoris; solum Deum respicit, & considerat, qui talia permisit, cujus ordinationi cum omnigena resignatione se submittit. *Manus Domini tetigit me.* A tua, o Domine manu, percussus sum; potentissimum brachium tuum est, quô me gravari sentio, sub quo me omni modo humilio. En qualiter affecti esse debemus, si Deus morbum aliquem nobis immittat, vel afflictionem quamdam. Ministri Domini;qui tales veritates aliis prædicatis; memores estote ipsimet illorum quando morbus, vel infirmitas aliqua impediunt vos ab exercitio functionum vestrarum! nolite vos ipsos turbare, vel inquietare; sed elevate cogitatum vestrum usque ad Deum, ad exemplum divini magistri vestri. Quando Dei Filius, in horto olivarum, sibi ipsi dolores, & opprobria passionis instantis repræsentavit; obruebatur vehementi apprehensione, & horrore, non poterat absque terrore

aspi-

aspicere spectaculum adeò horrendum. Verùm considerans deinde, patrem suum cœlestem esse, à quo calix iste passionis propinaretur ad bibendum, quamcunque amarus fuerit, dulcis tamen ipsi videbatur, acceptavit illum cum gaudio, quando manum illius vidit, à qua offerebatur; cum indignatione rejecit à se, qui eum à morte hac tam crudeli perferenda avertere volebant; *calicem quem dedit mihi Pater, non vis, ut bibam illum?* Joan. 18 11. ità & nos agere debemus in infirmitatibus nostris, qui eas nobis immittit, causa nobis esse debet, ut cum submissione eas acceptemus. *Non est malum, quod tam bonum habet authorem* S. Ambr. l. de bono mortis. Igitur dicamus ad imitationem Jesu Christi, ità Domine! tu es, qui mihi sanitatem concessisti, quâ tam malè usus sum; tu es, qui hanc infirmitatem mihi immittis ad meam correctionem, vel ad excitandum fervorem meum in tuo servitio, ah noli permittere, ut tam favorabili occasione abutar, & pro eo, ut te placem, de novo contra me te irritem, per resistentiam & impatientiam meam; *ita Pater, quoniam sic placitum fuit ante te.* Math. 11. 26. Ita est, submitto me omninò castigationi tuæ; *ego in flagella paratus sum.* Ps. 37 18. Sum omninò contentus, quia taliter me abstrahere vis ab amore creaturarum, purificare affectiones meas, & ad talem me sta-

tum reducere, ut frui non possim deliciis hujus mundi, & dulcedine vitæ istius. *Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei.* Mich. 7. 9. Hæc est prima dispositio ad fructum capiendum ex morbis; oportet eos acceptare cum submissione ad voluntatem divinam. Veniamus nunc etiam ad 2dam, nempe ad tolerantiam dolorum in spiritu pœnitentiæ.

PNCTUM II. Morbi æquè ac mors pœna sunt peccati; possunt tamen evadere in remedium pro illo, si in spiritu pœnitentiæ perferantur; hinc vult S. Gregorius M. inter alia documenta, & consilia ægrotis danda, etiam hoc unum esse debere; *admonendi sunt ægri, ut considerent, quanti sit momenti molestia corporalis, quæ & admissa peccata diluit, & ea, quæ addmitti poterant, compescit.* pastor p. 3. admon. 13. Moneri debent ægroti, ut considerent, quam proficuum eis sit, quòd corpus ipsorum sit afflictum, quòd afflictio hæc serviat ad illos à peccatis eorum purificandos, quæ commisêre, & ad non committenda, quæ potuissent committere. S. Chrysostomus hom 24. in Math. ait: *omnis adversitas, quæ nos tribulat in hoc mundo, baptismus est ignis, & magnâ quidem semel baptisamur; in igne autem hoc pene dum vivimus.* Ut mentem S. hujus Doctoris comprehendas, notare oportet, habere nos in hac vita tria tribunalia, ubi pœnæ illæ præscribuntur, quibus ad expiationem cri-

mi-

minum nostrorum uti possumus; tribunal confessionis, ubi DEUS per os ministrorum suorum pœnitentias peccatis nostris debitas imponit; tribunal conscientiæ, ubi nobis inspirat, ut per nostrum zelum suppleamus insufficientiam pœnarum; quas Confessarius nobis imposuit, quæque plerumque valdè leves esse solent; tribunal justitiæ Divinæ, qui videns repugnantiam nostram ad satisfaciendum, modo peccatis nostris proportionato, nobis immittit afflictiones, cruces, morbos, ut sic simul illa puniat, & expiet, si talia perferamus, prout oportet. *Tanta est*, ait Concil. Trident. Sess. 14: c. 9. *Divinæ magnificentiæ bonitas, ut non solum pœnis sponte à nobis, pro vindicando peccata susceptis, sed etiam, quod maximum amoris argumentum est, temporalibus flagellis à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis, apud Deum satisfacere valeamus.* Conformemus nos tantæ huic Dei in nos bonitati, si nos ipsos quasi obliti simus durante sanitate, curemus saltem in infirmitate, nos ipsos convertere, & taliter nos geramus, ut verificetur in & de nobis; *Domine, in angustia requisierunt me.* Isa. 26. 16. Recurramus prius ad medicum animarum, antequam medicos corporis advocemus, prout Ecclesia mandat, *districtè præcipimus medicis corporum, ut cum eos ad infirmos vocari contigerit, ipsos ante omnia moneant, & inducant, quod medicos*

advocent animarum. Concil. Later. sub Inn. III. c. 22. & si ad statum gratiæ nos reduxerimus, offeramus nos tanquam victimas DEO, ad quidlibet perferendum, certò de hoc persuasi, hominem quantumcunque justum, necesse tamen habere purificari à pluribus adhuc defectibus in camino tribulationis. *In igne probatur aurum, & argentum, & homines receptibiles in camino humiliationis* Eccles. 2. 5. Dicamus cum *S.* Aug. Domine, longè plura promeritus sum; *hic ure, hic seca, modo parcas, & in æternum parcas*; vel cum S. Fulgentio: *Domine, da mihi modo patientiam, & postea Indulgentiam.* En! quales esse debeant cogitationes, & sensus in infirmitate, habuistine tales? considerastine morbos tuos, tanquam remedia apta, ad sananda mala animæ tuæ? tanquam favores Cæli? & portionem quamdam crucis Christi? acceptastine illos cum gaudio, vel saltem cum submissione ad Divinam voluntatem? usus ne es quamprimum SS. Sacramentis, ut infirmitates magis meritorias redderes? tolerastine dolores tuos in & cum spiritu patientiæ? an non potius lapsus es in querelas, murmurationes, & impatientias? o quam pauci sunt, qui taliter à morbis suis proficere student! *pauci ex infirmitate emendantur.* de imit. Christi l. 3. c. 23. Pro Missa, propone, quod iis omni meliori modo imposterum uti velis. & imitari illustrem quemdam pœnitem-

tentem, quem certè pro exemplari nostro sumere, & imitari debemus, ac dicere cum illo: *O Domine, in tribulatione me exercere; flagellandum judicas omnem filium, quem recepturus es, qui nec unico pepercisti; ille quidem sine peccato flagellatus est, ego autem dico, miserere mei; sana animam meam, quoniam peccavi tibi; si secutus est, qui putredinem non habebat; si medicina ipsa nostra ignem medicinalem non respuit, impatienter ferre debemus urentem medicum, & secantem.* S. Aug: in Ps. 40. n. 6. id est, omnibus tribulationibus nos exercentem, & à peccatis sanantem; S. Pius Pontifex Maximus in ultima suâ ægritudine, ubi violentissimos calculi dolores passus fuerat, sæpius ad DEUM dicebat: *Domine, adde ad dolorem, dummodo addas ad patientiam.* apud Bolland. T. 1. Maj. append.

* * * * * * * * * * * * *

DIE SABBATHI.

Credidit ipse, & domus ejus tota. Joan. 4. 58.

OBLIGATIO PATRISFAMILIAS ERGA SUOS DOMESTICOS.

1. Quoad temporalia. 2. Et spiritualia.

PUNCTUM I. FIdes hujus reguli, de quo in hodierno Evangelio diversos habuit gradus, ait Venerabilis Beda. Initium sumpsit, quando ad JESUM misit, ut filio suo sanitatem peteret, crevit, quando

do ad eum dixit Christus; *vade filius tuus vivit.* Denique perfecta evasit, quando à suis audivit, filium suum sanatum fuisse illo ipso tempore, quo JESUS verba hæc dixit: *filius tuus vivit.* Tunc enim non contentus, ut ipse tantùm crederet, omnes suos domesticos eò adegit, ut & ipsi fidem in JESUM Christum amplecterentur. *Credidit ipse, & domus ejus tota.* En modum agendi, qui pro exemplo servire debet omnibus patribusfamilias, ut nec ipsi negligant salutem suorum domesticorum. Materiæ huic insistamus. Si S. Bernardus l. 4. consid. c 6. putavit se de hac ipsa materia loqui debere cum magno ac Summo Pontifice, cui suas considerationes inscripsit, haud dubiè etiam Clericis non erit inutilis, qui ordinariè etiam suos domesticos habent, si semel saltem in anno considerent, ad quid eos lex Divina quoad hoc punctum obliget. Obligationes talium Dominorum respiciunt tam temporale, quam spirituale bonum suorum domesticorum. Quoad temporalia oportet, imò ut eos alant, & honeste occupent. Obligatio patrisfamilias subministrandi suis domesticis vitæ necessaria, fundatur in jure naturali & Divino *Dignus est operarius mercede sua,* ait Christus Dominus. Ipsi enim tempus, & sudorem suum impendunt vobis; an non igitur æquum est, ut ipsi quoque alimenta eis præbeatis; non dico, quod delicatè eos tractare debeatis,

tis, hoc enim esset fovere insolentiam illorum, & ut ita dicam, ad eos contra vos animandos, sed nolite eos ad servitium vobis exhibendum ineptos reddere per sordidam quamdam vestram parcitatem, adeò, ut eis non nisi reliquias aliquas cum indignatione concedatis, & has ipsas eis exprobretis. An non videtis, quod taliter eos tractando culpabiles vos reddatis murmurationum, furtorum, aliorumque deinde excessuum, quos exercebunt, si occasionem quamdam nanciscantur? nolite eos nimio labore gravare, nec vestra authoritate, seu potestate supra illos abuti. Etiam jumentis tuis pareis, & non parces servo tuo? scio quidem, quid dicas, nempe equum v. g. tibi magni constitisse, minimè autem servum talem. Anne ita observas ad quod te Apostolus Coloss. 4 hortatur? *Domini, quod justum est, & æquum servis præstate; scientes, quod & vos Dominum habetis in Cœlo.* 2do. Oportet iis subvenire in necessitatibus ipsorum; curam illorum gerere in ipsorum infirmitatibus; illos protegere, & loco Patris illis esse, *Servus sensatus*, ait Sapiens Eccl. 7. 23. *sit tibi dilectus, quasi anima tua, non defraudes illum libertate, neque inopem derelinquas illum* 3tiò oportet domesticis seu servis fideliter solvere mercedem, sub qua conducti sunt. *Non morabitur opus mercenarii tui apud te usque manè.* Lev. 19. 13. Non po-

ceſt retinere, vel differre illis ſalarium abſque injuſtitia, ſi dàmnum exinde ſentiant, quorum clamor deinde uſque ad thronum DEI perveniret. Si ille contra charitàtem delinquit, qui pauperi eleemoſynam denegat, & pro homicida habetur, juxta S. Ambr *ſi non paviſti, occidiſti.* Cujus criminis ille reum ſe faciet, qui legem juſtitiæ violat; denegando ſalarium debitum ſervo ſuo? crimen hoc tale eſt, quod vindictam DEI inclamat ait S. Jacobus cap. 5. 4. *ecce merces operariorum, qui meſſuerunt regiones veſtras quæ fraudata eſt à vobis, clamat; & clamor eorum in aures Domini Sabbaoth introivit.* Quot nihilominus ſunt ex Clericis, qui in hunc errorem prolabuntur? per plures quandoque annos differuntur ſalaria, & ſi qui ſolutionem ſeu mercedem ſuam expetant, aliud non experiuntur, niſi impatientiam, indignationem, iram, juramenta, imo etiam minas experiuntur. An non & ipſe in tales exceſſus incidiſti? *non lædas ſervum in veritate operantem.* Quia verò hoc totum non eſt, ſi illis tantùm temporalia, ac vitæ neceſſaria ſubminiſtres.

PUNCTUM II. Vide inſuper, ad quid circa ſpiritualia obligatus ſis? debes igitur illis imò Inſtructionem & ædificationem. Solicitus eſſe debes, ut ſciant principalia myſteria fidei noſtræ; ut Sacramenta frequentent; ut mane & veſperi preces ſuas fundant,

dant, ac christianè vivant. Attendisne ad ista? sæpissimè domestici Clericorum minus sciunt, & dissolutiores sunt, quam servi Laicorum. Qualis confusio! quid ait S. Paulus, quomodo audeat quis curam Ecclesiæ in se suscipere, si neque capax est, ut propriam domum suam regere valeat? quomodo illi concredantur animæ extraneorum, si eas negligat, quæ illius sunt, & quorum quasi pastor naturalis, & pater est? *si quis autem domui suæ præesse nescit, quomodo Ecclesiæ DEI diligentiam habebit.* 1. Tim. 3. 5. 2dò. invigilare debet supra domesticos suos. S. Bernardus circa hoc neque cum Papa Eugenio dispensat, quamvis cura & solicitudo totius Ecclesiæ illi incumberet; en! quomodo loquatur! *non oportet, ut vitia domus tuæ ultimus scias, quod quam plurimis novimus contigisse; quapropter, ut dixi, alius alia dispenset, de disciplina, tu provide; illud nemini credas. Si insolentior eorum te vel sermo sonuerit, vel habitus apparuerit, manus tua super ejusmodi, tu ulciscere injuriam tuam. Impunitas ausum parit; ausus excessum; domum Episcopi decet sanctitudo; decet modestia, decet honestas; horum disciplina custos, Sacerdotis domestici, aut cæteris honestiores, aut fabula omnibus sunt. In vultu, in habitu, in incessu illorum, qui circa te sunt, nihil residere impudicum, nihil indecens patiaris.* En monitum, supra quod Clerici

omni-

omninò reflexionem facere deberent. 3tiò. corrigere debet domesticos suos. Habent illi defectus suos, dices, & quis est, qui non aliquos habeat? oportet eos corrigere absque commotione seu irâ; non debent ruditer tractari; & ruinæ ipsis intentari; sed loquendum illis cum mansuetudine & charitate, supra teipsum te reflectendò, ac intra te dicendo; quid? si tam difficile mihi accidit, me ipsum corrigere, non obstante tantâ cura eorum, qui me à juventute mea in moribus informare studuerunt, si iisdem adhuc imperfectionibus, & defectibus subjaceo, an mirum sit, si homines rudes, ruri nati, & educati, talibus subjaceant, qui tot auxiliis caruêre? si eorum errores & defectus ex malitia non proveniunt, sed tantùm ex inadvertentia, & tardìtate ingenii, supporta eos patienter sub spe ista, fore, ut cum tempore alii futuri sint. Dissimula aliqua, noli aliqua extollere, vel ex musca elephantem facere; noli in ira exardescere ob fragile vitrum fractum; tandem noli esse in domo tua terribilis instar leonis, memor te etiam eundem Dominum habere in Cœlis, quem servi tui; *remittentes minas*, ait Apostolus, Eph. 6. 9. *scientes, quia & illorum, & vester Dominus est in Cœlis; & personarum acceptio non est apud eum.* Pro Missa; admirare humilitatem & charitatem Divini Magistri tui, qui de Cœlis in terram venit, ex amore pauperis servi sui.

Ecce

Ecce de Cœlo venit, ait S. Gregorius hom: 28. in Evang. *qui servo in terra occurrere non despicit*. Roga ipsum, ut te sanet, ac deinde domesticos tuos à defectibus eorum, quos habent. Dic ad eum cum isto regulo: *Domine, descende, priusquam moriatur filius meus*; & quia tanquam Clericus populum Christianum instruere, & docere debes, noli oblivisci, ut patresfamilias admoneas, quam culpales sint coram DEO, si huic suæ duplici obligationi erga suos domesticos desint, *si quis autem suorum & maximè domesticorum curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior*. 1 Tim 5. 8.

DOMINICA VIGESIMA PRIMA POST PENTECOSTEN.

Confortamini in Domino, & in potentia virtutis ejus, induite vos armaturam DEI, ut possitis stare adversus insidias diaboli. Ephes. 6. 11.

DE PUGNA SPIRITUALI.

1. Vita nostra continua est pugna.
2. Debemus proinde continuò invocare auxilium DEI.

PUNCTUM I. HOrtatur nos S. Paulus in hac Epistola ad pugnandum generosè, & ut vitam hanc nostram aliter non consideremus, nisi tanquam bellum continuum. Verùm quam pauci sunt Christia-

norum, imò etiam Clericorum, qui reflexionem aliquam faciant ad hanc grandem veritatem? & qui persuasi sint de hoc, pugnandum nobis esse, quamdiu præsens vita durat juxta famosam hanc sancti Jobi sententiam; *militia est vita hominis super terram*. Job 7. 1. Igitur in præsenti meditatione hanc nobis ipsis veritatem benè persuadere satagamus. Vita hominis non solùm plena est tentationibus, ait S. Greg. moral. l. 8. c. 3. sed est potius continua quædam tentatio. Quia ex eo, quod lapsus voluntariè fuit homo à statu innocentiæ, in quo creatus fuerat, ipsemet per suam propriam corruptionem factus sibi est quodammodo origo & radix tentationis, & miseriarum. Vita enim hominis Christiani non minus pugna quædam est, & bellum. Christianum esse idem est, ac inscriptum esse in militia Christi JESU, ad impugnandos inimicos illius. Hinc post acceptum semel baptismum, confertur nobis etiam Sacramentum Confirmationis, ut per hoc mediante infusione Spiritus S. qui per illud nobis datur, novæ vires nobis accrescant ad resistendum generosè contrariis nobis potestatibus mundi & inferni. Bellum hoc omninò ex omni parte sanctum est, eo quod agatur de conservando thesauro gratiæ divinæ, & ut magis ac magis crescamus in sanctitate, quam in Baptismo consecuti sumus. Quia verò homines naturam belli hujus, ante Incarna-

carnationem Filii DEI, ignorarunt, ipse Christus JESUS exemplum nobis præbere voluit; quia statim post Baptismum *S*piritûs S. instinctu se in desertum recepit, ut contra principem tenebrarum bellum iniret. Ipse primus campum nobis armorum aperuit, Cœlumque nobis proposuit, tanquam pretium & coronam, quam promereri possemus, si strenue decertaverimus. Itaque haud despondere debemus animum, in consideratione, vitam hanc esse locum tentationum; quia quemadmodum illi, qui in acie stant, & primis ictibus expositi sunt, generosiores & animosiores præ cæteris sunt, sic etiam anima quælibet, quò magis per tentationem probatur, & exercetur, eo plûs meriti, & gloriæ acquirit; *quia tentatione probatur, & exercetur virtus*, ait S. Augustinus l. 3. de Gen. ad litt. c. 15. *& est palma gloriosior, non consensisse tentatam, quam non potuisse tentari.* Si ergo vita cujusvis simplicis Christiani continua quædam pugna est, quid censendum de vita Clerici, si obligationibus statûs sui satisfacere, & laborare velit ad destructionem regni diaboli? quid cogitandum de vita Pastoris, qui in se suscipiendo curam gregis sui cum fiducia in Christo JESU dicit, *& princeps hujus mundi ejicietur foras?* Joan. 12. 31. oportet, ut diabolum ejiciam è Parochia mea. Putasne, serpenti caput conteri posse, quin clamet? leoni huic prædam e-

ripi

ripi posse, qui rugiendo circumit, ut *S*. Petrus 1. Ep. 5. 8. ait, quin validius adhuc rugiat? putasne hunc irreconciliabilem inimicum ad terram prosterni posse, quin victori suo insultet? minimè; igitur tales boni Clerici & pastores aliud exspectare non debent, nisi terribiles assultus; sed quid tunc agendum?

PUNCTUM II. Oportet incessanter vocare in auxilium: *confortamini in Domino, & in potentia virtutis ejus*. Nam qui sumus nos, ut defendere nos valeamus contra tam formidandos inimicos salutis nostræ, qui nos tam acriter impugnant; qui mille laqueos nobis tendunt, & præcipitia, & abyssos nobis ex omni parte minantur? quomodo assultum tam violentum & inæqualem sustinebimus, & ictibus eorum dextrè declinabimus, qui arundine debiliores, & fragiliores sumus? nos, quorum intellectus nonnisi ignorantia est; quorum voluntas nonnisi infirmitas, & corruptio est? qui vel levissimis etiam tentationibus succumbimus quandoque? consideratio hujus nostræ impotentiæ adigere ad hoc nos debet, ut incessanter ad Deum recurramus, eumque rogemus, ut pugnet pro nobis. *In nobis quidem non est tanta fortitudo, ut possimus huic multitudini resistere, quæ irruit super nos, sed cum ignoremus, quid agere debeamus, hoc solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te Deus noster &c. Tu scis, quæ cogitant in nos, quomodo poterimus.*

vimus subsistere ante faciem eorum, nisi tu adjuves nos. 2. Paralip 20. 12. Igitur non desistamus petere assistentiam illius, sine quo nihil possumus, non dico non vincere, sed nequidem cogitare de pugna ineunda; arma nostra preces nostræ sunt, vires nostræ gratia JESU Christi; *Dominus fortitudo mea &c. Auxilium meum à Domino.* Ps. 17. 2. Ps. 120. 2 Omnes sancti Sacerdotes, maximè autem sancti pastores fuêre homines orationis; *orationibus vixerunt* Visi sunt in difficillimis pugnis totas noctes & dies in oratione transegisse. S. Ambrosius ab Imperatrice Justina oppressum se videns, aliud non faciebat, nisi orare; totus populus plenus zelo, ait S. Augustinus, l. 9. conf. c. 7. resolutus erat mori cum suo Episcopo, & in hunc finem integris noctibus in Ecclesia vigilabant. Et in hac occasione, ut populo levaretur tædium, quod in tot gravibus & diuturnis laboribus ipsis subrepere poterat, ordinatum fuit, ut hymni & Psalmi tali modo secundum Ecclesiæ Orientalis usum decantarentur. O si Sancti tali modo oraverunt! quid nos facere convenit? qui undique invenimus, unde nobis timeamus, non solum foris, & extra nos, sed etiam intûs. Igitur oremus instanter & sine cessatione ad Deum auxiliatorem nostrum recurramûs. O Domine! miserere mei; noli permittere, ut sim ulterius in gaudium hisce malignis spiritibus, qui non minùs tui, quam

nostri

nostri sunt inimici; tu scis, quid de nobis, & contra nos cogitent, nec aliud intendunt, nisi perdere nos, ah! quomodo coram illis subsistere poterimus, si in adjutorium nostrum non festines! liberà nos ab his famelicis leonibus, ab his rugientibus, præparatis ad escam & prædam. Deus meus, in adjutorium meum intende, repelle à me draconem hunc, qui in me insurgit; Tob. 6. *ecce enim invadit me. In te inimicos nostros ventilabimus cornu, & in nomine tuo spernemus insurgentes in nobis.* Pf. 43 6. Si temetipso me vestias! ô JESU! non solum ero invincibilis, sed etiam invulnerabilis, in te solo totam fiduciam meam pono, totum à te spero, & exspecto. *Misericordia mea, & refugium meum, susceptor meus, & Protector meus; susceptor, ne cadam; erector, ne ebream; Protector, ne feriar. S.* Augustinus in Pf. 143 n. 2. Pro præparatione ad Missam; uni te huic adorando capiti, & duci totius militiæ christianæ; indue te juxta exhortationem Apostoli, armaturam Dei, ut possis stare adversus insidias diaboli; verum est, diabolum inimicum omninò formidabilem esse, & gigantem armatum; sed spoliavit illum armis suis Christus JESUS; affixit illum Cruci, tanquam currui suo triumphali, *Principatus & Potestates traduxit confidenter, palam triumphans in semetipso.* Coloss. 2. 15. Pedibus eos substravit millionum ferme Christianorum infinitorum

torum quasi infantum, & simplicium puellarum; exemplum generosorum istorum Athletarum animos nobis addat, & quia discimus à SS. PP. Sanctissimam Eucharistiam eos specialiter in pugna ipsorum confortasse, studeamus etiam nos digne communicare; & non habebimus, quod timeamus: *Si Deus pro nobis, quis contra nos?* Rom. 8. & pro gratiarum actione addamus etiam hoc cum S. Augustino in eundem Psalmum n. 10. *qui hanc annonam dedit pugnanti, quid servat innocenti?*

(✠)(✠)***(✠)*** (✠)***(✠)****

FERIA SECUNDA.

Non est nobis colluctatio adversus carnem & sanguinem; sed adversus principes & potestates; adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiæ in Cælestibus, propterea accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, & in omnibus perfecti stare. Eph. 6. 11.

DE INIMICIS NOSTRIS, CONTRA QUOS PUGNARE DEBEMUS.

1. Quinam sint?
2. Quem ordinem in hac pugna servare debeamus?

PUNCTUM I. DAnt nobis ista Apostoli verba locum & ansam examinandi pro continuatiione antecedentis meditationis, qui nam sint nimici cum quibus nobis

nobis pugnandum? primus & maximè formidabilis, est diabolus, quem S. Paulus hic nominat principem tenebrarum; *& alibi Deum hujus sæculi*; 2. Cor 4. per quod discimus, quanta sit ipsius vis, & potestas nempe talis, ac tanta, ut juxta sententiam S. Jobi, nulla ei comparari possit super terram; *non est super terram potestas, quæ ei comparetur*, Job 41. 24 Mortalis est inimicus, & irreconciliabilis, ac juratus in ruinam nostram, applicat se solicitudine & vigilantiâ quadam infatigabili, ut hanc suam intentionem & finem in opus deducere valeat; adhibet in hunc finem omnia artificia, insidias & vires suas; nunquam quiescit; *nunquam malitiæ suæ otium facit*. Primis Ecclesiæ sæculis, ait S. Augustinus, in Ps. 39. *hostis ille noster leo fuit, cum apertè sæviebat; modò draco est, cùm occultè insidiatur*; maximè ac præ aliis aggreditur bonos, & malos adhibet, per quos illis bellum inferat, relinquit superbos, avaros, & impudicos, quia amici ejus sunt, & ut ita dicam, *voluntarii ipsius, diabolus non persequitur, nisi bonos, malos enim, luxuriosos, cupidos, & superbos persequi diabolus non consuevit, amici enim sunt sui, & semper voluntatem ejus faciunt: & in tantum eos non persequitur, ut etiam per illos persequatur*. ibid. En primum inimicum quem timere debemus & qui quotidie infinitos propemodum Christianos laqueis

suis

ſuis capit & illaqueat. Secundus eſt mundus, mundus hic accipi non debet pro cœlo, & terra, neque pro iis, quæ à Deo creata ſunt, ſed pro infectione, & corruptione, quam peccatum in mundum invexit, ait S. Auguſtinus. Mundus, ſeu ſæculum iſtud corruptum eſt, quod non niſi peccatum ſpirat, ſocietas eſt malorum, hominum carnalium, & vitioſorum. Variè nos impugnat hic mundus, per ſua prava exempla; per ſuos periculoſos diſcurſus, per ſua principia perverſa; per minas ſuas, & perſecutiones, imò etiam per favores ſuos æquè, ac per ſuas delicias, ac blanditias, adeò ut illum impugnare debeamus, ni Dei inimici eſſe velimus; ait S. Jacobus; *adulteri, neſcitis, quia amicitia hujus mundi inimica eſt Deo? quicunque ergo voluerit amicus eſſe ſæculi hujus, inimicus Dei conſtituitur.* Jacob. 4. 4. Tertius inimicus, quem impugnare debemus, eſt caro, ſeu corpus noſtrum, quod nos impugnat per ſuas corruptas inclinationes. Eſt hic inimicus eò magis timendus, quò intimior nobis eſt; *inimici hominis domeſtici ejus.* Matth. 10. 36. *Ubique circumferimus inimicum noſtrum,* ait S Bernardus, ſerm. 5. in Quadr. n. 1. *Carnem hanc loquor, de peccato natam, in peccato nutritam, corruptam nimis ipſa origine, ſed multò magis pravâ conſuetudine vitiatam. Hinc eſt, quod tam acriter caro adversùs ſpiritum concupiſcit, quòd aſſiduè*

murmurat, & impatiens est disciplinæ quòd illicita suggerit, quòd nec rationi obtemperat, nec inhibetur ullo timore. En inimicos nostros, contra quos nobis certandum! quilibet eos cognoscere, clerici verò perfectiorem illorum cognitionem habere præ aliis debent; quia de hoc non solùm instruere debent populum suum, sed etiam ideò, quòd magìs quàm alii iis expositi sint, prout nos monet Salvator in persona S. Petri; *Simon, Simon, ecce sathanas expetivit vos, ut cribraret, sicut triticum,* Luc. 22. 31. Ista repetitio, *Simon, Simon,* denotat, monitionem hanc summi esse momenti, igitur & scire, & timere debemus inimicos adeò periculosos; quia autem hoc nondum sufficit, sed insuper etiam impugnari debent;

PUNCTUM II. Considera nunc modum, & ordinem in hoc certamine observandum. Hunc juxta veterem quemdam authorem, docet nos S. Paulus, quando 1. Cor 9 ait; *sic pugno, non quasi aërem verberans, sed castigo corpus meum, & in servitutem redigo.* Ostendit per hæc verba apostolus, ut non præcisè aërem verberemus, oportere ordinem quemdam observari in hoc prælio, quod idem est, àc si dicat, initiùm fieri debere ab hoc, ut propria caro dometur, antequam pugnam ineamus contra dæmones, ex qua victores recedamus; *sic pugno non quasi aërem verberans &c.* Vide hìc, ait Cassianus

Instit.

Instit. Lib. 5. 17. 18. Apostolum totâm suam pugnam reducere ad câstigationem seu mortificationem corporis sui, hoc enim superato, & quasi pedibus suis subjecto, quasi super curru triumphali positus vehebatur, *ut sublimis triumphator invehitur*; post tot reportatas coronas merebatur pugnam inire, etiam cum potentissimis quibusvis inimicis, *robustiorum incipit hostium subire certamina*, & ut victor aliorum omnium causam habet exclamandi cum fiducia, *non est nobis colluctatio adversùs carnem & sanguinem; sed adversùs principes & potestates tenebrarum harum &c.* ibid. c. 16. Sequamur & nos hunc ordinem, si cum fructu certare velimus, initium sumamus à mortificatione carnis rebellis, & postquam hunc in servitutem reduxerimus, tentare etiam certâmen possumus cum dæmonibus, ac spem de victoriâ contra illos concipere: *illud enim est cunctorum luctaminum, velut solidissimum quoddam fundamentum*, ait Cassianus, ibid. *ut primitus carnalium desideriorum incentiva perimantur; nam nullus, carne propriæ non devicta, legitimè decertare poterit, & qui legitime non decertat, sine dubio nec in agone confligere, nec coronæ gloriam, victoriæ gratiâ, poterit promereri.* Secutùsne es hunc ordinem? didicistine superare tentationes diabolicas, per & ex victoriis, quas à temetipso reportasti? qualis apparentia, &

verisimilitudo, quòd vincere possis dæmones, spiritus istos malitiæ per sex millia annorũ, damno tot magnorum virorum in hac pugna omninò versatorum & exercitatissimorum, si quotidiè in bello, quod tibi caro tua movet, vel mundus suscitat, succumbis? scitò, quòd hi spiritus superbi *non nisi victoribus tantùm concertare dignantur.* ibid. Pro Missa; roga Christum JESUM, ut doceat te artem hanc vincendi inimicos tuos, & quia, ut in hac pugna victor existas, corpus tuum mortificare, & spiritum hujus mundi abnegare debes; noli despondere animum. Memento, locum te tenere pauperum discipulorum JESU Christi, qui evangelium illius ideò ubique divulgarunt, quia viri erant mortificationis; quia gloriam & divitias hujus mundi contempserunt. Si fuissent homines voluptuosi, negotiatores, circumforanei, quemadmodum tot clerici nostri temporis, nequaquam regnum diaboli subvertissent; eosdem inimicos debellare debes; imitare illos; & antequam ad altare accedas applica tibi ipsi pulcherrima verba ista S. Greg. hom. 32. in Math. *quicunque ad fidei agonem venimus, luctamen contra malignos spiritus sumimus, nihil autem maligni spiritus in hoc mundo proprium possident, nudi ergo cum nudis luctari debemus; nam si vestitus quisque cum nudo luctatur, citiùs in terram dejicitur, quia habet, unde teneatur.*

Quid

Quid enim sunt terrena omnia, nisi quædam corporis indumenta? qui ergo contra diabolum ad certamen properat, vestimenta abjiciat, ne succumbat.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA TERTIA.

State ergo succincti lumbos vestros; in veritate, & induti loricam justitiæ, & calceati pedes in præparatione Evangelii pacis; in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere; & galeam salutis assumite, & gladium Spiritûs quod est verbum Dei. Ephes 6. 14.

DE ARMIS CONTRA INIMICOS SALUtis nostræ necessariis, principalia sunt.

1. Scutum fidei. 2. Et gladius verbi divini.

PUNCTUM I. Postquam hortatus nos fuit Apostolus ad pugnam; nobisque inimicos nostros indicavit; armis quoque nos instruit pro defensione nostra, illaque explicat, prout S. Hier. in h. l. advertit, sub figura nostrorum armorum ordinariorum, quibus uti solent milites nostri, quando ad pugnam se armant, datque nobis pro *cingulo* veritatem; *state ergo succincti lumbos vestros in veritate.* *Pro thorace*, justitiam, *induti loricam justitiæ*; pro *calceamentis*, obedientiâ prædicandi Evangelium; *calceati pedes in præparatione evangelii pacis*;

præ

præ omnibus aliis autem scutum fidei nobis commendat; *in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extingvere &c.* uti & gladium spiritualem, *quod est verbum Dei.* Quia verò hæc ultima arma specialiter nobis commendat Apostolus, præsentis meditationis materia erunt. Fides igitur generalis nostra defensio est, quàm adhibere debemus contra salutis nostræ inimicos, scuto fidei protecti esse debemus. Nota, quòd cætera arma respectu, seu comparativè ad scutum imperfecta sint; galea caput defendit; lorica pectus; sed non nisi scutum totum corpus protegit; idem etiam est, quoad virtutes particulares respectu fidei; defendunt illæ quidem quasdam animæ potentias, sed sola fides omnes; ad hanc igitur recurrere debemus in prælio, quod contra inimicos nostros nobis gerendum est. *In omnibus certaminibus fide muniamur; quia sicut scutum ipsorum quoque armorum defensio est, & sine hoc, omnis armatus inermis est, ita & hæ virtutes sine fide salvare non possunt. Nam sicut scutum omnia injecta repellit, & recutit, ità & fides omnes diaboli persuasiones extinguit, quamvis quasi lumen rationis habere videantur.* S. Hier. ibid. Tentaris errore aliquo, aut hœresi? sume scutum fidei; oppone tentationi verba ista Christi JESU, *qui non credit, jam judicatus est.* Joan. 3. 18. Tentaris differ-

ferre conversionem tuam? utere verbis istis *ideò & vos estote parati, quia quâ nescitis horâ, filius hominis venturus est.* Matt. 24. 44. Tentaris invidiâ, vindictâ, impudicitiâ? repelle à te hœc ignita tela, quœ Angelus sathanœ etiam purissimis quandoque animabus objicit, per verba ista, quòd, qui, talia agunt, non intrabunt in regnum DEI. Habuistine hunc recursum ad fidem in tentationibus? o quot victorias amisisti, ideò, quòd hoc fidei scuto te non armaveris! quia verò Apostolus alia ad huc arma nobis subministrat;

PUNCTUM II. Assume prœter scutum fidei, etiam *gladium Spiritûs, quod est verbum DEI.* Gladius iste, quem Apostolus nobis in manus dat, necessarius nobis est ad defensionem nostram contra illusiones diabolicas, sic etiam videmus in Evangelio Christum Dominum alio non fuisse usum medio ad confundendum superbissimum hunc spiritum, qui eum tentare ausus fuit, nisi verbo Dei; gladius hic ex utraque parte acutus, prout illum alibi vocat Apostolus, est, qui usque ad cor penetrat. *Cur autem bis acutus?* quœrit S. Aug. in Ps. 149. n. 12. *Dicit de temporalibus, dicit de æternis; in utroque probat, quod dicit, & eum, quem ferit, separat à mundo.* An non verbum hoc gladius est? quia Christus JESUS dixit, se non venisse in mundum, afferre pacem super terram,

ram, sed gladium. En! quàm penetrans sit gladius iste! visné cernere divisiones, quas facit? pergit S. Aug. ibid. *disjungit sanctos, disjungit impios; separat à te, quod te impedit; filius vult servire Deo. Pater non vult; venit gladius, venit sermo Dei, dividit filium à patre. Filia vult, mater non vult: gladio dividuntur ab invicem.* Adjungamus & hoc; vult clericus servire Ecclesiæ, & obligationi suæ satisfacere, nolunt hoc approbare parentes illius, vel consangvinei; gladius hic, utraque parte acutus, quæstionem & litem hanc decidit; noli impediri, vel à patre, aut matre, fratre, sorore, amico, quicunque demum ille sit, non placeat tibi, quod à Deo te separat; & sic *utiliter te ille gladius separat, malè te tu conglutinas.* ibid. Gladius hic quotidie in manibus clericorum versatur; utuntur illo, ut rescindant ea, quæ in aliis mala & nociva esse inveniunt. Infelices sanè forent, si ad eundem usum pro seipsis illum non adhiberent, nam ùtút perfecti sint, invenient tamen semper aliquid, quod abscindant sive in verbis, sive in desideriis, sive in affectionibus &c. Nam quis est clericorum, qui non sæpiùs in ejusmodi delinquat? qui taliter non utitur gladio hoc in ista vita, in magno periculo versatur, ne ad finem illius animam suam gladio mortis consignet, à quo separetur in æternum à Deo suo, qui vera & sola vita animæ est. Resolve te igitur ad utendum hoc gladio verbi divini,

&

& scuto fidei, ad impugnandum inimicum salutis tuæ; his enim armis reportarunt sancti tot victorias, prout alibi Apostolus dicit; *per fidem vicerunt regna; operati sunt justitiam, adepti sunt repromissiones, obturaverunt ora leonum.* Hebr. 11. 13. Pro præparatione ad Missam roga caput & ducem omnium sanctorum, ut sibi unire te velit in sanctissima Eucharistia armísque suis spiritualibus te vestire, & certò tibi persuade, si iis utaris, prout oportet, nunquam te in prælio succubiturum. *Hæc est victoria, quæ vincit mundum, fides nostra.* 1. Joan. 5. 4.

FERIA QUARTA.

Assimilatum est regnum cælorum homini regi, qui voluit rationem ponere cum servis suis, & cùm cepisset rationem ponere, oblatus est ei unus, qui debebat ei decem millia talenta. Math. 18. 23.

DE PECCATO HABITUALI.

1. Effectus illius. 2. Remedia contra illud.

PUNCTUM I. AGnoscamus humiliter in persona hujus servi nos ipsos, qui debebat Domino suo decem milia talenta. Quid! possetne quis majoribus debitis gravatus esse quàm nos? an non innumera sunt peccata nostra, prout idipsum quotidie in Missa confitemur? & si Deus rationem nobiscum inire vellet, quid fieret de nobis? tutissimum ac securissimum pro

nobis erit, si lacrymis & precibus nostris iram, & justitiam illius flectere, & mitigare studeamus. *Pœniteamus, & indulgentiam ejus fusis lacrymis postulemus.* Judih 8. 14. Nescio, an audire possimus prout servus iste, ad pedes Salvatoris nostri prostrati petere ab eo modicum adhuc temporis pro dilatione; fecimus hoc jam toties; & quamvis Dominus noster omnem possibilem jam dilationem concesserit, abusi fuimus hâc ipsius gratiâ; & pro eo, ut debita nostra solverimus, nova contraximus, & multiplicavimus, toties in eosdem defectus relabendo. Ingemiscamus itaque super hac mala consvetudine nostra, & pro materia hodiernæ meditationis eam assumamus; & si fortè Deus ab ea nos liberasset, tamen haud inutilis erit meditatio, eò quòd tanquam clerici laborare debeamus, ut & alios peccatores ab ea eruamus, & liberemus. Per habitum seu consuetudinem istam intelligitur infelix illa facilitas cadendi sæpiùs in certa quædam peccata, quibus jam assueti sumus! en! quales post se trahat effectus! imo. facit, ut facilius labamur; ante talem contractum habitum etiam minimam occasionem labendi timebamus; quandò vero quis talibus peccatis assuevit, nil ampliûs timetur; sopiuntur conscientiæ remorsus; audiamus S. Bernardum l. 1. de consid. c. 2. de hac re loquentem; *quid non evertit consuetudo? quid non assiduitate duratur? quid*

quid? quod non usui cedat? quantis, quod præ amaritudine prius exhorrebant usu ipso malè in dulce conversum est? audi justum, quid lamentetur super hujusmodi. Quæ prius tangere nolebat anima mea, nunc præ angustia cibi mei sunt. Primum tibi importabile videbitur aliquid; processu temporis, si assuescas, judicabis non adeò grave; paulò post & leve senties; paulò post nec senties, paulò post etiam delectabit. Ita nempe successivè assuescimus, & peccatum familiare nobis fit, quod prius insupportabile nobis videbatur, facit habitus & consuetudo, ut facilè labamur. ado. facit, ut difficulter resurgamus. *Lex enim peccati est violentia consuetudinis,* ait S. Aug. l. 8. conf. c. 5. qui tristem de hac re in seipso habuit experientiam in adolescentia sua. Peccator consuetudinarius mancipium est peccati, & licèt, nescio, quæ formet secum proposita resurgendi, vix tamen se ab ejusmodi vinculis exsolvet, si quandoque oculos suos in cœlum levet, & bonam quamdam de conversione sua cogitationem formet, statim consuetudo contracta se in contrarium opponet. *Ego suspirabam, ligatus ferro non alieno, sed mea ferrea voluntate, velle meum tenebat inimicus; & inde mihi catenam fecerat, & constrinxerat me, ex voluntate mea perversa facta est libido, & dum servitur libidini, facta est consvetudo, & dum consuetudini non resistitur, facta est necessitas.* Ita loquebatur S. Aug. ibid. ante conversionem

& baptiſmum ſuum; ex quo apparet diffi-cultas à malâ contractâ conſuetudine deſi-ſtendi. 3. facit, ut quis obdormiat, & in-durescat in malo, *putruerunt, & corruptæ ſunt cicatrices meæ à facie inſipientiæ meæ.* Pſ. 37. Peccator in tali ſtatu neque con-cutitur timore inferni, neque nauſeat fœto-rem peccati, neque perſuaderi ſe permittit ab hominibus, neque minas Dei attendit; & ſic in ſuis exceſſibus pergit, ac permanet, quin ex hoc ſtatu exire velit, vel quia a-more voluptatis tenetur, vel quia putat, impoſſibile ſibi eſſe correctionem, vel deni-que, quia falsò ſibi adulatur, Deum adhuc in morte ſibi futurum propitium; *impius, cùm in profundum venerit, contemnit* Prov. 18. 3. Hinc eſt, quod ſcriptura hanc peccatoris e-mendationem inter res omninò difficillimas numeret; *ſi mutare poteſt æthiops pellem ſuam, aut pardus varietates ſuas, & vos poteritis benefacere, cùm didiceritis malum.* Jerem. 13. 23. O quàm periculoſus eſt hic ſtatus! vide, utrum non ipſemet fortè in eo hæreas? quod ſi Deus hanc tecum miſeri-cordiam habuit, ut ab illo te præſervaverit, vel eduxerit, oſtende peccatoribus, quanto in horrore illis eſſe debeat peccatum habi-tuale ſeu conſuetudo peccandi; & ut hoc efficias, ab eâque illos retrahas;

PUNCTUM II. Vide, qualia remedia in contrarium adhiberi debeant? primum, id-

idque omnium efficacissimum, est voluntas, & sincerum desiderium propriæ conversionis, & emendationis. Si quis salvari velit, oportet, ait S. Aug. ibid. c. 8. *velle fortiter, & non semisaucia, huc atque illuc, versare voluntatem.* Si quis infirmam nonnisi & languidam voluntatem habet, suspendet ad tempus malam suam consvetudinem, sed tandem iterum in illam cadet, eo quod non nisi debiles conatus adhibuerit; *similes conatibus expergisci volentium, qui tamen superati sorporis altitudine remerguntur.* ibid. c. 5. 2dum oportet habitui peccandi opponere contrarium habitum, quemadmodum morbi corporis contrariis medicinis curantur; *nam,* ut ait S. Greg. hom. 32. in evang. *cælestis medicus singulis quibusdam vitiis obviantia adhibet medicamenta; nam sicut arte medicinæ, calida frigidis, frigida calidis curantur, ita Dominus noster contraria opposuit peccatis medicamenta, ut lubricis continentiam, tenacibus largitatem, iracundis mansvetudinem, elatis præciperet humilitatem.* 3tium, magna solicitudine & cura sibi ipsi invigilet quis, ne tali consvetudine abripiatur; *laborasti, ut nutrires, labora, ut vincas,* ait S. Aug. hom. 45. oportet esse exactum, ac sibi ipsi præscribere pœnitentiam quamdam, quoties quis relabitur, *ut violentiæ pœnitenti,* ait idem S. P. tract. 44. in Joan. *cedat consvetudo peccandi.* Denique

in-

instanter a Deo petenda est gratia nostræ conversionis. En aliquot remedia, quæ adhibere potes contra malam consuetudinem! utere illis apud eos, qui se curæ tuæ committunt, sed noli teipsum negligere, sit fortè quòd non verseris in quadam consuetudine peccati mortalis, ob quam omninò indignus fores ad exercendas functiones ministerii tui; verum an non in consuetudine peccati cujusdam venialis constitutus es? aut multis omnino imperfectionibus subjectus, quas nequidem emendare cogitas? an non mancipium es tuarum passionum, quibus non nisi debiliter resistis? teipsum parumper examina, & si hodie celebras, pro præparatione ad Missam roga JESUM Christum, ut animam tuam per attactum sanctissimi corporis sui resuscitet. Resuscita me, diuine Salvator, priusquam sepulchro meo inferar, inimici salutis meæ foderunt mihi sepulchrum quoddam, & in illud me conjicere festinant; festina tu quoque Domine Deus meus ad adjuvandum me, quia non nisi duobus digitis absum ab hoc præcipitio; in momenta singula me eo pertrahere intendunt passiones meæ; passio superbiæ prima, & ante alias incedit; passio intemperantiæ, quæ omnibus sensibus meis dominatur, nec quidquam de mortificatione admittere vult, se illi conjungit; passio iræ & impatientiæ alias quoque urgent; socordia mea, quasi vivum me sepelit; impudicia non nisi corru-

pti-

ptionem generat, quæ meipſum mihi quaſi inſupportabilem facit, &c. non poſſum omnes satellites iſtos mortis enumerare. O JESU! erue me de manibus horum inimicorum meorum; confringe catenas malæ conſuetudinis, & fac, ut te amem, tibique majori cum fidelitate deinceps ſerviam. *De neceſſitatibus meis erue me; age Domine, fac; excita, & revoca nos; accende, & rape, flagra; dulceſce; amemus; curramus.* S. Aug. conf. l. 8. c. 4.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUINTA.

Egreſſus autem ſervus ille, invênit unum de conſervis ſuis, qui debebat illi centum denarios, & tenens ſuffocabat eum, dicens; redde, quod debes. Et procidens conſervus ejus rogabat eum dicens; patientiam habe in me, & omnia reddam tibi; ille autem noluit. Math. 18. 28.

DE PROCESSIBUS.

1. Quantum ab illis abhorrere debeant clerici,
2. Rationes, quare evitari debeant.

PUNCTUM I. MEritò deteſtamur proceſſum hujus ingratiſſimi, & inhumani ſervi, qui accepta hac a Domino ſuo gratia remiſſionis, & condonationis decem millium talentorum adeo crudelis fuit, ut conſervum ſuum violenter ap-

pre-

prehensum pene suffocaverit, tamque immisericorditer eum urserit, quoadusque solveret centum illos denarios, quos eidem debebat; & tamen minime attendimus ad tot alios, qui hunc ipsius immittem agendi modum imitantur. Fecit nobis Deus gratiam; communis hic Dominus omnium remisit nobis debita immensa; & tamen an non quotidie videre est christianos, immo & clericos qui fratres suos immaniter cruciant & torquent etiam ob minima quæque. Ferè ubique tristia hæc verba audire est: *redde, quòd debes.* Neque contenti sunt hoc dicere; intimantur iis etiam juridicè, & processus instituuntur, sub nescio quibus gravibus expensis. Opponamus nos hodie ejusmodi juridicis processibus, quorum plerique etiam clerici, ac ministri ecclesiæ tam amantes sunt sub specioso prætextu, & titulo, conservandi jura beneficiorum suorum. Ostendamus illis in hac meditatione, quòd ejusmodi processus evitare deberent. Admonitio hæc est ipsius Christi Domini, data discipulis suis; *si quis vult tecum judicio contendere, & tunicam tuam tollere,* ait apud S. Math. cap. 5. 41. *dimitte ei & pallium.* & in S. Luca cap. 6. 30. *qui aufert, quæ tua sunt, ne repetas.* S. Paulus magnus, hic interpres evangelii, scribens ad Timotheum. 2. ep. 2. 24. absoluté ait; *servum Domini non oportet litigare.* Adhuc expressius & clarius mentem suam

aperit; *jam quidem omninò delictum est in vobis, quòd judicia habetis inter vos* 1. Cor. 6. 7. Quare non patimini potiùs injuriam? nota, ait hic S. Chrisost: Apostolum non solùm reprehendere Corinthios, quòd causas suas detulerint ad infideles & gentiles judices, sed etiam ideo, quòd inter seipsos contenderent; *duplex est crimen, & quod judicio quis contendit, & quod apud infideles.* En authoritates, quæ sanè persuadere hoc nobis possint. Verùm est, exinde non inferri, processus juridicos absolutè malos esse, & prohibitos; sed solummodò tales sunt, si quis illis abutatur. Conveniunt omnes, permissos esse, imò quandoque necessarios; verùm, quia raró evenit, ut quis absque peccato talibus processibus se implicet, hinc quilibet eos cavere debet, præsertim clerici, qui ratione professionis seu vocationis, & statûs sui, ad majorem renuntiationem rerum temporalium obligati sunt, & ut omnem occasionem divisionum, seu dissensionum & litium inter fideles tollant, & præscindant. Et tamen eò jam deventum est, ut ordinariè plerumque præ aliis in publicis audientiis, & judiciis comparеant, & audientur clerici, si vel minimam quamdam causam, vel occasionem inveniant; *clamant in foro, silent in claustrò*, ait quidam summus pontifex, loquens de certis quibusdam religiosis. Non debet dissimulari hoc, experientia id satis declarat, non ar-
 den-

dentius, non obstinatius, non intractabilius litigatur, nisi à clericis, si semel processum aliquem inceperint; si ii, contra quos jura sua, vel prætensiones urgent, contra illos indignationem, amaritudinem, vel etiam odium concipiant, & foveant, parùm ipsi hoc curant, modò tandem sententiam sibi favorabilem obtineant. O quam longè absumus ab illo perfectionis statu, in quo fuêre clerici primorum sæculorum ecclesiæ! processus tales erant tunc temporis tam rari, & incogniti, ut plures Episcopi gloriari potuerint, neque ipsos, neque clerum suum, ullum unquam habuisse processum; hanc sibi gloriam vindicabat Theodoretus Epist. 81. ita scribens: *annos viginti quinque ita vixi, ut nec in jus vocatus sim à quoquam, neque ipse quemquam accusarim. Nullus religiosissimorū clericorū, qui sub me fuerunt, tribunalia frequentavit unquam.* Anne inveniri possit diæcesis alia, vel clerici, qui eandem ab Episcopo suo laudem mereantur? verùm quia tales processistæ non carent suis prætextibus;

PUNCTUM II. Veniâmus etiam ad rationes, quare vitari debent tales processus. Imo. jactura temporis. Cur putas, Dei Filium separasse ministros suos à reliquis fidelibus, seu plebe, & specialiter pro servitio S. Altaris eos deputasse? factum hoc fuit, ait S. Ambr. l. 2. de fuga sæc. c. 2. ut discerent exinde, *cui Deus portio est, nihil debere cu-*

vare, nisi Deum; & quòd ad alia officia confertur, hoc religionis cultui decerpitur. Si juxta mentem sanctorum totum illud tempus deperditum censeri debet, quod ad acquisitionem bonorum æternorum non applicatur, quid cogitandum, & judicandum de tempore illo, quod ministri Ecclesiæ insumunt ad instituendos & prosequendos processus suos, ad consultandos advocatos, ad excitandam negligentiam Procuratorum; ad lucrandos Judices, vel illos, qui authoritate quadam apud illos pollent, ut causa ipsorum per eos commendetur; & promoveatur? anne ideo sacerdotes consecrati, & facti fuere, ut ejusmodi negotiis vacarent? qualis prævaricatio & abusus sacri ministerii, videres pastores seu curatos pluries in judiciis apud Advocatos, Procuratores, quàm in Ecclesia, aut parochia sua? an non ingemiscere debemus cum pro propheta: *dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum.* Thren. 4. 1. 2do. Ad jacturam temporis adjungi debet jactura quietis, seu pacis, reddituum sacrorum, & spiritûs ecclesiastici. Quam requiem habere poterit talis inter strepitum judicialem, inter clamores & contentiones Procuratorum & advocatorum. Inquietantur tales, modò per longas & molestas prolongationes; modò ab eventu, & fine processûs, nunc solutione expensarum, quæ magnæ solent esse; & si peccunia hæc

à redditibus ecclesiasticis sumatur, en! patrimonium pauperùm in usus profanos expensum! denique amittitur spiritus ecclesiasticus, processus aliquis juridicus continua quædam distractio est; talis parochus litigator sine scrupulo pareciam suam deserit, & nil boni in ea facit; est talis sacerdos in altari, in confessionali, in divino officio, absque attentione; pro eo, ut suis se functionibs applicet, totùs occupatus, & immersus est processui suo; die, noctùque de his rebus cogitat; *dies diei eructat lites*, ait S. Bernardus l. 1. de Consid. c. 3. ad Eugenium Papam, *& nox nocti indicat malitiam*. Denique peccata, quæ ejusmodi processus, seu lites comitari solent, fugam illorum certè nobis persuadere deberent; hinc tanti momenti consilium dat Sapiens: *abstine te à litè, & minues peccata*. Eccles. 28. 10. Oriuntur ordinariè tales processus ab avaritia, ambitione, vindicta, vel alia simili peccaminosa passione, *unde lites in vobis, nisi ex concupiscentiis vestris*, ait S. Jacobus cap. 4. mala fides, mendacium, injustitia, processum extendunt; & quandoque corruptio inter ministros justitiæ tanta est, ut ipsi quoque violent leges, qui tamen constituti sunt ad eas conservandas; & nullum quandoque innocens auxilium, vel subsidium reperit in tribunalibus; *inter leges ipsas*, ait S. Cyprianus, Eppist. ad Donat. *delinquitur*,

in-

inter jura peccatur; innocentia nec illic, ubi defenditur, reservatur. Nemo innocentem defendit; nam quis est, qui illius in se defensionem suscipiat? *Advocatus?* sed hic ipse quandoque ministerium suum deturpat, *Patronus prævaricatur*, & *decipit*. *Judex?* hic quandoque sententias suas venales habet, *sententiam vendit*. Fortè ille ipse eadem crimina committit, quàlia vi officii sui punire deberet, & parum solicitus est, etsi innocens condemnetur, modò, ut reus compareat; *qui sedet crimina vindicaturus, admittit, & ut reus innocens pereat, fit nocens Judex*. An non tam grandes excessus cohibeant in clericis aliquibus pruritum illum ad litigandum & processus? ergo bona mea amittere debeo? ais; quæso, quis prohibet, quin arbitros eligere valeas? *non est inter vos sapiens quisquam, qui possit judicare fratrem?* 1 Cor. 6. 5. sed si fortè absolutè necessarium sit, judicem convenire, memor esto, præstare aliquid perdere, quàm vel veritatem, vel justitiam, vel charitatem lædere. En! qualiter comparatus esse debeas! Pro Missa roga Dominum nostrum, ut taliter sentire valeas; & si defactò, jam abhorres ab ejusmodi litibus & processibus, petè à Deo gratiam istam pro omnibus clericis, litium amatoribus. Ad hoc te invitat ecclesia; fac ô Domine, ut nunquam amplius inter nos sermo audiatur de processibus, *ne litis horror insonet*. *Extingue flam-*

flammas litium in cordibus omnium ministrorum tuorum; & fiat per gratiam tuam, ut hanc ipsam resolutionem nos hodie capiamus, quam olim cuidam prophetæ tuo inspirasti: *non enim in sempiternum litigabo.* Is. 56. 16.

FERIA SEXTA.

Tunc vocavit illum Dominus suus, & ait illi; serve nequam, omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me; nonne ergo oportuit & te misereri conservi tui, sicut & ego misertus sum tui. Math. 18. 32.

FINIS PROCESSIBUS IMPONENDUS.

1. Præcipuè pastores laborare debent, ut finis processibus imponatur.
2. Qualem modum seu regulas circa hoc observare debeant.

PUNCTUM. I. NOn sufficit, si clerici solùm evitant ejusmodi processus, seu lites, prout heri diximus; sed debent insuper talem aversionem etiam populo suo inspirare, & validè se opponere ejusmodi pruritui ad lites, qui quandoque in parochia ipsorum regnat. Exemplum illis quoad hoc præbet rex iste evangelicus, dum adeò graviter reprehendit, & correxit servum hunc malum, qui adeò crudeliter in conservum suum dæsevîit. Christiani, qui inter seipsos lites tales habent, debent ex parte

sua recursum suum habere ad clericos sapientes, & prudentes, præcipuè ad suum proprium pastorem, ut funestas sequelas talium processuum evitent. Debent certò sibi persuadere, decisionem talium temporalium negotiorum melius tractari à quodam prudente, & pio viro, quàm coram tribunali judicis, qui etsi fortè majori intelligentia & scientia præditus sit, sæpe tamen se pecuniis corrumpere sinit, vel ab amicis, vel donariis. Clerici præsertim autem pastores sunt sapientes isti, ad quorum tribunal, seu judicium confugere christianos vult Apostolus juxta explicationem SS. PP. *Quibus nos molestiis afflixit Apostolus;* ait S. Augustinus de opere Monach c. 9. *quem tamen laborem non sine consolatione Domini suscipimus pro spe vitæ æternæ, ut fructum afferamus cum tolerantia; servi enim sumus ejus ecclesiæ, & maximè in infirmioribus membris.* Pergit idem S. P. c. 29 *Nos excusare possumus, etiamsi contemptibiles simus, quia & nos collaborare voluit Apostolus, si sapientes defuissent, potiùs quàm ut negotia christianorum deferantur in forum.* En igitur unam ex obligationibus tuis, ad quàm fortè nullam hucúsque fecisti reflexionem, prout oportet. Debes pacem invehere inter familias; impedire injustitias, & dissensiones, reconciliare patres cum filiis, & vicissim. Et quomodo hoc facies, si non studeas eorum differentias

seu

ſeu lites componere? ad quos vis ut confugiant pauperes ruſtici, ſi à divitibus vel dominis ſuis injuſtè vexentur, niſi ad ſuum parochum, quem tanquam patrem ſuum communem conſiderant, & ut protectorem oppreſſorum habent, ac venerantur. O quot mala impedire poſſes, ſi laborem hunc eos audiendi in te ſuſciperes, illíſque bonum quoddam conſilium ſuggereres, & ut ad praxim deveniamus;

PUNCTUM II. Poſtquam vidiſti obligationem clericorum, præcipuè paſtorum, ad terminandas ejuſmodi controverſias eorum, qui ad eos in hunc finem confugiunt, æquum eſt, ut modus quidem, & certæ regulæ aſſignentur, ad faciendum hoc ipſum, prout oportet. Non poſſumus melius hoc præſtare, quàm ſi eis proponamus exemplum & modum agendi, quem ipſe S. Auguſtinus tenuit. Poſſidius, diſcipulus hujus ſancti Epiſcopi, qui vitam illius ſcripſit, ait: eum, ut huic præcepto Apoſtoli ſatisfaceret, multum temporis inſumpſiſſe huic negotio, ut ſuorum differentias, & contentiones componeret, ſi ad eum recurſum habuêre, minimè hoc faciebat ex ſpiritu quodam ambitionis, proprii intereſſe, vel pruritu authoritatem quamdam ex hoc ſibi acquirendi, ſed unicè ex motivo puriſſimo pietatis, admirabili ſedulitate ad hoc ſe applicabat; *cauſas audiebat diligenter, ac piè!* faciebat etiam ideo, ut ex-

exinde in cognitionem veniret, *quàntum quisque vel in fide, bonisque operibus proficeret, vel ab eis deficeret.* Utebatur ejusmodi occasionibus, ad inspirandum illis certas quasdam sanctas regulas seu principia christiana; *& eos, quò adipiscerentur vitam æternam, admonebat, & docebat. Nil aliud quærens ab iis, nisi tantum odedientiam, & devotionem christianam*; in Vita. c. 14. Denique schola erat virtutis, sanctuarium pietatis, & cathedra veritatis, ubi docebat contemptum falsorum bonorum, & vanorum honorum terræ hujus; amorem pacis & concordiæ, spem & ardens desiderium felicitatis æternæ. Magnus hic Episcopus, ait Possidius, ibid. *faciebat hoc tanquam speculator à Domino constitutus domui Israel.* Ipse hic S. Doctor docet nos in quodam sermone modum omninò paternum, quo usus fuit ad terminandas ejusmodi suorum clericorum & religiosorum differentias, non adhibendo ultimum rigorem, & severitatem juris, instar judicis; sed plenas charitate dando decisiones, prout patrem & pacificatorem decet; *sed si pueri isti,* ait serm. 49. de divers. *servi Dei, sunt litem hanc inter illos citò finimus, audio illos ùt pater, & fortè melius, quàm pater ipsorum.* Item ait, *videbo quid sit juris, sicut Deus voluerit, cum paucis fratribus fidelibus honoratis de numero vestro, id est, de plebe ista.* En modum quemdam excel-

cellentem pro omnibus pastoribus & ecclesiæ ministris! felices illos, qui eum imitentur, & sequantur, facilé enim terminabunt processus, & magna bona in populo præstabunt. Fac reflexionem super illum, antequam ad altare accedas; & roga Salvatorem animarum nostrarum, ut tibi concedere dignetur talenta, & gratias necessarias, ut in negotio tam difficili ritè procedere valeas. O Domine, qui vis, ut ministri tui sint *Sacerdotes pacis*. Tertull. de Spectac. c. 18. qui nos misisti pacem nobiscum ferre, quocunque ibimus, fac, ut ministerium hoc nostrum ità exerceamus, ut corda illorum, qui ad nos recurrunt, unire, & differentias illorum componere valeamus, ut tandem consequi mereamur præmium illud pacificis promissum; *beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur*. Math. 5. 9.

(✠)(✠) ***(✠)***(✠)***(✠)***

DIE SABBATHI.

Sic & Pater meus cœlestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris. Math. 18. 35.

DE ODIO & INIMICITIIS.

1. Quam primum iis resistere debemus.
2. Et causas seu occasiones rescindere.

PUNCTUM I. COnclusio Evangelii hujus, finis est & intentum parabolæ, quam Christus Jesus in illo no-

nobis proponit, ad persvadendum nobis, ut invicem nobis ignoscamus, & longè à nobis rejiciamus odia, & inimicitias. Verùm imaginari nobis non debemus; quasi verò Salvator iis tantum minetur, qui notabiliter; & quasi visibiliter exulcerati sunt; qui inimicitias publicas fovent; qui malè tractant proximum suum, eique nescio quas violentias inferunt; damnat enim etiam eos, qui aversiones quasdam secretas fovent, & charitatem fraternam in cordibus suis extingui permittunt; id, quod inter clericos ordinariè fit modo quasi insensibili, & imperceptibili; subitâ indignatione abripimur; amaritudinem concipimus, aversiones admittimus; omnia nobis displicent, quæ ab aliis nobis obveniunt, quos pati non possumus; & sic tandem permittimus, ut extinguat in cordibus nostris diabolus charitatem, modo quodam eò periculosiore, quò minus ad illam attendimus, fitque aliquis instar illius homicida, non quidem in oculis hominum, qui non nisi exteriora vident, sed coram Deo, qui ad intima cordis penetrat, juxta hæc verba Apostoli; *omnis, qui odit fratrem suum, homicida est.* 1. Joannis 3. 15. Contingit etiam quandoque, ut odium tale, quod secretò apud semetipsos fovent clerici, exterius apparent per discursum, dum malè de talibus loquuntur, ex quo inimicitiæ nascuntur, quæ populum fidelem scandalizant.

An

An non jure omnes boni super hoc ingemiscant? igitur resistamus omnibus occasionibus, & causis talis odii, & dissensionum, quas in cordibus nostris seminare vult inimicus salutis nostræ diabolus. Memores simus, Christum Dominum nil aliud nobis adeò commendâsse in Evangelio, quàm charitatem; est hoc ipsius magnum mandatum, ex hoc cognoscimur esse ipsius discipuli; mediùmque hoc est, quo etiam alios lucrari poterimus. Etsi omnem & quidem maximum zelum pro gloria Patris sui habuerit, nihilominus vult, ut oblationem et munera nostra in altari relinquamus, ac prius reconciliari cum fratribus nostris curemus, eo quòd acceptabilius sacrificium & oblatio illi esse non possit, quàm cor charitate plenum. Quidquid nos à charitate elongat, à Deo nos separat; nec quidquam jure ab ipso petere possumus, vel ut debita nostra remittat nobis, nisi seriò testari, & contestari possimus, nos quoque ex corde remisisse fratribus nostris offensas; sine hoc enim oratio Dominica, quam quotidie, & toties recitamus, nostra erit condemnatio; & dicet nobis Christus Jesus, ex ore tuo te judico, serve nequam, & mensurâ eâdem utar contra te, quâ tu mensus fueris aliis. Noli exspectare talem reprehensionem, sed quam primum reprime in temetipso omnem motum, & affectum odii, inimicitiæ, aut vindictæ. Statim, ut tale quid in animo

tuo

tuo exoriri animadvertis, supprime illud, extingue scintillam talem quantocius, ne magnum exinde oriatur incendium, *& sol non occidat super iracundiam vestram.* Cum serpente dormis in sinu tuo, si in corde tuo iram quamdam tecum in lectum feras; quod si ira tua est periculosa, odium adhuc longè periculosius est. *Quid est odium?* quærit S. Aug. hom. 24. *ira inveterata; ira festuca est, odium trabs.* Sed penetremus usque ad radicem & originem hujus mali. In hunc effectum.

PUNCTUM. II. Studeamus causas illius tollere, & abscindere, unde nascitur odium? quô nutritur, & conservatur? ordinariè triplicem hanc radicem seu originem habet, proprium interesse, superbiam, & falsas relationes, seu narrata. Proprium interesse sæpè intimos amicos separat ab invicem; turbat integras familias; armat fratres contra fratres, & quando agitatur de *meo* & *tuo*, pauci sunt, ait S. Aug. qui non ab invicem diffideant; *meum & tuum; frigidum illud verbum.* Non minores inimicitias etiam superbia causat; feralis & insolens passio ista totum mundum contemnit, à nullo autem contemni, seu sperni se patitur. Aliqua indignatio, vexatio, dicterium quoddam, verbum aliquod pungentius, disputatio quædam ardentior, leve quoddam punctum honoris, sufficit, ut ab invicem se-

parentur, qui prius in optima intelligentia vixêre; *inter superbos semper jurgia sunt.* Prov. 13. 20. Denique falsa narrata magnarum diffidiarum incentiva sunt, hinc notabilem hanc sententiam pronuntiavit Sapiens, Prov. 26. 20. *cùm defecerint ligna, extinguetur ignis, & susurrone subtracto, jurgia conquiescent.* Ut igitur sopiatur & suffocetur in corde nostro odium, quod contra proximum nostrum exurgit, oportet sufferre omnes hasce causas, ex quibus nasci solet. Inducit te proprium tuum interesse ad talem separationem? remitte aliquid de jure tuo, ut pacem conserves; si superbia te instigat, recurre ad humilitatem; præbet quoad hoc nobis S. Greg. Nazianz. exemplum tale, quod summæ ædificationis est pro omnibus clericis. Agnitus erat pro legitimo Episcopo Constantinopolitano, ex decisione integri cujusdam concilii, non fuit unquam ulla electio magis canonica; interim quidam Episcopi de novo in illud concilium adventantes, offensi per hoc, quod aliquid ante illorum adventum fuerit decisum, protestati sunt deinde contra hanc electionem & promotionem. Quamprimum sanctus hic intellexit, periculum esse alicujus turbationis, statim cessit jure suo, & etiam totius mundi imperio cessisset prius, quam ut pacem turbari permisisset; *si propter me commota est ista tempestas, dicebat cum Jona, dejicite me in mare, ut*

vos

vos jactari desinatis, Theodoret. l. 5. c. 8. Quantùm ad falsas narrationes, fugere debemus eos, qui alios ad odium & vindictam excitare solent; modus cum talibus agendi est, ut eos non audiamus; ut pro suspectis habeamus, qui nobis adulantur, & pro inimicis illos, qui inimicos nos esse vellent fratrum nostrorum, ùt S. Bernar. in Dedic. Eccles. serm. 3. loquitur. Quamcunque humilis, mansuetus, & patiens fuerit David, non invenit tamen melius quoddam medium, & remedium, quàm hoc ipsum, ne odium contra Saulem conciperet, vel se vindicaret. Occasionem habebat optimam; cernebat inimicum in suis manibus; milites qui cum ipso erant, eum exhortabantur, ut Saulem occideret; & ut efficacius hoc ipsi persuaderent, dicebant: *ecce dies, de quâ locutus est Dominus ad te: ego tradam tibi inimicum tuum, ut facias ei, sicut placuerit in oculis tuis.* 1, Reg. 24. Quid non fecisset David, si eos audire voluisset? sed respondit illis constantiâ summè mirabilî; *propitius sit mihi Dominus, ne faciam hanc rem.* O si sanctum hunc regem imitareris, certè remitteret, & langvesceret brevi passio tua, rejiceres, & propelleres longè à te seductores tales, qui odium in te excitare, & fovere desiderant; brevì certè ad teipsum redires, & insensibiliter te mutatum experireris. Sed maximum & præstantissimum medium cohibendi ejus-

modi passionem, quòdque tibi pro præparatione ad Missam servire potest, est, ut oculos conjicias in Jesum Christum cruci affixum, qui se occidi & jugulari permisit instar agni ducti ad victimam, qui nos suum contra aperuerit, nisi præcisè in ultimis vitæ suæ momentis, ut pro suis inimicis & crucifixoribus oraret, quos ùt fratres habebat. *Vide pendentem, audi precantem: Pater ignosce illis; quia nesciunt, quid faciunt*, ait S. Aug. serm. 49. de verbis Michææ c. 6. Ah! quodnam odium subsistere possit in consideratione talis, tantique spectaculi! ô amor crucifixe Christe Jesu! *vincant misericordiæ tuæ antiquæ, Domine; vincat sapientia malitiam &c. Planè foderunt impatientiæ foveam, occasiones indignationis plurimas, & quàm maximas ministrantes; sed quid horum fovea ad abyssum mansvetudinis tuæ?* Bern. serm. de passione Domini.

* * * * * * * * * * * * * *

DOMINICA VIGESIMA SECUNDA POST PENTECOSTEN.

Confidimus in Domino JESU, quod qui cepit in vobis opus bonum, perficiat in diem Christi JESU. Philip. 1. 6.

DE PERSEVERANTIA.

1. Maximum est ex Dei donis.
2. Quid facere oporteat ad illud obtinendum.

PUN-

PUNCTUM I. Nil invenio magìs consolatorium, quàm epistolam hodiernam, in qua Apostolus ait, se minimè dubitare, Deum, qui in nobis opus salutís cepit, illud quoque perfecturum; sed non invenio etiam, quod nos magis animare, & excitare debeat ad orandum, siquidem hic agitur de perseverantia, quæ ex omnibus Dei donis maximum, & summè, ac præ cæteris nobis necessarium est. Nam, quamvis omnes reliquæ gratiæ, quas Deus nobis largitur, sint infinitè æstimabiles, & æternæ gratitudine dignæ, fateri tamen oportet, donum perseverantiæ, quæ corona est omnium aliorum, prorsus singulare, & primas meritò mereri. Hinc est, quod illud S. Aug. de dono persev. apellet *magnum Dei donum, quo cætera conservantur* & diabolo potestatē aufert ea nobis rapiendi. Est instar ultimi gradûs, super quo ad thronum ascendimus; ultimus lapis, qui concludit & firmat ædificium salutis nostræ; uno verbo, sigilum est, & ultimus annulus pretiosæ hujus catenæ prædestinationis nostræ, infallibiliterque nos ad possessionem gloriæ inducit; *sola est, cui æternitas redditur, vel potiùs, quæ hominem æternitati reddit; incassum quippe bonum agitur, si ante vitæ terminum deseratur.* Et sanè; quid prodesset vocatos nos esse ad christianismum, & ad statum Ecclesiasticum, si obligationi nostræ ad finem usque non

satisfaciamus; siquidem salus tantummodò illorum est, qui perseveraverint in via bona, & in praxi, ac exercitio virtutum usque ad vitæ finem; *qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit*, Math. 10. 22. *Absque perseverantia, nec qui pugnat, victoriam, nec paleam victor consequitur &c. Tolle perseverantiam, nec obsequium mercedem habet, nec beneficium gratiam, nec laudem fortitudo*. S. Bern. Epist: 129. Ministri Domini estote persuasi de hac veritate; prædicate illam etiam aliis; serviat illa ad vosmetipsos humiliandos, & ut de propriis vestris viribus non confidatis. Si adeò felices estis, ut in fide & justitia inter tot excessus, qui ubique in mundo regnant, perseveretis cavete, ne putetis, à vobis hoc prouenire, date gloriam soli Deo, eique gratias agite; *nisi gratiâ mea plenus esses*, dicebat Deus juxta S. Aug. serm. 10. de verb. Evang. ad Eliam Prophetam, *nonne ante Baal etiam ipse genu flecteres? gratiâ autem plenus es, quia nihil de tua virtute, sed totum de mea gratia præsumpsisti. Cave ô christiane*, pergit idem S. P. *cave superbiam: licèt enim imitator sanctorum sis, totum semper gratiæ reputa, quia, ut esses aliquid reliquùm, gratia in te Dei, non tuum meritum fecit*. Postquam coram Deo agnoveris perseverantiam tuam ab ipso dependere;

PUNCTUM II. Examina nunc media

ad

ad eam perveniendi. En duo, quæ te certò eò perducent, si iis, prout oportet, usus fueris; primum est, fideliter cooperari gratiis à Deo acceptis, nam, prout S. Concilium Trident. sess. 6. c. 13. ait, *Deus, nisi homines ipsi illius gratiæ defuerint, sicut cepit opus bonum, ità perficiet, operans velle; & perficere.* Visne accipere coronam vitæ? dicebat Spiritus S. in Apocalypsi ad Episcopum Smirnensem, *esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.* Apoc. 2. Ad nihil serviet tibi benè incepisse, si malè finias, si ab infantia tua in viis justitiæ, & pietatis ambulasses; si totum mundum ad Deum convertisses & opus Evangelistæ peregisses, si postea vias Domini deseras, ejusque sanctam legem violes, totum, quod fecisti bonum, oblivisceтur Deus. Omnia tua opera bona ex ejus memoria pro tota æternitate, delebuntur, neque aliud exspectare debes, si in tali statu decederes, nisi æternam à Deo vindictam ex tua propria culpa. *Si averterit se justus à justitia, & fecerit iniquitatem, omnes justitiæ ejus, quas fecerat, non recordabuntur* Ezech. 18. 24. Esto igitur extremè fidelis gratiæ Dei, & in exercitio bonorum operum; quia non dat Deus de via ordinaria gratiam perseverantiæ, nisi iis, qui benè vixerint; si quandoque etiam aliis eandem dedit. Miraculum quoddam erat, cui minimè inædificare, seu fidere

debes. 2dum medium, donum perseverantiæ obtinendi, est oratio; *hoc donum Dei suppliciter emereri potest*, ait S. Aug. de dono persev. c. 6. sed requiritur oratio humilis, & quæ ipsa sit perseverans & constans. Una sola oratio, quamvis ardenter facta, haud sufficit ad impetrandum illum magnum numerum gratiarum, & auxiliorum, quæ necessaria sunt ad superandas tot tentationes, & ad perseverandum usque in finem, sed affirmare possumus perseverantiam in oratione obtenturam perseverantiam bonæ vitæ. Si clericus huic sancto exercitio insistat, & cum fervore ac fiducia à Deo hanc gratiam petat ut suis obligationibus satisfacere queat, obtinebit hanc ipsam gratiam pro hac die, si manè hoc ipsum faciat, recipiet similem gratiam, & sic perseverando in exercitio orationis, tandem feliciter ad hoc inæstimabile bonum, & donum perseverantiæ pertinget. O Domine, qui gratiam tuam humilibus denegare non soles, peto à te cum omni humilitate hanc gratiam perseverantiæ, fateor tamen simul, me illâ omninò indignum esse. Ah etiam justissimi, & sanctissimi viri agnoscere debent, perseverantiam purum donum esse misericordiæ tuæ, quod ipsis non debeatur, quid dicat peccator, qualis ego sum? ô Domine! lubens fateor, me nullum ad donum hoc jus habere, imò quòd potiùs à te derelinqui promeritus fuerim; sed quan-

quantumcunque magna sit indignitas mea, omnia tamen spero de tua infinita misericordia; dirige gressus meos, ô Domine! præserva me à lapsu usque in finem, pro gloria gratiæ tuæ; *usque in senectam, & senium, Deus, ne derelinquas me.* Ps. 70. Pro Missa vel communione; cura, ut tam in præparatione, quàm in gratiarum actione correspondeas amorosissimæ intentioni, & consiliis Christi Jesu in sanctissima Eucharistia, qui te ad se trahere cupit. Considera hoc divinum Sacramentum tanquam medium quoddam efficacissimum, & certissimum pignus tuæ perseverantiæ in via bona; instanter eum roga, ut modo, quô ipsi placet, id ad finem perducat, quod tanta cum misericordia in te & tecum incepit. *Manda Deus virtuti tuæ; confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.* Ps. 67. 29.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA SECUNDA.

Testis enim mihi Deus, quomodo cupiam vos omnes in visceribus Jesu Christi. Et hoc oro, ut charitas vestra magìs ac magis abundet in scientia, & in omni sensu, ut probetis potiora &c. Philip. 1. 8.

DE ZELO S. PAULI PRO SALUTE PHILIPPENSIUM.

1. Erat zelus ardens, prudens, & gratuitus.
2. Zelus clericorum has easdem qualitates habere debet.

PUN.

PUNCTUM I. ADoremus Dominum nostrum Jesum Christum, qui cor Pauli tali, tantòque zelo pro salute animarum implevit; admiremur illum, quem hìc Philippensibus testatus fuit. 1. Est *zelus ardens*, & quidem adeò, ut illum exprimere haud valeat, sed Deum in testem assumere cogatur; *testis est mihi Deus, quomodo cupiam omnes vos in visceribus Jesu Christi.* Videtur, ait in hunc locum S. Chrysostomus, viscera Domini Jesu, in quibus invenire volebat omnes suos, eidem ipsi communicâsse viscera prorsus ignea, quæ omnem ardorem amoris cujusvis naturalis excedant; ut hoc meliùs apprehendamus, audiamus ipsum in sequenti capite ardentius adhuc loquentem, *sed & si immolat supra sacrificium, & obsequium fidei vestræ, gaudeo, & congratulor omnibus vobis.* Si quis benè perpendat, & meditetur hæc verba S. Pauli, facilè sibi persuadebit, inveniri haud posse desiderium ardentius, quam quo hic S. Apostolus pro salute fratrum suorum ardebat, adò erat *zelus prorsus gratuitus*, minimè lucro, vel propriis commodis studens; totum quod pro hoc populo petit à Deo est, ut Deum amet; hìcque ipsorum amor semper magis, ac magis crescat; *& hoc oro, ut charitas vestra magis ac magis abundet.* Quid aliud desiderare posset cor divino amore ac charitate proximi ardens? etsi chári-

ritas Philippensium satis fortis & valida jam fuerit, & ad subeundum martyrium; nihilominus hortatur illos ad magìs semper laborandum, ut in dies augeatur; quia charitas limites nescit, & mensuram. *In omni scientia, & in omni sensu.* 3tio zelus Pauli erga populum istum erat prudens. Vult, ut charitas illorum tam illuminata sit, ac ardens, & inflammata, ut securi sint ab omni errore & seductione. *ut probetis potiora; ut sitis sinceri; & sine offensione in diem Christi.* Cupio; ad eos ait in vobis charitatem tam illuminatam, prudentem & intelligentem, ut sciatis discernere bonum à malo; ut sitis puri, & sinceri, & ambuletis benè usque in diem adventûs Jesu Christi, quin cursus vester interrumpatur. Reflectamus nos super zelum tam grandem, & videamus, an non causam habeamus nos ipsos humiliandi, & debilitatem cordis nostri incusandi, & reprehendendi? interim quia hoc grande exemplar est, quod omnes viri apostolici imitari debent;

PUNCTUM II. Considera zelum tuum, ut verus sit, debere habere easdem qualitates cum zelo hujus S Apostoli; debet esse *ardens;* qui zelum dicit, activitatem & fervorem dicit; clericus qui zelum habet, experitur in anima sua vivum quemdam ardorem, à quo accenditur, & inflammatur, quotiescunque Deus viam seu occasionem

ali-

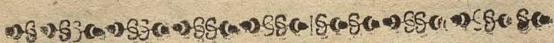
aliquam aperit, aliquid pro gloria ipsius agendi; debet intimè tangi, & cruciari, si tot peccatores videat errare in via iniquitatis. Potestnè ille dicere, se habere zelum, qui tranquillus, & indifferens permanet, quando fratrem suum pereuntem videt? non possumus dissimulare peccata, quæ in mundo fiunt; nimìs aperta sunt scelera, quæ committuntur, quàm ut celari possint injuriæ illæ capitales, seu gravissimæ, quæ à tot creaturis rebellibus quotidie Deo inferuntur. Verùm est, dari quidem abusus quosdam, & excessus, quibus remedium aliquot haud apportare possumus; verum est, dari multos peccatores, quos corrigere nequimus, ingemiscere tamen possumus coram Deo, in consideratione tot peccatorum, quæ in mundo fiunt, id quod principaliter quædam sacerdotum zelosorum obligatio est. Narrat S. Gregorius Naz. de S. Basilio, quòd in consideratione malorum, quibus tunc ecclesia affligebatur, adeò pariter afflictus fuerit, ut somnus ab oculis ejus recesserit; præ solicitudine & cura penè emarcuerit; neque finem fecerit, & divinum & humanum implorandi auxilium; continuò in id intentus & occupatus, ut plagis adeò profundis remedium quæreret & inveniret. Ità nimirum seipsum consumere debet bonus pastor pro gloria Dei; debetque studium illius, quod ex zelo, adhibet, non solùm ardens esse, sed etiam liberum ab omni proprio interesse,

&

& commodo. Clericus, qui solummodò à respectu humano ducitur; suô ministeriô abutitur; falsus est zelus illius, quia destitutus vero illo motivo, quo animatus esse debet; *non quærimus vestra, sed vos.* 2. Cor. 12. 14. Ecce, quid sibi ipsi bonus sacerdos dicere debeat; nempe non alligare se divitibus, illis solis non servire, zelus est gratuitus; si verum zelū habes, quære pauperes, labora pro illis. Divites solvent, pauperes non habent, unde solvāt; sed hoc ipsum est, quod pretiosum & charum tibi reddere debet servitium pauperum, quia Christus Jesus obligavit se, quòd velit solvere, si humanâ recompensatione non movearis, si ejusmodi humanis & terrenis respectibus non ducaris. Denique, quia quandoque zelosus se nimium, quàm oportet extendere posset; debet insuper esse *prudens*. Duplex est zelus, unus secundùm scientiam, alter indiscretus. Minimè secundùm scientiam, *S.* Paulus loquens de Judœis Rom. 10. 2. ait, se quidem fateri, eos zelum habere, sed non secundùm scientiam, e. g. foret zelus, si quis in consideratione tantæ multitudinis malorum, seu peccatorum, quæ sunt in mundo, hujus esset sententiæ: oportere Deum statim ostendere justitiam suam, eòsque punire illico; adhuc magìs indiscretus foret, si dum affligimur ab aliis, & aliquid patiendum occurrit, nobis imaginaremur, debere Deum statim causam nostram defendere, &
per.

persecutores nostros castigare. In eundem nempe errorem incideremus cum illis duobus discipulis, qui ignem de cœlo petierunt, ut ingratam civitatem consumeret; eandémque cum ipsis reprehensionem mereremur; *nescitis, cujus spiritus estis; Filius hominis non venit animas perdere, sed salvare.* Luc 9. 55. Cave, ait S. Aug. in Ps. 93. ne unquam in tales excessus labaris. *Noli, quia tu transiisti, velle misericordiæ Dei partem subvertere.* Verum medium evitandi ejusmodi extremitates, in quas conjicere nos posset indiscretus zelus est, si quis suæ propriæ prudentiæ diffidat, & paratus ac promptus sit, audire aliorum consilia; ipse zelus quandoque zelū ipsum moderari debet. Pro Missa, pete à Christo Jesu zelum talem, qui omnes has qualitates habeat, quas primùm meditatus es. O JESU, qui facis ministros tuos, Angelos tuos, spiritus, & ignem urentem; Ps. 103. 4. fac nos tales per gratiam tuam; dona nobis, quæsumus, zelum tam ferventem & ardentem, quem nullœ aquæ tribulationum extinguere valeant; tam purum, & proprii commodi nescium, ut aliud non quæramus, nisi solam gloriam tuam; tam discretum, prudentem & illuminatum, ut nil unquam moliamur, nisi quod regulis prudentiœ conforme sit; tam firmum & constantem, ut nunquam defatigemur. *Zelum inflammet charitas, informet scientia; firmet*
con-

constantia; sit fervidus, circumspectus, invictus; nec teporem habeat; nec careat discretione, nec timidus sit. S. Bern. cant. serm. 20. n. 4.

FERIA TERTIA.

Abeuntes pharisæi consilium inierunt, ut caperent Jesum in sermone. Math. 22. 15.

DE PHARISÆIS & CHRISTO.

1. Malitia pharisœorum. 2. Prudentia Christi. 3. Confusio inimicorum suorum.

PUNCTUM. I. EVangelium istud in generali tria comprehendit, malitiam pharisœorum, prudentiam Christi, & qualiter inimicos suos confuderit. Malitia pharisœorum inexcusabilis est. Peccant non per ignorantiam, sed ex prœmeditata sententia; *abeuntes consilium inierunt, ut caperent Jesum in sermone.* Demonstrabat illis Dei Filius in tribus parabolis, providentiam Dei continuò vigilâsse super eos, nec quidquam omisisse, quod ad eorum salutem conducere poterat; & hoc ipso tempore, ait S. Chrysost. quo ad se redire, & ad compunctionem moveri debuerunt, & admirari mansuetudinem Jesu Christi, & contremiscere ob ea, quæ ipsis prœdicta fuerant, eò quòd ex prœteritis de futuro conjecturam facere potuissent; malignitas illo-

rum

rum, & individia intantum crevit, ut, dum non auderent eum palam aggredi ob magnam illius apud omnes existimationem, ad artificia & dolos recursum habuerint, ut eum perderent; *invidiâ ebrii, ad insidias convertuntur.* S. Chrysostomus hom. 40. in Math. Proponunt illi quœstiones copiosas & dubias, ut in responsione illius invenirent quid, de quo eum accusare, & odiosum reddere possent apud principem seu imperatorem, & apud populum. O malitiam! ô furorem! ô maledictione omni dignissimam cœcitatem, quam S. scriptura contra malos & impios pronuntiat! *percutiat te Dominus amentiâ & cæcitate, ac furore mentis; & palpes in meridie, sicut palpare solet cæcus in tenebris.* Deut. 28. 28. Quantumcunquè detestandus sit modus hic agendi pharisæorũ, habet nihilominùs sequaces suos, & imitatores. Valde frequenter contingit in mundo, ut in id intenti sint homines, quomodò quis capere, & supplantare valeat ministros Christi Jesu; quò magis adhœrent, & inhærent veritati evangelicœ, eo plures ipsis tenduntur laquei, denigrantur, quod partes sequantur doctorum severiorum & rigidorum; punguntur verbis amaris, & ut aliis odiosi reddantur, insimulantur, quasi doctrinas suspectas proponunt. Quid faciendum tunc ejusmodi veris ministris evangelii? orare debent pro suis persecutoribus, & imitari prudentiam divini magistri sui. PUN.

PUNCTUM II. Admirare hìc sapientiam Christi Jesu; potuisset nihil prorsus respondere ad interrogationem & quæstionem pharisœorum, utpotè alio ex fine non interrogantium, quàm ut eum caperent. Nihilominùs responsum dedit, ut spiritus hosce inquietos sedaret, sed modò tali, ac tam prudenti, ut tensos sibi laqueos evaderet dexterrimè, quin eos offenderet. Disce exinde partem aliquam prudentiœ christianœ, nimirùm ut alios, prœsertim in authoritate constitutos, omnimodò offendere caveas. Generositas christiana, neque crudelis est, nec imprudens; non vult se magnam ostendere, seu jactare per indiscretam quamdam libertatem, cavet, ne sibi negotia quœdam & difficultates adsciscat, absque necessitate, solet semper conjungere prudentiam serpentis cum columbœ simplicitate, juxta monitum Christi Jesu in evangelio nobis datum. Omnes christiani ad hanc circumspectionem sunt obligati; prœcipuè verò clerici nunquam approbare debent aliquod malum ad turpiter complacendum aliis, sed neque debent inutiliter, & absque fructu irritare illos, qui veritati nocere, vel eos in exercitia bonorum operum, & ministerii sui impedire vel turbare possent. Debent patienter tolerare infortunia, si iis aliqua accidant; non tamen ultrò se iis indiscrete exponere; multa talia patientur, si fideliter

of-

officio & muneri suo satisfaciant, non est necesse illa prævenire, & absque speciali instinctu divino iis ultrò occurrere, æquè malitia christiana, quæ mundana prohibet, ut quis se absque licentia aut mandato ducis periculo exponat. Ususne fuisti hac circumspectione? quot imprudentias hucusque commisisti, quarum te meritò pœnitere debet? esto imposterum circumspectior; & postquam miratus es prudentiam Salvatoris.

PUNCTUM III. Considera, qualiter inimicos suos confuderit. Conjunxerunt se Pharisæi cum Herodianis, ut sic eum facilius caperent; & quid aliud tam uniquàm, quàm alii, nisi confusionem, & dedecus reportant? obturat illis Jesus os suum per sequentem responsionem ipso planè dignissimam; *redditè, quæ sunt cæsaris cæsari; & quæ sunt Dei, Deo. O plenam miraculi responsionem & perfectam dicti cælestis absolutionem!* exclamat hìc Hilarius comment. in Mich can. 22. Non decebat dicere iis, qui ex parte Herodis erant, non oportere dare tributum cæsari, qui responsionem hanc pro seditiosâ interpretari potuissent; neque decebat dicere populo, quòd obligati sint solvere hoc tributum, quia injuriam populo Dei factam interpretati fuissent. Satisfacit igitur Salvator Herodianis per hoc verbum, & sententiam nimis quam veram; oportere dare cæsari, quæ cæsaris sunt; neque offendit Judæos,

eò, quòd absolutè non deciderit tributum hoc cæsari competere, aut non competere, dicit solummodò, dandum esse pro casu, quo illi debeatur. Nemo igitur causam habebat conquerendi, neque accusandi eum, quasi eorum prœtensiones damnâsset. Relinquendo autem indecisam hanc quæstionem circa temporale interesse Herodis & Judœorum, occasionem exinde capit stabiliendi hanc regulam, seu fundamentum, *quod dari debeat Deo, quæ Dei sunt*. Principium per seipsum adeò clarum, ut propriâ suâ evidentiâ confundat malignitatem eorum qui id impugnare, illique contradicere vellent; silere sic coegit pharisœos, & satis clarè iis occasionem prœbuit, ut defectus suos hucusque commissos invenire, & agnoscere potuerint, eo quòd homines aliter non peccent, nisi ex eo, quòd Deo non reddant, *quæ Dei sunt*. Semper iis etiam utiles sumus, qui nos tentant, & capere desiderant, si limites moderationis non excedamus. Nunquam ad violentiam recurre, neque ad verba injuriosa contra tuos peccatores, sed stude eos lucrari per tuum silentium, per mansvetudinem tuam & modestiam. Pro prœparatione ad Missam, roga divinam hanc sapientiam, quæ mensam hanc, ad quam accessurus es, paravit, quæque te invitare tam sæpè dignatur; ut Spiritu suo te impleat, verùmque fiat id, quod dixit; *ego dabo vobis os & sapientiam, cui non poterunt resistere & contradicere omnes adversarii vestri.* Luc. 21. 15.

Magister scimus, quia verax es & viam Dei in veritate doces; & non est tibi cura de aliquo, non enim respicis personam hominum Math. 22. 16.

QUALITATES VIRO APOSTOLICO NECESSARIÆ.

1. Debet esse sincerus. 2. Docere sanam doctrinam. 3. Et esse constans.

PUNCTUM I. SEparemus verba ista à malignâ & peccaminosâ intentione pharisœi, & inveniemus in illis omnes qualitates viro Apostolico necessarias. 1mo. debet esse sincerus, & amans veritatis. *Verax*. 2do. debet sanam doctrinam & Evangelicas veritates omninò purè docere; *viam Dei in veritate doces*. 3tio. debet esse firmus & constans, & minimè respicere ad personam quamcunquè, si obligationi ministerii sui satisfacere oportet; *non est tibi cura de aliquo; non enim respicis personam hominum*. En qualitates veri alicujus clerici, & boni pastoris. Expendamus illas. Sinceritas, quœ ex modo agendi alicujus clerici elucere debet, non est solummodò illa sinceritas humana, opposita spiritui simulationis, & duplicitatis, ac inimica omnis artificii, & fallaciœ, sed est talis dispositio cordis, vi cujus omnia verba & actiones nostrœ regulœ veritatis conformantur; itaque

sincerum esse idem est, ac exercere, seu facere veritatem in charitate; *veritatem in charitate facientes.* Ephes. 4. 15. sincerum esse, est totum Dei esse absque divisione; est non habere duos dominos, aut duos thesauros; sincerum esse, est nullum fucum facere in modo agendi, adeò ut quis fidere tutò possit verbis illius & minimè imitari hos falsos doctores, contra quos conqueritur Apostolus Tit. 1. 16. *confitentur se nosse Deum factis autem negant.* Clericus, ut primam hanc qualitatem possideat, quam hodie Christo Jesu attribuunt pharisæi, nunquam debet fallaciæ cujusdam argui posse in suis verbis aut actionibus; nunquam inveniri debet apud ipsum, *ita* & *non*; non debet subjicere veritatem suis consiliis, suis commodis, suis passionibus, & secretis intentionibus; non debet se accommodare suis propriis prœtensionibus; fides ipsius non debet esse fides temporum, sed debet audacter dicere posse cum S. Paulo 2. Cor. 1. 17. *nunquid levitate usus sum? aut quæ cogito, secundùm carnem cogito, ut sit apud me est & non?* magis adhuc interest, ut omnes ipsius actiones, ac modus agendi veritati conformes sint, & longè absit ab eo, ut de ipso dici possit, quod habeat pondus & pondus, mensuram, & mensuram, sed potiùs à contrario debet vita illius esse continua quædam censura & condemnatiò hominum illorũ,

qui vanitati adhærent, & mendacio pascuntur. Acquîsistine hanc sinceritatem? potestne dici vitam tuam adeò exemplarem esse, ut publicos excessus, & morum corruptelam condemnet prout, ecclesia id à te requirit? *censuram morum, exemplo suæ conversationis insinuent.* Pontif. Rom. Si ità est, gratias Deo age; &

PUNCTUM. II. Considera 2dam qualitatem ministri evangelici esse, *ut viam Dei in veritate doceat.* Via hæc Dei aliud non est, nisi angusta via Christi Jesu, quam ait, ducere ad vitam, opposita nimirum viæ spatiosæ, & largæ, quæ ad mortem ducit. Hanc viam angustam nobis signavit in omni vita sua per omnes suas actiones, præcepitque nobis, ut eam nomine suo hominibus annutiaremus, & prœdicaremus; *prædicate Evangelium*, quod fieri debet *sine corruptione simulationis*, ait S. Aug. in Ps. 11. ad hæc verba eloquia casta, *multi enim prædicant veritatem non castè; quia vendunt illam pretio commoditatum hujus sæculi.* Proprius amor, qui se per viam hanc arctam nimis constrictum videt, facit invenire mille media & modos ad reddendam hanc viam spatiosam, largam, & magis commodam. Volunt homines humiles esse, quin tamen vel minimam humiliationem sustinere velint; pœnitentes absque mortificatione sensuum, & quin sibi ipsis ullam vim inferant; devoti

&

& recollecti absque renuntiatione rumorum hujus sæculi; uno verbo, volunt cœlum intrare, & tamen modò in hac vita gaudere omni commoditate; & quod est complementum eorum infelicitatis, pro eo, ut homines quærant, qui viam Dei in veritate ipsos doceant, *quærunt magistros prurientes auribus.* 2. Tim. 4. 3. qui desideriis, ac inclinationibus ipsorum blandiantur, remorsus conscientiæ sopiant, lacrymas abstergant; qui dicant malum bonum, & bonum malum, tenebras lucem, & lucem tenebras, qui annuntient ipsis visiones cordis eorum, & falsam pacem promittant, æquè fatalem iis, qui eam dant ac iis, qui eam accipiunt. Verus Jesu Christi servus omnia hæc blandimenta & adulatoria evitare debet, *tu autem loquere, quæ decent sanam doctrinam.* Tit. 2. 1. Oportet tractare peccatores cum omni possibili mansuetudine, sed simul etiam iis inspirare amorem pœnitentiæ, abstractionem à mundo, obligationem serviendi Deo in spiritu & veritate, abnegationem sui ipsius, ut crucem Christi portent, eumque sequantur, observando doctrinam Evangelii; *hæc loquere, & exhortare.* Verùm quia impossibile est, docere puram veritatem, quin homines exasperentur aliqui, & in nos consurgant; hinc superiores esse debemus ipsorum dicteriis, judiciis, & calumniis, eorumque contradictionem spernere, & contemnere mala illa, quæ nobis facere possunt; ideo

PUNCTUM III. Ultima qualitas viro Apostolico necessaria, firmitas seu constantia est, dici de illo posse debet illud; *non est tibi cura de aliquo, non enim respicis personam hominum.* Fortè ratione officii & muneris nostri, obligati sumus eos aggredi, qui in authoritate & potestate constituti sunt illisque sive in confessionali, sive alibi, tales veritates proponere, quæ duræ ipsis videbuntur; in hisce occasionibus animum sumere oportet, meminisséque, ordinationem nostram non contulisse nobis spiritum timiditatis, sed fortitudinis & generositatis: *non enim dedit nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis* 2. Tim. 1. 7. Spiritus iste fortitudinis in eo consistit, ut opponamus nos, absque ullo timore, excessibus, & licentiæ vivendi, morum perversitati ac scandalis; ut impugnemus falsa hujus mundi principia, quin ab occurrentibus difficultatibus; & contradictionibus absterreamur; ut disciplinam florere studeamus, ac regnare veritatem & Evangelium, non obstantibus quibuscunque obstaculis, minis, vel conspiratione malorum ac perversorum hominum. Hic est verus ac genuinus character veri ministri Christi Jesu, quem S. Paulus 1. Tim 6. 11. ideò vocavit, *hominem Dei*, id est, virum, qui ex sua vocatione & statu, totus Deo dicatus est, qui causam Dei facit suam; qui illius honorem defendit in omnibus & contra

omnes, quemadmodum regii vocantur, qui ex officio suo obligati sunt ad defendenda jura, & commoda regis. Hinc etiam atque etiam obtestatur Apostolus Timotheum, ut veritatem liberè annuntiet, ut prædicet opportunè, importunè instet, obsecret, increpet, tanquam bonus & strenuus miles Christi. *Nam arma militiæ nostræ*, ait, *non carnalia sunt, sed potentia Deo ad destructionem munitionum, consilia destruentes, & omnem altitudinem, se extollentem adversùs scientiam Dei.* Habésne hanc firmitatem seu constantiam, quam in ministro Christi Jesu requirit Apostolus? quæque adeò emicuit in omnibus sanctis sacerdotibus, tam longè abes fortè ab hac magnanimitate sacerdotali, ut potiùs sis unus ex illis debilibus, & timidis, qui potentibus hujus sæculi blandiuntur, qui eos admonere, & corrigere formidant, etiam cùm necesse foret ne ex gratiâ illorum excidant; qui se omnibus accomodant, & turpiter negligunt jura & commoda Dei & Ecclesiæ suæ; *non ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum pro domo Israel, ut staretis in prælio in die Domini.* Ezech. 13. 5. Pete veniam à Deo socordiæ & negligentiæ tuæ præteritæ, antequam ad altare accedas; & pro præparatione ad Missam hoc propositum fac, quòd nunquam vacillare velis, si de hoc agatur; quam partem amplecti, & defendere debeas Dei, an hominum?

num? quoties videris, & agnoveris homines à te tale quid petere, quod Deo contrarium sit, absque hæsitatione dic cum S. Petro; *obedire Deo magìs oportet quàm hominibus.* Act. 5. 29. Vel cum S. Paulo; *si hominibus placerem, Christi servus non essem.* Galat. 1. 10. Vel denique recursum habe ad ista verba Jesu Christi; *nolite timere eos, qui occidunt corpus; animam autem non possunt occidere, sed potiùs timete eum, qui potest & animam & corpus perdere in gehennam.* Math. 10. 28.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUINTA.

Cognitâ autem Jesus nequitiâ eorum, ait, quid me tentatis hypocritæ. Math. 22. 18.

DE HYPOCRYSI.

1. Quàm odiosum Deo.
2. Et saluti perniciosum sit hoc crimen.

PUNCTUM. I. REprehensio ista à Christo Domino, in hodierno Evangelio, pharisæis facta, jure merito non solùm in plurimos ex communi plebe christianorum quadrat, sed etiam multis clericis fieri potest. Non est hoc vitium certæ tantùm professioni seu statui conveniens, & consvetum, sed quia se apparentiâ virtutis vestit, etiam in ipsam Ecclesiam & monasteria, æquè ac in domos sæcularium se ingerit; & quandoque melius, ac tutius la-

latet sub habitu quodam sancto & religioso, quàm sub mundano, & prophano. Verùm quantumvis se occultet, & latere velit, non est minus abominabile coram Deo, qui animas ejusmodi hypocritarum omninò detestatur; *abominatio est Domino omnis illusor.* Prov. 3. 32. Ministri Domini! qui sacram scripturam legitis; percipite, quomodo de hypocrisi loquatur! ait per os regii prophetæ, Ps. 5. *virum dolosum abominabitur Dominus. Disperdat Dominus universa labia dolosa, & lingvam magniloquam*, Ps. 11. 4. Per os Sapientis Prov. 14 15. monet nos, tales hypocritas & insinceros in suo modo vivendi & agendi nil boni exspectare posse; *filio doloso nil erit boni.* Fulminat maledictionem contra duplicem corde: *væ duplici corde, & labiis scelestis, & manibus malefacientibus: & peccatori terram ingredienti duabus viis.* Eccles. 2. 14. Quilibet in evangelio videre potest aversionem illam Christi Jesu contra hoc vitium, ob illa terribilia anathemata, & maledictiones in pharisæos, Math. 23. qui in hac arte magistri erant. Verùm si quamcunque speciem hypocrisis adeò detestatur Deus, dicamus, eum specialem horrorem contra eos concipere, qui illam ad usque sacrum altare afferunt & ad usum rerum etiam sanctissimarum; si nimirùm clerici malè viventes tali velô utuntur, ad suos excessus, & scelera

contegenda; nam, quia res ſanctæ cum omni reſpectu & reverentia, ac ſanctitate tractari merentur, & exigunt, hinc nil tam injurioſū eſt Deo, quàm ad talia accedere cum ſpiritu hypocriſis, & ſimulationis. *Ne fueris hypocrita in conſpectu hominum*, ait Eccleſiaſticus, *ne fortè cadas, & adducas animæ tuæ inhonorationem, & revelet Deus abſconſa tua, & in medio ſynagogæ elidat te; quoniam acceſſiſti malignè ad Dominum & cor tuum plenum eſt dolô & fallacia*. Eccleſ 1. 37. Hinc eſt, quòd SS. PP. comparent hypocritas, præcipuè omnes illos miniſtros doloſos & fallaces, qui ſcelera & exceſſus ſuos contegere ſolent, ſub velamine functionum ſuarum ſanctarum, quandoque cum proditione Judæ, qui perfidiam ſuam ſub oſculo pacis, & amicitiæ ſigno occultavit; quandoque cum inſolentia Judæorum, qui genuflexi adorabant Salvatorem, & alia eidem ſigna exteriora exhibuêre, quaſi regem eum agnoſcerent, ut ſic ei illuderent; vel cum crudelitate Herodis, qui tantâ ſolicitudine in recens natum infantem Jeſum inquiſivit ſub prætextu, & ſimulatione, quaſi eum adorare vellet, quem non niſi occidere volebat; *adorare velle ſe ſimulat, ut ſi invenire poſſit, extinguat*, ait S. Greg. hom. 10. in Evang. ità pariter agere ſolent tales miniſtri hypocritæ, qui ſub cultu quodam exteriori, quem Deo ſuo exhibent, vel exhibere

simulant, tegunt, & obvelant, injurias reales, quas ei inferunt longè culpabiliores in aliquo sensu, quàm Judas, Herodes & Judæi; qui divinitatem Jesu Christi non credebant, dum eum modô adeò indignô tractârunt. Illudunt tales Deo, cujus magnitudinem & majestatem agnoscunt, & contemptus illorum usque ad altare, & sancta sanctorum pertingit; utuntur sanctis suis functionibûs ad honorandum Deum destinatis, ad offendendum illum criminosiùs & sceleratius. Qualis impietas! verùm si hypocrisis adeò horribilis & abominabilis est coram oculis Dei,

PUNCTUM II. Non minus perniciosa etiam est saluti, quod facilè intelligi potest; quia hypocrisis destruit imo. veram pietatem. Hypocritæ non nisi exteriorem quamdam apparentiam de illa habent; potéstque illis benè applicari, quod sapiens Ecclesi. 38. 28. ait; *dabit cor suum in similitudinem picturæ*. En angelos istos in nostris tabernaculis depictos, in forma supplicantium, manibus junctis, oculis demissis, ac si unicè orationi intenti essent; qui tamen minimè orant; en imaginem hypocritæ! si quis eum videat & audiat in ecclesia cantantem, vel alias sacras functiones peragentem, pro sancto haberi posset; sed non est, nisi pura imago, vel pictura; videtur orare, & non orat, valdè modestè & reverenter se gerit, cor autem

il.

illius longe abest à Deo; neque aliud quærit, nisi videri, & æstimari ab hominibus, *tota eorum substantia, mendax est.* S. Hier. 2do. destruit hoc vitium meritum omnium operum bonorum; *amen dico vobis, receperunt mercedem suam.* Math. 6. 2. Hypocrisis, ait S. Chrisologus, serm. 7. est venenum subtile, & gratum, quod virtutem per ipsam virtutem destruit; *crudeli arte virtutes truncat, mucrone virtutum, jejunium jejunio perimit; orationem oratione evacuat, misericordiam misericordiâ prosternit.* Vocat hic ipse S. P. hypocrisin *tineam sanctitatis*; nam quemadmodum tinea vestem, quam occupat, omninò corrumpit, quam sensim radit, & corrodit; sic hypocrisis omnem sanctitatem destruit; & opera etiam præclarissima, & lucidissima in oculis hominum omni merito coram Deo privat, eoquòd minimè à principio vitæ procedant. Infelix hypocrita! putaris esse bonus! vivis in oculis hominum, coram Deo autem mortuus es, qui totum id rejicit, quod pro gloria ipsius non fit; *nomen habes, quod vivas, & mortuus es.* Apoc. 3. 3tio. denique vitium hoc ordinariè reprobationem post se trahit, ità est, ait S. Greg. M. l. 26. Mor. c. 29. applicans hypocritis hæc verba Jobi cap. 37. 13. *cùm vincti fuerint, non clamabunt.* Si semel in abyssum hanc lapsi fuerint, & scelera sua fallaci apparentiâ virtutis contegere

velint, non audiunt amplius clamorem conscientiæ suæ, inebrietati vanitate, & falsis laudibus, quas referunt, obliviscuntur malum statum suum, in quo sunt, & tantâ cum fiduciâ moriuntur, ac si pleni essent meritorum; *humanæ laudis aviditatem superati sanctos se esse miseri, etiam cùm in peccatis moriuntur, putant.* Sed invanum, perversitatem & excessus suos sub larva pietatis occultant. Exprobrabit illis aliquando Christus Jesus hypocrisin suam, discedite ministri fallaces, & operarii iniquitatis; voluistis semper in oculis aliorum apparere tales, quales non fuistis; non nisi simulata omnia erant, nescio vos; potuerunt quidem allegare, quòd in nomine illius prœdicaverint, & ne, scio quam figuram in Ecclesia fecerint; *tunc confitebor illis, quiâ nunquam novi vos; discedite à me, qui operamini iniquitatem.* Math. 7. 23. Discedite infelices non agnosco vos; rejicio vos à me tanquam extraneos & incognitos. *In terra sanctorum iniqua gessit, non videbit gloriam Domini.* Is. 26. 10. Hic falsus pastor, ille sacrilegus clericus usus est habitu suo sancto & religioso, quô indutus fuerat ad tegendas suas infamias; profanavit altare meum, polluit sanctuarium meum; nunquam ingressum inveniet ad me in cœlum. O terribilem sanè comminationem! faxit Deus, ut nunquam in nos cadat! ad evitandum hoc malum, si hodie communicas,
vel

vel Missam celebras, hoc tibi faciendum est, ut coram Deo protesteris, te imposterum aliud non quæsiturum, seu intenturum in omnibus functionibus tuis, & toto vitæ, & ministerii tui cursu & tempore, nisi illum solum; & quòd fugere velis omnem respe. ctum, & fines humanos, qui virtutem tuam corrumpere, & omni mercede te privare possent, quam Deus suis ministris fidelibus reservavit, qui simplici corde, & ex solo desiderio ipsi placendi, ei servierint. *Nunc ergo timete Dominum, & servite ei perfecto corde, atque verissimo.* Josue 24. 14.

(✠)(✠)***(✠)***(✠)***(✠)***

FERIA SEXTA.

Quid me tentatis hypocrytæ. Math. 22. 18.

DE HYPOCRITIS.

1. Quantùm noceant ecclesiæ hypocritæ clerici.
2. Obligatio vitandi illos.

PUNCTUM I. QUamvis ex præcedenti meditatione magnum horrorem contra vitium hypocrisis conceperimus ob injuriam, quam Deo infert, & quod nobismetipsis adeò noceat, nihilominus adducemus hodie novum quoddam motivum, ad illud odiendum, & detestandum nempe, si consideremus extraordinaria illa mala, quæ in Ecclesia causant clerici hypocritæ. S. Greg. ait, inter omnes pecca-

catores nullum esse, qui majus prœjudicium Ecclesiæ afferat, quàm malos sacerdotes, sed inter malos sacerdotes dicere possumus, etiam nullos magis nocere Ecclesiæ, quàm sacerdotes vel pastores perversos, & hypocritas, qui cor corruptum habent. Isti sunt operarii falsi, & dolosi ministri sathanæ, prout eos S. Paulus appellat, qui se transfigurant in Angelos lucis, & in Apostolos Jesu Christi, ut homines seducant, *operarii subdoli, transfigurantes se in Apostolos Christi* 2. Cor. 11. 13. Hi sunt lupi rapaces, qui corrumpunt, perdunt, & jugulant animas, eò majori facilitate, quò sub pelle ovina, quâ contecti sunt, commodius simplicitati fidelium nocere possunt. O quot scelera velantur sub velamine scientiæ, vel exterioris cujusdam devotionis! quot hœreses disseminatæ in mundo per hoc artificium! nunquam Arius, Pelagius, Nestorius, & alii, qui zizania inter triticum seminarunt in agro Ecclesiæ, tot post se sequaces traxissent, nisi spiritum hujus sœculi, per pomposam quamdam ostentationem pietatis, & splendorem vitœ alicujus austerœ occultâssent. S. Hilarius Epist. ad Constant. it, omnium maximè periculosam, quam Ecclesia unquam passa sit, persecutionem, fuisse illam, sub imperatore Constantio, qui Arianus erat; quia crudele bellum gessit contrà veros fideles, quin eum pro perse-

cu-

cutore agnoverint; qui ædificando Ecclesias, & altaria construendo, fidem antiquam Ecclesiæ pessumdedit; qui se simulando nescio quam religiosum & pium, erga Deum, religionem & fidem destruxit, denegando divinitatem Jesu Christi, quæ ipsius principale fundamentum & gloria est; *Ecclesiæ tecta struit, ut fidem destruat &c. Nulla gravior jactura, quàm sub religionis specie Christum opprimere.* En verum characterem falsorum Doctorum, & ministrorum hypocritarum! videntur nihil, nisi pietatem & devotionem, ac reverentiam erga Ecclesiam spirare; & sunt illius maximi persecutores, qui corrumpunt puritatem doctrinæ illius; disciplinam subvertunt, principiis, seu doctrinis evangelicis mundana substituunt; qui morum depravationem inducunt, & pro eo ut animas à peccatis exonerent, quandoque majorum excessuum causa, & occasio existunt. *Ex his enim sunt,* ait S. Paulus. 2. Tim. 3. 6. *qui penetrant domos, & captivas ducunt mulierculas, oneratas peccatis, quæ ducuntur variis desideriis.* Est hœc una ex maximis plagis, seu vulneribus Ecclesiœ, adeò ut cogatur, prout S. Bernardus ait, usurpare verba Isai cap. 38. 17. ut doloris sui vehementiam exprimere valeat; *ecce in pace amaritudo mea amarissima.* Verum est, dolorem illius satis amarum fuisse in trucidatione filiorum suorum in tot sanguinolentis per-

persecutionibus gentilium imperatorum verùm est, quod amarum illi acciderit bellum hœreticorum, qui puritatem fidei impugnârunt sed est modò dolor illius amarior longè, ob bellum istud, quod illi, proprii filii sui, & ministri sacri inferunt per morum suorum corruptionem; maximè autem, si excessus suos sub falsa apparentia alicujus pietatis occultent *amara priùs in nece martyrum, amarior in conflictu hæreticorum, amarissima in moribus domesticorum.* Ingemiscamus cum S. Bern. ser. 35. in Cat. & serm. in Rom. super tanta perversitate & excessibus, quorum causa hypocrysis malorum clericorum existit, &

PUNCTUM II. Consideremus modò obligationem nostram, tales hypocritas evitandi. Non ignorant clerici, quòd fugere debeant pravas societates æquè enim illis, ac cœteris fidelibus dictum est ab Apostolo, 2. Thesi. 3. 6. *annuntiamus autem vobis fratres in nomine Domini nostri Jesu Christi ut subtrahatis vos ab omni fratre malè ambulante.* Sed quomodo imaginari sibi quis possit jam sufficere, si tuis solùm non adhœreat hominibus impudentibus, qui de malitia sua etiam gloriantur & non dari obligationem cavendi sibi ab iis, qui nequitiam suam apparentiâ virtutis vestiunt? contrarium sanè nos docet *S.* Paulus hoc consilium Timotheo 2, Ep. 3. dans, *scito; quòd*

in

in novissimis diebus erunt homines habentes speciem pietatis, & hos devita. Videtur quidem primâ fronte, haud magni prœjudicii, vel consequentiæ quid esse; & minimè necessarium, fugere tales personas, quarum externa species pietatem redolet, quam tamen intùs in corde minimè possident, nam videntur tales potius ædificare nos posse, quàm ut nobis noceant. Sed planè haud ità esse debet, siquidem Apostolus non in genere tantùm omnibus christianis, sed proprio suô discipulo, & magno Episcopo prœcepit, devita ejusmodi homines. Ità est, noli dubitare talium hominum societatem & commercium longè periculosius esse, quàm publicorum peccatorum, de his enim intelligi debent hæc verba Apostoli. 1. Cor. 15. 33. *nolite seduci, corrumpunt bonos mores colloquia prava.* Et in 2da ad Tim. cap. 2 ait: *sermo eorum ut cancer serpit.* Nemo fidit peccatori aperto, quilibet sibi ab eo cavet, quod malè dicit & facit, neminem movet, quia cautela prœcessit, & quivis sibi cavet; verùm nemo diffidit homini, prœsertim si sacerdos vel omninò pastor sit, cujus exteriora omnia sunt composita, nec aliud, nisi virtutē spirantia; facilè quis in favorem ipsius se prœveniri patitur; haut, *homo sacerdos de semine Aaron venit, non decipiet nos;* 1. Machab. 7. 14. Paratus quilibet est, audire talem cum reverentia; quidquid dicit, im-

pressionem in anima nostra facit, & sic insensibiliter venenum perversæ doctrinæ illius sugitur, à quo sensim, quidquid sanum fuit, corrumpitur. Ministri Domini! æquè vobis, ac Timotheo præscribit hoc Apostolus, ut ejusmodi homines hypocritas evitetis. Fugite igitur illos, si eos agnoscatis; quia verò non sufficit, vitium istud solummodò in aliis impugnare, vide, an non ipsemet hoc morbo labores; quia difficile est, se ex toto ab illo exemptum putare. Examina igitur teipsum coram Deo, & quin tibi ipsi blandiaris, vide, utrum interiora tua respondeant exterioribus? utrum devotio & pietas tua tam solida sit, ac tibi ipsi imaginaris? solida pietas consistit in sincera charitate, in humilitate vera, in castitate inviolabili, in constanti & perseverante patientia, in obedientia exacta; quem progressum fecisti in ejusmodi virtutibus? ô quàm meritò adhuc de teipso, & contra teipsum conqueri potes, ac dicere? *Deus lumen cordis mei lux tua, non tenebræ meæ, loquantur mihi.* S. Aug. Conf. l. 12. c. 18. Pro Missa roga Deum virtutum, ut eas in te augere velit, ita quidem, ut exterior devotio, & pietas tua, quæ in tuis actionibus elucet, non nisi radius quidam sit ab illa interna cordis devotione, emicans; tunc enim talis coram oculis Angelorum eris, qualis coram hominibus appares; & dicent illi, & isti, dum

te vident, planè est iste homo de felici illo semine, cui benedixit Dominus; *omnes, qui viderint eos cognoscent illos; quia isti sunt semen, cui benedixit Dominus.* Is. 61. 9.

DIE SABBATHI.

Reddite ergo quæ sunt cæsaris cesari & quæ sunt Dei Deo. Math. 22. 21.

DE CLERICIS PROPRIIS LUCRIS INTENTIS.

Qui tales sunt. 1. Sunt ministri temerarii, qui contra voluntatem Domini sui agunt.
2. Ministri inutiles, qui inepti sunt ad functiones status sui
3. Ministri scandalosi, qui ministerium suum inhonorant.

PUNCTUM I. NOn possumus satis admirari responsionem hanc Christi Jesu; reddite, quæ sunt cæsaris &c. En, per quid obturet ora phariscœorum, qui tanquam avari & superbi liberi esse volebant, à tributo cœsari pendendo? ostendit eis Jesus, hanc solutionem minimè incompossibilem esse cum servitio Dei; ipse solvit hoc tributum, & pro se, & pro Petro, Math 17. 26. exemplo suo nos docuit, nos non solùm satisfacere debere obligationi nostrœ erga principes, sed oportere cor nostrum abstrahere à bonis hisce temporalibus, quibus alias tam tenaciter inhœremus; *qui non renunciat omnibus, quæ possidet, non*

non potest meus esse discipulus Luc 14. 33. En! quid non solùm facere conveniat, mi- ministros & pastores gregis sui, sed insuper omnes illos, qui se ei consecrant, & illum pro Domino ac magistro suò agnoscunt. Veniamus nunc ad clericos, & videamus, quid ab Apostolis & ministris Evangelii sui exigat. *Euntes prædicate, dicentes quia appropinquavit regnum cælorum; infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, dæmones ejicite; gratis accepistis, gratis date. Nolite possidere aurum neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris; non peram in via, neque duas tunicas; neque calceamenta, neque virgam; dignus est enim operarius cibo suò.* Math. 10. Benè hæc omnia expende! non petit à te Salvator tantum; benè autem vides, & colligere potes ex hac instructione Apostolis data, quod minimè proprii commodi, & lucri studiosus esse debeas; *gratis accepistis, gratis date.* Non denego tibi, quòd de altari vivere possis; hoc tamen non impedit, quin gratis dare debeas, id est, nullam facere differentiam inter divitem & pauperem, ratione muneris & status tui omnibus debitor es; peribis, si mensura zeli tui commodum, & lucrum temporale sit, si quam recompensationem accipias: debet hoc fieri à te adeò generosè, ut is, à quo eam accipis, persuasus sit, te ex motivo isto minimè hoc fecisse;

istàque terrena bona minimè esse objectum, & finem desideriorum tuorum; quòdque aliud tibi cordi non sit, quàm ut Christo Jesu servias, Domino omnium opulentissimo. Si ab Evangelio transeas ad Apostolorum scripta, invenies S. Paulum, 1. Tim. 3. 8. dum dispositiones necessarias ministro suo enumerat, inter eas ponere tanquam quid essentiale: *non turpe lucrum sectantes*, ad Titum autem: *non turpis lucri cupidum.* Tit. 1. 7. Vide nunc, quale fuerit motivum tuũ, in amplectendo statu ecclesiastico? fecistíne hoc ex zelo serviendi Deo & proximo? vel lucri gratiâ? benè hoc tecum expende; & certò persuasus esto, clericos, qui amore lucri statum hunc amplexi sunt, ministros esse temerarios, ut pote, qui contra DEI voluntatem servitio ipsius se consecrarunt. Item

PUNCTUM II. Sunt etiam ministri inutiles, qui nequaquam apti sunt ad functiones status sui peragendas, sive deinde ob negligentiam, sive ob incapacitatem. Anne statum ecclesiasticum amplexi sunt ad laborandum? minimè. Fecerunt hoc, ut commodiùs vivere, pinguescere, & vel ipsi locupletes evadere, vel suos locupletare valerent. Verum est S. Paulum dicere, 1. Cor 9. neminem propriis stipendiis militare; & qui vineam colit, de vinea, & qui gregem pascit, de lacte ovium suarum vivere possit; nec

neque alligandum esse os bovis triturantis; & quod per has omnes figuras significare voluerit, eos qui Evangelium prœdicant, etiam de Evangelio vivere posse; sed quis reperiet in S. Paulo, stipendium aliquod deberi militi, qui ab bellum non proficiscitur; vel vinitori, qui vineam suam non colit? vel quod de lacte comedere possit, qui curam gregis non habet? ubi dicit unquam, quòd de Evangelio vivere possit, qui Evangelio non servit? non est error perniciosior, & intollerabilior, quàm pro regula habere, posse aliquem gaudere magnis redditibus ecclesiasticis, quin ecclesiæ suæ aliquod servitium prœstet. Dices; beneficium meum tantùm simplex est; ad nihil obligat; pejus id ipsum est; sic enim majorem damnationis occasionem habes. Sed quis dicit hoc, quod beneficium tuum ad nihil te obliget? an putas, te quid supererogatorium, & ad placitum facere, si quandoque in loco beneficii tui instrueres ignorantes; te informares circa necessitates pauperum; clericos hortareris, ut obligationibus suis satisfaciant? an non centum habes occasiones, quæ se quotidie offerunt pro Ecclesia laborandi? & si nullam prorsus amplecteris, putasne te à Deo, tantâ facilitate tractandum, ac ab hominibus? sed, quod magis adhuc intolerabile est; dantur aliqui, qui ratione beneficii, & officii sui ad plures functiones & quidem magni

gni

gni momenti obligati, secum ipsis tamen dispensant, & omnia humeris aliorum imponunt, quæ ipsis gravia sunt, & onerosa. Distinguunt in sua dignitate, quod honorificum, quod lucrosum ab eo, quod laboriosum & difficile est; acceptant honorem; gaudent lucris; quod verò onerosum est, vel solâ umbrâ suâ eos terret; omninò talibus se exonerant; vel si quamdam functionem obeunt hoc omninò imperfectè ab iis fit, & superficialiter; quia ad bene peragenda talia, deberent se totos ad id applicare, & in id incumbere. *Nemo militans Deo, implicat se negotiis sæcularibus*, 2. Tim. 2. 4. Clericus, qui per negotia temporalia continuò distrahitur, non est aptus, ut omni tempore, & juxta omnem suam obligationem muneri suo satisfacere posset; aliò nempe distrahitur, & aliis longè curis occupatum intellectum & animum habet. Interroga talem curatum, vel pastorem, qui non nisi lucra & commoda sua cordi habet, benè quidem sciet nominare redditus suos, debitores suos; & quale lucrum fuerit, vel commodum traxerit ex hoc vel illo negotio: sed pete etiam ab eo, quod pauperes in sua parochia habeat, in quo statu sint ornamenta ecclesiæ, & vestes sacræ? utrum juventus benè instructa sit; utrum scholæ benè ordinatæ, & regulatæ sint; obmutescet ad hæc. Igitur ministri, à proprio lucro alieni apti; reliqui verò inutiles

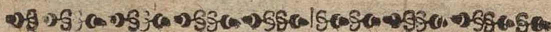
mi-

ministri sunt, qui ad functiones suas non sunt idonei. Verùm ut majorem adhuc horrorem de tam perverso modo agendi, & excessibus concipiamus.

PUNCTUM III. Addamus etiam hoc, tales esse ministros scandalosos, qui ministerio suo dedecori sunt; qui destruunt pro eo, ut ædificent. Quale scandalum in ecclesia, clericus, qui de alio non cogitat, nisi ut congreget, & ditetur? quæso, quare adeò addictus est, dicunt sæculares, hic sacerdos bonis temporalibus? quam causam habet? non habet liberos ad educandum; neque familiam talem sustentandam ùt nos; quo prætextu colorare potest avaritiam suam? interim tanta ac talis est cupiditas talium clericorum, ut professionem suam aliter non considerent, nisi tanquam artem aliquam, vel opificium. Si orant; si instruunt; si sacramenta administrant; fit hoc sollummodo, quia lucrum sperant & commodum, imaginantur sibi, ùt Apostolus 1. Tim. 6. 5. ait, pietatem servire ipsis posse, & debere ad seipsos locupletandos. Sunt de iis, quorum meminit propheta. Ps. 13. qui devorant plebem Dei, ùt escam panis; nam ùt S. August. ibid. advertit; *devorant populum, qui sua commoda ex illo capiunt, non referentes ministerium suum ad gloriam Dei, & eorum quibus præsunt, salutem.* O quis exprimere valeat excessus illos omnes, quorum causa in clericis

avaritia existit? si semel dominetur in illis passio ista, ubique eos comitantur, & insequitur; ad altare, ad confessionale; non erubescunt vel ipsos pœnitentes in lucrum suum obligare, & onerare; vel relinquere eos, turpis lucri gratiâ, in proxima occasione peccandi, vel peccatis habitualibus; sic nimirum inhonorant ministerium suum; & dedecori illi sunt tales quæstuosi clerici. Detestare ex toto corde, hunc spiritum avaritiæ, spiritui statûs & vocationi tuæ adeò oppositum! memento, quòd eis abrenuntiaveris statim in prima tonsura, ubi Dominum pro parte seu hæreditate tua elegisti. Gloria & honor ministri Jesu Christi est, ut proprii lucri non sit amans; *bonum est enim, magis mori, quàm ut gloriam meam quis evacuet*, 1. Cor. 9. 15. Vide, ut taliter dispositus sis, & comparatus, vel potiùs roga Christum Dominum in præparatione tua ad Missam, ut talem te faciat. Quotidie in manibus tuis tenes & tractas hunc divinum Salvatorem, qui egenus factus est, ut nos divites faceret; an non moveat te exemplum hoc, quod tibi dat durante celebratione sacrorum mysteriorum, ubi non cessat per hunc ipsum suum statum, ad quem redactus est à suo amore, tibi inclamare: *nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi ærugo & tinea demoliuntur; & ubi fures effodiunt, & furantur. Thesaurizate vobis thesauros in cælo; ubi neque*

que ærugo, neque tinea demolitur, & ubi fures non effodiunt, nec furantur. Math. 6. 19.

DOMINICA VIGESIMA TERTIA POST PENTECOSTEN.

Fratres, imitatores mei estote, & observate eos, qui ità ambulant, sicut habetis formam nostram. Philipp. 3. 17.

DE BONO EXEMPLO CLERICORUM.

1. Debent instar S. Pauli aliis servire pro exemplari.
2. Media ad hoc necessaria.

PUNCTUM I. NOn semel tantùm dixit S. Paulus, id, quod hîc scribit, *imitatores mei estote.* 1. Cor. 4. 6. & 2. Cor. hoc &c. Dixit non ex motivo vanitatis, sed ex zelo animarum, quo ardet, dum se pro exemplo proposuit, noluit se solū proponere, quasi solus pro exemplari aspiciendus & considerandus foret; sed quia hoc jam contentus erat, & sibi satisfactum putabat, modo Christus annuntiaretur, sive deinde per se, sive per alios. Modò divinum hoc originale exprimerent benè fideles, sive deinde vel ipsum vel alios Apostolos, pro copia seu imagine quadam, præfigerent, & si splendorem hujus solis justitiæ ferre non possent, solummodò considerarent illum in Paulo, vel in Cepha, vel in Apollo, vel in alio

quo-

quocunque verò ministro Christi tanquam in totidem speculis, hinc statim adjunxit, *& observate eos, qui ità ambulant, sicut habetis formam nostram.* Verùm si quispiam ex ministris evangelii jure se proponere posset pro exemplari, absque dubio S. Paulus hoc facere potuit, ille nimirum, qui tanta passus fuit, amore Jesu Christi, sitim, nuditatem, labores continuos itinerum, labores manuales, maledíctiones, injurias, persecutiones, uno verbo, gravissima quæque, qui autem his omnibus aliud non opposuit, nisi patienam, humilitatem, beneficia, benedictiones, & orationes pro persecutionibus; & quod his omnibus majus est, ardentissimum zelum pro illorum salute, & tantam applicationem, ad hanc procurandam, ut non obstante omni eorum resistentia & contradictione, & aversione, & odio contra ipsum tamen invenerit medium eos lucrandi Christo Domino per suam patientiam, mansuetudinem, preces, perseverantiam, & sanctas instructiones; poterat igitur his omnibus consideratis, optimè & jure merito dicere; *rogo ergo vos, imitatores mei estote, sicut & ego Christi.* 1. Cor. 14. 16. Quilibet clericus, qui eodem modo se gessisset, eadem dicere posset, quia verò has omnes probationes subire, & res tam difficiles prœstare; non semper adest occasio, taliaque Deus à nobis ex speciali sua avertit bonitate, ut debilitati nostræ parcat

cat, hinc taliter loqui nos haud possumus; quod autem nos decet, & ad quod indispensabiliter obligati sumus, hoc est, ut populo nostro pro exemplari serviamus, per sanctitatem vitæ nostræ, continuòque viva voce actionem nostram, quæ longè efficacior ipsis verbis est, dicamus; fratres, *imitatores mei estote*, facite, quòd à me fieri videtis; sequimini semitam & viam, quam nos tenemus; *etenim*, ut S. Aug. in Ps. 39. ait, *in Ecclesia iste ordo est; alii præcedunt, alii sequuntur, & qui præcedunt exemplum se præbent sequentibus; & qui sequuntur, imitantur præcedentes*. Jam verò ignorare haud potes, te tanquam clericum alios præcedere in dignitate; ergo pariter anteire debes in virtute, & iis servire pro exemplari; *liber laicorum, vita clericorum*, Synod. Turon. anno 1537. examina te desuper, &

PUNCTUM. II. Vide nunc media, quæ arripere debes, ut esse possis exemplar tuorum; indicat illa S. Paulus in instructione desuper data Timotheo & Tito. En! quomodo loquatur; ad primum 1. Tim. 4. 12. ait: *nemo adolescentiam tuam contemnat; sed exemplum esto fidelium in verbo, in conversatione, in charitate, in fide, in castitate*. Nunquam debent Ecclesiæ ministri ulli dare occasionem aliquam contemptûs sui, sed potiùs conciliare sibi per suum regularem vivendi modum, omnem æstimationem & ven-

venerationem *in verbo, in conversatione, in charitate &c.* Id est, non sufficit, ut exemplar aliis simus in una virtute, oportet omnes virtutes habere, ità, ut sit vita nostra instar cujusdam animatæ, seu vivœ imaginis, quam omnes homines tanquam regulam morum inspicere, & quasi vivam legem consulere valeant; *forma facti gregis ex animo.* 1. Petri 5. 3. Idem S. Paulus scribens ad Titum, ait illi; *in omnibus præbe teipsum, exemplum bonorum operum, in doctrina, in integritate, & gravitate.* Tit. 2. 7. En! paucis verbis expressum characterem boni clerici, boni sacerdotis, ac boni pastoris; non est necesse, in longinquó eum requirere; ad vivum hìc à Páulo illum expressum habes; omnia enim indicavit, quæ quis excogitare posset, Oportet eum esse exemplar omnium bonorum operum, in omnibus rebus, quia omnium oculi in illum versi sunt. Reducit Apostolus omnia ad tria; ad puritatem doctrinæ, ad integritatem vitæ, & ad morum gravitatem. Doctrina ipsius non solùm pura esse debet, quantùm ad fidem, sed etiam quoad moralia; errores contra fidem hæreses sunt; corrupta autem doctrinà mores etiàm corrumpit, & malos facit christianos; debet se clericus opponere prioribus & hos posteriores ad frugem reducere; oportet igitúr puram esse illius doctrinam fidei, & morum. Integritas vitæ exigit, ut modo quodam irreprehensibili

vi-

vivat, ità, ut nihil in illo culpari valeat; *ut is, qui ex adverso est, vereatur, nihil habens malum dicere de nobis.* v. g. Debet gravitas illius apparere ex incessu, ex gestibus, ex verbis illius, uno verbo, omnia exteriora illius generaliter omnes ædificare debent, *ut vitæ viam subditis vivendo denuntiet:* ait S. Greg. pastoral. p. 2. c. 3. *& grex qui pastoris vocem, moresque sequitur, per exempla melius, quàm per verba, gradiatur.* Hæc sunt media, quibus uti debes, ad dandum aliis bonum exemplum. Vide, qualiter iis hucusque usus fueris? & si fortè infeliciter quoad hoc punctum errasti, pete veniam à Deo, & roga Christum Jesum in præparatione tua ad Missam instanter, ut imitatorem te faciat virtutum suarum, tunc enim dignus evades, quem etiam populus imitetur. O Jesu! fac me per communicationem sanctissimi corporis, & sangvinis tui similem tui! ô sol justitiæ, qui vis, ut simus lux mundi, per vitæ nostræ sanctitatem, imprime animabus nostris tuam divinam similitudinem, ut omnis populus, modum nostrum vivendi considerans, tanquam in speculo videre, & colligere possit, quid sequi, quid corrigere, & emendare debeat. Lux gregis fama est pastoris: *decet enim dominicum sacerdotem moribus & vita clarescere, quatenus in eo, tanquam in vitæ suæ speculo commissa, & eligere, quod sequatur, & videre possit, quid corrigat,* Greg. M. l. 7. ep. 32.

FE-

FERIA SECUNDA.

Et observate eos, qui ità ambulant, sicut habetis formam nostram. Philip. 3. 17.

DE CONVERSATIONE CUM BONIS CLERICIS.

1. Quam necessarium sit frequenter conversari cum talibus.
2. Et quàm utile.

PUNCTUM I. SOllicitè curemus in opus deducere hæc verba E-pistolæ: *observate eos, qui ità &c.* Proponamus nobis pro meditatione nostra ex clericis eos, in quibus majorem devotionem, regularitatem, zelum, & applicationem ad functiones statûs sui deprehendimus, quique se præ aliis in ecclesia per ardentiorem charitatem distinguunt; non contrahamus commercium aliquod, & societatem, nisi cum bonis: consideremus omnes gressus illorum, & modus illorum agendi excitet nos ad reformandum, & regulandum nostrum modum, ut & nos quoque servire possimus pro exemplari fratribus nostris, & reliquis fidelibus. Summi momenti, & necessitatis est hoc consilium. Ordinariè talis quilibet est, quales sunt ii, quos frequentat; *qui cum sapientibus graditur, sapiens erit, amicus stultorum similis efficietur.* Prov. 13. 20. Nil majorem vim in animum nostrum exercet, quam exemplum eorum, quibuscum uniti sumus per amicitiam & vitæ societatem, ac commer-

cium. Pauci se applicant ad lectionem librorum utilium; & frequenter instructio, quam in illis inveniunt, parùm eos movet; & si levem quamdam impressionem in animis illorum facit, vix tamen ad cor illorum usque penetrat. Sed exemplum virorum sapientium est quasi vivus liber, ubi quis absque difficultate instruitur; & quandoque etiam, quin aliquis hoc advertat; videmus in actionibus eorum regulas vivendi; cum gaudio notamus prudentiam illam, & admirabilem æqualitatem, quà in omni occasione, & negotiis procedunt; & cogimur quasi insensibiliter, ad condemnandum in vita nostra, quod illorum vitæ contrarium est; & ad reddendos nos similes iis, qui in aliqua veneratione apud nos sunt, quòsque æstimatione nostra dignos judicamus, & ut ab aliis etiam æstimentur. Quòd si pro eo, ut cum personis ejusmodi conversemur, amicitiam contrahimus cum iis, quos scriptura insensatos appellat, quia Deum non cognoscunt, qui non nisi suas passiones sequuntur, similes illis quoque evademus, *amicus stultorum similis efficietur.* Ista mollities (ut non loquamur de apertè malis) & socordia illa, quam in eorum verbis & actionibus videre est, insinuabit se sensim in animum nostrum, modo quodam imperceptibili ac nobis grato; & licet non statim quidem id approbare audeamus, quod ab iis non benè fieri videmus, nihilominus

nus successivè cogitatus nostros eò quoque vertimus, quò exemplum illorum nos allicit; sicque tandem asuescimus eorum imitationi. Veritas hæc evangelica adeò concordat cum recta ratione, ut veteres regulam, & axioma exinde fecerint his verbis expressum; *dic mihi, quocum eas, & ego dicam tibi, quid facturus sis.* Si sententiâ ista in generali locum habet respectu omnium hominum, ne dubita, quin specialiter verificetur apud clericos, & quòd sit res maximi momenti, ut societas nostra, & conversatio cum bonis, seu piis clericis sit; ut autem magis adhuc te convincam;

PUNCTUM II. Considera commoda, & utilitatem ex tali societate & commercio cum bonis clericis provenientem. imo exemplum illorum nos corrigit, vel ædificat. Si quis vitiosus sit, insensibiliter se moveri sentiet, ad mutandos mores suos, si alios meliores se esse videat; *dum peccator justum considerat, seipsum arguit, & condemnat:* ait S. Greg. l. 15. mor. c. 9. Si quis in tepore & socordia versetur, fervor illorum nos inflammabit; *plerisque justi aspectus admonitio correctionis est,* ait S. Ambr. in hæc verba; qui timent te, videbunt & lætabuntur, *perfectioribus verò lætitia.* Hinc advertit idem S. P. ideò S. Paulum ascendisse Jerosolymã, *ut justos videret, & cum Petro mansit diebus quindecim, ut ex ejus cobabitatione aliquid proficeret.* Concludit deinde; *sicubi er-*

ergo justus sedeat, si cubi accumbat, festinemus videre eum. Vides, quod res valdè pretiosa sit, conversari cum hominibus justis, siquidem cum iis agendo, versamur inter imagines Christi Jesu, *vides ergo, quia inter multas Christi imagines ambulamus.* O si ad hoc attenderemus, quàm facilem occasionem inveniremus & haberemus acquirendi sanctitatem. 2do. discursus seu sermo illorū nos instruit & docet; *labia justi erudiunt plurimos.* Prov. 10. 21 Qui cum bonis clericis ambulat, semper de bonis rebus loquitur; si difficultatem circa scripturam S. vel casum aliquem conscientiæ solvendum habet, proponi possunt; si loquendum de functionibus sacris, de rubricis, & cæremoniis ecclesiasticis, de occurrentibus suorum necessitatibus, de litibus & controversiis terminandis, auxilium ab iis & consilium sperari & haberi potest, ut quis sapienter & prudenter in talibus se gerere possit. Verbo, non est boni quidquam, quod à societate bonorum clericorum haberi non possit 3tio. ipsorum consilia fiduciam nostram excitant. *Amico fideli nulla est comparatio, & non est digna ponderatio auri & argenti contra bonitatem fidei illius.* Eccles. 6. 15. Tali amico indigemus præcipuè, quia directione opus habemus; clerici autem quemadmodum alii, etiam hâc indigent, sive deinde in capiendo consilio, ob occurrentes difficultates in exercitio ministerii

 sui,

sui, sive in necessitatibus propriæ conscientiæ, nunquam grave ipsis accidere debet, si bonum quemdam directorem extra domum suam quærere debeant, quod præcipuè de iis intelligi volo, qui ruri degunt, & alios vicinos non habent, quibuscum conversari possent, nisi ignorantes, ebriosos, lusores, & scandalosos, à quibus proinde boni nihil exspectare possent. Verùm, quia difficile est bonam clericorum electionem facere, & bonos à non bonis discernere, roga Dominum Jesum pro præparatione ad Missam pro gratia ista, ut te talibus associare dignetur, quos scit ad sanctificationem tuam utiles tibi esse posse. O Domine! qui nos per prophetam tuum doces, sanctum aliquem fieri cum sanctis, fac me benè comprehendere, quàm necessarium sit ad salutem meam, non nisi conversationem cum sanctis quærere; sunt hi amici tui; sincero & aperto corde tecum conversantur, & deliciæ tuæ sunt familialiter cũ iis quoque agere. An non sufficeret hoc, etsi de meâ propriâ utilitate & commodo non ageretur, ut illorum societatem omni alii præferam? ô Domine! hæc est resolutio mea, quam ad pedes S. altaris hodie capio, & quam me etiam impletum confido auxilio gratiæ tuæ; *cum sancto sanctus eris, & cum viro innocente innocens eris; sanctis ergo convenit adhærere, quoniam ii, qui eis adhærent, sanctificabuntur.* Clem. Alex. stromat. l. 5. p. 4. 7.

Multi enim ambulant, quos ſæpè dicebam vobis (nunc autem & flens dico) inimicos Crucis Chriſti, quorum finis interitus; quorum DEUS venter eſt, & gloria in confuſione ipſorum, qui terrena ſapiunt. Philip. 3. 18. & 19.

DUÆ SORTES CLERICORUM, QUI INIMICI CRUCIS CHRISTI SUNT,

1. Qui paſſionibus hominum blandiuntur, & adulantur.
2. Et qui ipſi vitam mollem, & delicioſam ducunt.

PUNCTUM I. LOquitur in iſtis duobus verſibus, quos ad meditandum aſſumpſimus, Apoſtolus contra falſos Apoſtolos, qui ex motivis vilibus & carnalibus moti, conabantur ſeducere Philippenſes, eóſque ſervituti circumciſionis, & aliis cæremoniis legis ſubjicere. Vocat eos inimicos crucis Chriſti, quia, etſi profeſſionem fecerint fidei in Chriſtum crucifixum, minimè tamen juſtificationem noſtram meritô crucis, & ſanguinis ipſius tribuebant; ſed ſolummodò legi Moſaicæ; ex quo ſequebatur in vanum, ſeu fruſtra, pro iis Chriſtum fuiſſe mortuum; *ſi enim per legem juſtitia, ergo gratis Chriſtus mortuus eſt*. Galat. 2. 21 Quod Apoſtolus addit, illos ventrem ſuum feciſſe Deum ſuum; quòdque non niſi carnalia ſaperent, in eóque ponerent gloria

am, & honorem suum, ob quod erubescere debuissent, indicat, fuisse eos inimicos crucis omni modo, utpote mancipia intemperantiæ & sensualium voluptatum, quæ cruci Christi omninò contrariantur. O quot etiam in diebus nostris adhuc habemus inimicos crucis Christi Jesu! quàm deplorandum hoc ipsum est! ô! *ubi estis fontes lacrymarum?* S. Aug. dantur adhuc sæculares, qui potius instar Epicuræorum, quàm ut discipuli Christi, vivunt; & quod magis adhuc detestandum, quot sunt clerici, qui possessionibus illorum blandiuntur, & per falsam aliquam mansuetudinem & discretionem destruunt sanctam Evangelii severitatem, pérque interpretationes molles, & cupiditatibus hominum accommodatas, seducunt illos, ingerendo eis periculosas doctrinas & fundamenta scientiæ cujusdam moralis valdè commodæ; *magistros prurientes auribus.* 2. Tim. 4. 3. Toto conatu laborant, ut eorum peccata excusent, eisque promittunt, tantâ facilitate expiare illos posse, etiam gravissima, ac certissima peccata, qualia ab ipsis fuêre commissa; tam solicitè inclinationibus corruptæ naturæ illorum satisfacere student; quàm è contrario solliciti fuêre sancti viri ad eas mortificandas, & destruendas; & quidem absque scrupulo, & timore, ne in maledictionem his verbis comprehensam incidant. *Væ his, qui consuunt pulvillos sub omni cubi-*

bito manûs & faciunt cervicalia sub capite universæ ætatis ad capiendas animas. Ezech. 13. 18. Pro eo, ut vitam aliorum ad normam Evangelii componere studeant, & legi æternæ, ac immutabili conformarent, hanc flectunt, & violenter accommodare student, præcepta Dei cùm lucro & commodo hominum. Qui terrena sapiunt, an non hoc agere est, instar inimicorum crucis Jesu Christi? non ità laborarunt sancti ad conversionem peccatorum; exhortati sunt illos ad exemplum Apostolorum, & Jesu Christi magistri ipsorum, ad agendam pænitentiam, ad crucifigendam carnem suam cum concupiscentiis & desideriis inordinatis. Certo erant persuasi, magno conatu & labore opus esse ad rumpendos inveteratos habitus, & consuetudines; plus requiri ad expianda gravia scelera, quàm verba tantùm; *in satisfactione ingentium peccatorum, non verba, sed opera quæruntur.* S. Aug. serm. 57 de temp. Erat certum & indubitatum principium apud eos, difficile omninò esse, à peccatis mortalibus resurgere, & gratiam deperditam recuperare; necesse esse, ingemiscere, orare, jejunare, fugere occasiones peccandi, abstrahere se à commercio mundi, ad originem & radicem fidei redire, & nullos alios limites suæ pœnitentiæ statuere, quàm illos, quos vita nostra habet, nempe mortem. Non peto à te, ut ad extremitatem alicujus

se.

severitatis devenias, vel ut pœnitentibus onera insupportabila imponas, sed tantùm, ne in talem excessum labaris, ut peccata dimittas, quin ad aliquod opus pœnitentiæ peccatorem obliges; ut putes, expiari posse per quasdam vocales preces scelera & crimina illa, pro quibus olim ab Ecclesia præscripti erant plures anni pœnitentiæ; talique crudeli mansuetudine peccatores tractes, qualem semper detestati sunt SS. PP. *detur opera, ne satisfactionibus & lamentationibus justis delicta redimantur; ne vulnera lacrymis abluantur.* Cypr. de lap. Si confessarii exactè sequerentur id, quod ipsis præscribit concilium Trident: si pœnitentias medicinales, & peccatis proportionatas imponerent: si quilibet practicè sequeretur regulas Ritualis, & ab omnibus uniformiter procederetur, non cernerentur tot falsæ conversiones; nec tanta regnaret morum corruptio in vita christianorum; sed si dantur clerici, qui se ùt inimicos Christi exhibent, dum passionibus hominum adulantur; multò adhuc plures tales sunt ob vitam suam mollem & deliciosam; quam ducunt.

PUNCTUM II. *Quorum Deus venter est,* ait S. Paulus; Levitis in veteri lege expresse prohibitum erat vinum, si aliquam sacram functionem exercere, vel solummodò in tabernaculum ingredi debebant; *vinùm, & omne, quod inebriare potest, non bibetis quando*

in-

intratis in tabernaculum testimonii. Levit. 10. 9. Et sacerdotes novæ legis, qui functiones infinitè sanctiores habent, non timent ne per excessum in cibo & potu extinguatur in ipsis vigor ille spiritualis, quo opus habent, ut eas ritè ac dignè obire valeant? neque dicas, quòd sufficienter teipsum moderari scias, ne usum rationis amittas; sit ità; sed fumus ille, & vapores, qui à vino & escis ad cerebrum ascendunt, an non attentionem, vel saltem fructum illum impedient, quem sacrum ministerium tuum à te exigit? quomodo ille, qui ventri & appetitui suo adeò indulget, utiliter, & cum fructu, de temperantia vel paupertate Jesu Christi prædicabit, ait, S. Hier. epist. 2. ad Nepot. de vita cleric. *Confusio & ignominia est Christum pauperem & esurientem fartis prædicare corporibus.* Hinc unum est ex principalibus monitis, quæ S. hic P. Nepotiano in quadã epistola seu instructione, circa obligationem sui statûs dat; quodque etiam S. Ambros. S. Augustinum monuit, & ipse observavit. *Convivia tibi vitanda sunt sæcularium, & maximè eorum, qui honoribus tument &c. Consolatores potius nos in meroribus, quàm convivas in prosperis noverint. Facilè contemnitur clericus, qui sæpè vocatus ad prandium ire non recusat. Nunquam petentes; rarò accipiamus rogati.* Quandùm ad mensam tuam debet frugalitas, maximum illius

esse

esse ornamentum, & tamen, pergit idem S. P. plures videre est inter clericos, qui sæculares lautiùs tractant, quàm seipsos ipsimet inter se volunt mensas suas exquisitissimis cibis plenas esse undique & anxiè quæruntur, quæ luxui, & deliciis servire possint. An non res pudenda, ministrum talis Dei, cujus tota vita nonnisi martyrium fuit, quique in cruce felle potatus fuit, & absynthio, tam esse sensualem, & voluptuosum! & quòd illi, qui aliud scire non deberent, nisi Jesum crucifixum, tam intelligentes sint condimentorum & gulæ irritamentorum! verùm quanta injustitia opiparè vivere, & saginari bonis, sanguine, & substantia pauperum! si superflua divitum ad pauperes spectant, an non injustitia summa in cœlum usque clamans est, bona Ecclesiæ, & ipsummet patrimonium pauperum, in convivia & lautitias consumere? *amico quippiam rapere, furtum est*, ait S. Hier. ibid. *Ecclesiam fraudare, sacrilegium est, accepisse, quod pauperibus erogandum sit, & esurientibus plurimis aliquid inde subtrahere, omnium prædonum crudelitatem superat.* Fac ergo hodie frequentia proposita; imo. evitandi commercia, & frequentationem sæcularium, & adhuc magìs clericorum illorum, qui luxui & lautitiis dediti sunt; *noli esse in conviviis potatorum, nec in commessationibus eorum, qui carnes, ad vescendum conferunt.* Prov. 23. 20. Evita

so-

solicitè ejusmodi potatores, qui insuper de hoc gloriantur, de quo erubescere deberent, *potentes ad bibendum.* Is. 5. 22. qui vix à prandio surgunt, & statim lusui usque ad cœnam vacant, & ejusmodi rebus occupantur, ac si non nisi animas brutales haberent, quod sanguineis planè lacrymis deplorandum esset; *nunc autē & flens dico, inimicos crucis Christi.* 2do. regulam tibi constitue, nihil extra horam prandii comedendi; ad quid enim tales extra comestiunculæ, nisi ad solam voluptatem, ne dicam ad regulæ satisfaciendum? 3tio. taliter âma temperantiam, ut alimentis aliter non utaris, nisi tanquam medicinâ, & præcisè quantùm ad vitæ sustentationem necessarium est. Scio quidem vitam sacerdotum & pastorum vitam quamdam esse communem, seu communitati destinatam, quæ destrui non debeat per jejunia excessiva, adeò, ut amplius servire non possint saluti proximorum, quæ est primaria illorum obligatio; sed debent etiam non excludere omnem prorsus mortificationem. Pro Missa, roga Deum, ut his tuis resolutionibus benedicere, téque prædicatorem, & imitatorem facere dignetur crucis suæ, ut verè dicere possis cum Apostolo & omnibus sanctis, quòd continuò mortificationem Jesu in corpore tuo portes. O Jesu, abstrahe corda nostra à deliciis & voluptatibus sensualibus; fac, ut contemnamus cibos Ægipti, ut ità capaces & apti si-

mus

mus, gustare dulcedinem divini hujus manna, quo nos in sanctissima Eucharistia pasci, & participes fieri mereamur convivii illius cœlestis, quod electis tuis parasti; ubi inebriabuntur torrente voluptatum; & ubi satietas nonnisi famis augmentum erit *beatus, qui manducabit panem in regno DEI.* Luc. 14. 15.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUARTA.

Nostra autem conversatio in cælis est; unde etiam Salvatorem expectamus Dominum nostrum Jesum Christum. Philip. 3. 20.

DE ABNEGATIONE AMORIS VITÆ PRÆSENTIS.

1. Debemus ab hac vita amorem nostrum abstrahere, & desiderare esse cum Christo.
2. Unde veniat, quòd tam parùm cùm illo uniri optemus.

PUNCTUM I. NOstra conversatio æquè ac illa S. Pauli debet continuò in cœlis esse; dêbemus cor nostrum, & affectiones nostras ad cœlestem patriam dirigere, ubi Salvator noster habitat, qui suo tempore descendet, & nos resuscitabit, ut nos glorificet, & secum regnare faciet in æternum; igitur dicamus cum Apostolo: *nostra autem conversatio in cælis est.* Rationes ità loquendi sunt omnino graves; quia, ubi sunt christiani & clerici, quibus non oporteat inspirare talem abnegationem ut

ut cor suum ab hoc mundo, & à vita hac abstrahant, & ad felicem æternitatem anhelent? S. Cyprianus de mortal. servire nobis hac super re potest pro exemplari; en! quomodo magnus hic sanctus studerit clero suo populòque, durante persecutione & grassante horribili mortalitate, talem sensum inspirare. Regnum Dei, ait, appropinquat; mundus transit; & ecce venit tempus gaudii, salutis, mercedis, & possessionis paradisi, quem amisimus. Res cœlestes succedunt rebus terrenis; magnæ parvis; æternæ perituris. *Quis inter hæc trepidus & mestus est, nisi cui spes deest; ejus est mortem timere, qui ad Christum nolit adire; ejus est nolle ad Christum ire, qui se non credat, cum Christo incipere regnare.* Certum est, *justum ex fide vivere.* Rom. 1. 17. si ergo justus es, si ex fide, & per fidem vivis; si verè in Deum credis, quare cum Christo futurus, & de ipsius promissis securus, non lætaris de eo, quòd te ad se vocet, & à dæmonis insidiis liberet? Simeon, homo ille justus & plenus fide, qui adeò exactè mandata Dei observavit, accepta revelatione, se non moriturum, nisi prius Christum, seu Messiam vidisset; videns infantem Jesum cum Matre sua in templo, illùmque pro Messia cognoscens, plenùsque gaudio, quod brevì moriturus esset, accepit eum in ulnas suas, & benedicens Deum exclamavit: *nunc dimittis*

ser.

servum tuum Domine, secundùm verbum tuum in pace; quia viderunt oculi mei salutare tuum, Luc. 2. 29. Per quod ostendit, servos Dei non fruituros perfecta tranquillitate, nisi postquam liberati fuerint à tempestatibus & turbinibus hujus mundi, adque portum æternitatis pervenerint, facto transitu à morte ad beatam immortalitatem. Sed modò in hac vita, quid aliud habemus, nisi continuam pugnam cum diabolo? ut assultus illius reprimamus, & contra ipsius insidias nos muniamus, quotidie pugnare debemus contra avaritiam, impudicitiam, iracundiam, ambitionem; & valdè difficile nobis accidit, ut semper parati simus ad resistendum inimico tam forti & valido, qui ex omni parte in nos insurgit. Si avaritiam superavimus, tentat nos voluptas; voluptati succedit ambitio, vel iracundia, vel alia similis passio, adeò ut quotidie tales persecutiones experiamur; & stantibus his volupe nobis sit, permanere sic inter medios gladios evaginatos, quos dæmones contra nos stringunt? & non potiùs optamus cum Christo esse? *tot persecutiones animus quotidie patitur, tot periculis pectus urgetur; & delectat hic inter gladios diaboli diustare? cùm magis concupiscendum sit, & optandum, ad Christum subveniente velocius morte properare,* Cyprianus ibid. Amen, amen dico vobis, ait Dominus, vos plorabitis, mundus autem gaude-

debit; vos tristabimini, sed tristitia vestra convertetur in gaudium; quis non optat liber esse ab hac tristitia, & brevi pervenire ad hoc gaudium? ipsemet Salvator declarat postea, quodnam sit futurum hoc tempus, ubi tristitia vertenda sit in gaudium, quando ait; *iterum videbo vos, & cor vestrum gaudebit, & gaudium vestrum nemo tollet a vobis.* Quia ergo gaudium hoc nostrum in eo consistit, ut Jesum videamus, neque abs hoc verum posset esse gaudium, qualis cœcitas, quanta stultitia, amare miserias, & afflictiones hujus mundi pro eo, ut festinemus possidere gaudium illud, quod nemo amplius nobis eripere possit, unde est igitur, quod nihilominus tam parùm optemus ire ad Christum? hoc examinabit, & declarabit.

PUNCTUM. II. S. Cyprianus in illo ipso opere, ex quo desumpsimus materiam hujus meditationis, hujus rei dat rationem; *hoc fit, quia fides deest, quia nemo credit vera esse, quæ promisit Deus, qui verax est, cujus sermo credentibus æternus & firmus est.* Si vir honoratus tibi quidpiam promitteret, crederes illi, neque putares, quasi fallere te velit; & dum Deus tibi loquitur, tam incredulus es, ut circa illud hæsites, quod dicit; promittit tibi immortalitatem & æternitatem post hanc vitam & tu dubitas? *hoc est Deum omninò non esse, hoc est Christum credentium Dominum & magistrum peccato in-*

cre-

credulitatis offendere, hoc est in ecclesia Dei constitutum, fidem in domo Dei non habere. Quotidie dicimus juxta præceptum Domini; *fiat voluntas tua*; sed quàm irrationabile hoc est, exclamat magnus hic sanctus, petere, voluntatem Dei fieri, & illi non obedire velle? si ex hoc mundo nos evocat, reluctamur, resistimus, & tanquam mali servi coacti trahimur, in conspectum Dei nostri, dum vitam hanc nonnisi inviti amittimus, & ex necessitate, & post hæc prætendimus nihilominus ab eo, quem adeò coacti quærimus, compensationem seu remunerationem aliquam? *quid ergo oramus, & petimus, ut adveniat regnum cælorum, si captivitas terrena delectat? quid precibus frequenter iteratis rogamus, & poscimus; ut acceleret dies regni, si majora desideria, & vota potiora sunt, servire istic diabolo, quàm regnare cum Christo?* item salubriter seipsum, clerum suum, populùmque confundere satagebat S. Cypr. ut sic seipsum, ac illos animaret ad contemnendas res terrenas & ad considerandum se, tanquam peregrinum super terram, & ad aliud non aspirandum, nisi ad cœlestia. Imitemur hunc illustrissimum martyrem; exhortemur nosmetipsos, & alios ad relinquendum hunc miserabilem mundum; sed ante omnia agnoscamus cum hoc ipso sancto; si nimio affectu huic vitæ inhæreamus; id aliunde non provenire, nisi ob modicam fidem

nostram. Accede hodie ad altare, ut ubi de novo animes hanc langvidam & debilem fidem; roga Christum Dominum, ut adaugeat tibi fidem, & sic crescet etiam in te desiderium cœlestis patriæ; hócque ipsum desiderium attentum te faciet ad laborandum continuò, unde in omnibus Deo valeas satisfacere; & placere. *Amplectamur diem, qui assignat singulos domicilio suo, qui nos istbic ereptos, & laqueis sæcularibus exsolutos, paradyso restituit, & regno cœlesti. Quis non peregrè constitutus properaret, in patriam regredi? patriam nostram paradysum computemus? parentes patriarchas habere jam cepimus; quid non properamus & currimus, ut patriam nostram videre, ut parentes salutare possimus? ad hos, fratres dilectissimi, avidâ cupiditate properemus, ut cum his citò esse, ut citò ad Christum venire contingat, optemus. Hanc cogitationem nostram Deus videat; hoc propositum mentis, & fidei Dominus Christus aspiciat, daturus eis gloriæ suæ ampliora præmia, quorum circa se fuerint desideria majora.* Cypr. ibid.

* * * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUINTA.

Ecce Princeps unus accessit, & adorabat eum dicens; Domine, filia mea modò defuncta est; sed veni, impone manum tuam super eam, & vivet. Math. 9. 18.

DE

DE MORTE JUSTORUM.

1. Nil eos affligit de præterito.
2. Omnia in futurum consolantur.

PUNCTUM I. QUamvis satis hucusque jam locuti fuerimus de morte, tamen hodie iterum de illâ loquemur, eo quòd evangelium nobis ad hoc occasionem præbeat, talisque sit hæc materia, cujus nunquam oblivisci debemus. Consideravimus die Ven. hebdom. 9. post Pentec. mortem peccatorum; hodie mortem justorũ examinabimus. Nil utilius nobis proponere possumus, ad acquirendam sanctitatem, quàm si mortem sanctorum intelligere studeamus. Quadrans huic studio datus per diem aptus est ad sanandas & corrigendas omnes nostras passiones; nil magìs mentem & affectum à vanitate hujus mundi avocat, quàm seria meditatio de morte verè christiana. Conjiciamus igitur oculos nostros supra statum alicujus justi morientis. Mors ex quacunque parte spectetur, ei utilis est, & proficua. *undecunque mors pio bona est*, ait S. Augúst. in Ps. 148. n. 11. nil illum cruciat de præterito; quæ futura sunt, non nisi consolationem afferunt. Quo ad præteritum 1mo. relinquit mundum hunc absque repugnantia, quia vixit in eo, absque affectione ad illum. Divitiæ, honores, officia, deliciæ, & voluptates nullam ei causant difficultatem vel molestiam, quia nihil horum cor ejus occupavit. Si nil invitè re-

relinquere vis in morte, disce animum, & affectum tuum adhuc in vita ab iis abstrahere, dicebat S. Hieronymus Eusebius de morte Hieronymi. Visne nihil timere ad adventum terribilem mortis? nil ama in hoc mundo, quod in morte relinquendum est, si quis mundi falsas voluptates, & illusiones agnovit, & bona illius contempsit, ac maturè falsis illius promissis renuntiavit, uno verbo, si nunquam felicitatem suam in fruitione creaturarum posuit, absque ulla difficultate, omnia in morte relinquet. *O quanta fiducia morituri!* exclamavit hic ipse sanctus, *quem nullius rei affectus detinet in mundo!* 2do. videt se ad finem miseriarum suarum pervenisse. Quid non tolerandum ei fuit in vita sua! jocos pungentes, contemptus injuriosos, calumnias atroces, persecutiones sanguinolentas ex parte mundi. Insultus validos, laqueos, artificia, tentationes violentas, malignas suggestiones ex parte diaboli. Continuam rebellionem, pugnam passionum ex parte carnis. Mors illum ab his omnibus eximit, & securum reddit; *justorum animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis; visi sunt oculis insipientium mori; illi autem sunt in pace*, Sap. 3. 1. *Absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum; & mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abierunt.* Apoc. 21. 4. 3tio. non

cruciat, nec turbat illum memoria peccatorum præteritorum; considerat enim illa ut submersa in sanguine Christi, *abyssi operuerunt eos*. Studuit fideliter ambulare in via mandatorum Dei, si quandoque erravit, à lapsu statim surrexit, confessus est peccata, prout decebat; expiavit illa per pœnitentias salutares; & sic plenus fiduciâ de misericordia Dei animò prorsus gratô ad Deum ait: *dux fuisti in misericordia tua populo, quem redemisti; & portasti eum in fortitudine tua ad habitaculum sanctum tuum*, Exod. 15. 13. O quantum lucrum & utilitas in morte; si quis Deo fideliter in vita servierit! sed si nil affligit hominem justum in hora mortis; videamus etiam

PUNCTUM II. Quomodo omnia illum consolantur, quæ futura seu secutura sunt. Sperat post mortem suam, secuturam felicem ac beatam immortalitatem, *spes illorum immortalitate plena est*, Sap. 3. Exspectat humilî fiduciâ remunerationem bonorum operum suorum. En! quàm generosè S. Paulus Jerosolymam proficiscitur; *vincula & tribulationes* ait, Act. 20. 24. *Jerosolymis me manent, sed nihil horum vereor*. Unde est, quòd hic Apostolus, tanta cum fiducia loquatur? causam hujus alibi dat, quando 2. Tim. 4. ait, *reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus justus judex; non solùm autem mihi, sed & iis, qui*

di-

diligunt adventum ejus. Talis est fiducia, quam justus per gratiam Dei habet in suis bonis operibus, præcedunt ista illum, comitantur, & sequuntur. præcedunt; quia bonitatem Dei solicitant ad aperiendum illi cœlum, eumque illuc prœcedunt ad designandum illi locum; *anteibit faciem tuam justitia tua; & gloria Domini colliget te,* ait Isaias cap. 58. loquendo de homine justo; gaude & lætare; virtus tua anteibit te, & gloria Domini te amplectetur; si super lectulo tuo mortuali jaces, invocabis eum in auxilium tuum, & ipse te exaudiet; *clamabis & ipse dicet; ecce adsum;* effudisti eleëmosynam tuam in sinum pauperum; consolatus es afflictum, *& gloria Domini colliget te.* 2do. comitantur eum ad mortem. Omnia nos relinquunt; parentes, amici; ab omnibus deserimur; nihil est, nisi sola bona operá nostra, quæ fidelem nobis societatem præstant, & tutos nos reddunt contra terrores hujus ultimi momenti. *Egredere, quid times?* dicebat S. Hilarion ad animam suam; *egredere anima mea, quid dubitas? septuaginta propè annis servîsti Christo; & mortem times?* Hier. Epist. 15. de vita S. Hilar. sic nempe invenit homo justus in morte sua consolationem in bonis operibus suis; quale gaudium pro ipso, si se in tam pulchra societate constitutum, coram Deo præsentare, seu sistere possit? 3tio. sequuntur illum; *beati*

mortui, qui in Domino moriuntur. Apoc. 14. & quare hoc? quia ſecum portabunt ſua bona opera, & quidquid pretioſum habent, illos ſequetur; *opera enim illorum ſequuntur illos.* Solitarii & eremitæ! videbitis in comitatu veſtro ſolitudinem veſtram, veſtrum ſilentium, & continuas orationes veſtras. Religioſi! invenietis macerationes, mortificationes;& abſtinentias veſtras. Sacerdotes, Paſtores habebitis vobiſcum labores veſtros Apoſtolicos; animas, quas Chriſto Jeſu lucrati eſtis; populum veſtrum, quem inſtruxiſtis; hi erunt gaudium veſtrum, veſtra gloria, & corona. Devotæ animæ! invenietis tunc exercitia veſtra pietatis, frequentes communiones veſtras, confeſſiones exactas & conſtantem veſtram praxin & exercitium perfectiſſimarum virtutum. Qualis conſolatio pro animabus bonorum operum plenis! propone majorem deinceps in iis exercendis fervorem. Viſne in exitu tuo ex hoc mundo hanc habere felicitatem, ut non compareas vacuis manibus coram judice tuo? eſto exactus in adimplendis tuis obligationibus; obſerva fideliter legem divinam, fuge mundum & vanitates illius; doma paſſiones tuas; ama virtutem; applica te deinceps majori zelo in ſalutem animarum; ſint deinceps preces tuæ longiores, confeſſiones frequentiores, vita tua ſeu modus vivendi regularior; uno verbo, vive vitam juſtorum,

&

& sic deinde etiam morte justorum morieris. Hanc gratiam pete hodie in præparatione tua ad missam. O Jesu! per tuam pretiosam mortem, cujus nos quotidie memoriam renovare vis in celebratione sanctissimorum tuorum mysteriorum, largire nobis gratiam sic sanctè vivendi, ut vita nostra continua quædam sit præparatio ad mortem; fac, ut studeamus vivere vitâ justorum, sed ut adhuc magìs optemus mori morte justorum, quatenus ex hac vita in statu gratiæ tuæ migrando, tecum æternùm uniri mereamur in beata æternitate. *Studeamus fratres vivere vitâ justorum, sed morte eorum mori, multò magìs desideremus.* Bern. serm. 2. in die Apost. Petri & Pauli.

(✠)(✠)***(✠)***(✠)***(✠)***

FERIA SEXTA.

Et ecce mulier, quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accesit retrò, & tetigit fimbriam vestimenti ejus; dicebat enim intra se: si tetigero tantùm vestimentum ejus, salva ero. Math. 9. 20.

DE IMPUDICITIA.

1. Quàm contrarium sit hoc vitium sanctitati statûs nostri.
2. Qualem pœnitentiam agere debeat clericus, si post ordinationem suam in illud lapsus sit?

PUN.

PUNCTUM I. CHristus Jesus accedens ad principem Synagogæ, ut filiam illius à mortuis suscitaret, sequentem post se habuit mulierem, quæ duodecim annis fluxu sanguinis afflicta, propius ad illum accessit retrò, tetigitque fimbriam vestimenti ejus; quia dicebat intra se; *si tetigero tantùm vestimentum ejus, salva ero.* Mulier hæc pro remuneratione, & præmio suæ fidei & humilitatis, quantocius exoptatam sanitatem consecuta est. Morbus iste mulieris hujus hæmoroissæ denotat turpe illud vitium impuritatis, & effrænis libidinis, de quo alias jam egimus. Quia verò vitium hoc adeò contrariatur sanctitati statûs clericalis, perutile erit considerare hìc ex occasione mulieris istius miserabilis, quæ ausa non fuit ad Christum accedere, nisi solummodò retrò, & quasi furtivè, quantùm nos à Christo disjungat, & separet hoc infame vitium. Tantum ergà illud horrorem habet Salvator, ut non contentus elegisse virginem in matrem suam, nunquam passus fuerit vel minimum quid sibi, neque discipulis suis, objici circa hanc materiam; passi sunt omnis generis injurias & persecutiones, nullus tamen unquam ausus fuit, eos de aliqua impudicitia accusare, ait S. Chrysost: hom. 10. in 1. ad Tim. etiam ecclesia adeò abhorret ab hoc vitio, & tantam ergà illud aversionem habet, ut semper excluserit à S. ministe-

sterio illos, qui illius rei probabantur; possem citare plura Concilia, quæ etiam illos SS. Ordinibus indignos consulerunt, qui etiam videbantur pœnitentiâ desuper egisse; Concil. Carth. 4. c. 4. Concil. Eliter can. 25. ratio est, ait S. Siricius Papa ep. 1. c. 14. Tom. 2. Concil. p. 1017. quia quamcunque putantur puritatem per exercitium pœnitentiæ acquisivisse, hæc tamen semper inferior est puritate illâ, quam Deus à suis ministris exigit; *quamvis sint omnium peccatorum contagione mundati, nulla tamen debent gerendorum sacramentorum instrumenta suscipere, qui dudum fuerunt vasa vitiorum.* Concil. Trid. sess. 23. de ref. c. 3. quod omnia à prioribus conciliis circa mores clericorum sancita, iterum confirmavit, statuit, neminem subdiaconum ordinari posse, nisi sub hac conditione; *habentes bonum testimonium, & in minoribus ordinibus jam probati, ac litteris, & iis, quæ ad ordinem exercendum pertinent, instructi, qui sperent, Deo authore, se continere posse.* Certum est, quod attendi quidem debeat, qualis sint scientiæ? sed ad quid serviet quæcunque scientia & talenta aliás egregia, si virtus desit? quòd ipsum S. Bernardus Brunoni, electo Episcopo Coloniensi respondit, à quo fuerat consultus, quid sentiret de hac sua electione. Quia nempe hic Neo-electus in sua epistola sincerè omnia confessus fuerat, quæ prius deliquerat,

re-

respondit illi sanctus hic Abbas, Ep. 8. ad Brun. Colon. electum, se magnam pati difficultatem, quid consilii dare deberet. Videri quidem electionem hanc acceptandam, si illius qualitates naturales, scientiæ, & nobilitatis, considerentur, quòd & ipsa electio tantâ concordiâ fuerit facta; *sed dubium reddit consilium, illa in litteris tuis humilis, sed terribilis confessio, quâ vitam tuam, tam graviter (& ùt credo) non nisi veraciter accusas, horreo, fateor considerans, unde: & quò voceris; præsertim, cùm nullum intercurrerit pœnitentiæ tempus, per quod utrûque hujusmodi periculosissimus transitus fiat.* Judica ex hoc, quid timendum sit iis, qui transactâ juventute suâ in effrœnatâ vitæ licentiâ, ingredi dein volunt in ipsum sanctuarium. Sed quia fieri potest, ut quis etiam post innocentem ingressum, postea primùm infidelis evadat, & in hac materia delinquat

PUNCTUM. II. Videamus modò, quid faciendum clerico, qui post suam ordinationem, ùt diaconus, vel sacerdos, aut pastor infeliciter animam suam contaminavit pudendo hoc vitio, de quo hìc nobis sermo? tutissimum erit, ut à sacris functionibus deinceps abstineat, & curæ animarum renuntiet, si parochus sit; ità concilia sacrosancta statuêre; *si quis presbyter, aut diaconus fuerit fornicatus, aut mæchatus, projiciatur, & agat pœnitentiam,* ait concilium Neo-Cæsareæ ha-

habitum, cap. 1. concilium Aurelianense ità habet, c. 6. *si episcopus, presbyter, aut diaconus! capitale crimen commiserit, ab officii honore depositus, in monasterio retrudatur.* Nemo autem dubitat, quin impudicitiæ crimen sub nomine criminis capitalis comprehendatur. Non faciam discrimen inter vitam dissolutam clericorum, utrum publicè nota vel adhuc occulta sit; sufficit enim, quòd etiam concilia hæc non distinxerint; sed solummodò cum SS. PP. adverto, quòd, cujuscunque demum naturæ sit incontinentia illorum, si verè pœnitere velint, primus effectus gratiæ divinæ, eos intùs moventis sit, ut abstineant à suis sacris functionibus, quousque Deum placaverint, ejùsque mitigaverint iram, injuriámque ei illatam repararint. *Væ ministris infidelibus, qui necdum reconciliati, reconciliationis alienæ negotia, quasi homines, qui justitiam fecerint apprehendunt!* exclamat S. Bernard. de convers. ad cleric. c. 19. *Væ filiis iræ qui se ministros gratiæ profitentur! væ filiis iræ, qui ambulantes in carne, Deo placere non possunt & placere velle præsumunt.* Non sufficit, si minister ecclesiæ in tale crimen lapsus, se à S. altari separet; debet insuper toto hoc tempore facere fructus dignos pœnitentiæ. En quid S. Hieronym. à virgine quadam similiter lapsa exigat. *Lugubris tibi accipienda est vestis,* ait, ad Susannàm

la-

lapſ. objurg. Tom. 4. *& manus, & membra ſingula dignâ caſtigatione punienda, amputentur crines, qui per vanam gloriam occaſionem luxuriæ præſtiterunt. Defluant oculis lacrymæ, qui maſculum non ſimpliciter aſpexerunt; palleſcat facies, quæ quondam irrubuit impudicè, totum denique corpus injuriis & jejuniis maceretur; cinere aſperſum & cilicio perhorreſcat, quia malè ſibi de pulchritudine placuit &c. Grandi plagæ altâ & prolixâ opus eſt medicinâ; grande ſcelus grandem habet neceſſariam ſatisfactionem; inhære pœnitentiæ uſque ad exitum vitæ tuæ.* Anne nimiùm exigeretur à ſacerdote, longo tempore in lecto infamium voluptatum prius tranſacto, ſi ſimilis ab eo pœnitentia peteretur? non, non. *Ferat, ferat,* ait S. Chryſologus, ſerm. 167. *Amaram pœnitentiæ curam, qui ſervare debitam noluit ſanitatem.* Minatur Deus impœnitentibus peccatoribus, quòd in fine ſæculorum eos à ſe repellere velit; *diſcedite à me.* Ut huic funeſtæ ſententiæ non ſubjaceas, ſi taliter lapſus fuiſſes, oportet, ut ex vera pœnitentia & dolore peccatorum tuorum, ſimilem contra te ſententiam pronununties, *diſcedite à me.* Dicere debes iis, quæ intimè amâſti: diſcedite luſus, diſcedite voluptates & deliciæ; abſint lauta & oppara convivia, ceſſent ſocietates & converſationes mundanæ; diſcedite à me omnes creaturæ illæ, quibus tantum amorem hucuſque im-

impendi, cum præjudicio amoris illius, quem Deo meo debueram impendere; æternum vobiscum facio divortium, *discedite à me.* Volo insuper etiam innocentibus deliciis, & recreationibus carere, ita enim dispositus esse debet verus pœnitens. *Tantò debet à se licita abscindere, quantò se meminit, & illicita perpetrâsse.* S. Greg. hom. 20. in Evan. Roga Deum ut spiritum hunc pœnitentiæ omnibus clericis concedere dignetur, qui à sanctitate statûs sui desciverunt. Si tu constans & fidelis permansisti, non debes, nec minùs humilis, nec minus pœnitens esse; certus esto, quod non nisi Dei misericordiâ hucusque præservatus fueris. Ora & obsecra illum, ut in finem usque te custodiat, de quo facere potes præparationem tuam ad Missam; & quamvis ad finem cujusque meditationis invenias adhortationem aliquam, ut ad SS. mysteria accedas, noli tamen oblivisci; oportere, ut quandoque ex humilitate abstineas, præsertim si in conscientia tua agnoscas necessarium esse, ut per pœnitentiam purificeris, memor hujus sententiæ; *qui agnoscens reatum suum ipse se humiliter ab altari ecclesiæ pro emendatione vitæ removere voluerit, ab æterno illo & cælesti convivio, excummunicari penitùs non timebit* S. Aug. serm. 152. de temp.

DIE

Recedite; non est enim mortua puella, sed dormit; & deridebant eum. Math. 9.

DE IRRISIONIBUS.

1. Quam peccaminosæ sint.
2. Et quam indignæ clericis.

PUNCTUM I. LOquamur hodie de irrisionibus ex occasione istorum libertinorum, qui Christum Dominum irriserunt; *& deridebant eum.* Ostendit nobis Salvator, quàm sibi displiceat modus iste talium irrisorum, siquidem eos è domo principis Synagogæ ejecit, ubi convenerant & congregati erant, tanquam indignos, qui miraculum illud, quod patraturus erat, viderent. Abominationi Deo esse tales irrisores docet Salomon, Prov. 3. 32. & 34. *abominatio Domini est omnis illusor &c. Ipse deludet illusores.* Irrisio, vel illusio igitur, magnum peccatum est in oculis Dei; & ut ritè de eo judices, duo consideranda sunt in hoc peccato; illius malignitas in suo principio, & funestæ illius sequelæ. Unde nascitur communiter irrisio? ex levitate, vanitate, præcipitantiâ, invidia, impietate &c. Quòd nempe quis plenus sit ideis nescio quibus, de suis propriis meritis, ex spiritu quodam satyrico, malè affecto, qui nulli parcere scit, nisi personis gratis & acceptis; quìque quasi exlex foret, & dispensatus ab omni lege civitatis, & christianismi, insolen-

lenter omnes aggreditur, & pungit, quasi rem aliis gratam facturus, & ut ipse prò illis æstimetur; uno verbo: *cùm verba omnia à cogitatione & moribus emanent*, ait S. Clemens Alex. l. 2. pædag. c. 5. *fieri non potest, ut verba aliena amittantur ridicula, quæ non procedant à moribus ridiculis.* Sed, si peccatum hoc grande est in suo principio, majus adhuc est propter illa, quæ ex tali irrisione seu illusione sequuntur. Quæ non ex tali subsannatione excessus & scàndala oriuntur? irrisus, & subsannatus fit negligens; perdit omnem gustum religionis & pietatis; illusio est mater actionum turpium, excitat vindictas, querelas, inimicitias; quia cùm nemini placeat, si irrideatur, & illudatur, rarum est, quòd is, qui ità offenditur, contra illusorem & derisorem suum non concipiat aliquam aversionem;non tam facilè invenire est homines tam patientes prout Job fuit, quique ejusmodi irrisiones, & amaras illusiones, aquæ instar, bibant, & deglutiant; *quis est vir, ùt est Job, qui bibit subsannationem, quasi aquam?* Job 34. O quàm funestos affectus talis irrisio & subsannatio producit! vide, utrum non etiam huic defectui obnoxius sis; scio, dari jocos innoxios, & innocentes; verba acuta & ingeniosa, quæ charitatem lædant, neminem scandalizent, neminem contristent; scio; occasiones dari, in quibus liciti sint quandoque

joci, si e. g. refutandus sit error quidam, & mendacium, quia uti possumus tunc doctrinâ Tertulliani, qui advers. Valent. ait *congruit veritati ridere, quia lætans; & de æmulis suis ludere, quia secura est.* Sed ordinariè loquendo ejusmodi irrisiones peccaminosæ sunt, si nimirùm graves proximo accidant, & offensivæ. Nunquam usus es talibus, ex quodam contemptu, & ad finem proximum contemptui exponendi? adhuc peccaminosiores sunt, si fidem, res sanctas, personas Deo sacras; aut pias, & devotas concernant, & aggrediantur, Nunquam lapsus es in hanc impietatem, quæ non nisi impostoribus illis, ac præcursoribus Antichristi convenit? *in novissimo tempore venient illusores, secundùm desideria sua, ambulantes in impietatibus.* Epist. Judæ. Postquam teipsum desuper examinaveris.

PUNCTUM II. Considera, quàm indignæ res sit clerico, talibus irrisionibus & illusionibus vacare; *omnis immundicitia nec nominetur in vobis sicut decet sanctos, aut turpitudo, aut stultiloquium, aut scurrilitas, quæ ad rem non pertinet.* Ephes. 5. 3. En quid S. Paulus communibus christianis, seu simplici populo prohibeat; collige exinde, utrùm clericis permissum sit uti verbis ejusmodi inhonestis, frivolis narrationibus, impertinentibus jocis, & irrisionibus, quibus vel maximè his temporibus locus est in visitati-

O-

onibus & conversationibus, expende parumper tecum hæc verba S. Bernardi, l. 3. de consid. c. 13. *inter sæculares nugæ, nugæ sunt, in ore sacerdotis blasphemiæ &c. Consecrasti os tuum evangelio; talibus jam aperire, illicitum; assuescere, sacrilegum est; labia sacerdotis custodient scientiam, & legem requirent de ore ejus, non nugas profectò vel fabulas, verbum scurrile, quod faceti, urbanive nomine colorant, non sufficit peregrinari ab ore; procul & ab aure relegandum; fœdè ad cachinnos moveris; fœdius moves.* Non potest quis dedere se, ejusmodi stultis, & indiscretis gaudiis, multò minùs alios per talia ad cachinnos movere, quin modestiam lædat, quæ est character statûs nostri, quin ad quamdam dissolutionem deveniat, quin notabiles plagas & vulnera in anima sua patiatur; impossibile est, ut quis non reportet dissipationem, turbationem, inquietudinem, languorem in servitio Dei, quin spiritus orationis, qui est vita nostra, extinguatur. Quomodo redibit talis in præsentiam Dei? quomodo reassumet exercitia seu sacras occupationes suas? contrahitur per talia talis denique licentia, & libertas, quæ se diffundit in totum corpus omnium actionum nostrarum, & sæpè totum vitæ nostræ statum corrumpit. Debentné ergo conversationes nostræ semper solummodò seriæ esse? nunquam ergo permissum est, aliquid gra-

ti-

tiosum seu jocosum dicere? sint discursus nostri hilares & accepti, sed hilaritate, & gravitate aliqua spirituali, ac sale sapientiæ evangelicæ conditi, ità, ut limites modestiæ semper observentur; prœsertim autem in prœsentia sæcûlarium cauti esse debemus; ità ut œdificentur per moderationem, & circumspectionem nostram, facileque notare possint, quàm profundè nobis insculptam debeamus obligationem nostram. Ante omnia autem cavendum, ne unquam verbis S. Scripturœ pro joco abutamur; species enim aliqua esset sacrilegii, quod nihilominus valdè commune est inter clericos; hinc concilium Trid. sess. 4. expresse prohibet hoc, & pro prosanatoribus verbi divini temerariis habet omnes illos, qui ejusmôdi sacris textibus seu verbis ad ejusmodi jocos, & ut aliis risum moveant, abutuntur; ad scurrilia, vana, fabulosa; prœcipitque episcopis, ut contemptum hunc, & irreverentiam istam severè puniant. Propone igitur firmiter, quòd ab ejusmodi jocis omnino abstinere velis, non solùm, qui Deum & proximum offendunt, sed etiam ab iis, qui innocentes videntur esse; quia difficile est, tam exactam observare mensuram, ut quis non excedat; in proclivi stat talis, & tam parum abest quis ad labendum in vitiosam licentiam & libertatem; ad ledendam charitatem proximo debitam, ad perdendam gravitatem statui

nostro convenientem, ut brevior via non superſit talia evadendi, quàm ut quis omninò abſtineat ab ejuſmodi; fac igitur reflexionẽ ſuper iſtis in prœparatione tua ad Miſſam. Functio ſacerdotalis, quam ibi exerces memorem te facere debet, tales jocos minimè covenire miniſtro alicui Dei crucifixi; legimus quidem de ipſo, prout aliàs notavimus ex SS. PP. quòd ſæpiùs fleverit, nunquam tamen, quòd riſerit, obligatio eſt, ut illum imiteris, & ut à te longè repellas ejuſmodi ſtultas facetias, irriſiones, illuſiones, jocos pungentes, & offenſivos; inque gemitus & planctus effundaris ob peccata tua. *Hæc à ſanctis viris penitùs propellenda, quibus magìs convenit flere atque lugere.* S. Hier. in ep. ad Epheſ.

DOMINICA VIGESIMA QUARTA POST PENTECOSTEN.

De oratione continua clericorum.

Fratres non ceſſamus pro vobis orantes. Coloſſ. 1. 9

1. Nunquam ceſſare debent ab oratione pro populo.
2. Omnes illorum functiones ſunt occaſio renovandi preces ſuas.

PUNCTUM I. GRatias Deo agamus, quòd tam ardentem pro oratione amorem in corde S. Pauli

accenderit. Magnus hic Apostolus magis indefessus, quàm Moyses, manus suas continuò in cœlum porrectas tenebat, ut gratias exinde faceret descendere, & misericordias super fideles. Faciebat hoc non solùm pro Synagoga & solis judœis, sed prò Ecclesia Christi per totum mundum diffusa; pro judœis & gentilibus; pro grœcis & barbaris; pro provinciis, pro urbibus, & personis etiam minimis. Erat vita illius continua quædam gratiarum actio pro jam obtentis Potuissetne pastoribus & ministris Ecclesiæ modo quodam efficaciori demonstrare unam ex principalioribus ipsorum obligationibus esse, ut orent pro necessitatibus suorum, quorum cura ipsis incumbit? S. Bern. non veretur dicere, Epist. 201. hanc esse nostram primariam, & maximi momenti obligationem, & prœdicationi ac bono exemplo prœstare; *manent tria hæc; verbum, exemplum, oratio; major autem his oratio est. Nam, etsi vocis virtus sit opus, & operi tamen & voci gratiam, efficaciamque promeretur oratio.* Per prœdicationem, & per exemplum plantatur & irrigatur, sed totum hoc nihil est, si incrementum Deus non dat; hoc ipsum autem est, quod obtinebimus per preces ardentes, & humiles gemitus. Inclamando ipsius misericordiam, & instanter illum obsecrando, misericordes oculos suos ad animas curæ nostræ commissas

con-

convertet; sic benedicet curæ, & laboribus nostris; sic impediemus, ut peccata nostra non sint obstaculo, & cursum gratiarum suarum non impediant; sic ministerium nostrum utile & fructuosum efficiemus. Væ igitur nobis, si pro populo Christiano non oremus, quia necessitas ista imposita nobis est per sacrum illum characterem, quo insigniti sumus; dicamus itàque cùm *Samuele; absit à me hoc peccatum in Dominum, ut cessem orare pro vobis.* 1. Reg. 12. 23. Oratio thesaurus noster est, ait S. Chrysost. hom. 30. in Gen. *preces, magnus thesaurus*; thesaurus inexhauribilis, qui nunquam magis accrescit, quàm si solicitiores simus illô utendi, quìque exsiccatur, si claudatur. Constanter itaque illum apertum teneamus pro omnibus Ecclesiæ necessitatibus; pro veris indigentiis fratrum nostrorum, pro miseriis nostris particularibus, & pro tantis excessibus, qui in populo christiano regnant, quìque nos summo dolore afficere deberent; *nostrum ergo sit opus, continuis insistere precibus*, concludit. S. Chrysost. *& ægrè ferre, quod differatur, quod petimus.* Verùm, quia non nisi frequenter nos excusare, & nescio quæ prœtendere solemus, ut circa hoc dispensatos nos credamus;

PUNCTUM II. Notandum, clericos nullum habere obstaculum, à quo impediantur semper orare, nulli meliùs observare

possunt hæc verba Sapientis, Eccles. 18. 22. quàm ipsi; *non impediaris orare semper.* Omnes illorum functiones; totidem occasiones sunt & media renovandi orationes suas & cum Deo conversandi. Melior pars vitæ ipsorum in ecclesia transigitur; plures occasiones se offerunt, ubi aliud facere non debent, quàm orare; ut, si aliquam functionem Ordinis peragere, Missam celebrare, Breviarium recitare, cantare divinum officium debent. In aliis occasionibus, ubi oratio conjungenda est cum actione, oportet, ut cor oret, & semper oret; *orantes omni tempore in spiritu.* Ephes. 6. 18. Nota S. Paulum, nullum tempus determinâsse; oportet orare de nocte per intervalla, quæ nobis à somno libera sunt, ut ità impediamus cogitationes malas; oportet orare de die, per intervalla, à negotiis & functionibus libera, humiliter Deum rogando, ut dignos nos ministros suos facere dignetur; *frequenter ora, ut Deus te dignum efficiat, neque interdiu, neque noctu sis otiosus, & cùm somnus ab oculis recesserit, tunc mens vacet orationi.* Cyrill. Jerosol. præf. in Catech. Habemus occasionem orandi non solùm, quando ad altare servimus, sed etiam toties, quoties sacramentum aliquod administramus. An non confessionale origo & fons inexhaustus lacrymarum, & gemituum sit? si vel parùm consideremus quantum Deus offendatur, & quàm modica pœ-

nitentia placatur? si corrigendi sint peccatores, utiliter id haud fieri potest sine oratione, judicem hujus rei advoco unum è sanctissimis ecclesiæ pastoribus, qui melius scivit, quàm nos, unde conversiones oriantur. *Ut advertant, monemus,* ajebat S. Augustinus serm. 2. de V. A. *ut instruantur, docemus, ut convertantur, oramus.* Si concionari, & populum instruere oportet, orare pro illis debemus, ut idipsum opere exequantur, quod eos docemus; *quod peto à vobis,* dicebat S Aug. serm. 7. de V. D. *rogo det vobis.* Omnes, uno verbô actiones, & functiones nostræ incipere, & desinere debent ab oratione; sine hac nequidem os ad loquendum aperire debemus; hinc est, quòd ecclesiæ præscripto toties hoc repetere debeamus; *Domine labia, meâ aperies, & os meum annuntiabit laudem tuam.* Ps. 50. O quot occasiones habemus multiplicandi preces nostras, sed quàm infelices essemus, si iis benè uti negligamus. Culpabiles & debitores sumus quoad omnes illas gratias, quibus ex hac nostra negligentia populus curæ nostræ commissus privatur, huic defectui imputandus est tam modicus successus & fructus instructionum nostrarùm; si soliciti essemus, ut mediante oratione veritate salutis priùs cor nostrum penetrarent, sperare possemus, nos & auditoribus nostris tales persuasuros; frangere possemus illis cum benedictione hunc

facrum panem; vim & efficaciam habitura essent ab oratione verba nostra ad convertendas, & confringendas animas etiam induratas; illa nobis aperta esset via ad secreta conscientiarum, ad agnoscendum, utrum à gratia, vel à cupiditate moveantur; spiritus seu intellectus noster illuminaretur luce cœlestis cujusdam prudentiæ; ad manus nobis forent rationes, quibus incredulos convincamus; industria, vis, & mansuetudo, ad persuadendum peccatoribus pœnitentiam, & ad obtinendam nobis benedictionem, quâ indigemus, ad exercendum ministerium nostrum tali modo, qui & nobis, & aliis proficuus & utilis foret. Pro Missa; roga Christum Dominum, ut faciat te hominem orationis, & quidem orationis continuæ, plenum bonis cogitationibus & piis desideriis, ad exemplum Danielis; *Daniel vir desideriorum*. Dan. 10. Domine Deus! fac nos tales per gratiam tuam; quamcunque occupationem aut negotium præ manibus habeamus, fac, ut simul in corde, ac internè oremus; & ut fideliter idipsum praxi observemus, quod quotidie cum propheta repetimus; *concupivit anima mea desiderare justificationes tuas in omni tempore*. Ps. 18.

FERIA SECUNDA.

Et postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis ejus in omni sapientia, & intelle-

ctu

ctu spirituali, ut ambuletis dignè Deo, per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes, & crescentes in scientia Dei. Coloss. 1. 9. 10.

MEDIA PROFICIENDI IN PERFECTIONE.

1. Benè agnoscere statū, & obligationes suas.
2. Sæpiùs se desuper reflectere.
3. Venire ad ipsam praxin.

PUNCTUM I. INtelligentia, & sapientia, quam S. Paulus Colossensibus optat, amoris scientia est, quæ plus ardoris & caloris, quàm illuminationis habet; plus de corde, quàm ab intellectu procedens; à qua potiùs sancti, quàm sapientes redduntur. *Non cessamus orare pro vobis, ut impleamini agnitione voluntatis ejus in omni sapientia & intellectu spirituali, ut ambuletis dignè Deo per omnia placentes &c.* Coloss. 1. En! quid Apostolus huic sibi charo populo optet, quod & nos iis optare debemus cum ipso, quibus evangelium prædicamus. Christus Jesus venit in hunc mundum, *ut mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorū operum.* Tit. 2. 14. Clerici, utpote ministri illius, debent laborare pro perfectione populi christiani; sed quomodo laborabunt, si ipsi non studeant, & allaborent fieri boni & perfecti clerici? videamus in præsenti media quædam, ad eam perveniendi. Primum est, ut quis benè in-

telligere studeat statum suum, & ad quid vi illius obligetur; nil magis commune, & ordinarium defectò est in mundo, quàm formare sibi falsam ideam de statu clericali. Hinc est, quòd adeò temerariè plurimi illum amplectantur, & consequenter infelici quadam tranquillitate in eo vivant, parùm soliciti de hoc, ut obligationibus hujus statûs sui satisfaciant. Ad benè cognoscendum statum nostrum non debemus illum nobis imaginari tanquam statum aliquem commodũ, & facilem, sed ùt laboriosum, plenum incommoditatibus & molestiis, qui multis ac bonis talentis, & virtutibus indigeat, & non modicas vires, & magnam generositatem requirat. *Ego dedi te hodie in civitatem munitam, & in columnam ferream, & in murum æreum &c. Bellabunt adversum te, & non prævalebunt, quia ego tecum sum, ut liberem te.* Jerem. 1. 18. En! quomodo Deus ad quemdam pastorem veteris legis loquatur. Non considerârunt sancti sacerdotium, ùt locum, seu statum quietis, sed tanquam onus valdè grave & ponderosum; *tanquam onus angelicis humeris formidandum*, ut ait concil. Tridentin. En! quomodo S. Chrysost. seipsum explicet ad quemdam suum amicum, l. 6. de sacerd. c. 9. dum mihi locutus fuisti de episcopatu; *ingens pavor animum meum occupavit.* Contremuerunt sancti, fugam arripuêre, sibi ipsis diffidebant, ac de-

defectus in officio sibi commisso & concredito à se commissos, sibi ipsis exprobrabant. Quæso, unde tantus pavor, si nil est in statu ecclesiastico, nisi commodum, & gratum? quare fugam arripuêre, si nullum statui ecclesiastico inest periculum? quare sibi ipsis diffidebant, dum interim alii absque talentis necessariis nullam putant se invenire difficultatem in exercitio functionum sacrarum, etiam maximi momenti? cur tot inquietudines? an errârunt quoad hoc sancti? minimè; sed potius nos fallimur, & nosmetipsos fallimus; ipsi viderunt, nos cœci sumus & nil videmus; ipsi videbant, manifestum esse, perire velle eum, qui se in statum quemdam ingerit, cujus deinde obligationibus non satisfaciat; deprehenderunt in functionibus ecclesiasticis difficultates in magno numero, quæ terrere possint, & debeant, etiam aptissimos, capacissimos, & zelosissimos quoque, qui rem penitiùs, & negotium hoc inspexerunt; consideràrunt terribilem illum diem quasi in proximo adfuturum, quo rationem reddituri sunt de tempore, de bonis suis, de suis occupationibus, de officio, de defectibus, & erroribus à se commissis, & quos alii innumeri commisêre, quibus illi auxilium ferre; & mederi debuissent, en quid eos adegerit, tanto cum fervore laborandi pro salute sua propria, & aliorum; idipsum etiam nos nobis persuadeamus, si in vir-

virtute proficere, & statui nostro satisfacere velimus; quia autem non sufficit, aliquam tantùm de hoc habere cognitionem, & agnitionem.

PUNCTUM II. Frequenter nos reflectamus desuper. Bonus clericus quotidie certum sibi tempus seligit, quo ab aliis curis & solicitudinibus liber secum expendat, & consideret, ad quid obligetur. Exercitium hoc tale est, ut non possit nobis satis commendari, & ut quanti momenti sit, comprehendamus, examinemus modum vivendi, & agendi omnium illorum clericorum, qui fideliter muneri suo satisfacere student, & id videbimus, per quod in bono statu conservantur, aliud non est, quàm meditationem obligationis suæ; vigilantiam continuam, & exactam curam, ac solicitudinem tales formandi resolutiones & proposita, quæ præsentibus necessitatibus congruant: & studiosam sui ipsorum observationem. Non est exhortatio in S. scriptura, quæ pluries repetatur, nisi hæc, ut nos supra nosmetipsos sæpius reflectamus, & seriò meditemur, quænam sit nostra obligatio? *fili mi, ausculta sermones meos*, ait Sapiens. Prov. 4. 20. & 21. *& ad eloquia mea inclina aurem tuam*; sufficitne hoc? non; *ne recedant ab oculis tuis; custodi ea in medio cordis tui*. Vult per hoc nobis indicare, verba à nobis audita parvum fructum productura, si quis non curet solicitè,

citè, primam illam impressionem conservare, & efficacem reddere per serias & reiteratas reflexiones. Clericus, qui contentus est hoc solo, quòd superficialiter solummodò consideret, & sciat ad quæ obligatus sit, brevi obliviscetur eorum, quæ scivit; similis enim est, *homini consideranti vultum suum in speculo; consideravit enim se, & abiit, & statim oblitus est, qualis fuerit.* Jac. 1. 23. Non est alia via effugiendi hanc infelicitatem, quam ut quis sæpiùs se supra seipsum reflectat, & seriò meditetur, quid Deus ab ipso velit, & exigat, *qui autem perspexerit in legem*, pergit S. Jacobus, *perfectam libertatis; & permanserit in ea, non auditor obliviosus factus, sed factor operis, hic beatus in facto suo erit.* Sæpius igitur talia meditemur; non est medium opportunius ad acquirendam perfectionem, & sanctitatem, *ambula coram me, & esto perfectus*, ait Deus ad Abraham. Gen. 17. 1. Propheta regius valdè exactus & sedulus erat in hoc exercitio; ait se jugiter Deum sibi præsentem habuisse; considerâsse illum tanquam ad dexteram suam; hancque fuisse rationem, quòd fuerit immobilis. Alius propheta ait; *indicabo tibi, ô homo, quid sit bonum, & quid Dominus requirat à te &c. solicitè ambulare cum Deo tuo.* Mich. 6. 8. Quia verò reflexiones istiusmodi utùt frequentes, nihilominus non sufficiunt, nisi resolutio aliqua, seu ipsa praxis sequatur. PUN-

PUNCTUM III. Tertium medium, quod nos infallibiliter ad perfectionem perducet, est, ut ad praxim ipsam deveniamus; in hunc finem oportet in ordinem redigere domum suam, tempus, & occupationes. Domus clerici debet esse instar ecclesiæ; ubi omnia ex ordine fiant, uti quilibet bonis operibus intendat, Deóque & proximo servire studeat; *si quis domui suæ præesse nescit,* ait S. Paulus 1. Tim. 3: *quomodo ecclesiæ Dei diligentiam habebit.* Nulla clericis convenientior mansio seu habitatio est, nisi in seminariis; hæc sunt porta salutis, & securum asylum contra corruptionem, quæ in mundo regnat, quia verò non omnes in seminariis manere possunt, hinc oportet, ut domum suam faciat seminarium clericus, vivendo in solitudine, fugiendo societates periculosas; prœsertim vitiosorum clericorum, qui sæpè longè pejores & deteriores sunt ipsis etiam sæcularibus, etiam valdè dissolutis. *Agnoscite,* ait S. Bern. serm. 1. de convers. S. Pauli *& expavescite consortia eorum, qui salutem impediunt animarum.* Item ordinem & certum tempus prœfigere debet occupationibus suis. Oratio, studium, conferentiæ scientificæ & devotionis, exercitia functionum clericalium, labor & cura pro salute animarum, ista sunt, in quibus consumere debet clericus tempus suum, si conservare velit statum suum, & satisfacere

cha-

characteri suo. Ah! quàm deplorandus est clericus, qui dictâ Missâ, & recitato ex consvetudine Breviario suo, cum modica attentione, non scit, quomodo se ulteriùs occupare debeat! quid? nullam aliam habes occupationem? an non scripturam S. legere potes? nullos habes ægrotos, quos consoleris? nullos ignorantes, quos instruas? peccatores quos convertas? doctrinam sanctam, quam mediteris, theologos morales, quos consulas? nullam habes ergo occupationem? quid itaque facere vis? ludere, venationi vacare, foras ambulatum ire, frequentare convivia, & societates, & consortia sæcularium? éstne hic modus vivendi vocationi tuæ & statui conveniens? pete veniam à Deo, quòd hucusque tam parùm laboraveris pro perfectione tua, esto imposterum fidelior in regulanda vita tua; cognosce & intellige melius statum tuum, & obligationes illi annexas; sæpiùs te desuper reflecte; quotidie bona proposita fac; esto exactus in iis observandis, ut sic per hoc medium ad perfectionem, quam Deus à te requirit, pervenias; id quod præparationi tuæ ad Missam, si hodie celebres, servire potest. Domine Deus, qui vis, ut ministri tui perfecti sint, quibus etiam alios limites, & exemplar non ponis, quàm tuam propriam sanctitatem; *sancti estote, quia ego sanctus sum &c.* Levit. 11. 44. *estote ergo perfecti,*

si-

ſicut & Pater veſter cæleſtis perfectus eſt, Math. 5. 48. adjuva debilitatem & infirmitatem meam; *perfice greſſus meos in ſemitis tuis, ut non moveantur veſtigia mea.* Pſ. 16. 5.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA TERTIA.

Gratias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem ſortis ſanctorum, in lumine, qui eripuit nos de poteſtate tenebrarum, & tranſtulit in regnum Filii dilectionis ſuæ, in quo habemus redemptionem, per ſangvinem ejus, remiſſionem peccatorum. Coloſ. 1. 12. &c.

DE BENEFICIO REDEMPTIONIS.

Debet nos excitare: 1. Ad gratitudinem erga Deum.

2. Et zelum noſtrum pro ſalute animarum.

PUNCTUM I. QUalem amorem, qualem gratitudinem in cordibus noſtris excitare debent verba iſta; *gratias agentes Deo Patri &c.* Docet nos S. Paulus nunquam oblivisci inæſtimabile beneficium vocationis noſtræ ad fidem chriſtianam; & ut continuò gratias agamus Deo; quòd illuminare nos dignatus ſit puriſſimo lumine veritatis ſuæ, in ſinu eccleſiæ, quæ eſt regnum Filii tui dilectiſſimi, dum interim tot aliæ gentes in tenebris, & in umbra mortis jacent & vivunt, & etiam plurimum qui Jeſum Chriſtum agnoſcunt, noménque chri-

christianorum habent, portant, & tamen in schismate, hæresi, & damnatis erroribus defixi hærent, & consequenter judicium idololatrarum portabunt, qui jam sunt damnati. Qualem, quántamque Deo gratiarum actionem pro tam eximio beneficio debemus. Sed ultrá progrediamur, & cum Apostolo ipsam radicem, & originem felicitatis nostræ perscrutemur, nempe amorem illum æternum, & infinitum, quem Deus nobis ostendit, dando nobis Jesum Christum, Filium suum pro redemptore nostro; *in quo habemus redemptionem per sangvinem.* En! quid gratitudinem nostram infinitè quasi adaugeat, si infinitè grati esse possemus; videmus in verbis istis Apostoli, Deum non solùm voluisse, ut à Filio ipsius redimeremur, sed voluit illum esse redemptorem nostrum *per sanguinem ejus.* Potsétne majus quid cogitari ipso sanguine divino? & hic ipse tamen pretium redemptionis nostræ est. Verissimè igitur dictum à S. Paulo 1. c. 6. 20. *empti estis pretio magno.* Meritò exclamat S. Aug. serm. 122. de temp. *O pretiosum pretium perditorum*; dicat totus mundus & quidem mundus sanguine divino redemptus; *magna iniquitas mea, sed major est redemptio tua!* seriò ac sæpius nos cum S. Doctore desuper reflectamus, quanti constiterimus nos Christo Jesu; conjiciamus oculos nostros in plagas & vulnera, in crucem,

in

in ſanguinem ipſius pro nobis effuſum, & evidenter videbimus: quòd *charitas Chriſti urget nos*, ut à nobis redametur. Planè inſenſibilis ſit, oportet, qui à tanta charitate non movetur! væ nobis, ſi Deo adeò liberali, & diviti in miſericordia, non niſi ingratitudinem rependimus. Si autem totum id, quod pro nobis fecit, & paſſus eſt, gratitudinem noſtram excitare debet.

PUNCTUM II. Addamus etiam hoc; nil magìs excitare debere zelum clericorum ad laborandum pro ſalute animarum, quam hoc ipſum, quòd tanta fecerit Jeſus, ut nos ſalvaret; factus eſt homo, ſudavit, infatigabiliter triginta tribus annis laboravit, & denique totum ſanguinem ſuum effudit in cruce pro ſalute noſtra, in eâ mortuus morte omninò doloroſiſſima. *Vide*, ait S. Aug. ibid. *quanti emit, & ſic videbis, quid emit.* Vita adeò pretioſa, tam adoranda, ùt eſt vita verbi incarnati, alium finem non habuit & ſcopum, niſi peccatores ſalvos facere; non niſi pro pretio redemptionis noſtræ eam applicavit, & conſumpſit, ſi uſque modò non agnoviſti pretium, & æſtimationem animarum, conclude illam ex infinito pretio illo, quod ſalvator mundi pro illarum redemptione exſolvit; *non corruptibilibus auro vel argento redempti eſtis, ſed pretioſo ſanguine Chriſti.* 1. Petr. 1. 18. Dei Filius non adhibuit media extranea ad

nos redimendos, sed ipsemet ex suis propriis debitum hoc solvere voluit; propriam carnem suam immolavit, proprium suum sanguinem fudit, unô verbô: totum insumpsit, totum exhausit, quidquid boni, quidquid pretiosi, quidquid magni habuit, omnes vires suas, totam vitam suam, pro redemptione animarum dedit. *Totus mihi datus, & totus in meos usus expensus est.* S. Bern. in circumcis. Dom. serm. 3. En sacerdotes & pastores! ex quo desumi debeat valor animarum! nempe ex pretio, quod pro illarum redemptione expendit Dei Filius. *E pretio æstimate.* En! quàm prætiosæ & charæ sint Dei Filio animæ peccatorum, siquidem non prodigè, torrentis instar, profudisse se sanguinem suum putavit, ut eas Patri suo lucraretur. Bone Deus! quam pulchrum speculum in corpore Filii tui sanguinolento & cruentato, in plagis ipsius, in laboribus ejus, per totam vitam, & mortem adeò probrosam exhibuisti ministris tuis, ut eis demonstrares, quanta sit tua animarum nostrarum æstimatio! & consequenter, quam ipsi solicitudinem habere debeant ad procurandam illorum salutem. Anne in consideratione hujus impedire nos possint persecutiones, quas in exercitio ministerii nostri patimur? vel labores, quos subimus, terrere? vel odium hominum, quod propterea incurrimus, hoc spirituale & gloriosum lucrum

nobis eripere? an non omnia sacrificare deberemus ad procurandum tam grande bonum? quâ conscientiâ possunt ministri Jesu Christi labori parcere in reducendis animabus ad Deum, quæ tam carò constitêre Christo Jesu Filio ejus! certè haud amat supremum pastorem, qui adeò negligens est in animabus curæ suæ commissis, & tam seriò recommendatîs, pascendis; *omnis negligenter pascens dominicum gregem, summum convincitur non amare pastorem*, ait Damasus Papa, Epist. ad Illyr. Episc. apud Theodor. l. 2. hist. Eccles. c. 22. Accede hodie ad altare, ad hauriendum ibi novum zelum pro salute animarum; roga Christum Jesum per communionem sanctissimi corporis & sanguinis sui, ut continuò ante oculos tuos habere possis, quanta pro redemptione humani generis fecit, ut sic memoria passionum ejus te confortet in tuis functionibus, etiam laboriosissimis, certò de hoc persuasus, sacerdotem omnia illa, quæ pro salute aliorum operatur, propriæ suæ saluti impendere, *si officium presbyteri vis exercere, aliorum salutem fac lucrum animæ tuæ*; Hieron. Epist. 13. ad Paulinum.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA QUARTA.

Cum videritis abominationem desolationis, quæ dicta est à Daniele propheta, stantem in loco sancto; qui legit, intelligat. Math. 24. 15.

DE VITA SCANDALOSA PERVERSORUM CLERICORUM.

1. Abominatio est coram Deo.

2. Et desolatio quædam pro ecclesia.

PUNCTUM I. NOn inhærebimus hic sensui literali verborum istorum; videri enim potest apud interpretes evangelii, quænam sit hæc abominatio à Daniele propheta prœdicta, in loco sancto secutura. Vide, quid de hoc paucis verbis dicat S. Hieron. in h. l. *potest autem simpliciter aut de Antichristo accipi, aut de imagine cæsaris, quam Pilatus posuit in templo, aut de Adriani equestri statua, quæ in ipso sancto sanctorum loco usque in præsentem diem stetit.* Idem S. Doctor explicat hanc desolationem in sensu spirituali, de omni perversa & corrupta doctrina, quam spiritus erroris in ecclesiam introducere conatur, & in ea regnare cupit; alii intelligunt vitam scandalosam ministrorum ecclesiæ, qui per sua scelera templum Domini inhonorant, & sanctitatem professionis suæ dehonestant. Inhæreamus huic ultimo sensui & expositioni, quæ magnam nobis meditandi materiam præbet; omnes peccatores ùt abominabiles haberi debent, quo nomine pluries à Spiritu S. in scriptura S. vocantur; *abominabilis & inutilis &c. Facti sunt abominabiles, sicut ea, quæ dilexerunt.* Job. 15. 16. Osee 9 10. Non satis est dice-

re, quòd abominabiles fiant, ſicut res illæ, quas diligunt, quibùſque affectu peccaminoſo adhærent; ſed etiam Deo abominabiles fiunt, ſiquidem ex filiis Dei, quales prius erant, filii diaboli evadunt, Deíque imaginem ad ultimam uſque lineam delent, & corrumpunt. Sed quanta abominatio, ſi etiam clericus ad hoc deveniat, ut ſanctitatem ſtatûs ſui, per neſanda ſcelera corrumpat? qualis abominatio, videre animam quæ tot titulis, ac triplici charectere baptiſmi, confirmationis, & ordinis Deo conſecrata eſt, evenire prœdam diaboli, & receptaculum omnis generis ſordium, & impuritatum! qualis abominatio! videre eos, qui Deo uniti, & conjuncti eſſe deberent, prout functiones miniſterii illorum exigunt; qui inſuper quotidie novos liberos Chriſto Jeſu generare, & procreare deberent, per vitam ſuam perverſam, & ſcandaloſam evaſiſſe filios Heli, filios Belial, miniſtros ſathanæ, & declaratos, ac apertos Dei inimicos; *filii Belial, neſcientes Dominum?* 1. Reg. 2. 12. ah! haud miror amplius SS. PP. dicere, converſionem ſacerdotum ſcandaloſorum moraliter eſſe impoſſibilem; & quòd, ſi eò devenerint, ut abſque rubore turpia committere pergant, nullus inveniri poſſit mediator, qui pro eis interveniat, neque remedia ſatis efficacia, ut ex abyſſo, in quam ceciderunt, extrahantur; *cùm ſacerdos*, ait S. Greg.
l. 1.

l. 1. in Reg. *in culpam labitur, superior persona non est, cujus precibus expietur.* Non; neque comminatio judiciorum divinorum, neque inferni, neque remonstrationes amicorum, neque censuræ ecclesiasticæ quidquam valēt, ad excitandos illos à profundo lethargo, in quem devenêre. Surdi evadunt ad omnem correctionem, insensibiles ad omnem malum rumorem & infamiam, quam incurrunt; cadunt in cœcitatem spiritualem, à qua impediuntur facere ullam reflexionem, ad ea, à quibus etiam ipsi laici aliás maximè moveri solent, post similia perpetrata scelera; exinde labuntur brevi in quamdam duritiam cordis, ex qua sequitur impœnitentia finalis, quin aliquid inveniri possit, à quo ad salutarem compunctionem, moveantur. O stupendam abominationem! quæ non satìs deplorari possit, super quâ nemo satìs ingemiscere valeat! Veniamus nunc ad desolationem, quam clericorum scandalosa vita in ecclesiam inducit.

PUNCTUM II. *Nullum ab aliis majus præjudicium, quám à sacerdotibus tolerat Deus; quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla pravitatis cernit, quando ipsi peccamus, qui compescêre peccata debuimus,* ait S. Greg. Hom. 17. in Evang. ah! quàm verum tunc est illud Jeremiæ, *quòd mutatus sit color optimus,* Thren. 4. & facies ecclesiæ turpiter sit defigurata! ità est; pergit ulterius hic magnus Pontifex, si prœlatus, si pastor, si

sa-

ſacerdos, quem Deus poſuit ſupra candelabrum eccleſiæ, tanquam pharum illuminoſam, ut populo pro exemplari deſerviat, per ſuum perverſum agendi modum, reprehenſibilem, & ſcandaloſum ſe exhibet, quis exprimat præjudicium illud; quod eccleſia patitur, injuriam illam, quam ſanctitati religionis noſtræ, ac myſteriis nòſtris ſacroſanctis infert, quantùm diminuit in populo æſtimationem illam & reverentiam ſacerdotali dignitati debitam? quàm contemptibilia reddit infidelibus ſacramenta noſtra; quæ vident modo tam indigno tractari? hinc, *cùm clericum videmus*, addit hic S. D. *admonendus eſt, quatenus ſic vivat, ut exemplum vitæ ſæcularibus præbeat, ne, ſi quid in illo juſtè reprehenditur, ex ejus vitio ipſa religionis noſtræ æſtimatio gravetur*. Bone Deus! quis enumerare enucleatius valeat, mala illa omnia, quæ malus & perverſus ſacerdos inducit, prœſertim ſi cura animarum ei incumbat? debet eſſe paſtor gregis ſui, & rapax eſt lupus; debet eſſe pater ſuorum; & latro illorum eſt, debet omni curâ eorum utilitati invigilare, & ille non niſi damno illorum, & morti intentus eſt; *omnis, qui malè vivit in conſpectu eorum, quibus præpoſitus eſt, quantum in ìpſo eſt, occidit oves*, ait S. Auguſt. lib. de paſtoribus. c. 4. Paſtor. p. 3. adm. 5. *ſcire enim prælati debent*, ait poſt illum S. Greg. quia ſi per-

ver-

versa perpetrant, tot tormentis digni sunt, quot ad subditos suos perditionis exempla *transmittunt.* Ah! quanta perturbatio invadet talem pastorem in hora mortis, quando non solùm vocem suorum scelerum audiet, quæ vindictam clamabunt, sed etiam illam tot animarum, quibus peccandi occasio fuit! quam restitutionem! quam reparationem facere poterit? quid Christo Domino respondebit, si ab illo salutem animarum requisierit, quæ ipsi tantò constitit? si ei ob oculos ponet, quòd per scandalosam vitam suam damnationem incurrerint illi, quos ille volebat salvare? quòd per periculosa sua exempla evacuaverit virtutem crucis suæ, & sanguinem suum efficaciâ redemptionis privaverit; *periit frater, pro quo Christus mortuus est*, exclamat quidam! *quis ei refundet sangvinem innocentem? quis ei restituet pretium, quo nos emit?* verùm, quia timendum est, ne talis pœnitentia tunc inutilis & frustranea sit, examina teipsum ad finem meditationis, omnésque actiones tuas percurre, per quas fortè aliis scandalum prœbuisti; stude imposterum reparare hoc malum omnî curâ & solicitudine, laborando pro salute animarum, & per bona exempla ædificando eò magìs alios, quò priùs per mala exempla iis fuisti scandalo; *nemini dantes ullam offensionem*, 2. Cor. 6. 3. Et pro Missa; si in statu sis celebrandi, roga Christum Jesum instanter pro conversione perversorum

cle-

clericorum, quorum vita, ut primum vidisti, abominatio est ante oculos illius, & vera desolatio pro ecclesia; ingemisce desuper cum S. Bernard. in convers. S. Pauli serm. 1. n. 3. cujus gemitus servire tibi possunt pro præparatione ad Missam; *heu! heu! Domine Deus, ipsi sunt in persecutione tua primi, qui videntur in ecclesia tua primatum diligere, gerere principatum, arcam Sion occupaverunt, apprehenderunt munitiones, & universam deinceps liberè, & potestativè tradunt incendio civitatem Misera eorum conversatio plebis tuæ miserabilis subversio est.*

(✠)(✠)***(✠)*** (✠)***(✠)****

FERIA QUINTA.

Tunc, qui in Judæa sunt, fugiant ad montes; & qui in tecto, non descendat, tollere aliquid de domo suâ, & qui in agro, non revertatur tollere tunicam suam. Math. 24. 16.

DE FUGA OCCASIONUM.

1. Debemus illas fugere;
2. Quamprimum advertitur periculum.
3. Non debemus subsistere in ista fuga, nec reverti.

PUNCTUM I. PRæscribit nobis hic evangelium, medium quoddam generale, ad evitandum scandalum, & desolationem, de quibus in meditatione prœcedenti; medium istud hoc est; *fugite*. Debemus non tantùm fugere peccatũ, sed

ſed etiam occaſionem peccandi, loca, & perſonas; unô verbô, omne illud, quod nos ad peccatum inducit. Eſt hæc materia meditationis tam clericis quàm ſæcularibus neceſſaria. Nil magìs nobis commendatur in S. Scriptura, quàm fuga occaſionum peccandi. Relinquere omnia pro ſalute animæ ſuæ, præceptum eſt, pro omni tempore obligans; *fugite de medio Babylonis, & ſalvet unùſquiſque animam ſuam*, Jerem. 51. 6. alius propheta ait: *exite inde, pollutum nolite tangere, exite de medio ejus*, Iſai. 52. 11. Si ergo in domo quadam, vel converſatione periculoſa ſumus, vel commercium quoddam peccaminoſum habemus, voluntas & mandatum Dei eſt, ut talia deſeramus, & fugiamus; nam qui in talibus permanſerit, infallibiliter peribit, id, quod nos monet Spiritus S. Eccleſ. 3. 27. *qui amat periculum, peribit in illo.* Et in hoc ſenſu intelligi, & accipi debent verba hæc Chriſti Jeſu; *ſi oculus tuus dexter ſcandalizat te, erue eum*, Math. 5. Si pes tuus abutitur libertate, quam ei concedis, & peccato te exponit, *abſcinde eum, & projice abs te.* Quid ſibi vult hoc? indicatur nimirum, quòd ſi perſona quædam tam propinqua, támque chara tibi foret, ac oculus tuus dexter, ſi profeſſio, ſeu officium, vel ars tam neceſſaria nobis ad vitam foret, ac manus, vel pes, totum hoc derelinquendum eſſet, ſi nobis ad offenden-

dum

dum Deum occaſio foret, S. Aug. l. 1. de ſerm. Dom. in monte. Ratio eſt, quia ſalus animæ noſtræ tanti momenti eſt, ut potiùs quælibet amittere velle debeamus, quam periculo eam exponere; hanc ipſam concluſionem deducit Salvator dum adjunxit, *bonum tibi eſt ad vitam ingredi, debilem vel claudum, quàm duas manus, vel duos pedes habentem, mitti in ignem æternum.* En magnam veritatem, quam ſæpius meditári debéremus. Sed eheu! modicá ad illam fit attentio, augetur in dies numerus peccatorum, quia non ſufficienter nobis ipſis invigilamus; judicium deſte ipſo forma, & cura, ut & aliis hoc ipſum perſvadeas ſive ex cathedra, ſive in confeſſionali, nimirum quantam habeamus obligationem evitandi occaſiones peccatorū. Sed, quando evitari debent?

PUNCTUM II. Quamprimùm periculum advertitur; *& qui in tecto eſt, non deſcendat tollere aliquid de domo ſua.* Si gratia Dei nobis neceſſitatem fugiendi oſtendit, promptè & ſine mora fugere debemus, quin carni vel ſangvini aurem præbeamus, vel in craſtinum differamus, quod fortè nunquam deinde amplius faciamus, ſi hodiè non exequamur illud. Nullus hominum, ait S. Aug. Epiſt. 259. ad Corn. poteſt eſſe ſecurus de uno ſolo die vitæ ſuæ; nec eſt quidquam magis deplorandum, quam ſi converſio de die in diem differatur. Dum Angeli à Deo miſſi
ad

ad Loth viderunt, quod tardaret, & exitum suum è Sodoma differre vellet, eum manibus apprehenderunt, & sic violenter extra civitatem illum pertraxerunt; qui si non exisset, in momento simul cum aliis infelicibus habitatoribus civitatis hujus periisset. Gen. 19. 16. Per omnes gratias, quas Deus nobis confert, monet nos, ut corruptionem mundi hujus fugiamus; manibus nostris nos quasi apprehendit per afflictiones, quas nobis immittit, compellit nos quasi, ut ad eum redeamus; si non statim sequamur illum, timendum sanè, ne à peccato præoccupemur, & medium amplius non supersit effugiendi justitiam illius; *non tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem; subitò enim veniet ira illius, & in tempore vindictæ disperdet te.* Eccles. 5. 8. Si domus ab igne corrupta sit, de hoc solummodo cogitare solemus, quacunque ratione evadere valeamus, parùm soliciti de hoc, utrum quidquam nobiscum sumere & asportare valeamus; pari velocitate & promptitudine fugere debemus occasionem peccati; quia quemadmodum stultè ageret ille, qui se periculo exponeret, ut aliquid de suppellectili salvare possit, sic non minùs insipiens foret alius, qui animam suam exponeret periculo mortis æternæ, eo quòd de salute sua primùm tunc cogitare vellet, si priùs passioni suæ satisfecerit. Igitur quampri-

primùm relinquenda est occasio peccati, obedistìne huic præcepto? ad quos excessus, ad quas profanationes, ad quæ sacrilegia fortasse devenisti? eò quòd in hoc defeceris? ubi es? examina teipsum desuper, & scito, neque ullum interesse, seu commodum, neque consanguineos, neque amicos te ab hac obligatione eximere. *Qui nos scandalizare non deficiunt, quantumlibet chari sint, relinquendi, quantumlibet utiles, deserendi.* S. Pacianus ep. ad Simplici. Sufficítne fortè, si præcisè ejusmodi occasionem promptè fugiamus? non.

PUNCTUM III. Neque subsistere debemus in hac fuga, neque iterum reverti, id est, semper magis ac magis elongare nos debemus ab hujusmodi occasionibus, & cor nostrum tam longè abstrahere ab iis, ut nunquam nos pœniteat talia generosè reliquisse; *& qui in agro est, non revertatur tollere tunicam suam.* Id, quod castissimus Joseph ad litteram executus est, Gen. 39. dum se in periculo positum agnovit; fugit nempe, & maluit pallium suum relinquere uxori Putipharis, quàm ad illam reverti, & repetere tunicam suam, & simul vitam perdere, ait S. Chrysostomus hom. 77. in Math. sed hoc ipsum est, in quo quàm plurimi deficiunt; armistitium quoddam initur cum mala consuetudine, ut sic unà cum aliis, tempore paschali, vel Jubilæi cujusdam, comparere pos-

possimus, sic statim iterum id reassumitur, quod fuit dimissum; retrogredimur subitò, quin nos reflectamus ad hæc verba; *qui manum suam mittit ad aratrum, & retrò respicit, non est aptus regno Dei*, Luc. 9, 62. Neque ad ista verba; *melius enim erat illis, non cognovisse viam justitiæ, quàm post agnitionem retrorsum converti*, 2. Petr. 2. 21. O quot sunt! qui hujus abusûs & excessûs rei sunt! examina teipsum, qualiter te geras in hoc puncto? an non ipsemet etiam ad talia reversus es? an non mille prœtextus quæsiisti, ut continuare posses amicitias, saluti tuæ minimè convenientes? non vis fortè hospitia frequentare, quia clericis prohibita & interdicta sunt; sed an non certas domos frequentas, ubi tempus lusu, potu & impuris recreationibus transigitur? abhorres à commercio scandaloso cum altero sexu, verùm an non familiarius conversaris, vel diutius apud illas te detines, sub prætextu alicujus directionis, devotionis, & pietatis? desere ejusmodi loca, & emenda similes defectus, qui tristes quandoque effectus & consequentias post se trahunt, & clericis minimè conveniunt. Remitte mulieres tales in domos suas, ut rei suæ familiari, ac domui invigilent: utilius hoc ipsis erit, quàm ejusmodi conversatio, & discursus etiam pii, qui plus quandoque de concupiscentia, quàm charitatis in se habet. *Occasiones enim peccatorum amputandæ sunt*, ait

ait primum concilium Carthag. Can. 3. *Et tollendæ omnes ſuſpiciones, quibus ſubtilitas diaboli, ſub prætextu charitatis & dilectionis, incautas animas, vel ignaras irretire conſvevit.* Pro Miſſa ſeu præparatione ad Miſſam, bonam cape reſolutionem; & quia hic agitur, ut ad ſanctum ſanctorum accedas, ſemper magìs ac magìs declina ab omni eo, quod qualemcunque apparentiam peccati habet. *Ab omni ſpecie mala abſtinete vos.* 1. Theſſal. 5. 22.

* * * * * * * * * * * * * *

FERIA SEXTA.

Orate autem, ut non fiat fuga veſtra in hyeme, vel ſabbatho; erit enim tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi uſque modò, neque fiet. Math. 24. v. 20.

QUALITER NOS GERERE DEBEAMUS TEMPORE SCANDALI vel PERSECUTIONIS.

1. Hùmiliare nos debemus coram Deo.
2. Orare pro eccleſia.
3. Jllius doctrinæ inhærere.

PUNCTUM I. DIcere poſſumus cum S. Hier. Comment. in Math. l. 4. c. 24. iſtud monitum à Chriſto Domino ſuis diſcipulis datum reſpicere ſpecialiter vel ruinam Jeroſolymæ, ſub imperatoribus Tito & Veſpaſiano; vel ultimam illam & horribilem perſecutionem, quæ

ec-

ecclesiæ toleranda erit, in fine temporum, ex parte Antichristi. Quia verò non solùm hoc tempus Antichristi nobis timendum est, & hoc iniquitatis mysterium jam modò formari incipit in cordibus infidelium, juxta hæc verba S. Greg. moral. l. 19. c. 4. *Nemo illa persecutionis extremæ tempora quasi sola perhorrescat, apud iniquos quotidie namque res Antichristi agitur, quia in eorum cordibus mysterium suum jam nunc occultus operatur.* Hinc instructioni, & documento alicui generali inhærebimus, quin penetrare velimus id, quod Interpretes S. scripturæ de isto homine peccati dixerunt, qui sanctis tam crudele bellum illaturus est, sufficit itaque nobis hìc dicere aliquid de eo, quid faciendum sit tempore scandali vel persecutionis, quo vel maximè orationi & medititioni incumbendum est. Si turbas quasdam, scandala, vel persecutionem quamdam oriri & grassari videamus, ità ut boni affligantur, & ecclesia desolationem patiatur, propter mala, quæ perferenda illi sunt, vel à propriis filiis, vel ab inimicis suis, quid faciendum nobis in his diebus miseriarum & afflictionis? primum, quod nos facere oportet, est, ut nos coram Deo humiliemus, & studeamus iram illius placare, non nos ipsos justificando ab aliis, & separando, quasi nullo modo participes essemus peccatorum, quibus ad iram concitatus fuit, sed annume-

rando nos inter peccatores, & simul cum illis erubescendo, & plorando ad exemplum tot aliorum sanctorum sacerdotum & pastorum. En! quid Daniel fecerit? erat propheta omnium minimè particeps peccatorum illorũ, ob quæ populus Judæorum translatus fuerat à Deo in Babylonem, & tamen minimè se ab iis separat; confitetur cum ipsis peccata sua, & in numero eorum se computat, qui Deum irritaverunt; *peccavimus iniquitatem fecimus; impiè egimus, & recessimus, & declinavimus à mandatis tuis & judiciis; tibi Domine justitia, nobis autem confusio,* Dan. 9. 5. Et adjungit; *non enim in justificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis.* Idipsum etiam sentiebat, & pari spiritu humilitatis dicebat ad Deum S. Sacerdos Esdras; *Deus meus confundor, & erubesco levare faciem meam ad te, quoniam iniquitates nostræ multiplicatæ sunt super caput nostrum, & delicta nostra creverunt usque ad cœlum,* 1. Esdræ. 9. 6. Anne ità te humiliasti coram Deo? an non pro eo, ut ingemisceres coram Deo, & teipsum confunderes, more superborum illorum te gessisti, qui se solos sapientes, & fideles Deo reputant; more illorum præsumptuosorum, qui soli loqui volunt, cum tacere deberent; more inquietorum illorum, ac turbulentorum, qui dissensiones & jurgia fovent, cùm

ta-

talia sopire, & unitatem spiritûs in vinculo pacis, omni modo & conatu conservare deberent, prout Apostolus præscribit; *solicitè servare unitatem spiritûs in vinculo pacis.* Ephes 4. 3. Examina teipsum desuper.

PUNCTUM. II Non sit tibi satis, solum humiliare te, & annihilare coram Deo; in consideratione eorum, quæ ecclesiæ toleranda occurrunt; sed ora instanter pro eâ; nam quia tempore calamitatum similium publicarum maiora sunt pericula, etiam oratio nostra longè ferventior esse debet; hinc dicitur: *orate autem, ut non fiat fuga vestra in hyeme vel Sabbatho.* Quod S, Hier. explicat hoc modo; *hæc præcepit, ut non refrigescat fides nostra, & in Christum charitas; neque ut otiosi in opere Dei torpeamus virtutum Sabbaoth* Si ecclesiam diligimus, sanè movere nos debet status ille, ad quem ob peccata nostra redacta est; & si aliud nihil pro illa facere possumus, saltem compassionem nostrâ eidem non denegemus. Non debemus illi solùm manus nostras ad laborandum; sed etiam cor nostrum ad orandum & ingemiscendum propter necessitates illius, quæ quotidie majores evadunt, pro mensûra nimirum iniquitatis, & scandali, quæ quotidie augentur; hinc hortatur nos propheta Is. 13. 6. *ululate, quia propè est dies Domini; quasi vastitas à Domino veniet.* Obligatio nostra est, ut pro

necessitatibus populi preces nostras effundamus; ideo enim ordinati sumus in sacerdotes; *inter vestibulum & altare plorabunt sacerdotes, ministri Domini, & dicent: parce Domine, parce populo.* Joël. 2. 17. En munus, officium, & obligationem nostram! quomodo illis satisfacis? an non solummodo redditibus ecclesiæ gaudes? si autem orandum pro eâ, ah! quis est, qui hoc faciat, prout oportet? hinc lamentatio illa Dei; *quæsivi virum, qui interponeret sepem, & staret oppositus contra me pro terra, ne dissiparem eam, & non inveni, & effudi super eos indignationem meam* Ezech: 22. 30. Verba ista; *quæsivi virum, & non inveni*, cuilibet in particulari terrorem incutere debent: nam nescio, an non ego in causa sim, quare hoc patiatur ecclesia? an non ob fugam meam tam malè defensa sit? nam quis comprehendere valeat omnes effectus, quos peccata producunt? *delicta quis intelligit?* fortè exprobrabitur mihi aliquando, quòd si pro Deo laborassem, & cor meum purum custodissem, ut cum assiduitate & zelo orare potuissem, hæc vel illa accidentia, tot ac tales calamitates ecclesiæ, fortè non accidissent. Quid respondere potero, si mihi dicatur, me fuisse virum illum quæsitum, sed non inventum? & consequenter in causâ me fuisse, & rationem à me reddendam, cur ira, & justa Dei indignatio super populum effusa sit? quia, quando

do Deus aliquem quærit ad cohibendam iram indignationis suæ, signum est, quòd velit ignoscere; consequenter culpa nostra est, si non ignoscat; *quæsivi virum, & non inveni*. Oremus itaque pro ecclesia in tempore afflictionis suæ recursum nostrum ad Deum habeamus, qui non permittet, ut tentati simus supra id, quod possumus; si timendum, ne fides nostra succumbat, in aliqua nimis longa persecutione, abbreviabit certò dies, juxta explicationem S. Hier. super verba ista; *propter electos breviabuntur dies illi, abbreviati dies intelliguntur*, ait hic S. D. *ne temporum morâ fides concuciatur credentium*. Veniamus

PUNCTUM III. Ad 3tium punctum, quod nobis Evangelium suppeditat in tempore tribulationis vel scandali, nempe ut caveamus nobis a falsis prophetis: *surgent enim pseudochristi, & pseudoprophetæ*. Ut nobis caveamus, & securos nos reddamus contra tales filios perditionis, nunquam curiositatem aliquã admittere debemus circa omne id, quod novitatem aliquam redolet; *si quis vobis dixerit, hic est Christus, nolite credere; ecce in deserto est, nolite exire; ecce in penetralibus, nolite credere*. En monitum illud, quod nobis dat Evangelium! ut id sequamur inhærere debemus his duobus principiis. Primum est, fidem Ecclesiæ, extra quam nulla salus est, esse invariabilem; id quod jam à

tempore Apostolorum creditum fuit, etiam hodie tenetur, & creditur: & perseverabit usque ad finem mundi, quia etiam Christus Jesus cum sua sponsâ manebit; *usque ad consummationem sæculi.* Math. 28. 20. Et juxta hanc regulam omnis nova doctrina regulari debet; & quandoque hoc solum sufficit ad condemnandam talem doctrinam novam ex hoc solo capite, quòd verè nova sit. *ô Timothee*, ait S. Paulus 1. Tim. 6. 20. *depositum custodi, devitans profanas vocum novitates, & oppositiones falsi nominis scientiæ* Credere, & salvari, hoc totum est, quod christianus scire & observare debet, dicebat olim Tertulianus hæreticis sui temporis; *cedat curiositas fidei; cedat gloria saluti; nihil ultrà scire, omnia scire est.* l. de præserv. adv. heres. c. 14. Alterum fundamentum, cui inniti debemus, est, ecclesiam nostram esse universalem; ex quo sequitur, Christum neque in hâc, neque in illâ sectâ esse; cautos igitur nos esse oportet quoad omnia particularia, seu nova dogmata; firmiter inhærere debemus ecclesiæ catholicæ, apostolicæ, & Romanæ, cujus fides eandem cum ipsâ antiquitatem seu ætatem habet; *nolite credere, quòd Filius Dei in deserto gentium sit, aut in penetrabilibus hæreticorum, sed quod ab oriente usque in occidentem fides ejus in catholicis ecclesiis fulget.* S. Hier. Habes hìc media, quibus uti oportet ad præca-

cavendum lapsum tempore persecutionum, & scandalorum! amplectamur illa ex corde; & pro communione, vel Missa, roga Christum Dominum pro gratia hac, ut hæc ipsa in praxin deducere valeas; *custodi me Domine à laqueo, quem statuerunt mihi, & à scandalis operantium iniquitatem.* Ps 140. 9.

DIE SABBATHI.

Et tunc parebit signum Filii hominis in cælo, & tunc plangent omnes tribus terræ, & videbunt Filium hominis venientem in nubibus cæli, cum virtute multa & Majestate. Math. 24. 30.

DE DIVINO JUDICIO.

Clerici illud præ aliis debent timere:

1. Propter excellentiam statûs sui.
2. Propter singulares & speciales à Deo acceptas gratias.
3. Propter obligationes suas, quæ ipsis ratione statûs sui incumbunt.

PUNCTUM I. FIniamus meditationes istas, quemadmodum eas incepimus, & conformando nos spiritui, & intentioni ecclesiæ, meditationem instituamus de divino judicio, quod continuò mentem boni christiani occupare deberet; maximè autem clericorum, nam quisnam majorem causam & rationem timendi hoc judicium habet? oraculum enim est Spiritus S. *durissimum judicium his, qui præsunt, fiet,*

si nimirùm obligationi & muneri suo non satisfaciant, ergo minimè dubitandum, ministros ecclesiæ, utpote in longè sublimiori statu & gradu, quàm sit quæcunque dignitas terrena, positos, majori quoque rigore judicandos, quàm reliquum vulgus christianorum. Ita est, gradus iste eò terribilior, quò excelsior est ac eminentior. *Terribilis est locus iste,* dicebat olim S. Bern. ad quemdam pastorem ep. 238. lapsus ex loco tam sublimi, non potest non esse, nisi funestus, si pro eo, ut aliis prœluceamus, & bono exemplo simus, iis in petram scandali, ob perversitatem morum nostrorum simus. Timeamus verba ista S. Petri, *tempus est, ut incipiat judicium à Domo Dei.* 1. Petr. 4. Id est, à prœlatis, pastoribus, ab aliis ministris sacri altaris, à quibus exactam rationem exacturus est Deus, qua ratione gregem suum paverint. Audite igitur pastores & ministri Dei viventis! nolite vobismetipsis blandiri ob tot augustas & gloriosas qualitates, quibus vos condecoravit, & insignivit Dei Filius, per quas etiam modo prorsùs singulari à communi plebe differtis, verum est, eminentiam sacerdotii, ad quod sublimati estis, supremum omninò culmen esse, ad quod quis aspirare possit; *eorum omnium, quæ inter homines exoptantur, velut extrema meta,* ait Isidorus Palisiota l. 2. ep. 71. sed quid agetis; quando Christus Jesus ad ju-

judicandum venerit, & examinabit, utrum vita vestra sanctitati statûs vestri correspondent? contremuerunt ad hanc cogitationem & reflexionem sapientissimi & zelosissimi quique pastores; & neque ipse S. Paulus ab hoc terrore exemptus erat; protestatur enim, quòd, etsi nihil sibi conscius sit, minimè tamen se propterea justificatum putet; timet etiam, postquam ferè totum mundum lucratus fuerat, ne à Domino & magistro suo reprobetur; *ne, cùm aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar*; 1. Cor. 9 27. Quam rationem ergo habuit Apostolus ità sibi timendi? en quid dicat; *qui autem judicat me, Dominus est*, 1. Cor. 4 4. ah! si columnæ cœli contremuerunt, qualis noster esse debet timor, qui non nisi miseri peccatores, & monstris similes sumus? ait enim S. Ambr. de dign. sacerd. c. 9 *monstruosa res, gradus summus, & animus infimus; dignitas prima, & vita ima; deifica professio, & illicita actio.* Ah! quot longè meliùs comparuissent in tremendo hoc judicio, si nunquam fuissent clerici, sacerdotes, parochi, beneficiati, aut ecclesiæ prœlati; *esset sine dubio melius, salvari in humili gradu fidelis populi, quàm in cleri sublimitate & deterius vivere, & districtiùs judicari?* dicebat devotissimus S. Bern. l. 2. de consid. c. 7. igitur vel maximè causam timendi habemus non solùm ob excellentiam status nostri, sed insuper.

PUN.

PUNCTUM II. Ob singulares gratias, quas à Deo accepimus, de quibus ratio nobis reddenda erit. Principium hoc est S. scripturæ ab ipsomet Christo Domino stabilitum: *cui multùm datum est, multùm quæretur ab eo; & cui commendaverunt multùm, plus petent ab eo.* Luc 12. 48. Jam verò quas gratias non contulit Deus ministris suis? super illos nimirum pretiosissima quæque dona sua in abundantia effudit; dedit illis, quod sibi charissimū est concredidit illis mysteria sua; commisit eis dispensationem gratiarum suarum; depositarios eos constituit verbi divini: honore regiminis ecclesiæ suæ eos decoravit; potestatem eis contulit remittendi vel ligandi peccata; denique dispensationem sanctissimi corporis & sanguinis sui, meritorum suorum, & omnium suarum spiritualium divitiarum concessit; an non grandia & prorsus insignia sunt hæc beneficia & gratiæ? sed scitote ministri Dei viventis, ait S. Greg. hom. 9. in euang. hanc ipsam singularem discretionem à populo, in distributione gratiarum, novum esse, & majus fundamentum timendi; *cùm enim augentur dona, rationes etiam crescunt donorum;* qui verò minora acceperunt, minus etiam habent, quod timeant si verò tantâ abundantia gratiarum abusi estis, timendum sanè, ne vobis in die judicii ratio, & responsio desutura sit; *tanto ergo humilior, quisque*

dan

debet esse ex munere, quanto se obligatiorem esse conspicit, in reddenda ratione. Mensurabit enim Deus tunc omnia, sed juxta pondus sanctuarii, omnesque actiones, ac functiones nostras examinabit. Quomodo breviarium recitasti? quomodo Missam legisti? quomodo sanctissima sacramenta recepisti, & ipse administrasti? qualiter usus es potestate tibi commissâ, dimittendi, vel retinendi peccata? ah quàm timendum jure nobis est, ne post tantum abusum gratiarum, & miserationum divinarum nobis idipsum dicatur, quod Balthasar Rex audivit; *appensus es in staterâ, & inventus es minùs habens.* Daniel. 5. Nimìs levem te invenio, neque pondus illud habes, quale habere deberes in statera justitiæ meæ. Ah quot clericis jure hoc ipsum exprobrari poterit! quòd tot favores à Deo acceperint, utpote vocati ad fidem christianam, tot infidelibûs in infideltate sua relictîs quòd vocati ad statum clericalem, in quo tot media excellentissima habuerint, ut sancti evadere potuissent; quòd educati fortè in aliquo seminario, ubi optimè instructi fuêre, quo spiritu seu intentione SS. Ordines suscipere, & beneficia aggredi debuissent; & tamen minimè ejusmodi instructionibus conformem vitam vixerint; quòd minimè tantis gratiis correspondentem gratiarum actionem exhibuerint, quòd in spiritu non servierint Deo; quòd fructum non attu-

le-

lerint, nec cum cum usura talenta sua applicaverint &c. *Inventus es minùs habens.* An non hæc & similes causæ sufficiant ad incutiendum nobis terrorem, si vel solùm cogitando hoc nobiscum expendamus de omnibus istis, severam nobis reddendam esse rationem, veniamus nunc ad obligationes statûs nostri, à quibus vel maximè timor noster augeri debet.

PUNCTUM III. Obligationes clericorum quasi in infinitum se extendunt. Sunt magistri, sacerdotes, duces, pastores, medici, mediatores &c. Omnes istæ qualitates novas, ac particulares ipsis imponunt obligationes; ùt magistri & duces debent non solùm ipsi esse sapientes & sufficienter instructi in lege Domini, sed insuper etiam docere, & instruere curæ suæ commissos, & ducere eos, per vias securas ad salutem; ùt medici animarum debent vulneribus, & plagis spiritualibus animarum convenientia & propria adhibere remedia; ùt pastores debent invigilare gregi suo; reducere oves errantes; suos corrigere & admonere; ùt mediatores debent offerre Deo sacrificia, & preces continuas pro salute populi. Jam propriam conscientiam inspiciamus; quinam sunt illi inter ecclesiæ ministros, qui seriò se applicant ad satisfaciendum hisce obligationibus suis? quinam sunt, qui talibus perfectè, & ùt oporteret, respondeant? ubi inveniemus sacerdotes, qui continuò & sine intermissione la-

laborant, tum ut ipsi sancti evadant, tum ut alii salvi fiant? ô quàm meritò dicere potuit S. Bern. in quodam concilio Rhemis habito ad congregatos ibi prœlatos ecclesiæ? *si reddenda est ratio de his, quæ quisque gessit in corpore suo; heu quid fiet de his, quæ quisque gessit in corpore Christi, quòd est ecclesia*; alius verò Pater ita habet; *si diligenter attenditis, fratres charissimi, omnes sacerdotes Domini non solùm Episcopos, sed etiam presbyteros, & ministros ecclesiarum, in grandi periculo esse cognoscitis; ipsis enim contestatur Spiritus S. dicens*: If. 58. 1. *clama, ne cesses; quasi tuba exalta vocem tuam, & annuntia populo meo scelera eorum, & domui Jacob peccata eorum*; & iterum, *si non annuntiaveris iniquo iniquitatem suam, sanguinem ejus de manu tua requiram*, Ezech. 3. 18. de ipsis etiam apostolus dicit; *obedite præpositis vestris, & subjacete eis: ipsi enim pervigilant tanquam rationem reddituri de animabus vestris, si pro se, fratres charissimi, unusquisque vix poterit in die judicii rationem reddere, quid de sacerdotibus futurum est, à quibus sunt omnium animæ requirendæ? & ideo considerantes periculum nostrum orate pro nobis, ut commissis nobis gregibus ita spiritualia pascua studeamus jugiter providere, ut pro eis rationem bonam reddere mereamur*; inter opera S. Aug. Tom. 5. append. serm. 287.

olim. 7. ex 50. homil. Canonizat nos quaſi mundus, quia putant nos multùm boni facere, & præſtare; ſacerdos iſte; ajunt, cantat aut recitat quotidie horas canonicas; quotidie Miſſam legit; concionatur, confeſſiones audit; homo ſanctus eſt; verùm ſi alicui ex iſtiusn odi obligationibus non ſatisfaciamus, ſi totum illud non perfecerimus, quod Deus à nobis exigit; ſi vacuos nos inveniat in exercitio functionum noſtrarum, quam timendum eſt, ne id ipſum etiam nobis dicat, quod cuidam epiſcopo; *nomen hâbes, quod vivas; & mortuus es.* Apoc 3. Conſidera parumper exemplum virginum fatuarum, quod toties in evangelio legis; ſponſus eas ad nuptias admittere recuſans, nullum iis vitium objicit; habebant lampades ſuas accenſas, ùt virgines prudentes; habebant veram fidem per has lampades ſignificatam; non erant abſolutè omnibus bonis operibus deſtitutæ, quia omnes parum olei habuêre, quod erat figura bonorum operum prout S. Chryſoſt. hom. 79. in Math. advertit, & tamen repulſam paſſæ ſunt. Quare, *habebant quidem*, ait hic ipſe S. P. *oleum, ſed non copioſum, ideoque torquentur.* Bone Deus! quàm terribilia ſunt judicia tua; ah prælatura! ah ſacerdotium! ah miniſterium eccleſiaſticum! qualem terrorem nobis incutere debetis! ſiquidem omiſſio aliqua vel negligentia obligationum noſtrarum aliquem
in

in tantum damnationis periculum conjicit? ô si justi, & quidem non falsò, seu apparenter justi, & tales, qui pro justis reputabantur, tales tamen non fuêre, sed justi, qui tales effectivè fuêre, vix salvabuntur, *impius & peccator ubi parebunt?* 1. Petr. 4 18. Pro præparatione ad Missam; examina vias tuas, seu modum tuum vivendi, magnâ curâ & sollicitudine, ut in adventu hujus supremi judicis, nil in te inveniat, quod prius non sit discussum, adeoque nil timere habeas, reddendam fortè à te rationem, quæ non sit approbata! dicebant hinc S. Bern. serm. 55. in cânt. *volo vultui iræ Dei præsentari judicatus; non judicandus.* Dic intra temetipsum, quod respondere poterô judici me interroganti, qualiter pervenerim ad hunc statum ecclesiasticum, vel ad hanc parochiam? qualiter functiones meas peregerim? qualiter usus sim redditibus meis ecclesiasticis? qualiter impenderim talenta mea, & gratias à Deo acceptas? *super custodiam meam stabo; & contemplabor, ut videam, quid dicetur mihi, & quid respondeam ad arguentem me.* Habac. 2. Si his cautelis utaris, minimè timendus tibi erit secundus adventus Filiûs Dei, imò potiùs à contrario, cum omni fiducia eum exspectabis; ardenter illum desiderabis, eùmque videbis cum gaudio; *bonam causam habeamus, ut futurum judicium non timeamus.* S. Aug. serm. 265. n. 2.

ADDITIO
MEDITATIONUM.

Pro festis quibusdam hoc tempore occurrentibus.

VIII. Septembris.

DE NATIVITATE B V. MARIÆ.

Beatam me dicent omnes generationes. Luc. 1.

DE DEVOTIONE ERGA B. V. MARIAM.

1. Quàm obligati sint clerici ad hanc devotionem.
2. In quo hæc consistat?

PUNCTUM I. POstquam Deum laudaveris, & gratias illi egeris pro inestimabili isto dono, in hac die nativitatis B. V. Matris nostræ, Advocatæ nostræ, mediatricis nostræ, nobis concesso; uno verbo illius, *de qua natus est JESUS, qui vocatur Christus.* Math. 1. 16. firmiter tene, devotionem te habere debere erga sanctissimam ac Beatissimam Dei Matrem; siquidem devotio ista inseparabilis est à devotione erga Christum, de qua toties in hoc toto opere egimus; æquum igitur est, ut meditationem aliquam tribuamus huic materiæ, ad inspirandam clericis hanc ipsam devotionem Ex rationibus, quæ nobis devotionem aliquam prorsus singularem erga Beatissimam Virginem persuadere debent, solum-

lummodo tres ſelegi magis convincentes. Prima eſt, arctum illud vinculum, quod Maria habet cum Jeſu Chriſto Deo, ac Salvatore noſtro, à quo electa fuit, ut eſſet Mater ſua; maxima ex omnibus prærogativa & qualitas, quam nobis imaginari poſſimus, ob quam beata dicetur in omnia futura ſæcula ab omnibus gentibus. Tanta prærogativa! quæ tot elogia meretur, ut eccleſia, quæ alias tam cautè procedit in laudandis aliis ſanctis, fateatur, ſe minimè reperire, per quod ſatis exprimere valeat laudes incomparabilis hujus Virginis, quæ tam felix fuit, ut caſtis ſuis viſceribus comprehenderet, quem cœli & terra capere non valent; *quibus te laudibus efferam neſcio, quia quem cœli capere non poterant, tuo gremio contuliſti.* Tam excelſa dignitas! ùt per hanc venerabilis in ſempiternum reddatur angelis & hominibus, ſine dubio ergo hæc excitare debent pietatem & devotionem in clericis, eóſque ad hoc inducere, ut protectioni illius ſe committant. Advocatam habere vis, ait *S.* Bern. ſerm in nat. B. Mariæ ad Mariam recurre &c. Exaudiet utique Matrem Filius, & exaudiet filium Pater; *hæc peccatorum ſcala, hæc mea maxima fiducia eſt, hæc tota ratio ſpei meæ. Quid enim? poteſtne filius aut repellere, aut ſuſtinere repulſam? non audire, aut non audiri filius poteſt?* altera ratio eſt, quòd ſit Mater peccatorum,

asylum & refugium nostrum. Quale fundamentum teneritudinis, & charitatis non inveniemus in Matre Dei, qui incarnatus non fuit ob alium finem, nisi ut peccatores salvos faceret. Data fuit nobis, ut esset Mater nostra, quasi nova Eva; ajunt SS. PP. sed cùm ista infinita differentia, quod Eva fuerit principium mortis; Maria vero principium vitæ; Evæ viscera crudelia, & parricidalia fuêre; Mariæ vero plena misericordiæ, *quis dubitet*, ait S. Bern. hom. super missus, *in effectum charitatis transiisse viscera Mariæ, in quibus ipsa, quæ est, à Deo, charitas novem mensibus requievit?* an non insuper addere nos possumus, quòd etsi charitas, & teneritudo Mariæ pro peccatoribus non nisi participatio aliqua sit charitatis Christi Jesu erga nos, Maria nihilominus ipsi etiam comunicaverit speciem quandam misericordiæ, quam prius non habuerat; imò cujus fuerat incapax, ut verbum divinum, ut veritas æterna, ut sapientia increata? nam ùt Deus cognoscit quidem miserias; potest iis mederi, sed sentire eas non potest in semetipso, seu sensibiliter iis tangi, & moveri, ùt homo autem vivaciter eas sentit, est enim pontifex misericordissimus, qui nobis ex intimo corde compatitur. Jam verò hanc sensibilitatem à Maria accepit; à Maria habet corpus hoc suum pro nostra redemptione immolatum; sanguinem hunc suum in ara crucis

effusum, ad ultimam usque guttam, qui longè melius & utilius clamat quàm sanguis Abel; oculos istos sacratissimos, qui tot lacrymas fuderunt ob duritiam peccatorum; hoc os venerandum thronum dulcedinis & mansvetudinis; manus has, quas absque ulla defatigatione, quam Moyses sensit, toties in cœlum levavit, ad flectendam divinam justitiam in favorem nostri; quæque horribilibus clavis infami patibulo infixæ fuerunt, quemadmodum etiam pedes istos, qui tam laboriosè excurrerunt ad quærendas & reducendas oves deperditas domûs Israel. Ah! si Maria omnia hæc charissimo Filio suo repræsentare potest, quem accessum habebit ad illum? accedamus igitur cum fiducia ad thronum misericordiæ illius: recurramus ad tam bonam Matrem, tam teneram, tam compassivam, cujus intercessio adeò potens est apud Deum. Tertia ratio clericis propria, præsertim sacerdotibus, est illa, admirabilis relatio & similitudo inter sanctissimas functiones nostras, & officium Matris divinæ; quia talis est dignitas sacerdotum, ut in susceptione SS. Ordinum, & impressione characteris sacerdotalis, simul etiam acceperint potestatem consecrandi & producendi in altari illummet ipsum Jesum Christum, qui de Virgine natus est; habent illum quotidie in manibus suis, quem ipsa in castissimis visceribus suis portavit, distribuunt ipsummet

Jesum populo in & per S. communionem, quem Maria dedit mundo, ut esset pretium redemptionis nostræ O stupendam potestatem sacerdotum! expende paulisper tecum hanc relationem, & admirabilem hanc similitudinem, & desume, ac judica exinde, an non magis obligati sint sacerdotes præ communi plebe fidelium, ut devoti sint erga Beatissimam Virginem? verùm, ut in puncto tanti momenti non decipiaris;

PUNCTUM II. Considera, in quo consistat hæc devotio erga sanctissimam Virginem Mariam? consistit in *veneratione, invocatione, & imitatione*; si quis tria hæc benè observaverit, sine dubio veram erga Beatissimam Virginem devotionem acquiret. Venerari debemus sanctissimam Virginem, plusquàm ullum alium sanctum; quia nullus unquam fuit sanctus, neque erit, qui arctiori & intimiori vinculo unitus fuerit Christo, quàm ipsius felicissima mater; proinde debemus illam considerare & revereri, ùt reginam angelorum, & sanctorum, ùt principale instrumentum omnipotentiæ divinæ in grandi opere redemptionis humanæ; ùt primarium prædestinatum, post Jesum Christum Filium suum, caput & exemplar omnium electorū. Verùm illam ità honorando, cultu quodam prorsus particulari ac superiori, quàm sit ille, qui aliis sanctis exhibetur, caveamus, ne unquam illum comparemus, sive in cathe-

thedra, sive aliunde, honori ac cultui supremo & absoluto, qui soli Deo debetur. Infinita distantia est inter Deum & creaturas; hinc sæpius monere debent concionatores populum, ut in & ad Deum referat honorem illum, quem Beatissimæ Virgini deferunt, & exhibent. Id, quod ipsamet proprio suo exemplo ostendit, ùt S. Bern. advertit, ex occasione verborum sanctæ Elisabeth; *unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me?* Luc. 1. Super quæ verba ità habet Bern. serm. in nat. B. Mariæ n. 12. *Magna quidem præconia, sed & devota humilitas nihil sibi passa retinere in eum magìs universa refundit, cujus in se beneficia laudabantur; tu, inquit, magnificas Matrem Domini, sed magnificat anima mea Dominum.* Altera obligatio nostra erga Beatissimam Virginem est, invocare illam in omnibus necessitatibus nostris. Illa est Mater clericorum; debent hi recurrere ad illam, in omnibus difficultatibus à ministerio ipsorum inseparabilibus; prœter istas communes necessitates habent etiam suas particulares indigentias. Tentationes diaboli, mundi, & carnis, quibus nos magìs quàm reliqui fideles expositi sumus, urgent nos ad instanter petendum ab eâ suffragium & auxilium. *O quisquis intelligis te in hujus sæculi profluvio, magìs inter procellas & tempestates fluctuare, quàm per terram ambulare, ne avertas oculos à fulgore*

hujus syderis, pergit S. Bern. super Missus est. hom. 2. *in periculis, in angustiis, in rebus dubiis, Mariâm cogita, Mariam invoca.* Quia inimici nostri prorsus formidandi persquuntur nos, de nostra infirmitate, & modica resolutione nostra confisi, hinc ad Mariam recurrendum, quæ illos toties debellavit, & vicit; roganda à nobis est, ut conterat draconis caput, qui in nos insurgit, & devorare nos paratus est. *ecce enim invadit me*, Tob. 6. quia sumus in extrema indigentia, ideò ad Mariam confugiamus, quæ & scit indigentiam nostram & nos efficaciter juvare potest; denique quia sine lumine sumus, ac in tenebris constituti, oremus, ut nos illuminet, sitque dux nostra, pharus nostra, stella nostra, in tot periculosis rupibus ac scopulis periculosissimis maris hujus mundi. Verùm ut non abutamur hâc nostrâ erga illam fiduciâ; tertium, quod nos facere oportet est, ut illam imitemur. Non sufficit solummodò recitare quotidie sanctissimum illius Rosarium, vel alias ejusmodi preces persolvere; oportet insuper nobis ipsis pro regula nostra proponere virtutes illas, quas ipsa exercuit; fidem ipsius, obedientiam, puritatem, modestiam, humilitatem, & similes; quia in Maria inveniemus omnes in gradu eminenti, ùt S. Bern. in assumpt. serm. 4. ait; *cæteras quoque virtutes singulares prorsus inveniet in Maria, quæ videbantur esse communes*

ca-

capitale hoc punctum eſt, interim tamen id ipſum eſt, in quo ordinariè delinquimus, & deficimus, & quæ ſumma malorum eſt, dantur nonnulli clerici, qui pro eo, ut peccatores ad pœnitentiam inducant, ſalutem illis promittunt, quæcunque demum peccata commiſerint, modò certæ cuidam confraternitati ſe inſcribi faciant, & veſtem illius portent. Imò audent ad confirmationem hujus falſæ opinionis ſuſpectas etiam hiſtorias, ne dicam, fabulas citare, à quibus hæretici ſcandalizantur, & ſuper hoc ingemiſcunt illi, qui amorem pro eccleſia, & zelum aliquem pro ſalute animarum habent. Noli hoc ſolo contentus eſſe, ut ipſemet evites talem abuſum, ſed conare etiam illum populo diſſuadere; prædica devotionem, erga ſanctiſſimam Virginem, ſed devotionem quamdam ſinceram, & ſolidam, quæ te ad illius imitationem adducet; devotionem talem, quæ non ſimpliciter in quibuſdam exterioribus conſiſtat, ſed reformationem morum, conjunctam habeat, & obſervantiam, mandatorum, & legis divinæ inducat. Factâ hâc reſolutione pro præparatione ad Miſſam conjice oculos tuos in ſanctitatem Mariæ; erubeſce, quòd tam imperfectus ſis adhuc poſt tot Miſſas & S. communiones, conſiderando per quot, & quas virtutes præparaverit, & dignam ſe reddiderit Beatiſſima Virgo, ad eum concipiendum, quem tu toties in S. Altari produxiſti, & re-

cepisti, sit itaque vita illius tam perfecta imposterum exemplar vitæ tuæ. Invenies ibi, quidquid necessarium est, ut bonus ecclesiasticus evadas. *Talis enim fuit Maria, ut ejus unius vita omnium sit disciplina*, Ambr. de Virg. l. 2.

(✠)(✠)***(✠)*** (✠)***(✠)****

XXI. Septembris.

DE S. MATHÆO.

Vidit hominem sedentem in telonio, Mathæum nomine, & ait illi: sequere me; & surgens secutus est eum. Math. 9. 9.

1. Vocatio S. Mathæi.
2. Quam fideliter huic suæ vocationi responderit.

PUNCTUM I. ADoremus Christum Jesum Dominum nostrum, & gratias illi agamus, ob electionem hujus publicani ab æterno, & in tempore, ut eum cooptaret in ordinem Apostolorum. Quotiescunque festum aliquod Apostolorum celebramus, admirari debemus effectus divinæ bonitatis in vocatione illorum; habemus autem specialem causam id faciendi ob electionem S. Mathæi, ubi modo quodam eminentiori gratia Dei emicuit. Vidit Jesus publicanum hunc telonio suo assidentem; vocat eum ad sequelam suam; Mathæus, ne momentum quidem temporis perdere volens, quin negotiis suis providere voluisset, statim surgit, & hunc divinum magistrum se-

sequitur; relinquit non rete aliquod, vel naviculam, ùt cæteri Apostoli, sed divitias non contemnendas sacrificat totum, quod ulterius lucrari potuisset, ut sequeretur Filium hominis, qui non habet, ubi caput suum reclinet, qui ex elemosynis vivebat, nec aliud suis sequacibus promittebat, nisi cruces, adversitates, & persecutiones. O vocationem prorsus extraordinariam! ô subitaneam mutationem! verum est, publicanum hunc habere potuisse notitiam de miraculis & doctrina Salvatoris, & fortè etiam audiisse ipsum prædicantem; scio etiam. Quid S. Hieron dicat; *quód fulgor & majestas divinitatis occultæ, quæ etiam in humana facie relucebat, ex primo ad se videntes trahere poterat aspectu* Sed tamen fateri oportet conversionem adeò stupendam non nisi effectum esse potuisse gratiæ omnipotentis Salvatoris, qui conjectis misericordiæ suæ oculis in hunc publieanum, eum lucratus est, ac efficaciter ad sui sequelam permovit. O Jesu! quàm potens & efficax est obtutus tuus! respice, quæso etiam in me, ut tibi inhæream, ac per omnia te sequar. *Aspice in me & miserere mei*, Ps. 118. Verum est, vocationem S. Mathæi initium fuisse felicitatis ipsius; sed fidelitas illius in respondendo huic vocationi, consumatio hujus felicitatis fuit; si neglixisset gratiam vocantis se Domini, fortassis hic nunquam amplius rediisset, & alius co-

ro-

ronam ejus accepisset. Hanc te oportet facere reflexionem in isto primo puncto. Vocavit te Deus ad statum clericalem, & à corruptione hujus mundi te avocavit; si non fuisti publicanus quidam, fortassis vitam duxisti in mundo non minus inordinatam, dum tibi locum in ecclesia concessit; quam igitur causam habes gratias agendi, huic tam grandi misericordiæ Dei! *qui de stercore elevat pauperem, ut sedeat cum principibus, & solium gloriæ teneat*, 1. Reg. 2. Quia verò non sufficit gratum te ostendere, hinc debes instar S Mathæi huic gratiæ vocationis tuæ etiam fideliter cooperari; in hunc effectum.

PUNCTUM II. Vide quomodo hic S. Apostolus absque dilatione, absque regressu, & pro semper Christo se tradat. 1mo. sequitur Salvatorem *absque dilatione*, non disputat, nullam facit objectionem, prout ille fecit, qui permitti sibi petiit, ut patri suo defuncto priùs justa persolvere posset, Math. 8. 21. Neque ùt ille, qui Christum de medio interrogans, quomodo vitam æternam consequi posset, & accepto responso, quòd, si perfectus esse vellet, omnia, quæ possideret, relinquere deberet, ac pauperibus distribuere, tristis abiit, quia erat habens multas possessiones, Math. 19. 22. Longè aliter sentiebat S. Mathæus, considerabat nempe seipsum ùt ægrotum, quem magnus medicus visitat; ùt mancipium, cui vincula dissol-

vuntur; in continenti igitur omnia, quæ in mundo habebat, reliquit; aliis cessit bona sua, & prætensiones in futurum, ut deinceps non nisi Christi Jesu esset. Anne & tu quoque ità te Christo dedisti? ah! longo jam tempore gloriaris, ministrum te esse Christi Jesu, & fortè, ne semel quidem adhuc vitiosos habitus, & inclinationes tuas abjecisti, ut eum sequi & imitari posses? si dixisti te ad eum pertinere, semper hoc factum fuit ægrè, & cum reservatione. O quàm longè abes à dispositione sancti hujus! dedit se Christo non solùm absque dilatione, sed insuper etiam. ado. *Absque regressu.* Dum semel manum suam ad aratrum misit, nunquam ampliùs retrò aspexit; quàm primùm cognovit Filium Dei, eum fideliter secutus est, in itineribus, in paupertate, in tolerantia, quin unquam reversus sit ad suum officium, quod dereliquit. Reversi sunt alii Apostoli, ad piscationem post resurrectionem Jesu Christi à mortuis, quia innocens erat occupatio; sed quia absolutè loquendo professio hæc, cui S. Mathæus addictus fuerat, exerceri quidem poterat, absque injustitia ulla, nihilominus, quia vix possibile erat, quin plures intervenirent injustitiæ, æternum fecit ab illa divortium. Anne similiter & nos fecimus circa ea, quæ nos ab ejus servitio impedire possent? plurimi clerici non nisi victimæ coactæ sunt, quas ad altare vi trahi

opor-

oportet, qui brevi iterum resumunt principia & spiritum hujus sæculi. Ah! quàntis gratiis opus erat, ut Deus nos exinde avelleret, *de lacu miseriæ, & de luto fæcis?* Ps. 39. & tamen audemus iterum nos infigere eidem luto? ah! quàm corruptum est cor illud, quod postquam gustavit Jesum Christum, Spiritu illius repletum fuit, gratiâque illius ac justitiâ decoratum, nauseam statim sentit, & ad ollas Ægypti revertitur, ut creaturâ aliquâ fruatur, phantasmatâ sectetur, vel potiùs stercora amplectatur! *qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercora.* Thren 4. 5. Sed redeamus ad S. Mathæum, qui consecravit se Christo *absque dilatione, & absque regressu. Ac pro semper*, toto vitæ suæ tempore deditus erat servitio magistri ac Domini sui. Amor, quo in eum ferebatur, inspirabat ipsi zelum adeò ardentem, ut intra Judæam se continere non valuerit; majori campo, & magìs extenso opus erat. Ad intima Æthiopiæ penetravit, id est, juxta expressionem ipsiusmet Salvatoris, usque ad extremum terræ, ibìque manifestavit, & notam fecit sapientiam veri Salomonis; accessit clima aliquod calidissimis radiis solaribus infestum, ut illuminaret populum sedentem in umbra mortis, illorumque oculis ostenderet verum lumen solis justitiæ; exturbavit dæmonem à possessione sua, qui gentem illam mille brutalibus superstitioni-

bus

bus vinctam tenebat. O quot cruces, quot contradictiones, quot pericula expertus fuit in missione adeò difficili! sed hoc ipsum fuit, quod zelum ipsius auxit, & animavit. Lauda Deum, quòd adeò benedixerit laboribus Apostoli hujus; roga illum pro gratia, ut pariter ambulare valeas per vias justitiæ, & & perfectionis, quas gloriosissimus hic evangelista nobis annuntiavit, & notas fecit. *Mementote præpositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem*, Hebr 13. 7. Tribue, quæso, mihi Domine, ut lectio sanctarum istarum virtutum continuum nutrimentum, & cibus meus sit, transeántque à corde ad manus meas, mediante fideli executione eorum, quæ facienda cognovero; *levavi manus meas ad mandata tua, quæ dilexi*, Ps. 118. ut per omnes actiones meas, & tantum amorem, qui nil exhorrescat, & desiderium meum tibi demonstrem, quòd imitari velim vitam apostolorum tuorum, & sequi exemplum, quod nobis reliquerunt. Pro Missa, memor esto convivii, quod S. Mathæus Christo Domino fecit, ut gratitudinem suam, gaudiùmque ostenderet ex eo conceptum, quòd ad sequelam, illius vocatus fuerit. Potes illud considerare, ut imaginem cœnæ eucharisticæ, quæ omnem dulcedinem gratiarum in se continet, quas Dominus noster Jesus Christus

ſtus iis conferre ſolet, qui ſe abſque ulla reſervatione ſervitio ipſius mancipant, *faciet Dominus convivium pinguium; convivium vindemiæ, pinguium medullatorum, vindemiæ defæcatæ*, Iſa. 25. 6.

XXIX. *Septembris.*

DE S. MICHAELE, & SS. ANGELIS CUSTODIBUS.

Nonne omnes ſunt adminiſtratorii ſpiritus, in miniſterium miſſi, propter eos, qui hæreditatem capient ſalutis. Hebr. 1. 14.

DE DEVOTIONE ERGA SS. ANGELOS CUSTODES.

1. Obligatio noſtra erga illos.
2. Quam illis gratitudinem debeamus.

PUNCTUM I. ADoremus Dei providentiam in aſſignatione SS. Angelorum pro noſtra cuſtodia, ut neceſſitatibus noſtris invigilent. Qualis honor pro nobis? qualis exceſſus divini in nos amoris, quòd curam commiſerit ſpiritibus adeò ſublimibus, támque unitis ſibi in æternâ beatitudine, non ſolùm populorum, vel regnorum, ſed etiam cujuſque hominis in particulari? gratias agamus divinæ bonitati pro hoc beneficio inæſtimabili, & benè intelligere, ac comprehendere ſtudeamus, quantis nos beneficiis ſibi obſtringant hi beatiſſimi ſpiritus. 1mo. ſunt *cuſtodes* noſtri, & duces; ſemper lateri noſtro aſſiſtunt, ut à peccatis

nos

nos custodiant in tot periculis, quæ tota vitâ nostrâ nos circumdant; *angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis*, Ps. 90. 11 Qualis consolatio pro nobis, quòd sciamus, Angelum Domini semper nobiscum esse, sive dormiamus, sive vigilemus, sive laboremus, sive quiescamus. *Angelus meus vobiscum est*, Baruch. 6. Nobiscum est in vita; nobiscum est in hora mortis, & optat, ut & nos cum ipso simus per totam æternitatem. Quod autem vel maximè æstimare debemus, hoc est, esse angelos istos tam fideles, atque securos, ut perfectè omnino sciant viam, quæ ad cœlum ducit, utpote ipsimet aliquando viatores; docentque nos per suam humilitatem, submissionem, zelum, & activitatem, obedire Dei mandatis, quodque aliter beati esse nequeamus, nisi constanter Deo adhœrendo; *attendunt nos peregrinos* ait S. August. in Ps. 62. n. 6. *& miserantur nos, & jussu Domini auxiliantur nobis, ut ad illam patriam communem aliquando redeamus, & ibi cum illis fonte dominico veritatis, & æternitatis aliquando saturemur.* 2do. sunt *amici* nostri, sed amici verè charitativi, qui nos hortantur, monent, & ob defectus nostros nos reprehendunt. Mille modis diversificant has suas exhortationes, & reprehensiones, ut sic eas efficaces reddant, nostræque dispositioni proportionatas. Expectant

tem-

tempus, & momenta favorabiliora, quò cor nostrum penetrare valeant veritates, quibus anteá rebelles eramus. O quoties, dum limites temperantiæ excessimus, ad cor nostrum nobis locutus est bonus angelus; potésne adeò tui oblivisci, ut brevem ac brutalem voluptatem saluti tuæ præferres? quoties dum irâ & vindictâ corrupti fuimus, cástas illas delicias nobis repræsentavit, quibus anima gaudet, quæ in pace vivit? quoties si imprudenter in malam quamdam societatem pervenimus, admonuit nos, ut citò citiùs pedem referamus, ne torrente mali exempli abrepti, eo usque deveniamus, ut unà cum malis sociis pereamus? *surge, ne & tu pariter pereas in scelere civitatis*, Gen. 19 15. Hæc sunt verba, quæ dixerunt angeli ad Loth; & quia ille differebat exire Sodomâ, violenter eum exinde eduxerunt. *Dissimulante illo, apprehenderunt manum ejus.* An non id ipsum boni angeli etiam quoad nos fecerunt, obtinendo nobis à Deo precibus suis illas efficaces, & victoriosas gratias, sine quibus pericula nobis imminentia non evasissemus? 3tio. sunt *protectores* nostri apud Deum; offerunt illi preces nostras, & modicum illud boni, quod facimus, ut nobis veniam & misericordiam, quâ indigemus, ab eodem obtineant. Pleni zelo & solicitudine pro salute nostra aliud magis non optant, quàm ut nos socios habeant beatitudinis suæ,

&

& ut vacuæ angelorum apostatarum sedes, qui non servaverunt suum principatum, à nobis impleantur. Sine intermissione supplicant divinæ bonitati, ad concedendum nobis gratias suas, quibûs ad beatitudinem æternam pertingere valeamus; defendunt nos ab assultu & impugnatione dæmonum, qui nobis eam eripere laborant. O quis enarret omnia servitia, quæ nobis hi sancti angeli prœstant, & obligationem reciprocam, quâ iis obstricti sumus? certò de hoc persuasi simus; & discamus exinde pariter, in quanta œstimatione nobis esse debeat anima nostra, *magna dignitas animarum, ut unaquæque habeat ab ortu nativitatis in custodiam sui angelum delegatum!* Hier. in Math. c. 18. & pro

PUNCTUM II. Tot nobis exhibitis & exhibendis beneficiis, debitam ac proportionatam eis gratitudinem exhibere studeamus. Explicat hoc ipsum S. Bern. super ista verba Ps. 90. *Angelis suis Deus mandavit &c.* serm. 11. & 12. in Ps. 90. *Quantam tibi debet hoc verbum inferre reverentiam, afferre devotionem, conferre fiduciam? reverentiam pro præstantia, devotionem pro benevolentiâ, fiduciam pro custodia. Reverentiam pro præsentia.* Quid? an non eundem respectum & reverentiam pro angelo habeamus, qualem iis exhibuimus, qui in juventute nostra magistri nostri, & prœceptores fuêre? nihil in

eorum conſpectu auſi fuiſſemus patrare, non dico, quid peccaminoſum, ſed nec minimam actionem, contra decentiam & modeſtiam. An non igitur certò de hoc perſuaſi, in quocunque demum loco ſimus, Angelum noſtrum nobiſcum eſſe, idipſum etiam à nobis ipſis obtineamus? an non præſentia ipſius inſtar frœni nobis eſſe debet, ut intra limites perfectæ ac exactæ alicujus modeſtiæ nos contineamus? anne in tantum noſtri ipſorum obliviſcemur, ut in conſpectu principis curiæ cœleſtis, qui inceſſanter throno Dei aſſiſtit, id agere præſumamus, quod coram hominibus non auderemus? *in quovis diverſorio, in quovis angulo, angelo tuo reverentiam habe; tu ne audeas illo præſente, quod vidente me non auderes?* ibid. 2do. amici noſtri ſunt nobis addictiſſimi; petunt igitur à nobis *devotionem pro benevolentia.* Omnibus neceſſitatibus noſtris invigilant, & obligationum noſtrarum nos admonent; audire eos debemus, ipſorum monitis obedire, & fructum trahere ex omni illo bono, quod nobis conferunt. Interim tamen, ubi eſt reverentia, & ſubmiſſio noſtra erga illos? pro eo, ut aurem præbeamus inſpirationibus S. Angeli noſtri, quoties eundem contriſtavimus per inobedientias noſtras, & affectum peccaminoſum erga res viles & indignas chriſtiano vel clerico? pacem quamprimùm ineamus cum adverſario hoc noſtro, & charitativo cenſore vitiorum noſtrorum,

quam-

quamdiu adhuc in via cum illo sumus, ne nos judici tradat; ne testem contra nos agat, ne nobis in præsentia judicis exprobet, surdos nos fuisse ad omnia illius consilia, ac omnem illius correctionem sprevisse. Revereamur igitur illud, & vocem illius audiamus; *observa eum, & audi vocem ejus nec contemnendum putes, quia non dimittet, cùm peccaveris, & est nomen meum in illo, ait Dominus; quod si audieris vocem ejus, & feceris omnia, quæ loquor, inimicus ero inimicis tuis, & affligam affligentes te.* Exod. 23. 21. 3tiò boni Angeli, protectores nostri sunt; protectio ista *fiduciam* à nobis exigit *pro custodiâ.* Possumúsne dubitare, quin omninò potentes apud Deum sint, siquidem semper fideles illi permanserunt; eique amore invariabili adhærent, & non nisi unus spiritus cum illo sunt. Igitur magnam erga illos fiduciam concipiamus in omnibus occurrentiis & mutationibus variis vitæ nostræ; assistentiam illorum imploremus, ut nos à laqueis diaboli securos reddant, & contra tentationes & assultus leonis hujus rugientis defendant, qui aliud non quærit, nec intendit, nisi ut devoret nos. Tutelaris Angele, custos fidelissime, amice generose, protector potentissime, qui curam mei suscepisti, durante hâc vitâ meâ, & tot signa tuæ in me benevolentiæ mihi dedisti; fac me ea omnia semper, & ubique cognoscere, & agnoscere, quæ Deus meus à me ad propriam sanctificationem meam re-

requirit; impetra mihi gratiam, ut ea opere ipso compleam. Conserva me in periculis, quibus ratione inimicorum meorum expositus sum, quibusque ratione propriæ ac naturalis corruptionis meæ continuo subjaceo. Illumina tenebras meas; dissipa omnes sathanæ illusiones; dirige gressus meos, ut Dei voluntatem & consilia de me exequendo, ad eandem tecum beatitudinem feliciter tandem pervenire mereamur. Percipiemus hodie pignus, & prægustum quemdam hujus inestimabilis beatitudinis in S. communione, si ad eam accedamus, prout oportet. Satagamus igitur comedere hunc panem Angelorum novâ cum puritate; conjungamus nos his beatissimis spiritibus, qui altare circumstant, ac incessanter divinum Salvatorem nostrum benedicunt, & laudant, quousque tandem cum ipsis eundem possidere valeamus in cœlis sine velamine & obscuritate. *In conspectu Angelorum psallam tibi; adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.* Psal. 137.

* * * * * * * * * * * * * *

IV. Octobris.

DE S. FRANCISCO ASSISINATE PATRIARCHA FRATRUM MINORUM.

Christo confixus sum cruci. Galat. 2.

1. S. Franciscus crucifixus erat cum Christo, ob virtutes, in quibus eum imitatus est,

2. Vita christiani, maximè verò ministri Ecclesiæ, debet esse continua quædam crucifixio.

PUNCTUM I. EN! sanctum aliquem, quem suscitavit Deus in sæculo duodecimo, ut esset perfecta Imago Filii sui crucifixi. Tria intervenerunt in crucifixione Jesu Christi; spoliaverunt eum vestibus suis; *exuerunt;* contumeliosè illum tractarunt; *illuserunt;* foderunt manus & pedes illius, & cruci affixerunt; *crucifixerunt*. Eundem effectum in S. Francisco habuêre, & causarunt virtutes evangelicæ. Paupertas illum *spoliavit*; pœnitentia *humiliavit*, & charitas illum *crucifixit* cum Christo Jesu. Providentia divina, quæ eum destinavit ad hoc, ut vestigiis insisteret Salvatoris, qui amore nostri pauper & egenus factus est quique copiam sui, seu imaginem, huic divino originali aliquatenus similem nobis exhibere voluit, permisit, ut instar ipsius nasceretur in quodam stabulo. Parentes illius, qui consilium DEI super illo nescierunt, mercaturæ eum applicarunt; sed ad aliud genus, commercii prorsus divini vocatum se sentiebat Franciscus per quod bona cœlestia requirantur, per contemptum nimirum bonorum terrestrium; omnia sua usque ad vestes etiam proprias Patri suo reliquit, ut Jesum in perfecta quadam nuditate sequeretur. Non fuit de numero illorum pauperum, qui nullam prorsus

incommoditatem paupertatis sentire, & tolerare volunt; probatus & purificatus nempe fuit *in camino paupertatis*. Sensit nimirum, vel potius guttatim, ac longo tempore absorbuit rigorem, & incommoda paupertate inseparabilia; famem, sitim, nuditatem, frigus excessivum, calorem insupportabilem, lectum, seu potiùs stratum durissimum &c. Nonnisi Deum solùm quærebat, in suis indigentiis, in eoque omnia se habere putavit, conformiter sententiæ illius præclarissimæ, quàm continuò in ore suò versabat; *Deus meus, & omnia.* Perfectus hic pauper talis fuit in omnibus, & quoad omnia; pauper in sua nativitate: mundum hunc primò aspexit in stabulo; pauper in vita seu modo vivendi, dum omnibus quæ in futurum habere poterat, generaliter renuntiavit; pauper in vestitu, quem omninò exuit, quô domi utebatur, & non nisi saccô, & ciliciô se vestivit, pauper in habitatione, non nisi domum, vel tugurium commodatum inhabitans, sepulchro, quàm cellulæ cuidam similius, pauper unô verbô, in omnibus, ad imitationem Jesu Christi, cujus excellentem imaginem nobis proponit Chrysost. dum de eo ita loquitur; *pau- nascitur in præsepio, famet in deserto, pauperibus stipatur, nudus in cruce moritur* Magnum exemplar hoc est omnium prædestinatorum, quod fideliter in seipso expressit Franciscus Nascitur in hunc mundum in quodam paupere stabulo; vivit in jejuniis, & continua

qua-

quadam necessitate & indigentia; nonnisi consortium pauperum amat, moritur in lectulo ex asseribus incompacto, quasi in cruce quadam durissima. En! primum lineamentum conformitatis illius cum Jesu crucifixo! Veniamus ad 2dum, nempe pœnitentiam illius, quæ eum omni generi illusionum & irrisionum apud mundanos exposuit, quemadmodum Jesus à Judæis ludibrio fuit habitus. Vix fundamenta jecerat pauperrimi ordinis sui adeò humilis, austeri, pœnitentis, & principiis hujus sæculi tam repugnantia, pro eo, ut plausum & laudem à mundo retulisset, ipse cum discipulis & primis sociis pro stulto habebatur sed in hoc vel maximè gloriabantur, & gaudebant dicentes, *nos stulti propter Christum*. Fabula erant, dicereque cum Apostolo poterant, *tanquam purgamenta hujus mundi facti sumus, omnium peripsema usque adhuc*. 1. Cor 4 13. Prætiolæ sane scopæ, quas Deus in sinu suo non est dedignatus recondere! adeò enim statim multiplicavit eos, ut Franciscus coactus fuerit in diversis locis novas erigere colonias, hanc etiam consolationem habuit, ut in quodam generali capitulo quinque millia suorum congregata viderit, felicissimus sanè ex omnibus Patriarchis. Quamquam vel maximè à pœnitentia abhorreat mundus, impedire tamen non potest, quin reperiat Franciscus semper novos sui sequaces, qui studeant evadere imitatores pauperis

ris humilis & pœnitentis Christi, ad exemplum sui sancti Patriarchæ qui eidem adeò conformis fuit non solùm in paupertate & pœnitentia, sed etiam in charitate, quâ eidem crucifixus erat cruci. Vix mundo renuntiârat Franciscus, ut se totum Christo Jesu daret, quin statim summum in eo desiderium exarserit, seipsum crucifigendi ut adeò mille modos invenerit, seipsum affligendi, & cruciandi, nunc volvendo seipsum inter spinas; nunc nudum se quasi in nive sepeliendo; nunc corpus diris flagellis macerando, & tam crudeliter tractando, ut obligatum se crediderit adveniente hora mortis, veniam ab eo petendi, quando secum expendebat Jesum Christum in cruce pendentem vulneribus & plagis coopertum, vix se resolvere poterat ad ampliùs vivendum sine vulnere, cum S. Bern. *cùm te videam vulneratum, nolo vivere sine vulnere*. Hinc in eo ortum habuit nobilis illa ambitio prædicandi Evangelium in Africa & mortem indagandi inter infideles, quam inter christianos invenire non poterat. Quia verò reperire id non poterat, quod tam ardenter desiderabat, anne fortè carere quoque debuit gloriâ istâ, ut cum Christo crucifixus esset? nequaquam; quod manus hominum efficere non potuêre, solus amor certè ingeniosus effecit. Reversus sanctus hic vir in Italiam, ut liberius in horrido deserto deplorare, & plangere posset passionem Salvatoris sui, hoc suo com-

compassivo amore promeruit, ut inter ardentissi nos charitatis affectus & ferventissimam meditationem reciperet sacra Christi Jesu stigmata in suo corpore, & sic gloriosissima, & fidelissima imago illius efficeretur. O stupendum, & usque ad illud tempus inauditum miraculum! habuit Franciscus non solùm gloriam istam & honorem, patiendi pro Christo, & prout ipse passus fuit, sed etiam ut ab ipso Jesu pateretur, & sacra illius stigmata per manus illius impressa reciperet. *Charitate vulneratus ego sum.* Gratias Deo agamus, quòd Ecclesiæ suæ hunc illustrissimum charitatis martyrem dederit, &

PUNCUM II. Hanc insuper reflexionem faciamus, vitam christiani, maximè autem Clericorum continuam esse debere crucifixionem; id, quod nos docet S. Paulus, Galat. 5. 24. *qui autem sunt Christi carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis.* En! quale debeat esse nostrum exercitium, quamdiu hic vivimus super terram; hinc dixit S Aug. serm. 32. de SS. *tota vita christiani hominis, si secundum Evangelium vivat, crux est, & Martyrium.* Credisne hanc veritatem? ut autem ad praxin deveniamus, nota hanc crucifixionem secum importare, imo generosam abrenuntiationem bonorum hujus mundi, quod indicant verba ista Salvatoris, Luc. 14 33. *qui non renuntiat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus.*
Et

Et si scire velis quasnam conditiones hæc interior renuntiatio exigat? en illas tribus verbis! debent bona hæc acquiri non solùm absque injustitia, sed etiam absque aviditate; debent possideri absque superbia, & abusu; & denique paratum esse oportet, relinquere illa absque murmuratione & dolore, vel per eleemosynas vel aliter disponente Dei providentia. O quàm rarum est invenire tales christianos, imò etiam inter Clericos, qui taliter comparati sint? *quàm rarus est*, ait S. Ambrosius in Ps. 118 *qui possit dicere, portio mea Domine! quàm rarus est, qui nihil cum sæculo habeat commune!* oportet sæpius ac frequentius crucifigere passiones suas, ut quis eò perveniat. 2dò hæc crucifixio petit continuam mortificationem inordinatarum voluptatum, hoc est, non solùm renuntiare debemus operibus carnis intemperantiæ, impudicitiæ &c. sed etiam omni illi, quod nos ad tales excessus perducere posset; non sufficit ut non simus jurati inimici crucis Jesu Christi, sed debemus insuper signa seu stigmata Dei nostri, amore nostri crucifixi, portare, adeò ut quasi impressa sint corpori nostro per continuam solicitudinem & applicationem, reprimendo sensus, & inclinationes nostras inordinatas. *Semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes.* 2. Cor. 4 3tiò hæc crucifixio trahit post se amorem ardentem, & gratitudine plenum erga Jesum crucifixum, &

pas-

passionem illius. Verus christianus non potest seriò meditari Christum Jesum crucifixum, quin animæ suæ illum imprimat, quin manus suas expansas consideret ad se amplectendum, cor seu latùs apertum ad se amandum. Totum corpus ad se redimendum expositum, & consequenter, quin id fiat, quod S. Aug ait; *totus tibi figatur in corde, qui totus pro te fuit fixus in cruce.* Examina modò an talis cum Jesu crucifixus homo sis? esne hic pauper evangelicus, cujus cor omninò abstractum est à vanis honoribus, & periturìs bonis hujus mundi? si tibi surripiuntur, quid dicis? quid cogitas? an non ipsa cutis tua tibi quasi detrahitur? *ut cutis à carne distrahitur, non ut vestis deponitur.* Aug. in Ps. Quinam est amor tuus pro Jesu? & quidem crucifixo? cogitásne frequenter de illo? imitarisne illum? portasne stigmata illius in corpore tuo per continuam mortificationem? ésne affixus obligationibus statûs tui, tanquam crucis tuæ, à qua tota vita tua nunquam descendere debes? annon è contrario ex numero sensualium; & voluptuosorum hominum illorum es? qui de alio non cogitant, quàm quomodo ingrassanter & voluptariè ac deliciosè vivant? ab quàm longè adhuc abes à monte Calvariæ, & à crucè Jesu Christi? humilia te, & stude quamprimùm propriæ tuæ reformationi. Pro communione, vel Missa memor esto, opus esse carne mortificata, ut quis se carne agni imma-

maculati nutriat, & valdè puram esse oportere animam, quæ divina mysteria celebrare velit, id quod Angelus quidam S. Francisco intimavit figura vasculi cujusdam crystallini lucidissimi, ac purissimâ aquâ pleni. Hinc statim se resolvit ad permanendum in statu Diaconatûs, indignum se judicans, qui ùt sacerdos adorandam hanc victimam immolet, quam nos quotidie offerimus. Imitemur illum saltem in aliquo quoad hanc profundam illius humilitatem! hæc erit optima dispositio, quam ad altare afferre possimus, & post lectam Missam vel peractam communionem, eandem virtutem exerceamus, dicendo cum Jacob, ex intimo corde, agnoscendo miserias nostras, & magnitudinem miserationum divinarum; *Domine, minor sum cunctis miserationibus tuis*, Gen. 32.

XV. OCTOBRIS.
DE S. THERESIA.

Inveni, quem diligit anima; tenui eum, nec dimittam, donec introducam illum in domum matris meæ. Cant. 3.

1. Invenit Theresia JEsum in iis, quæ passa est.
2. Possedit, illum in oratione seu contemplatione.
3. Introduxit illum in ordinem, quem reformavit.

PUNCTUM I. PRimum, quod in S. Theresia notandum est, desi-

derium illud est, quod à tenera ætate habuit, sacrificandi nimirum vitam suam pro Christo JEsu. Animi generositate pari Matyribus, eò etiam connittebatur, ut zelum illorum imitaretur, quò etiam coronari cum ipsis pari coronâ mereretur in cælis. *Quid*, dicebat, *semper, semper, semper.* vita S. Theres. c. 1. Non attenta debilitate ætatis suæ, delicato temperamento suo, nec fragilitate sui sexûs, septimo statim ætatis suæ anno, barbaram inter Mauros manum indagabat, à qua promptè & maturè Christo Jesu immolaretur. O animum omninò heroicum! s.d quàm difficile est, virtutem adhuc teneram, ac primum natam, resistere omnibus laqueis, quos mundus ei parat! non debemus dissimulare etiam hoc; Theresia experta est id, ut ab ea discerent reliqui juvenes, & adolescentulæ. Quamvis à sua nobili familia, aliud non audierit, quàm lectiones devotionis, & pietatis, sensit tamen se brevi, exemplo quodam domestico, affectam valdè lectione comædiarum, & fabulosorum figmentorum, & quia etiam sœpius conversabatur cum aliqua omninò vana, & mundana consanguinea, quæ non nisi principiis sœcularibus plena erat. Adeò refriguit in ea omnis sensus pietatis, quo Deus eam prœvenit, ut sine gratia extraordinaria seu speciali, planè abrepta fuisset torrente illo, qui tot animas in infernum secum trahere consuevit. Si libros ejusmodi profanos eò peri-

culosiores esse dicerem, quò magìs ex industria venenum suum occultare student, mihi fortè non crederes & opinionem hanc meam nimis rigidam esse diceres, quamvis opinio sit omnium sanctorum, sed crede hoc Theresiæ, quidnam eam eò deduxerit, ut duobus solummodò digitis, à præcipitio, & interitu abfuerit, ibid, c. 2. Agnoscens igitur, aerem hujus sæculi, fatalem esse innocentiæ suæ, eidem renuntiare statuit. Deus, ut eam ad se revocaret, per acerbas & continuas infirmitates illam afflixit, ubi ab hominibus derelicta, non nisi de Deo cogitare cœpit. Huc nempe redacta, has duas extremitates experta est, *aut pati aut mori*. Videns enim mortem se evadere non posse, nisi patiendo, nec passionem evitare, nisi moriendo, intellexit perbenè dilectum suum sibi planè talem esse, qualem sponsa in Canticis descripsit; *fasciculus myrrhæ, dilectus meus mihi*. O quàm luculenter experta est, partem aliquam agoniæ Christi Jesu, à Patre suo derelicti! ô quàm sæpe, & quàm longo tempore invenit se positam in terra deserta, invia & inaquosa! anima illius similis montibus illis Gelboe, maledictione à Deo percussis! nec guttulam alicujus pluviæ, vel roris recepit. Non nisi justum, ac severum erga se experta fuit Deum. Blanditiæ illius vertebantur in repulsam, ad quod genus martyrii comprehendendum, necesse est, ut quis amet ipsemet. Septem decim

cim ipsos annos transegit in hac atroci probatione, quin constantia illius mota, & fiducia illius diminuta fuisset; imò à contrario, nunquam majori fortitudine & generositate prædita fuerat; in miserabili enim statu isto, & laboriosissimo conservabat seipsam, fide sua omninò grandi, in spem contra spem credidit, & terribilem manum istam, quæ ipsam in furore suo conterere velle videbatur, amorosissimè exosculabatur. Nunquam immodicè inhærebat, & affixa erat blanditiis, & favoribus sponsi sui, quemadmodum animæ illæ omninò sensuales, quæ omnem statim devotionem, & pietatem deserunt, si non gustu, & svavitatibus abundent, neque uno solo die de propriis expensis servire volunt. Theresia unicè Jesum, & hunc crucifixum vult; prœfert absque hæsitatione fel, clavos, spinas ipsius, omni dulcedini, gaudiis & consolationibus spiritualibus, magísque æstimat derelictionem Calvariæ, quàm raptus & extases Thaboris. Quia verò adeò in iis, quæ passa est Theressia, Christum Jesum invenit, videamus nunc, quomodo illum etiam possederit, seu tenuerit, in contemplatione.

PUNCTUM II. Theresia similis sponsæ in Canticis, quæ sponsum suum prius non invenit, nisi relictis post se vigilibus, seu militibus, civitatis custodibus, à quibus malè fuit habita, omni conatu, etiam à se abjicere studuit vanas ideas hujus sœculi, ut sic dilecto

suo

suo prò semper uniri posset, per orationem fer ventissimam, & quasi continuam. Qualis fuit hæc ipsius oratio? talis, qualem peccator, ut ego sum, haud explicare valeo, quamque ipsa hæc sancta non nisi magno labore, & difficillimè exprimere poterat. Dicam solummodò id, quod ex lectione vitæ illius didici; fuit oratio illius continua, & perpetuâ quædam *recollectio*: quidquid ei objiciebatur, novas ipsi reflexiones suppeditabat, omnesque actiones suas in continua Dei prœsentia peragebat, fuit hæc oratio quædam *quietis* id est, quiescendo, in Deo sibi prœsente, quem ex toto corde amabat, & adorabat, fuit oratio *unionis*, considerando mysterium Incarnationis Filii Dei, & diversos status illos, in quos amor nostri illum redegit, voluit nempe seipsum illi unire & deinceps non vivere, nisi ipsi, & pro ipso; fuit oratio *extasis & raptûs*, ubi elevata supra carnem, & sensus suos, Deum quærebat, tanquam principium omnis boni, amplectebatur illum tanquam originem omnis veritatis, & defixa erat in contemplatione perfectionum illius; bonitatis, potentiæ, majestatis, & gloriæ &c. Erat oratio tam fervida, ut impulsam se in illa, & per illam senserit, ad emittendum hoc ardentissimum votum faciendi deinceps semper id, quod perfectius esset. Denique fuit oratio *lacrymarum & gemituum*, quibus amarè deflebat perditionem & interitum tot animarum, & horrendam

de-

depopulationem, & damna, in Gallia, & Germania, ab hæresi tunc grassante, causata. O quanto dolore afficiebatur, quando sibi ipsi tantum numerum Ecclesiarum repræsentabat, quas hæretici destruxerunt, & sic Christum Jesum quasi ex sua propria domo expulerunt, ut ipsius modô loquendi utar, quique videbantur nolle illi concedere ullum locum, ubi caput reclinaret; anne similiter movent nos mala Ecclesiæ? qualis est nostra oratio? ubi sunt gemitus? ubi lacrymæ coram Deo profusæ, pro conversione hæreticorum & peccatorum? ah! quàm longè absumus à zelo & perfectione S. Theresiæ. Non contenta erat illa Christum pro se ipsa possidere; curam ac solicitudinem in se suscepit, ut eum in totum Ordinem suum per reformationem introduceret, & sic ad litteram adimplevit id: *inveni, quem diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam, donec introducam illum in domum matris meæ.*

PUNCTUM III. S. Theresia, quæ aliud non optabat, nisi conversionem peccatorum, reductionem hæreticorum, & schismaticorum ad gremium Ecclesiæ, destructionem regni sathanæ, incrementum regni Christi JEsu, neque aliter se ipsam, ob absentiam illius consolari potuit, nisi salute plurimorum; magno ardore & fervore, in reformatione Carmelitici Ordinis amplexa est occasionem, quam Deus illi subministravit, præclarè exercendi zelum

su-

ſuum; omnibus omninô laboribus, à tanto negotio inſeparabilibus ſeſe expoſuit; & non obſtantibus tot adverſitatibus & obſtaculis ex omni parte, huic tam laudabili intentioni ſuæ occurrentibus, eò rem perduxit, ut ſine alio fundo, niſi ſolius providentiæ divinæ, triginta duo monaſteria fundaverit, in quibus ſine intermiſſione ad id tendebátur, quôd in vita interiori & perfecta ſublime erat, & excellens. Vidit Hiſpania cum admiratione imaginem quamdam aurei ſæculi, & primitivæ illius Eccleſiæ Jeroſolimitanæ; & Alexandrinæ, vel potius Eccleſiæ cœleſtis, & vita ſanctorum Angelorum. Quale, quantúmque gaudium, & exceſſus jubilationis, videre tot peccatores, ultrò pœnitentiam amplexos? tot juſtos, qui ad apicem & ſupremum culmen perfectionis ſe ſublimârunt? hæc fuit gloria hujus ſanctæ, quòd Eccleſias has fundaverit, & plantaverit per ſudorem ſuum, labores, perſecutiones abſpe numero, per famem, ſitim, vigilias, neceſſitates, indigentias, ac verius temporum injurias. Verùm omnia hæc illi dulcia & grata videbantur, modò lucrari poſſet Chriſto JEſu animas, eàsque à corruptione hujus ſæculi avocare. Culpabilem & infidelem ſuo ſponſo, futuram ſe exiſtimaſſet, ſi minori zelo & ſolicitudine, ſaluti animarum incubuiſſet, quas eidem diabolis inceſſanter eripere allaborat. Aſpiciebat monaſteria ſua haûd aliter, quàm ut propugnacul a & munimenta inexpugnabi

bilia, & tamquam sacra asyla, ubi omnia in tuto essent contra insidas; & arma diabolica. Dici potest, eam optâsse æquè, ac S. Paulum, anathema esse pro salute peccatorum, & quod mihi magis mirandum videtur, vixque credibile videri posset, si non ipsamet hoc testaretur; concessit illi Deus aliquando, tales dolores pati, ut similes fermè fuerint doloribus inferni, ut animam cujusdam sanè miserabilis sacerdotis è cœno turpissimorum scelerum revocaret, & extraheret, de cujus salute planè desperatum erat, nisi incomparabilis Theresiæ charitas ei subvenisset. En! quid sit amare, non solùm cogitatione, vel verbis tantùm, sed effectivè, & in veritate! sic probatur amor! hoc est amorem suum Christo JEsu demonstrare. O qualis confusio pro nobis, qui tam tepidi & frigidi sumus in procurando lucro illius, & commodo! mereturne charitas nostra nomen hoc, quod instar arundinis, instar modicæ scintillulæ est, & cuicunque etiam levi contradictioni, & oppositioni cedit? potuit Theresia, sanctâ quâdam audiciâ provocare, quidquid terribile, & horrendum in mundo esse videbatur, an potens foret eam separandi à charitate Christi JEsu; nos vero, si supra debilitatem nostram nos ipsos reflectere velimus & considerare languorem nostrum, nostras inclinationes corruptas & perversas amorem vitæ præsentis, passiones nostras immortificatas, lapsus nostros frequentes &c. an

è contrario justam causam habemus, centies de die exclâmandi; *quid est, quod nos separare possit à charitate Christi*, humiliemus itaque nos in consideratione imperfectionum nostrarū, & pro communione, vel Missa, instanter rogemus Salvatorem nostrū, ut remedium iis afferre dignetur. O Domine, ah! *vide humilitatem meam, & eripe me*, Ps 118. Erige me à lapsu! fac, ut imposterum fidelius correspondeam, & cooperer tuæ divinæ gratiæ; & docilior sim ad obediendum sanctæ legi tuæ. Reduc ad te hoc cor meum, quod non nisi pro te, & ad te creatum fuit! ne permittas, obsecro, ut creaturis inordinate inhæreat; fac, ut extra te non nisi inquietudinem, & amaritudinem experiatur. Da mihi, Domine Deus meus, ut aliqua ratione participare valeam de virtutibus S. Theresiæ; da mihi, quæso, donum orationis, spiritum zeli, charitatis, humilitatis, & pœnitentiæ, quô plena fuit Theresia. O si anima nostra his omnibus virtutibus ornata foret, certe dicere possemus, nos fecisse id, quod potuimus, ad digne recipiendum inter nos Christum JEsum, dilectum animæ nostræ sponsum; *dilectus meus descendit in hortum suum*. Cant. 6. 1.

****)✠(***)✠(***)✠(***)✠(***)✠(****

XVIII. OCTOBRIS.

DE S. LUCA EVANGELISTA.

Similitudo quatuor animalium, & hic aspectus eorum. Ezech. 1. 5.

DE QUALITATIBUS VIRI EVANGELICI, IN QUATUOR ISTIS ANIMALIBUS PRÆFIGURATIS.

1. Cur sancti Evangelistæ præfigurati fuerint per hæc mysteriosa animalia.
2. Quomodo S. Lucas huic significationi satisfecerit.
3. Quid nos facere oporteat, ut eum imitemur.

PUNCTUM I. DUm Ecclesia in festo Evangelistarum visionem mysteriosam Prophetæ Ezechielis proponit, conabimur in præsenti meditatione, eruere sensum illum spiritualem, quem huic mysterio tribuit. Considerat ista quatuor animalia, ut figuras quatuor Evangelistarum. Facies *hominis*, ait *S.* Hieron. in Ezech c. 1. repræsentat S. Matthæum, qui suum Evangelium orditur à genealogia Christi Domini secundum humanitatem; per faciem *leonis*, intelligitur Marcus, cujus Evangelium incipitur à prædicatione S. Joannis in deserto, & per vocem clamantis: *pænitentiam agite*, quæ instar rugitus leonis est. Evangelium Lucæ figuratur per faciem *bovis*, quia, quemadmodum animal istud pro sacrificio destinatum erat, sic Evangelista hic sumit initium à sacerdotio Zachariæ. Denique facies *aquilæ*, S. Joannem demonstrat, qui ut aquila usque ad cœlum se sublimavit, describendo æternam

Filii Dei generationem. Facies *hominis*, & facies *leonis*, quæ temporalem nativitatem Christi, & prædicationem præcursoris ipsius præfigurabant, erant à dextris, facies verò *bovis* a sinistris, quia ut idemS. Doctor ait, sacerdotium, & victimæ veteris legis aboleri debebant, & locum dari spirituali sacerdotio illius, ad quem dictum fuit: *tu es sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedech.* Facies *aquilæ* desuper ipsorum quatuor erat, quia æterna verbi divini generatio longè sublimior est illius generatione temporali; & prophetia præcursoris ipsius, & sacerdotio veteris legis, dum S. Joannes nobis declarat, qualiter ab æterno Pater in Filio, & Filius in Patre suo æterno sit, Omnes tamen hæ facies animalium istorum adeò conjunctœ erant, ut non nisi unum solum Evangelium, propriè loquendo, componunt, quod Christum nobis diversimodè, ac in diversis statibus reprœsentat. Facies, & alœ horum mysteriosorum animalium elevabantur in sublime: quia totum, quod Evangelistœ nobis dicunt, ad cœlum tendit, & aliud nobis non prœdicant, nisi quod gloriam & Majestatem Dei nobis commendat; *alæ illorum junctæ erant unius ad alterum*; ad denotandam admirabilem unionem, & conformitatem inter illos, eoquòd omnes eandem prorsus veritatem nobis manifestent, & ubique illum prœdicent, quò Spiritus Dei eos implebat; ita ut nil eos retrò agere potuit, sed semper ante faciem su-

am

am ambulabant, id est, versus res æternas, & cœlestes; *unumquodque eorum coram facie sua ambulabat; ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur, nec revertebantur, cùm ambularent.* Habent non solùm alas, quibus elevabantur ad contemplandas sublimissimas veritates, sed etiam manus ad implendam voluntatem divini sui magistri; & pedes ad eum sequendum, dicitur de iis. *pedes eorum; pedes recti*; quia actiones virorum evangelicorum aliis pro regula servire debent. En sensum, quem PP. his verbis Ezechielis tribuũt Hieron. in Ezech. idem prœm. in Matth. Greg. M. in Ezech. c. 1. Bern. serm. ad Præl. c. 9. &c.

PUNCTUM II. Videamus, quomodo S. Lucas huic significationi satisfecerit. Habuit hunc honorem, ut manifestare potuerit, & notum facere Christum JEsum, omni possibili modo, per suas prœdicationes, per sua scripta, per suas actiones, & passiones. O quàm fiducialiter partem laborum suorum huic fideli coadjutori suo committere potuit magnus Apostolus, S. Paulus! plerique alii discipuli illum deseruêre; *S.* verò Lucas continuò ei adhœsit, eúmque comitatus fuit úsque ad carceres, & martyrium; *Lucas est mecum solus*, 2. Tim. 4. 11. O fidelitatem omninò probatam, & testatissimam, O animum planè heroicum, qui aliud non timuit, quàm ne vocationi suœ infidelis existeret; & hinc secutus est ubique S. Paulum, ut simul cum illo Evangelium JE-

su Christi anuntiaret, & publicaret, *væ enim mihi est, si non evangelizavero; necessitas enim mihi incumbit*, 1. Cor. 9. Minimè exanimatus fuerat S. Lucas, sequendo, seu currendo post illum, quem S. Chrysostomus, appellat operarium alatum, & quasi gigantem, ob velocitatem cursûs sui; percurrerunt ambo vastum illud spatium, non solum à Jerusalem usque in Illyricum, sed extenderunt insuper dominationem, & regnum Filii Dei in infinitis aliis territoriis Romanorum, qui tunc domini ferè totius orbis erant. Dici potest absque prœjudicio, seu diminutione gloriœ doctori gentium debitœ, S. Lucam, eoquòd pluribus annis post eum adhuc vixerit, siquidem octogesimo quarto œtatis suæ anno mortuus, tempus adhuc habuisse, etiam aliis populis, in umbra mortis sedentibus, annuntiandi Evangelium, & serviendi Deo, pro instrumento ad complendam & implendam magnificam hanc prophetiam; *quibus non fuit annuntiatus, videbunt lumen illius, & qui de eo nil audierunt, audient verbum illius*. Habuit vir iste Apostolicus non solùm honorem manifestandi JEsum Christum per suas serventissimas prœdicationes, sed notum etiam illum fecit, relinquendo nobis pretiosum thesaurum Evangelii sui, quod continet in se nativitatem, vitam, mortem, resurrectionem, & ascensionem Salvatoris; felicior in hoc cœteris Apostolis, qui non nisi simpliciter prœdicârunt gentibus Christum, invenit nimirùm

secre

secretum hoc, annuntiandi Evangelium omni tempore, in omni loco & quidem usque ad consummationem sæculi. Reliquit insuper nobis fidelem relationem, seu historiam primorum annorum aurei Ecclesiæ sœculi, ubi Christi sanguis, adhuc quasi fumans, novos baptizatos excitavit, & animavit ad profundendum suum proprium sanguinem, pro gloria nominis ejus. Denique magnus hic sanctus plus & efficacius prœdicavit per suas actiones, quàm per verba. Si bonus fuit thesaurarius, qui optimè noverat dispensare verbum veritatis, longè adhuc melius id ipsum opere executus fuit; indispensabili nexu inter se cohærebant apud illum verba & facta illius; unô verbô perfectus erat S. Pauli imitator, quemadmodum Paulus ipsius JEsu Christi; portavit quemadmodum ille stigmata JEsu Christi in corpore suo; quam laudem ei tribuit ecclesia, super quod nos meritò reflectere, & benè ad id attendere deberemus. Et quia nobis pro exemplari servire debet;

PUNCTUM III. Considera, quòd nos facere oporteat, ut gloriosum hunc Evangelistam imitemur? Primum est, ut seriò te applices in omni occasione, & omni modo, quo potes, annuntiandi, & notum faciendi Christum JEsum. *Opus fac Evangelistæ.* Addisce in hunc finem doctrinam, & veritates fidei nostræ in S. scriptura contentas, vel per traditionem acceptas, antequam alios instruere velis; id quod nobis insinuat S. Lucas in principio Evangelii

sui, quando ait, scripsisse se illud juxta ea, quæ ab Apostolis audivit, & didicit; *sicut tradiderunt nobis, qui ab initio viderunt, & ministri fuerunt sermonis*. Luc. 1. v. 2. 2dum est, ut frequenter meditemur mysteria, quæ Dei Filius pro nostra salute operatus fuit, quæ S. Lucas valdè distinctè, & enucleatè nobis declarat, ut talia credamus, fide non superficiali, ut pluribus contingit, sed vivâ; ut pleni amore & gratitudine erga divinum hunc Redemptorem nostrum cum fructu illa prædicare, & aliis etiam sensum quemdam devotionis inspirare valeamus. 3tium, quemadmodum perfectissima est inter Evngelistas concordia, qui nobis easdem omninò veritates annuntiant, ità oportet etiam magnam esse inter ministros Ecclesiæ unionem, qui in procuranda salute animarum laborant; inter Parochos & Religiosos; inter missionarios & prædicatores, inter confessarios, & magistros spirituales, ita ut unanimiter ad spiritualem profectum populi sui intenti laborent. 4tum denique debet prædicatio verbi divini vitæ nostræ sanctitate muniri, ut ad imitationem S. *Lucæ* vita nostra laboriosa sit, & pænitens, obligationibùsque ministerii nostri, juxta pulcherrimum nobis ab ipso datum exemplum, fideliter satisfacere studeamus; quia dum semel crucem Christi amplexus fuit, adeò constanter eam portavit, ut nunquam amplius à mortificatione cessaverit; *si crucis mortificationem* ...

corpore portavit. Benè expende hoc verbum *jugiter*. Oportet christianum, multò magìs autem Clericum quotidie ad exemplum JEsu crucem suam portare, *jugiter*, id est, non debet ullum corruptæ naturæ nostræ concedi interstitium, sed continuo mortificare passiones nòstras, pœnitentiæ agendæ non prius, nisi in morte finem imponere. O bone Deus! concede nobis hanc gratiam, quam per intercessionem hujus beatissimi Evangelistæ à te petimus pro omnibus christianis maximè autem pro omnibus Ecclesiæ tuæ ministris. Pro communione vel Missa, oporteret esse aliquem Lucam, seu amatorem mortificationis, ut anima nostra hoc cœlesti manna reficeretur, *sicut adipe, & pinguedine repleatur anima mea*; saltem bonam voluntatem illius habeamus; & postquam Christus JEsus ad nos venit in hoc sanctissimo Sacramento, rogemus ipsum, ut imprimere nobis dignetur alias qualitates, quas Apostolus à viro evangelico seu apostolico requirit, *tu vero vigila, in omnibus, labora, opus fac Evangelistæ, ministerium tuum imple, sobrius esto*. 2. Tim. 4.

XXVIII. OCTOBRIS.

DE SS. SIMONE ET JUDA APOSTOLIS.

Hæc mando vobis, ut diligatis invicem, si mundus vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Joan. 15. 17.

DE CHARITATE VIRO APOSTOLICO

NE

NECESSARIA.

Debet esse 1. Proprii lucri minimè amans. 2. Generosa. Et 3. Patiens.

PUNCTUM I. ADoro æternum illum ac infinitum Christi JEsu amorem pro Ecclesia sua; non contentus, se pro illa in mortem tradidisse, voluit etiam post se relinquere viros, qui vitam suam, passionem suam & labores continuare possent super terram, qui essent vicarii charitatis suæ & zeli ardentissimi pro salute animarum. Elegit in hunc finem apostolos, & successores illorum, in ministerium ecclesiasticum, quibus dedit eandem potestatem, quam à Patre suo accepit cum abundantia gratiarum, quæ magnitudini hujus muneris & officii essent proportionatæ. *Sicut misit me Pater, & ego mitto vos.* Joan. 29. c. 21, Ut quis utiliter laborare valeat pro animarum salute, charitatem habeat, necesse est, sed quamnam illam? talem, quœ imo omninò non quœrat commodum, vel lucrum proprium; talem, qualis erat Apostolorum charitas. Vide, quid fecerint, postquam divinus Magister eos misit ad prædicandum Evangelium in toto mundo, & ut homines in infidelitate, & paganismo sepultos, ad lucem veritatis reducerent? quali promptitudine reliquerunt totum id, quod in mundo charissimum habebant? quanto fervore renuntiarunt omnibus, quæ in futurum acquirere potuissent; purè, ut animas lucrari possent? nulla

fuit

fuit amicitia, nullum vinculum, nulla affectio carnis & sanguinis à quibus zelus ipsorum impediri vel retardari potuisset, ab hoc glorioso animarum lucro. Talis etiam esse debet activitas boni sacerdotis, ac fidelis ministri Evangelii. Si se occasio aliqua favorabilis offerat reducendi quamdam animam ad Deum, tunc cæcus & insensibilis sit oportet, ad quodcunque proprium interesse; nullum commodum proprium respicere debet; paratus debet esse ad relinquenda omnia, ut opus tanti momenti ad felicem finem perducat. Ad hoc nempe se obligavit à tempore, qui illi collatum est sacerdotium, seu cura animarum, nullum amplius lucrum comparare debet lucro illius, si peccatorem aliquem ad frugem reducere possit. Ministerium suum, & obligationem suam non agnoscit, qui aliudquid intendit, aut quærit, *si officium presbyteri vis exercere*, ait S. Hier. Epist. 13. *aliorum salutem fac lucrum animæ tuæ*. Habésne similem charitatem? potésne cum Apostolo dicere, te aliud non quærere, nisi gloriam Dei, & salutem animarum? *non quærimus vestra, sed vos*. 2. Cor. 12. v. 14. Omnes Clerici deberent juxta *S*. Hier. quamprimum in ordinem Clericorum cooptantur, similes esse Eliæ, & omnia à se abiicere, à quibus impediri possent, ut se unicé Dei servitio & conversioni animarum applicent. *Elias, ad cælorum regna festinans, non potuit ire cum pallio: sed mundi in*

mundo

... ndo vestimenta dimittit. Epist. 34. Esne ita dispositus? si ita? gratias Deo age; &

PUNCUM II. Nota alteram qualitatem, quam charitas, qualem à nobis exigit Christus, habere debet, esse, ut sit generosa; *si mundi vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit.* Si ducere vis vitam apostolicam, & laborare, prout oportet, pro salute animarum, multa tibi toleranda erunt in mundo; habebis obstacula non pauca, & difficultates non modicas superandas; quas non nisi fervor charitatis superare poterit. Hinc est, quòd Christus Dominus, constituendo S. Petrum caput visibile Ecclesiæ, & vicarium suum tribus vicibus se informaverit de charitate ipsius. *Dicit ei tertio; Simon amas me? pasce oves meas.* Joan. 21. v. 17. Benè ad hoc attende, ait S. Aug. ibid. *interrogatur amor, & imperatur labor.* Debebat nempe priùs certus esse de amore, antequam laborem ei imponeret. Si multùm amas, multùm laborabis, si parùm amas, parùm laborabis. Facile est, ostendere zelum quemdam in reducendis ad Deum peccatoribus, si zelus hic laudetur, & ab hominibus gloriam consequatur. vel ab optimatibus hujus sæculi defendatur; & proprius amor sui ipsius majorem in hoc labore partem habet, quam desiderium gloriæ divinæ. Si verò zelo nostro contradicatur, vel impugnetur; si persecutio propterea sustinenda sit, quin tamen remittat aut refrigescat, tunc ve-

rè

rè generosus est, & talis, qualem Deus a ministris suis exspectat, quia non vult fervorē illorum similem esse illi, quem quidam de tribu Ephraim ostendebant, quamdiu à prælio longè adhuc aberant, quo instante deinde fugerunt; *filii Ephraim intendentes arcum, conversi sunt in die belli.* Ps. 77. v. 9. Non vult Deus, zelum nostrum transitorium esse, sed firmum & constantem, qui eò magis animetur, & inflammetur, quò majorem resistentiam experitur, qui opus & negotium inceptum, ad finem usque perducit. Vult charitatem nostram similem esse charitati S. Pauli. qui etiam gravissimas persecutiones quasi ridebat, cœlum & terram, mortem & vitam, mundum & infernum, præsentia & futura. unô verbô omnia provocabat, an capacia forent separandi ipsū *à charitate Christi?* Rom. 8. v. 35. Habesne hanc ardentem charitatem? ah tantum abest, ut te cuicunque periculo exponas ad lucrandas animas, vel à lapsu eas præservandas, ut potiùs forte unus sis ex illis ignavis, & timidis pastoribus, qui ad solum conspectum lupi venientes fugam arripiunt; oves suas crudelissimis inimicis in prædam cedunt, si vel minimum periculum adsit; qui minimo obveniente obstaculo animo cadunt? excita in te novum fervorem! non sufficit, ut commodum vel lucrum tuum solummodo non quæras, aut generosum animum hábeas;

PUNCTUM III. Oportet, ut charitas tua

etiam

etiam patiens sit, & constans in omni genere malorum vel persecutionum; *non est servus major domino suo*, ait Christus in evangelio hodierno, *si me persecuti sunt, & vos persequentur?* & Apostolus nos monet, si fideles nos ministros exhibere velimus, commendabiles nos reddere debeamus, in omnibus & per omnia. *In omnibus exhibeamus nosmetipsos, sicut Dei ministros, in multâ patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis.* 2 Cor. 6. Neque calumniæ, neque laudes; neque bona, neque sinistra de nobis opinio, neque diversœ occupationes ministerii nostri, neque minœ, neque querelœ, neque injuriæ, neque violentiœ, patientiam nostram frangere debent, vel facere, ne curam habeamus infirmorum, quorum & sanitas corporis, & salus animœ nobis incumbit, aliter se gerere debent ministri novœ legis, quàm veteris; hi enim post exantlatos gravissimos labores, & œrumnosas probationes, ordinariè iterum liberati ab iis fuère nos verò alium finem exspectare non debemus, nisi ipsam mortem. *Sufferentiam Job audistis* ait S. Paulus; *& finem Domini vidistis.* Vidistis, quanta cùm patientia, quantâ constantiâ probationem suæ virtutis sustinuerit, tandem tamen ab omni afflictiône, adhuc in ista vita, liber evasit, utpote; quem Deus non solùm in integrum restituit, sed omnia duplicia dedit, vide autem nunc etiam Christum Jesum, exemplar omnium

minium virorum verè apostolicorum! passio ipsius, quæ unà cum vitâ illius incepit, alium finem non habuit, nisi mortem illius; semper crucem suam portavit; in eàque permansit, nec descendere voluit, quamvis Judæi ei promiserint, se in eum credituros, non nisi enim in alterâ vitâ remunerationem laborum suorum & probrosæ mortis recepit. En! ministri Domini! magnum illud exemplar, juxta quod regulare debeatis patientiam vestram in laboribus, & adversitatibus, vestro ministerio annexis! finem in hoc mundo minimè exspectare debetis, imò potiùs nova vobis exspectanda erunt, quæ patientiam vestram exerceant, dum curam & solicitudinem in vos suscipitis, ut peccatores ad Deum reducatis. Non est necesse, ut ignem vel ferrum experiamini, sufficientes occasiones occurrent vobis, ut esse possitis martyres charitatis etiam in ipsa pace Ecclesiæ, *sine ferro martyr esse poteris, si patientiam in animo veraciter custodieris*. S. Ber. Pro præparatione ad Missam, pete à Christo Jesu per intercessionem SS. Apostolorum charitatem hanc, quæ omnes prædictas qualitates habeat. O Jesu! in æternum sis benedictus, quòd Ecclesiæ tuæ dederis sanctos Apostolos, & innumerabilem multitudinem operariorum evangelicorum, qui vestigiis tuis insistendo, adeo constanter laborârunt, ad conservandum & augendum decorem domûs tuæ, Perge, obsecro, mittere plures adhuc tales operarios in

vineam

vineam tuam; nobisque etiam hanc gratiam fac, ut nos quoque ex numero illorum simus; accende in cordibus nostris ignē hunc amoris, qui eos adeò feliciter consumpsit, in laboribus, illorum, pro salute animarum; da nobis amorem lucri proprii minimè studiosum; amorem generosum, qui non solum omnia sua sacrificet, sed generosè quemcunque laborem in se susci, piat; amorem patientem, qui omnia sustineat, si de tua gloria propaganda agatur, & peccatores ad tuam gratiam revocandi sint. Pro gratiarum actione, perge in præfata oratione, & supplicatione; & certus esto, à nullo magis coronam boni sacerdotis, seu pastoris augeri, quàm per lucrum animarum; *tot coronas sibi multiplicat, quot Deo animas lucri facit.* Petrus Blefs. de vita Cleric.

****************** *****************

PRIMA NOVEMBRIS.

DE FESTO SANCTORUM OMNIUM.

Vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus, stantes ante thronum. Apoc. 7. v. 9.

1. Idea, quam nobis formare possumus de beatitudine Sanctorum.
2. Media perveniendi ad hanc beatitudinem.

PUNCTUM I. MAgna hæc multitudo, de qua in hodierna epistola loquitur S. Joannes, denotat, juxta sacros interpretes, innumerabilem multitudinem præ-

desti-

destinatorum, quos Deus gloriæ suæ participes fecit. O si concipere aliquo modo possemus, quanta sit hæc Sanctorum beatitudo, utique majori ardore dignos nos illâ reddere studeremus, sed non potest homo explicare illam; *non licet homini loqui;* ait S. Paulus 1. Cor. 2. v. 9. *oculus non vidit, auris non audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus diligentibus se* post hanc sententiam Apostoli, fateri debemus, totum id, quod de hac beatitudine dicere possumus, nihil esse, in comparatione illius, quod reipsâ beatitudo hæc in se continet; nihilominus ad formandam quamdam ideam de illa, mutuare possumus à S. Augustino id, quod in aliqua sua epistola ait nempe: mansio ista beatorum civitas quædam est, *cujus rex veritas, cujus lex charitas, cujus modus æternitas.* Epist. 138. ad Marcell. edit. nov. Inhæreamus his tribus verbis, quæ pro meditatione aliqua sufficiunt. *Nil est, quod fortius desiderat anima, quam veritatem.* Verùm, ah! quàm imperfecta est possessio veritatis, quamdiu adhuc in hoc mundo sumus! major hominum pars tam modicam de illa cognitionem habet, ut potiùs suam beatitudinem reponat in divitiis hujus terræ, in voluptatibus sensuum, vel in hujus mundi honoribus, quæ omnia tamen tam parùm reddere hominem felicem possunt, ut non nisi falsam felicitatem, & veram miseriam causent; *falsa felicitas, vera miseria, tantò*

magis flenda, quanto minus fletur. Ait hic S. P in Ps. 85. Illi ipsi etiam, qui nihilum omnium rerum terrenarum vident, & agnoscunt, quos Deus lumine fidei illustrat, non vident aliter veritatem, nisi quasi in umbra, & nube, quæ frequenter nobis eandem subtrahit, & tegit, quamdiu hoc mortali corpore circumdati sumus. *Nunc videmus per speculum in ænigmate, tunc autem facie ad faciem* ait S. Paulus 1. Cor. 13. tunc ordo naturæ, & gratiæ nil ampliùs obscurum, seu incognitum nobis habebit; non erit amplius cognitio confusa, & abstracta, sed visio clara & intuitiva attributorum, & perfectionum divinarum, pulchritudinis infinitæ hujus supremæ naturæ, quæ est summum bonum nostrum. Portabit nempe veritas ipsa faculam ad ostendenda nobis illa adoranda secreta, quibus ipsemet Deus, per totam integram æternitatem seriò occupabitur, in quorum consideratione magnus Apostolus exclamavit; *O altitudo divitiarum, sapientiæ & scientiæ Dei, quam incomprehensibilia sunt judicia ejus, & investigabiles viæ ejus!* unò verbò hæc divina veritas intimè nos pervadet, & penetrabit; erit nutrimentum & cibus noster, potus noster, thesaurus noster, imò generaliter omne bonum nostrum. O bone Deus! quando erit hoc, ut exire possimus de loco isto tenebrarum & mendacii? quando pertingemus ad beatitudinem nostram, quam in hoc regno veritatis expectamus, augebit,

gebit, hoc eſt, quòd lege charitatis gubernetur. *Cujus lex charitas.* Pax eſt vita cœli; in inferno non eſt niſi diſſenſio, nullus ordo, vel unio; dæmones & reprobi, ſeu damnati totidem quaſi furiæ ſunt, in ſe invicem furentes; quilibet damnatus inimicus eſt ſocii ſuæ pœnæ; omnes odit, & pariter omnibus odio eſt. Super terram pariter nonniſi diſſenſio, & nulla unio eſt, eo quòd cupiditas in plerisque hominum cordibus regnet; non niſi juſti, & veri ſervi Dei illius Spiritu aguntur, qui eſt ſpiritus charitatis; ſed hæc ipſa etiam unio valde defectuoſa & imperfecta eſt parùmque requiritur & ſufficit; ut quantocius diſſolvatur. O quam longè abeſt pax noſtra ab iſta pace ineffabili, quæ regnat inter habitatores cœleſtis Jeruſalem! non ſolùm enim uniti ſunt invicem interius & exterius, ſed cor cujuslibet civis hujus ſuperioris civitatis, cuilibet illorum apertum eſt, & patet omnibus; nulla eſt diverſitas opinionum, deſideriorum, & intentionum; ſed perfecta eſt conformitas, quamvis inæqualiter donis Dei gaudeant ſecundùm proportionem nimirùm meritorum ſuorum, incapaces nihilominus erunt vel minimæ etiàm invidiæ; *non erit aliqua invidia imparis charitatis*, ait *S.* Aug. tract. 37. in Joan. *quoniam regnabit in omnibus unitas charitatis.* Quòd ſi gaudium de hoc, quod quis amet, & viciſſim ſe tenere amari videat ab amicis Dei; tam perfectum eſt, quis exprimat illud gau-

 dium,

dium, quòd quis videat se infinitè amari à Deo suo? quod sit objectum infinitæ illius complacentiæ? & locum tam honoratum in corde Dei occupet? planè jure merito hic exclamare possumus; *nimis honorificati sunt amici tui Deus*. Ps. 138. O! si sancti; quibus se in hac vita vel parùm tantum communicat, quasi extra serapi se experti sunt, & præ excessu gaudii animo defecerunt, quale jubilum & excessus gaudii erit in ipsis beatis? siquidem gaudia spiritualia, quæ in hac vita jam gustârunt hæ sanctæ animæ, non nisi levis quidem prægustus sunt gaudii cœlestis, & scintillæ aliquæ, grandis illius amoris incendii, quo ardebunt in cœlo, & guttæ aliquot hujus torrentis voluptatis, quo tunc potandi sunt. Denique quod complementum, & apex beatitudinis ipsorum erit, hoc est, quod futura sit æterna & nequaquam mensuram ullam à tempore accipiet. *Cujus modus æternitas*. Parum est felicem esse tantùm aliquo tempore; verùm felicem esse pro semper; æternum frui Deo; vivere ipsamet vitâ Dei, consummatio & apex beatitudinis est. Judicemus seu desumamus hoc à contrario. An non certum est hanc esse pœnam reproborum gravissimam, & maximè afflictivam, quod supplicium illorum nullum finem habebit; hæc cogitatio eos dejicit in desolationem; & in incomprehensibilem desperationem; cuilibet malo, quod patiuntur, totum pondus æternitatis adjungunt, præveniunt in cogitatione

ne sua, & uniunt pro tempore præsenti, jam illud, quod durante tota æternitate tormentorum patientur. Idem jam dicamus etiam de felici æternitate, tota nobis simul & semel dabitur; quodlibet instans, quasi integra quædam æternitas gaudii est. Sciunt beati, quod nulli amplius vicissitudini subjecti sint, quales nos hic experimur, & quòd unicus dies æternitatis futurus sit, post quem nulla secutura sit nox; vel potiùs, quòd Agnus Dei futurus sit pro eis lumen indeficiens in æternum; *in æternum exultabunt, & habitabis in eis.* Ps. 5. 12. O felicem æternitatem! quanta bona in sinu tuo recondita habes? ò Domine! *beati, qui habitant in domo tua Domine, in sæcula sæculorum laudabunt te* Ps. 83. 5. Sed quid facto opus, ut ad eam perveniamus.

PUNCUM II. Media, quæ apprehendere debemus, ut participes fiamus, beatitudinis Sanctorũ sunt, ut vestigiis ipsorum insistamus, eosque imitemur. Aliud nil superest; éstque hoc ipsum, quod Dominus noster in evangelio suo nos docet, ubi legimus, paupertatem, contemptum mundi, crucem, lacrymas, & patientiam viam regiam ad cœlum esse. Inter Sanctos, ait S. Paulus, *alii ludibria, & verbera experti, insuper & vincula & carceres; lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladii mortui sunt, circuierunt in melotis, in pellibus caprinis, egeni, angustiati afflicti; quibus dignus non erat mundus; in solitudinibus erran-*

tes,

tes, in montibus & speluncis; & in cavernis terræ, Et tu putas, pervenire aliquem posse, ad illorum beatitudinem, vivendo delicatè, voluptuosè, & cum hoc mundo gaudendo? qualis apparentia! lege vitas Sanctorum, & in specie, tot sanctorum sacerdotum & pastorum; qui in eodem tecum statu & vocatione vixerunt, vide, quousque in perfectione evangelicà pervenerint? fuêre ex iis aliqui adeò charitativi & rerum istarum temporalium contemptores, ut nil illis in morte reliquum fuerit, eo quòd omnia in vita expenderint, quemadmodum S. Aug. de quo scriptum est; *testamentum nullum fecit, quia, unde faceret, pauper Christi non habuit.* Possid. in vita S. Aug. c. 30. Fuêre alii tam humiles, tam mansueti, tam misericordes, ut universæ tribulationum aquæ charitatem illorum minimè extinguere potuerint. Alii tam fervidi, & zelosissimi, pro salute animarum exstitêre, ut ferè ignorârint, quid sit, quietem capere, transigendo diem in instructione aliorum, in audiendis confessionibus & aliis ejusmodi operibus charitatis, noctem verò in gemitibus & oratione pro conversione & salute peccatorum. Denique alii, postquam Christo JEsu sudorem & laborem suum consecrârunt, denique sanguine suo Ecclesiam irrigarunt, emerùntque bona cœlestia, per infinita quasi mala, & supplicia, quæ tolerârunt, prout SS. Martyres fecerunt, quorum per annum festa agimus, & vitam illorum

rum

rum toties legimus. Conjice oculos tuos in nubem hanc testium, qui æquè fragiles, ac circumdati infirmitatibus, ùt nos erant, & nihilominus ope divinæ gratiæ gloriosè triumphârunt, & obstacula omnia vicerunt. Ecclesia tibi omnes istos hodie proponit, ùt totidem intercessores & advocatos tuos apud Deum; utere illius, & eorum supplicationibus adjuvari roga. O sancti Dei omnes honoro & reveneor vos; benedico communem nostrum magistrum & gratias eidem ago propter immensam gloriam, quâ labores vestros coronavit, fiat hoc, ut sentiam effectum protectionis vestræ! vos estis in portu securitatis; miseremini nostri, qui adhuc in medio mari hujus mundi, inter mille periculosissimos scopulos jactamur; impetrate nobis gratiam, ut peccatum plusquàm mortem ipsam odiamus, illaque, quæ jam commisimus, per veram pœnitentiam aboleamus, ut sic vestræ gloriæ participes fieri mereamur, Amen. Pro Missa, roga JEsum authorem & consummatorem beatitudinis Sanctorum, ut inspiret tibi ardens desiderium perveniendi ad sanctitatem, útque in dies magis ac magis, ad hoc consequendum labores. Quod ipsum est juxta S. Bern ad quod nos animare debet hodierna solemnitas; *planè, quod eorum memoriam veneramur, nostra interest, non ipsorum; vultis scire, quantum interest nostra? ego in me fateor, ex hac recordatione sentio desiderium vehemens inflammari & desideri-*

fideriumum triplex. S. Bern. in Festo SS. omnium serm. 5.

II. NOVEMBRIS.
PRO COMMEMORATIONE OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM.

Miseremini, miseremini mei, saltem vos amici mei, quia, manus Domini tetigit me. Job. 19. 21.

1. Gravissimæ pœnæ, quas animæ in purgatorio sustinent.
2. Media, eas consolandi, & evitandi pœnas purgatorii.

PUNCTUM I. DEscendamus in spiritu in hunc horribilem carcerem, in quo justitia divina animas has detinet, quousque integrè á peccatorum suorum reliquiis purificatæ sint. Consideremus mala illa extrema, quæ ibi tolerant. Agnoscit hæc Ecclesia, dum pro iis orando, in augustissimo Missæ sacrificio, pro iis petit locum refrigerii, lucis, & pacis. *Ipsis Domine & omnibus in Christo quiescentibus, locum refrigerii, lucis & pacis, ut indulgeas, deprecamur.* Can. Miss. *Si refrigerio* indigent, igitùr in flammis detinentur, si *lumine* opus habent & *pace*, in tenebris, & perturbatione sunt. *Refrigerium* istud denotat pœnam sensûs: *lux* & *pax*, quibus carent, indicant præsentiam Dei, quâ carent. O quis comprehendere valeat duplex hoc genus pœnarum

parum prorſus exceſſivarum! nil habemus hic ſupra terram, quod ad activitatem ignis accedat, neque quis ſibi ullum crudelius ſupplicium imaginari poteſt, & tamen ignis noſter nihil eſt in comparatione illius, quem in purgatorio patiuntur, qui juxta opinionem plurium theologorum idem eſt cum igne infernali; inſuper juxta S. Thom. q. 100. a. 2. nulla alia differentia eſt niſi quoad durationem; in inferno ſciunt damnati reprobationem ſuam eſſe æternam, neque unquam finiendas pœnas, quas patiuntur; ſed animæ purgatorii ſecuræ ſunt de ſua æterna ſalute; ſalvæ erunt, ſed non niſi per ignem; *gravior tamen erit ille ignis,* ait S. Aug. in Pſ. 37. n. 5. *quàm quidquid poteſt pati in hac vita.* Vèrum non niſi dimidium hoc eſt, vel potius pars minima eorum, quæ in purgatorio tolerantur; nam eheu! eſt iſte locus ille, ubi non videtur Deus! & quis exprimere valeat ſtatum illius animæ, quæ illius fruitione privata eſt; quæ libera ab omni materia ſeu corpore ad illum tendit, tanquam ad finem ſuum, tanquam ad centrum & ſummum bonum ſuum & quidem tanto ardore, tanta rapiditate, & impetuoſitate tendit, ut in hoc mortali corpore adhuc detenti, minimè id comprehendere valeamus. O quàm doloroſa eſt, miſeræ huic animæ hæc violentia! quàm ſenſibilis privatio! quàm crudelis ſeparatio iſta! non poſſumus id melius judicare, aut deſumere, niſi ex magnitudine ipſius Dei, qui cùm ſit bo-

num infinitum, per suam privationem pœnam pariter infinitam causat. Justum esse, & aliquanto tempore Deo suo se privatum videre, agnoscere separationem istam propriâ culpâ accidisse, quale, quantùmque supplicium, pro miseris animabus in purgatorio! ne dubita, eas in hoc statu continuò auxilium nostrum implorare, continuò suspirare, imò incessanter gemitus suos miserabiles versus terram, eoquòd versùs cœlum, utpote cœreum pro ipsis, emittere eis permissum non sit, *miseremini mei*; clamant ad nos, *quia manus Domini tetigit me*. Anne ergo insensibiles sumus ad hos illarum planctus? quid? claudemus ergo viscera nostra patri, matri, amicis, qui in ultima hac necessitate constituti sunt. *Si* eos audire recusamus, aliud exspectare non possumus, nisi etiam nos aliquando tanto tempore exspectaturos auxilium, quanto illos exspectare passi sumus. Hinc

PUNCTUM II. Considera media, quæ pro illorum salute, seu solatio, arripere debeamus, ut pœnas, quas patiuntur, tandem evadere valeant. Primum est, ut habeamus magnam compassionem pro his purgatorii animabus; fortasse ibi habemus; consanguineos, amicos, & personas nobis charissimas olim, an non grandis hœc est ingratitudo, nullam nos habere illorum memoriam, nisi præcisè quamdiu sonat fortè campana funebris, ita, ut post sepulturam illorum, eorum amplius non recordemur:

memor

memor esto, quòd quia *sancta hæc & salubris est cogitatio, pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur*, prout scriptura loquitur. 2. Machab. 12. 46. nunquam eorum non memor esse debeas, in precibus, sacrificiis & bonis operibus tuis. Oportet pro iis orare, non festinánter aut cum præcipitatione, quemadmodum plures faciunt, si persolvendum sit officium defunctorum, vel alia illis servitia exhibenda; sed cum devotione & attentione, & modo tali, qui Deo placeat, & quo nos ipsi vellemus, ut pro nobis fieret, si in eorum statu essemus, nullum diem elabi permittendo, quin saltem unum *De profundis* pro iis persolvamus. 2dum, quod nos facere convenit, quoad nos ipsos, seu pro nostra utilitate; ut pœnas purgatorii ipsimet evitare valeamus & facere, seu agere veram & sinceram pœnitentiam de nostris peccatis, & vitare etiam venialia, in quantum possumus, siquidem pœnæ purgatorii non nisi in defectum satisfactionum nostrarum infliguntur & ut nos à levibus culpis nostris purificent, quæ non nisi valde ordinariæ sunt, in hac vita. Item offerre Deo in expiationem peccatorum nostrorum afflictiones nostras, morbos & alia adversa, quæ nobis patienda occurrunt, sæpiùs cum quodam Dei servo ita ad Deũ precando, *hic ure, hic seca modò parcas, in æternum percas*; vel cum S. Aug. *ut in hac vita purges me, & talem me reddas, cui jam emendatorio igne opus non sit.* O longè melius est, in hoc mundo purificari,
quàm

quam incidere in manus Dei viventis & vindicantis. Tempus hoc, tempus est misericordiæ, & meritorum una hora patientiæ, in malis nostris; una victoria de passionibus nostris reportata, quandoque plura peccata venialia delere & plura debita exsolvere potest, quàm mensis, imò fortè annus integer inter purgatorii flammas, malè igitur ratiocinatur, qui pœnitentiam usque ad illud tempus & locum differt; summa animarum istarum pœnitudo erit, quòd in hac vita fructus dignos pœnitentiæ non egerint, quòdque modò beatitudinem suam æternam ideò retardari cernant. Sapiamus nos illorum damno, & omnem occasionem ad nostram utilitatem trahamus, quam Deus nobis immittit ad satisfaciendum justitiæ ipsius. Hanc resolutionem ad finem hujus meditationis cape, eritque hæc optima præparatio ad Missam. Idipsum etiam sentiamus cum tota Ecclesia, quæ pro miseris istis animabus precatur; & offeramus pro iis Deo victimam propitiationis. Domine JEsu, extende infinita merita passionis & mortis tuæ, usque in purgatorium, ad has miseras animas. *Pie Jesu Domine dona eis requiem Amen.*

***************** ********* *******

IV. NOVEMBRIS.

DE S. CAROLO BORROMÆO, CARDINALI, ET ARCHIEPISCOPO MEDIOLANENSI.

Suscitabo mihi sacerdotem fidelem, qui juxta

tor meum, & animam meam faciet, 2. Reg. 2.

S. CAROLUS FUIT VERE FIDELIS SACERDOS.

1. Erga DEum, ob zelum quem pro illius gloria habuit.
2. Erga populum suum, ob magnitudinem charitatis suæ.
3. Erga seipsum, ob rigorem pœnitentiæ.

PUNCTUM I. GRatias Deo agamus pro inæstimabili isto dono, Ecclesiæ suæ collato, in persona hujus magni, sancti Caroli, Pontificis sanè secundum cor Dei, sacerdotis fidelis & alterius Samuelis, quem Ecclesiæ suæ in summa & maxima ipsius necessitate dedit. Ad intelligendam & comprehendendum hujus doni magnitudinem alio opus haud est, quàm ut in memoriam revocemus, quales excessus tunc inter Clericos, & per quamdam inevitabilem consequentiam, inter christianos regnaverint, quia impleta videbatur in infelici illo sæculo hæc prophetia; *& erit sicut populus, sic sacerdos.* Isai. 24. 2. In tantum excrevit corruptio hæc in Diœcesi Mediolanensi, ut sacerdotes, & pastores, qui lux mundi esse debebant, etiam prima elementa & principia religionis, & essentiales obligationes christianismi, ignoraverint. Maxima pars parochorum, haud obligatos se credebant, ut ipsi confiterentur, quia aliorum confessiones excipiebant; mores autem illorum adhuc magis corrupti, & depravati erant, quàm turpis fuerit

illorum

illorum ignorantia, & inscitia. Monachi & Virgines Deo sacræ, aliud præter habitum suum religiosum non habebant, sed excessibus suis dehonestabant sanctitatem professionis suæ vel vitam omninò sæcularem, & mundanam ducebant, unô, verbô, erat desolatio planè extrema, dum Deo placuit, dare Ecclesiæ suæ, alterum quemdam Ambrosium, in persona S. Caroli, dignissimi sanè successoris illius, qui zelo gloriæ illius omninò ardens, grandia illa mala, reparare scivit, quæ ignorantia & malitia in domum Dei seu Ecclesiam invexêre. Cardinalis factus & Nepos talis Pontificis, à quo tenerrimè amabatur, tam fidele & indefessum Ecclesiæ exhibuit servitium, quod unquam mortalium quispiam potuit, dum efficaciter laboravit, & procuravit, ut finis Concilio Trident. imponeretur. Mediolanum deinde accedens eradicare cepit spinas, & zizania, in campo & agro isto, à divina providentia curæ suæ & solicitudini commisso. O quid fecit, in & pro tali Diœcesi, tunc temporis, adeò depravata! quot synodos, instructiones, visitationes, scholarum erectiones, confraternitates, seminaria habuit, erexit & fundavit, ut Clerum reformaret, disciplinam regularem in monasteria inveheret, & puritatem morum restitueret? quænam pertulit illustrissimus hic pastor in opere adeò glorioso in se suscepto? neque caro, neque sanguis, neque voluptates, neque honores, neque persecutiones

guber-

gubernatorum violentorum, neque assasinatus Monachorum apostatarum, & desperatorum, neque calumniæ rebellium Clericorum, neque oscitantia brachii sæcularis, contra ipsum præoccupati, quidquam valebant infringere de zelò, aut de fidelitate ipsius, quam Deo debebat adimere. Erat nimirum ille *sacerdos magnus, qui in vita sua suffulsit domum, & in diebus suis corroboravit templum.* Gratias age Deo; quòd magnum hunc Pontificem, tam ardenti zelo, pro goria sua dotaverit, & tuum interim cum illiusl zelo compara. O qualis diversitas! longè valdè abes, ut tantùm sustineas, & toleres ex parte hominum, quantùm S. Carolus sustinuit; quœnam potius est socordia, & ignavia tua? quoties ministerium tuum turpiter prodidisti; & illi defuisti? quoties, ut hominibus placeres, turpiter neglexisti commoda, & lucra Dei, & Ecclesiœ? humilia te ipsum & renova in te zelum procurandi Dei gloriam, in consideratione nempè S. Caroli, quem tibi Ecclesia ad imitandum hodie proponit Non erat solummodo pastor, Deo suo fidelis, ob zelum, quem pro gloria illius habuit, sed insuper

PUNCTUM II. Curœ suœ commisso populo fidelis erat, ob magnitudinem & extensionem charitatis suœ. Pastor animarum tripliciter pascere debet suos, ait S. Bernard. Epist. 201 offerendo pro ipsis ferventes preces, pascendo illos verbo veritatis, & exemplo suo bono eos œdificando. Fidelis his in omnibus,

si unquam ullus, sanctus fuit Carolus; quia omnes in sinu suo portavit, sic eos quotidie Deo commendavit, & sancta quadam importunitate ab eo petiit, ut ipsemet eos regeret, illuminaret, ac fœcundos in omni genere bonorū efficeret, tempus nimis breve ipsi dies videbantur, ad orandum pro suis; etiam noctem, in oratione insumebat ad exemplum sui divini Magistri; horas integras somno detrahebat, ut misericordiam divinam flecteret; hoc tempore coram suprema Dei majestate provolutus illud cum Joele ingeminabat: *parce Domine, parce populo tuo, & ne des hæreditatem in prædam inimicorum tuorum.* Sed quale spectaculum, quàm gratum Angelis, & hominibus, videre sanctum hunc Pontificem incedere per plateas publicas Mediolani, ut publicè pœnitentem, nudis pedibus, sacco vestitum, fune cinctum, oculis lacrymantibus, cinere caput conspersum, crucem in manibus ferentem, corde compunctum, intercedentem pro populo horribili peste afflicto, in Diœcesi sua tam crudeliter sæviente! opposuit nempe tibi Domine clypeum ministerii sui, & orationeipsius ad cœlum usque ascendente, & penetrante, tanquam incenso, suavissimi odoris cessavit durissima plaga ista, & Angelum exterminatorem cohibuit; alterius enim Aaronis instar *stans inter mortuos, & viventes, pro populo deprecatus est, & plaga cessavit,* Num. 16. 48. Veniamus nunc ad instructiones, & doctri-

doctrinam illius; quâ populo suo fregit panem verbi divini, sive per semetipsum, sive per suos vicarios evangelicos, quos in omnem partem ablegavit, *verbi Dei prædicationem, gravissimis licèt curis occupatus nunquam intermisit*, Ecclesia in ejus officio. Non erant discursus illius eloquentia humanâ persuasivi; sed adeò utiles, & penetrantes, ut gemitus & suspiria cordibus audientium extorserint; ad sonitum & fragorem vocis illius, error & superstitio aufugit; veritas in locum illius successit; usurarii contractus suos illicitos combusserunt, impudici infami suo commercio renuntiârunt; satis fuit dicere, vel semel etiam maximis peccatoribus, etsi etiam Ninivitis pejores, & dissolutiores fuissent, *pœnitentiam agite*! & hanc egerunt; satis erat dicere, quemadmodum Joan. Baptista Judæis; arbores infructuosæ, aut steriles! *facite fructus dignos pœnitentiæ*! & allati sunt. Id verò, quod tantam verbis ipsius tribuit efficaciam, exemplum virtutum, & sanctitas vitæ ipsius fuit. Cernebant enim Episcopum, qui non nisi labores & sudores Episcopatûs sibi deligit, qui vitæ activæ pastoralis solicitudinis jungebat austeritates Anachoretarum Thebaidis, qui charitatem minimè restrictam, & limitatam habebat; qui non leves pecuniæ summas in pauperes erogabat, sed immensam, & totius cujusdam principatûs; qui adeo lacte gregis sui non fuerat impinguatus, ut potiùs seipsum ex-

hauserit, & ad extremam necessitatem redegerit, quò haberet, unde alios solaretur, & nutriret; qui minimè dedignabatur visitare etiam pauperrimas parochias, qui catechizabat ipsemet pauperrimam rusticorum plebem; unô verbô, talem pastorem, cujus zelum nil effugere poterat. Ah! quoties videre erat sanctum hunc Cardinalem, baculum in manibus suis tenentem, peregrinari per loca horrida, & præcipitiis plena? quoties manibus & pedibus reptabat, ut vel vilissima tuguriola accedere posset, eoquòd alia via ei ad talia loca non pateret? quoties armare debuit pedes ferreis soleis, seu dentatis, ut montes ascendere posset, quos vel ipsi veterani, & talibus assueti milites horruissent? ô zelum verè pastoralem! ô charitatem prorsus heroicam! quam neque glacies, neque nives alpium extinguere potuêre? condemnabit illa aliquando tot negligentes & socordes Clericos. Quid ministri Domini! licitum, aut permissum jam vobis sit, post tale exemplum, manibus complicatis consistere? exercere munus pastorale, quin vel modicam etiam incommoditatem perferatis! anne illustriori prosapiâ oriundi estis: anne delicatius à teneris annis, nutriti, & educati? an plura obstacula reperitis, ac ille invenerit? quo jure & ratione prætenditis dispensare vos ipsos, à labore, à vestro ministerio omninò inseparabili? *nunquid fratres vestri ibunt ad pugnam, & vos hic sedebitis?* Num. 32. 6.

Quià verò laborando pro aliorum salute periculosum est, ne quis sui ipsius obliviscatur;

PUNCTUM III. Notandum, *S.* Carolum non tantùm fuisse sacerdotem fidelem erga Deum, & populum suum, sed etiam erga seipsum, nunquam à labore acquirendæ propriæ sanctitatis cessabat. Dantur quidam, qui servitio aliorum dediti, seipsos neglexêre, & periêre. Securum se ab hoc periculo reddidit, & servavit S. Carolus per continuam praxin virtutum christianarum, maximè verò pœnitentiæ, humilitatis, & patientiæ. Bone Deus! qualis fuit S. Caroli pœnitentia! pœnitentia in cilicio & disciplinis; pœnitentia vigiliarum, & duræ cubationis; pœnitentia laborum, & defatigationis, in continuis visitationibus suæ Diœcesis; pœnitentia in cibo & potu, pœnitentia in vigilis, & jejuniis. O qualia jejunia! jejunia erant tam austera, ut tandem ad finem vitæ suæ, ac ultimis diebus, ad solum panem & aquam, seipsum condemnaverit, & adstrinxerit, & neque talia sibi, absque debita mensura concessit, *panem arctum, & aquam brevem*; Humilitas illius haud minor fuit, quàm pœnitentia, quamvis tanta pro gloria Dei præstiterit; nil sibi attribuit; tamquam vilem terræ vermiculum se reputat, quem quis impunè pedibus calcare possit; ut servum inutilem, vel potius malum, & negligentem, qui magnâ Domini sui indulgentiâ, & gratiâ indiget. Humilitas erat in vestitu; quamvis

Archi-Episcopus, imò Cardinalis, nunquam serica veste uti voluit, sed panno simplici & communi. Humilitas in bibliothecá, & in reliqua suppellectili domûs, humilitas in conversatione; humilitas in omnibus vitæ suæ actionibus sed talis humilitas, quæ nil unquam vile, aut sordidum, vel imbecille admisit, nil unquam remisit de juribus divini sui Magistri, ut passionibus hominum indulgeret, humilitas, quæ semper invincibilis constantiæ, & patientiæ fuit. Patientiæ in persecutionibus, quas sustinuit; in temerario ausu & aggressione, qua vitæ suæ insidiabantur in frequentibus morbis, & in obstaculis, quæ sanctissimis ipsius intentionibus parabantur. O quale exemplum vitæ sanctæ habemus in sancto Carolo! ah, quàm benè nobis ob oculos ponit inanitatem & imperfectionem vitæ nostræ! Magne Deus! qui hanc ardentem & lucentem faculam accendisti, ut tenebras nostras illuminaret, miserere nostri; fac, ut mediante hoc tam præclaro lumine, & fulgore, fidelius deinceps in via perfectionis, ambulemus, & proficiamus. Suscita ô Domine! in Ecclesia tua magnum numerum talium Prælatorum, & dignorum operariorum, qui spiritu S. Caroli pleni, populum tuum regant conformiter sanctis principiis, & salutaribus instructionibus, quas ille nobis reliquit; fac, obsecro, ut continuò ante oculos nostros nobis obversetur vita hujus S. Archi-Episcopi, ut

eum

eum pro modulo, ac infirmitate nostra sequi & imitari aliquatenus valeamus. Pro Missa, pete instanter à Christo JEsu partem aliquam spiritûs, & zeli S. Caroli, & si confessarius es, roga illum, ut possis sequi in tribunali pœnitentiæ, regulas illas, quas ipse nobis reliquit; sic enim dignos reddes tuos pœnitentes, ut dignè ad S. communionem accedere valeant, recipièsque suo tempore, de manu supremi pastoris promeritam tuæ fidelitatis remunerationem; *& cùm apparuerit princeps pastorum, percipietis immarcescibilem gloriæ coronam.* 1. Petr. 5. 4.

****)✠(***)✠(***)✠(***)✠(***)✠(*** *

DE S. MARTINO EPISCOPO TURONENSI.

Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio; sed supra candelabrum, ut, qui ingrediuntur, lumen videant. Luc. 11. 33

S. MARTINUS VERUM LUMEN ECCLESIÆ FUIT.

1. Ob suam abnegationem.
2. Et zelum pro salute animarum.

PUNCTUM I. ADoremus D. N. J. C. verum mundi lumen, qui ministris suis hoc communicavit, ut populum suum doctrinâ & sanctitate vitæ suæ illuminarent, gratias pariter agamus Deo, quòd S. Martinum ex illa obscuritate extraxerit, in

qua se volebat abscondere, ut supra candelabrum Ecclesiæ illum poneret, faceretque illum lucere in oculis omnium Clericorum in omnia futura sæcula. Rogemus eum pro hac gratia, ut ex illius exemplo proficere valeamus. In nullo inferior fuit sanctus hic Apostolis. Signa apostolatûs sui exhibuit in omni genere passionum, laborum, patientiæ, miraculorum, prodigiorum, & extraordinariorum effectuum divinæ potentiæ. Nos hic solummodò considerabimus, ipsius abnegationem, & contemptum omnium rerum terrenarum, quod vel maximè ad magnam nostri ædificationem serviat. Primum sacrificium, quod Deus ab iis exigit, quos ad ministerium apostolicum vocat, est, renuntiare omnibus rebus, ut ipsum sequantur; non limitat hanc imitationem tantùm, ad renuntiandum solummodo honoribus & divitiis hujus sæculi; sed vult illam eo usque progredi, ut quis seipsum etiam abneget, & sancto odio seipsum prosequatur. Etquidem quomodo quis commoditatibus vitæ hujus inhæreat, & bonis hujus mundi immodicè affectus, honoribusque & voluptatibus inhians; aliis efficaciter contemptum rerum visibilium & transitoriarum abnegationem sui ipsius, mortificationem sæcularium desideriorum, & amorem inspirabit? ô quàm fidelis fuit S. Martinus, in obediendo huic primo, ex consiliis evangelicis! alio haud opus est, ut de hoc persuasi simus, quàm

ut recordaremur, quid fecerit jam, nondum adhuc per baptismum Christo JEsu incorporatus; petit quidam pauper, nudos penè, ac frigoris rigore ferè tabescens, ab eo eleëmosynam; Martinus, nil apud se habens, quo eum consolari posset, pallium suum scidit, & cum paupere isto divisit. O admirabilem prorsus charitatem! quàm ingeniosa & prodiga est; haud miror, quòd eum Christus JEsus per semetipsum laudare voluerit, & extollere, *Martinus adhuc catechumenus hac me veste contexit.* Ulterius adhuc processit hæc ipsius renuntiatio; vix dum liber erat à militiæ jugo, statim generosum hoc animi propositum cepit, serviendi deinceps Christo in omni perfectione evangelica. Ut verò à recta via in tam periculoso negotio non deviaret, magno Hilario adhæsit expertissimo nimirum magistro, in viis Domini. Sanctus hic Prælatus, agnito gratiæ thesauro, in hoc neophyto, illiusque amore captus Ecclesiæ suæ eum addicere voluit, & in diaconum consecrare, verum Deus præbere nobis voluit exemplum profundæ humilitatis, hujus servi sui, ac docere, quôd si honoribus hujus sæculi renuntiavit, tales haud quærere dein debeat in sanctuario, seu Ecclesia, hoc ei inspiravit, ut hanc dignitatem recusaret; protestatur igitur clamore, & lacrymis, se omninò indignum esse; totùmque, quod ab eo impetrari potuit, hoc erat, quod voluerit esse

simplex

simplex exorcista, quœ functio omninò meritis ipsius minor esse videbatur. Qualis instructio pro nobis, qui fortè non nisi ad officia honoratiora in Ecclesia & dignitates aspiramus! fuit S. Martinus non minùs etiam à patria sua alienus & si adhuc semel eò proficiscitur, minimè hoc fit, ut hœreditatem suam adiret, omne aurum & argentum in oculis ipsius aliud non erat, nisi pulvis, & lutum; non etiam ex motivo, ut parentibus suis oculos clauderet, didicit à Magistro suo divino, mortuis hoc relinquendum esse, ut sepeliant suos mortuos. Eò accedit, ex motivo charitatis, à qua urgebatur, ut eos à morte infidelitatis eriperet, oculosque illorum admirabili lumini evangelii aperiret. Estne hœc etiam nostra dispositio erga parentes nostros, vel consanguineos, anne nullum alium affectum erga illos habemus, vel aliud lucrum non quœrimus, nisi salutem ipsorum? Contemptus œstimationis hominum erat in S. Martino adhuc magis mirandus. Factus Episcopus Turonensis contra suam voluntatem, mansit tamen semper idem; id est, eodem prorsus modo alienus à sœculi fastu. Vestis, suppellex, mensa, omnia exteriora prœdicabant in illo, paupertatem & humilitatem; quod verò maximè in eo stupendum, hoc est, quod splendor tam rarœ virtutis, & ferè innumerabilem miraculorum, quœ patrarat, nunquam oculus ipsius caliginem aliquam effundere, & ad superbiam

perbiam quandam movere potuerint. Omnes auxilium illius inclamant; Imperatores illum reverentur ùt Angelum de cælo; quidam tyrannus mansuescit, & petitioni ipsius condescendit, & annuit, Imperatrix quœdam felicem se existimabat, quòd propriis manibus prandium ei parare, & mensœ ipsius servire posset, totus ferè mundum eum canonizat; ipse verò solus seipsum non aliter respicit, nisi ùt peccatorem, omni contemptu dignum, sèque ipsum instar pulveris & luti tractat, dum mori voluit in cilicio & cinere, magìs ex spiritu humilitatis quàm pœnitentiæ. Vœ mihi, dicebat ad discipulos suos, si aliud vobis exemplum reliquero; sed vœ nobis; si ipsum non imitemur, & in nostro modo agendi & vivendi similem profundam humilitatem non exprimamus. Denique adeò propriæ vitæ suæ amans non erat, ut vel ipsi latrones, qui eum animo trucidandi in quoddam alpium transitu violenter aggressi sunt, desuper obstupuerint. Quanta pati debuit, & quàm indigna ab Arianis? unicus ipsius dolor fuit, quòd plura non pateretur, neque dignus esset, pro divino magistro, sanguinem suum profundere. An non igitur jure cum Apostolis dicere ad Christum potuit; *ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te; quid ergo erit nobis?* Matth. 19. verùm an etiam nos ita loqui possumus? quid reliquimus pro Christo JEsu, ut illum sequeremur, ac Dominum cordis nostri faceremus? quid

quid sacrificavimus nos gloriæ & commodis, ac lucro ipsius? ubi est nostra renuntiatio sæculi? contemptus creaturarum, & nostri ipsius abnegatio? sique modò mori oporteret, anne pariter ad principem hujus mundi, cum isto paupere in spiritu, dicere possemus; *quid hic adstas cruenta bestia? nihil in me funeste reperies.* Veniamus nunc ad zelum, & charitatem ipsius, vel potiùs videamus ipsammet charitatem in ipsius persona quasi in solio Episcopali residentem.

PUNCTUM II. Neque nobilibus, neque sapientibus hujus sæculi concredit Deus suum sacerdotium, sed iis, qui zelum habent pro gloria ipsius, & commodis illius student, hinc, antequam Christus Petro regimen suæ Ecclesiæ conferret, neque ab eo petit, utrum debitâ scientiâ instructus sit, quamvis qualitas sit valde necessaria; neque utrum sufficientes vires corporales habeat ad tolerandos gravissimos labores; sed unicè, utrum illum amaret, & quidem plus cæteris? S. Martinus charitate hac insignitus erat in gradu prorsus eminenti; erat alter Paulus, cujus spiritus commovebatur, & cor præ dolore scindebatur, dum videderet errorem pro veritate regnare, & dæmonem, locum veri Dei occupare. Quid, & quanta non fecit ad radicitùs extirpandum ab omnibus Gallis idololatriam? quot cursus, quot sudores, quot vigilias, quot noctes, in oratione & lacrymis, coram Deo fusis, transactas

sactas numeramus, ut eum flecteret ad aperiendos his cœcis oculos eorum, ut vanitatem idolorum suorum agnoscerent? quoties vitam suam periculo exposuit, & quasi prodegit, ut esset victima barbarorum! denique mansuetudo & patientia ipsius omnes quasi in agnos mutavit, & convertit, & taliter zelo illius benedixit Deus, ut maxima illorum pars fidem amplexa sit. Nunquam fuit pastor tam fidelis in visitandis ovibus, & grege suo, & ad agnoscendum facies eorum, ad pascendos illos verbo vitæ, ad proscribenda scandala, ad impugnandum & expugnandum peccatum, etiam in ultimis suis recessibus, & angulis; nullus simul etiam tam exactus, nec tantæ patientiæ erga Clericos suos fuit, vit. S, Martini c. 26. *Tantam adversùs omnes injurias patientiam assumpserat, ut, cùm esset summus sacerdos, impunè etiam ab infimis Clericis læderetur, nec propter id eos, aut loco unquam amoverit, aut à sua quantum in ipso fuit, charitate, repulerit;* verba sunt Severi Sulpitii. Id, quod author iste refert de Britio, in suis dialogis, meretur sanè hic adnotari. Hic rebellis Episcopo suo Clericus, talibus, tantisque injuriis affecit illum, quales, quantasque eidem impurus spiritus, a quo regebatur, inspirabat, neque unquam cessabat, patrem adeò venerabilem risui habere. Quilibet alius indignabatur huic temeritati hujus filii Belial; urgebant S. Episcopum, ut eum è Clero suo ejiceret, arguebant

eum, nimis indiscretam esse hanc ipsius patientiam; sed ora omnium istorum conclusit sanctus, qui lilium istud ante tempus eradicari volebant, ista reponendo. *Si Christus passus est Judam, cur ego non patiar Britium*, Dial. 3. c. 20. Sicque accendit carbones ardentes super caput peccatoris istius; illiusque oratio æquè fuit efficax, ac illa S. Stephani; quemadmodum enim hæc conversionem S. Pauli effecit, sic illa promeruit, ut Britius S. Martino in Episcopatu & sanctitate successerit, prout alius historicus hoc narrat, Greg. Turonen. hist. L. 11. Item L. 10. Verum complementum charitatis, & zeli ipsius est, quòd in mortuali lectulo positus in dilationem remunerationis suæ consenserit, quò ulterius pro salute fratrum suorum laborare posset, *Domine*! dicebat ad discipulos suos de suo transitu proximè secuturo, nimium contristatos, *si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem, fiat voluntas tua*. O verba omni admiratione sæculorum etiam futurorum digna! *ó virum ineffabilem, nec labore victum, nec morte vincendum, qui nec mori timuit, nec vivere recusavit*. Sanè pulcherrimum lumen vita S. Martini fuit! accedamus nunc ad hoc lumen, & videamus, quid nobis desit, ut id petamus à Deo per intercessionem sancti hujus. O Pontificem verè sanctum! ô pastorem Christo plenum, & semper eidem unitum! roga, quæso, Dominum pro nobis, ut

partem,

partem aliquam zeli hujus ardentissimi, quo semper animatus eras, nobis donet, ut de spiritu orationis, humilitatis, patientiæ, mansuetudinis, pœnitentiæ & paupertatis, in quo ad finem vitæ usque perseverasti, aliquid participemus, Pro Missa, ante oculos nobis constituamus fervorem illum, quocum S. Martinus hæc sanctissima Mysteria offerebat, quem Ecclesia his verbis nobis indicat; *dum Sacramenta offerret beatus Martinus, globus igneus apparuit super caput ejus.* Verum est, nos ad tale devotionis & pietatis miraculum, haud contingere posse, sunt hi favores tales, quibus nos undequaque indigni sumus; sed quod nobis convenit, faciamus, ut res sanctas sanctè tractare mereamur, hoc est, ut imitemur vitam internam S. Martini, studium orationis; & perseverantiam in illa. Nulla, hora, nec momentum vitæ ipsius effluxit, quo non in opere quodam divino occupatus, vel in spiritu cum Deo conversatus sit, quidquid fecit, continua oratio fuit, *invictum ab oratione spiritum non relaxabat*, Idem etiam nos facere possumus, ad hoc etiam nos urgent sanctitas status nostri, & excellentia seu eminentia functionum, quæ ministerio nostro annexæ sunt. *Nos sumus lapides sanctuarii, qui apparere semper debemus in conspectu Dei* Greg. M. hom. 17. in Ev.

PRO

PRO ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ECCLESIÆ

Elegi & sanctificavi locum iſtum, ut ſit nomen meum ibi, in ſempiternum, & permaneant oculi mei, & cor meum ibi cunctis diebus. 2. Paralip. 7.

1. Cur feſtum dedicationis Eccleſiæ inſtitutum ſit? 2. Quomodo celebrari debeat?

PUNCTUM I. ANniverſaria dedicationis feſtivitas ex pluribus rationibus inſtituta eſt, en principales tres, quæ pro noſtra devotione ſufficiant! factum fuit hoc ad excitandam gratitudinem noſtram erga Deum, quòd habitare dignetur in Eccleſiis noſtris, ibî audire preces noſtras, gratiis ſuis nos cumulare, & beneficiis afficere, verbo ſuo nutrire, & ſanctiſſimo corpore velit, ſi gaudemus, poſtquam ædificationem aliquam cepimus, ſi eam ad finem feliciter perduximus, ſi judæi poſt reædificatos muros Jeruſalem, & reſtitutum templum, ſolennē dedicationem celebrârunt, quo affectu gaudii & gratitudinis, & nos celebrare debemus feliciſſimum diem illum, quo Deus beniгniſſimè conceſſit, ut domus aliqua illi ædificaretur, quam ſuâ præſentiâ & gratiîs impleret? domus talis, quæ nobis ſit locus refugii, quò nos toties recipere poſſimus, quoties nobis placuerit, ut tutos nos reddamus contra violentiam, & aſſultus inimicorum noſtrorum quēadmodum Moyſes & Aaron ad tabernaculum confugere, dum populus eos lapidare volebat?

quale

quale commodum & utilitas pro nobis, gratias propterea agamus divinæ bonitati! stupendum certè! Deum supremæ Majestatis non dedignari habitare inter nos; igitur pleni admiratione & stupore exclamemus cum Salomone; *ergone credibile est, ut habitet Deus cum hominibus super terram?* 2 Paralip. 6. v. 18. 2dò Festum hoc institutum fuit, ut in memoriam nobis reducamus institutionem & fundationem Ecclesiæ universalis, & religionis seu fidei christianæ, quæ non solum successit religioni judaicæ, sed insuper destruxit in toto mundo cultum idolorum & loco illius induxit cultum veri Dei, erigendo in locis, ubi prius erant delubra dæmonum vexillum crucis JEsu Christi. Hinc est, quòd Episcopus Ecclesiam consecrans, plures cœremonias observet, ad quas parum nos attendimus, quamvis omninò mysteriis plenœ sint. Primum, quod facit, est, quòd crucem ibi figat, tanquam grande vexillum triumphi JEsu Christi de mundo idololatro. 2dum, quòd duodecim luminaria accendat, quœ crucem hanc illustrant, & duodecim Apostolos denotant, qui per totum orbem lumen Evangelii portârunt, ac hominibus gloriam & virtutem crucis anuntiârunt. 3tium, quòd tribus vicibus Ecclesiam circumeat, illam aquâ aspergendo benedictâ, in memoriam annorum illorum, ubi Apostoli Confessores & Martyres absque numero, sanguine suo Ecclesiam irrigârunt, cujus templa non

nisi

nisi tempore regni Constantini fuêre constru-cta & aperta. Renovemus hic amorem & studium, seu affectum ergo Ecclesiam; gloria illius nobis cordi sit; & rogemus Deum, ut semper magis ac magis augeat numerum christianorum & corda nostra novô zelô inflammet pro decore & sanctitate domûs suœ; *Domine dilexi decorem domus tuæ, & locum habitationis gloriæ tuœ.* Ps. 25. 3tia ratio institutionis hujus festi est, ut recordemur esse nos templá Dei viva, ubi Deus habitat per gratiam suam. *Nescitis*, ait S. Paulus, 1. Cor. 3. 16. *quòd estis templum Dei*, & quòd *Spiritus illius habitat in vobis?* & paulò inferius; *templum Dei sanctum est, quod estis vos.* Facta est hœc consecratio, & dedicatio templi istius, per Sacramentum baptismi; corpus & anima nostra facta sunt per illud sanctuaria viventia & animata, in quibus possessionem suam cepit Spiritus S. neque permissum nobis est iîs deinceps ad alium profanum finem uti. Sed ah! quàm parùm nos hucusque cognovimus sanctitatem & commoda ex consecratione ista nobis provenientia! quàm modicum respectum & reverentiam habuimus erga corpus & animam nostram! quàm jure timere debemus, ne in nos cadant minæ istæ terribiles, *si quis autem templum Dei violaverit, disperdet illum DEus* ibid. En! qualis sit intentio Ecclesiæ in & pro hac solemnitate! vide, ut huic intento te conformes! ut autem magîs adhuc hoc prœstes;

PUN-

PUNCTUM II. Vide, quid faciendum sit, ut festum hoc condignè celebres? primum est, ut renoves in te illum respectum, quem Ecclesiis debes. Totum, quod ibi videmus, inspirare nobis hanc reverentiam debet; fons baptismalis, ubi in vitam spiritualem fuimus regenerati; cathedra veritatis, ubi instruimur; tribunal pœnitentiæ, ubi à peccatis nostris absolvimur; altare sacrificii, ubi offertur victima reconciliationis nostræ, sacra mensa, ubi pane vitæ nutrimur, uno verbo; omnia, quæ ibi cernuntur, etiam ipsi lapides oleo sancto inuncti, tacitè nobis prædicant silentium, modestiam, compunctionem, & hortantur nos, ut solvamus calceamenta de pedibus nostris, id est, ut exuamus inordinata, & peccaminosa desideria, eoquòd terra hæc, in qua stamus, terra sancta sit; *solve calceamentum de pedibus tuis, locus enim in quo stas, terra sancta est*, Exod. 3. 5. Quem interim respectum habemus Ecclesiis nostris? visitamus ne illas frequenter? libentèrne in illis oramus? habemusne solicitudinem & curam, ut debitè exornentur? impedimusne, quantum possumus, profanationes, & immodestias ibi committi solitas? utinam non ipsimet aliis malo ibi exemplo essemus! faciamus hodie divinæ Majestati satis, pro irreverentiis nostris, ibi hucusque commissis. Ignosce Domine, & condona nobis irreverentias nostras, quas in tua sancta præsentia commisimus! ah! quâm potiori jure cum Jacob, Gen. 28 10. exclamare possum; *verè Dominus est in loco*

 isto,

isto, & ego nesciebam. expelli de domo tuâ promerui, & audire hæc verba terroris plena; *foris canes & omnis, qui amat, & facit mendacium.* Apoc. 25. 15. Fac, , ò bone DEus, ut ab hoc die reparem defectus meos commissos, per majorem deinceps respectum, & devotionem. *Introibo in domum tuam, & adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo,* Ps. 5. 8. Non solum introibo in templum sanctum tuum cum timore reverentiali, sed unicum gaudium meum, in hac valle lacrymarum erit, si coram S. altari tuo cor meum effundere valeam, *Altaria tua Domine virtutum, Rex meus, & Deus meus.* Ps. 83. 4, 2dum, quod nos in hac festivitate facere oportet, est, ut vota nostra in baptismo facta renovemus; ut nos de novo dedicemus, & consecremus servitio divino, donatione perpetua, & irrevocabili; ut populum exhortemur, ad idem faciendum, in memoriam iis revocando hæc verba; *lapides vivi, domus spiritualis, sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabiles Deo per JEsum Christum.* 1. Petr. 2. 5. Dignum & justum est, ò Domine, ut in spiritu sacrificii intrem in Ecclesiam tuam, & ut renovem vota mea, pro salute mea emissa. Ratum igitur habeo, ex toto corde meo, quòd me tibi sacraverim, dum Sacramentum Baptismi, seu adoptionis recepi. Abrenuntio mundo, & Sathanæ principi illius, & omnibus illius malis suggestionibus, ut sic tibi Deo meo, soli inhæream & sanctæ doctrinæ tuæ. Fac ò Domine, ut non nisi pro te, & tibi vivam, ut nonnisi pro

gloria tua laborem; ut nonnisi ad cœlum aspicerem; & vitæ meæ tempore in te absconditus sim. O JEsu! ô Domine; initium solummodò aliquod sum creaturæ; perfice opus tuum; fac, ut crescat in me vita hæc supernaturalis, quã in baptismo recepi; perfice illam, ut peccato mortuus sim. Novus Adam! forma in corde meo tuam divinam similitudinem, per infusionem continuam charitatis tuæ, quæ me tandẽ ad te perducat; *infunde cordibus nostris tui amoris affectum, ut te in omnibus, & super omnia diligentes promissiones tuas, quæ omne desiderium superant, consequamur.* Orat. Eccles. 3tium medium benè celebrandi hoc festum est, petere à Deo gratiam pro structura admirabilis tẽpli hujus, quod modò in terra, seu vita nostra extruitur, cujus tamen dedicatio, nonnisi in cœlo peragetur, quando Christus JEsus, ut S. Paulus ait, repræsentabit Deo Patri Ecclesiã, suam, puram, & absque macula, ut deinceps semper ei unita maneat, & occupata per totã æternitatem, in consideratione & admiratione magnitudinis miserationum divinarum. Ad hãc cæleste Jerusalem dirigere debes vota, & desideria tua, prout te invitat hymnus, qui in hac solemnitate decãtatur. *Cælestis urbs Jerusalem, beata pacis visio &c.* Expẽde omnia verba hymni hujus benè, & roga Deum pro gratia, ut facere valeas supra terram omnia, quæ ei placita sunt, ut urat, secet te, prout ipsi placet, modò pro æternitate tibi misericordiam suam reservet; certò de hoc persuasus, quod ingredi non valeas hanc civitatem

sanctam, quæ pro rege suo Deum pacis habet, nisi pro hoc ædificio apteris ab architecto, per varias afflictiones, & contradictiones; *illuc introducitur omnis, qui ob Christi nomen hic in mundo premitur, tunsionibus, pressuris, expoliti lapides, suis cooptantur locis, per manus artificis disponuntur permansuri sacris ædificiis.* O bone Deus! ah tunde me, quin clamorem meum, murmur meum, & querelas attendas, ut sic aliquando locum inveniam, & acquiram in templo tuo immortali, & dignus efficiar intrare in tabernaculum hoc admirabile, quod manibus hominum minimè exstructum est; *introibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.* Ps. 41. 5. Pro communione vel Missa habemus exemplum, quod Ecclesia hodie nobis proponit. Verùm est, quod Zachæus peccator fuerit, qui haud promeruit, cui Christus dixerit; *hodie in domo tua oportet me manere.* Sed adeò benè recepit Christum JEsum, ut sanctus dein evaserit, possumus etiam hoc cum S Aug. addere, Christum jam prius in corde ipsius fuisse, antequam domum illius intraverit: *suscipitur Christus in domum, qui jam habitat in corde;* serm. alias 8. de V. apost. nunc 174. c. 4. Imitemur hanc perfectam conversionem viri istius, & desideriū ac affectum recipiendi Christum; corrigamus in hunc effectū omne illud, quod in vita nostra fuit inordinatū; studeamus deinde omni meliori modo benè communicare; sperare enim sic poterimus, Dei Filium etiam nobis idipsū dictūrū, quod ad hūc publicanū dixit: Luc. 19. 9. *hodie salus huic domui facta est.*

*****
*****(*)*****

INDEX.

MATERIARUM HUJUS PARTIS AUTUMNALIS.

DOMINICA DECIMA TERTIA POST PONTECOSTEN.

De

DOMINICA DECIMA SEXTA POST PENTECOSTEN

DOMINICA DECIMA SEPTIMA POST PENTECOSTEN.

FERIA

FERIA TERTIA.

FERIA QUARTA.

FERIA QUINTA.

FERIA SEXTA.

DIE SABBATHI.

DOMINICA VIGESIMA PRIMA POST PENTECOSTEN.

FERIA SECUNDA

FERIA TERTIA.

De

FERIA QUARTA.

FERIA QUINTA.

FERIA SEXTA.

DIE SABBATHI.

DOMINICA VIGESIMA SECUNDA POST PENTECOSTEN.

FERIA SECUNDA.

FERIA TERTIA

FERIA QUARTA.

Qua-

FE-

PRO

PRO FESTO S. MICHAELIS & SS. ANGELIS CUSTODIBUS.

PRO FESTO S. FRANCISCI ASSISINATIS. PATRIARCHÆ FRATRUM MINORUM.

PRO FESTO S. THRESIÆ.

PRO FESTO S. LUCÆ EVANGELISTÆ.

PRO FESTO SS. SIMONIS & JUDÆ APOSTOLIS.

PRO FESTO SANCTORUM OMNIUM.

